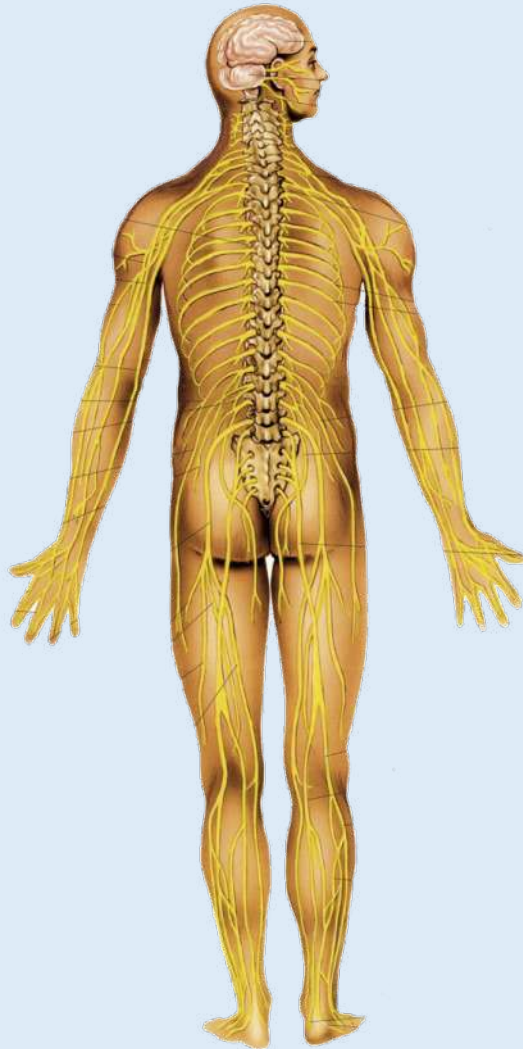

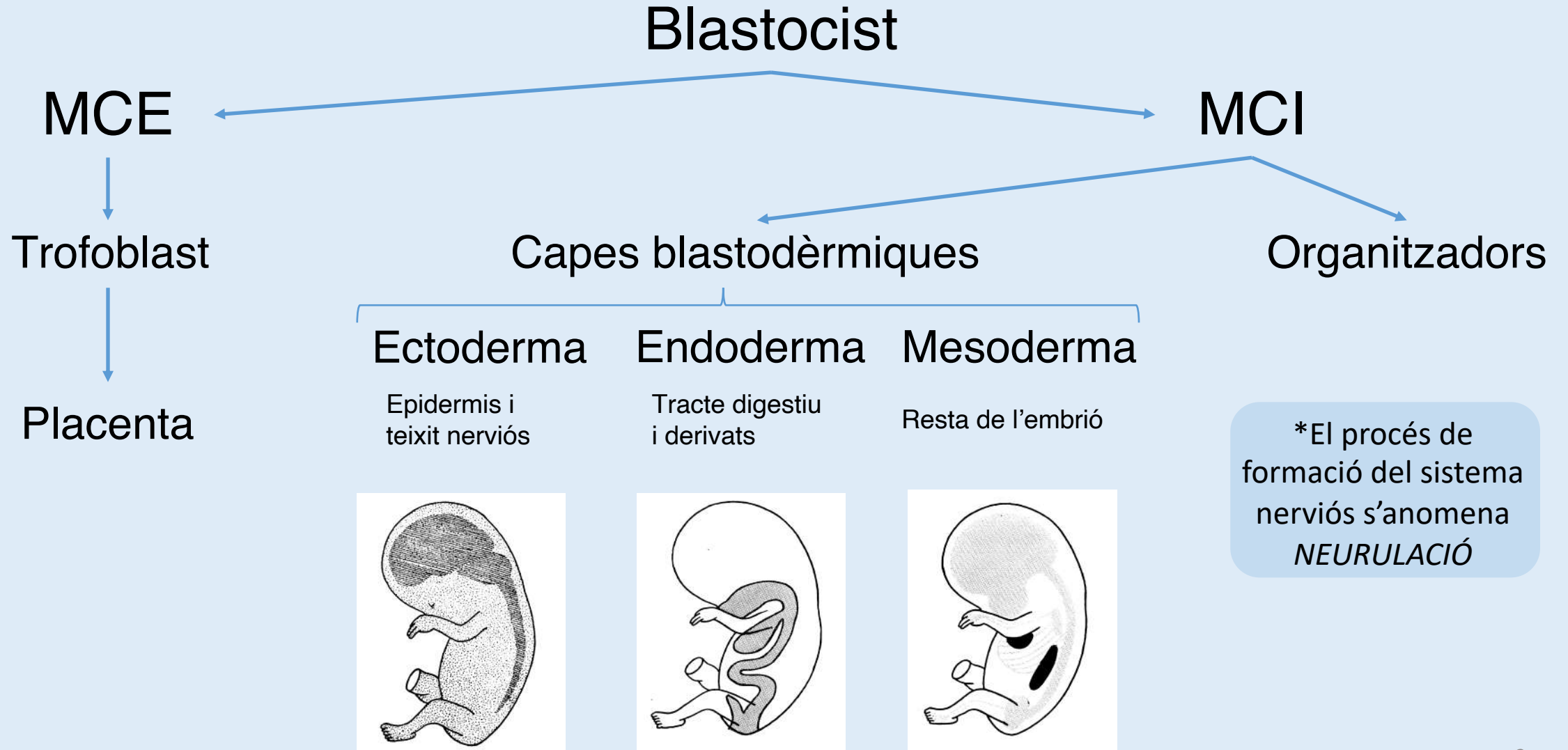
Tema 1. Introducció a les malalties neurològiques

La principal funció del sistema nerviós (SN) és l'adaptació de l'ésser viu a l'entorn. Per aquest motiu és necessari rebre informació de l'entorn i respondre-hi d'una manera adequada.

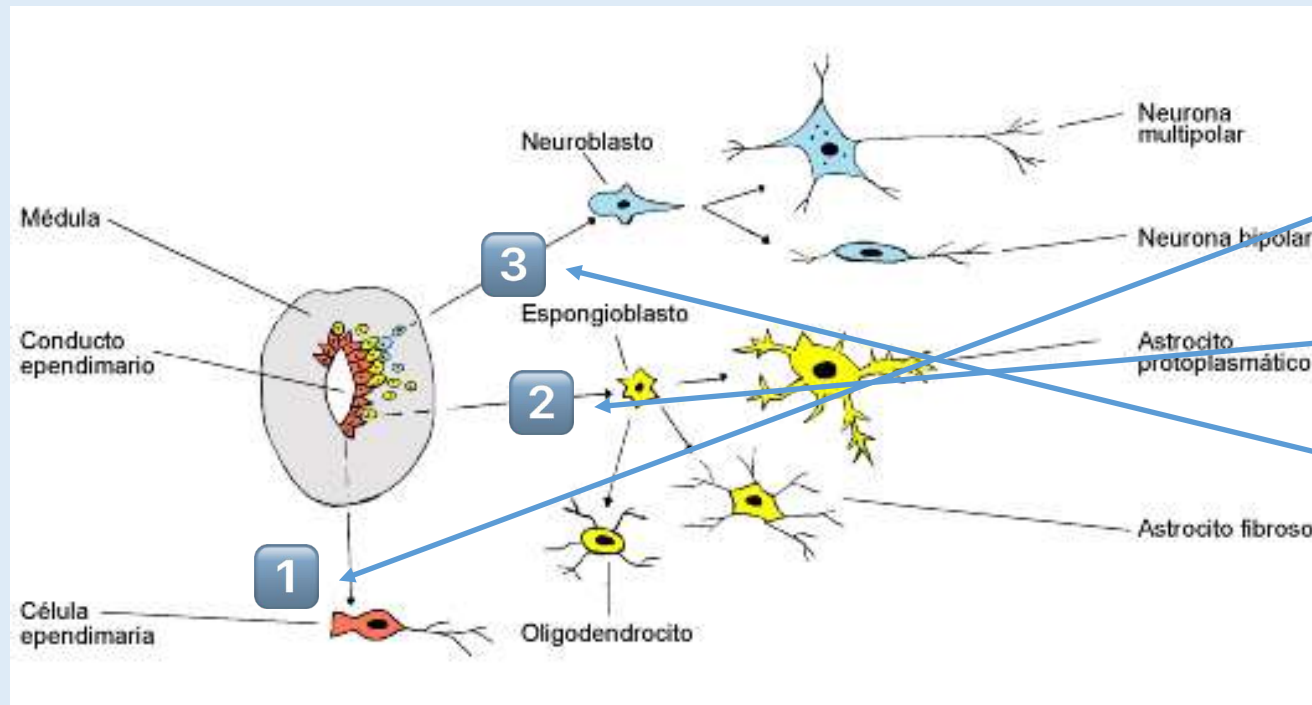
- >1.000 milions de persones pateixen malalties neurològiques.
- 12% del total de malalties.
- 14% del morts.
- Les xifres a mesura que la població envelleix.

Embriologia

Embriologia

Cèl·lules nervioses

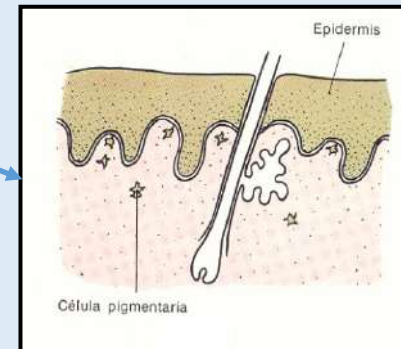
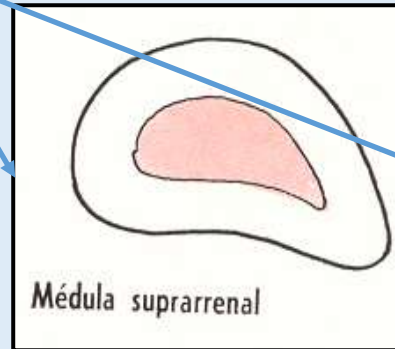
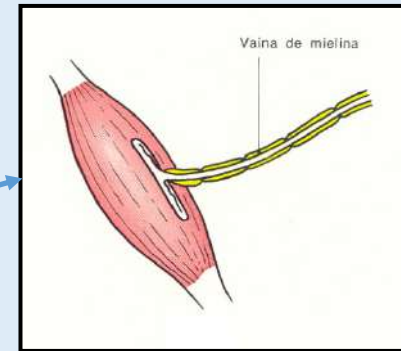
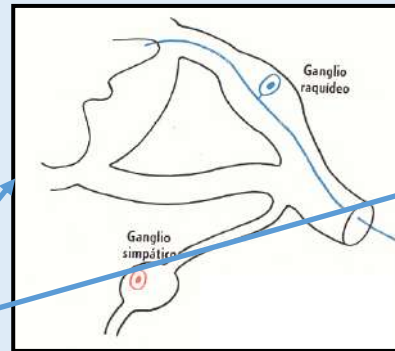
Cèl·lules ependimàries

Astròcits

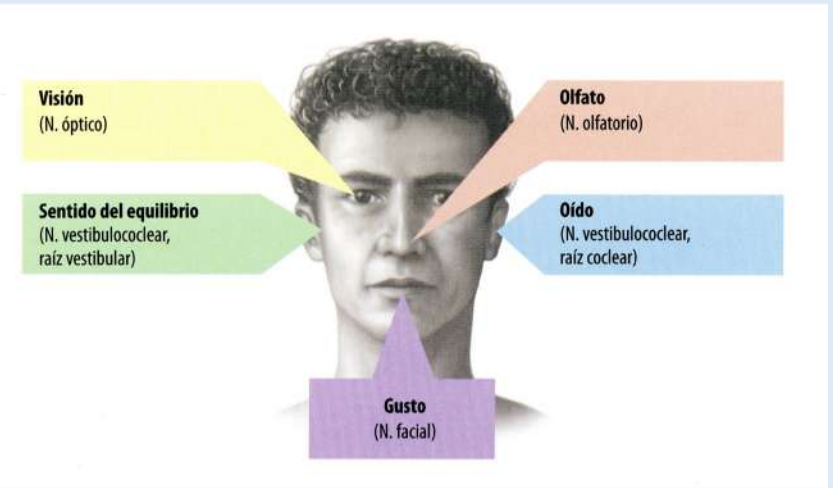
Neurones

Embriologia

Cresta neural

Funcions del sistema nerviós

Síntomes neurològics

Dolor	Disfunció muscular	Alteracions de sensibilitat	Alteracions de sentits
Esquena	Debilitat	Entumiment	Gust i olfacte
Cervical	Tremolor	Pèrdua del sentit posicional	Al·lucinacions visuals
Cefalea	Paràlisi	Parestèsies	Pèrdua de visió
Pel recorregut d'un nervi	Moviments involuntaris	Hipersensibilitat	Visió doble
	Alteracions de la marxa	Pèrdua de sensibilitat	Sordesa
	Mala coordinació		Altres sons de l'orella
	Espasmes musculars		
	Rigidesa		
	Moviments més lents		

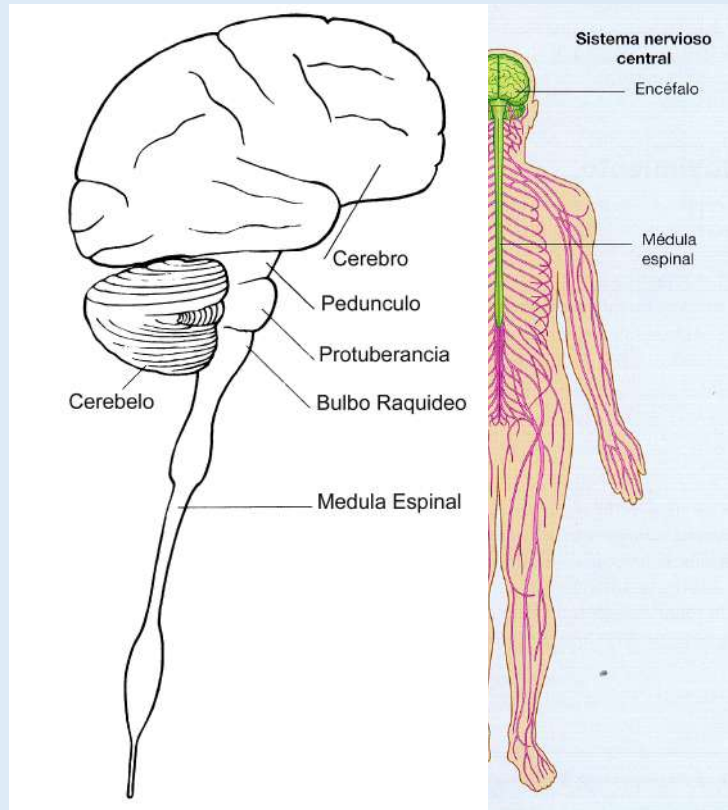
Síntomes neurològics

Altres símptomes	Trastorns del son	Alteració de la consciència	Alteracions cognitives
Vertigen	Dificultat per a dormir	Esbalaïments	Pèrdua de memòria
Pèrdua d'equilibri	Moviments MMI	Confusió o deliri	Afàsia
Disfàgia	Narcolèpsia	Convulsions	Apràxia
Disàrtria		Estupor	Agnòsia/Prosopagnòsia
		Coma	Incapacitat de concentració
			Dislèxia
			Acalcúlia
			Demència

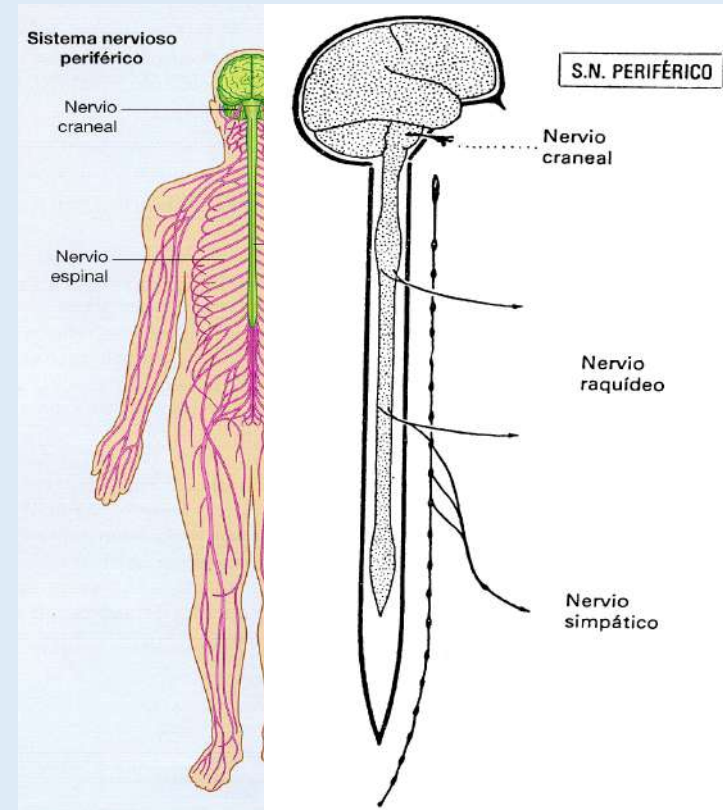

Sistema nerviós

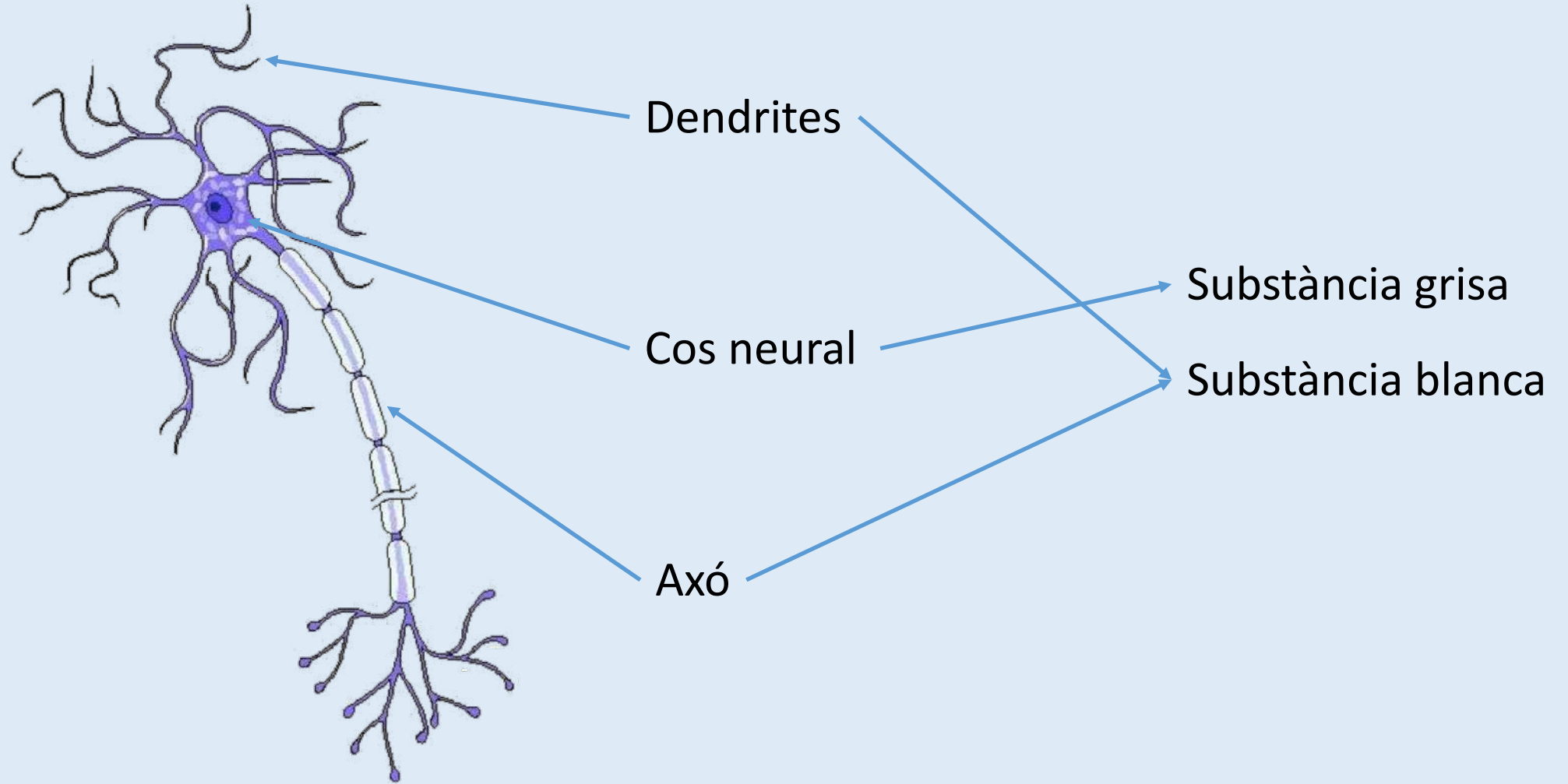
Sistema nerviós central

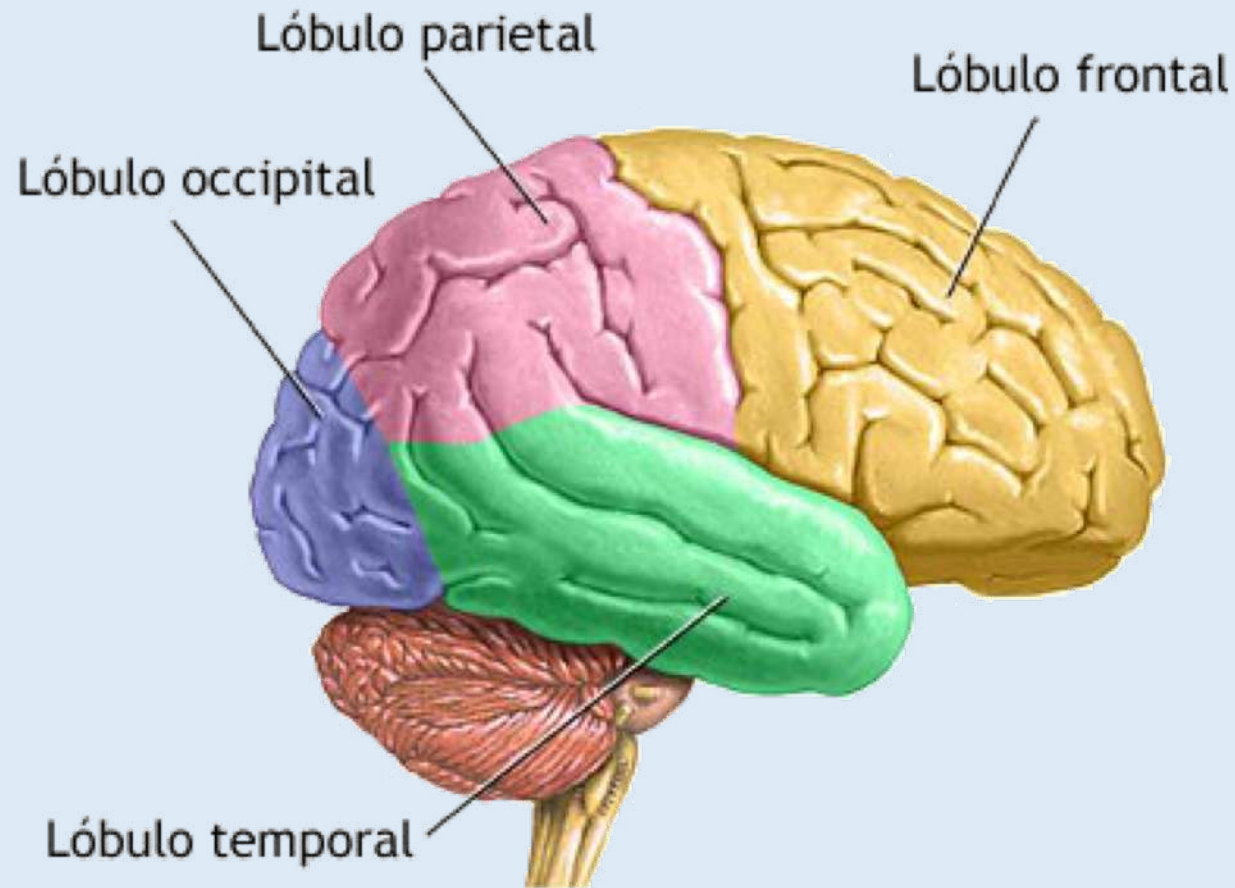
Sistema nerviós perifèric

Neurona

Encèfal

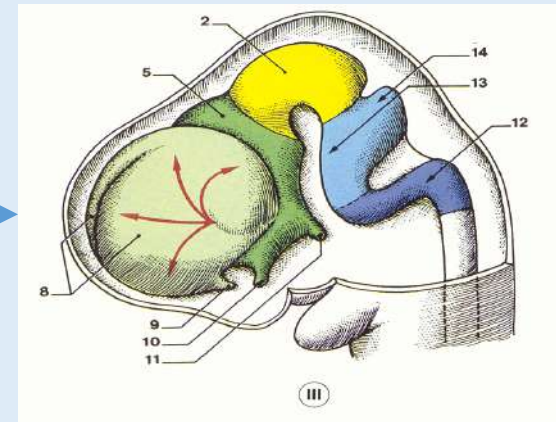
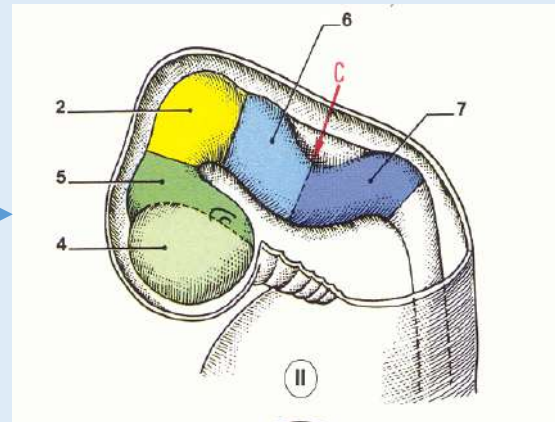
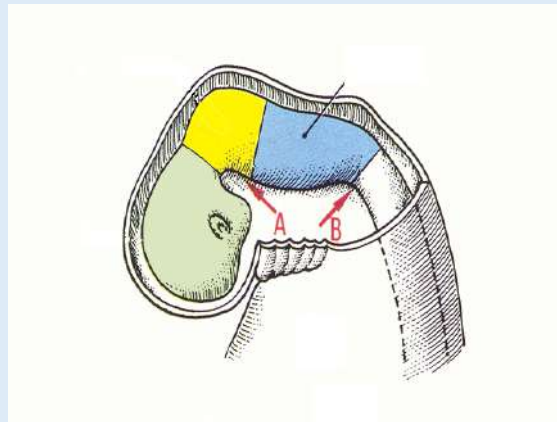
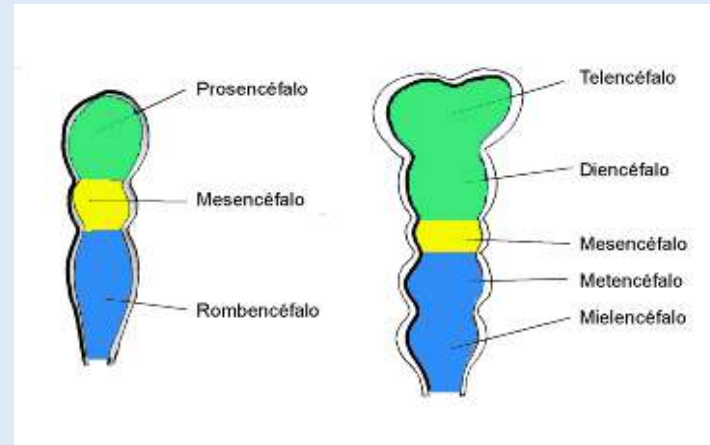
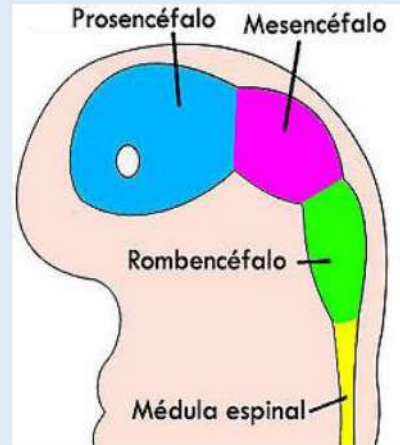

Encèfal

Desenvolupament embrionari

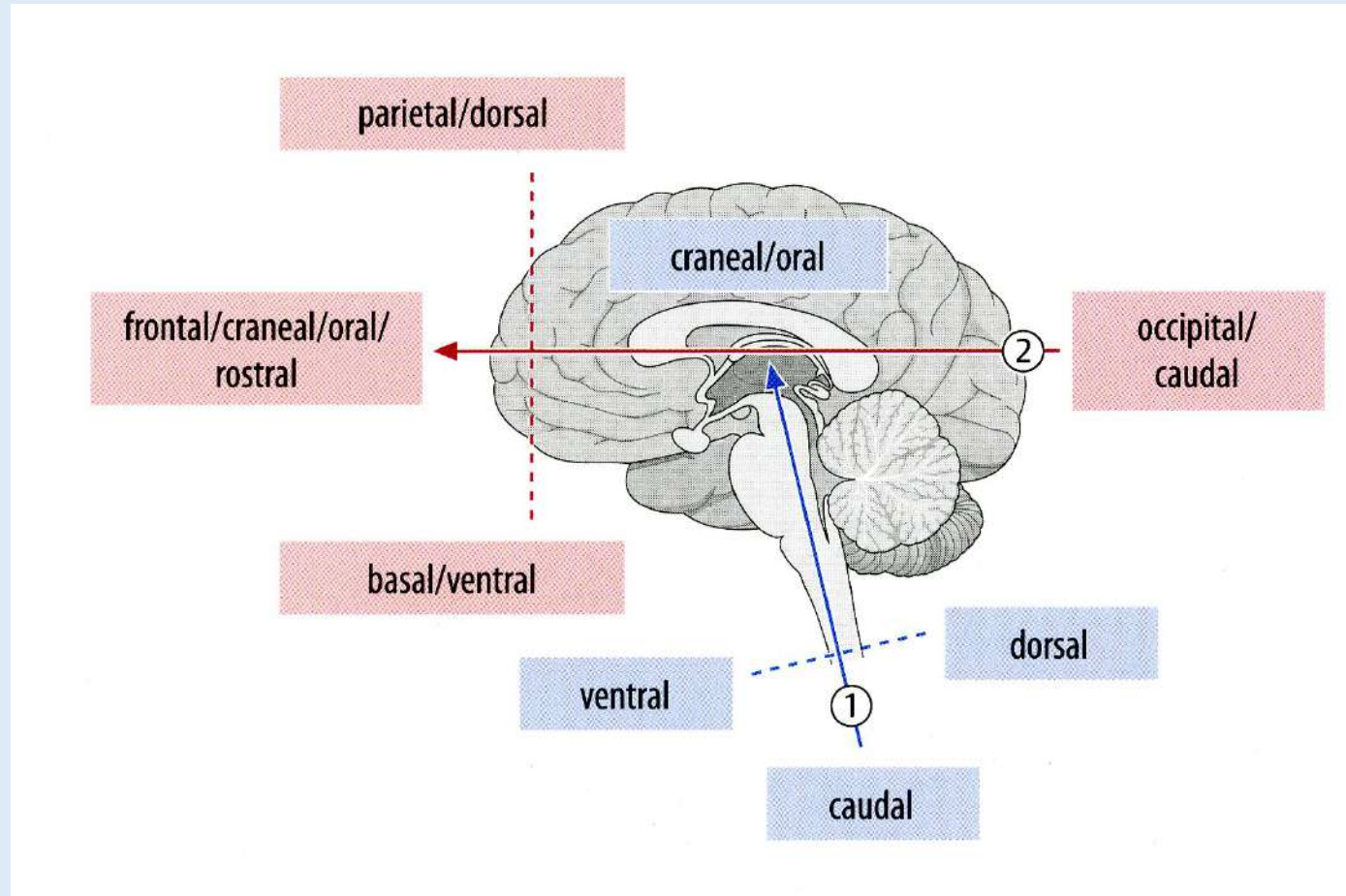
Vesícula	Divideix	Dona lloc
Prosencèfal	Telencèfal	Hemisferis cerebrals
	Diencèfal	Nuclis centrals
Mesencèfal	Mesencèfal	Peduncles cerebrals
Romboencèfal	Metencèfal	Protuberància i cerebel
	Mielencèfal	Bulb raquidi

Encèfal

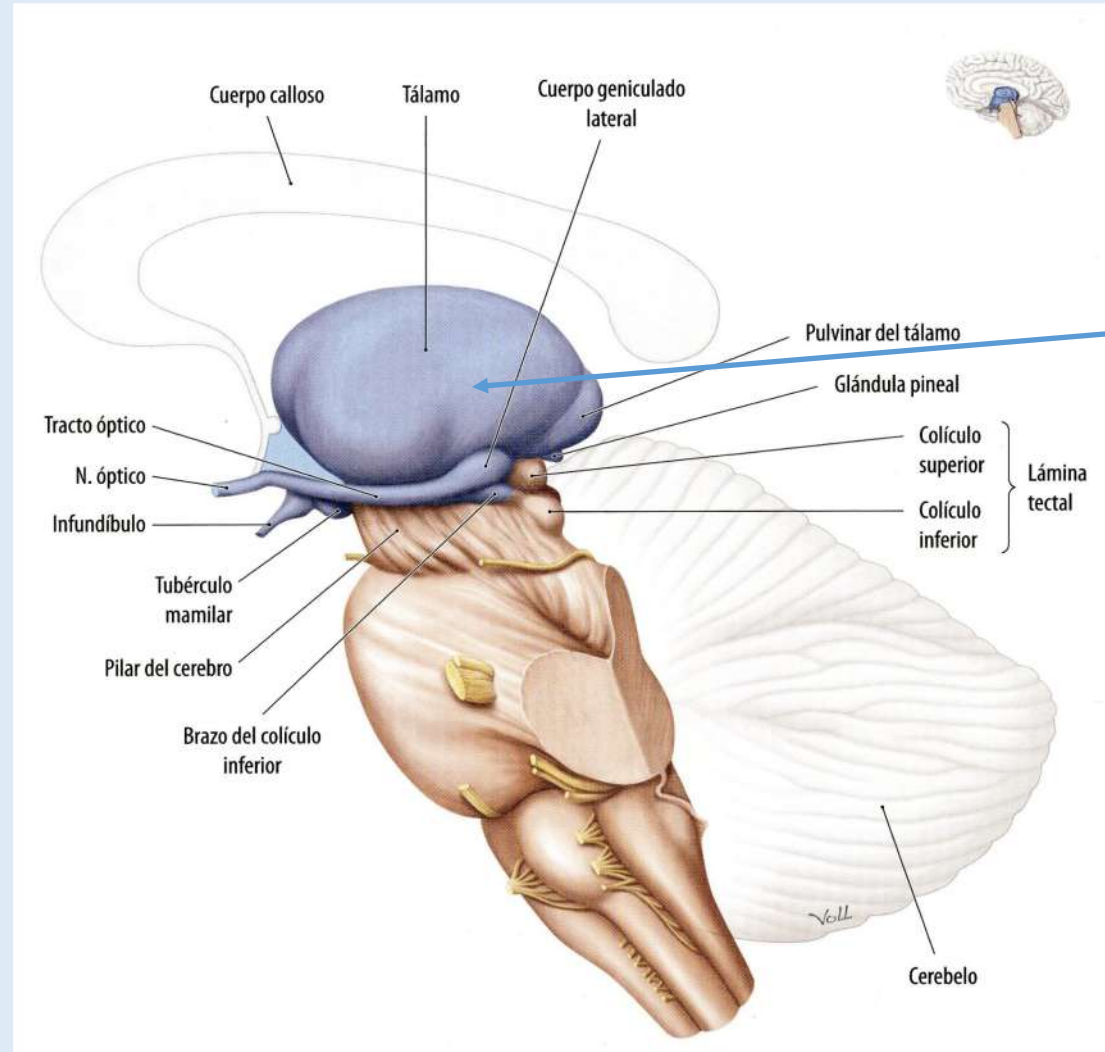
Encèfal

Plans sagitals

Encèfal

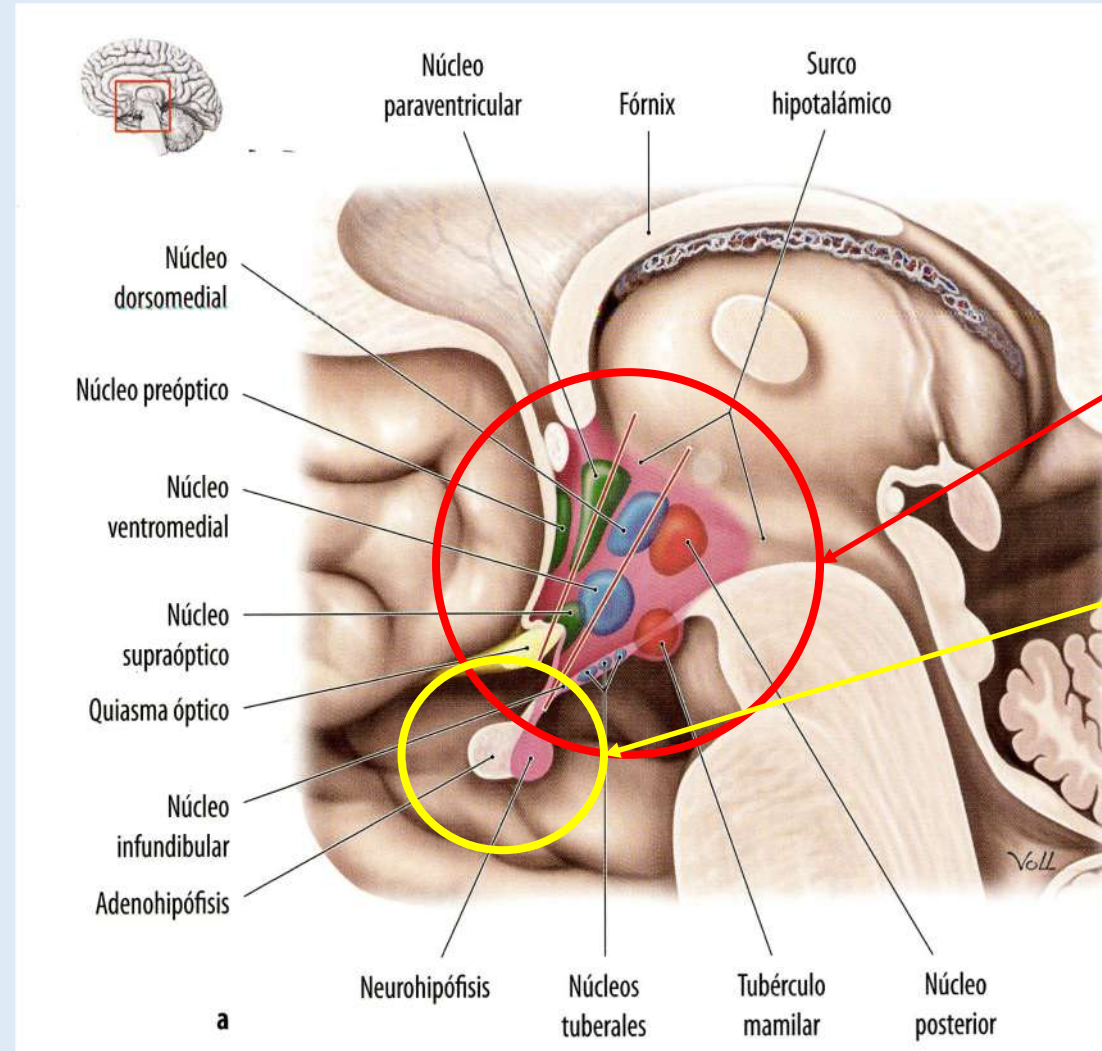
Diencèfal

Tàlem òptic

Encèfal

Diencèfal

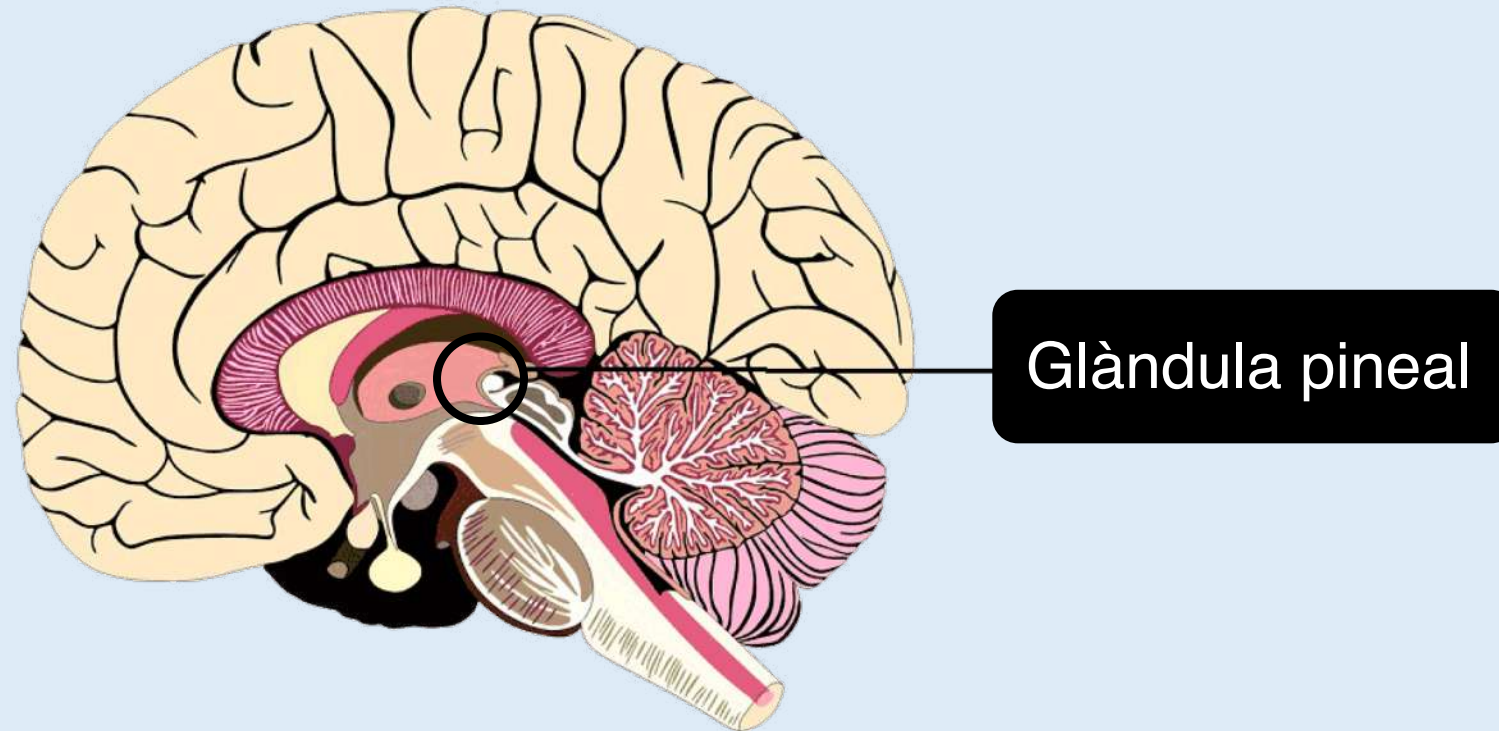
Hipotàlem

Hipòfisi

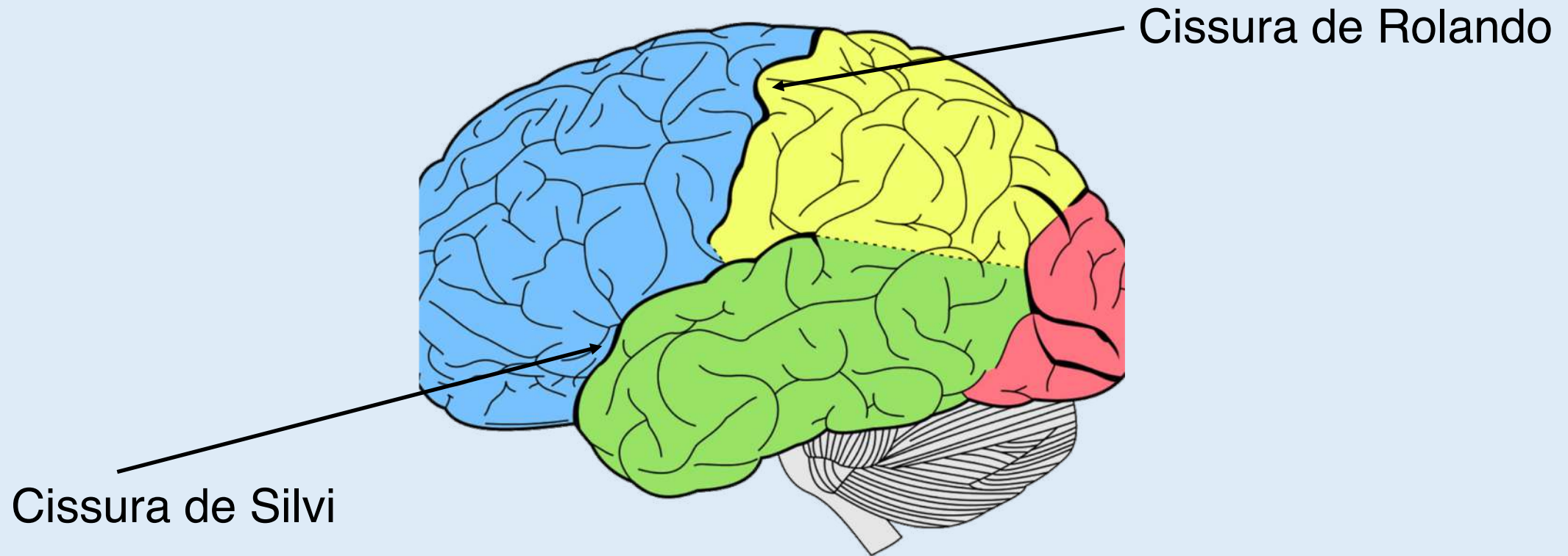
Encèfal

Diencèfal

Encèfal

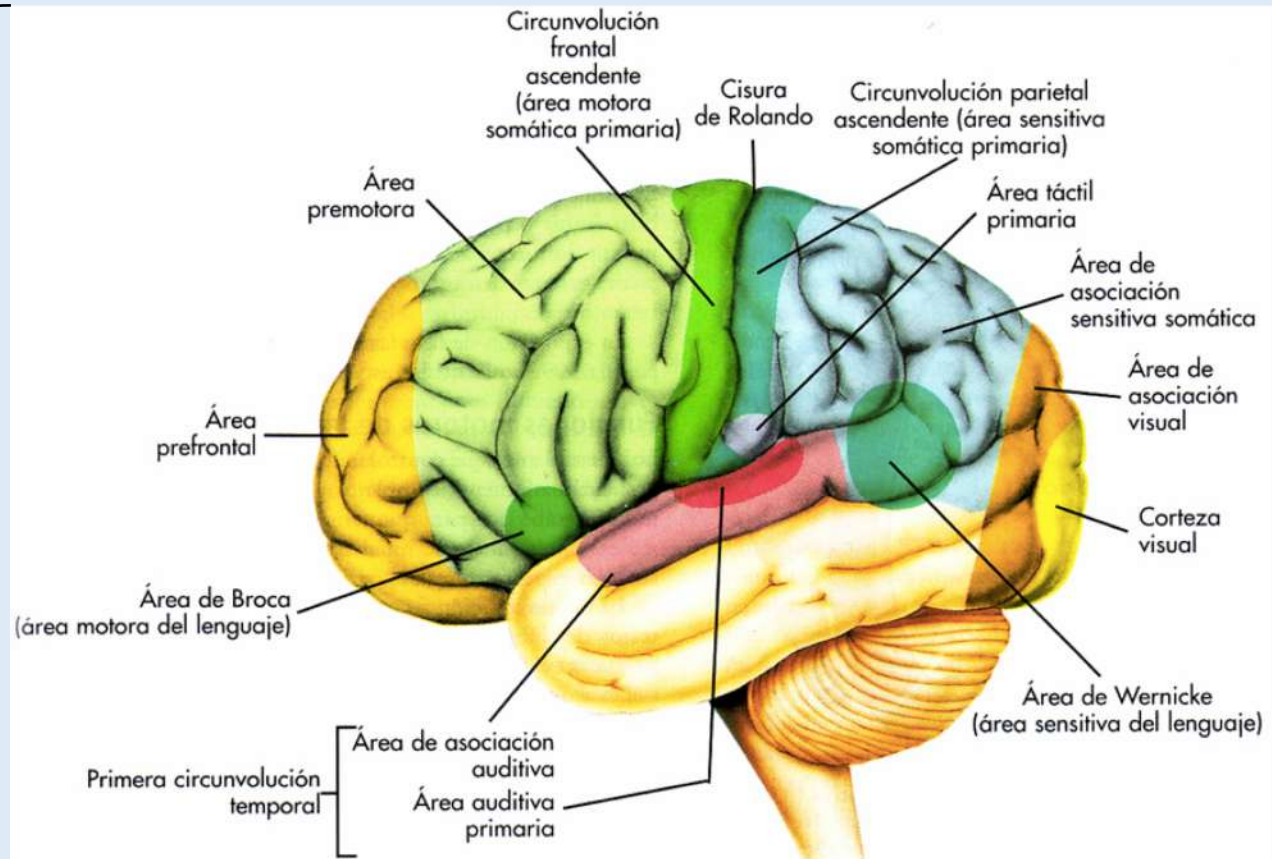
Escorça cerebral

Encèfal

Escorça cerebral

Àrees de Brodmann

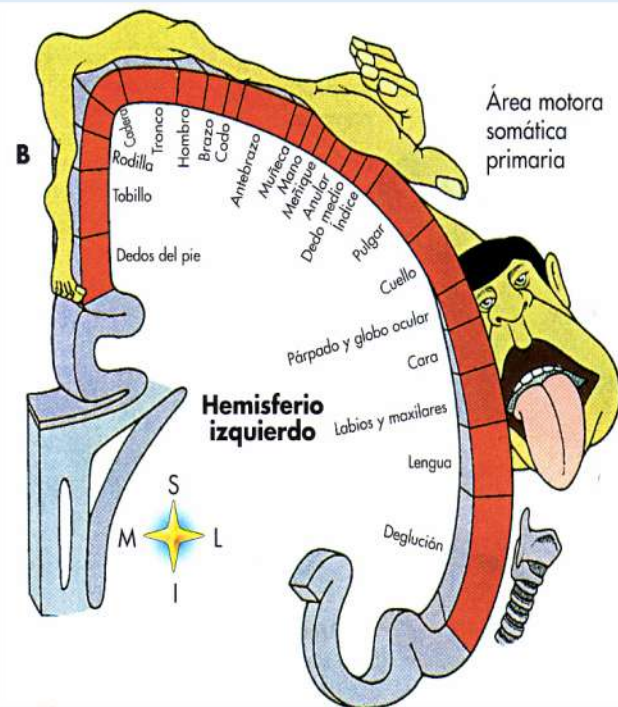
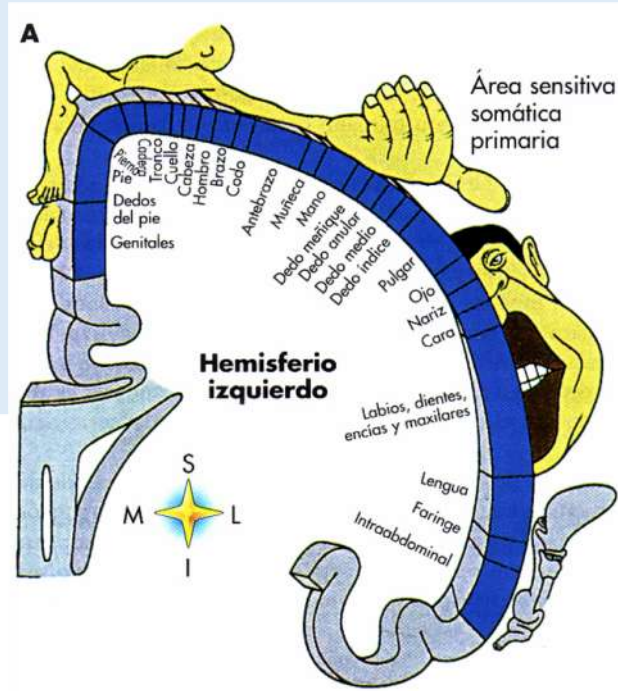
Encèfal

Escorça cerebral

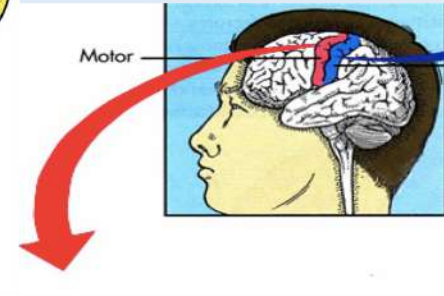
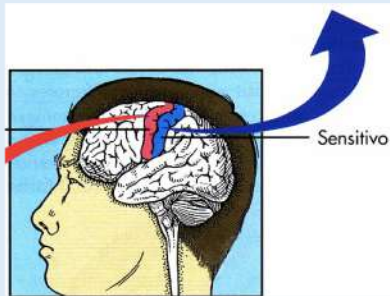
Circumvolució parietal ascendent

Circumvolució frontal ascendent

Mapa sensitiu somàtic

Mapa motor somàtic

Encèfal

Nuclis grisos centrals

Nucli caudat

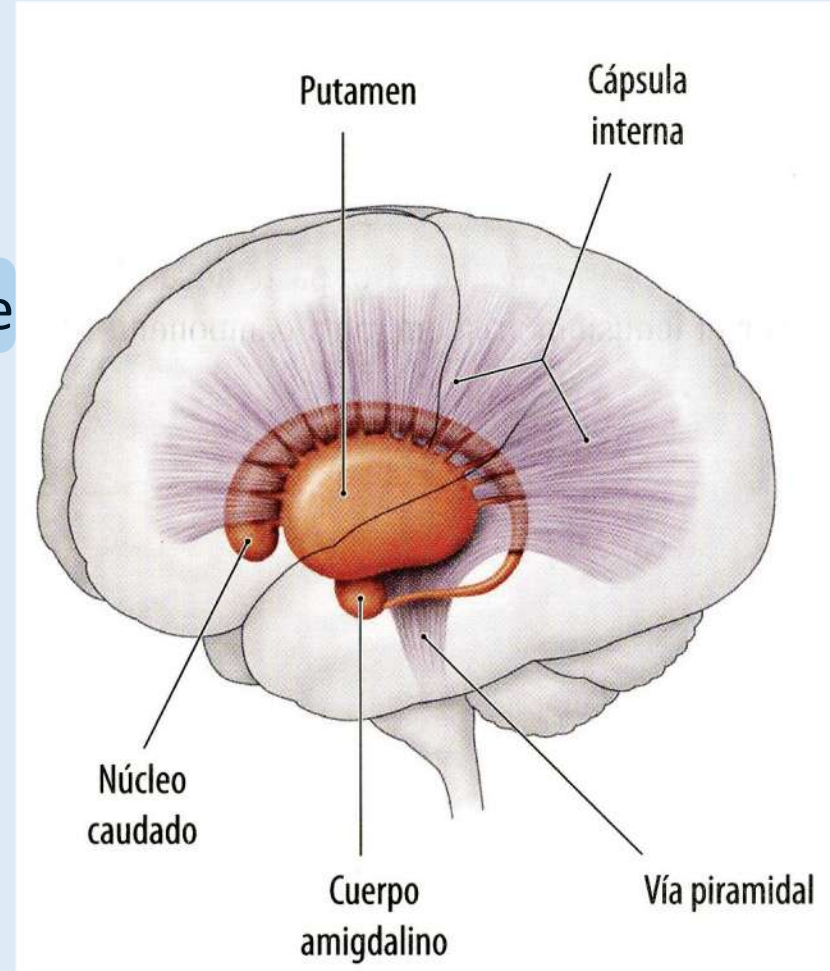
Nucli amigdaloides

Cos estriat

Putamen

Nucli lenticular

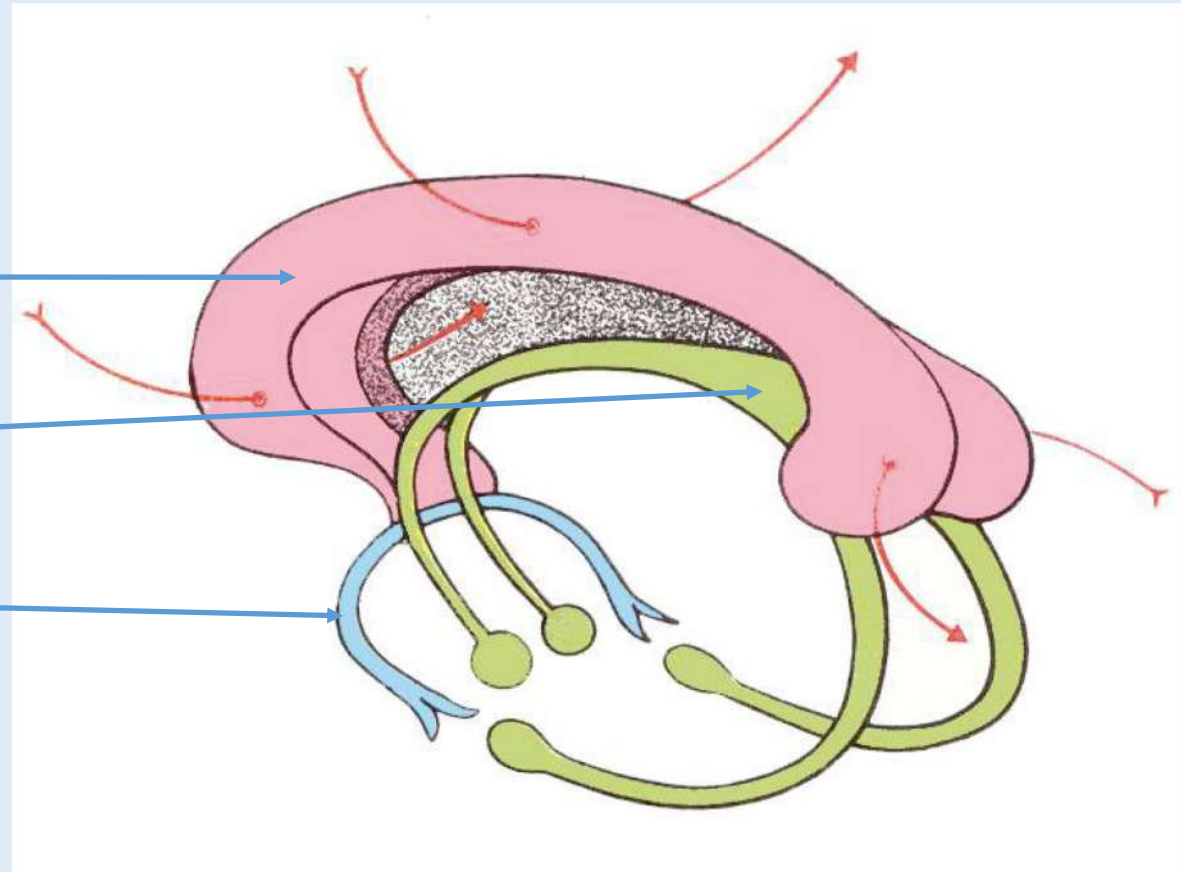
Globus pàl·lid

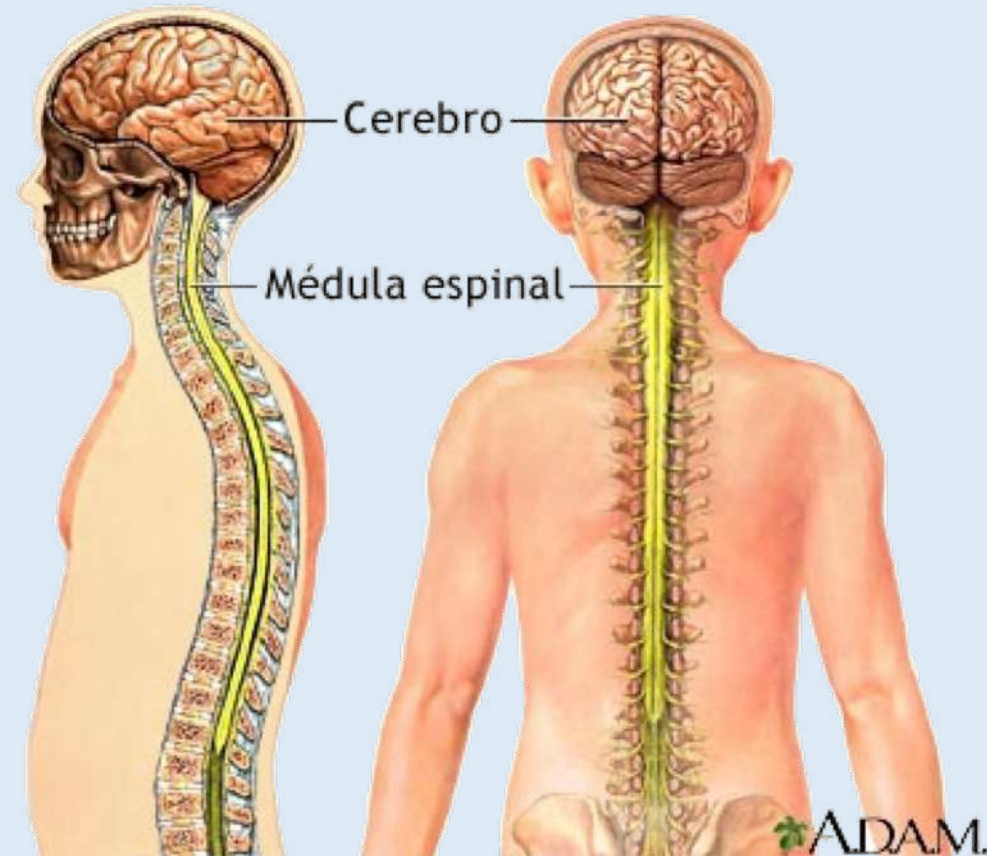
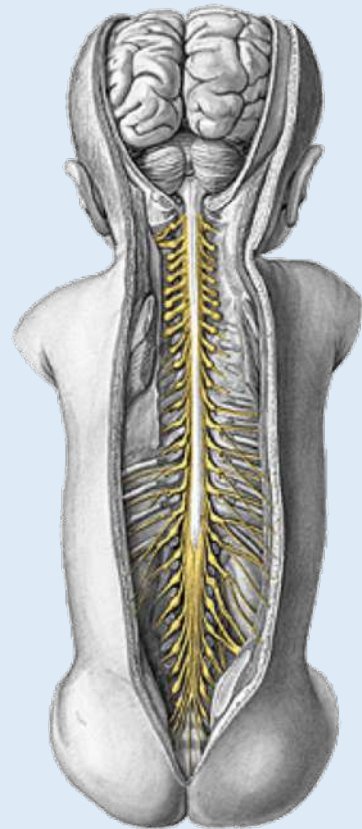
Encèfal

Tractes cerebrals

- Cos callós
- Trígon cerebral (fòrnix)
- Comissura blanca anterior

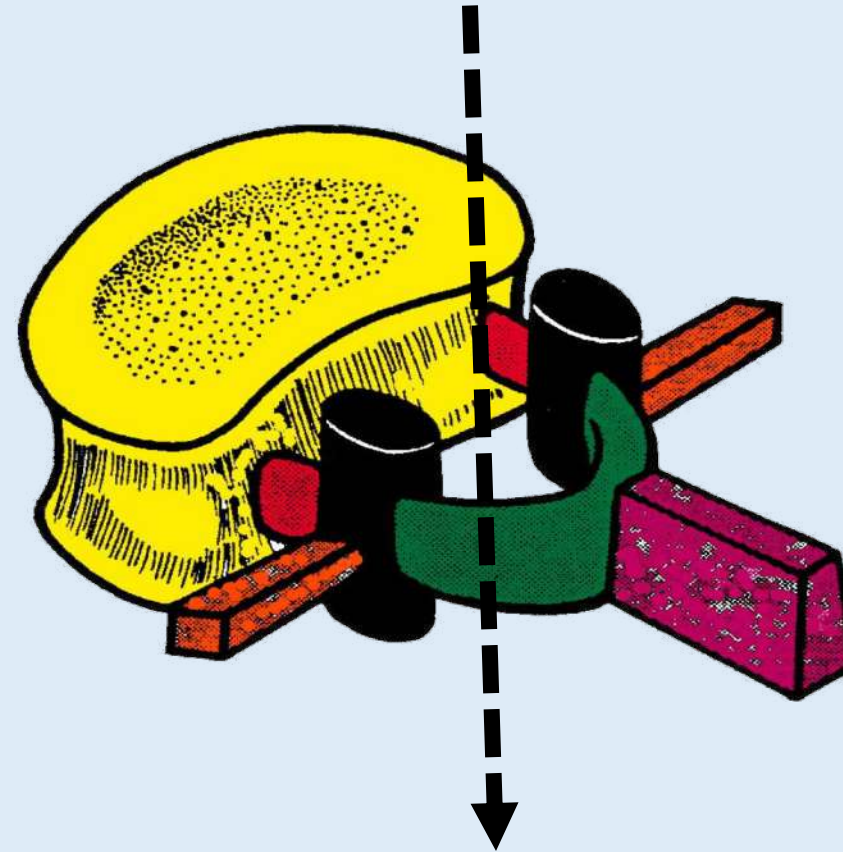
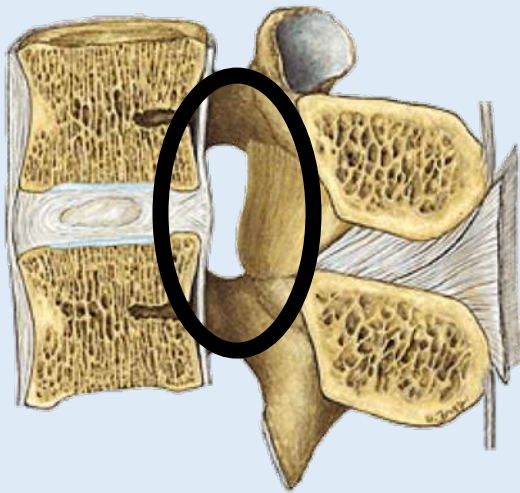

Medul·la

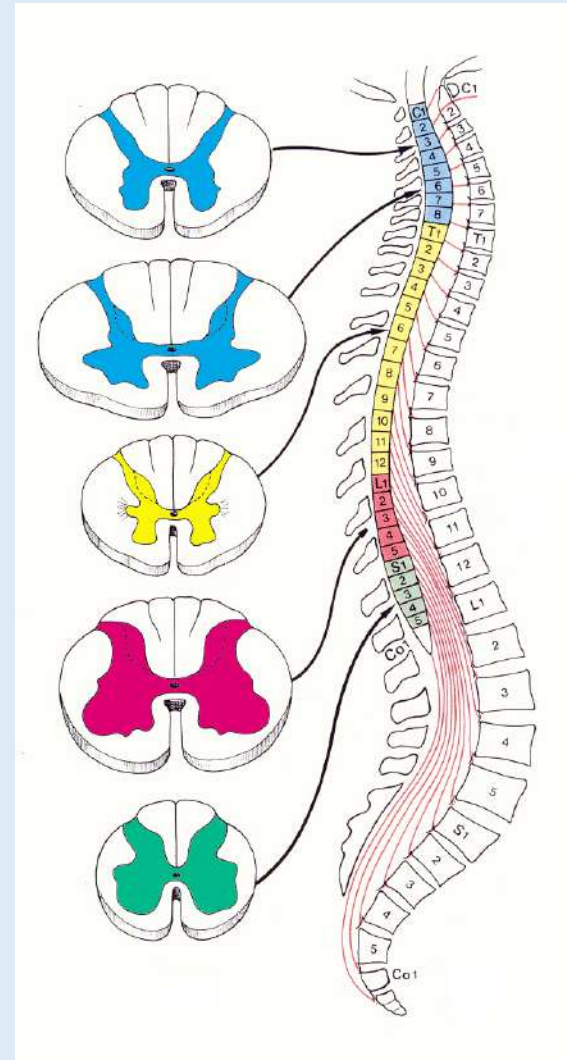
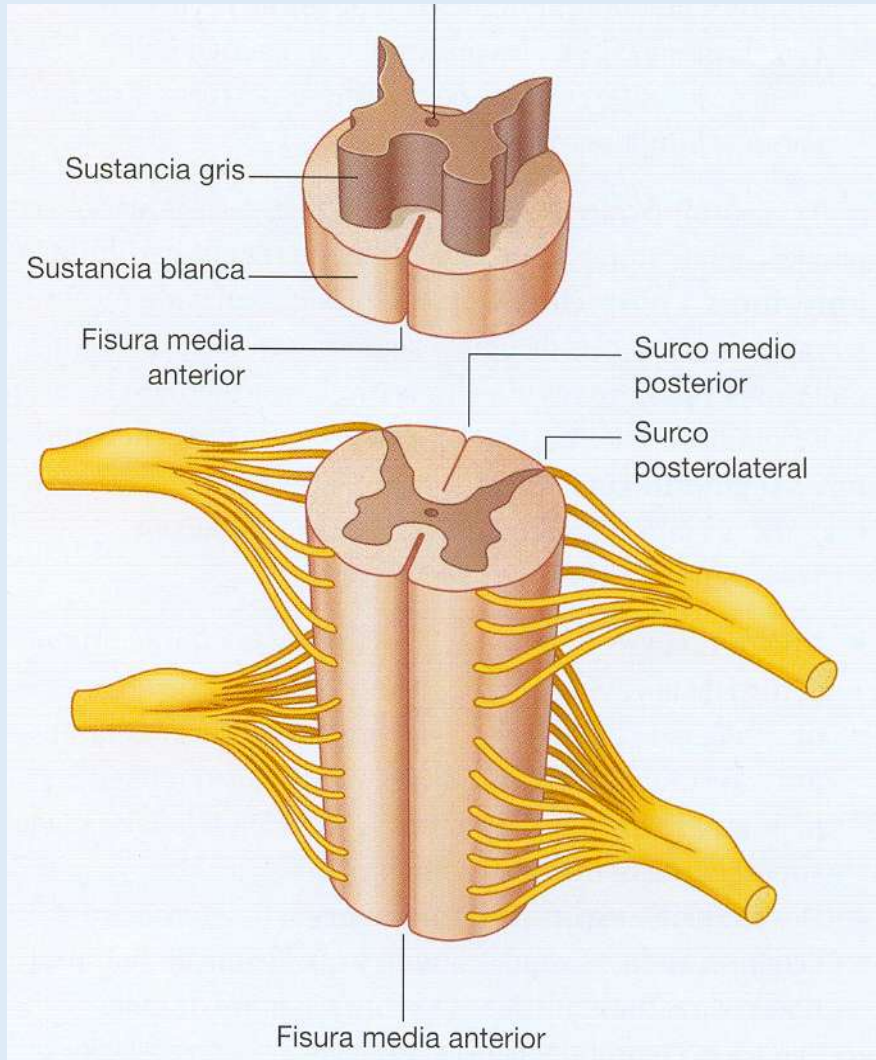
Medul·la

Forat de conjunció

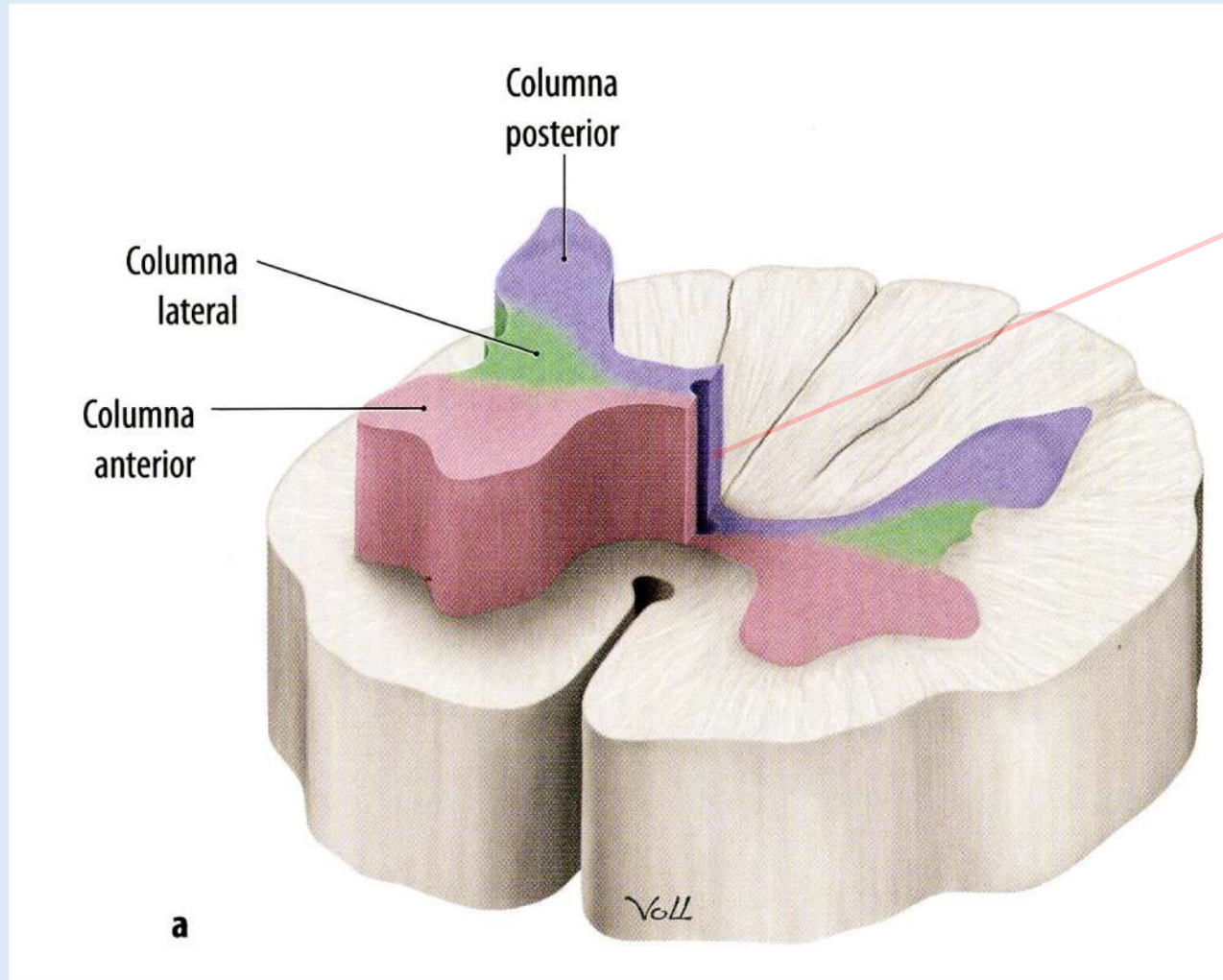

Medul·la

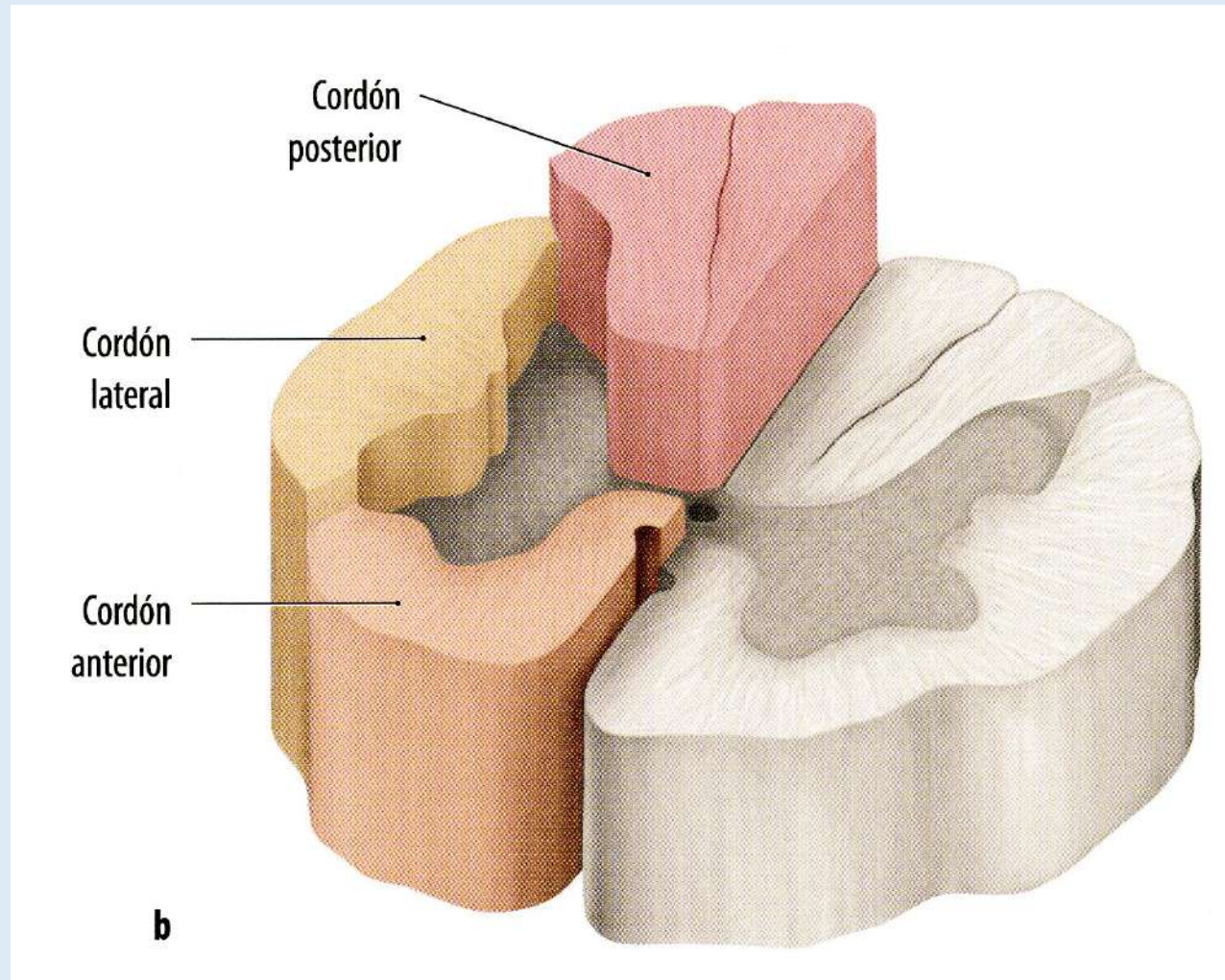

Medul·la

Canal ependimàtic

Medul·la

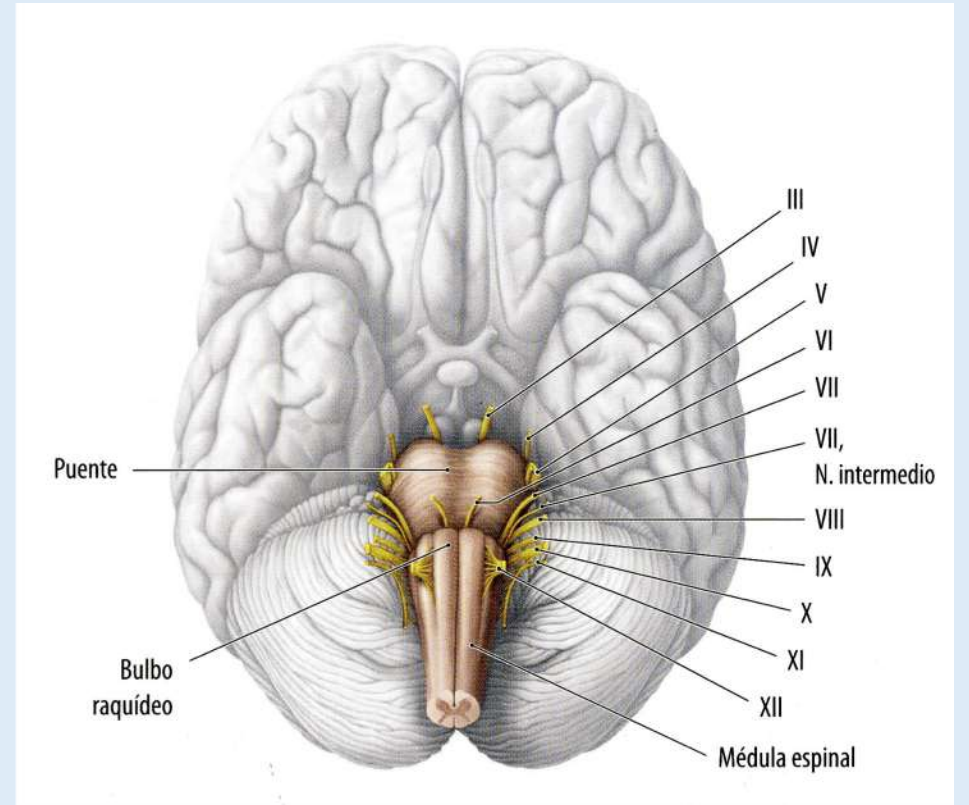
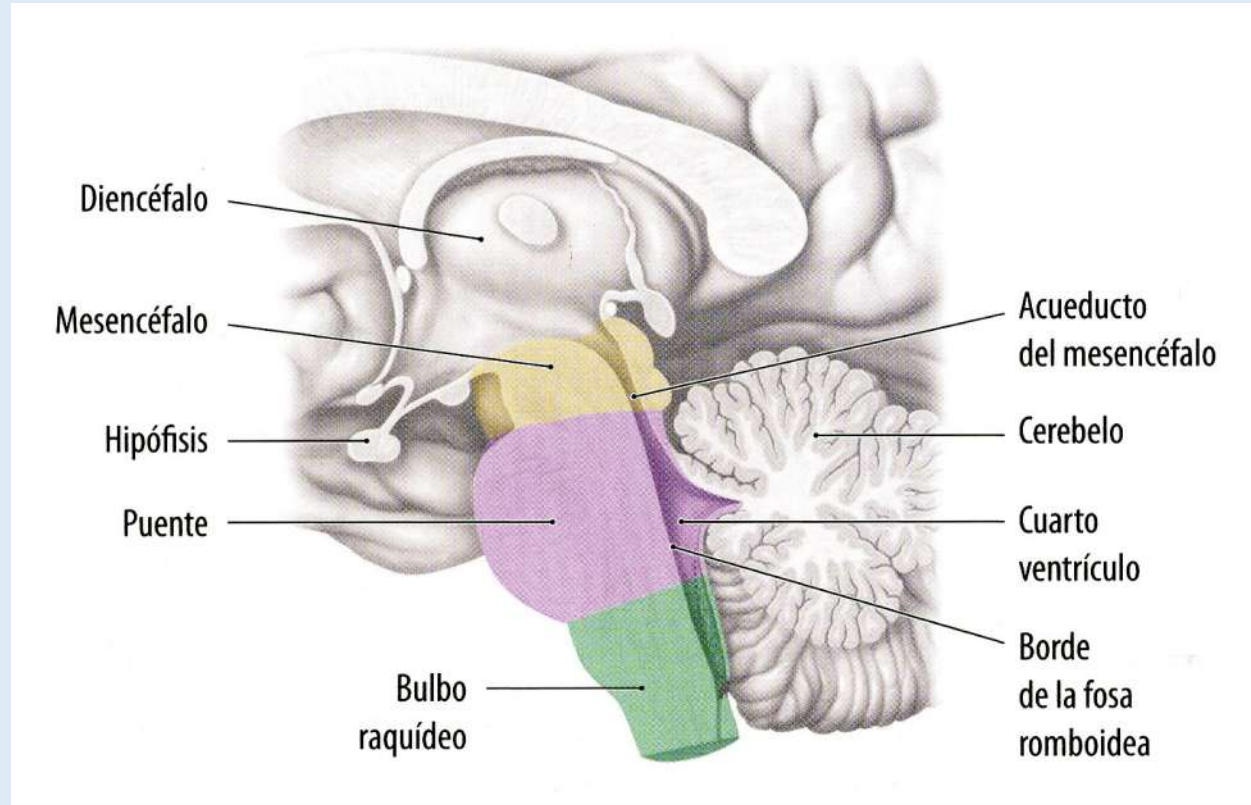

Tronc encefàlic

Tronc encefàlic

Morfologia externa

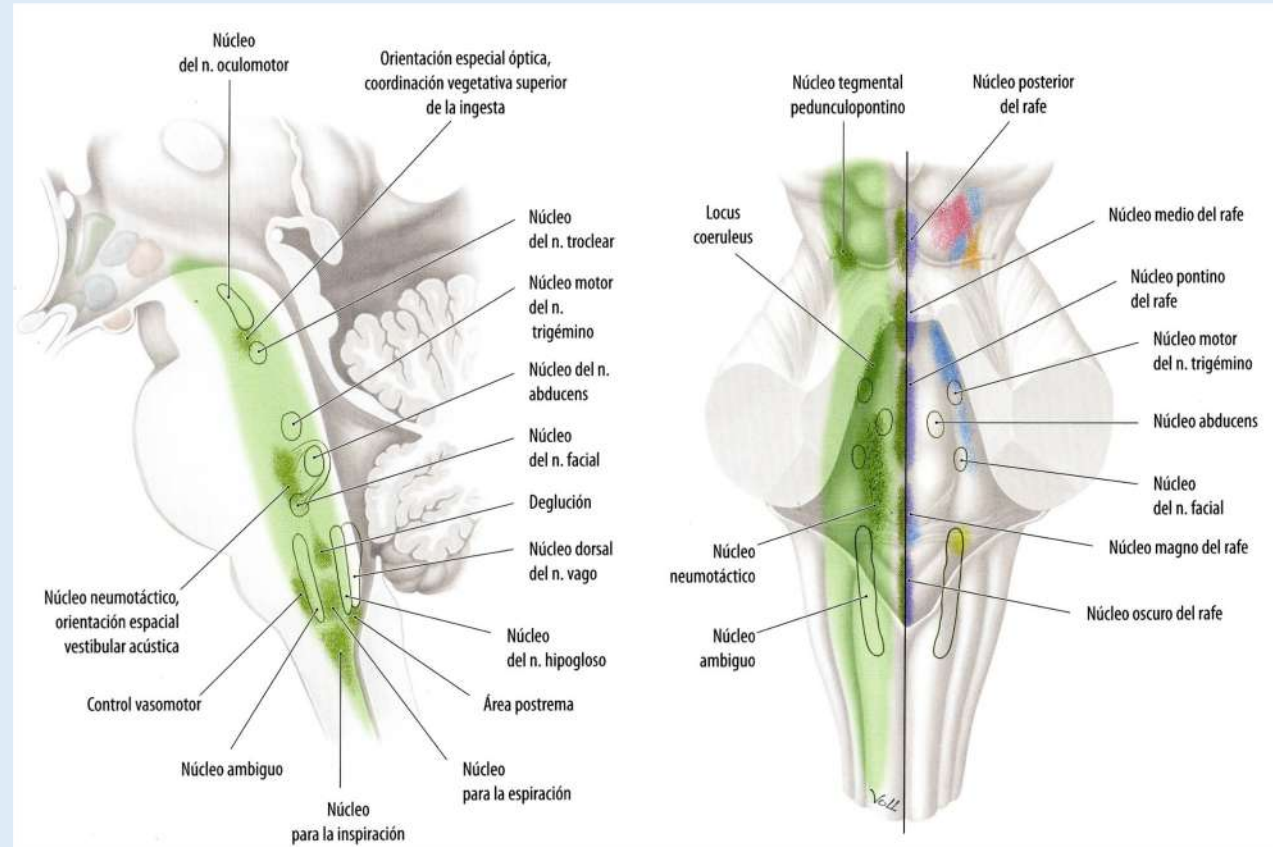
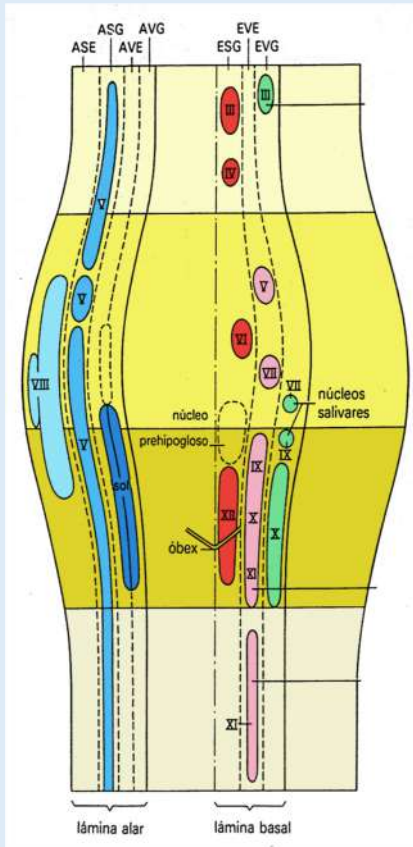

Tronc Encefàlic

Morfologia interna

Nuclis dels nervis cranials

Nuclis propis

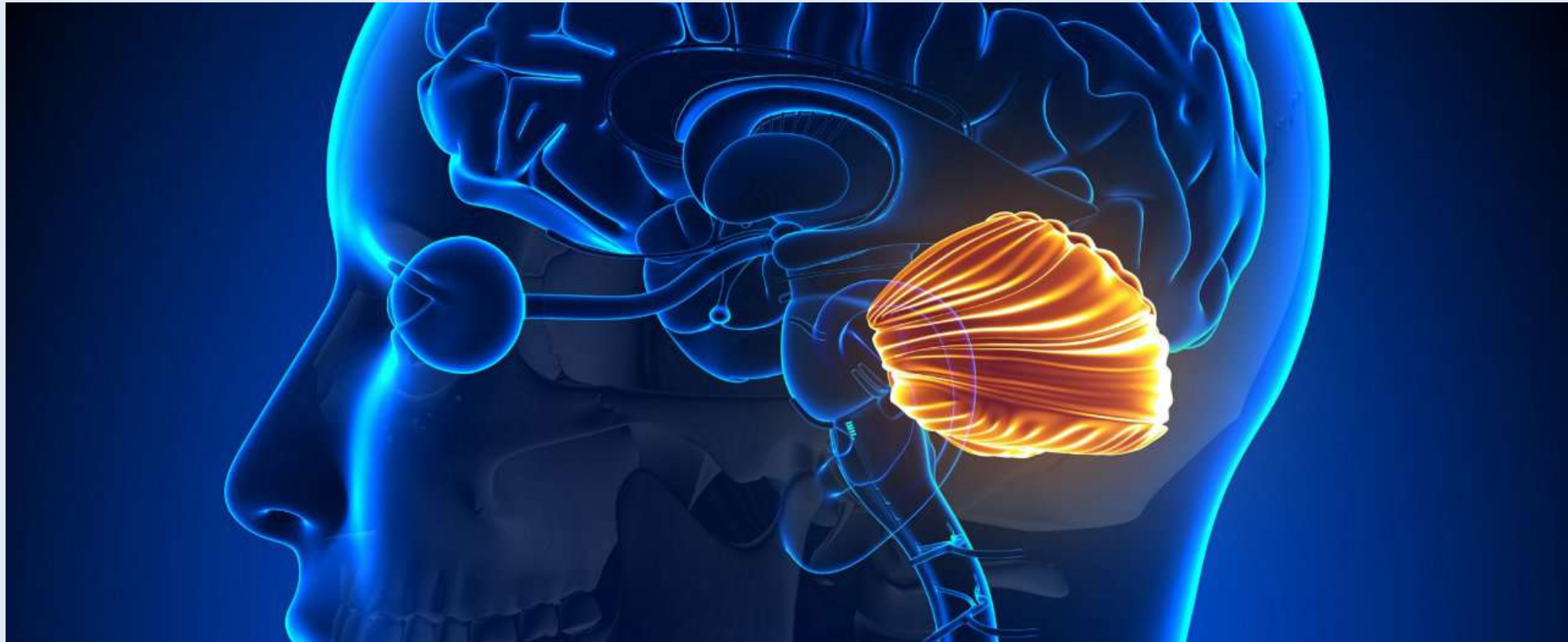

Tronc encefàlic

Nuclis propis

<i>Pars</i>	<i>Funció</i>
Reticular	Aprestament permanent
Tegmental	Aprestament atencional
Nuclear	Estaticopostural
Metapiramidal	Automatismes

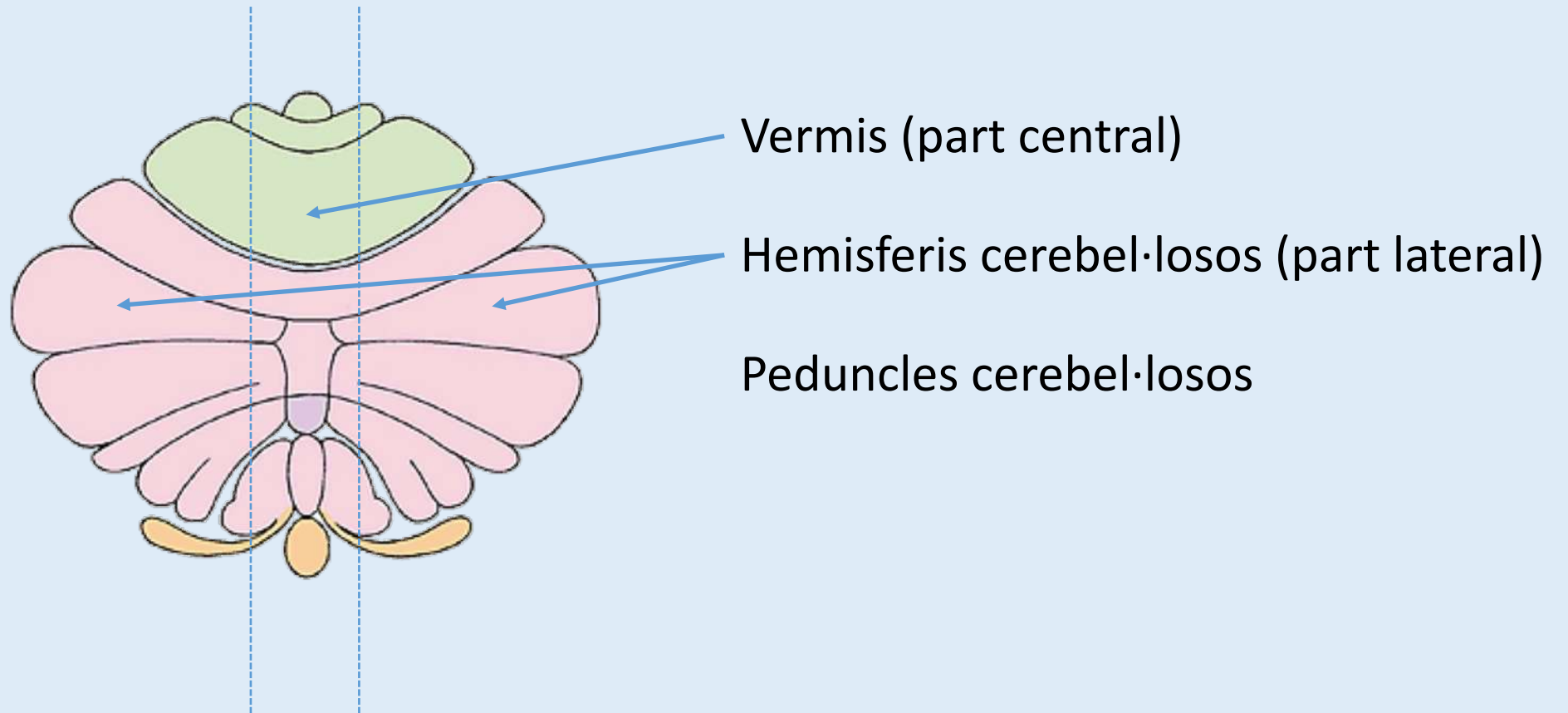
Cerebel

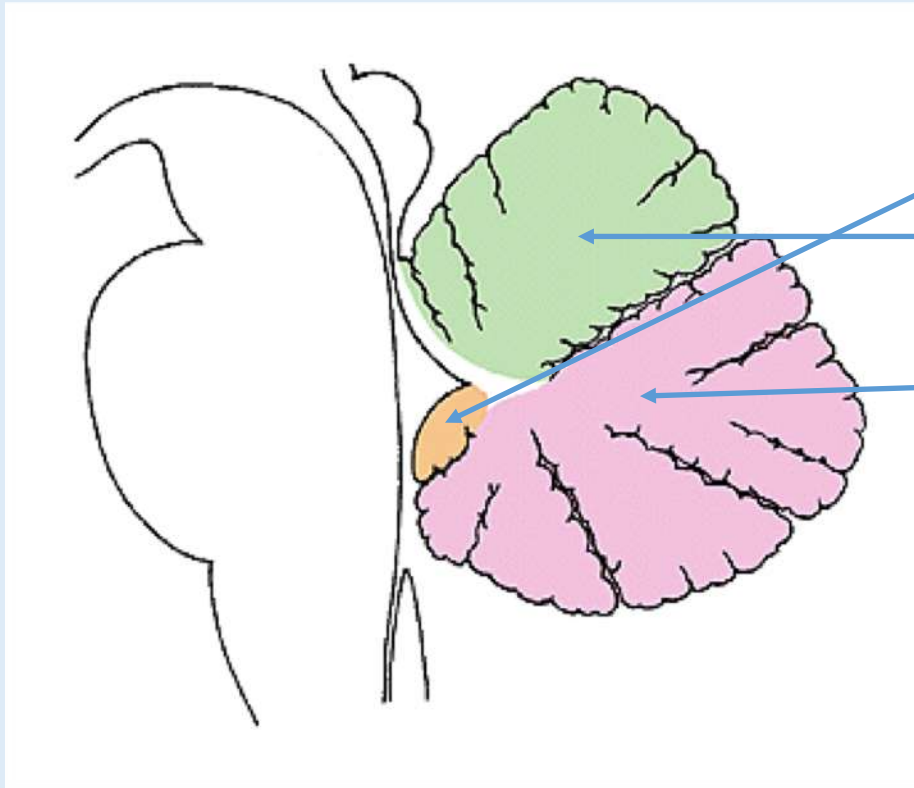
Cerebel

Morfologia externa

Cerebel

Lòbuls

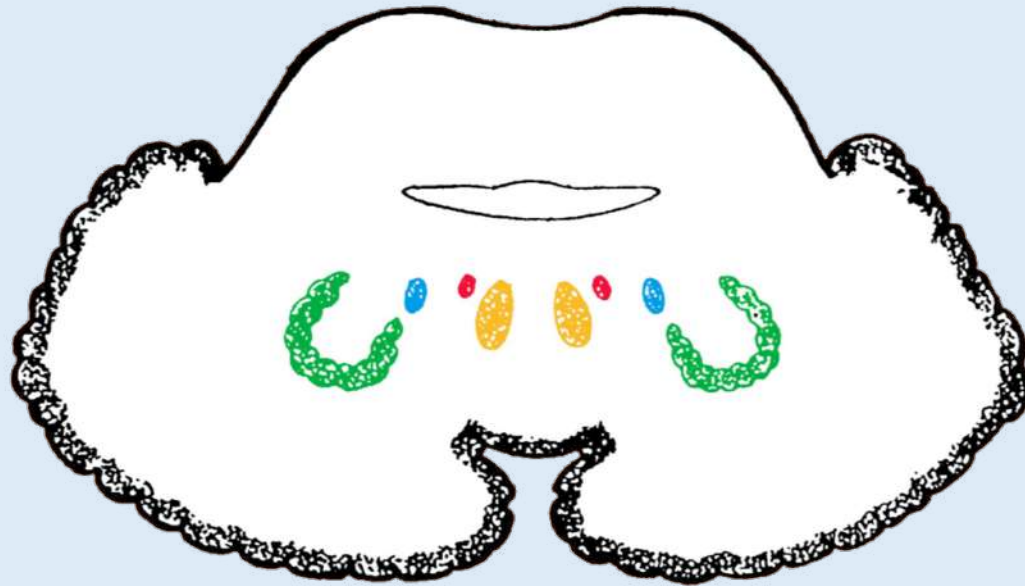
Arquicerebel (lòbul floclonodular)

Paleocerebel (lòbul anterior)

Neocerebel (lòbul posterior)

Cerebel

Morfologia interna

Còrtex cerebel·lós

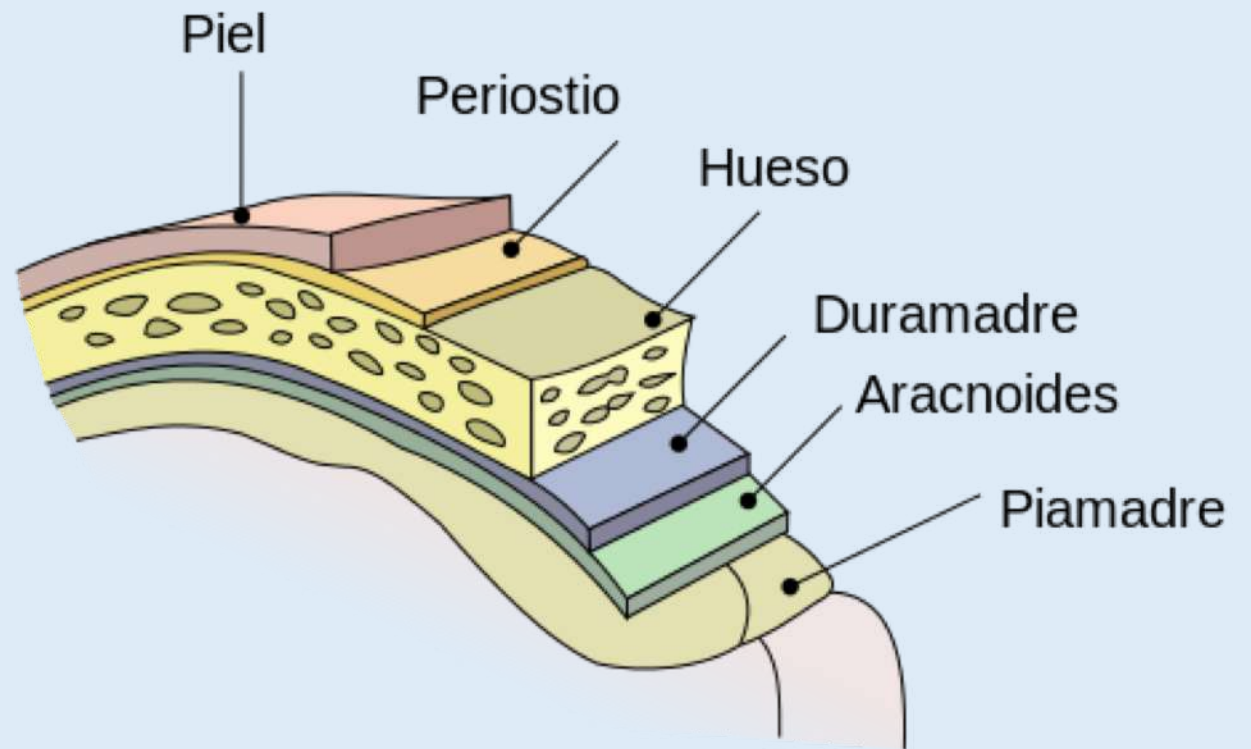
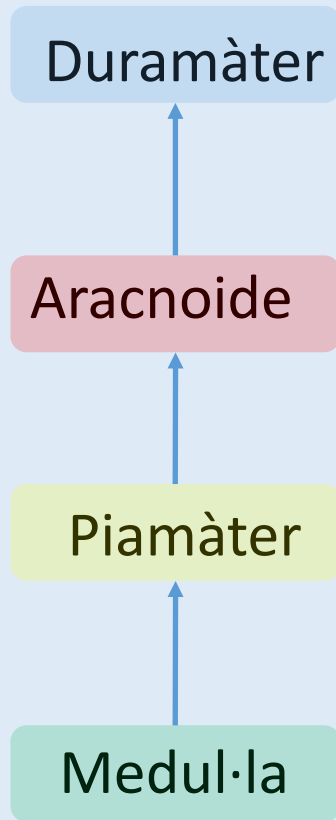
N. dentat o oliva cerebel·losa

N. emboliforme

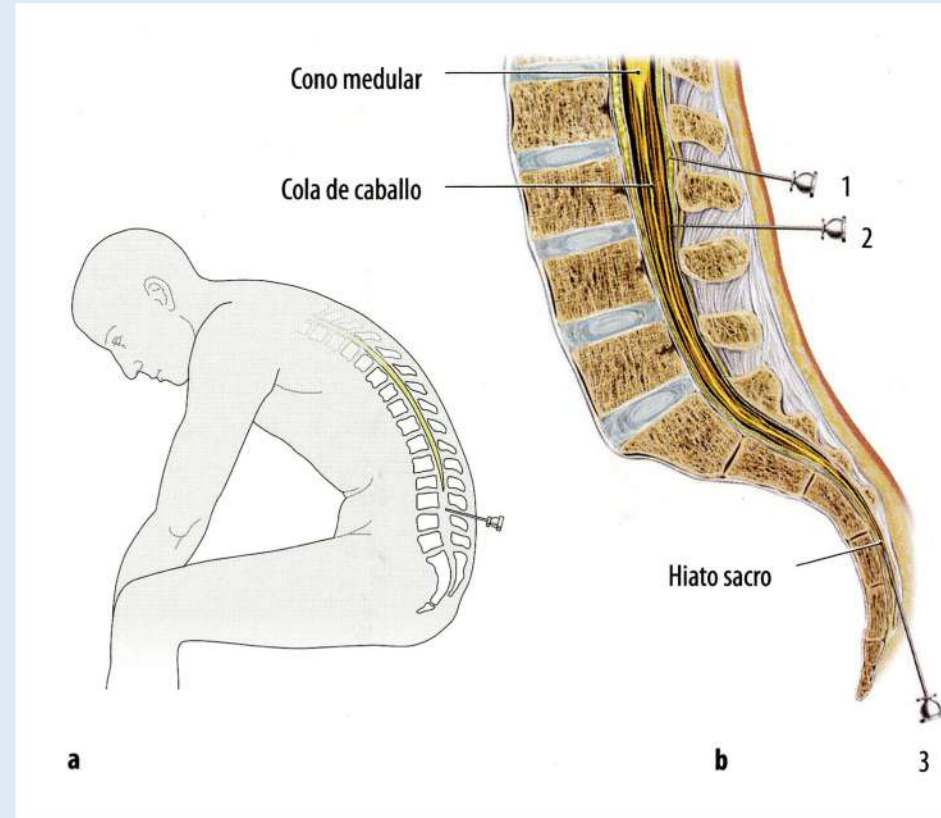
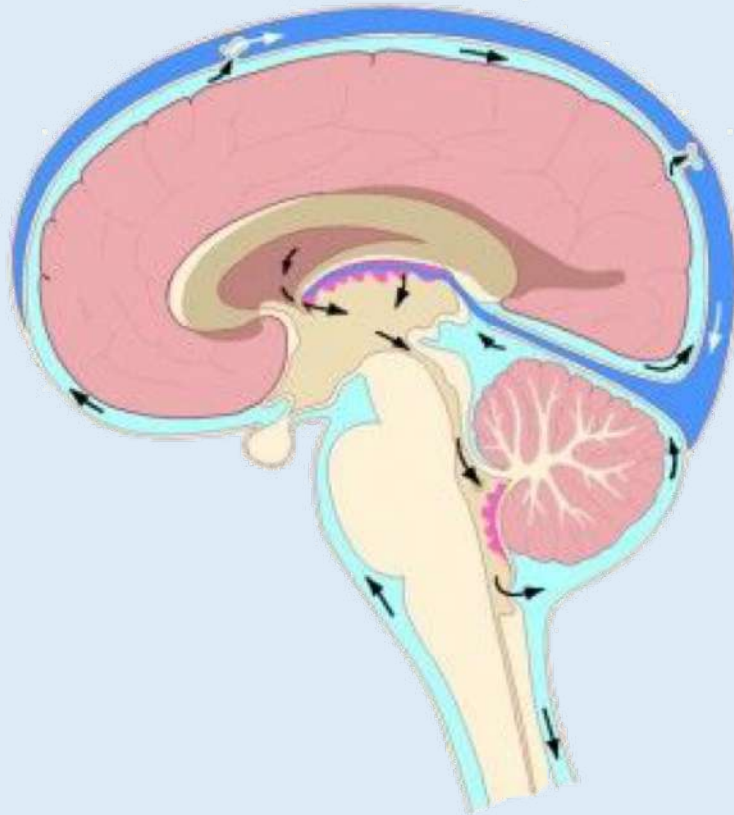
N. esfèric

N. del sostre

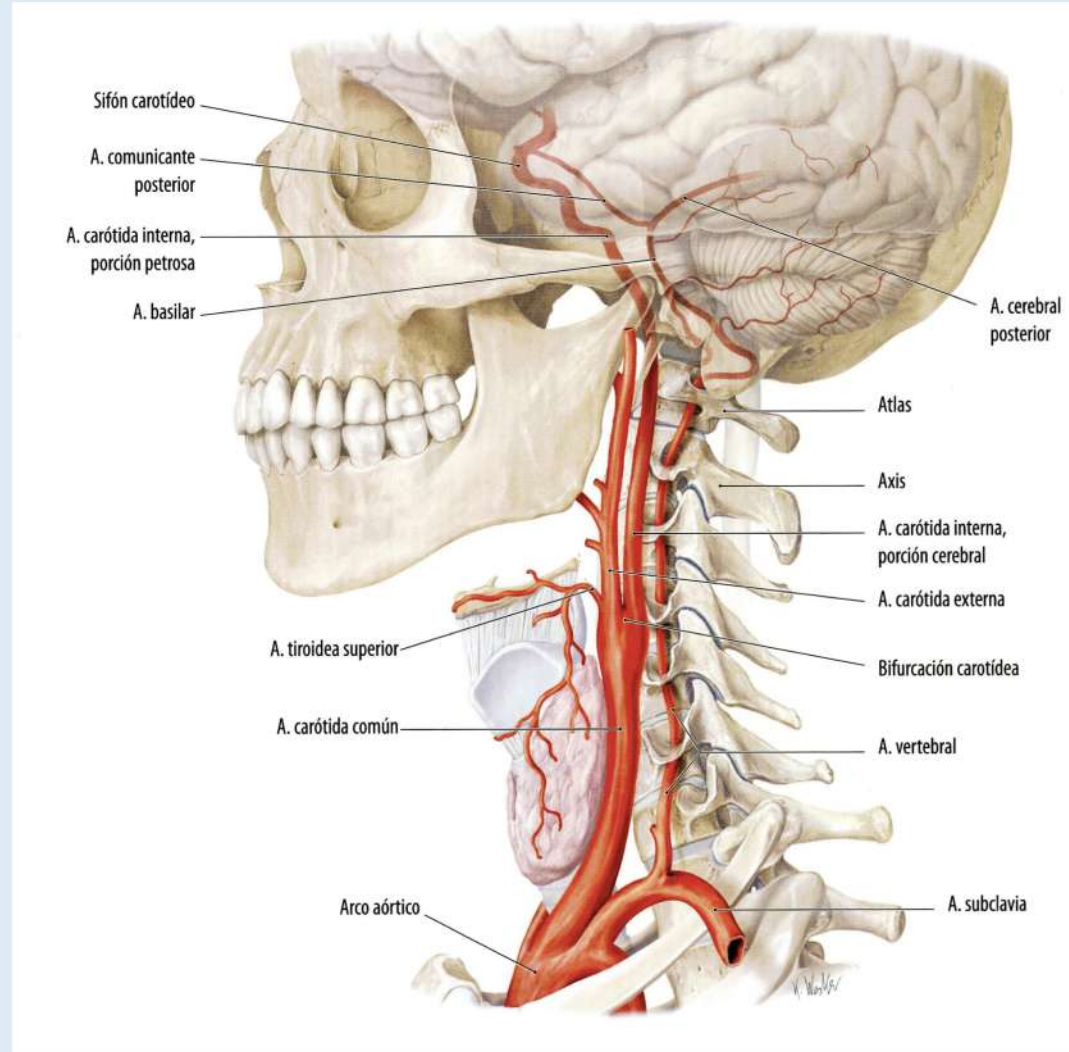
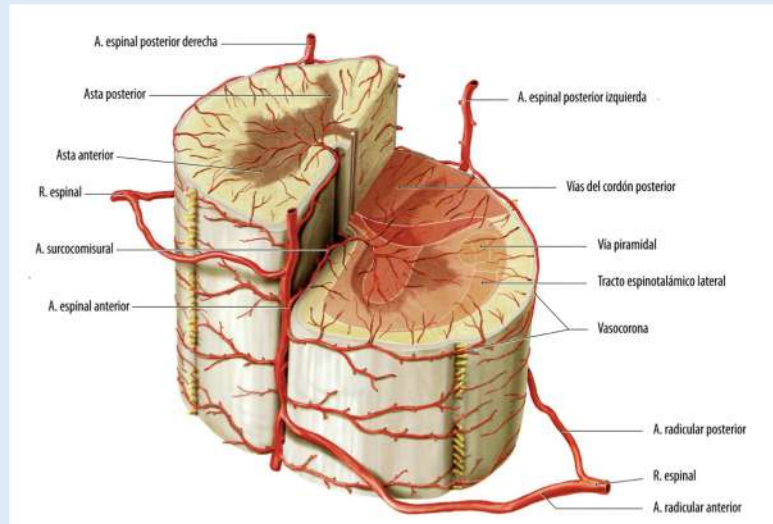
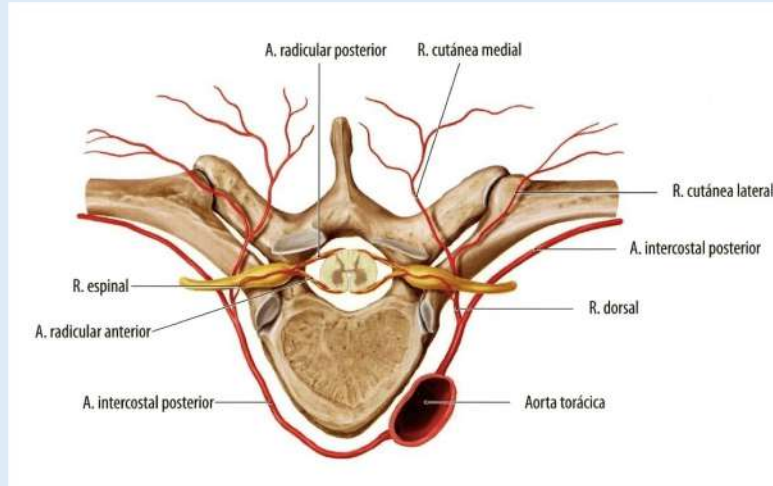
Meninges

LCR

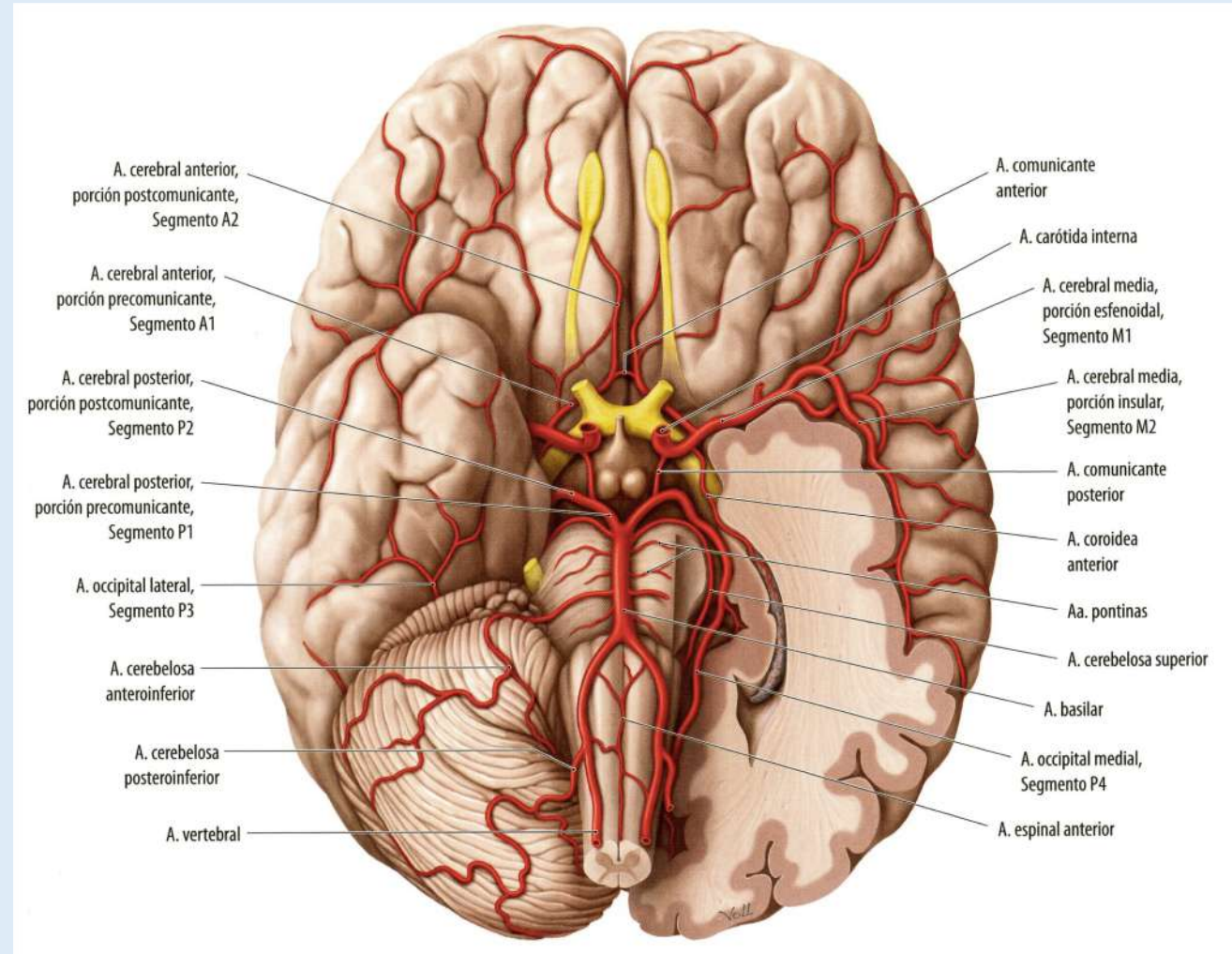

Artèries

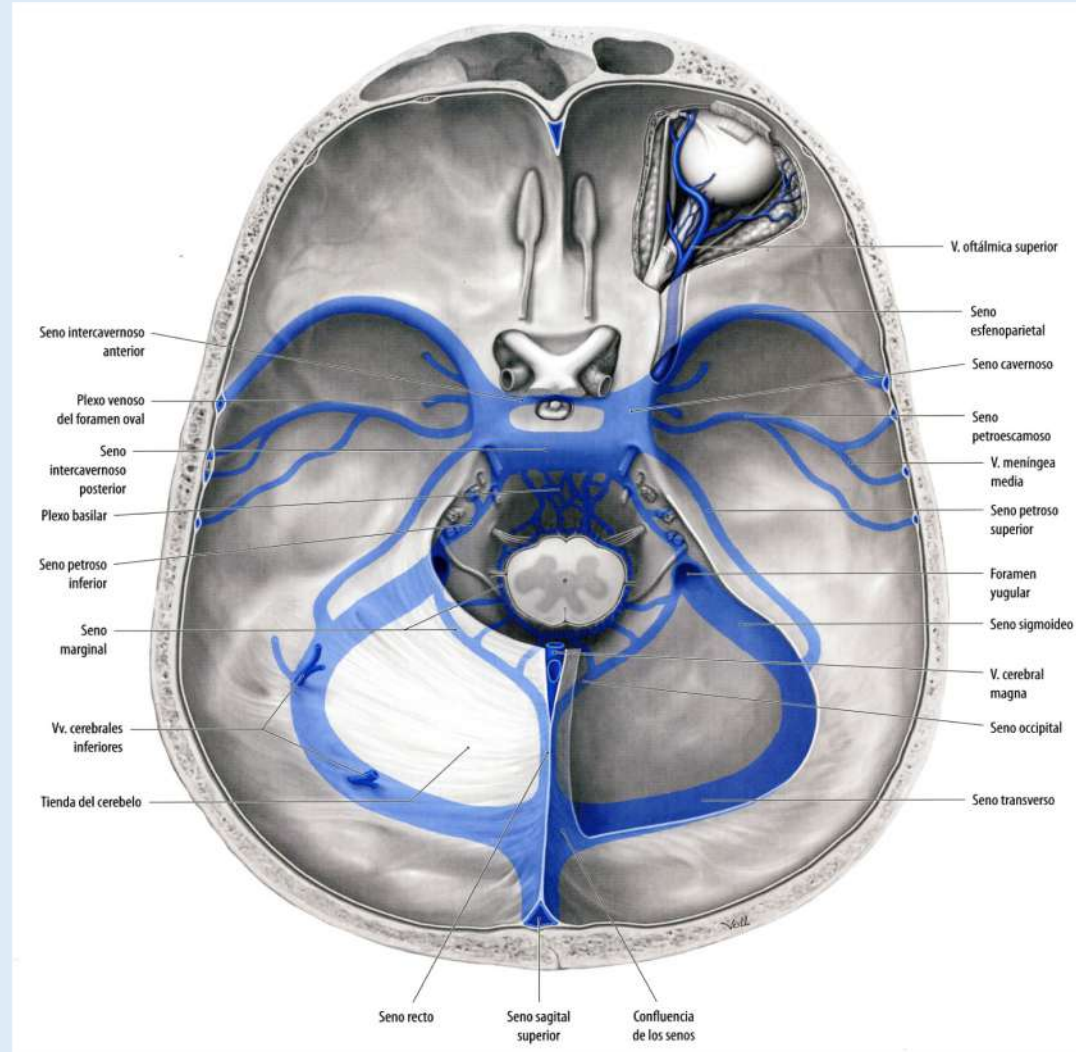
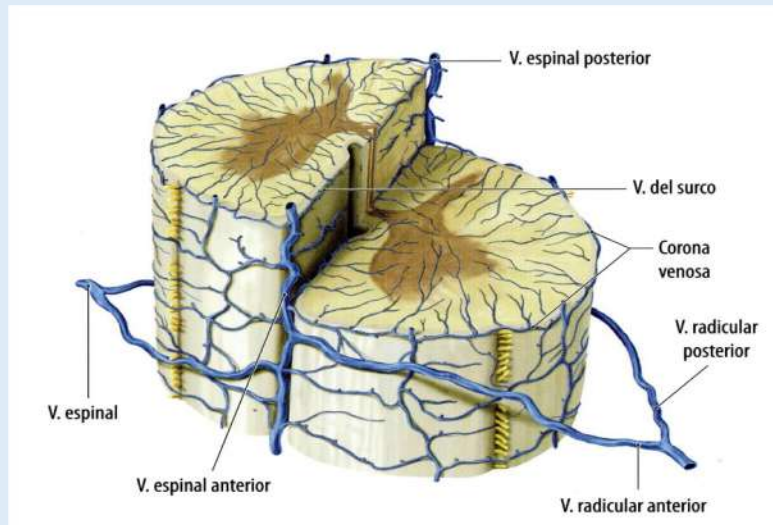
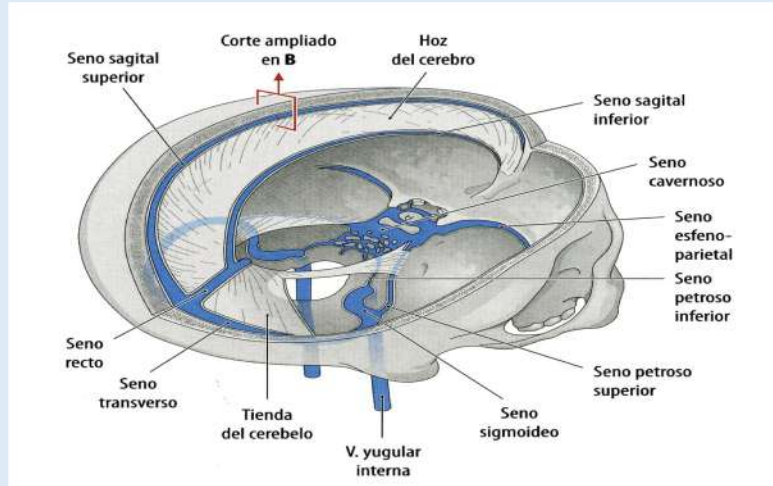

Artèries

Polígon arterial de Willis

Venes

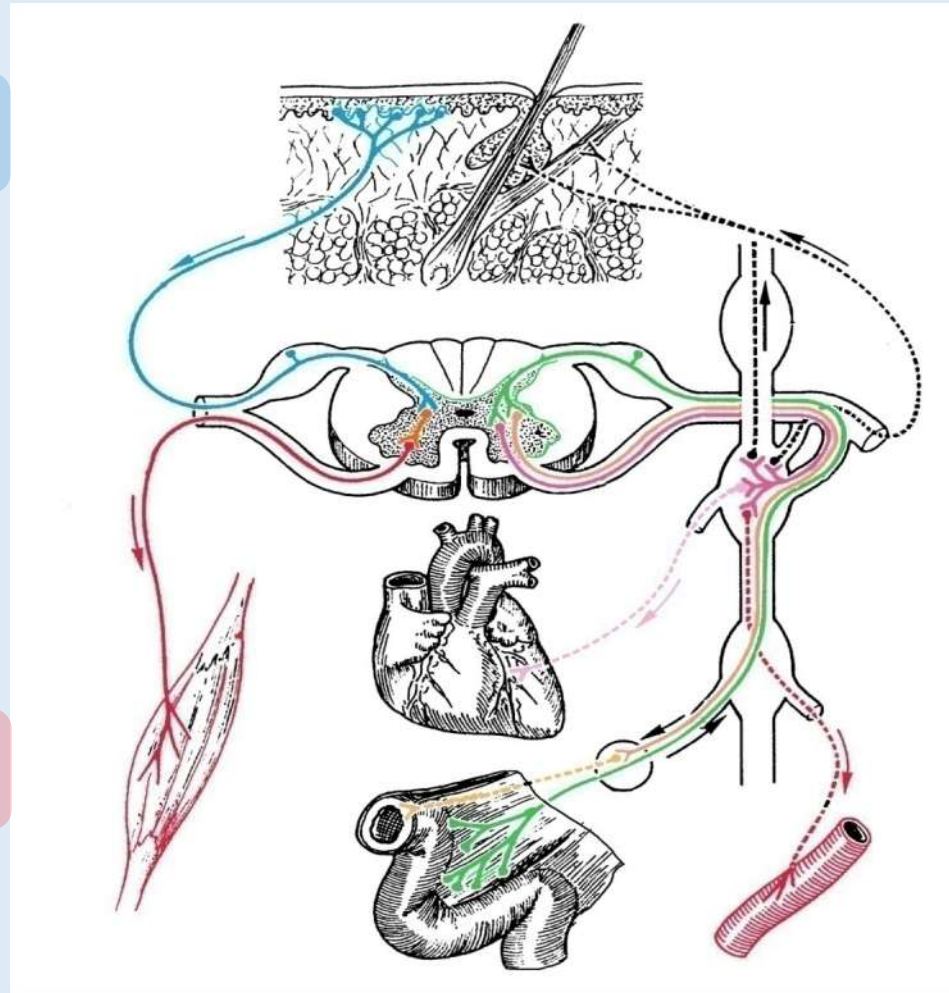

Sistematització neural

Sensible

Somàtic

Motor

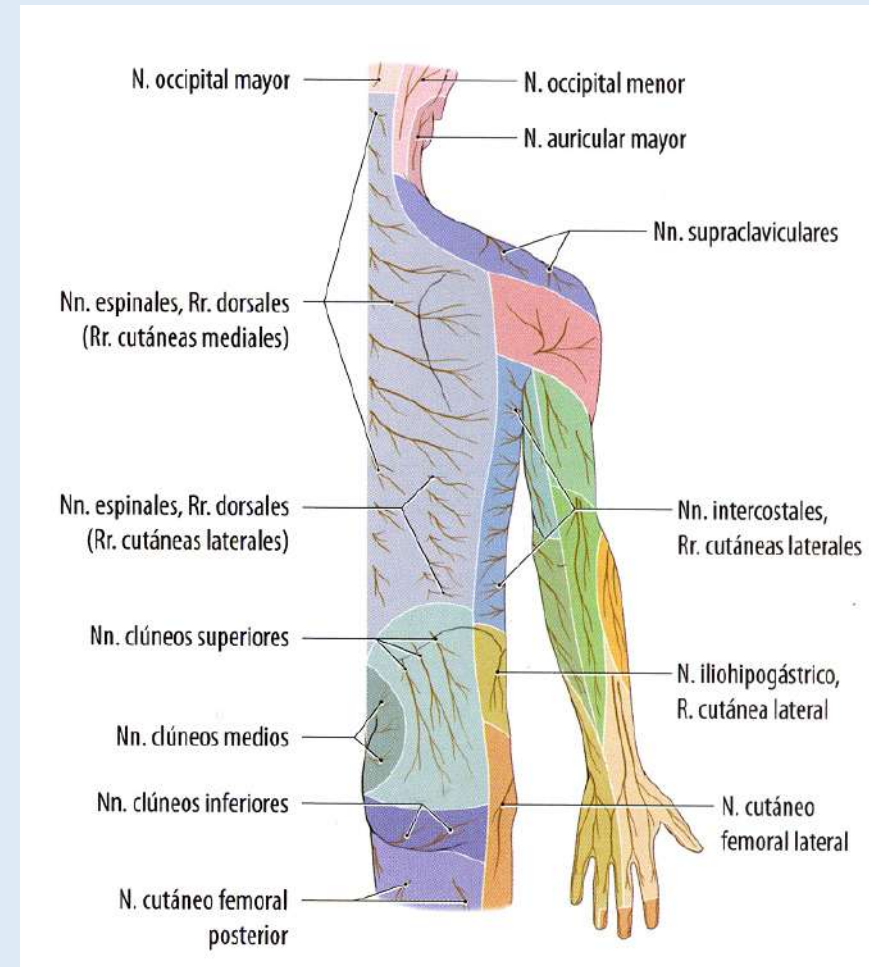
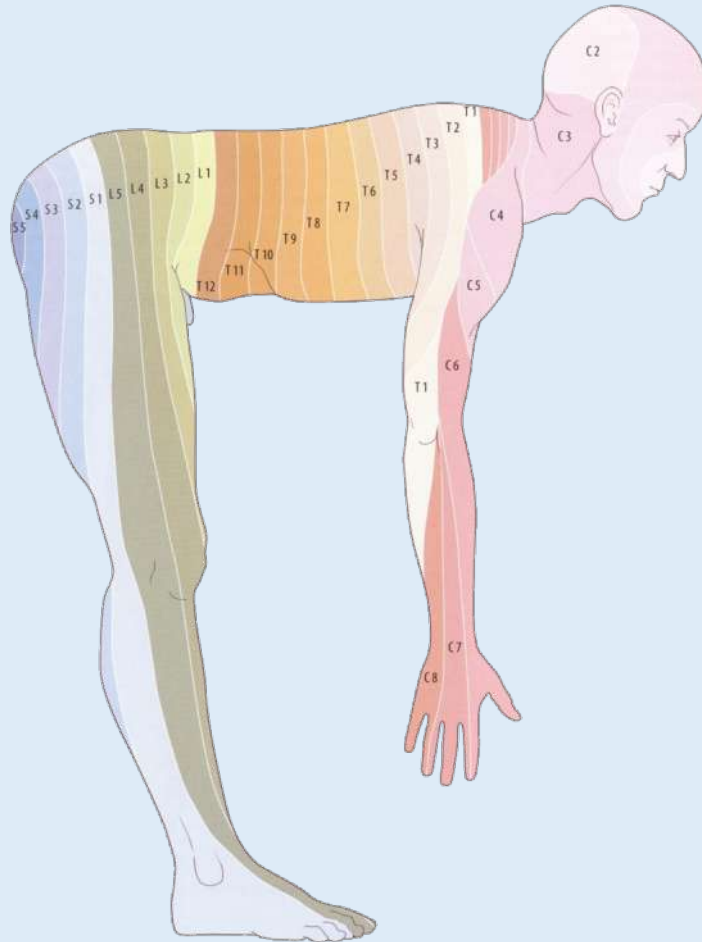

Autònom

Nervis raquidis

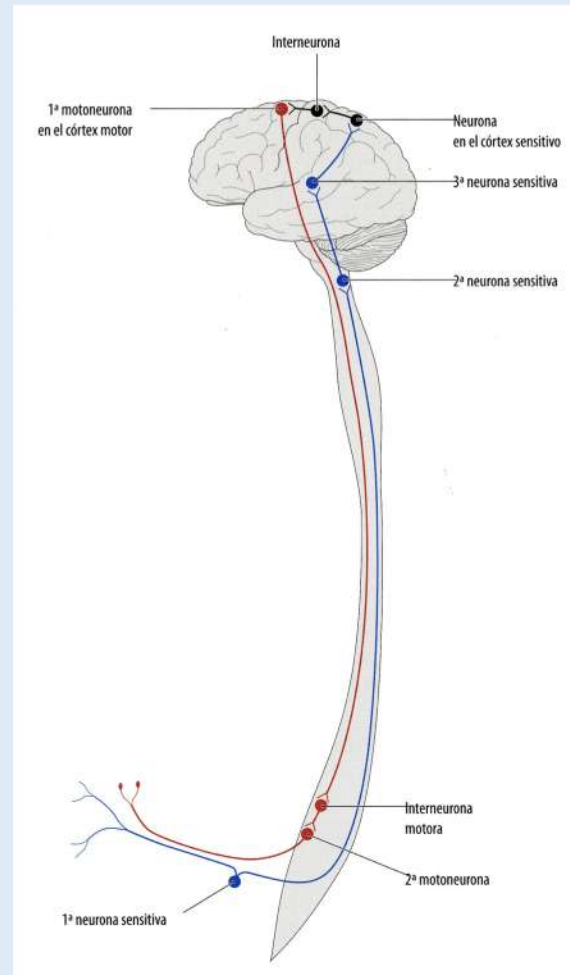
Branca anterior	Branca posterior
8 de cervicals	Plexe cervical (C1-C4)
12 de dorsals	Nervi frènic (C3-C5)
5 de lumbars	Plexe braquial (C5-D1)
5 de sacres	Nervis intercostals (D1-D12)
1 de coccigi	Plexe lumbar (L1-L4)
	Plexe lumbosacre (L5-S3)
	Plexe pudend (S2-S4)
	Plexe sacropudend (S4-CX1)

Dermatomes

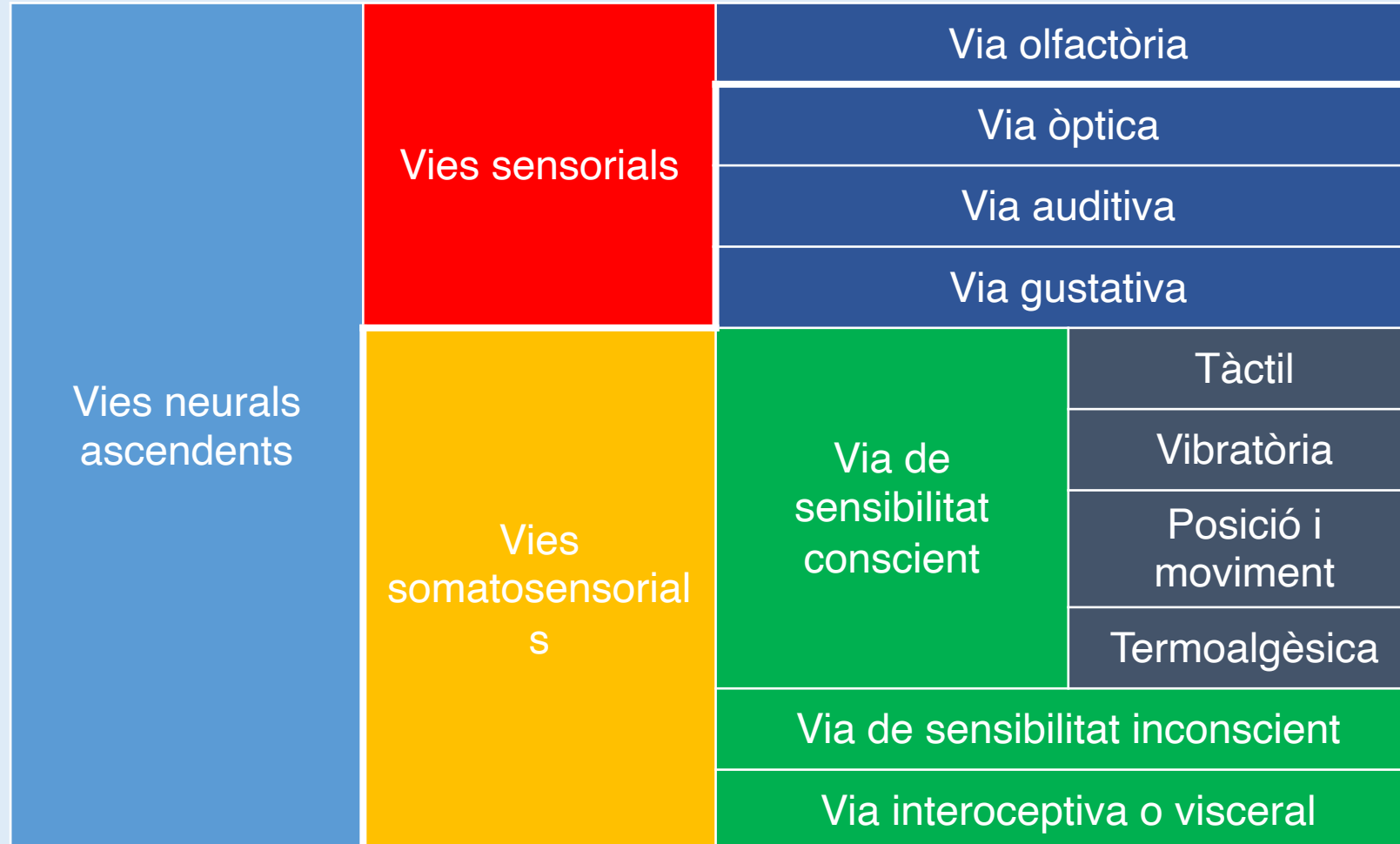
Vies neurals

Vies **descendents** (eferents) o
motores

Vies **ascendents** (aferents) o
sensitivosensorials

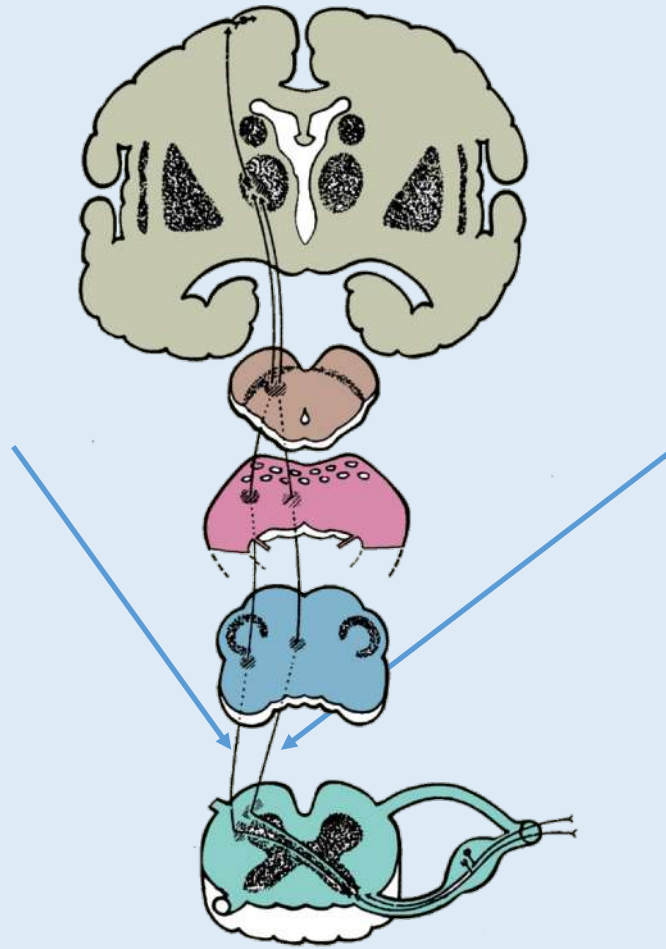
Vies neuronals ascendents

Vies neuronals ascendents

Dolor i temperatura
Feix espinotalàmic lateral

Tàctil, pressió
Feix espinotalàmic anterior

Vies neuronals ascendents

Grup	Mielina	Diàmetre (μm)	Velocitat (m/s)	Lletra	Sensibilitat
I	Sí	12-20	75-120	A - alfa	Posició i moviment
II	Sí	6-12	30-75	A - beta	Tàctil, pressió i vibració
III	Sí	1-6	5-30	A - gamma	Dolor ràpid. fred
IV	No	<1,5	0,5-2	C	Dolor lent. calor

Vies neuronals descendents

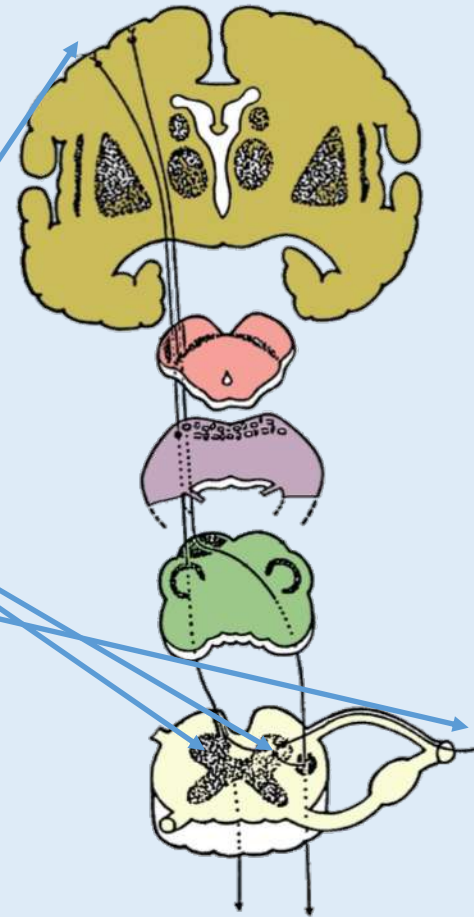
Via del moviment voluntari (piramidal)

Via corticoespinal

Primera neurona

Segona neurona

Sistema muscular

Vies neuronals descendents

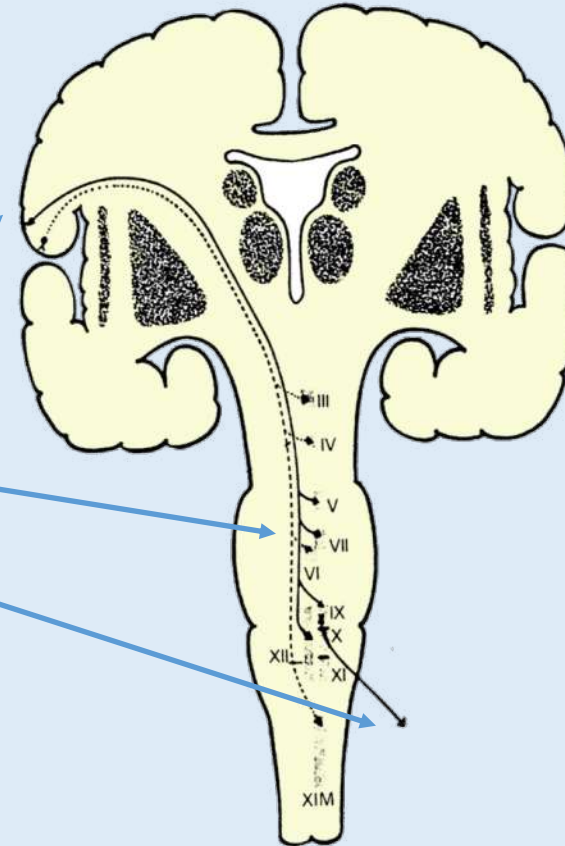
Via del moviment voluntari (piramidal)

Via corticonuclear

Primera neurona

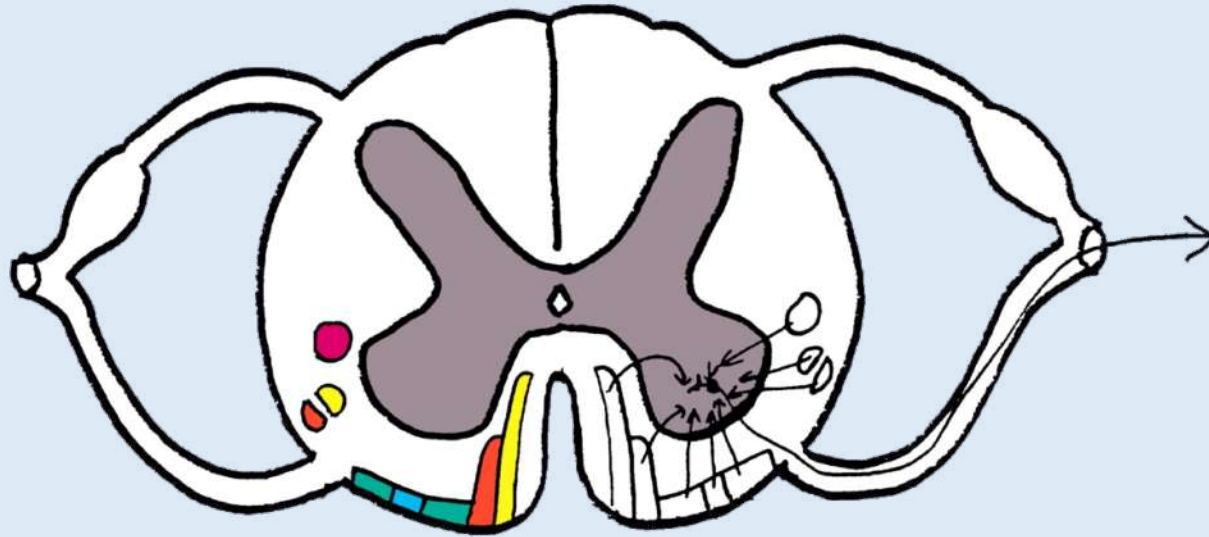
Segona neurona

Sistema muscular

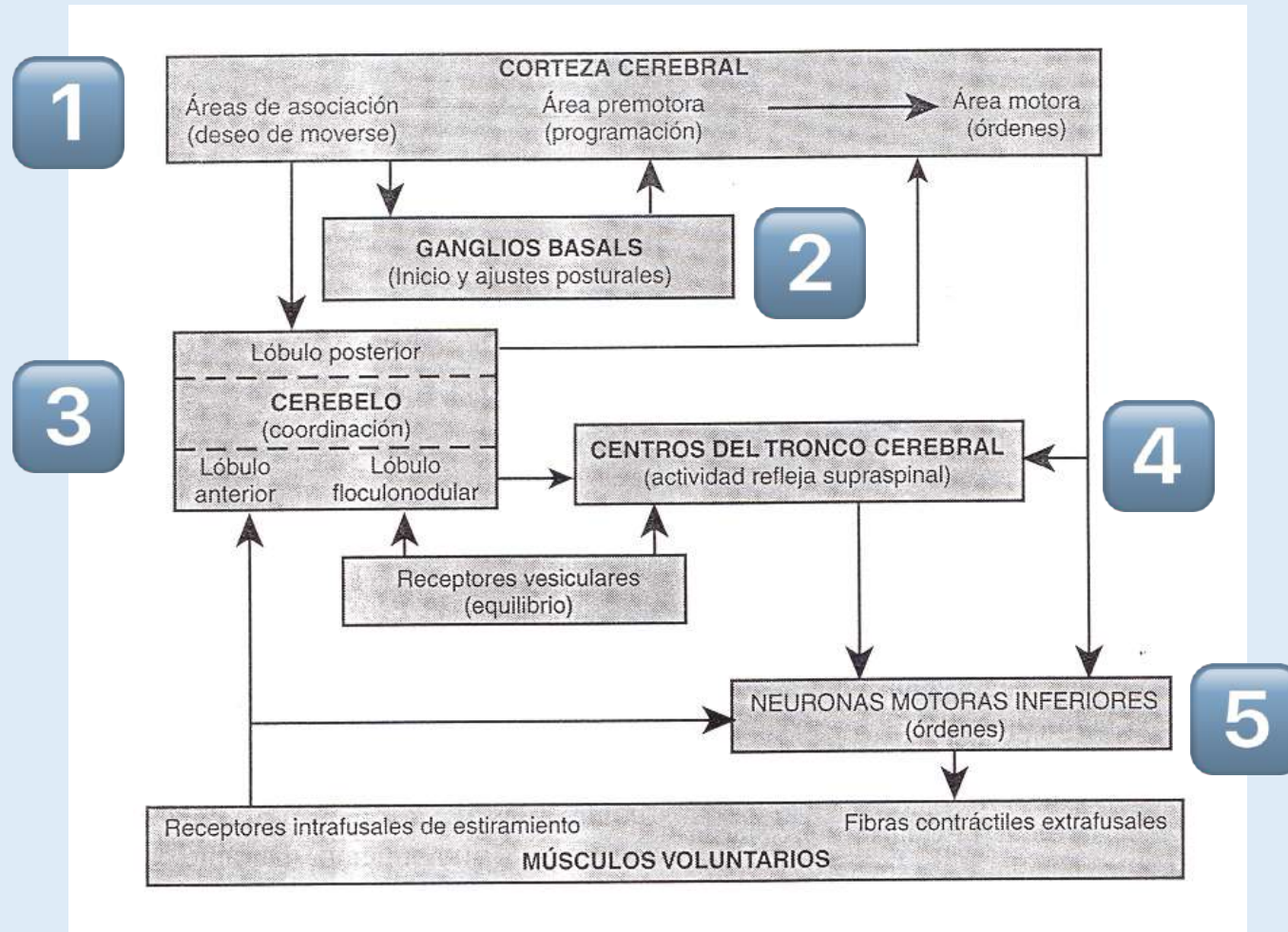

Vies neuronals descendents

Via del moviment involuntari (extrapiramidal)

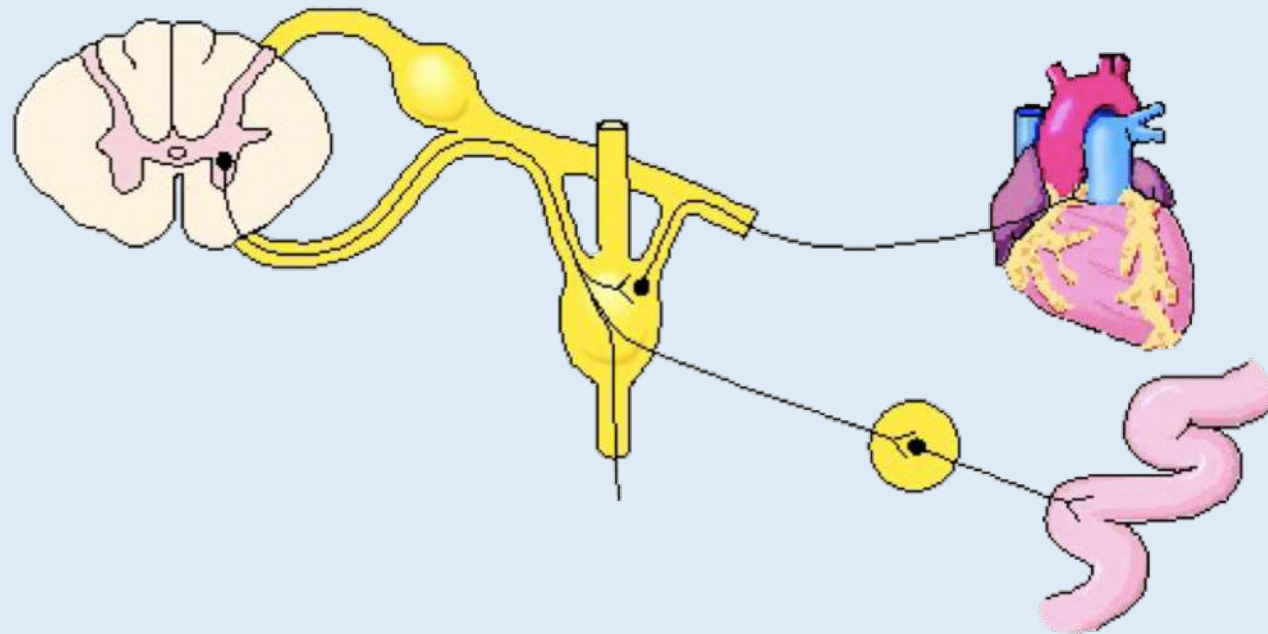

Funcionament del sistema neuronal

Sistema nerviós autònom (vegetatiu)

SN simpàtic

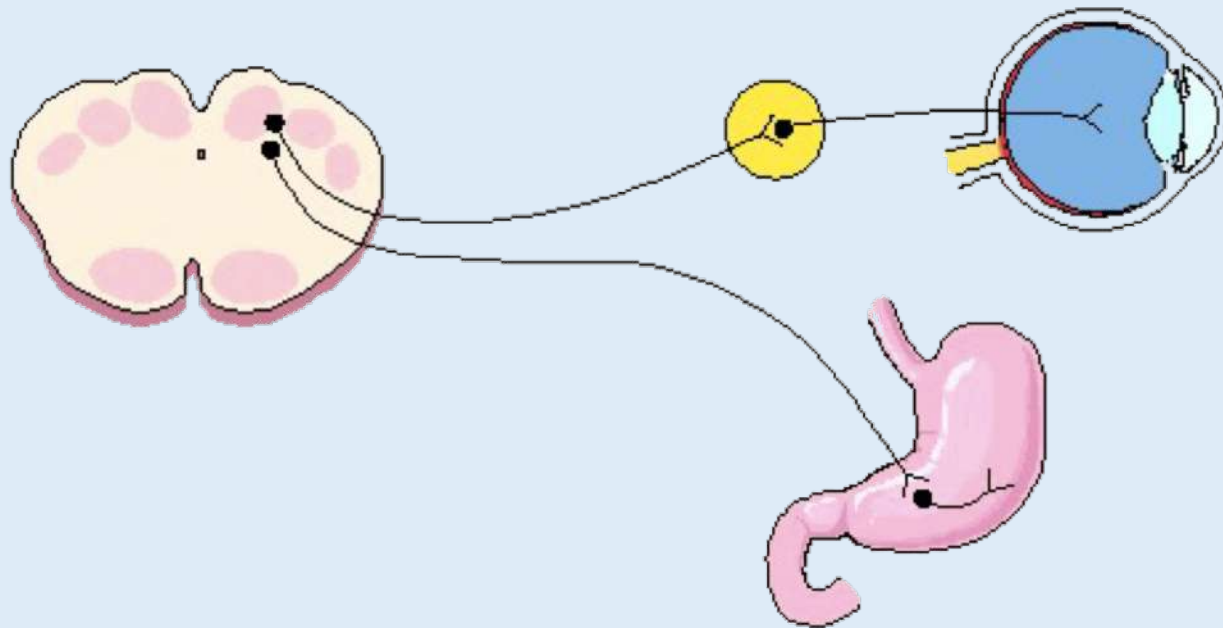

Cadena laterovertebral

Encarregat de controlar
Fibra muscular llisa
Vasos

SN autònom (vegetatiu)

SN parasimpàtic

Cranial (n. cranials)
Caudal (n. caudals)

Encarregat de controlar
Fibra muscular llisa
Tub digestiu
Derivats

Tema 2. Estudi del pacient amb malalties neurològiques

Història clínica

Anamnesi

Síntoma principal i descripció de la malaltia actual

Malaltia mèdica

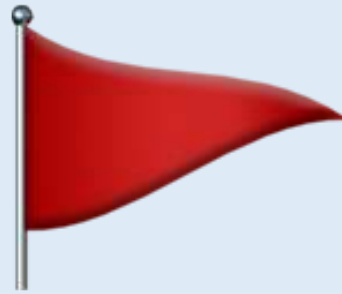
Antecedents familiars i socials

Revisió dels símptomes neurològics

Història clínica

Signes d'alarma

Exploració general

Aspecte general

Ritme respiratori

TA, FC, temperatura

Exploració de la
pell i vascular

Material

Neuropatia

Classificació

Nom	Grau	Lesió
Neuroapràxia	I	Desmielinització focal.
Axonotmesi	II	Lesió a l'axó. L'endoneuri conservat.
Axonotmesi	III	Lesió a l'axó i endoneuri. Perineuri conservat.
Axonotmesi	IV	Lesió a l'axó, endoneuri i perineuri. Epineuri conservat.
Neurotmesi	V	Secció nerviosa completa.

Exploració neurològica

Components
Examen de la funció mental
Exploració dels parells cranials
Exploració motora
Reflexos
Exploració de la sensibilitat
Coordinació i marxa

Exploració neurològica

Examen de la funció mental

Exploració neurològica

Examen de la funció mental

Exploració neurològica

Examen de la funció mental

Exploració neurològica

Examen de la funció mental

Exploració neurològica

Examen de la funció mental

Exploració neurològica

Exploració de la consciència

Escala d'exploració de la consciència	
Grau	Estat
1	Conscient
2	Somnolent
3	Obnubilat
4	Estuporós
5	Comatós

Exploració neurològica

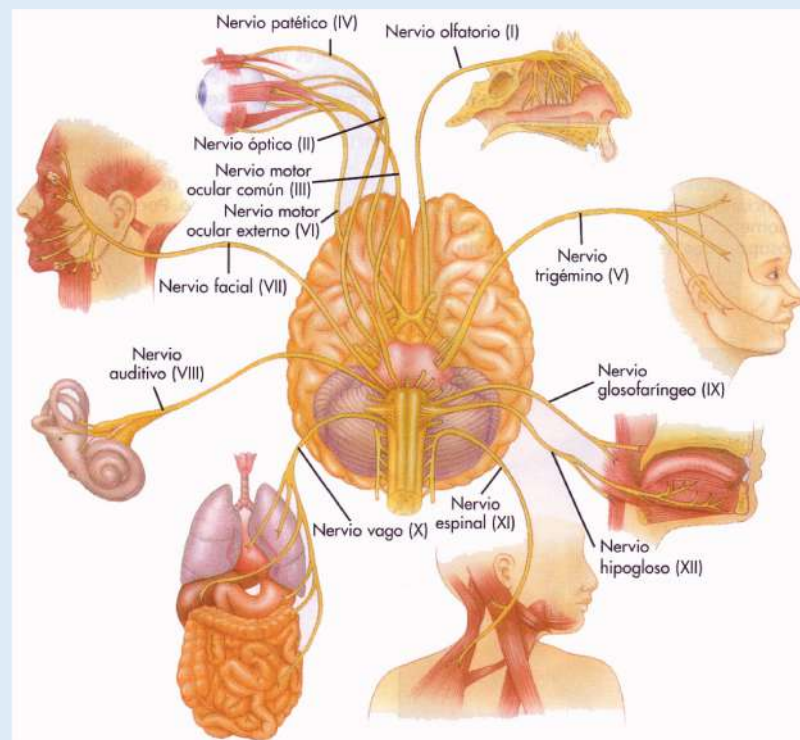
Exploració del coma

ESCALA DE GLASGOW

Abre los ojos	Puntuación
Esponáneamente	4
Por orden verbal	3
Por estímulo doloroso	2
No respuesta	1
Mejor respuesta verbal	
Orientado y conversa	5
Desorientado pero conversa	4
Palabras inapropiadas	3
Sonidos incomprensibles	2
No respuesta	1
Mejor respuesta motora	
Obedece órdenes (se le indica hacer un movimiento)	6
Localiza el dolor (lleva la mano al sitio doloroso)	5
Retirada en flexión (retira la extremidad del sitio doloroso)	4
Flexión anormal (rigidez tipo decorticación)	3
Extensión (rigidez tipo descerebración)	2
No respuesta	1

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

IV

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

V

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

VI

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

VII

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

VIII

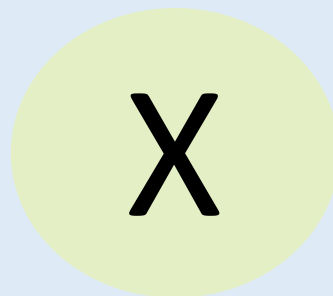
Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

IX

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

XI

Exploració neurològica

Exploració dels parells cranials

XII

Exploració neurològica

Exploració de les meninges

3 signes

Rigidesa a la nuca

Signe de Kernig

Signe de Brudzinski

Exploració neurològica

Exploració motora

Hipotonia i hipertonia

Fasciculacions

Moviments involuntaris

Exploració neurològica

Exploració motora

To muscular

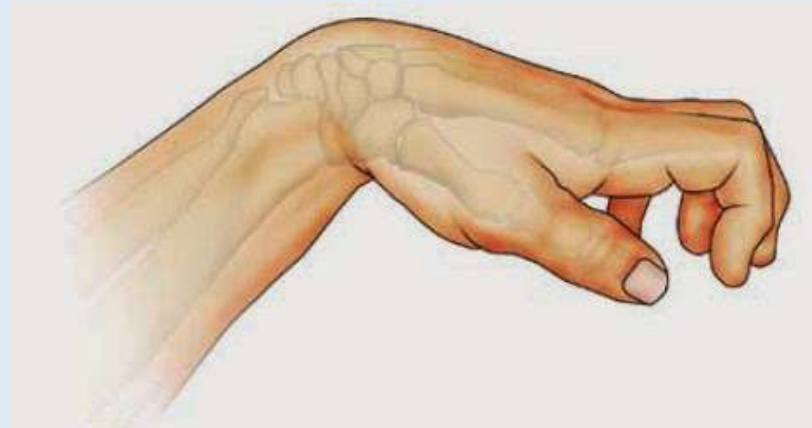
Via piramidal
Espasticitat

Via extrapiramidal
Rigidesa

Exploració neurològica

Exploració motora

Espasticitat

Exploració neurològica

Exploració motora

Rigidesa

Exploració neurològica

Exploració motora

Espasticitat

Escala de l'espasticitat d'Ashworth (modificada)	
Nivell	Estat
0	To muscular normal
1	Hipertonia lleu
2	Hipertonia moderada
3	Hipertonia intensa
4	Hipertonia extrema

Exploració neurològica

Exploració motora

Força muscular

MRC SCALE	EXPLANATION
0	No visible or palpable contraction.
1	Visible or palpable contraction.
2	Full ROM gravity eliminated.
3	Full ROM against gravity.
4	Full ROM against gravity, moderate resistance.
5	Full ROM against gravity, maximum resistance.

Exploració neurològica

Exploració sensitiva

Sensibilitat

Nivell	Graduació de la sensibilitat
S0	No hi ha recuperació sensorial
S1	Nocicepció cutània profunda
S2	Nocicepció cutània superficial
S2+	Resposta augmentada de S2
S3	Nocicepció i tacte sense resposta augmentada
S3+	Igual que S3 amb bona localització de l'estímul
S4	Recuperació completa

Exploració neurològica

Exploració sensitiva

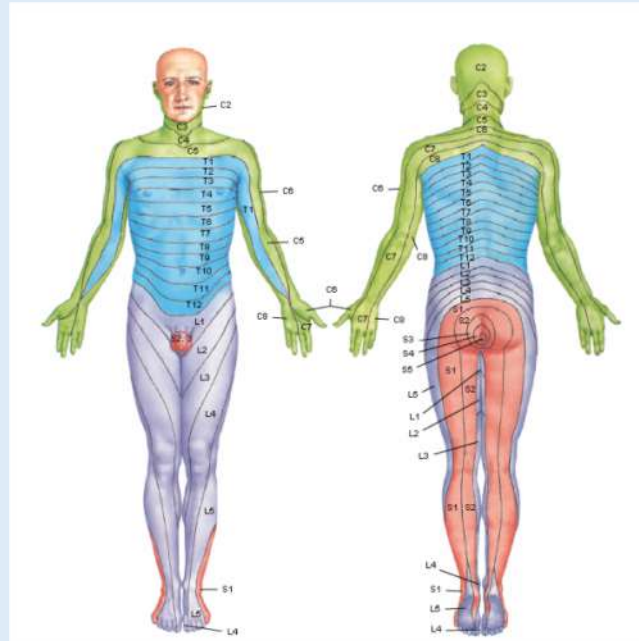
Cordons posteriors

Exploració neurològica

Exploració sensitiva

Tractes espinotalàmics

Exploració neurològica

Exploració sensitiva

Tractes espinoreticulotalàmics

Exploració neurològica

Exploració sensitiva

Tracte espinocerebel·lós

Exploració neurològica

Exploració de la sensibilitat

Tacte superficial

Vibració

Dolor superficial

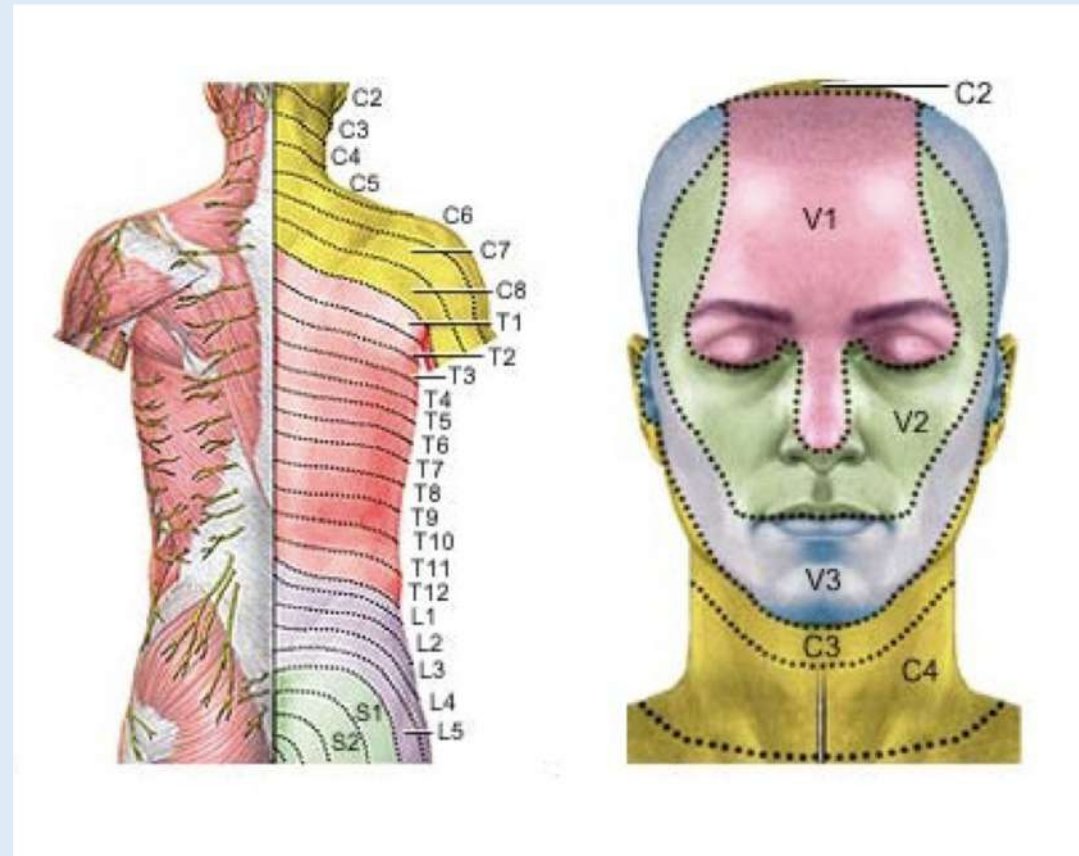
Posició articular

Temperatura

Funció sensorial

Pressió

Estereognòsia
Grafestèsia

Exploració neurològica

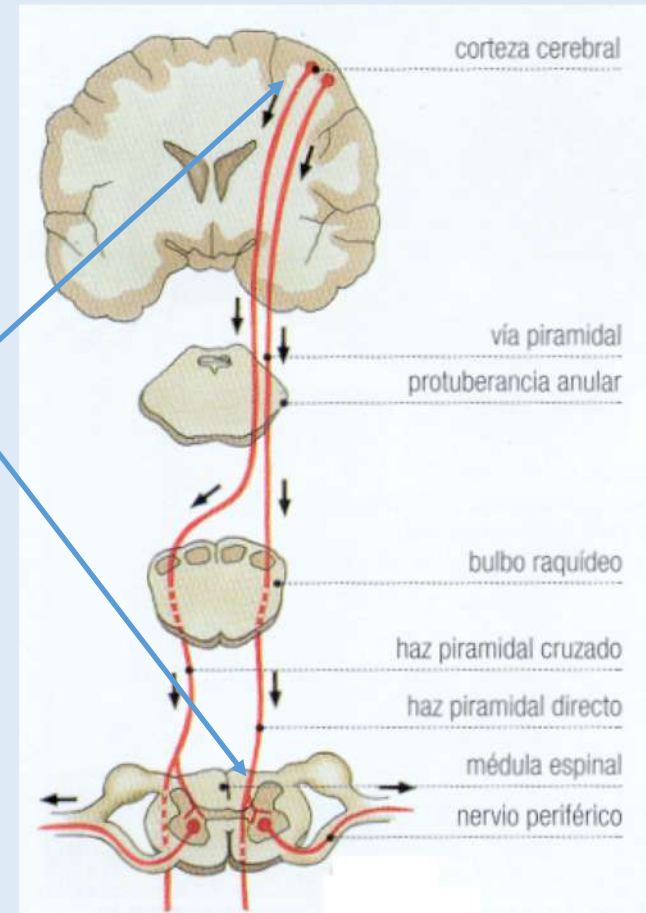
Reflexos

Estirament muscular

Cutanis

Primitius

Exploració neurològica

Reflexos

Primitius

Reflejos Primitivos Primarios del Recién Nacido

Reflejos	Importancia	Edad de Inicio	Edad de desaparición	Procedimiento para valoración
De succión	Es importante para la adecuada alimentación del bebe.	Desde Recién nacido		Se introduce el dedo meñique entre los labios del niño, éste inicia el chupeteo con fuerza, succionando un mínimo de 5 a 6 veces con energía de forma continua y sin fatiga
Moro	Este reflejo es importante por que nos da a conocer que el niño responde a los sonidos, y va a tener que ver en el futuro el equilibrio.	Recién Nacido	4 meses	Se puede provocar, haciendo un ruido con las manos golpeando la mesa de examen clínico, hacia los lados del bebe el que reaccionara con un sobresalto como si se "asustara", veremos una reacción de todo su cuerpo, extendiendo brazos y piernas.
Presión Palmar	Este reflejo representa la futura prensión de la mano en el niño.	Recién Nacido	4 meses	Colocar el dedo índice en la palma de la mano del niño y hacer una ligera presión. La respuesta es la flexión de los dedos del niño, como si agarrara su dedo.
Presión Plantar	Este reflejo representa la futura marcha adecuada en el niño.	Recién Nacido	9 meses	Presionar con el dedo la zona de la planta del pie (inmediatamente por debajo de los dedos del pie del bebe) La respuesta es la flexión de los dedos del pie del bebe.

Exploració neurològica

Coordinació

Exploració neurològica

Marxa

Corticoespina

|

Parkinson

Atàxies

Espasticitat

Marxa equina (*steppage*)

Apràxia

Exploració neurològica

Estudi de l'LCR

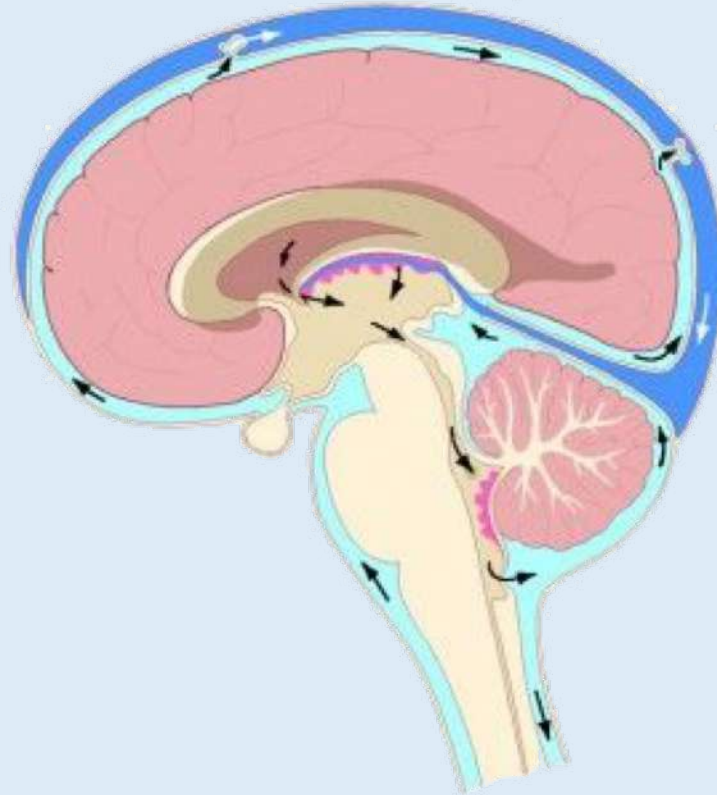
Transparent

Pressió 5-20 cm d'aigua

Menys de 5 cèl·lules/ml

Glucosa 50%-60%
glucèmia

Proteïnes <40 mg/ml

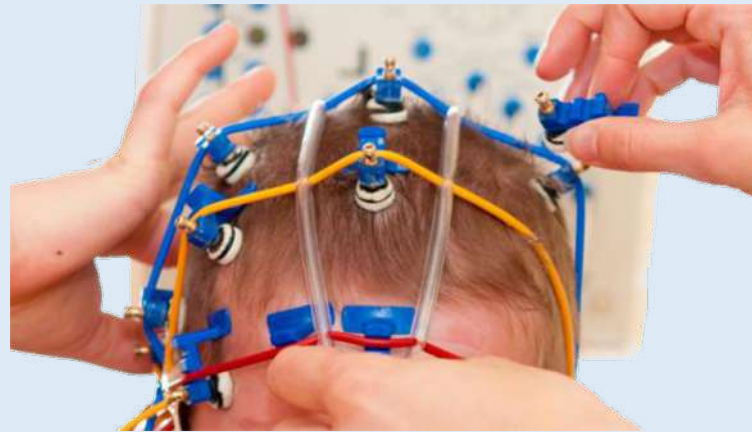
Tema 3. Estudi d'imatge en malalties neurològiques. Atlas de neuroimatges, estudis electrodiagnòstics de trastorns del sistema nerviós: EEG, potencials evocats i EMG

Investigacions

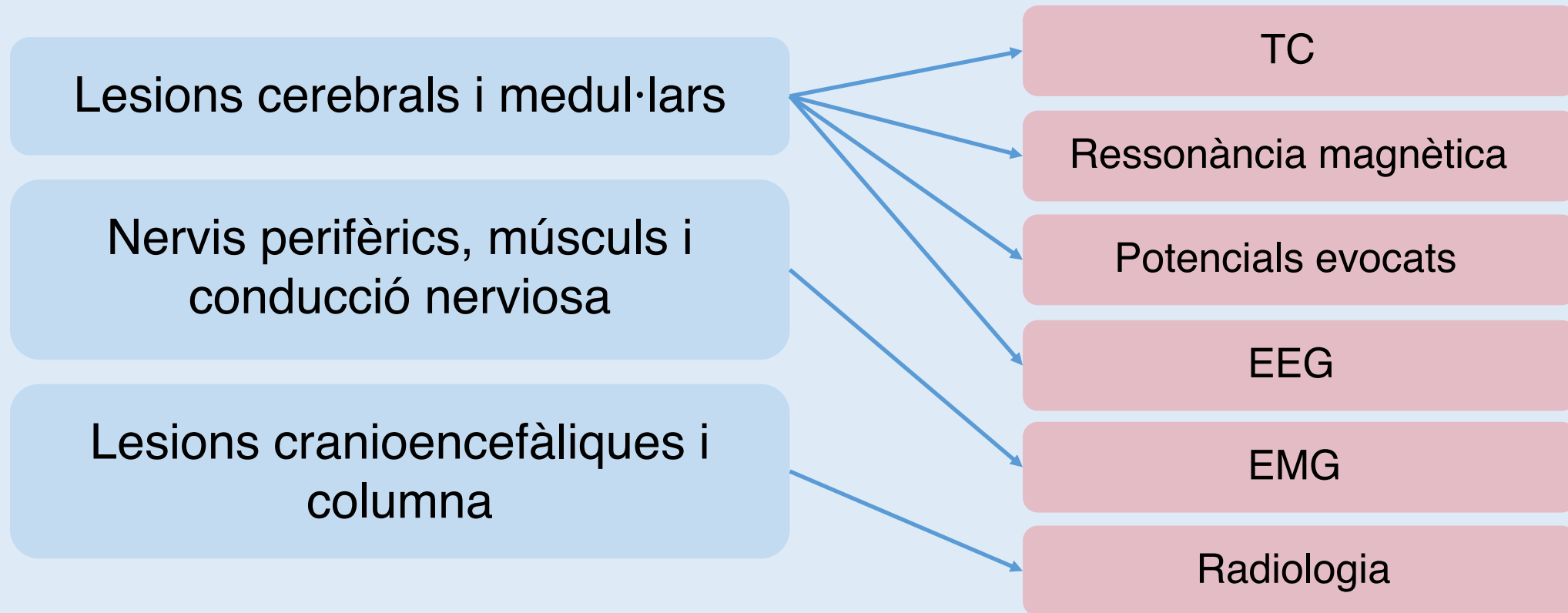
Tècniques d'imatge

Estudis neurofisiològics

Principals proves

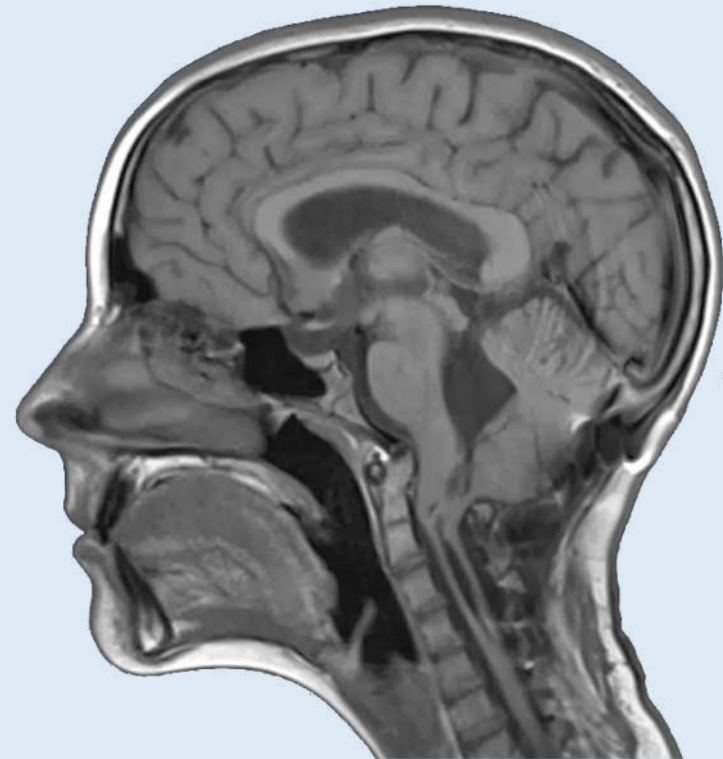

Tècniques d'imatge

Radiologia

Identificació de canvis
ossis

Valoració de l'estat de la fossa
hipofisiària

Tècniques d'imatge

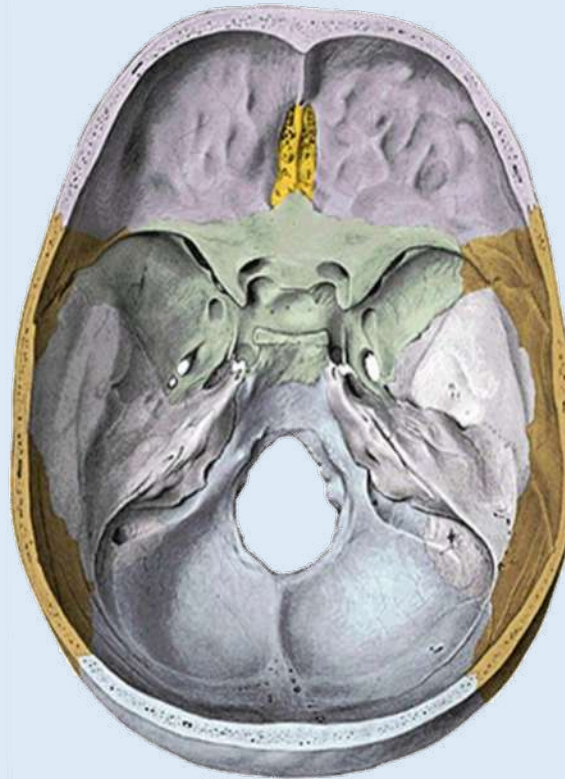
Radiologia

Malaltia de Paget

Tècniques d'imatge

Radiologia

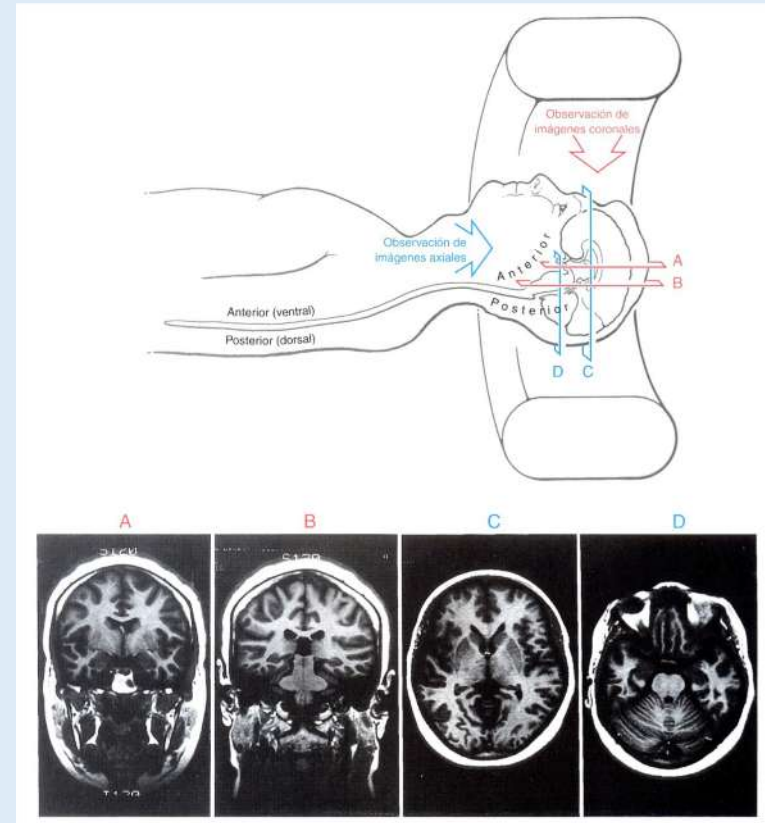
Tècniques d'imatge

Tomografia computada

Estudi d'estructures
òssies

Hemorràgies

Alteracions de
l'LCR

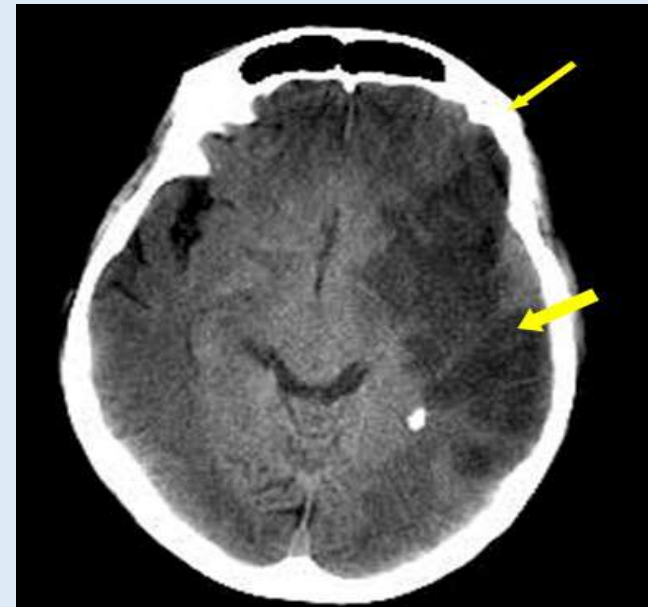
Tècniques d'imatge

Tomografia computada

Transmissió de fotons

Diversos nivells tomogràfics

Reconstrucció d'imatges

Tècniques d'imatge

Tomografia computada

Indicacions
Estudi d'estructures òssies
Hemorràgies parenquimatoses i subaracnoidals
Hidrocefàlies

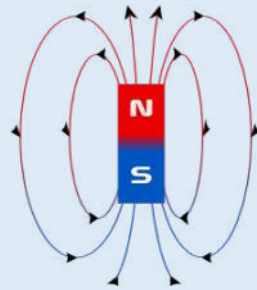
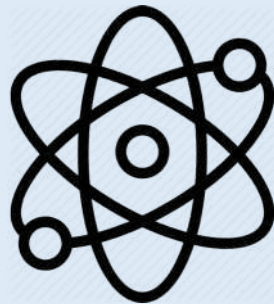
Tècniques d'imatge

Tomografia computada

Permet distingir
Sang
Substància grisa i blanca
Líquid cefalorraquidi
Edemes, tumors i abscessos
Hemorràgies
Hidrocefàlies
Atròfia cerebral

Tècniques d'imatge

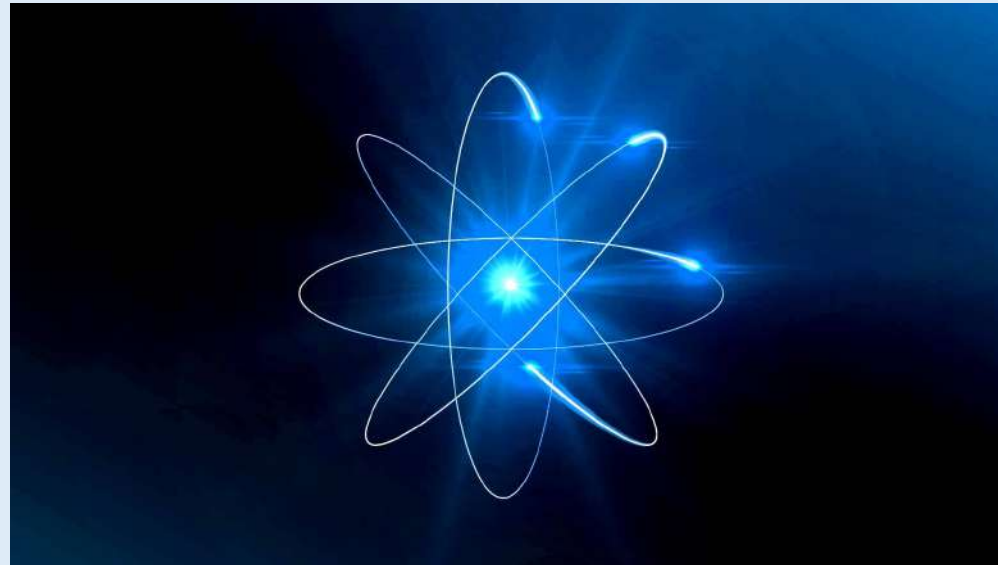
Ressonància magnètica

Tècniques d'imatge

Ressonància magnètica

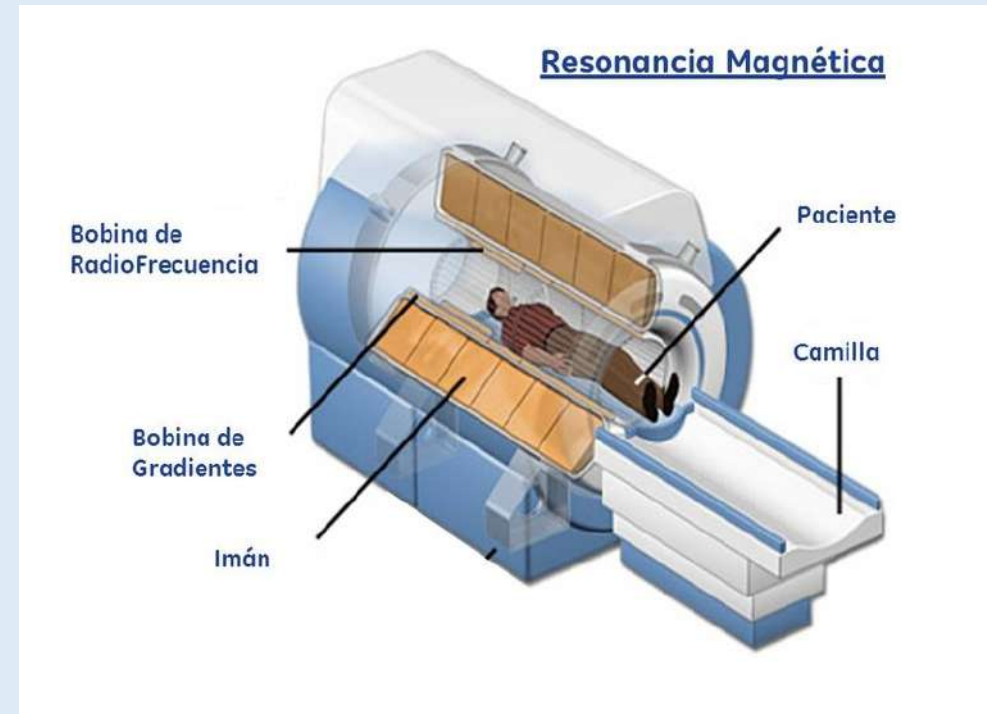

Tècniques d'imatge

Ressonància magnètica

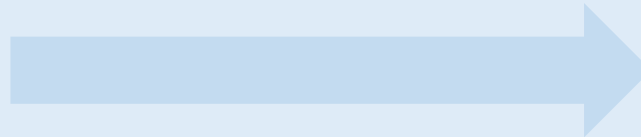
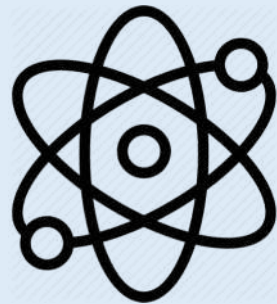
El moviment del pacient distorsiona les imatges

El 5% de la població és claustrofòbica

Tècniques d'imatge

Ressonància magnètica

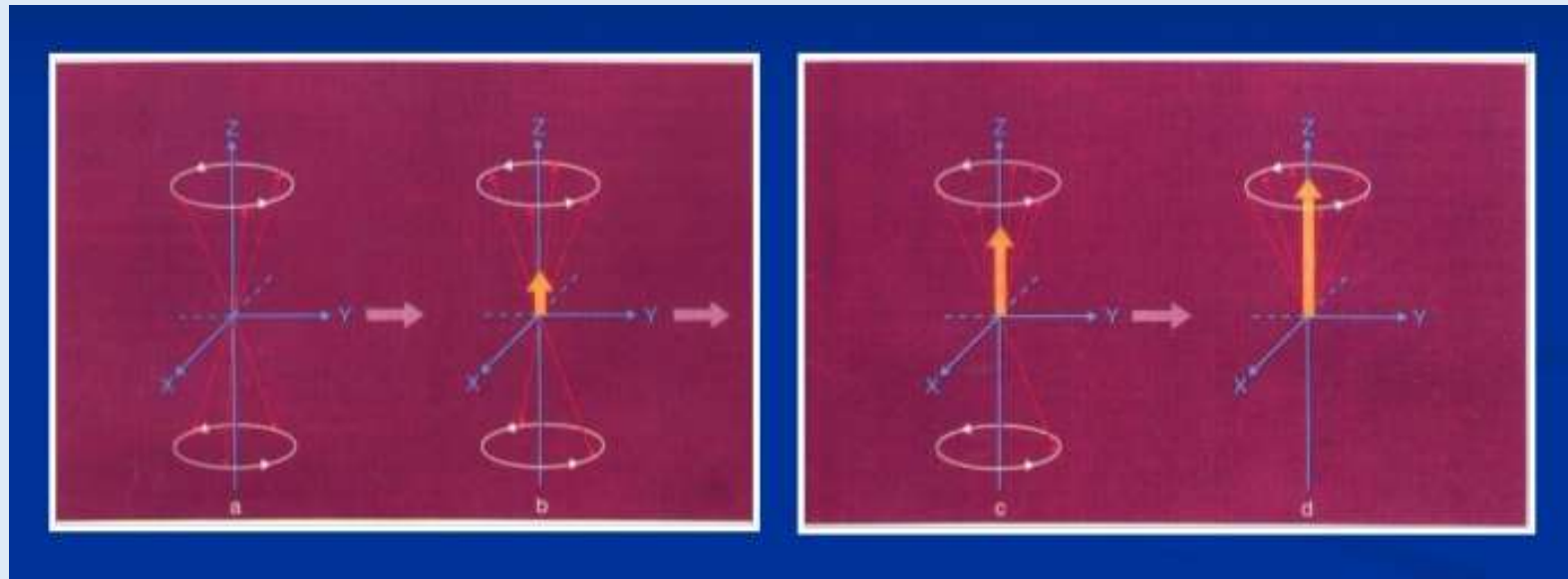
Temps de
relaxació

Tècniques d'imatge

Ressonància magnètica

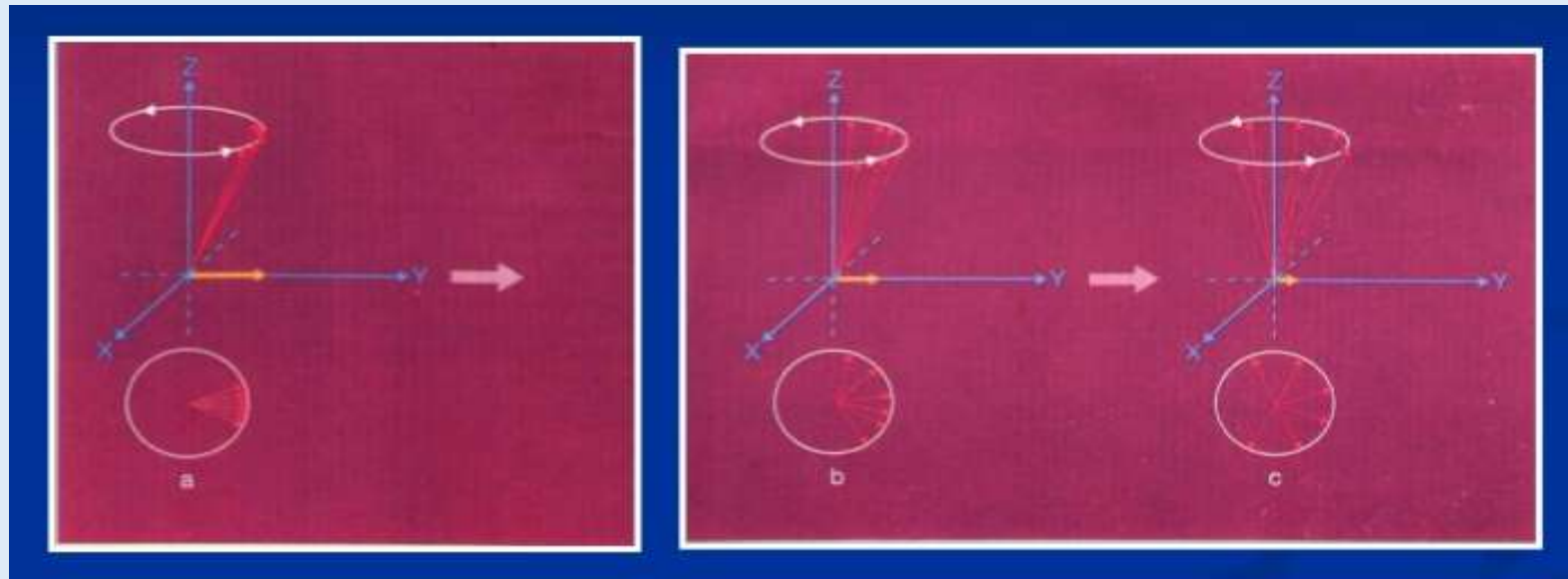
T1

Tècniques d'imatge

Ressonància magnètica

T2

Tècniques d'imatge

Ressonància magnètica

T1: greix i hemorràgies subagudes

T2: LCR, edema i desmielinització

Imatges volumètriques tridimensionals

Tècniques d'imatge

Ressonància magnètica

Permet distingir

Anomalies en la substància blanca

Bona definició de la medul·la espinal

Lesions vasculars

Tècniques d'imatge

Ressonància magnètica

Inconvenients

Més cara que la TC
Més temps d'exploració

Contraindicacions

Marcapassos i pròtesis
Pacient no col·laborador

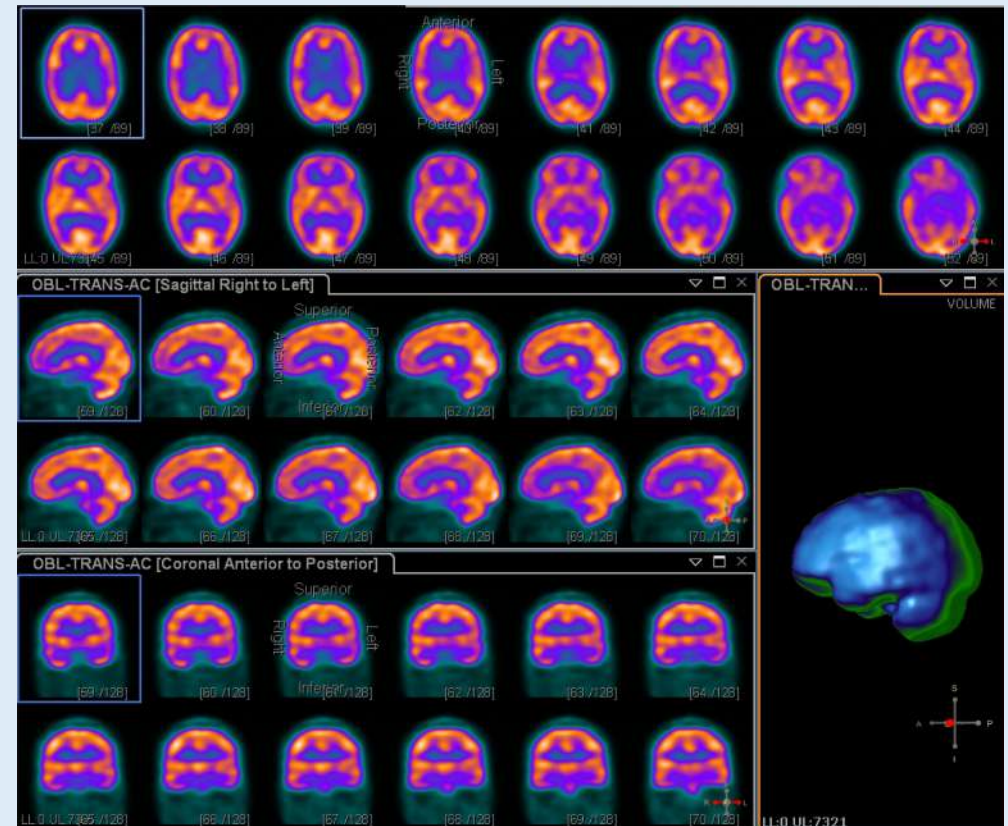
Tècniques d'imatge

TOCFU

Tècnica tomogràfica: raigs gamma

Imatge tridimensional

La càmera gira 360° al voltant del pacient

Tècniques d'imatge

TOCFU

Indicacions
Isquèmia
Demència
Epilèpsia
Metàstasi

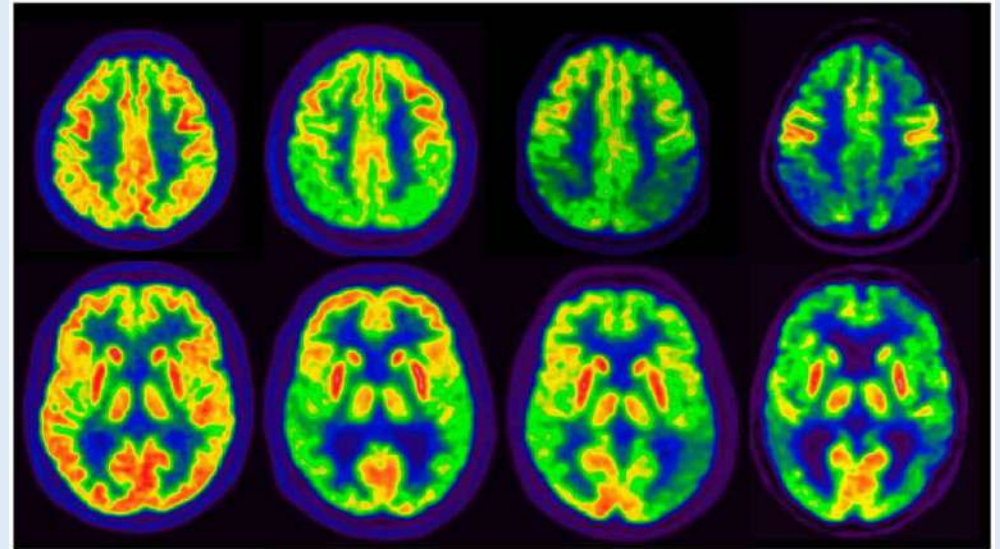
Tècniques d'imatge

TEP

Prova *in vivo*

Durada de 30 a 45 minuts

Pacient en dejú 4-6 hores

Tècniques d'imatge

TEP

Indicacions
Oncologia (nivell de glucosa i formació cel·lular anormal)
Neurologia
Cardiologia
Contraindicacions
Embarassades
Lactants

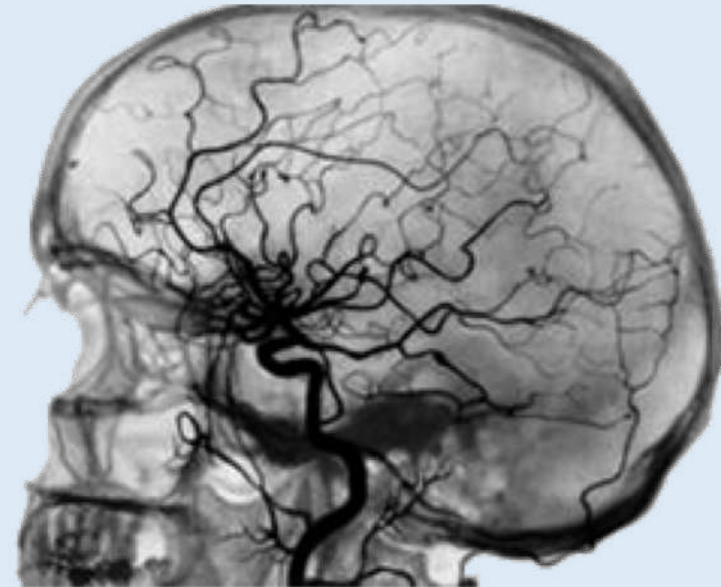
Tècniques d'imatge

Angiografia

Contrast radiològic en vasos

Trajecte intracranial

Possibles complicacions

Tècniques d'imatge

Angiografia

Indicacions

Aneurisma cerebral

Estenosi

Tècniques d'imatge

Quadre resum d'indicacions de proves

CUADRO 358-1. Guía de las indicaciones para la TC, la ecografía y la RM

Proceso	Técnica recomendada
Hemorragia	
Parenquimatosa aguda	TC > RM
Subaguda o crónica	RM
Hemorragia subaracnoidea	TC, punción lumbar → angiografía
Aneurisma	Angiografía > ¿ARM?
Infarto isquémico	
Infarto hemorrágico	TC o RM
Infarto pálido	RM > TC
Dissección carotídea o vertebral	RM/ARM
Insuficiencia vertebrobasilar	RM/ARM
Estenosis carotídea	Ecografía Doppler, ARM, ATC
Sospecha de lesión ocupante de espacio	
Neoplasia primaria o metastásica	RM + contraste
Infección o absceso	RM + contraste
Inmunodepresión con focalidad	RM + contraste

Malformaciones vasculares	RM ± angiografía
Enfermedades de la sustancia blanca	RM
Enfermedades desmielinizantes	RM ± contraste
Demencia	RM o TC
Traumatismos	
Traumatismo agudo	TC (sin contraste)
Lesión por cizallamiento o hemorragia crónica	RM
Cefalea/migraña	TC (sin contraste) o RM
Convulsiones	
Primera crisis sin déficit neurológico	RM > TC (para detección)
Parcial compleja/refractaria	RM + cortes coronales en T2
Neuropatía de pares craneales	RM + contraste
Enfermedad meníngea	RM + contraste

MÉDULA ESPINAL

Dolor de espalda en la región lumbar	
Sin déficit neurológicos	Tratamiento conservador, valorar RM o TC después de 4 semanas
Con déficit focales	RM > TC
Estenosis del canal vertebral	RM o TC
Espondilosis cervical	RM o mielografía por TC
Infección	RM + contraste, TC
Mielopatía	RM + contraste, valorar mielografía si la RM es negativa
Malformación arteriovenosa	RM, mielografía o angiografía

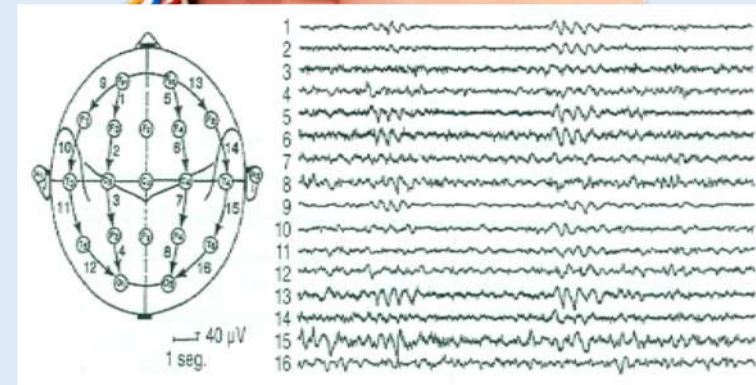
Nota: TC, tomografía computarizada; RM, resonancia magnética; ARM, angiografía por RM; ATC, angiografía por TC; T2, imagen de RM ponderada en T2.

Estudis electrofisiològics

Electroencefalografia

Elèctrodes adherits

Activitat reflectida en un gràfic

Estudis electrofisiològics

Electroencefalografia

Indicacions
*** Epilèpsia
Coma
Encefalitis
Tumor cerebral
Lesions vasculars

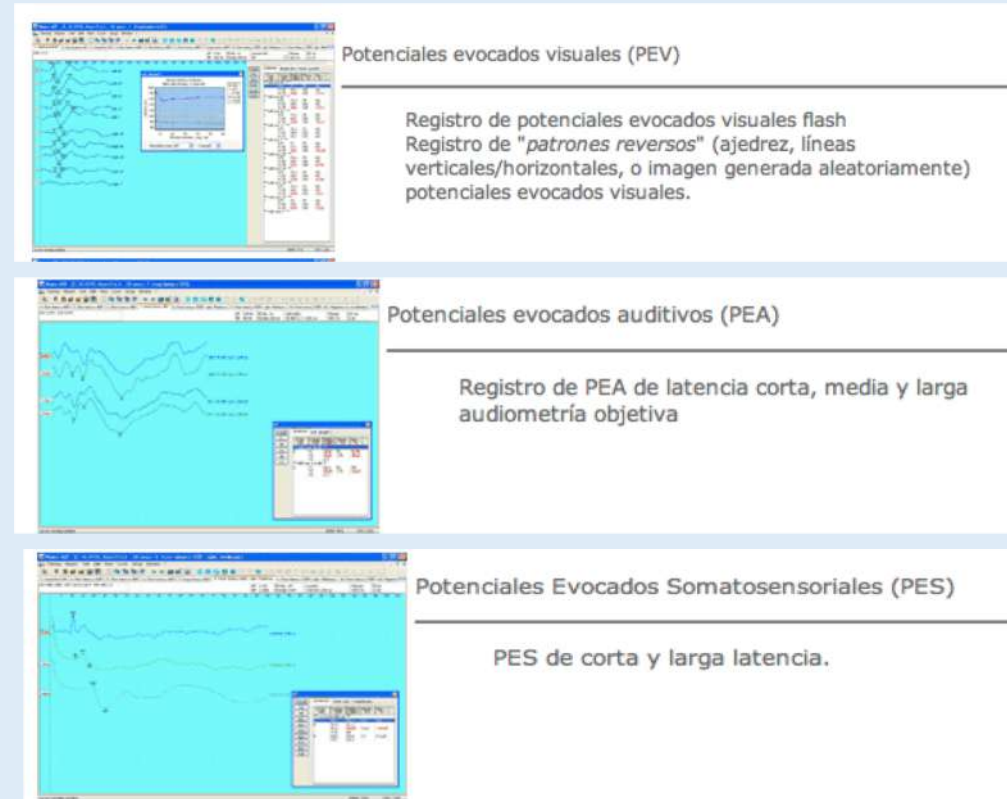
Estudis electrofisiològics

Potencials evocats

Estímul visual

Estímul auditiu

Estímul somatosensitiu

Estudis electrofisiològics

Potencials evocats

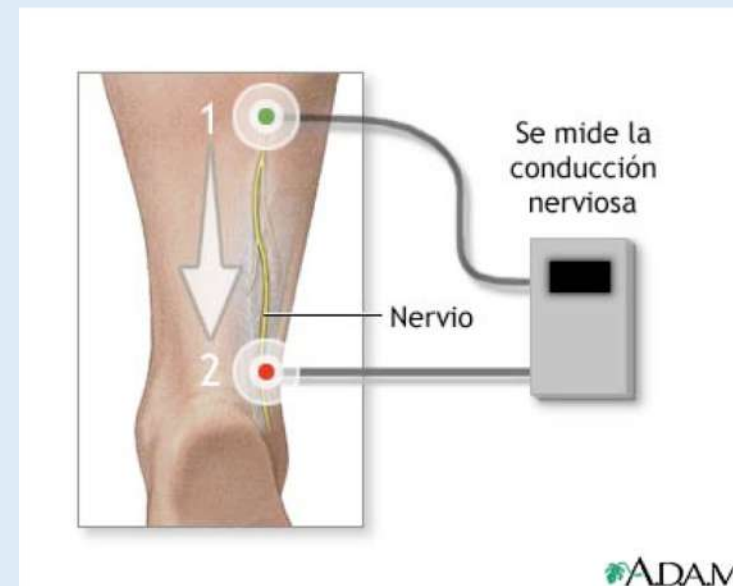
Indicacions

Lesions asimptomàtiques en vies sensitives

Útils per a diagnòstics diferencials en trastorns metabòlics en lactants i xiquets

Estudis electrofisiològics

Electromiografia

Estudis electrofisiològics

Electromiografia

Desmielinització segmentària

Bloquejos de conducció

Augment de latències distals

Alentiment d'ondes de
conducció

Estudis electrofisiològics

Electromiografia

Degeneració axonal

Conservació de latències
distals
Disminueix l'amplitud
potencial

Estudis electrofisiològics

Electromiografia

Indicacions
Malalties neuromusculars
Polimiositis
Distròfies
Malalties en la motoneurona
Síndrome d'atrapament

Altres proves

Ecografia cerebral

Indicacions

Neonats prematurs

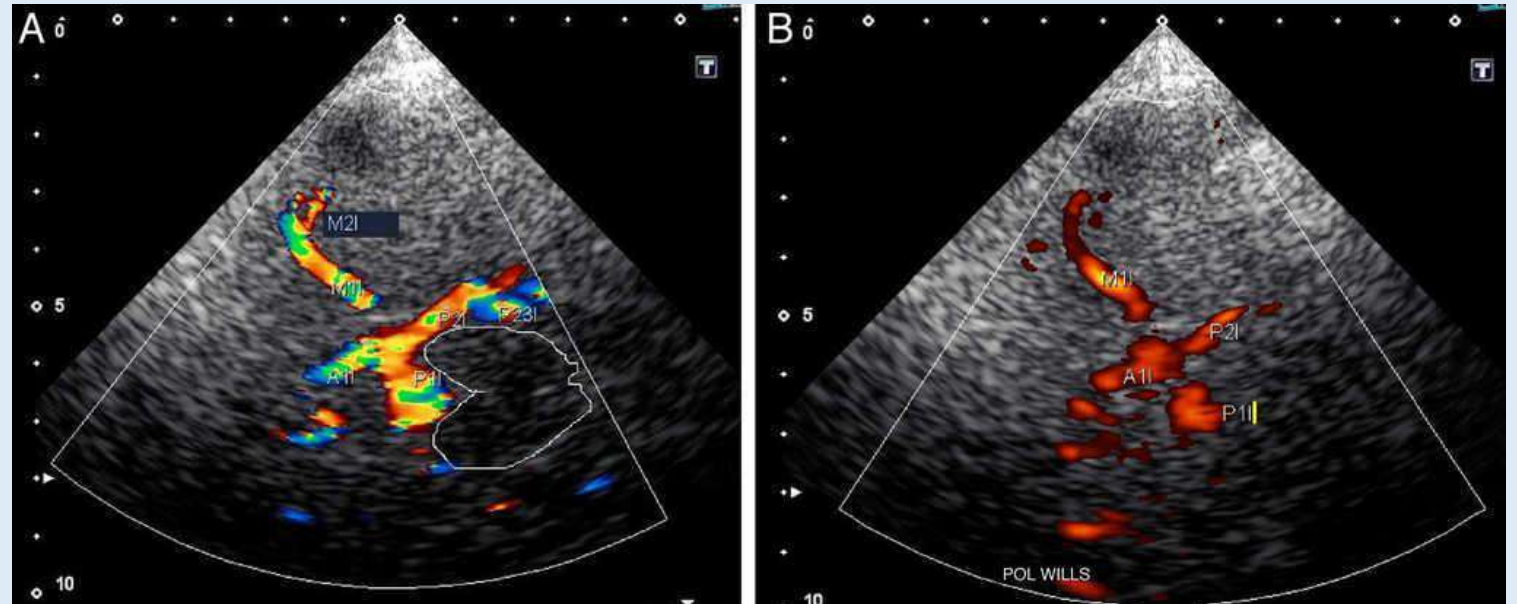
Altres proves

Ecografia Doppler

Indicacions

Estenosi

Velocitat del flux sanguini

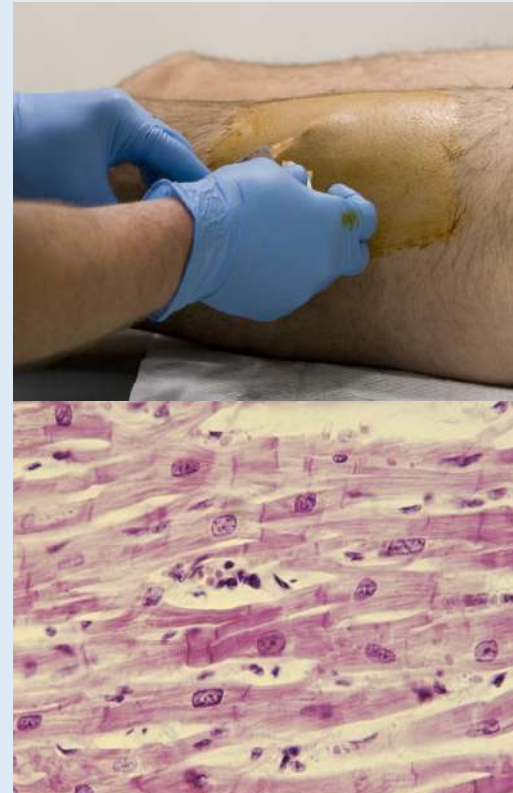

Altres proves

Biòpsia muscular

Indicacions

Malalties neuromusculars

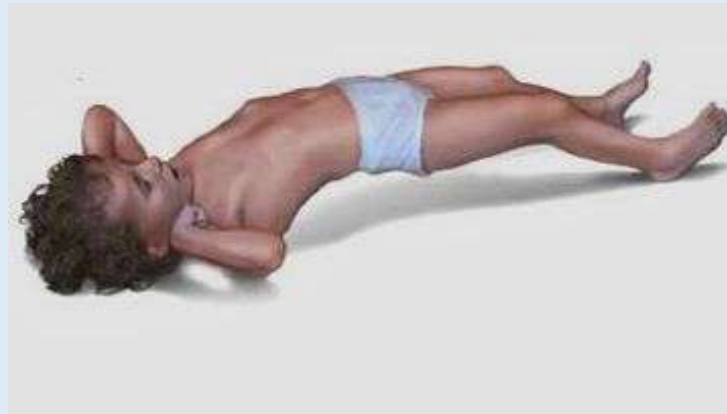

Tema 4. Convulsions i epilèpsia

Introducció

Convulsió

Fenomen paroxístic produït per descàrregues anormals, excessives i hipersincronitzades d'un grup de neurones del sistema nerviós central.

Introducció

Introducció

Epilèpsia

Trastorn paroxístic de la funció cerebral d'inici sobtat que cessa espontàniament i té una marcada tendència a tornar a ocórrer.

Introducció

Epilèpsia

Introducció

Epilèpsia

Epileptogènesi

Classificació

Commission on Classification and Terminology

CUADRO 445-1 Clasificación de las convulsiones (crisis)

1. Convulsiones focales

(Además se describe si poseen rasgos motores, sensitivos, autónomos, cognitivos o de otro tipo)

2. Convulsiones generalizadas

a. Ausencia

Típica

Atípica

b. Tónico-clónica

c. Clónica

d. Tónica

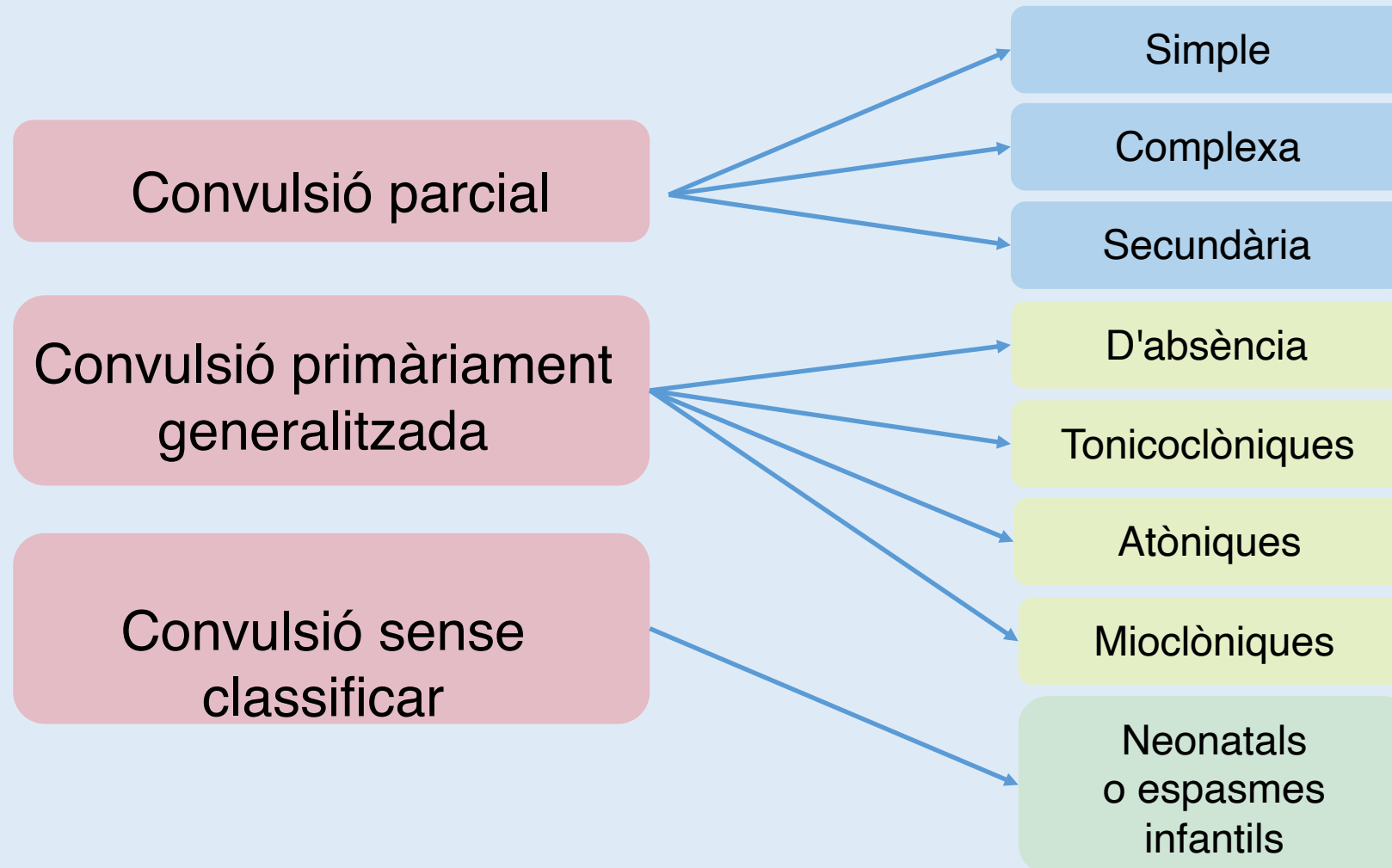
e. Atónica

f. Mioclónica

3. Focal, generalizada o incierta

Espasmos epilépticos

Classificació

Classificació

Simplex

La consciència no
s'altera
Una sola convulsió

Classificació

Simplex

Els moviments comencen en una zona concreta.

Després de la convulsió s'experimenta una parèsia focal.

Rarament la convulsió dura hores o dies.

Classificació

Simplex

Síntomes
Alteracions sensitives (parestèsies)
Visió (centellejos lluminosos)
Alteracions olfactòries (olors intenses)
Alteracions gustatives (sabors estranys)

Classificació

Simplex

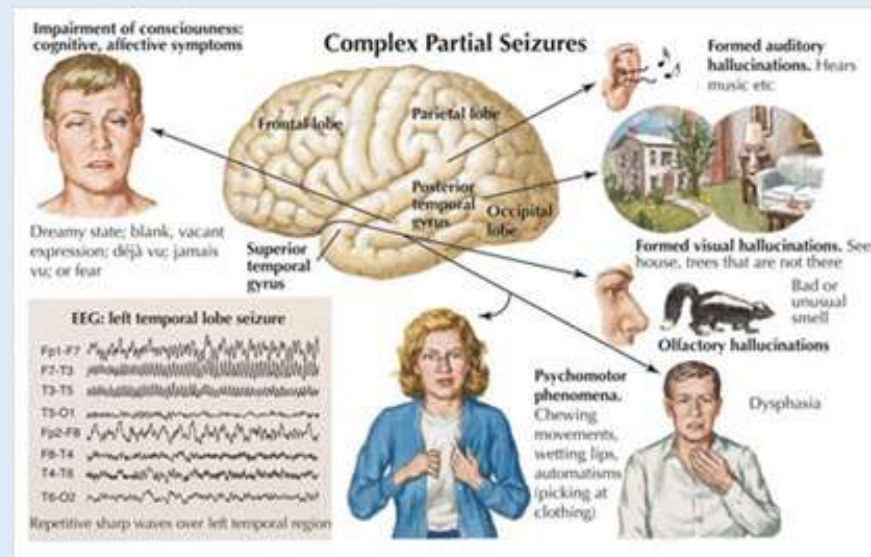

Classificació

Complexes

Simptomatologia complexa

La consciència s'altera

Classificació

Complexes

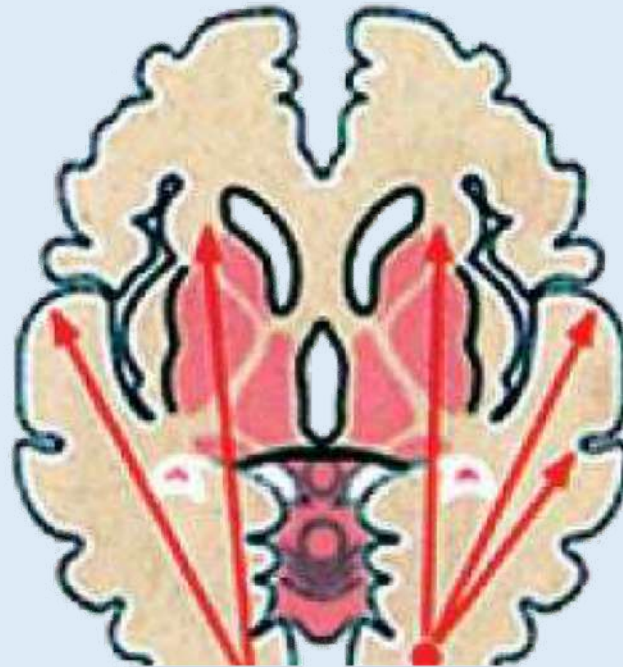

Classificació

Secundàries

Inicialment convulsió parcial

Propagació a altres zones

Classificació

D'absència

Breus lapses

Pèrdua de memòria

No han de tenir crisis

Moviments subtils

Classificació

D'absència

Classificació

Tonicoclòniques

Instauració brusca; 10-20 segons

Les persones senten una *aura*

Acompanyades d'un grunyit

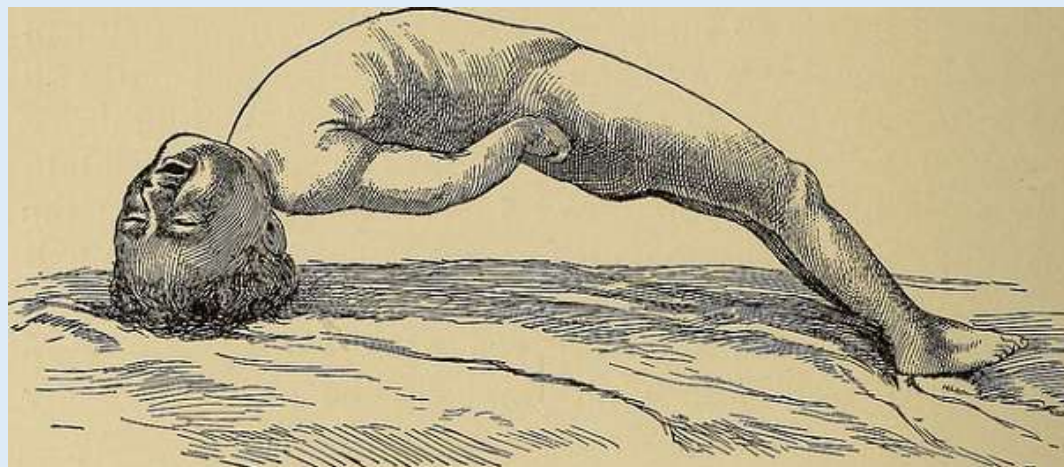
Respiració alterada, cianisme

Tancament mandibular

Classificació

Tonicoclòniques

Classificació

Tonicoclòniques

Augment del ritme cardíac

Incontinència vesical

Salivació excessiva

Confusió postictal

Classificació

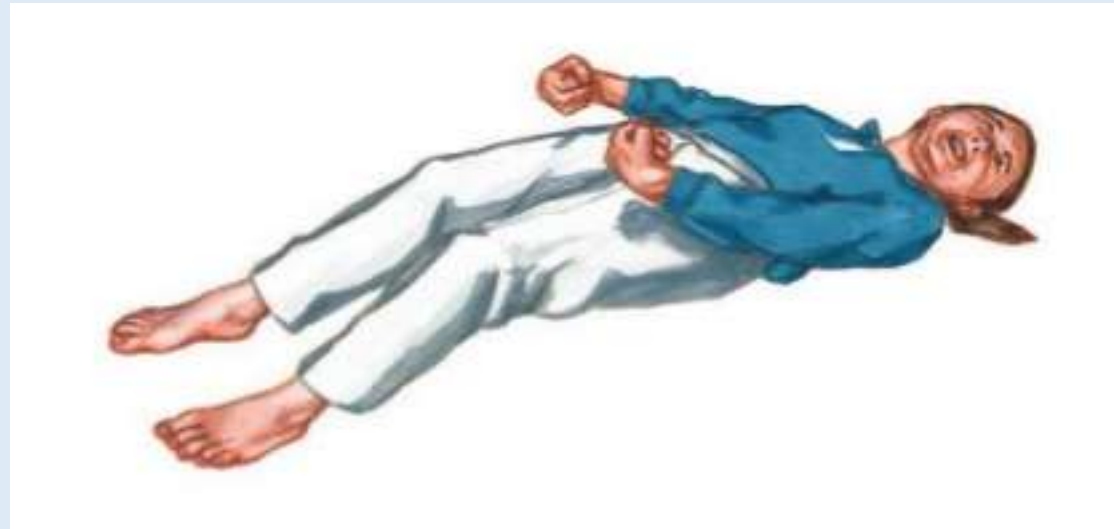
Atòniques

Classificació

Mioclòniques

Classificació

Sense classificar

Epilèpsia mioclònica juvenil

Síndrome de West

Síndrome de Lennox-Gastaut

Síndrome de Dravet

Etiologia

Excitació

Inhibició

Etiologia

Observacions

Diferències en la susceptibilitat.

Molts processos poden acabar en trastorns convulsius crònics.

Les crisis són episòdiques i intermitents.

Etiologia

Agents epileptògens

TCE penetrants

Accidents cerebrovasculars

Infeccions

Anomalies en el
desenvolupament

Etiologia

Factors desencadenants

Endògens

Exercici

Privació de son

Canvis hormonals

Exògens

Alcohol

Drogues

Fàrmacs

Etiologia

Moltes causes de convulsions i epilèpsia són el resultat de factors endògens, factors epileptògens (disminueixen el llindar) i factors desencadenants.

Etiologia

Edat	Causa de convulsió
Nounats (<1 mes)	Hipòxia i isquèmia perinatals
	Hemorràgia intracranial i traumatismes
	Infeccions agudes de l'SNC
	Trastorns metabòlics
	Síndrome d'abstinència de drogues
	Trastorns de desenvolupament
	Trastorns genètics

Etiologia

Edat	Causa de convulsió
Lactants i xiquets (>1 mes i 12 anys)	Convulsions febrils
	Trastorns genètics
	Infeccions de l'SNC
	Trastorns idiopàtics
	Trastorns de desenvolupament

Etiologia

Edat	Causa de convulsió
Adolescents (de 12 a 18 anys)	Traumatismes
	Trastorns genètics
	Infeccions
	Tumors cerebrals
	Consum de drogues
	Idiopàtiques

Etiologia

Edat	Causa de convulsió
Adults joves (de 18 i 35 anys)	Traumatismes
	Síndrome d'abstinència d'alcohol
	Consum de drogues
	Tumors cerebrals
	Idiopàtiques

Etiologia

Edat	Causa de convulsió
Adults (>35 anys)	Accident cerebrovascular
	Tumors cerebrals
	Síndrome d'abstinència d'alcohol
	Trastorns metabòlics
	Malaltia d'Alzheimer
	Idiopàtiques

Diagnòstic

Diagnòstic

Diagnòstic

S'ha de fer un diagnòstic diferencial de les patologies següents

Migranyes

Síncopes

Accidents isquèmics transitoris

Crisis psicògenes per frustració

Síndrome de descontrol episòdic

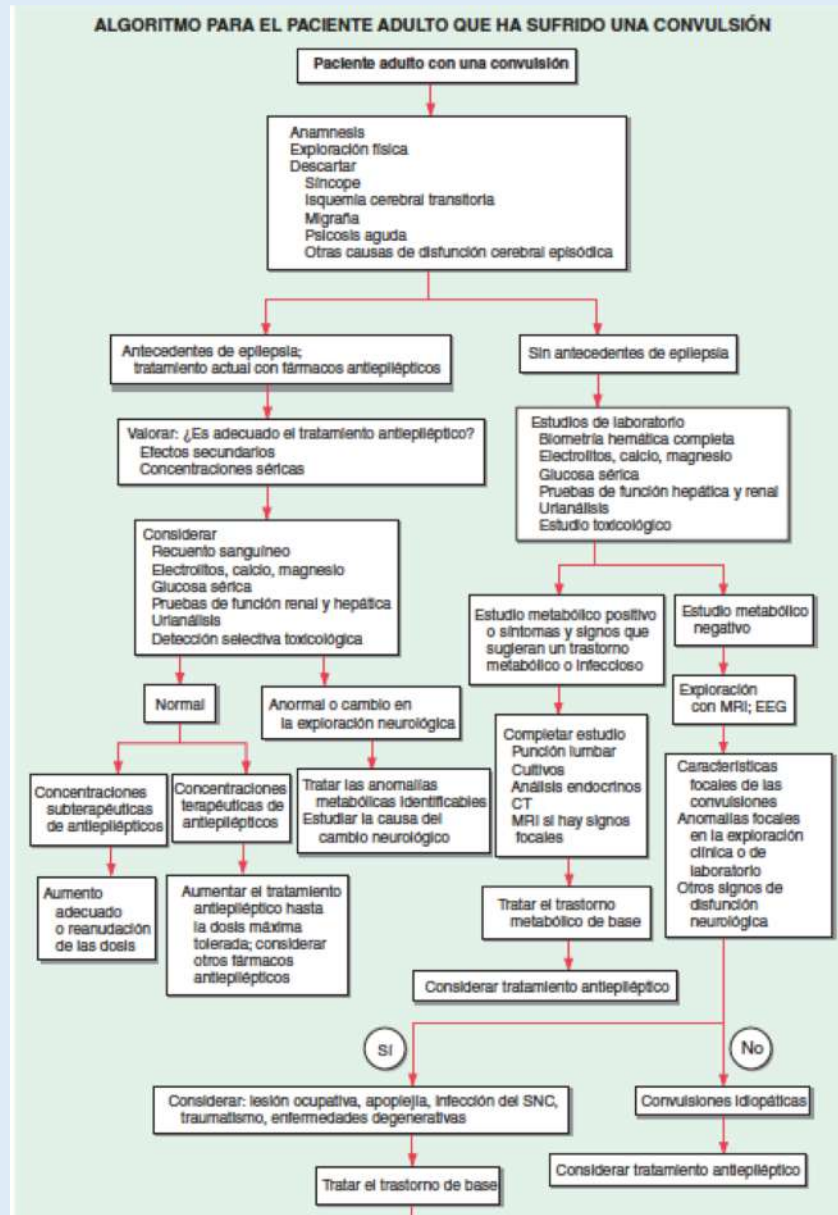
Diagnòstic

Diagnòstic diferencial	
Crisi d'absència	Crisi parcial complexa
Xiquets	Adults
Durada d'uns 10 segons	Durada de més d'un minut
No se n'adona	Pot tenir aures
No hi ha confusió	Hi ha confusió postcrisi
Hiperventilació de més de tres minuts	Focalització en l'escorça cerebral

Diagnòstic

Diagnòstic diferencial	
Tonicoclòniques	Síncope
Qualsevol posició, inclús dormint	Ortostatisme
Durada de més d'un minut	Breu, menys de 10 segons
Augment del to muscular	Descàrrega de catecolamines (pell freda, suada i apegalosa)

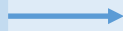
Tema 5. Malalties cerebrovasculars

Epidemiologia

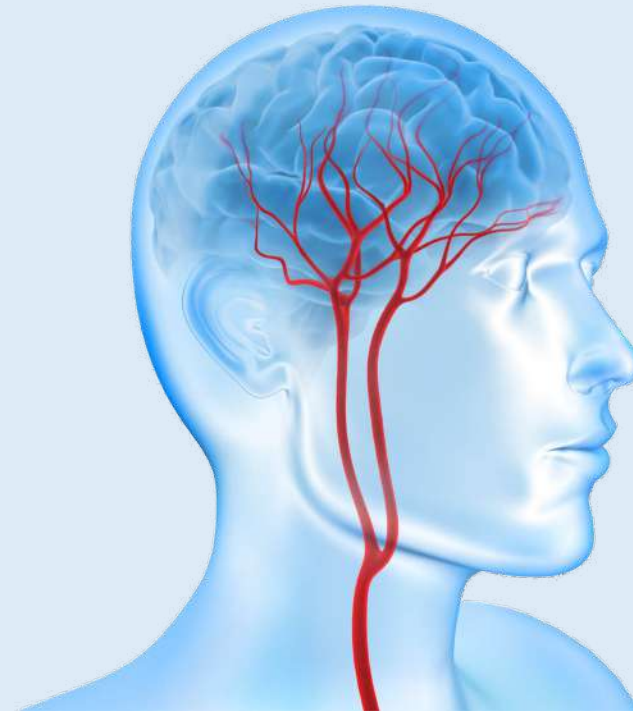
Introducció

Ictus

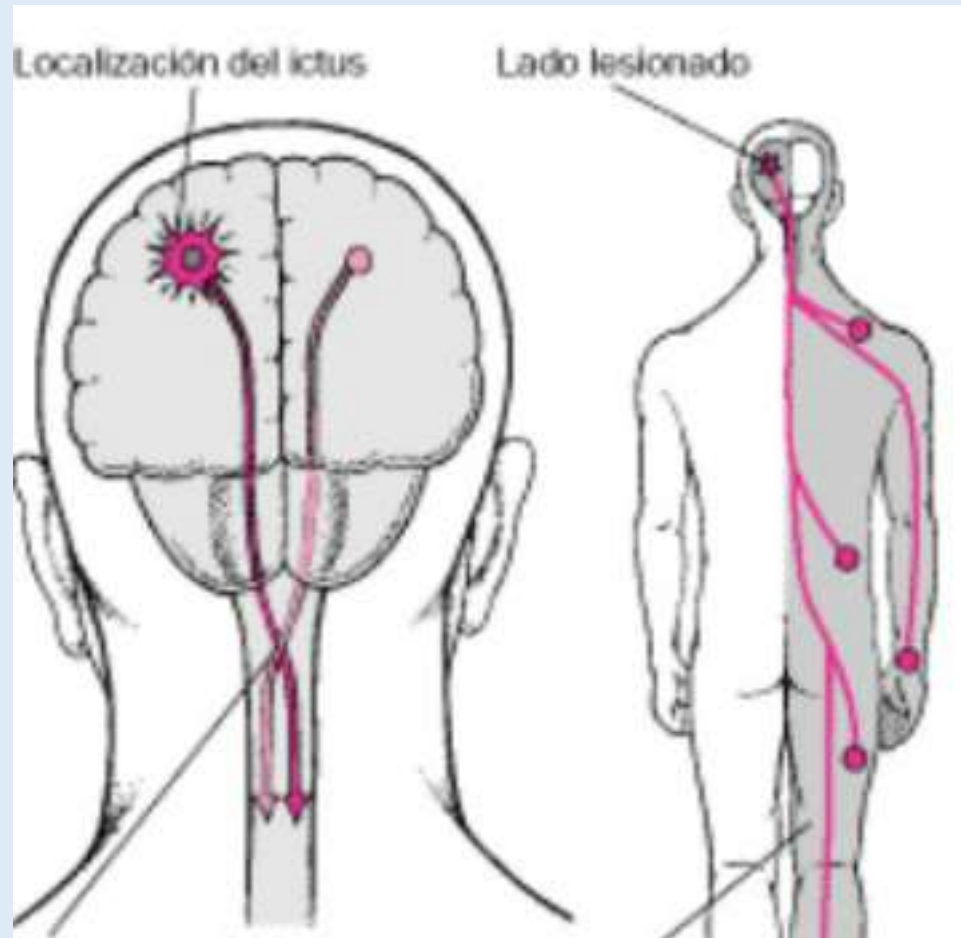

Accident cerebrovascular

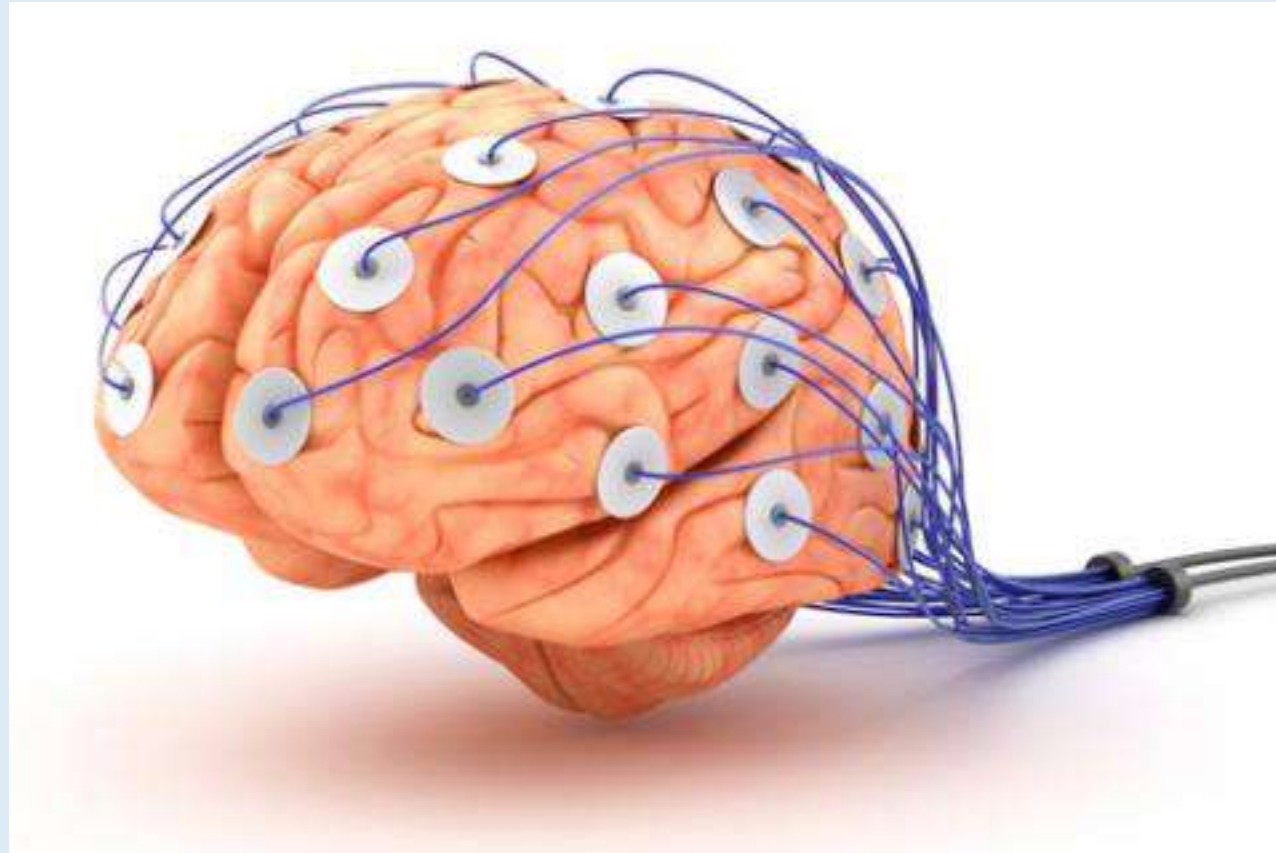
>24 hores

Introducció

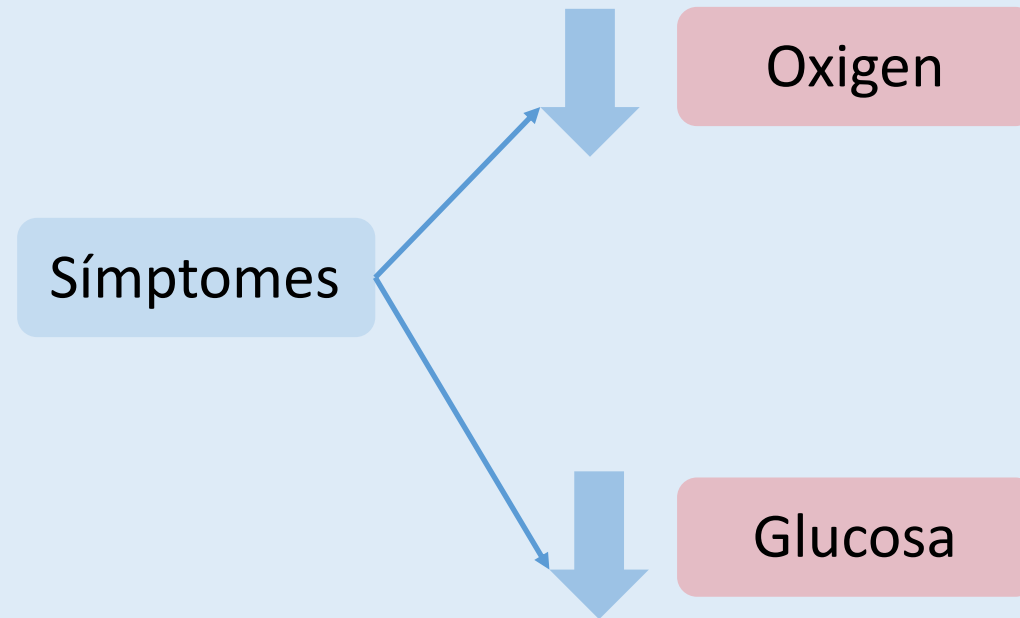

Introducció

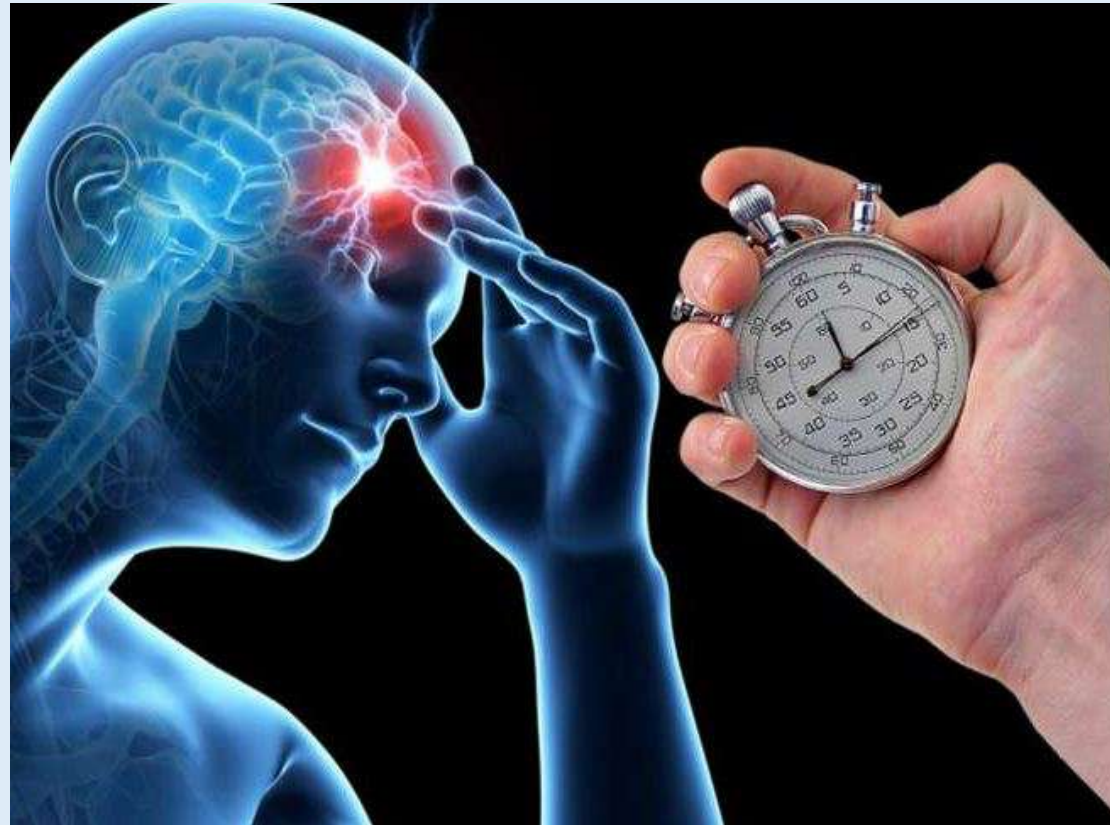

Introducció

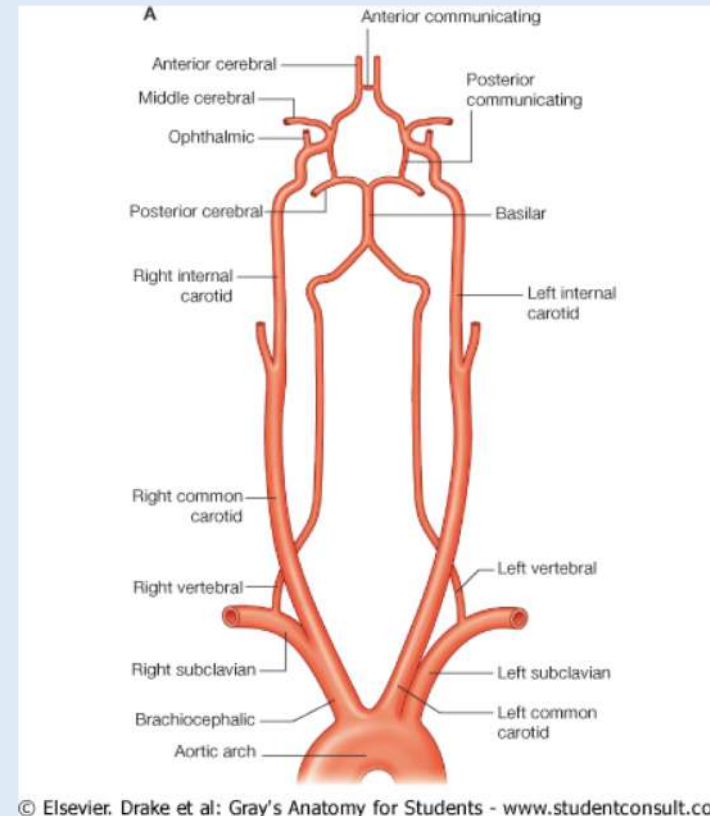
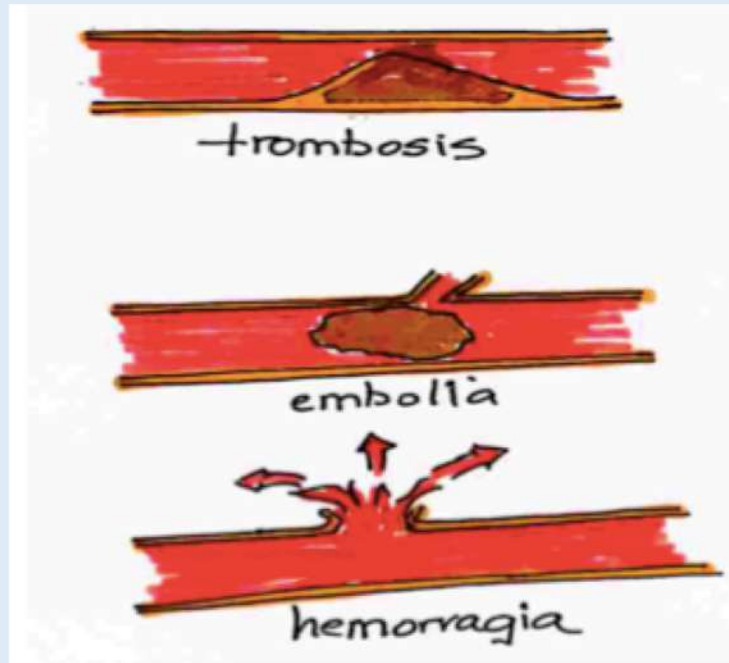

Introducció

Introducció

Circulació cerebral

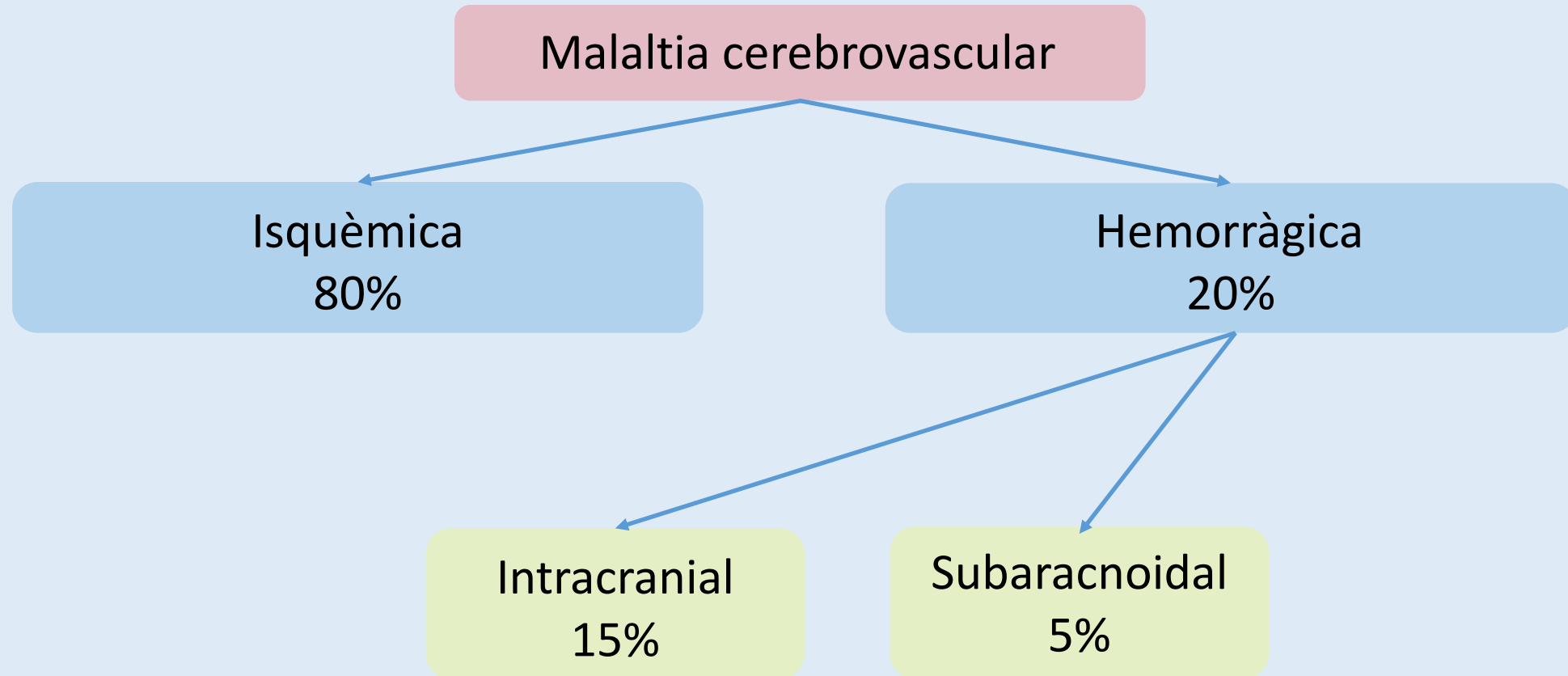

Introducció

Circulació cerebral

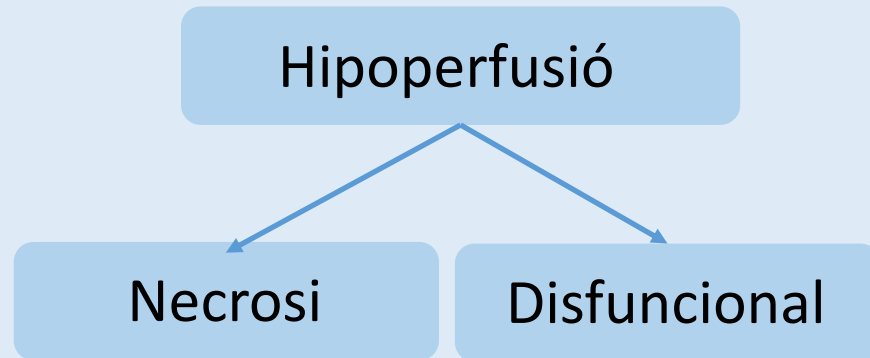
Artèria	Zona irrigada
Cerebral anterior i mitjana	Lòbuls frontal, temporal i parietal
Basilar	Bulb raquidi Protuberància Cerebel Mesencèfal
Artèries cerebrals posteriors	Lòbul occipital

Classificació

Classificació

Malaltia d'origen isquèmic

Classificació

Malaltia d'origen isquèmic

La taxa de mortalitat als 30 dies és del 10% al 17%

La mortalitat augmenta amb l'edat

Té mal pronòstic si s'associa a cardiopatia isquèmica

Té mal pronòstic si s'associa a diabetis *mellitus*

Com més gran és l'infart, més gran és l'edema amb efecte de massa

La localització determina el pronòstic de la malaltia

Classificació

Malaltia d'origen isquèmic

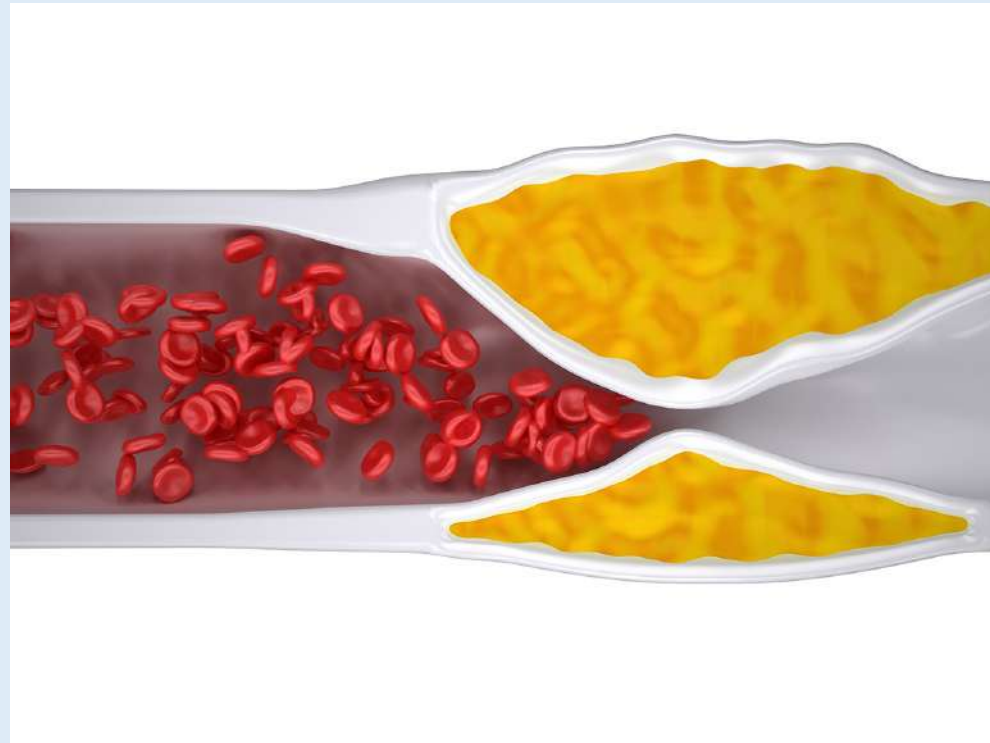
Disfàsia (falta de coordinació de paraules)
Disàrtria (dificultat per a articular paraules)
Hemianòpsia (falta de visió en mig camp visual)
Atàxia (dificultat per a coordinar moviments voluntaris)
Hipoestèsia (disminució de la sensibilitat)
Hemiparèsia (disminució de la força motora)
Alteració de la consciència

Etiologia

Malaltia d'origen isquèmic

Arterioesclerosi

Etiologia

Malaltia d'origen isquèmic

Cardioembolisme

Fibril·lació auricular (FA); és la més freqüent

Valvulopaties; pròtesis valvulars

Cardiomiopaties dilatades

Infarts aguts de miocardi

Etiologia

Malaltia d'origen isquèmic

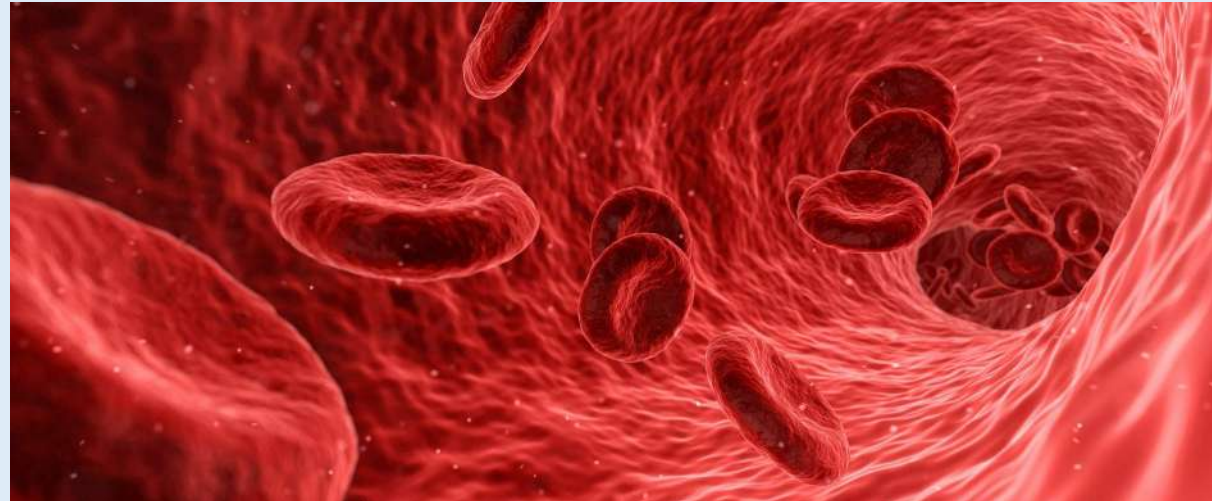
Alteracions dels vasos

Etiologia

Malaltia d'origen isquèmic

Alteracions sanguínies

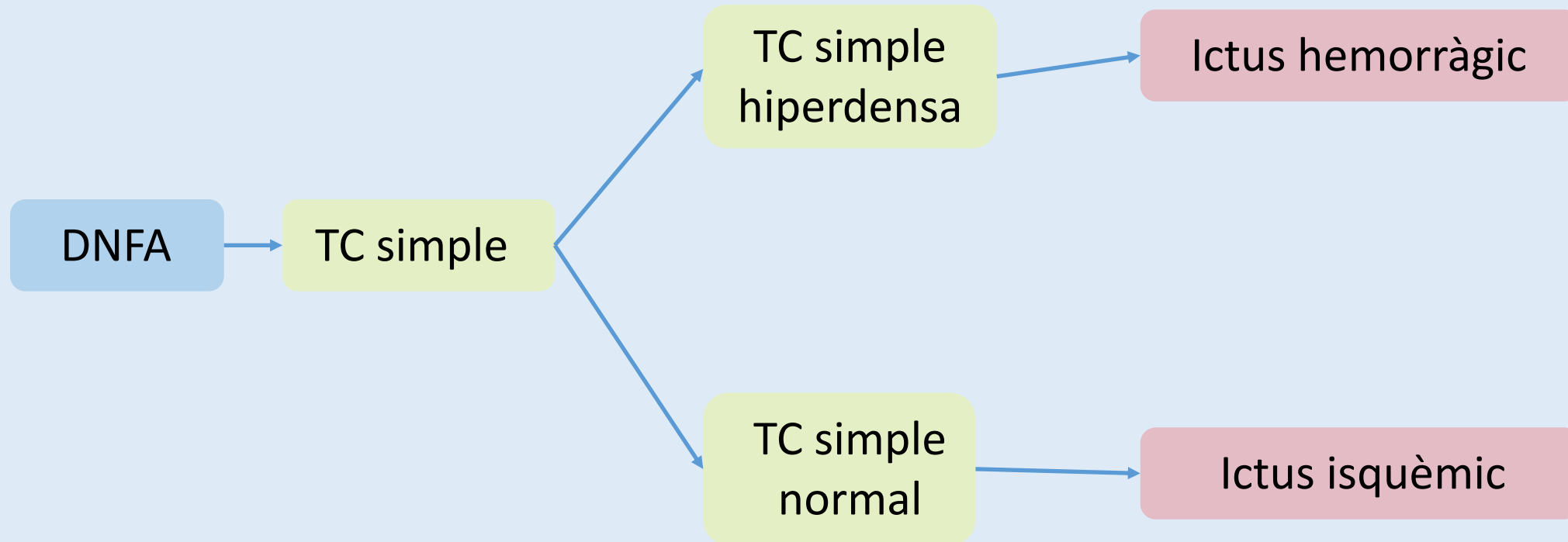
Etiologia

Malaltia d'origen isquèmic

Idiopàtic

Diagnòstic

Diagnòstic

Signes d'alarma
Paràlisi facial
Alteracions del llenguatge
Parèsies

Diagnòstic

Interpretation: if any of these 3 signs is abnormal, the probability of a stroke is 72%

Arm Drift

The patient closes eyes and extends both arms straight out, with palms up for 10 seconds

- Normal – both arms move the same or both arms do not move at all (other findings, such as pronator drift, may be helpful)
- **Abnormal – one arm does not move or one arm drifts downward**

Facial Droop

The patient shows teeth or smile

- Normal – both sides of the face move equally
- **Abnormal – one side of the face does not move as well as the other side**

Abnormal Speech

The patient repeats "you can't teach an old dog new tricks"

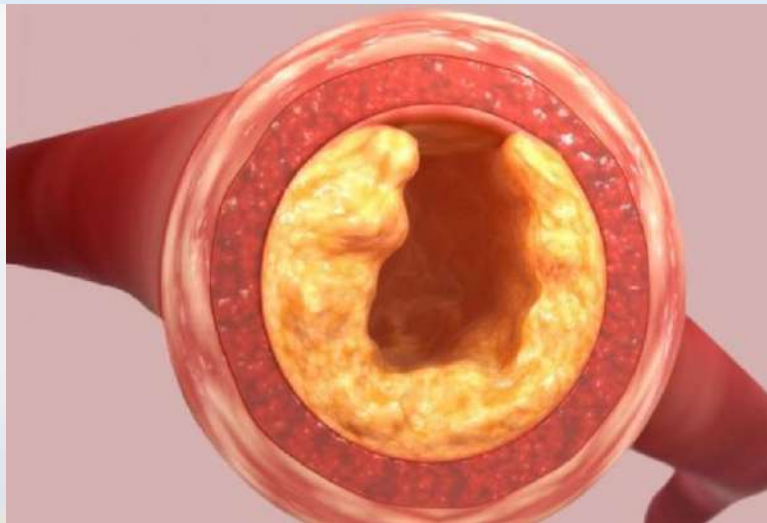
- Normal – patient uses correct words with no slurring
- **Abnormal – patient slurs words, uses the wrong words, or is unable to speak**

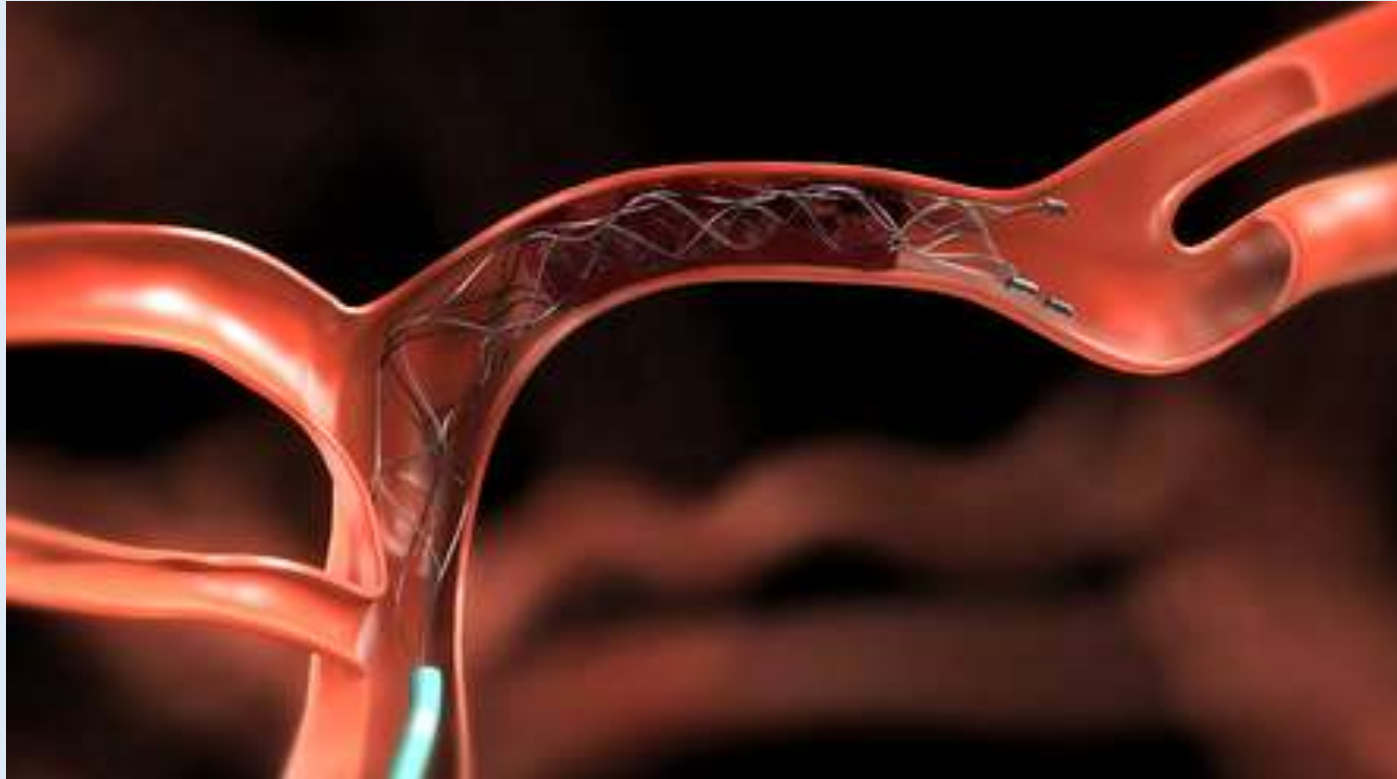
Diagnòstic diferencial

Diagnòstic diferencial
Hematoma subdural
Tumor cerebral
Parèsia postictal
Hipoglucèmia
Migranyes

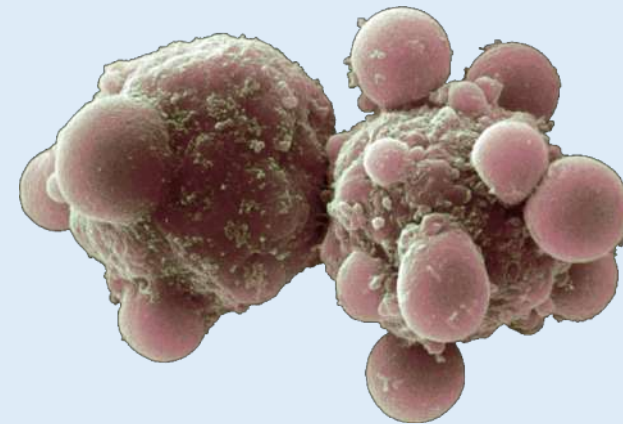
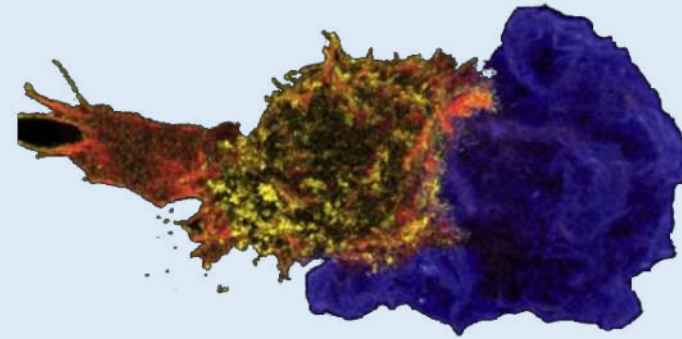
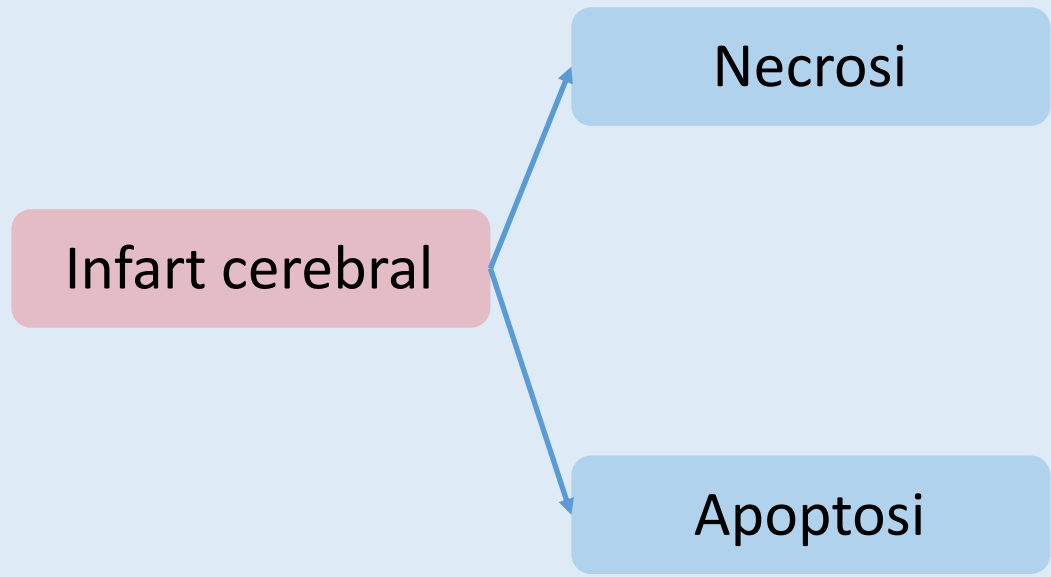
Prevenció

Fisiopatologia

Fisiopatologia

Causes

Accident cardioembòlic

Fibril·lació auricular

Infart de miocardi

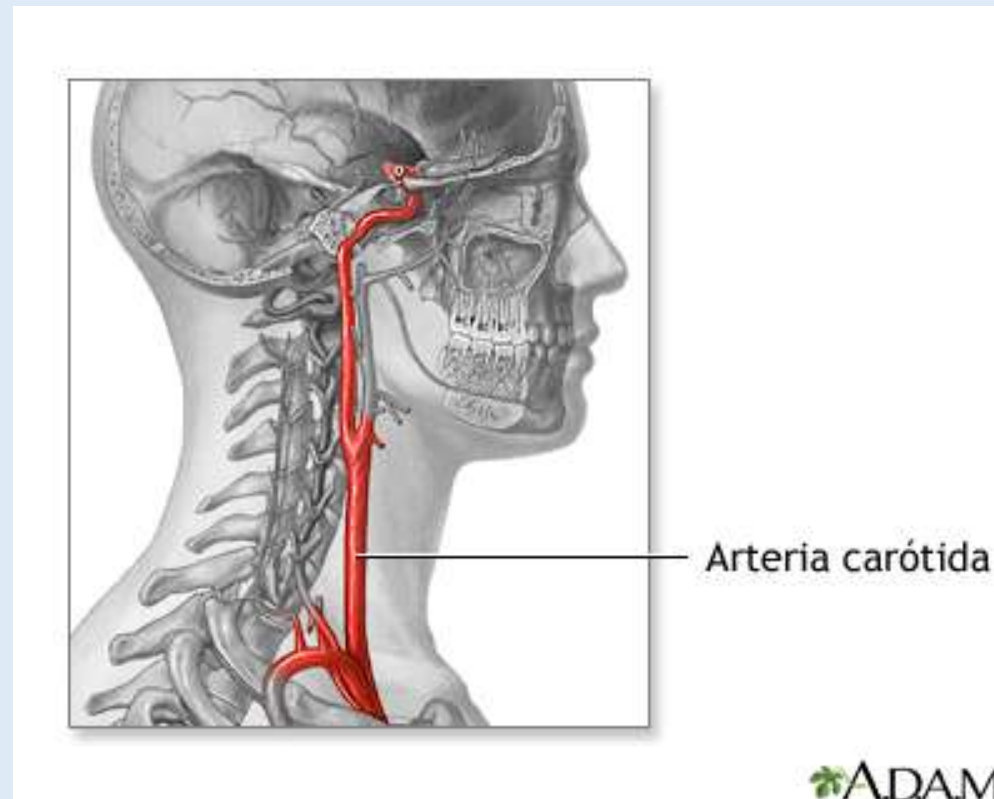
Pròtesis valvulars

Miocardiopatia isquèmica

Causes

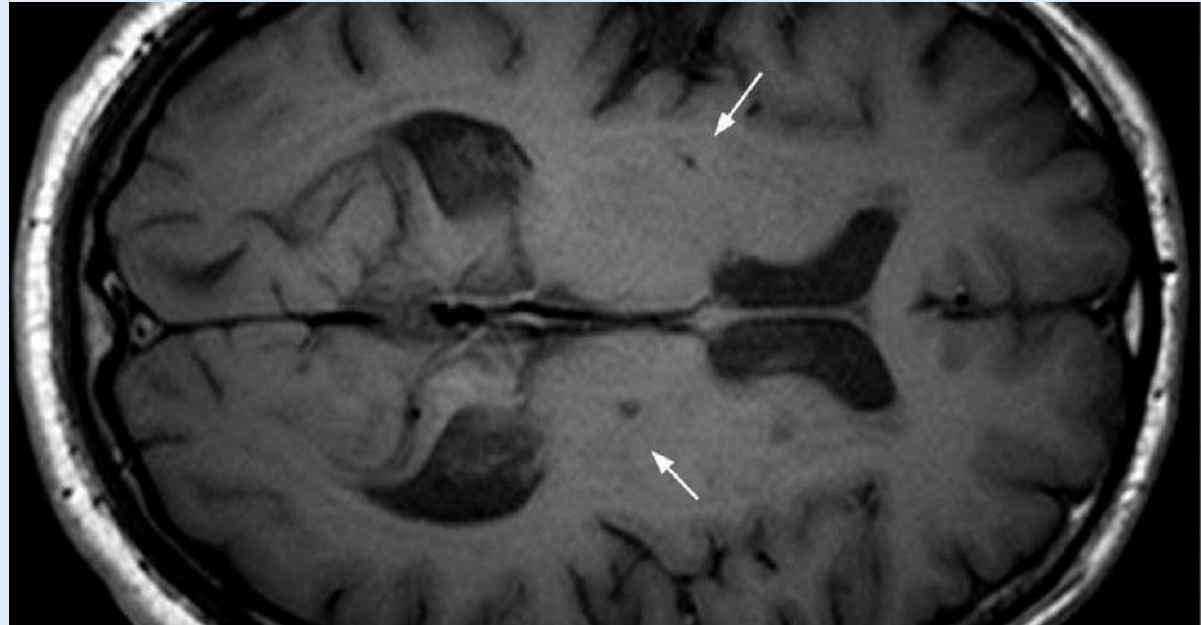
Accident embolicoarterioarterial

Causes

Accident en vasos menors

20% dels accidents
cerebrovasculars

Causes

Atacs isquèmics transitoris (AIT)

Factors de risc

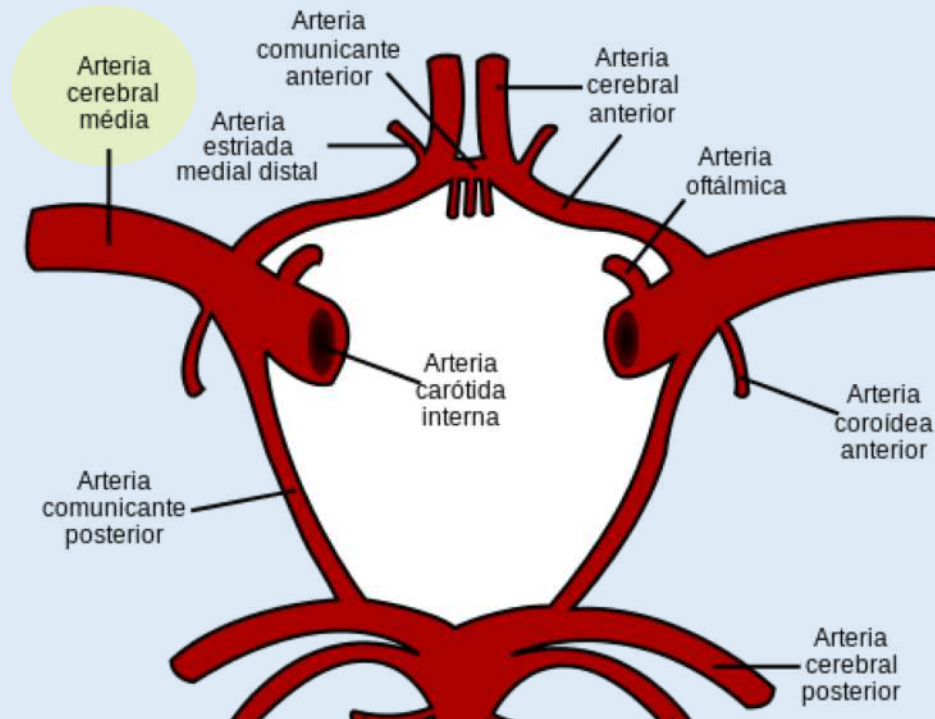
Hipertensió arterial
Fibril·lació auricular
Diabetis
Tabaquisme
Hiperlipèmia
Obesitat
Anticonceptius orals
Història familiar

Accident de circulació menor

Signes	
Cefalea repentina que augmenta amb canvis posturals	Falta de control dels esfínters
Confusió mental, somnolència	Hemiparèsia, hemiplegia
Vertigen	Formigueig unilateral
Alteració de l'equilibri	Canvis emocionals
Problemes amb la coordinació	Alteracions de la vista
Disfàgia	Alteracions de la sensibilitat
Canvis en el sentit del gust	Afàsia
Alèxia, agrafia	Alteracions de la marxa

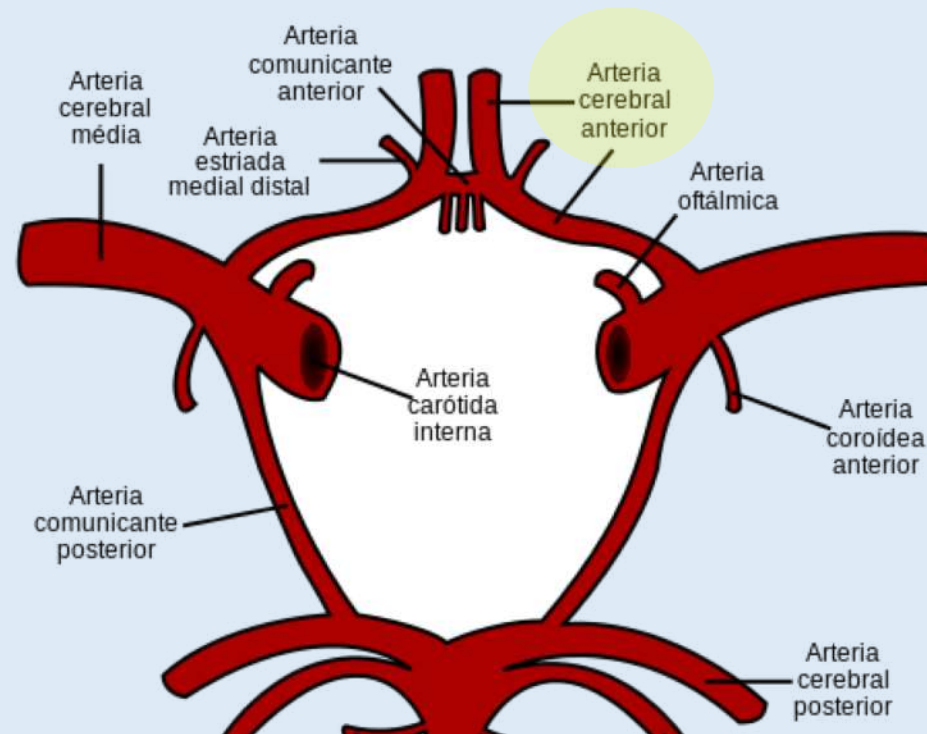
Accident de circulació menor

Artèria cerebral mitjana

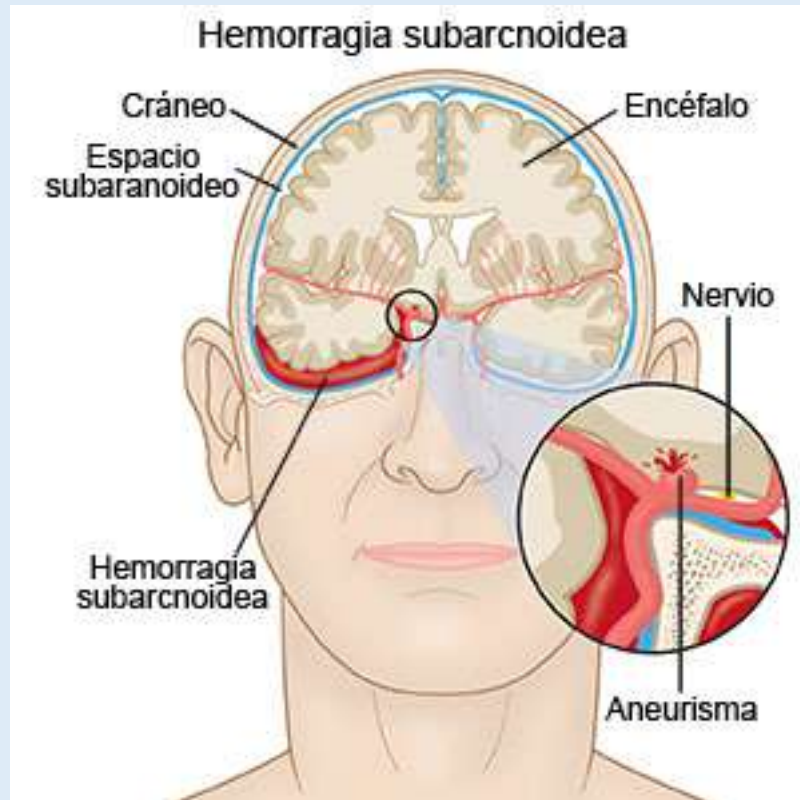
Accident de circulació menor

Artèria cerebral anterior

Accident de circulació menor

Hemorràgia subaracnoidal

Accident de circulació menor

Hemorràgia intraparenquimatososa

Cefalea

Nàusea

Vòmits

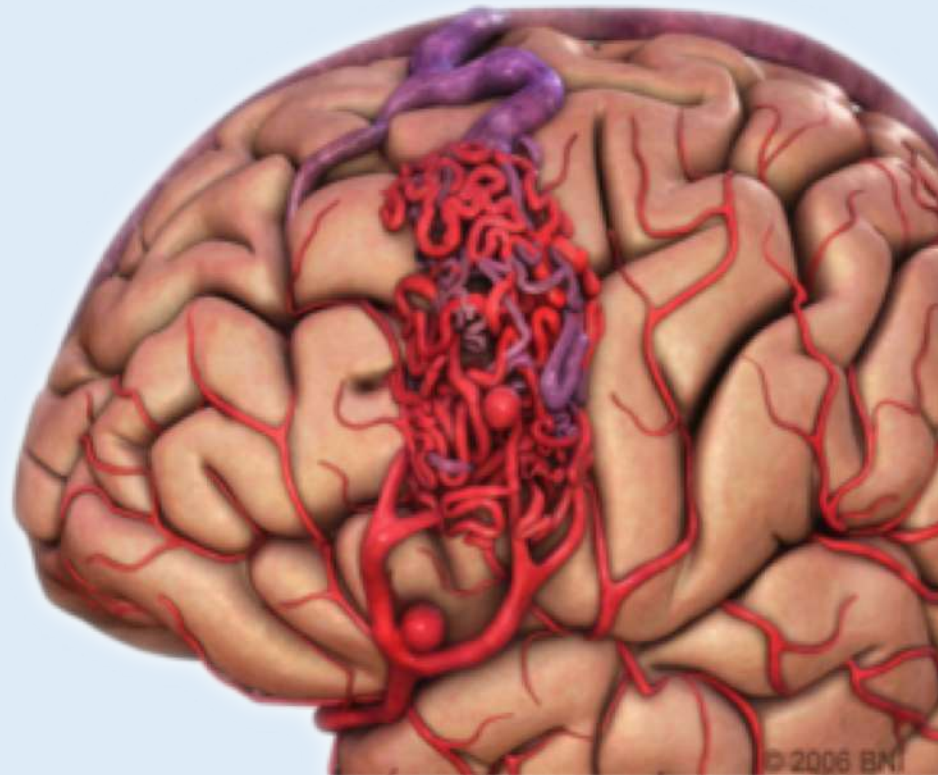
Hipertensiva

Altres causes

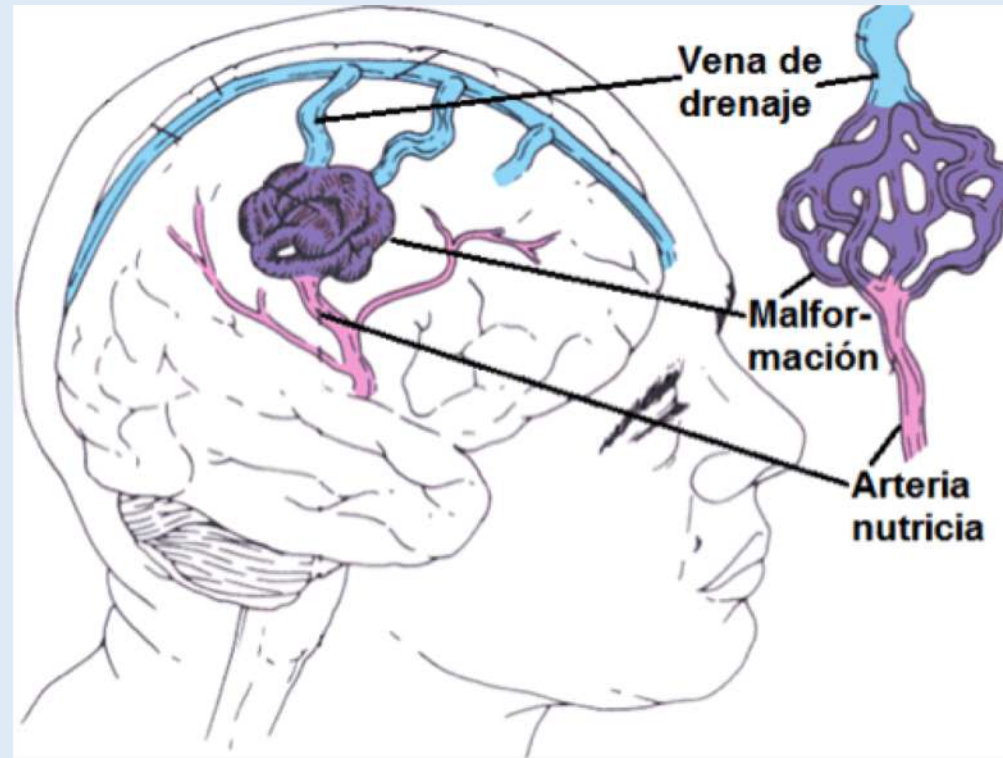
Anomalies vasculars

Malformacions vasculars congènites

Anomalies vasculars

Anomalies venoses

Anomalies vasculars

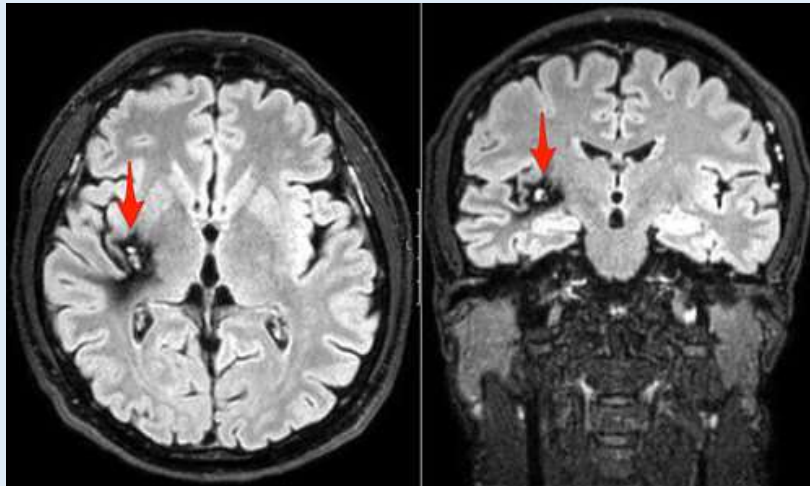
Telangièctasis

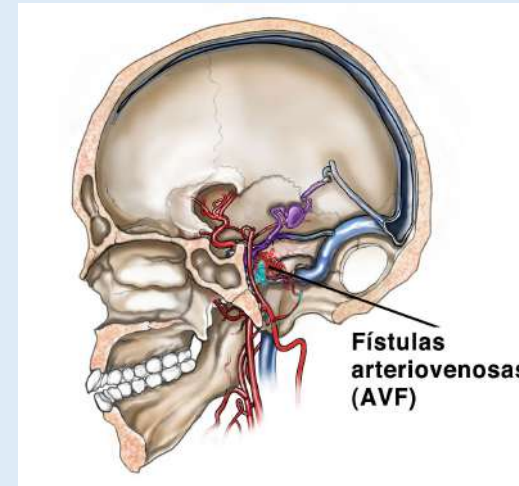
Anomalies vasculars

Lesions vasculars adquirides

Angiomes cavernosos

Fístules arteriovenoses durals

Tema 6. Demència

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Introducció

“Allò que som i sabem està gravat al cervell”

Introducció

Demència

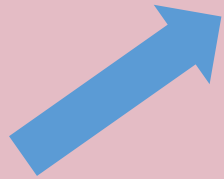

Introducció

Demència

Prevalença

60 anys

Joves

Lesions orgàniques
Hipòxia cerebral

Diagnòstic

*Diagnostic and Statistical Manual
of Mental Disorders (DSM-V-TR)*

Dèficits cognitius

Memòria

Altres
alteracions

Diagnòstic

Dèficits cognitius
Alteració de la memòria
Afàsia
Apràxia
Agnòsia
Alteració de la funció executiva

Clínica

Classificació

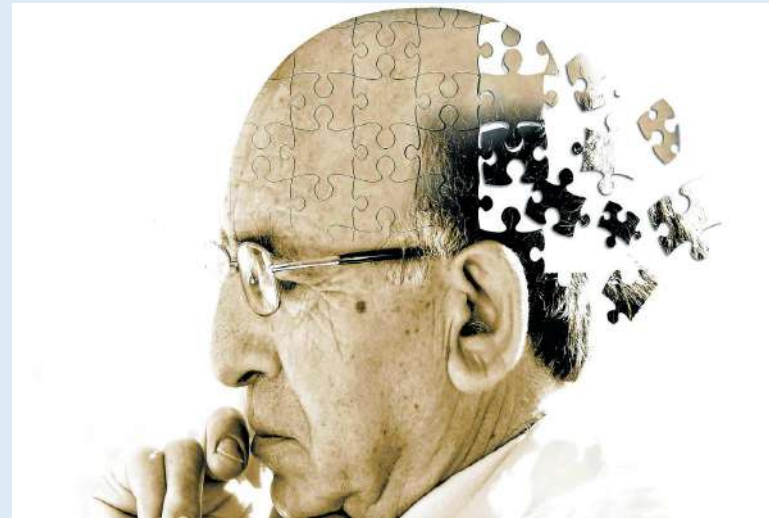
De tipus Alzheimer	De tipus no-Alzheimer
Inici precoç	Demències vasculars
Inici retardat	Cossos de Levy
	Malaltia de Pick
	Malaltia de Huntington
	Hidrocefàlia normotensa
	Demències metabòliques
	Infeccions (HIV)
	Miscel·lània

Alzheimer

Introducció

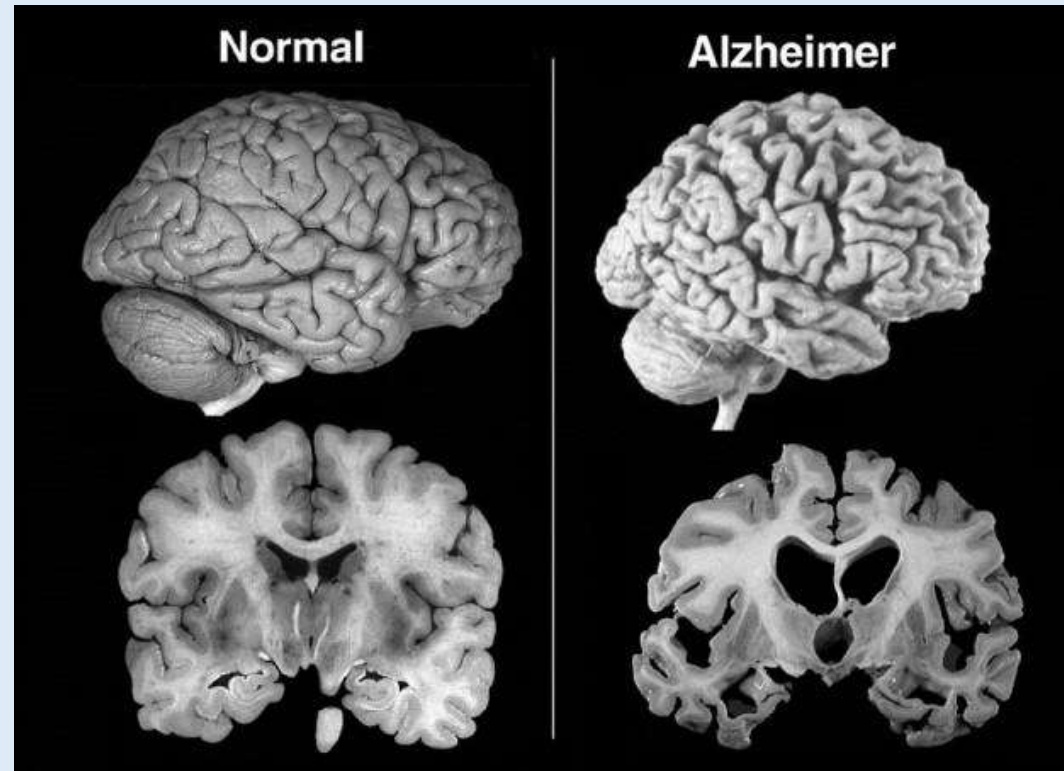

Alois Alzheimer

Alzheimer

Introducció

Alzheimer

Clínica

Clínica	Neuropatologia	Variabilitat
Alteració cognitiva	Atròfia cerebral	Edat d'inici
Alteració funcional	Pèrdua de neurones	Evolució
Alteració conductual	Plaques senils	Perfil neuropsicològic
	Cabdell neurofibril·lar	Alteracions conductuals
	Degeneració granular	
	Angiopatia amiloide	

Alzheimer

Clínica

Alteracions cognitives	Alteracions funcionals	Alteracions conductuals
Amnèsia	Activitats bàsiques	Anosognòsia
Orientació	Activitats instrumentals	Deliris
Capacitat visual	Activitats avançades	Al·lucinacions
Llenguatge		Prosopagnòsia
Praxi (gestualitat)		Depressió i ansietat
Capacitats executives		Alteracions de la personalitat
		Alteracions del son

Alzheimer

Neuropatologia

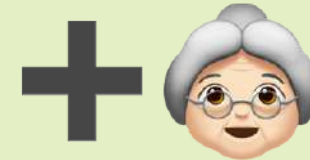
Atròfia cerebral i pèrdua de neurones
Solcs més profunds
Dilatació ventricular
Aprimament de la substància grisa
Plaques senils
Cabdells neurofibril·lars dins de les neurones
Angiopatia amiloide

Alzheimer

Epidemiologia

50%-90%
dels casos
de demència

La prevalença
augmenta un
10% des del
2005

Alzheimer

Factors de risc

Genètica	Alteracions metabòliques
Edat	Fàrmacs i aliments
Antecedents familiars	Tabaquisme
Traumatismes cranials	Nivell socioeconòmic i educatiu
Ones electromagnètiques	Estrògens
Intoxicacions ambientals	AINE
Hipertensió arterial	

Alzheimer

Anatomopatologia

Alzheimer

Evolució

Alzheimer

Evolució

Fases			
Fase precoç	Fase intermèdia	Fase avançada	Fase terminal
Pèrdua de memòria	Atròfia del lòbul frontal	Dependència total	Rigidesa
Facilitat de llenguatge	Apatia	Incontinència	Posició fetal
Disfunció visuoespacial	Reflexos de succió i prensió		Llit
Apràxia			Sense comunicació

Alzheimer

Evolució

Global deterioration scale

GDS 1 (absència d'alteració cognitiva)

GDS 2 (disminució cognitiva molt lleu)

GDS 3 (defecte cognitiu lleu)

GDS 4 (defecte cognitiu moderat)

GDS 5 (defecte cognitiu moderat-greu)

GDS 6 (defecte cognitiu greu)

GDS 7 (defecte cognitiu molt greu)

Alzheimer

Evolució

Alzheimer

Diagnòstic

Avaluació clínica

Test dels 7 minuts

Mini Mental State Examination

Eurotest

Alzheimer

Diagnòstic

Avaluació clínica

Test dels 7 minuts

- Orientació de Benton
- Rellotge
- Aprenentatge lliure
- Fluïdesa verbal

Alzheimer

Diagnòstic

Avaluació clínica

Alzheimer

Diagnòstic

Avaluació clínica

Alzheimer

Diagnòstic

Avaluació clínica

Relojes dibujados por una enfermo de Alzheimer en los diferentes estadios de la enfermedad

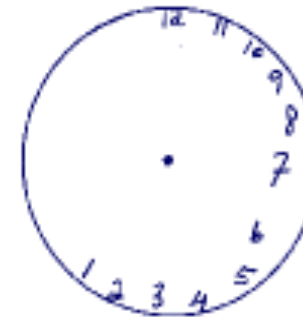
MMSE puntuación 28

MMSE puntuación 27

MMSE puntuación 24

MMSE puntuación 13

Alzheimer

Diagnòstic

Avaluació clínica

Alzheimer

Diagnòstic

Avaluació clínica

Alzheimer

Diagnòstic

Avaluació clínica

«Voy a decir-
le el nombre de un grupo o categoría y quiero que me diga todas las palabras que pertenezcan a ese grupo tan rápido como pueda. Por ejemplo, si le dijera vegetales podría decirme maíz, espinacas, lechuga, etc. ¿Lo ha entendido?... Dígame nombres de animales. Comience». Si el paciente se detiene durante más de 10 segundos se le recuerda: «Dígame todos los animales que pueda». *Tiempo máximo: 1 min que debe cronometrarse.*

Alzheimer

Diagnòstic

Avaluació clínica

MINI MENTAL STATE EXAMINATION (MMSE)

Name: _____
DOB: _____
Hospital Number: _____

One point for each answer

	DATE:			
ORIENTATION				
Year Season Month Date Time	...../5	...../5	...../5	...../5
Country Town District Hospital Ward/Floor	...../5	...../5	...../5	...../5
REGISTRATION				
Examiner names three objects (e.g. apple, table, penny) and asks the patient to repeat (1 point for each correct. THEN the patient learns the 3 names repeating until correct).	...../3	...../3	...../3	...../3
ATTENTION AND CALCULATION				
Subtract 7 from 100, then repeat from result. Continue five times: 100, 93, 86, 79, 65. (Alternative: spell "WORLD" backwards: DLROW).	...../5	...../5	...../5	...../5
RECALL				
Ask for the names of the three objects learned earlier.	...../3	...../3	...../3	...../3
LANGUAGE				
Name two objects (e.g. pen, watch).	...../2	...../2	...../2	...../2
Repeat "No ifs, ands, or buts".	...../1	...../1	...../1	...../1
Give a three-stage command. Score 1 for each stage. (e.g. "Place index finger of right hand on your nose and then on your left ear").	...../3	...../3	...../3	...../3
Ask the patient to read and obey a written command on a piece of paper. The written instruction is: "Close your eyes".	...../1	...../1	...../1	...../1
Ask the patient to write a sentence. Score 1 if it is sensible and has a subject and a verb.	...../1	...../1	...../1	...../1
COPYING: Ask the patient to copy a pair of intersecting pentagons				
	...../1	...../1	...../1	...../1
TOTAL:	...../30	...../30	...../30	...../30

MMSE scoring
24-30: no cognitive impairment
18-23: mild cognitive impairment
0-17: severe cognitive impairment

Alzheimer

Diagnòstic

Avaluació clínica

EUROTEST

Nombre: _____ Edad: _____ Fecha: _____

1.- Primera Parte (Conocimiento/Denominación)

1.ª Recuerda de qué cantidades hay monedas en la actualidad? Fíjese que le pregunto monedas y no billetes⁽¹⁾ (Máximo un minuto)

Cantios: 1 2 5 10 20 50 Euros 1 2

Otras (especificar): _____ Total correctas: _____ Intrusiones: _____

2.ª Recuerda de qué cantidades hay billetes actualmente?⁽²⁾ (Máximo un minuto)

Euros: 5 10 20 50 100 200 500

Otros (especificar): _____ Total correctas: _____ Intrusiones: _____

1

2.- Segunda Parte (Cálculo)

Ponga delante del sujeto las monedas (2 de 1 euro, 1 de 50 ctmos, 3 de 20 ctmos y 5 de 10 ctmos) y pídale de forma consecutiva las siguientes tareas. En caso de que la contestación sea errónea, hágasele saber y dele un único nuevo intento. Algunos ítems tienen varias soluciones, todas ellas son válidas. Conceda un máximo de un minuto por cada ítem y pase al siguiente si no ha contestado correctamente en este tiempo o ha agotado los dos intentos.

1.ª Cuántas monedas hay aquí?⁽¹⁾

Correcto Correcto segundo intento Incorrecto

2.ª Me cambia esta moneda por otras más pequeñas?⁽²⁾

(retirar las 2 monedas de 1 euro y mostrarle sólo una)

Correcto Correcto segundo intento Incorrecto

3.ª Cuánto dinero hay aquí en total?⁽³⁾ (3,60 euros) (de nuevo todas las monedas)

Correcto Correcto segundo intento Incorrecto

4.ª Por favor, reparta estas monedas en dos montones que tengan el mismo dinero⁽⁴⁾

Correcto Correcto segundo intento Incorrecto

5.ª Idem, en tres montones que tengan el mismo dinero⁽⁵⁾ (1,20 euros)

Correcto Correcto segundo intento Incorrecto

2

3.- Tarea de distracción: Fluencia Verbal Semántica

Quiero que me diga todos los nombres de animales que se le ocurran, ya sean de la tierra, del mar o del aire, del campo o de la casa, ¡todos los que se le ocurran!⁽⁶⁾

_____

3

4.- Tercera Parte (Recuerdo)

Para finalizar, quiero que haga un último esfuerzo y trate de recordar:

1.ª Cuántas monedas le enseñé antes?⁽¹⁾

Respuesta: Correcto Incorrecto

2.ª Cuánto dinero había en total?⁽²⁾ (3,60 euros)

Respuesta: Correcto Incorrecto

3.ª Recuerda qué monedas había exactamente?⁽³⁾

Cantidad	Moneda	Total	Intrusiones
☐ 5 de	10 ctmos	☐ Total	1 ctmo
☐ 3 de	20 ctmos	☐ Aciertos	2 ctmos
☐ 1 de	50 ctmos		5 ctmos
☐ 2 de	1 euro		2 euros

3

TOTAL (1 + 2 + 3)

Observaciones: _____

Modificado de:
Carnero Pardo, C. y M. Montoro Ríos (2004). "Evaluación preliminar de un nuevo test de cribado de demencia (EUROTEST)." Revista de Neurología 2004; 18 (3): 201-209.

Alzheimer

Diagnòstic

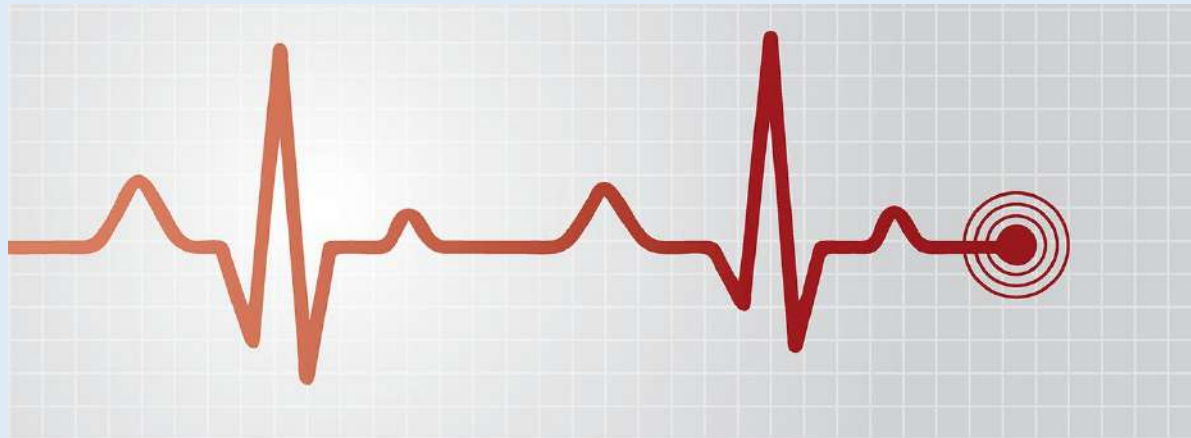
Anàlisi de sang

Alzheimer

Diagnòstic

Electrocardiograma

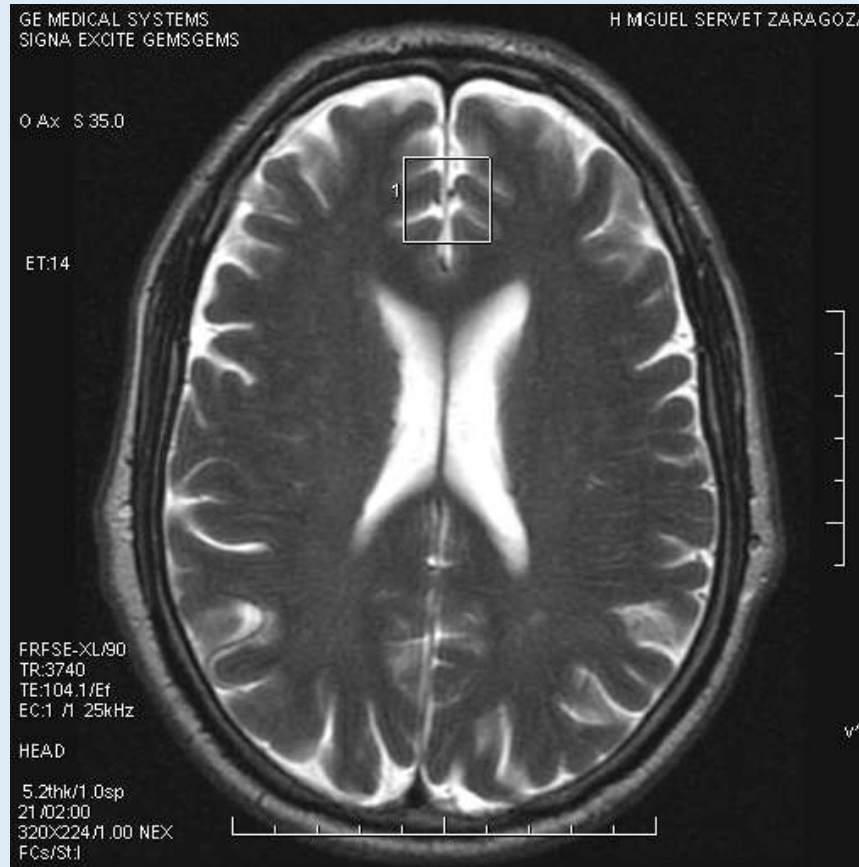

Alzheimer

Diagnòstic

Neuroimatge

TC

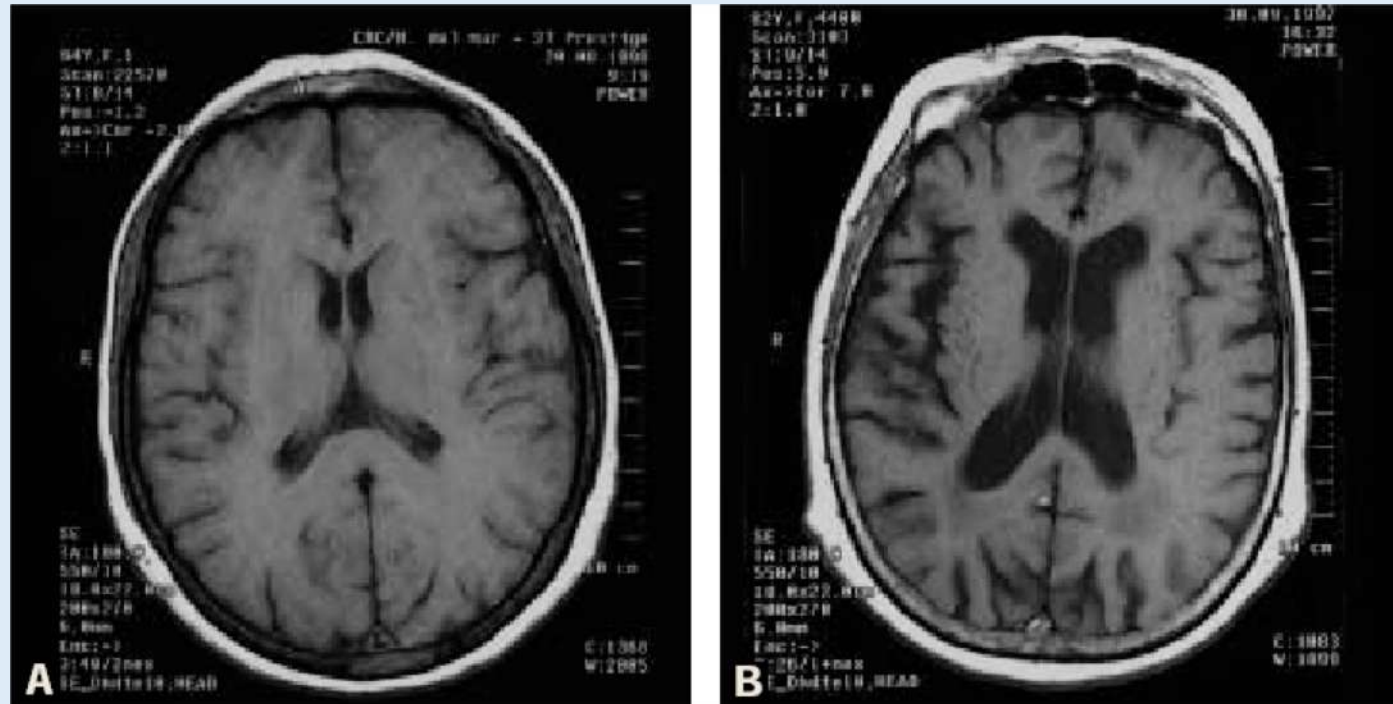

Alzheimer

Diagnòstic

Neuroimatge

RM

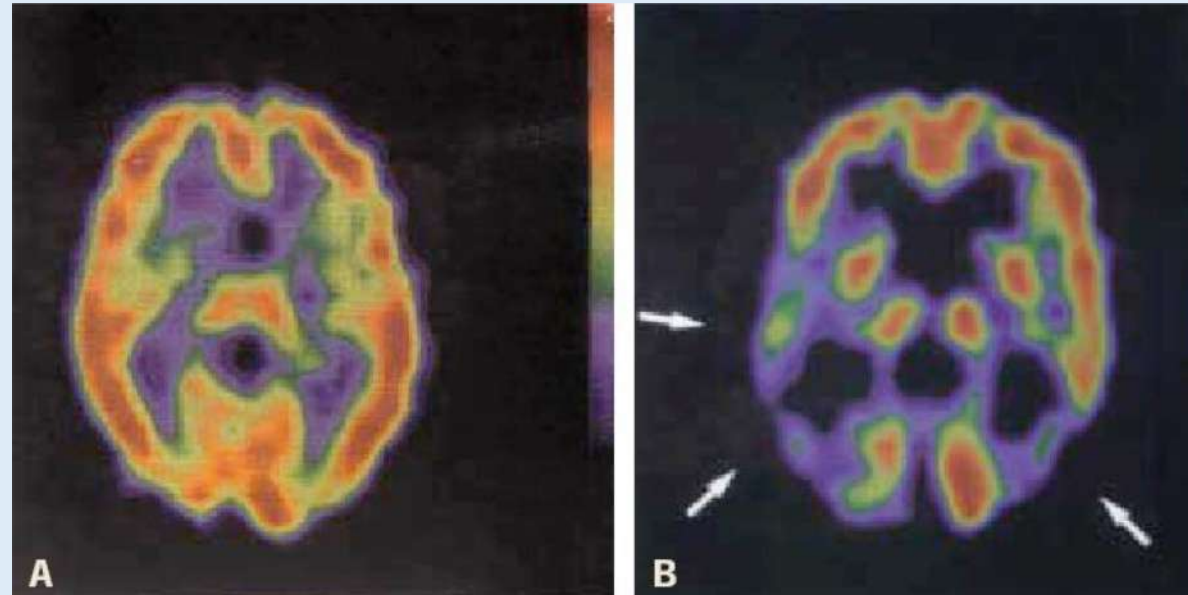

Alzheimer

Diagnòstic

Neuroimatge

TOCFU

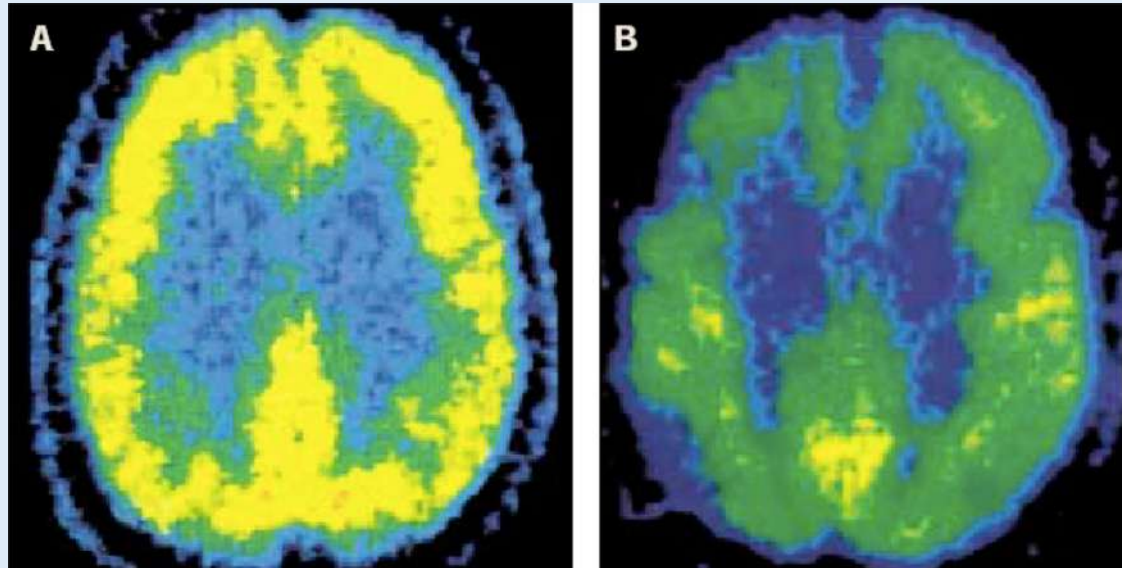

Alzheimer

Diagnòstic

Neuroimatge

TEP

Alzheimer

Diagnòstic
diferencial

Deteriorament associat a l'edat
Estat confusionari
Depressió
Demència vascular
Demència de Levy
Demències frontals
Demències subcorticals
Trastorns neurodegeneratius
Malaltia per prions

Alzheimer

Prevenció

Alzheimer

Tractament

Altres demències

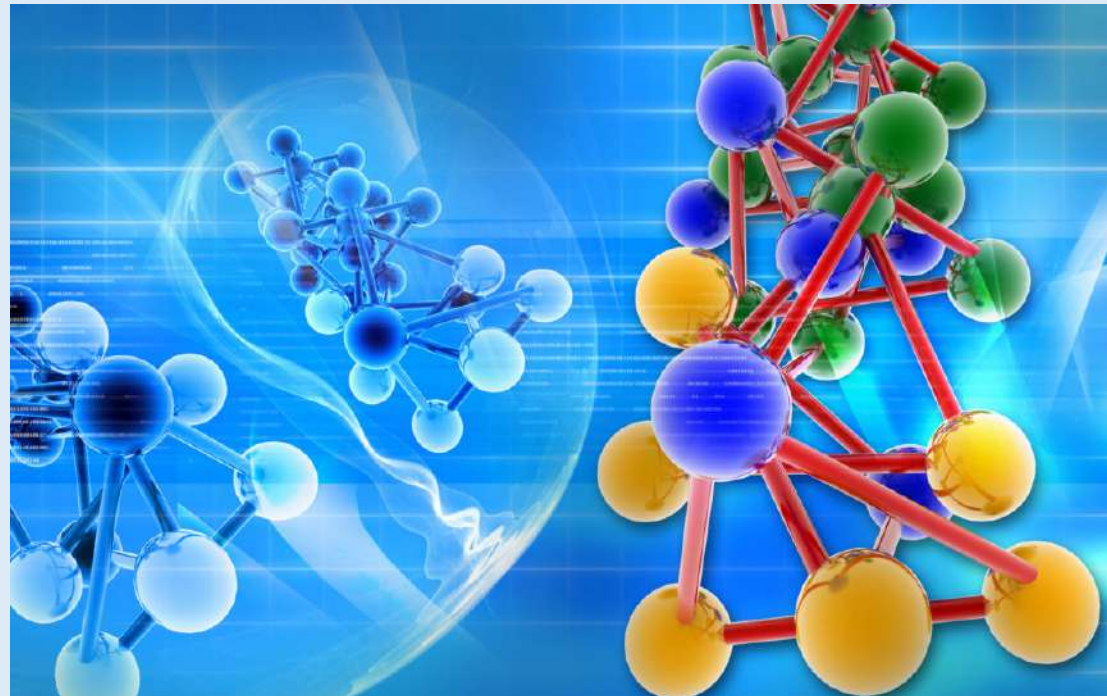
Demències secundàries

Demències metabòliques i tòxiques
Demències vasculares
Tumors
Infeccions (sífilis, VIH)
Hidrocefàlia normotensa

Altres demències

Demències secundàries

Metabòliques

Altres demències

Demències secundàries

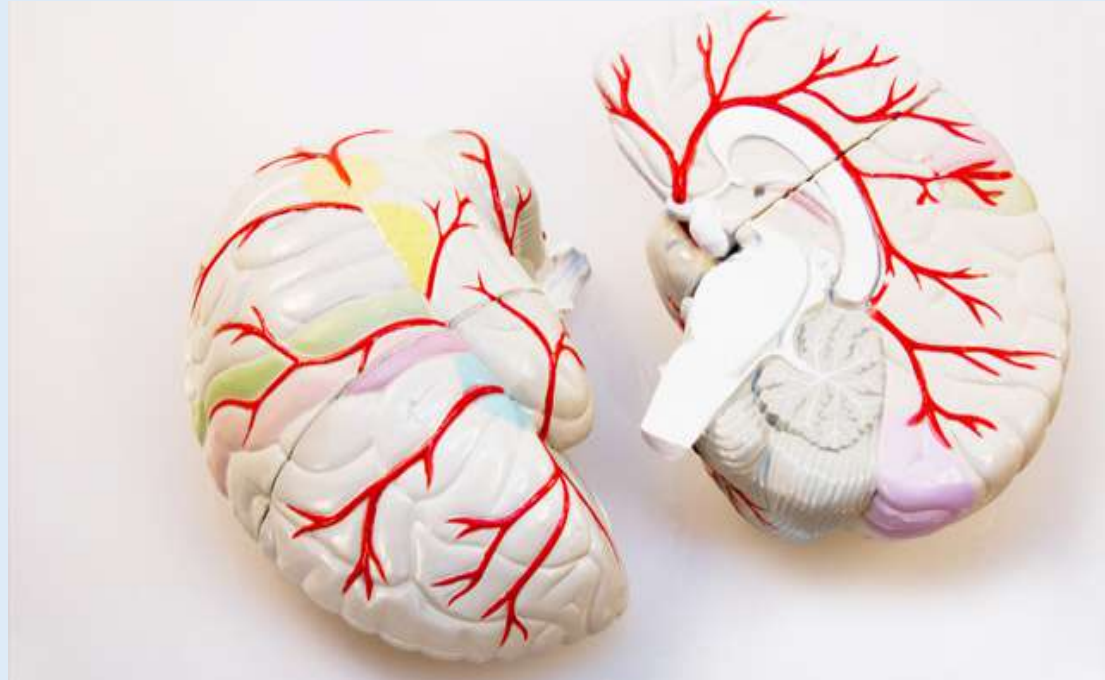
Dèficit de vitamina B1

Altres demències

Demències secundàries

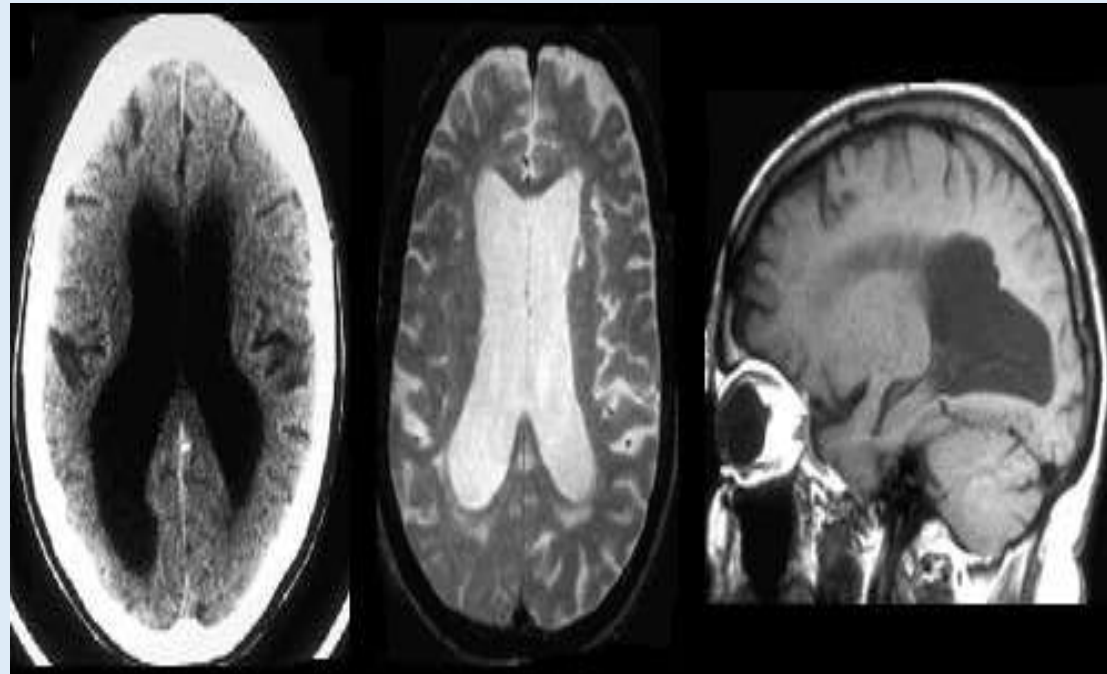
Vasculars

Altres demències

Demències secundàries

Hidrocefàlia normotensa

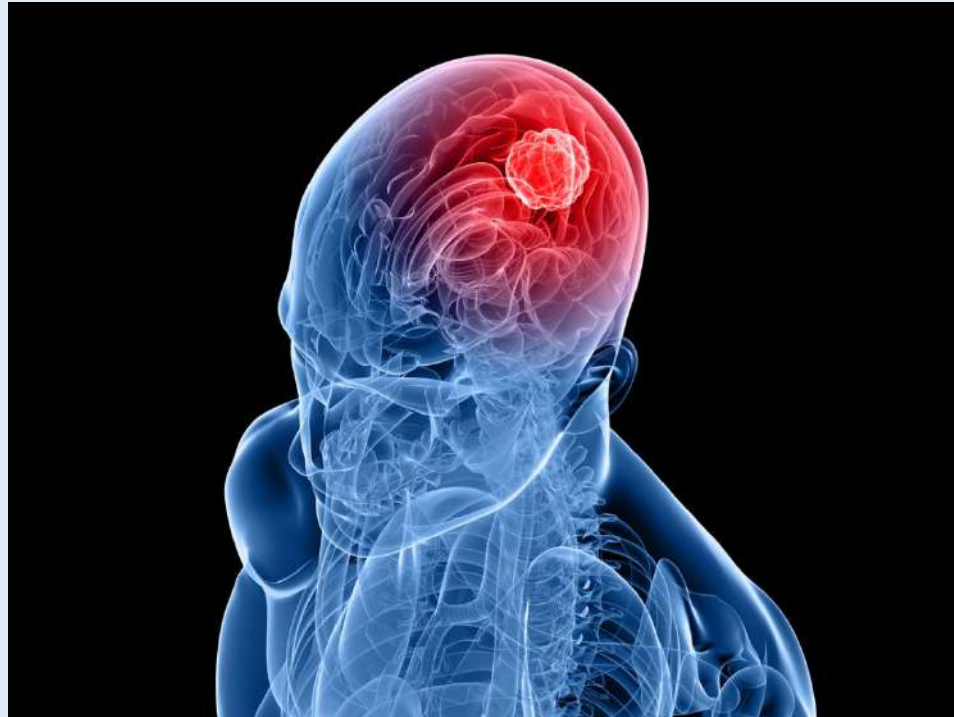

Altres demències

Demències secundàries

Tumors

Altres demències

Demències secundàries

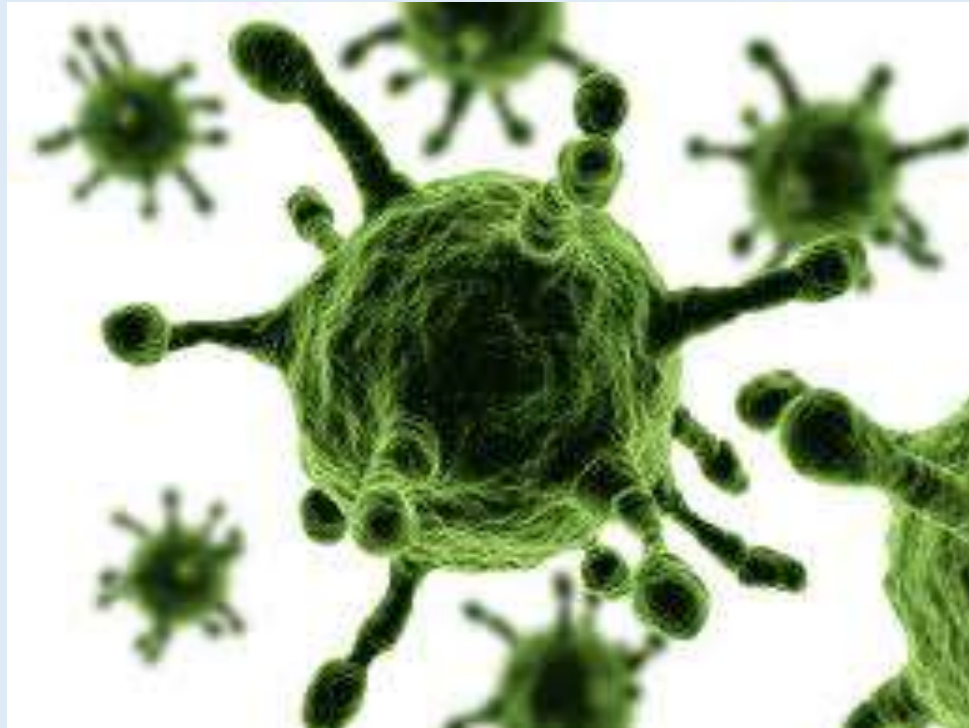
TCE

Altres demències

Demències secundàries

Infecció

Altres demències

Demències secundàries

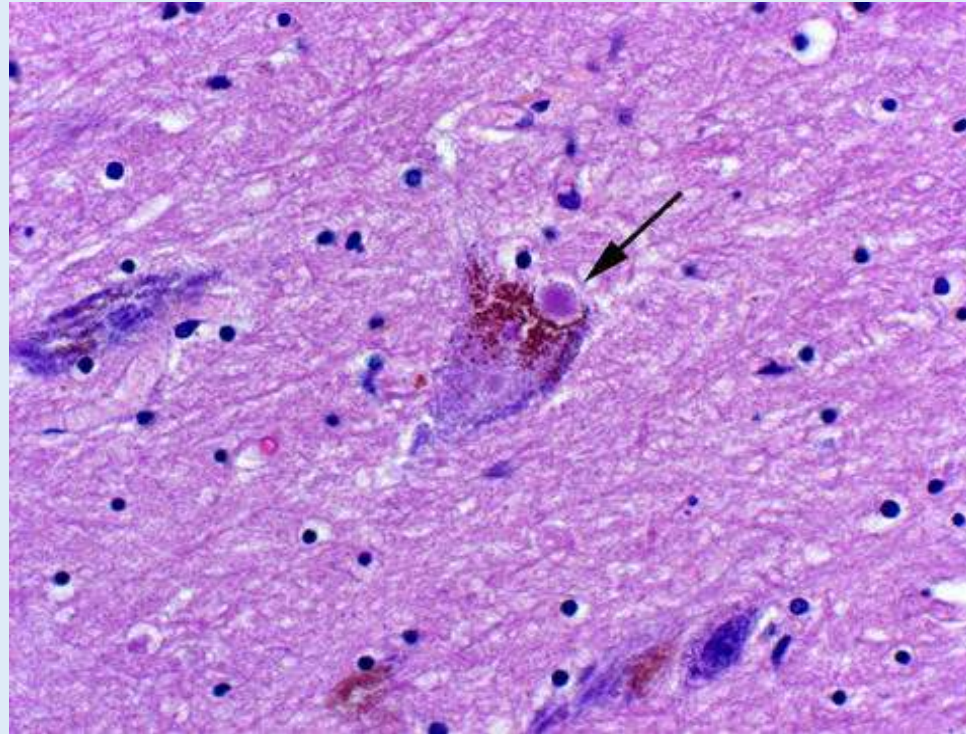
Depressió

Altres demències

Degeneratives no-Alzheimer

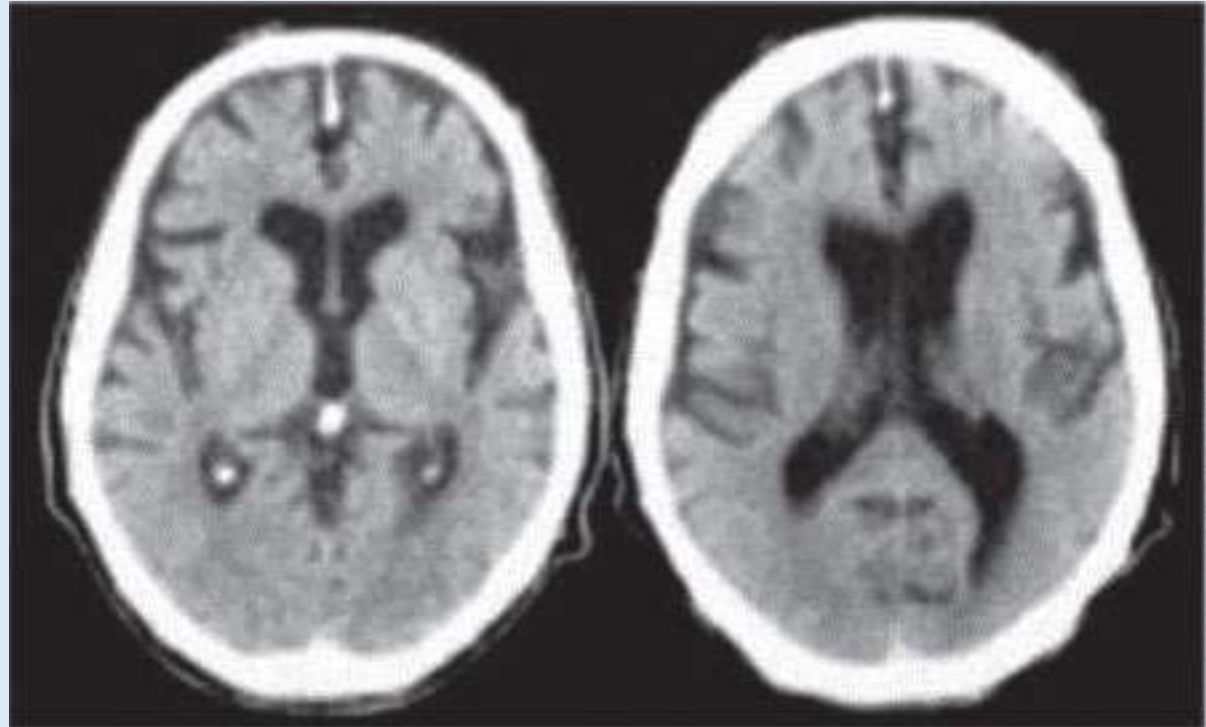
Cossos tipus Lewy

Altres demències

Degeneratives no-Alzheimer

Frontotemporal (Pick)

Tema 7. Malaltia de Parkinson i altres trastorns extrapiramidals del moviment

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Ganglis basals

Introducció

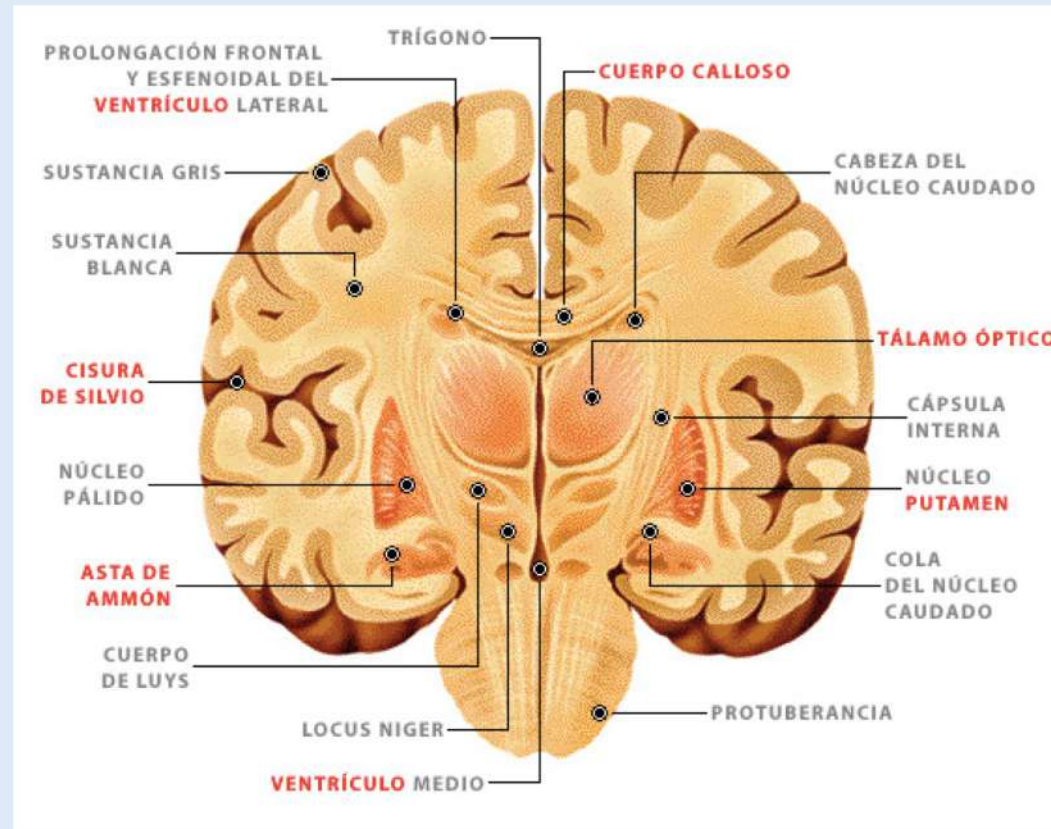
Ganglis basals

Introducció

Cos estriat

Nucli subtalàmic

Substància negra

Ganglis basals

Introducció

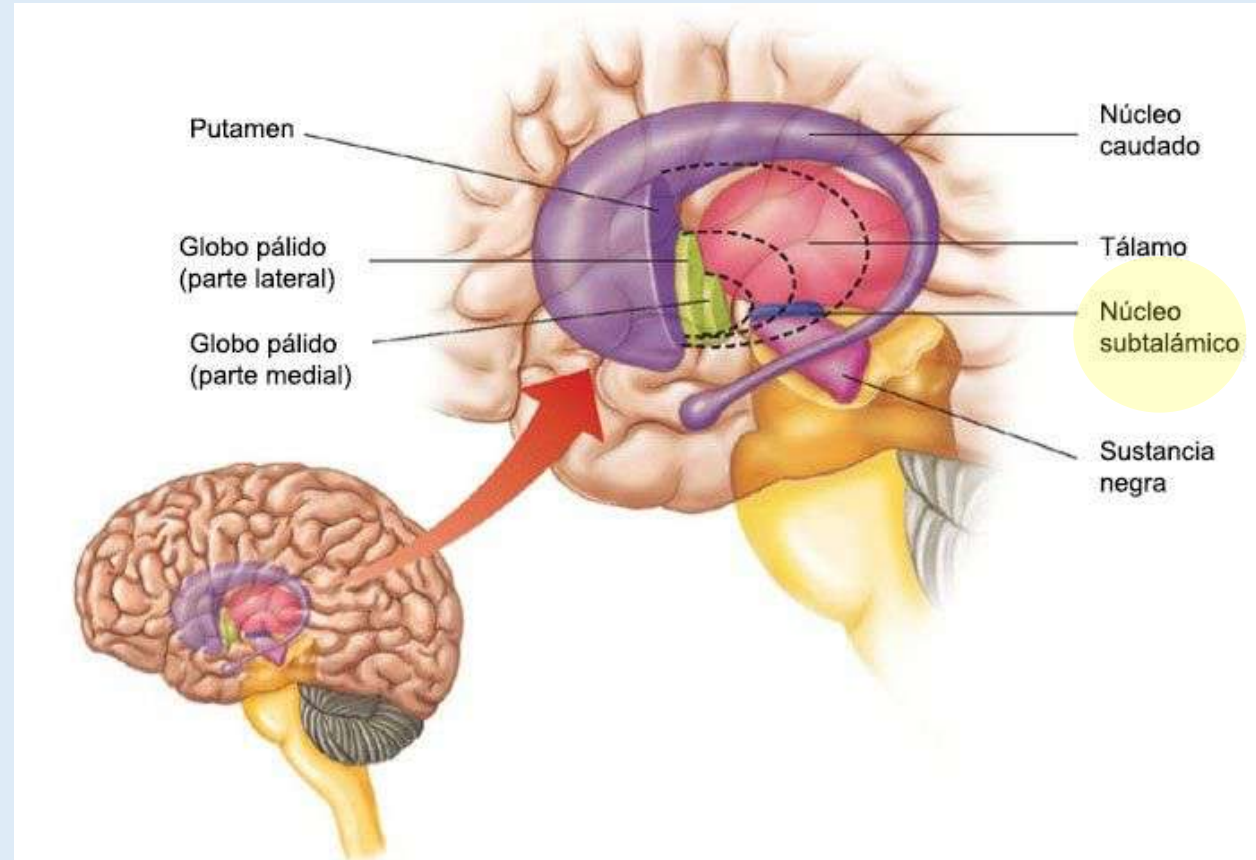
Cos estriat

Ganglis basals

Introducció

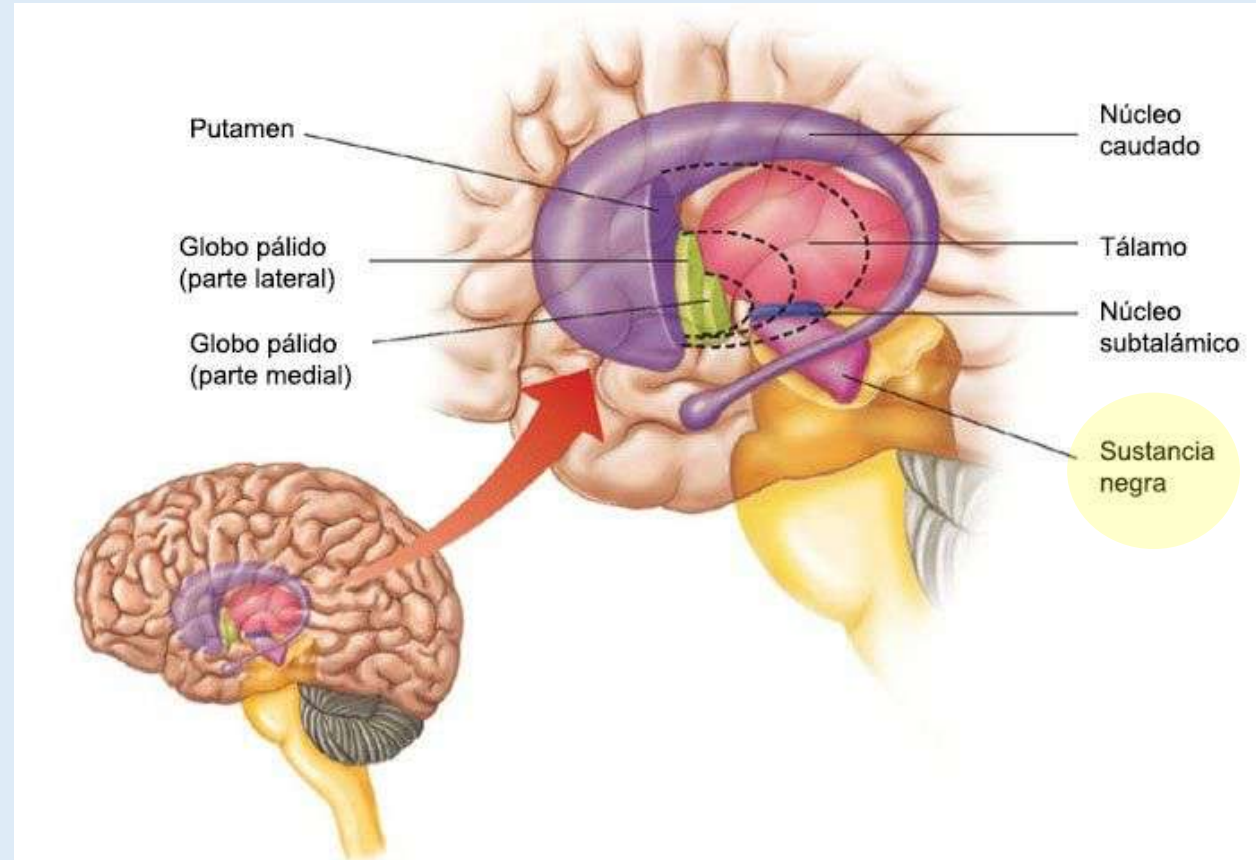
Nucli subtalàmic

Ganglis basals

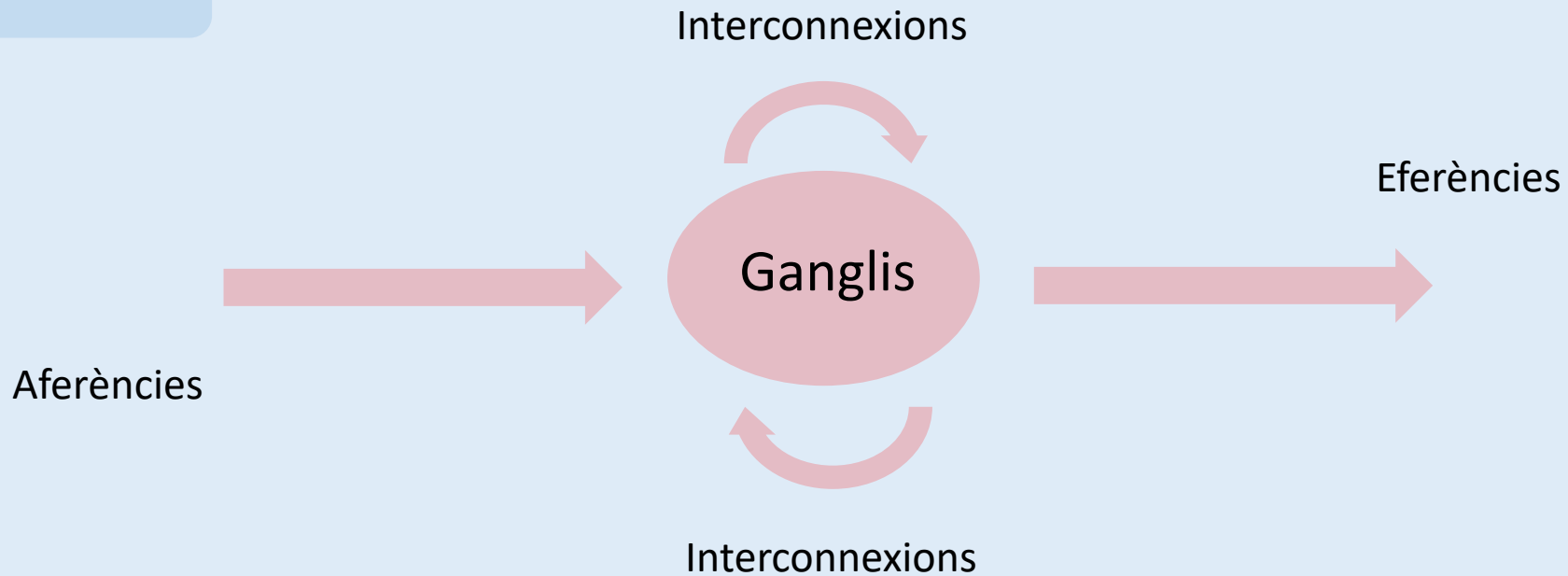
Introducció

Substància
negra

Ganglis basals

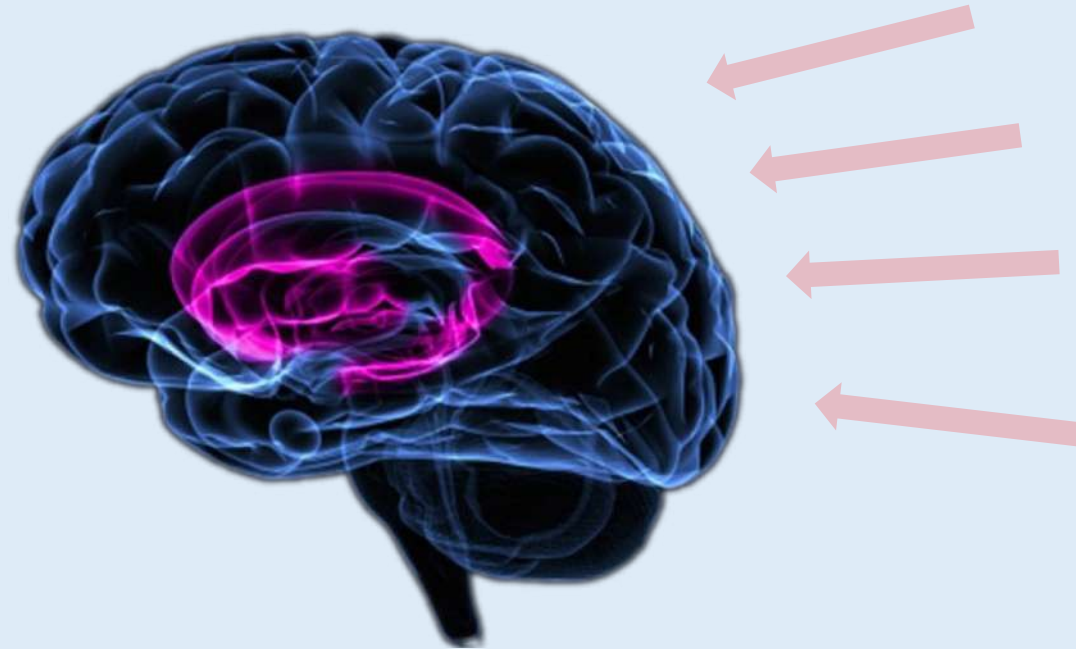
Connexions

Ganglis basals

Connexions

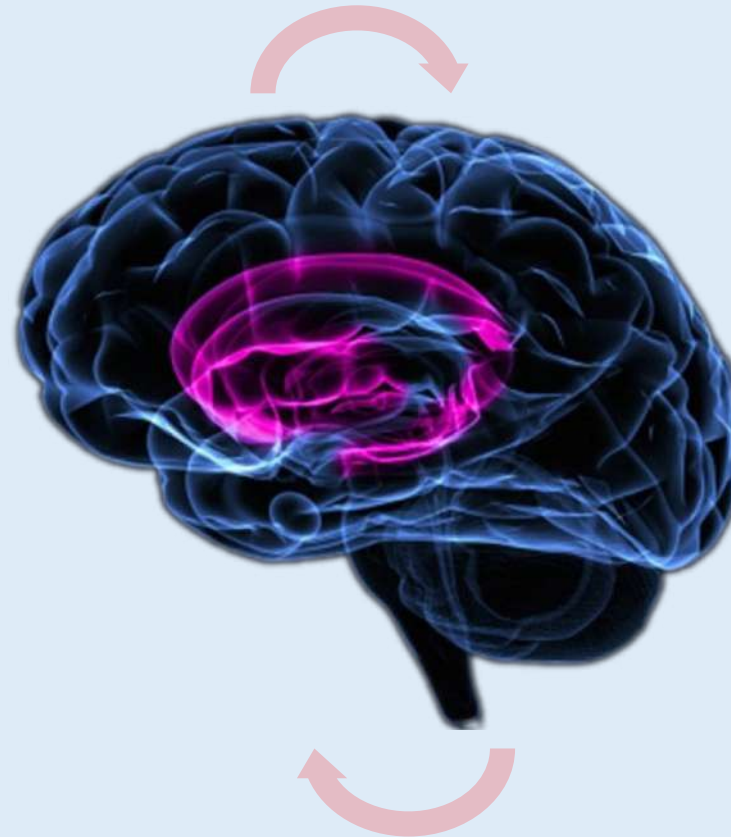
Aferències

Ganglis basals

Connexions

Interconnexions

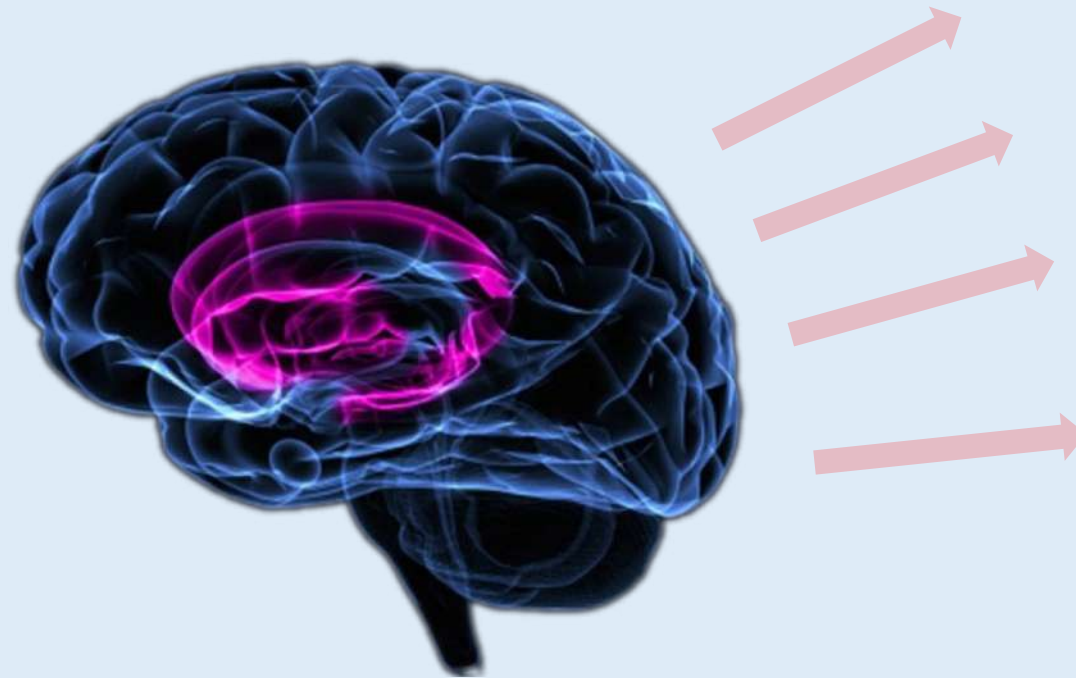

Ganglis basals

Connexions

Eferències

Ganglis basals

Funcions

Seleccionen els programes motors adequats per a una activitat concreta

Infueixen en el processament dels estímuls del moviment

Ajusten informació aferent del programa motor

Ganglis basals

Mediadors

Ganglis basals

Manifestacions

Ganglis basals

Manifestacions

Signes positius

Alteracions del to muscular

Discinèsies (corees, atetosis...)

Síndromes hipocinètiques (Parkinson)

Ganglis basals

Manifestacions

Signes negatius

Acinèsia

Bradicinèsia

Ajustos posturals anòmals

Clínica

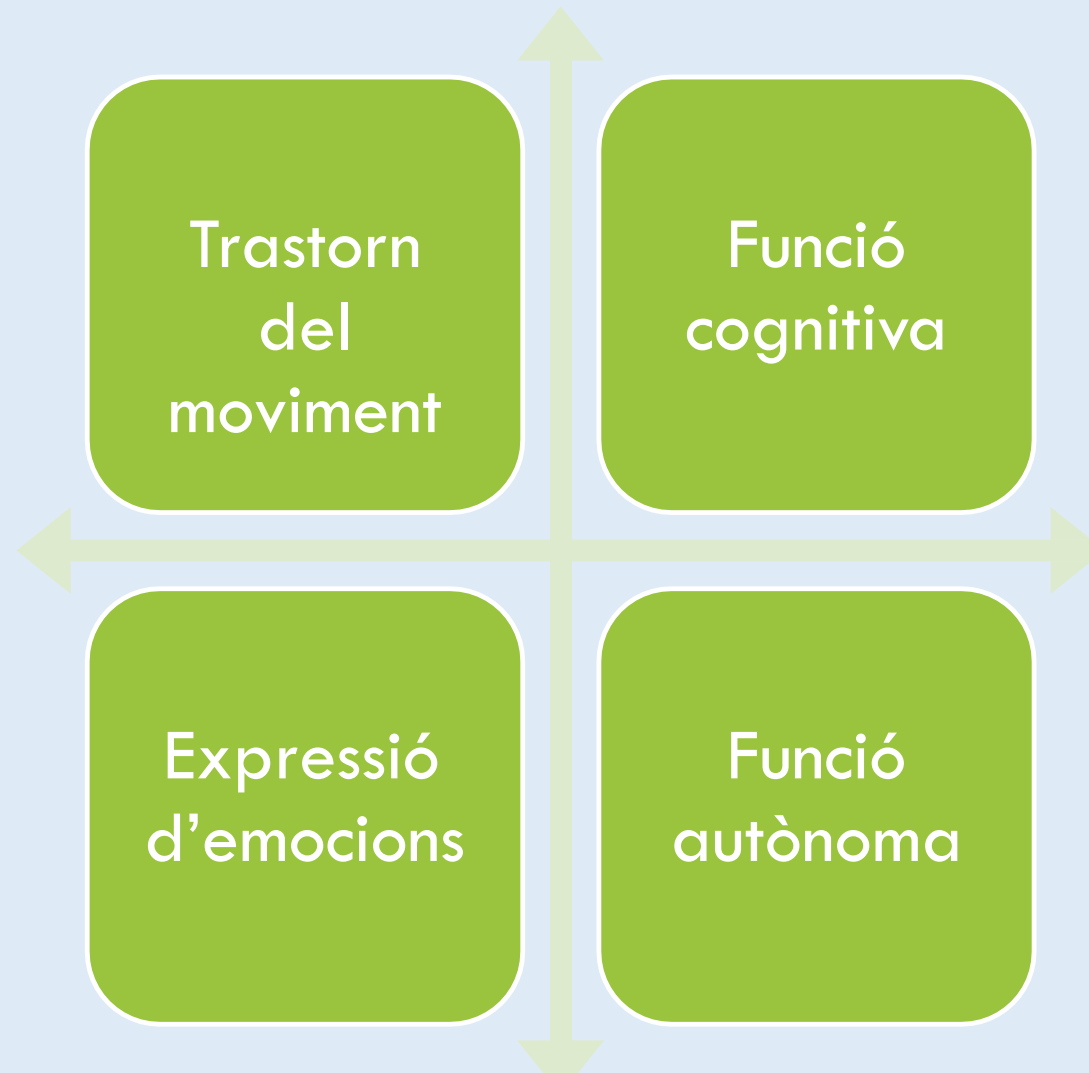
Parkinsonisme

<https://www.youtube.com/watch?v=5OLzuUVfoJ8>

Parkinsonisme

Parkinsonisme

Clínica

Acinèsia (falta de parpelleig, cara sense expressió)
Bradicinèsia
Tremolor en repòs
Rigidesa
Micrografia (escriptura manual limitada)
Marxa amb lliscament de peus
Reflexos posturals anormals

Parkinsonisme

Etiologia

Malaltia idiopàtica

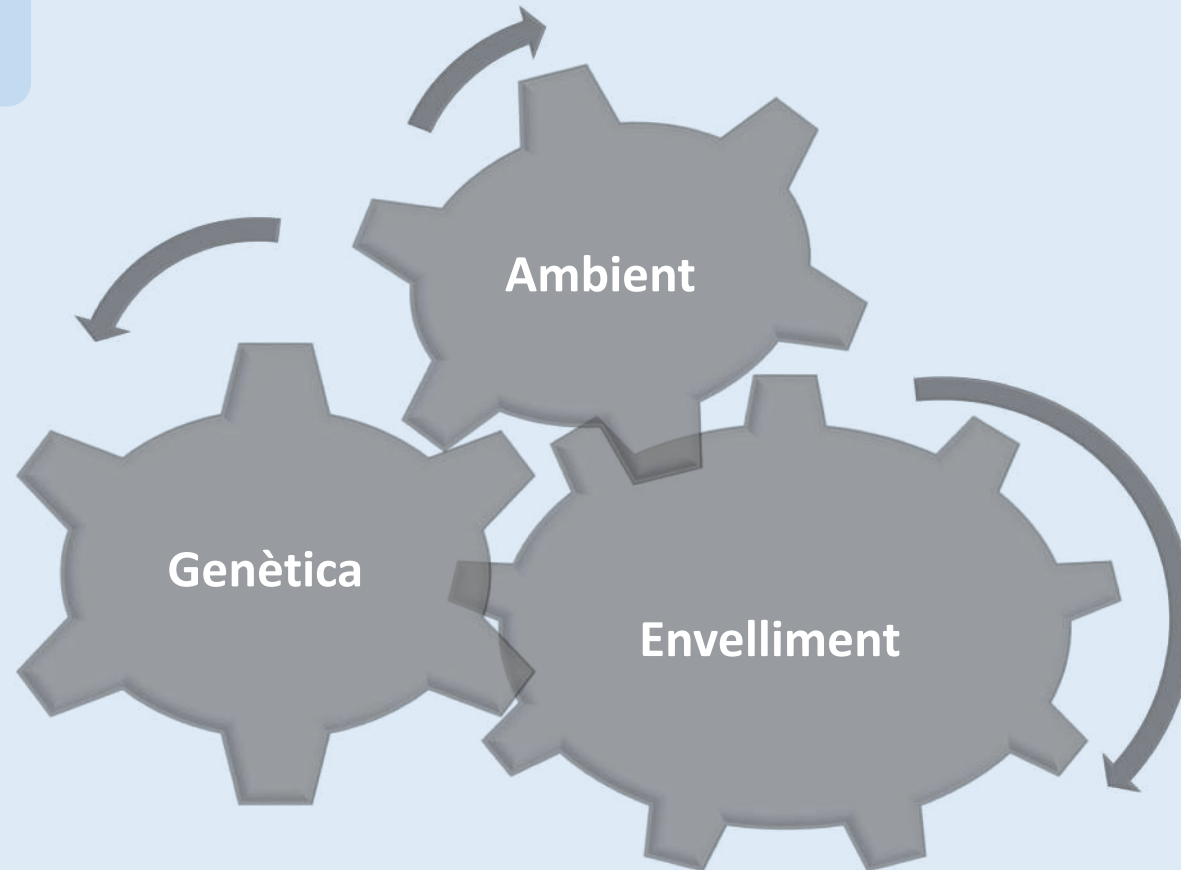
Postencefàlic

Fàrmacs neuroleptics

Ingestió de neurotoxines

Parkinsonisme

Etiologia

Parkinsonisme

Factors de risc

Factors de risc
Antecedents familiars
Alteracions genètiques
Neurotoxines
Pesticides
Bradicinèsia

Parkinsonisme

Fisiopatologia

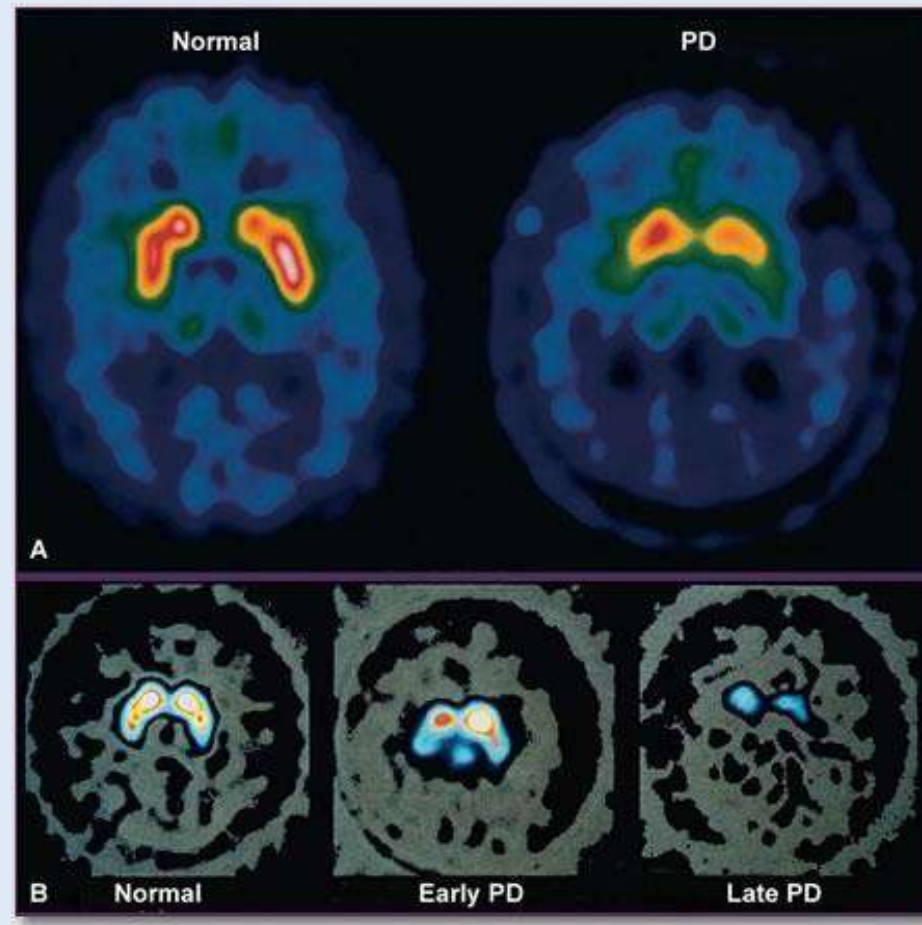
Parkinsonisme

Fisiopatologia

Parkinsonisme

Diagnòstic

Parkinsonisme

Tractament

Objectius

Millorar la qualitat de vida del pacient

Evitar les complicacions dels medicaments

Prevenició de la discapacitat secundària

Parkinsonisme

Tractament

Agonistes dopaminèrgics

Tractament amb levodopa

Fàrmacs anticolinèrgics

Parkinsonisme

Tractament

Efectes secundaris del tractament amb levodopa
Hipotensió
Nàusees i vòmits
Disminució excessiva del to muscular
Depressió
Insomni
Deliris, al·lucinacions
Restrenyiment

Parkinsonisme

Tractament

Intervencions quirúrgiques

Tractament dels símptomes no motors

Parkinson +

Parkinson +

Paràlisi supranuclear
progressiva

Degeneració
corticobasal

Atròfia multisistèmica

Parkinson +

Paràlisi supranuclear progressiva

Parkinson +

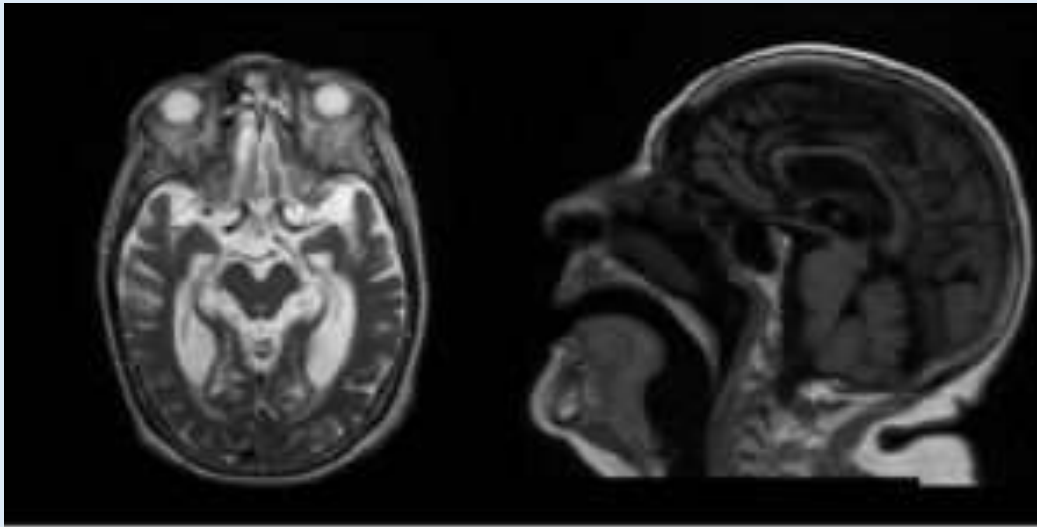
Paràlisi supranuclear progressiva

No hi ha tremolor
Inestabilitat postural
Caigudes
Alteració oculomotora
Demència
Disàrtria

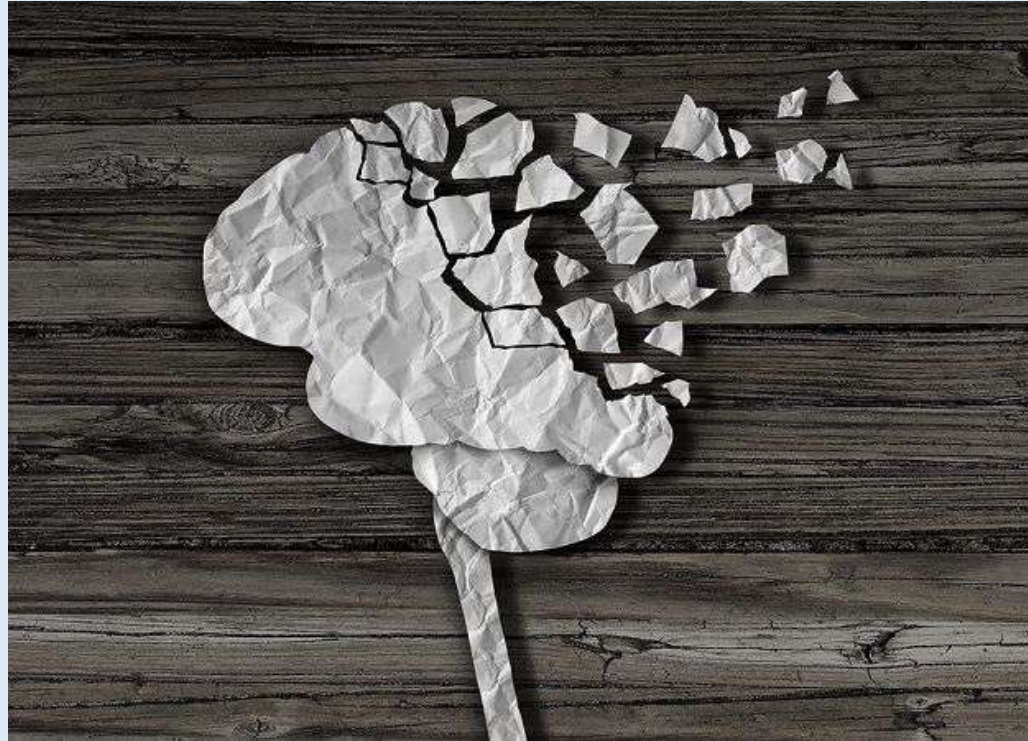
Parkinson +

Paràlisi supranuclear progressiva

Parkinson +

Degeneració corticobasal

Parkinson +

Degeneració corticobasal

Parkinsonisme

Distonia

Alteracions
sensitives corticals

Apràxia asimètrica
progressiva

Parkinson +

Degeneració corticobasal

5 anys

Afectació bilateral

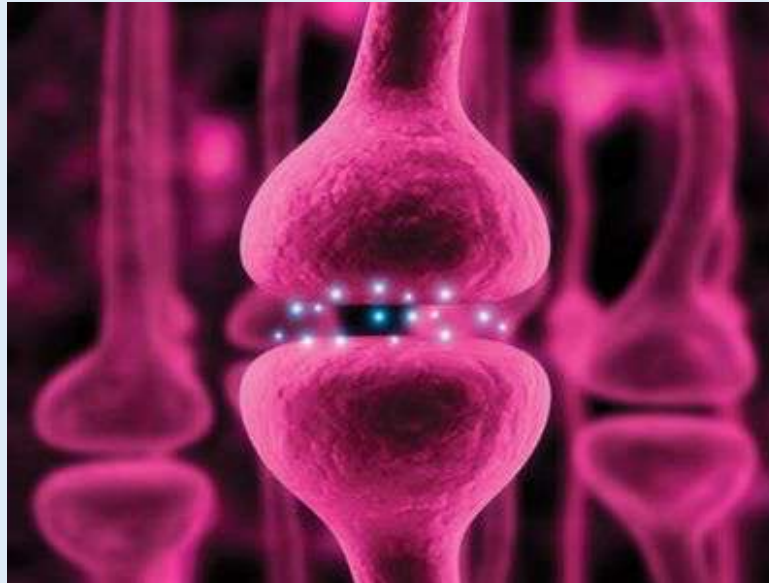
10 anys

Incapacitat greu i mort

Parkinson +

Atròfia multisistèmica

Parkinson +

Atròfia multisistèmica

Parkinsonisme

Cerebel·lisme

Piramidalisme

Disautonomia

Parkinson +

Síndromes parkinsonianes secundàries

Causes més freqüents
Induïdes per fàrmacs
Traumatisme cranioencefàlic
Vascular
Exposició a algunes substàncies

Diagnòstic diferencial

Figura 3. Diagnòstico diferencial de los síndromes parkinsonianos.

Tema 8. Trastorns del moviment amb hipercinèsia

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Introducció

Corea

Tremolor

Atetosi

Tics

Bal·lisme

Mioclònies

Distonia

Classificació

Rítmica	Arrítmica
Lenta	Ràpida
Breu	Prolongada
Poca amplitud	Molta amplitud
Distribució parcial	Distribució generalitzada
Espontània	Induïda
Simple	Complexa

Corea

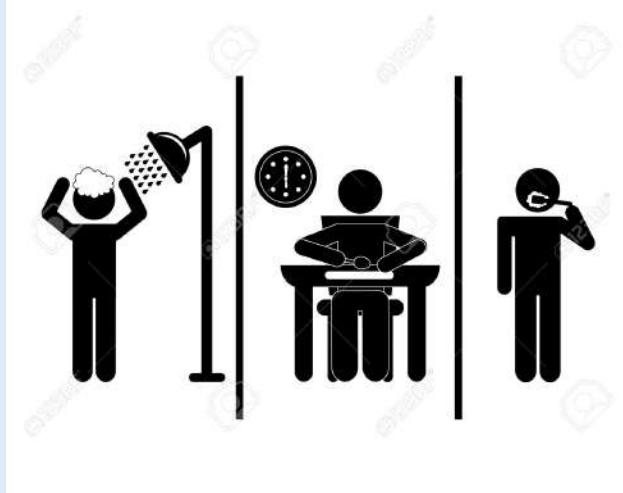
Corea

Tipus de corea	
Per causa genètica	Per causa adquirida
Huntington	Base immune (Sydenham)
Malaltia de Wilson	Infecció (tuberculosi)
Hereditària benigna	Encefalopaties tòxiques i metabòliques

Clínica

Moviments coreics (hipercinèsies)
Depressió
Dificultat de concentració
Caquèxia muscular
Disàrtria, disfàgia, incontinència
*** Mantenen l'habilitat de comprensió
Solen morir per causes degudes a la debilitat

Tractament

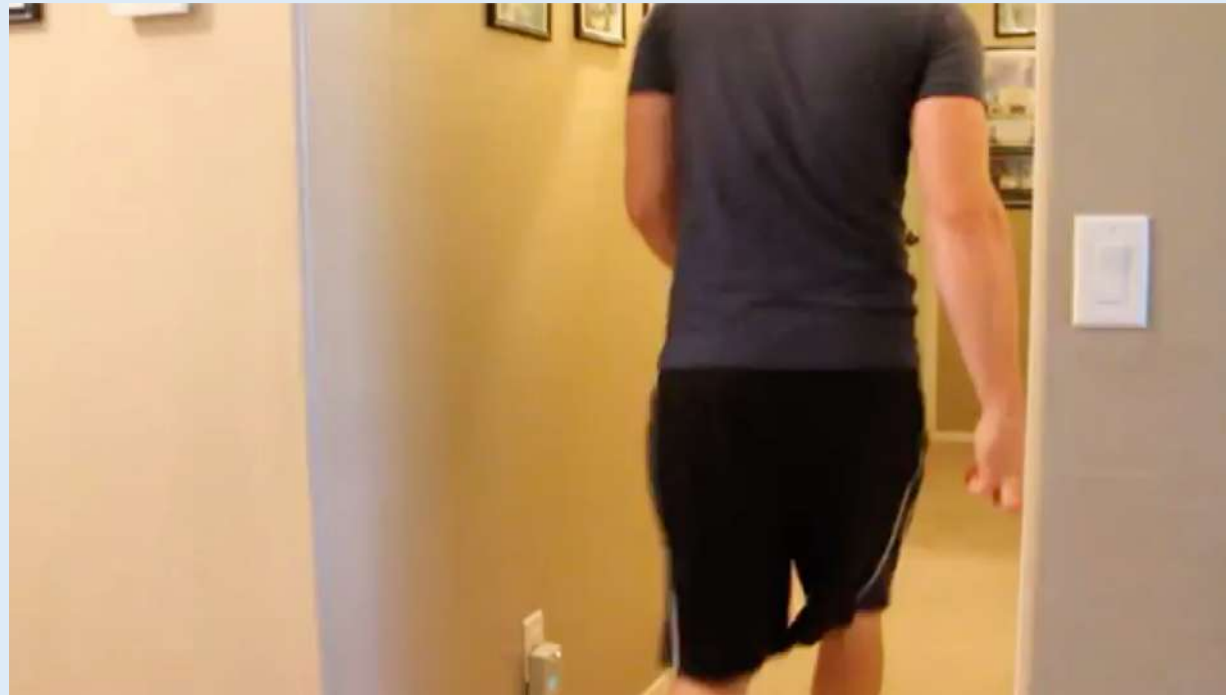
Tractament

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Acatísia

<https://www.youtube.com/watch?v=wSx21MI8a7o>

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Bal·lisme

<https://www.youtube.com/watch?v=nM6f7LBmvzk>

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Corea

<https://www.youtube.com/watch?v=RslQFeYOkAg>

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Distonia

<https://www.youtube.com/watch?v=TKbvav4sZiY>

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Distonia

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Distonia

	Classificació	
Segons la localització	Segons el curs clínic	Segons l'etiologia
Focals	D'acció	Primàries
Segmentàries	Estàtica	Secundàries
Hemidistonia	Progressiva	
Generalitzada	Fluctuant	
Multifocal	Paroxística	

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Distonia

Classificació		
Segons la localització	Segons el curs clínic	Segons l'etiologia
Focals	D'acció	Primàries
Segmentàries	Estàtica	Secundàries
Hemidistonia	Progressiva	
Generalitzada	Fluctuant	
Multifocal	Paroxística	

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Distonia

Classificació		
Segons la localització	Segons el curs clínic	Segons l'etiologia
Focals	D'acció	Primàries
Segmentàries	Estàtica	Secundàries
Hemidistonia	Progressiva	
Generalitzada	Fluctuant	
Multifocal	Paroxística	

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Distonia

Secundaria

Esporádica

Enfermedad de Parkinson

Parálisis supranuclear progresiva

Atrofia multisistema

Degeneración córticobasal

Hereditaria

Autosómica dominante

Distonía que responde a levodopa (11p11.5)

Mioclonía-distonía (11q23)

Hemiplejía alterna de la infancia

Enfermedad de Machado-Joseph (SCA 3)

Distonía-ataxia (SCA 6)

Autosómica recesiva

Distonía que responde a la levodopa (11p11.5)

Déficit de la tirosina hidroxilasa (cromosoma 21)

Enfermedades con déficit de bipterina

Déficit de la descarboxilasa de los aminoácidos aromáticos (distonía que responde a los agonistas de la dopamina)

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

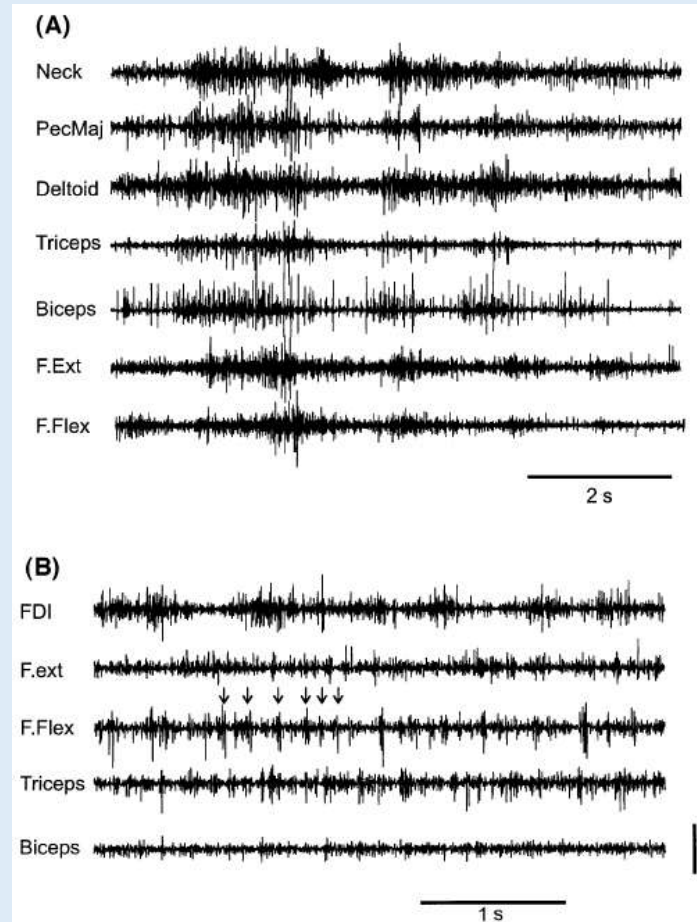
Distonia

Manifestacions clíniques	
Primària	Secundària
Moviment involuntari	Inici brusc i progressió ràpida
Afectació de les mateixes zones	Comença amb la lactància
Variació amb canvi postural	Començament cranial en la infància
Absència d'alteració del to muscular	Començament en les cames en adults
Absència d'alteració cognitiva	Dades neurològiques anormals
Absència de convulsions	Hemidistonia
	Postura fixa

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Distonia

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Distonia

Diagnòstic diferencial
Crisis parcial motora
Accident isquèmic transitori
Tètanus
Discinèsies tardanes
Catatonía
Hipocalcèmia
Hipomagnesèmia
Distonia psicògena

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Mioclònies

<https://www.youtube.com/watch?v=4sxq0oJhSj0>

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Mioclònies

Classificació		
Segons la distribució	Segons el curs clínic	Segons l'etiologia
Focals	D'acció	Corticals
Segmentàries	Esponrànies	Subcorticals
Generalitzades	Reflexes	Espinals
		Perifèriques

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Mioclònies

Classificació		
Segons la distribució	Segons el curs clínic	Segons l'etiologia
Focals	D'acció	Corticals
Segmentàries	Esponànies	Subcorticals
Generalitzades	Reflexes	Espinals
		Perifèriques

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Estereotípies

<https://www.youtube.com/watch?v=rhsYFtNDA88>

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tics

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Moviments estereotipats suprimibles voluntàriament

Tics

Fluctuen en freqüència, intensitat i gravetat

Simplex o complexos

Si la durada és més d'un any, associats a trastorns psiquiàtrics

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tics

Inici en la infància (4-10 anys)

Alta prevalença

Freqüent en TDAH

Solen desaparèixer en l'edat adulta

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tics

Classificació	
Moviments simples	Moviments complexos
Moviment d'un membre o de la cara	Associació de grups
	Pareixen semiintencionals

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tics

<https://www.youtube.com/watch?v=LsJ2Lo3sz9o>

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tremolor

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tremolor

Tremolor de repòs

Tremolor intencional o cinètica

Tremolor postural

Tremolor essencial

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tremolor

Tremolor essencial

Més freqüent

Progressiva

Edat

Afecta el 4% dels majors de 40 anys

Afecció cerebel·losa

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tremolor

Tremolor essencial

Tremolor a les extremitats

Anomalies en els moviments oculars

Alteració de les AVD

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tremolor

Tremolor essencial

Ressonància

TEP

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tremolor

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tremolor

	En repòs	Postural	Cinètica
Fisiològica exagerada	-----	++	+
Essencial moderada	-----	+++	+
Essencial greu	++	++++	++
Parkinson	++++	++	+
Cerebel·losa	-----	+	+++

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Tremolor

Tremolor ortostàtica

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Corea
de Sydenham

Manifestació tardana de febre reumàtica

Poc comuna

Moviments involuntaris no repetitius

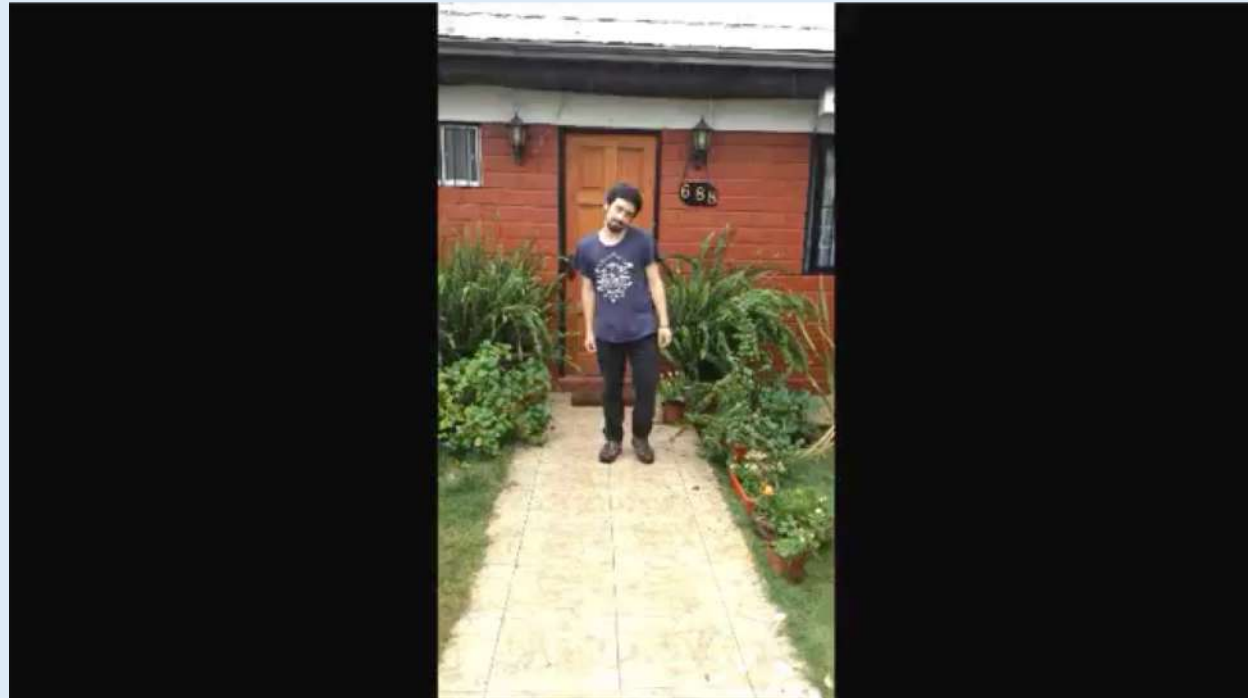
Duració limitada

No és demència

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Corea
de Huntington

<https://www.youtube.com/watch?v=MdJ5LtLeg34>

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Corea
de Huntington

Moviments involuntaris incontrolats

Poden manifestar-se inicialment com a tics

Inhabilitat en les activitats quotidianes

Moviments persistents a les extremitats

Dificultat de marxa, disfàgia

Moviments linguals i de masticació

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Corea
de Huntington

Alteracions psíquiques

Augment de l'excitabilitat

Tendència a la violència

Pèrdua de memòria

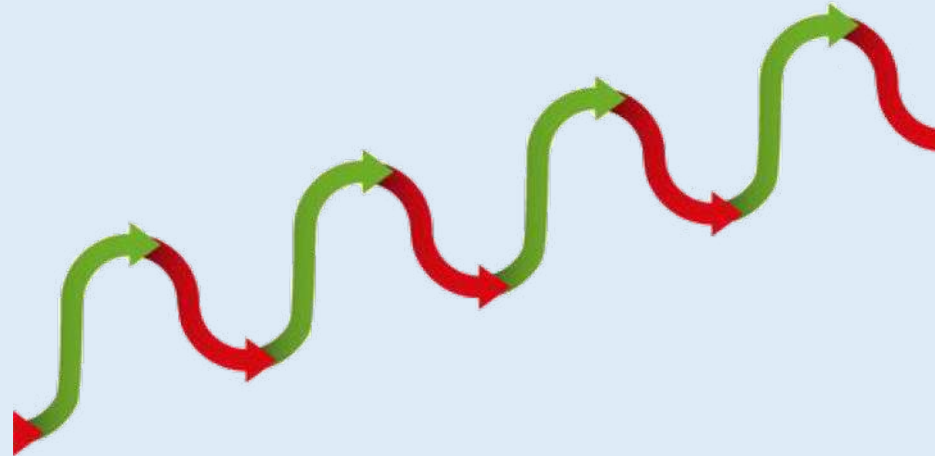
Depressió, apatia

Demència

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Corea de Huntington

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Atetosi

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Atetosi

Patrò flexor del membre superior

Patrò flexor del membre inferior

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Atetosi

Reflex cervical tònic

Asimètric: la rotació del cap estimula el to extensor dels membres que es troben en el pla de la cara i augmenta el to de la musculatura flexora que es troba en el costat de l'occipital.

Simètric: l'extensió del cap augmenta el to de la musculatura extensora dels membres superiors i flexora dels membres inferiors. La flexió del cap provoca el contrari.

Reflex laberíntic tònic

En decúbit supí, augmenta el to de la musculatura extensora.

En decúbit pron, augmenta el to de la musculatura flexora.

Diagnòstic diferencial

Discinèsies

Atetosi

Tema 9. Atàxies

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

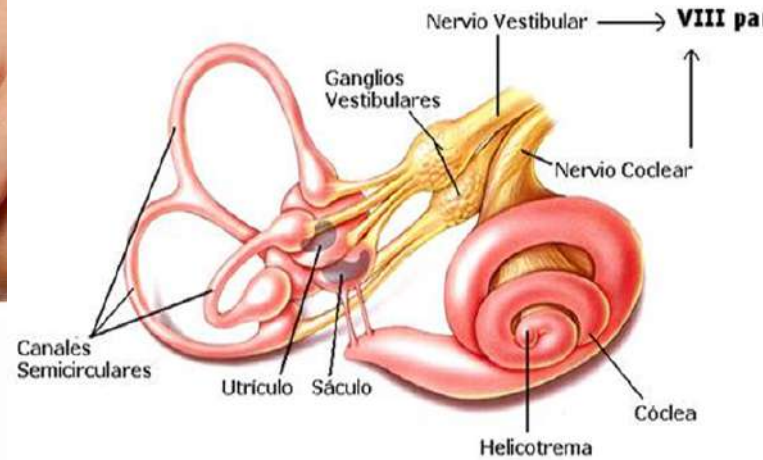
Introducció

Atàxies

Introducció

Atàxies

Introducció

Atàxies

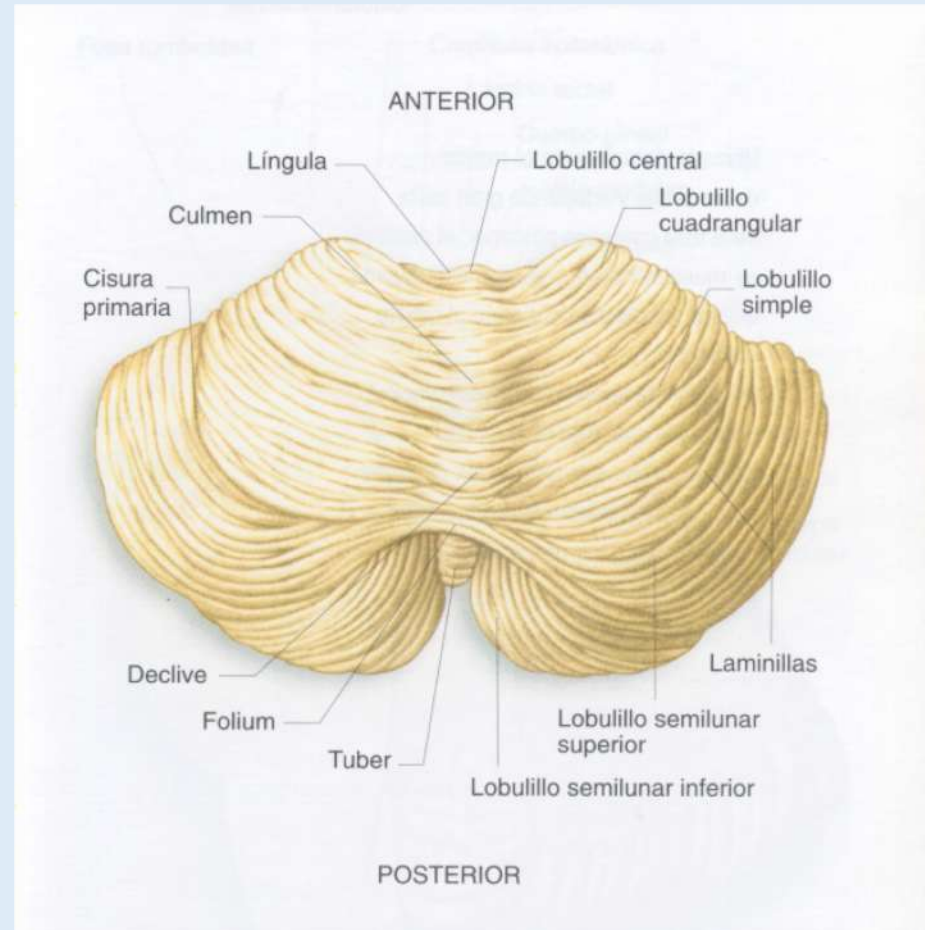
Classificació

Atàxia cerebel·losa pura (Romberg positiu amb ulls oberts i tancats)

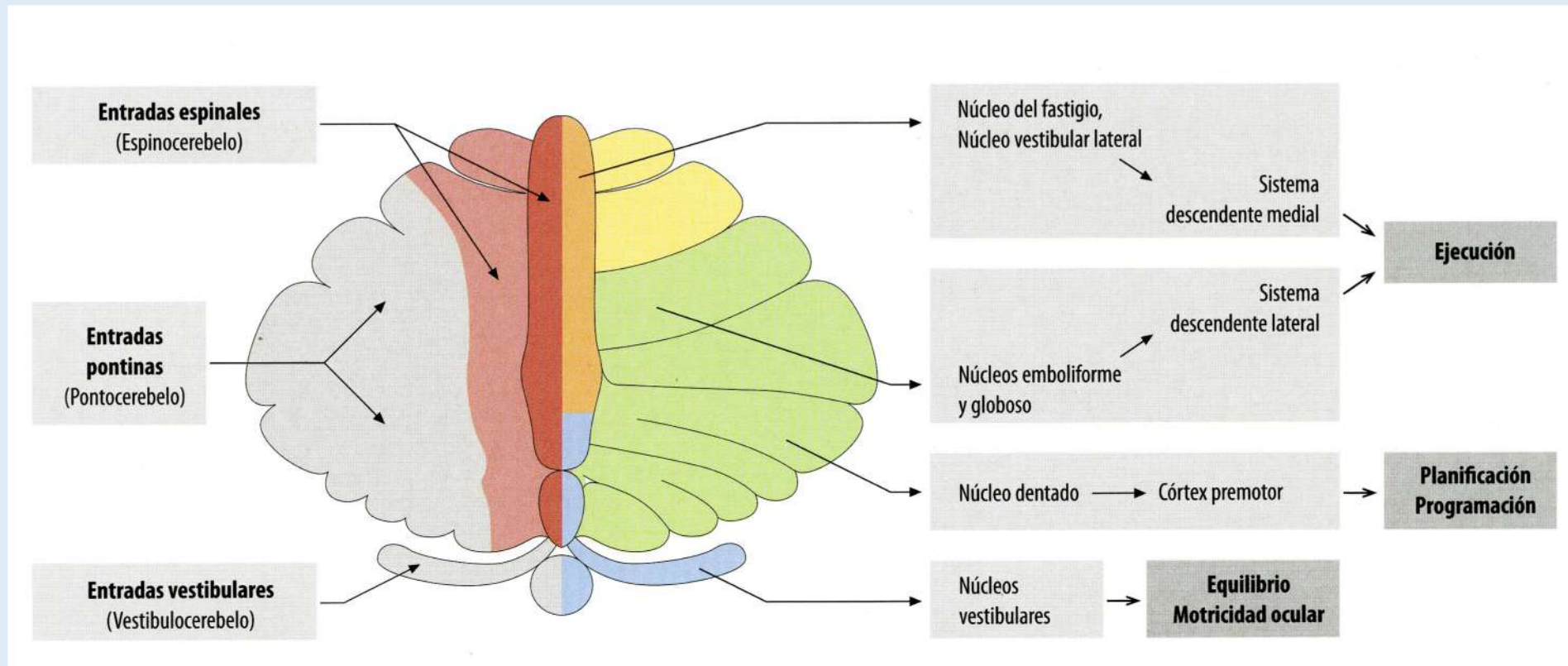
Atàxia vestibular (Romberg positiu només amb els ulls tancats)

Atàxia sensorial (Romberg positiu només amb els ulls oberts)

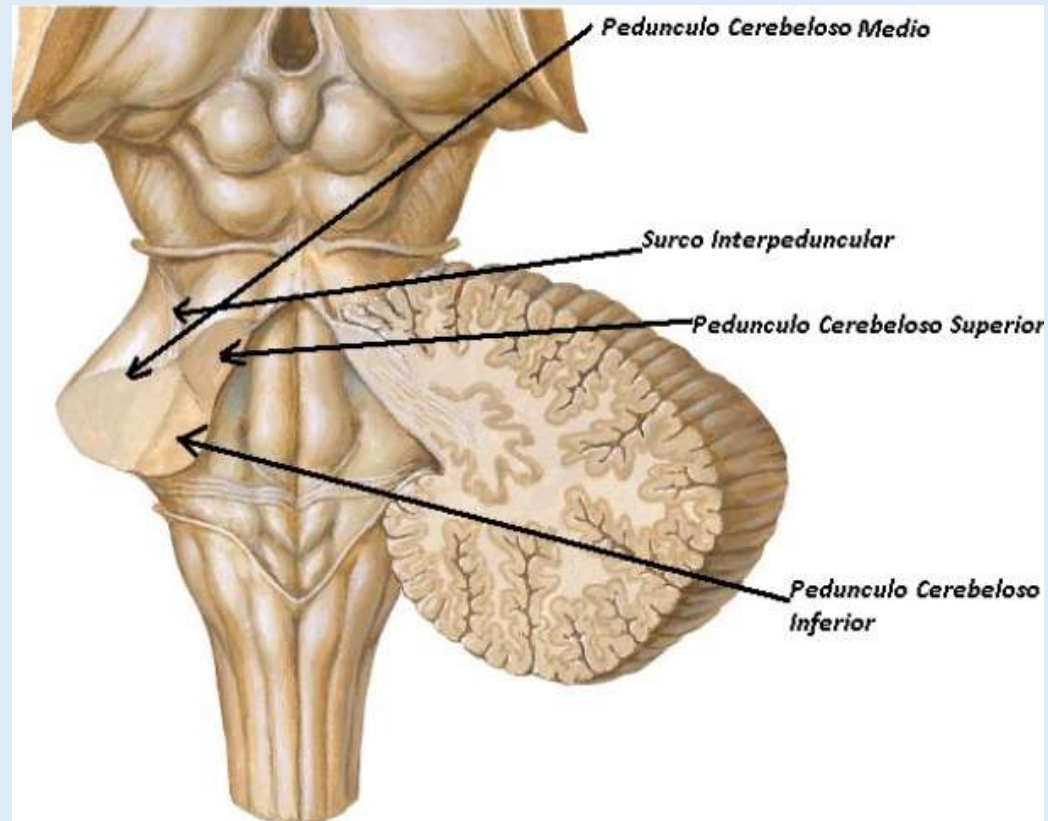
Introducció

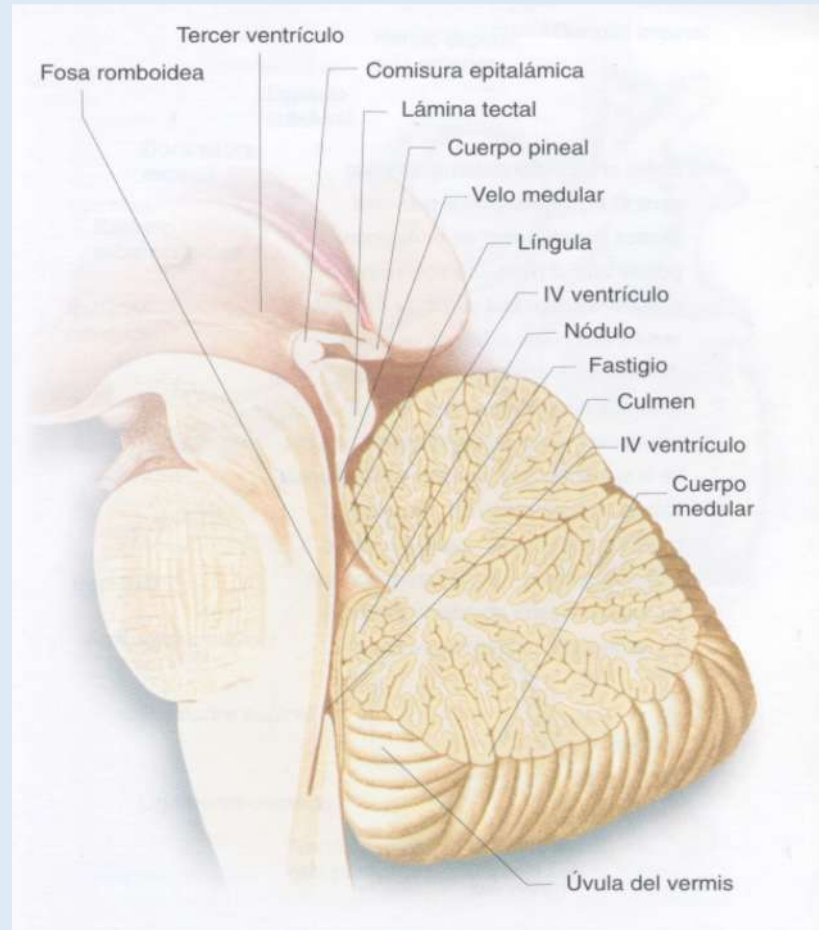
Introducció

Introducció

Introducció

Funcions

Accions a curt termini

Accions a llarg termini

Funcions

Accions a curt termini

Acció tonificant facilitadora

Retards a l'inici del moviment

Retards al final del moviment

Exageració dels reflexos posturals

Funcions

Accions a curt termini

Organització temporal i espacial del moviment

Trastorns discromomètrics
dismetries

Funcions

Accions a curt termini

Control dels paràmetres del moviment

Moviments visuodirigits

Sinergies

Funcions

Accions a llarg termini

Adaptació

Automatització

Aprenentatge

Etiologia

Manifestacions
simètriques
progressives

Manifestacions
focals
ipsilaterals

Etiologia

Atàxies simètriques progressives

Aguda (dies)	Intoxicació alcohòlica
Subaguda (setmanes o mesos)	Alcoholisme + desnutrició
Crònica (mesos o anys)	Síndrome paraneoplàstica, malalties hereditàries

Etiologia

Atàxies focals ipsilaterals

Aguda	Vasculars, infeccioses
Subaguda	Neoplàstiques, esclerosi múltiple
Crònica	Malformació d'Arnold-Chiari

Etiologia

Atàxies hereditàries

Hereditàries dominants

SCA1

SCA3

Hereditàries recessives

Friedrich

Telangièctasi

Etiologia

Atàxies hereditàries

Hereditàries dominants

L'expressió fenotípica és molt variable
Mutacions dinàmiques
Malalties rares
Inici en edat mitjana (30-40 anys)
Clíniques variables

Etiologia

Atàxies hereditàries

Hereditàries recessives

Solen iniciar-se en la infància o en l'adolescència

Alt grau de variabilitat

Malalties rares

Etiologia

Atàxies hereditàries

Hereditàries recessives

Atàxia de Friedrich

Etiologia

Atàxies hereditàries

Hereditàries recessives

Atàxia de Friedrich

Arreflèxia i pèrdua de força

Pèrdua de sensibilitat propioceptiva

Babinski bilateral

Més afectació en membres inferiors que en superiors

Alteració postural

Etiologia

Atàxies hereditàries

Hereditàries recessives

Atàxia de Friedrich

Etiologia

Atàxies hereditàries

Hereditàries recessives

Telangièctasi

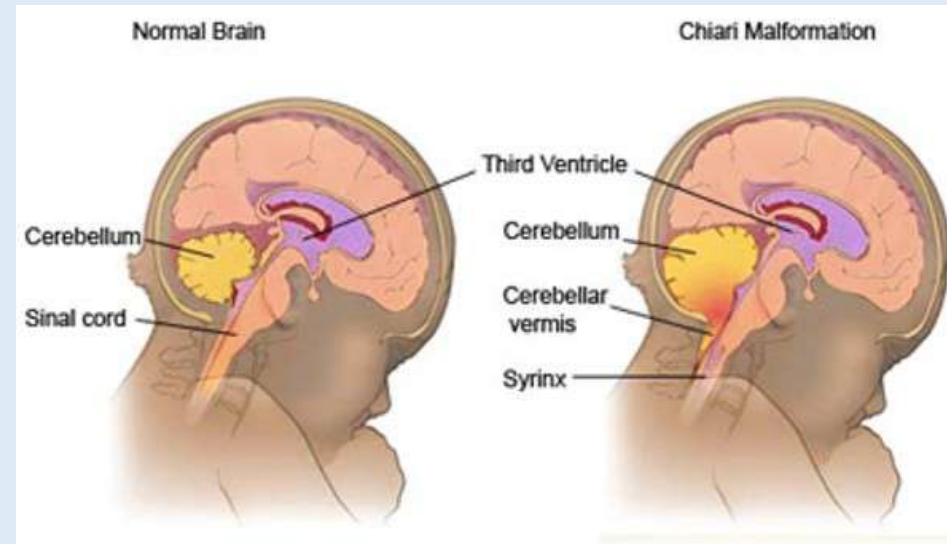

Etiologia

Anomalies congènites de desenvolupament

Agènesis del cerebel

Malformació d'Arnold-Chiari

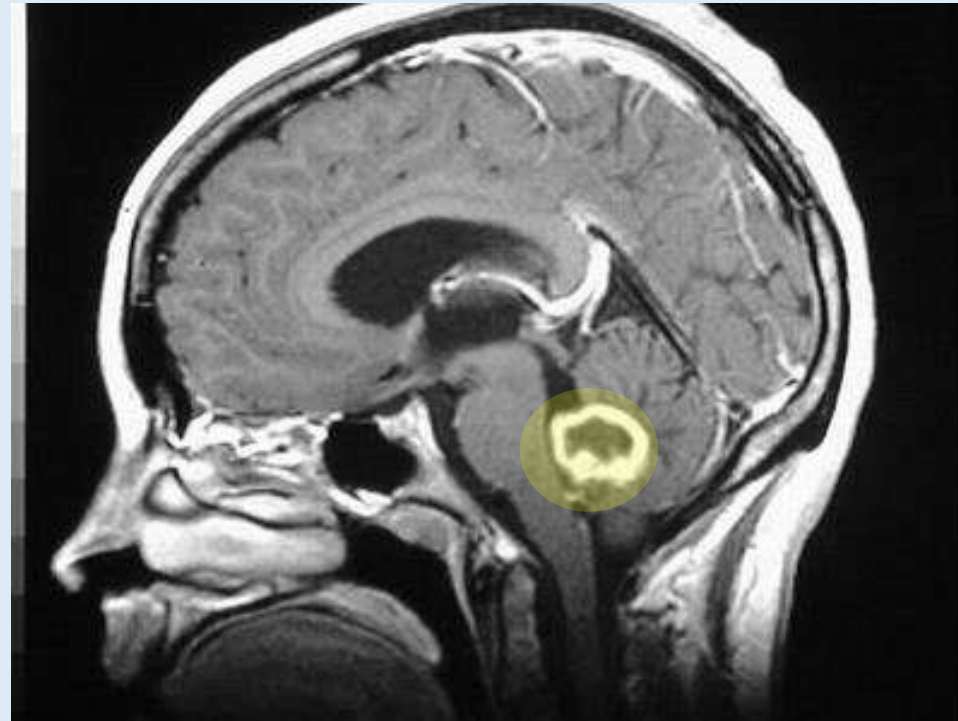
Etiologia

Atròfies cerebel·loses

Degeneracions familiars

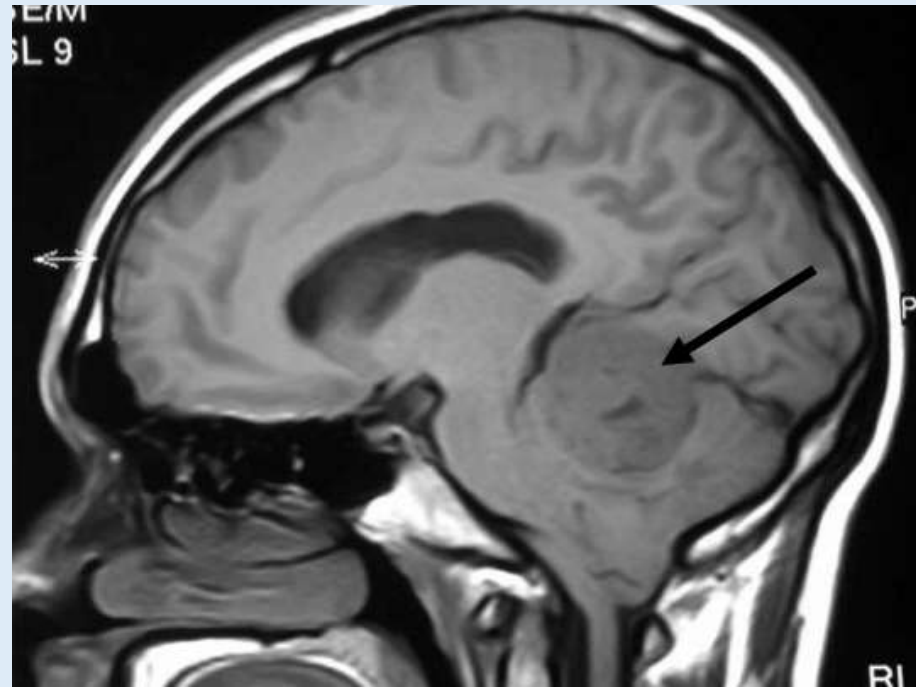
Degeneracions
paraneoplàstiques

Degeneracions
alcohòliques

Etiologia

Tumors

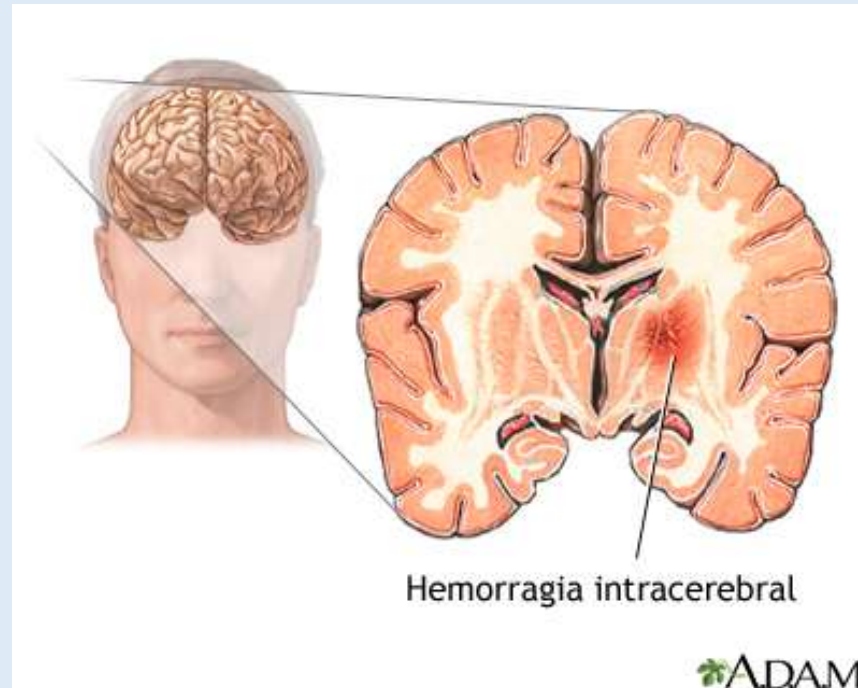
Etiologia

Malalties desmielinitzants

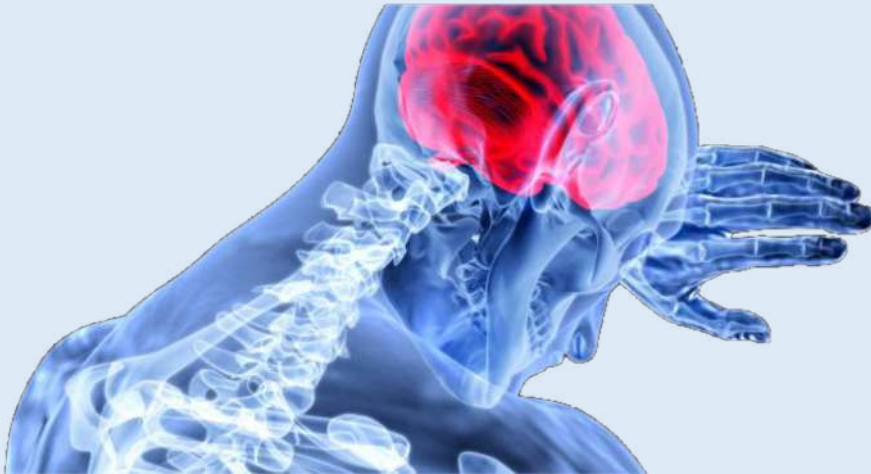
Etiologia

Malalties vasculars

Etiologia

Infeccions

Etiologia

Intoxicacions

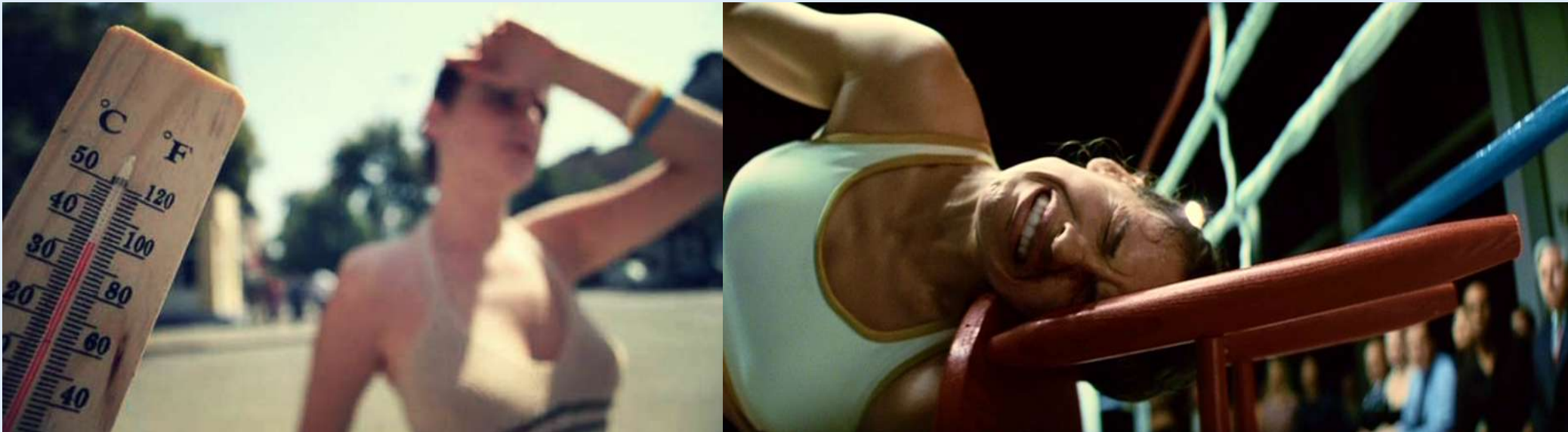
Etiologia

Malalties endocrines

Etiologia

Agents físics

Problemes del to i del moviment

Hipotonia

Atàxia

Alteració de la marxa

Nistagme

Clínica

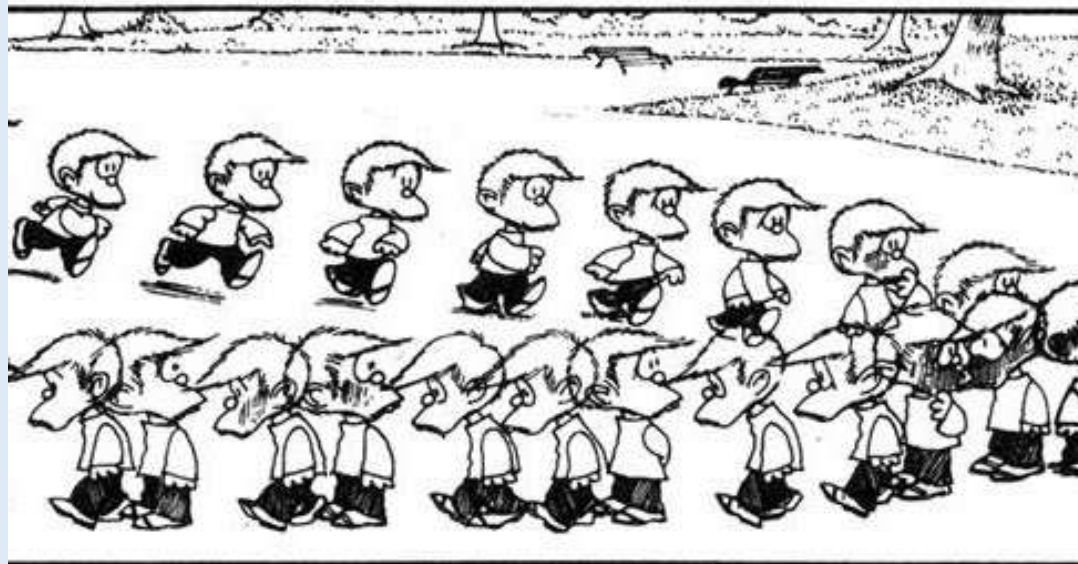
Hipotonia

Clínica

Atàxia

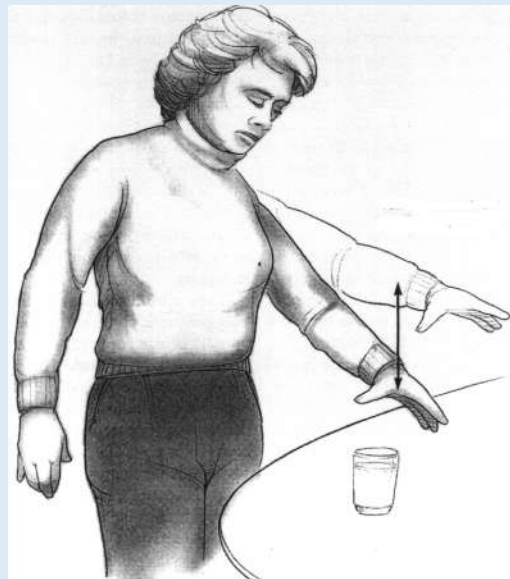
Descomposició del moviment

Clínica

Atàxia

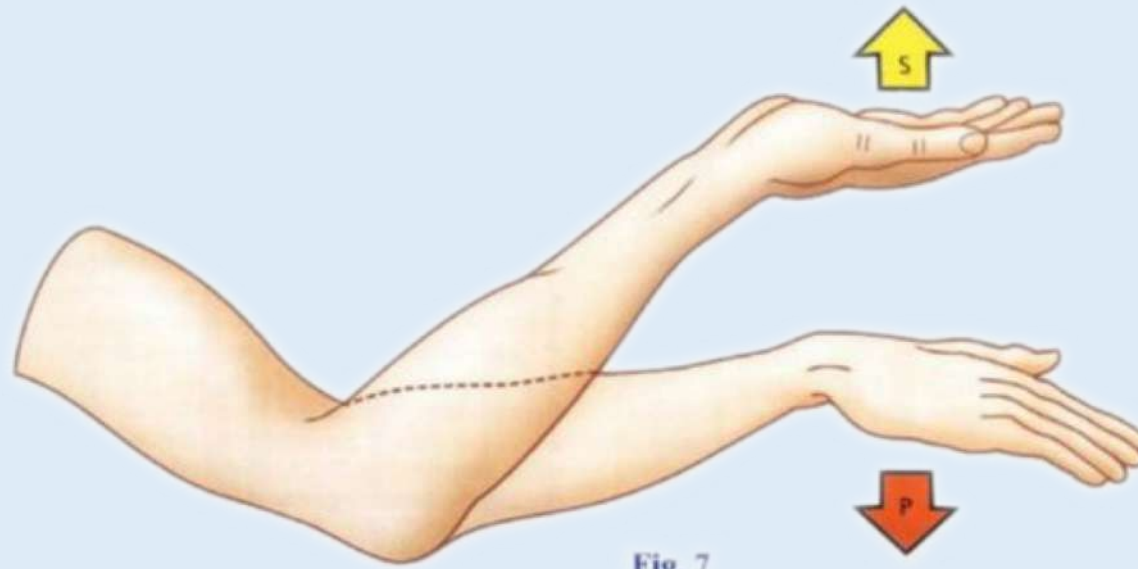
Dismetria

Clínica

Atàxia

Disdiadococinèsia

Clínica

Atàxia

Disàrtria

Clínica

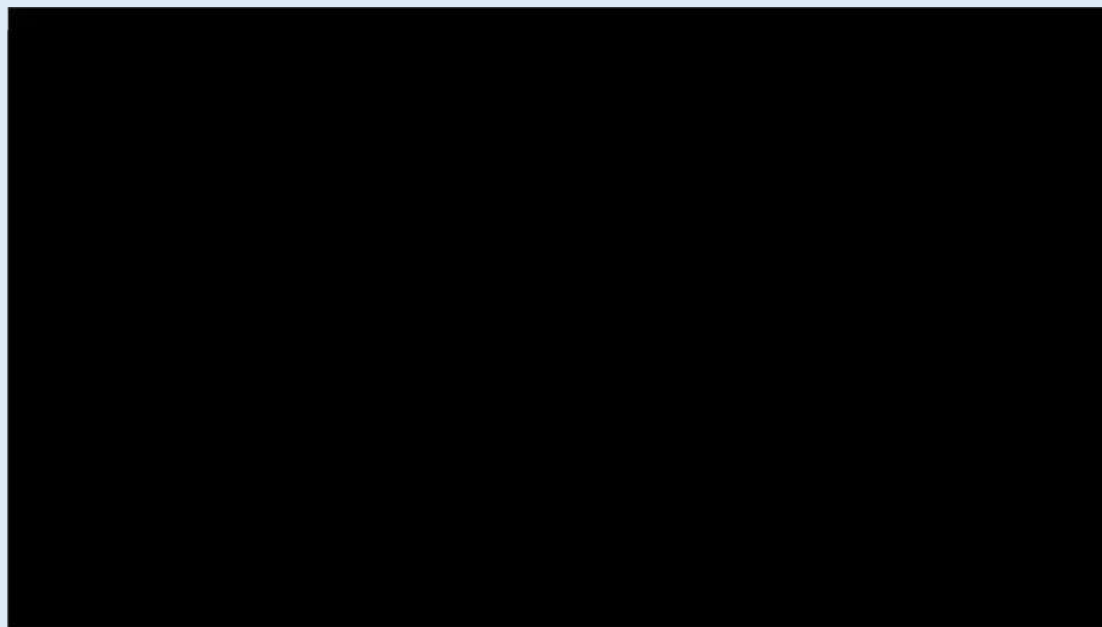
Atàxia

Tremolor intencional

Clínica

Alteració de la marxa

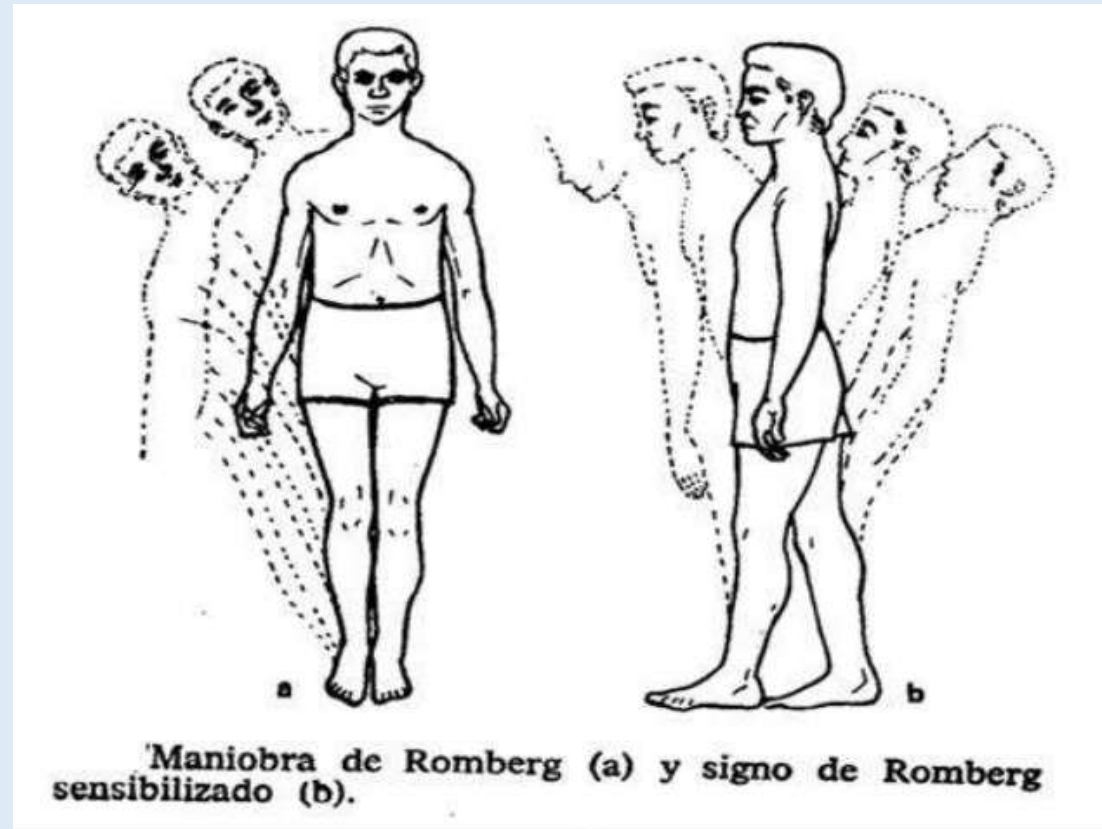
Clínica

Alteració de la marxa

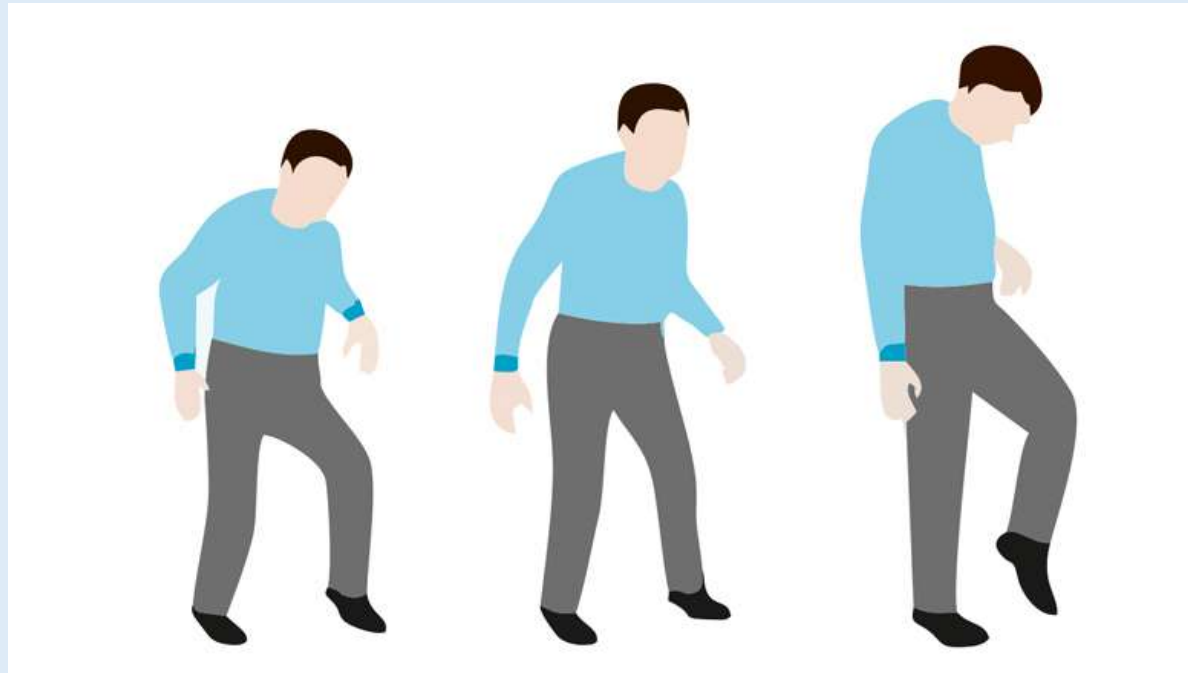
Clínica

Alteració de la marxa

Clínica

Alteració de la marxa

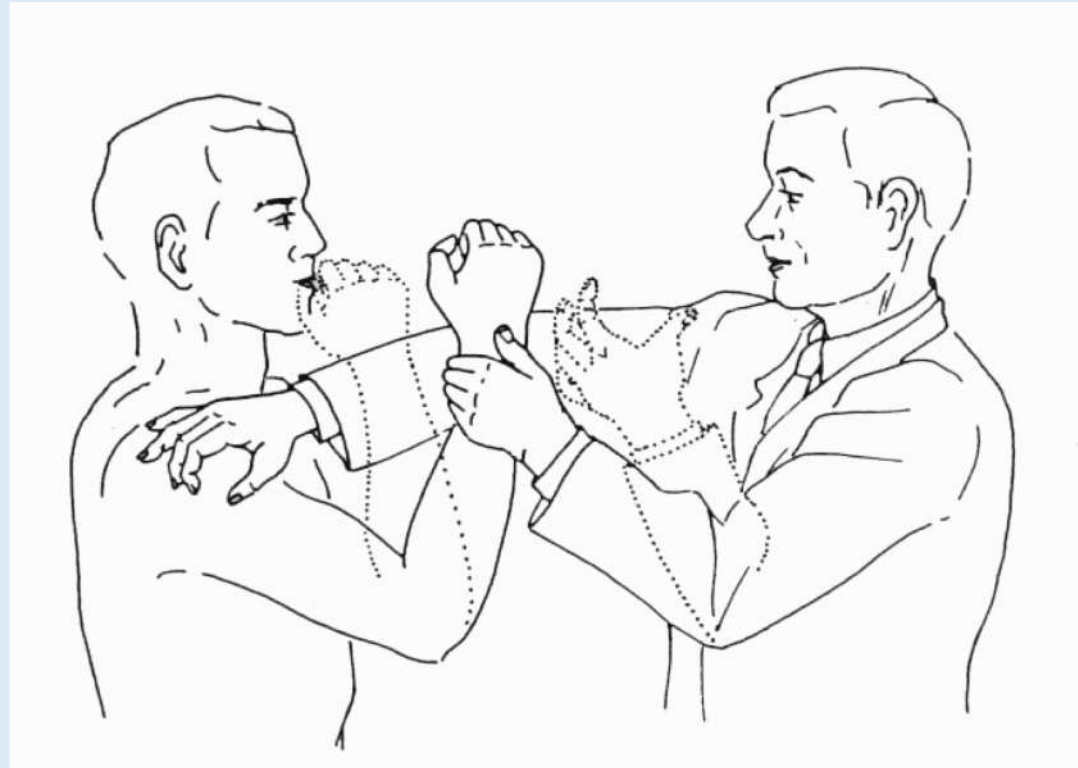
Clínica

Nistagme

Diagnòstic

Exploració del to muscular

Diagnòstic

Exploració dels reflexos

Diagnòstic

Exploració dels trastorns de la coordinació

Romberg

Diagnòstic

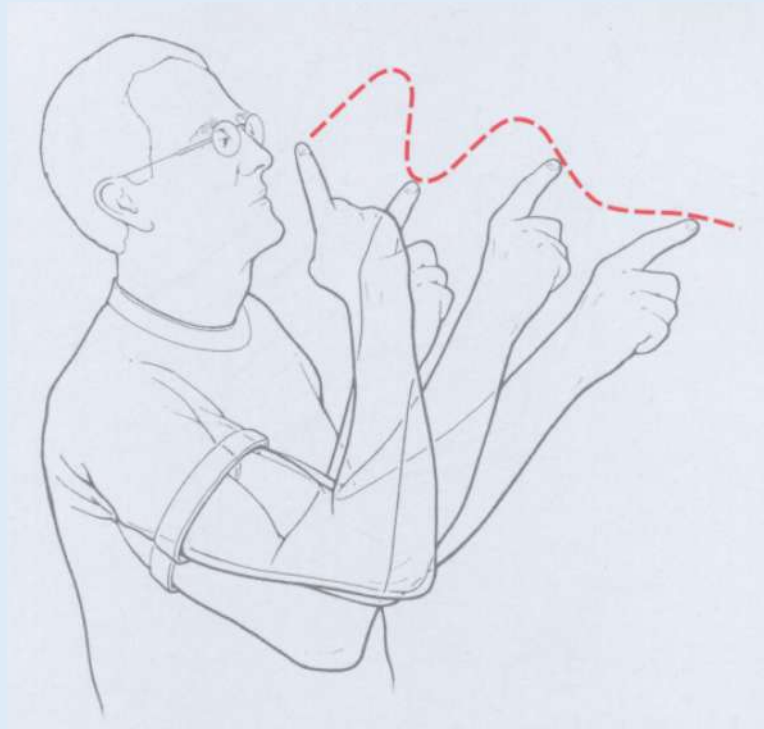
Exploració de la marxa

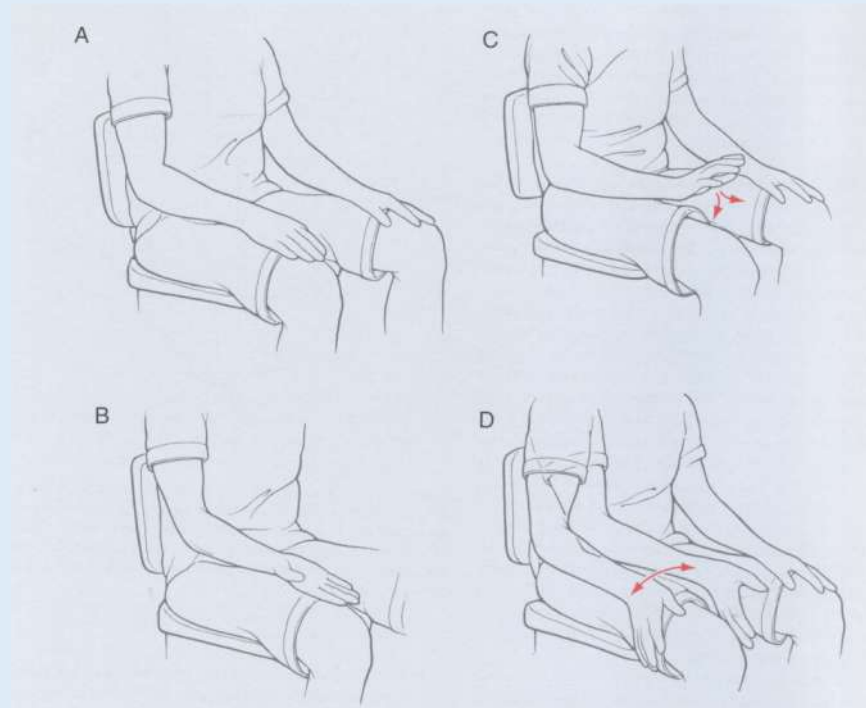
Diagnòstic

Exploració de la dismetria

Diagnòstic

Exploració de la diadococinèsia

Diagnòstic

Esriptura i tremolor intencional

Diagnòstic

Exploració de l'equilibri

Test *Up & Go*

Observación	Puntuación
Etapa 2: pedir al paciente que se levante	
¿Se va hacia atrás en lugar de inclinarse hacia delante?	-4
¿Se inclina hacia delante normalmente	0
¿Se ve obligado a utilizar los brazos del sillón?	-2
¿Se levanta al primer impulso?	0
¿Necesita dos o tres intentos?	-1
Etapa 3: el paciente anda recta hasta la marca de 3 m	
¿Camina en línea recta?	0
¿Va haciendo eses?	-1
Etapa 4: el paciente da media vuelta rápidamente	
¿Es capaz de girar en un punto?	0
¿Se ve obligado a realizar varios pasos seguidos?	-3
Etapa 5: el paciente vuela al sillón y se sienta	
¿Desciende con un control de la flexión de las rodillas?	0
¿Se deja caer pesadamente cuando la flexión llega a 30°?	-4

Taula resum. Dr. José Sánchez Frutos

	Síndrome vermis rostral (lòbul anterior)	Síndrome vermis ventral (lòbuls floculonodular i posterior)	Síndrome hemisferi (lòbuls posteriors i anteriors)	Síndrome pancerebel·losa
Etiologia	Intoxicació etílica crònica	Medul·loblastoma (xiquets)	Tumor, abscess, HTA o hemorràgia	Infeccions, hipoglucèmia
Atàxia	MS --- NO MI --- SÍ Tronc --- SÍ	MS --- NO MI --- NO Tronc --- SÍ	MS --- SÍ MI --- SÍ Tronc --- NO	MS --- SÍ MI --- SÍ Tronc --- SÍ
Hipotonia	SÍ	NO	SÍ	SÍ
Disàrtria	NO	SÍ/NO	SÍ	SÍ
Nistagme	NO	SÍ/NO	SÍ	SÍ
Alteració de la marxa	SÍ	SÍ	SI (lateropulsió)	SÍ

Tema 10. Esclerosi lateral amiotròfica i altres malalties de la neurona motora

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Introducció

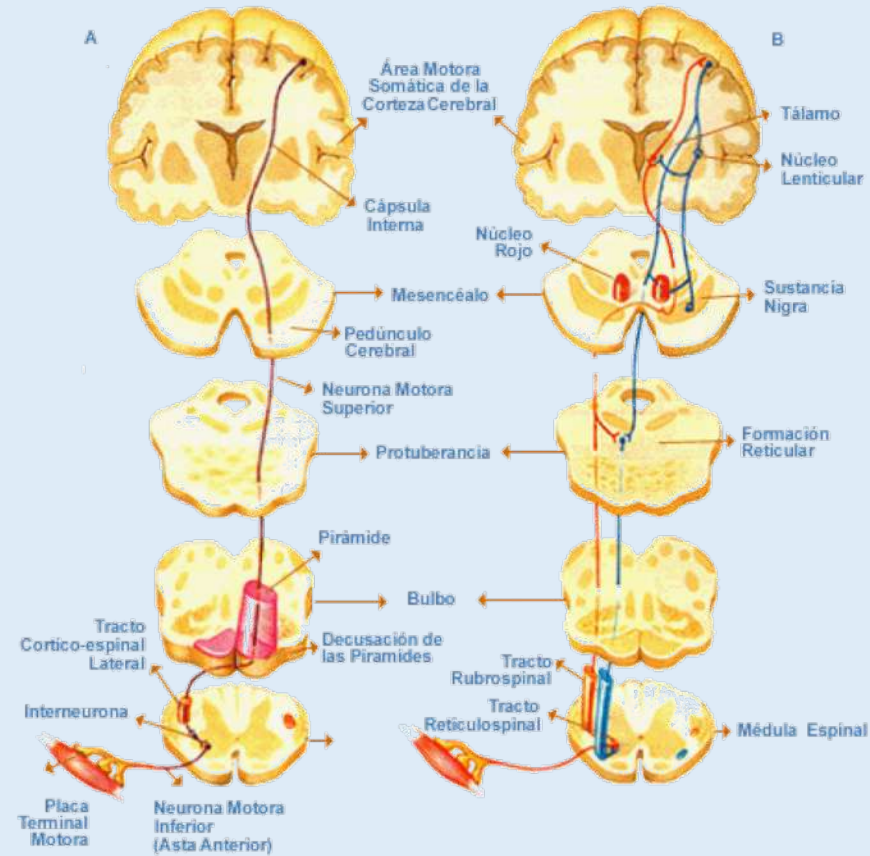

Jean Martin Charcot

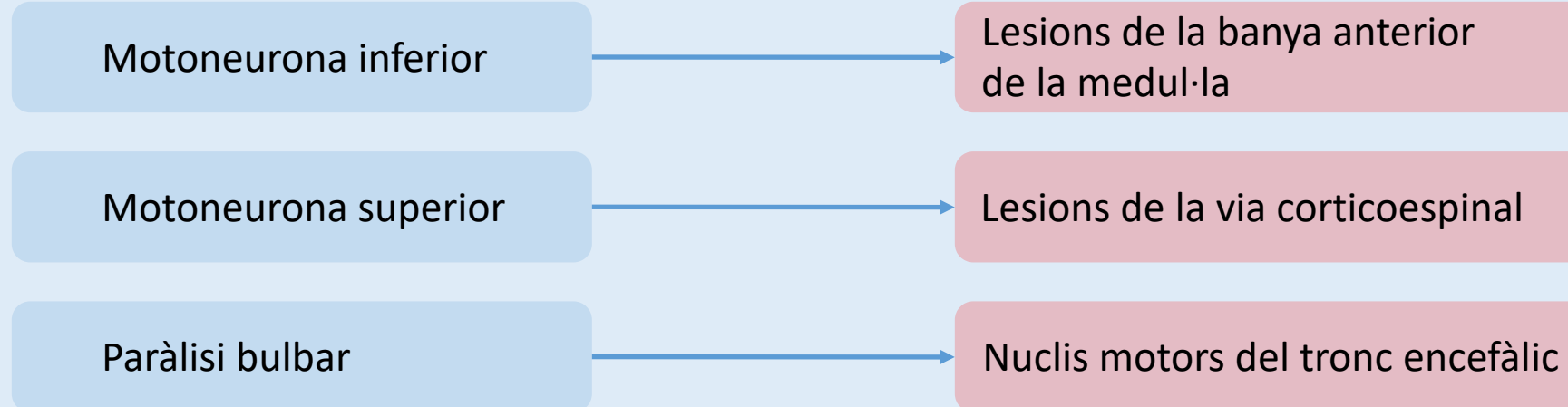
Lou Gehrig

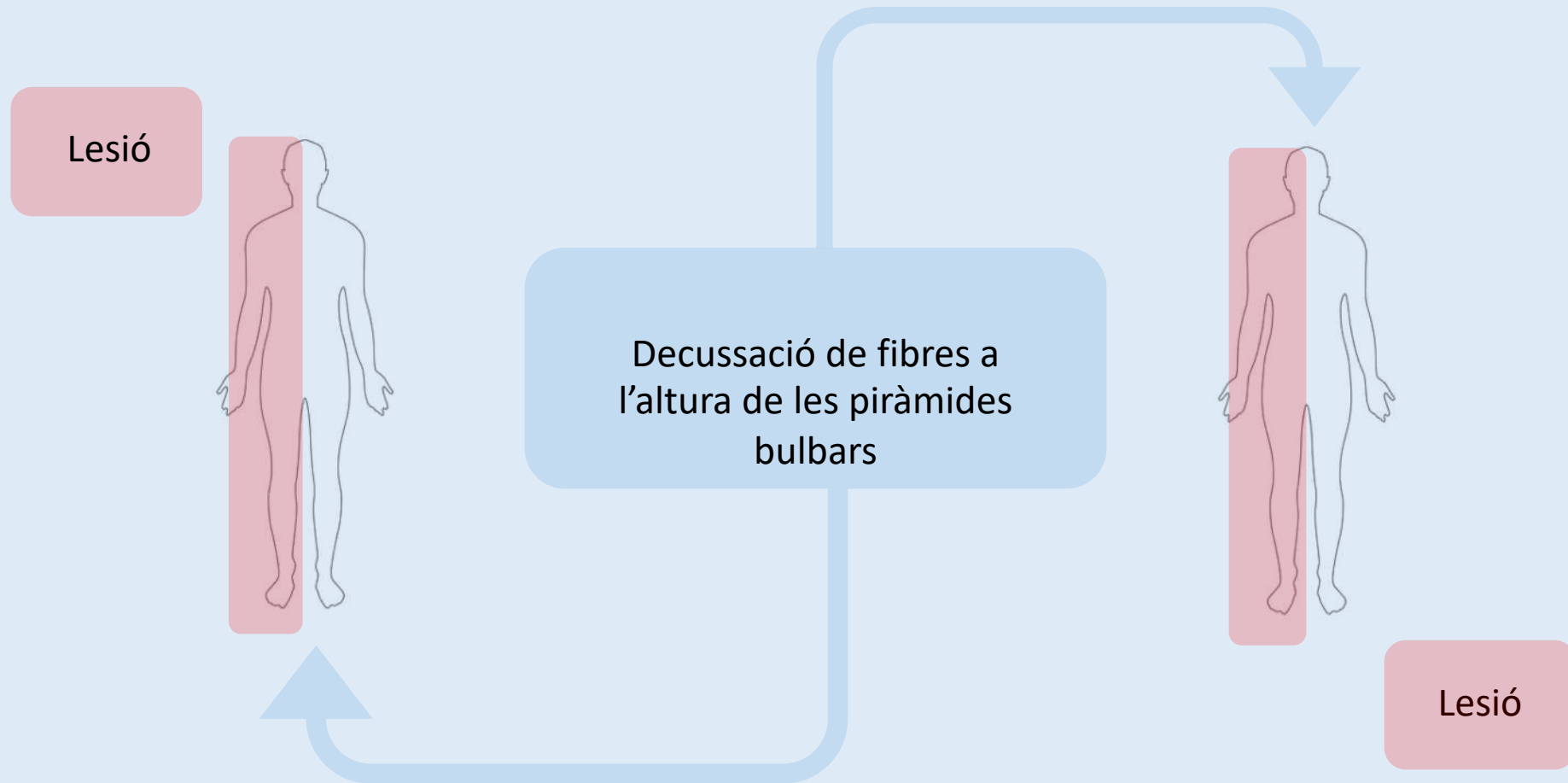
Introducció

Introducció

Introducció

Introducció

E

Esclerosi: enduriment de la medul·la

L

Lateral: degeneració neuronal als cordons laterals de la medul·la

A

Amiotròfica: amiotròfia muscular per denervació

Epidemiologia

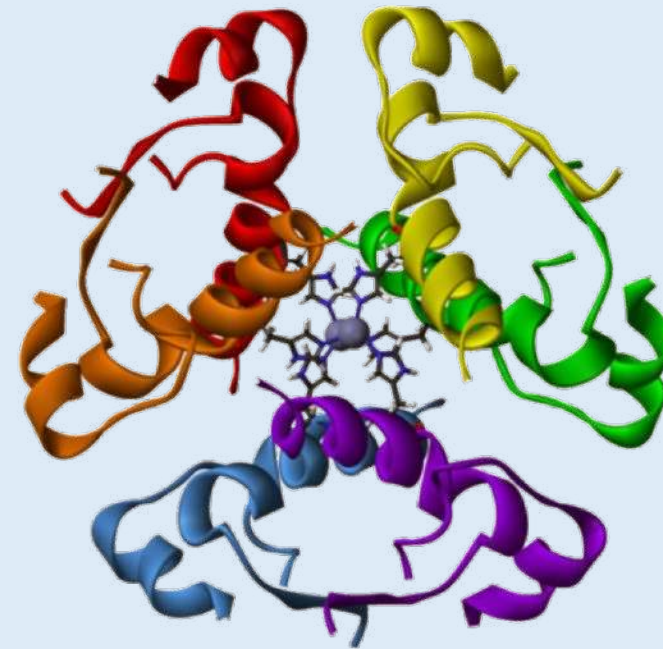
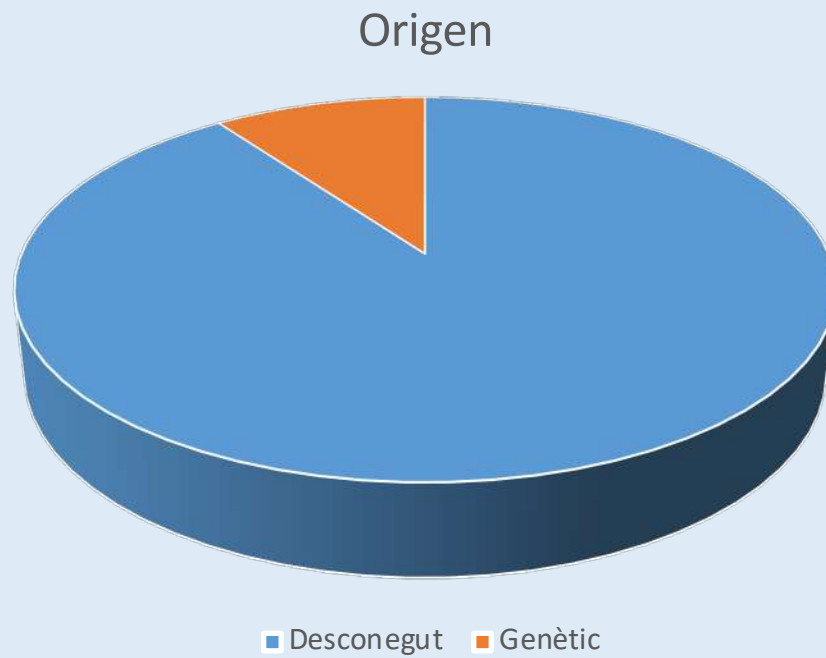

Stephen Hawking

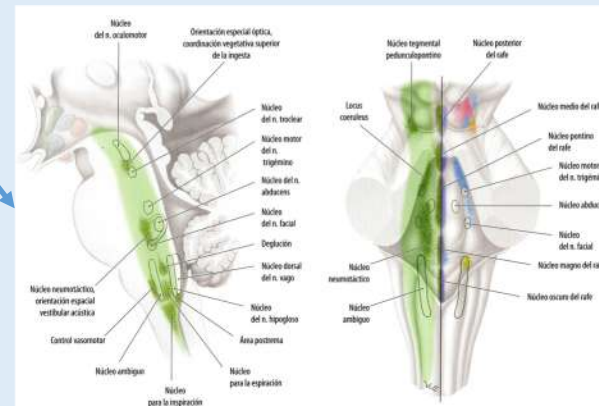
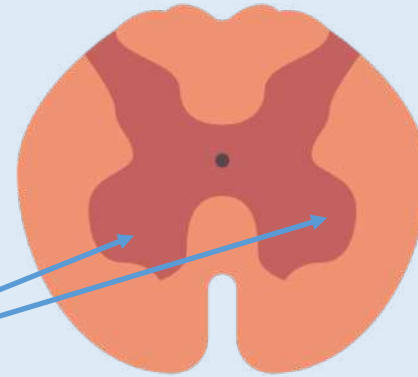
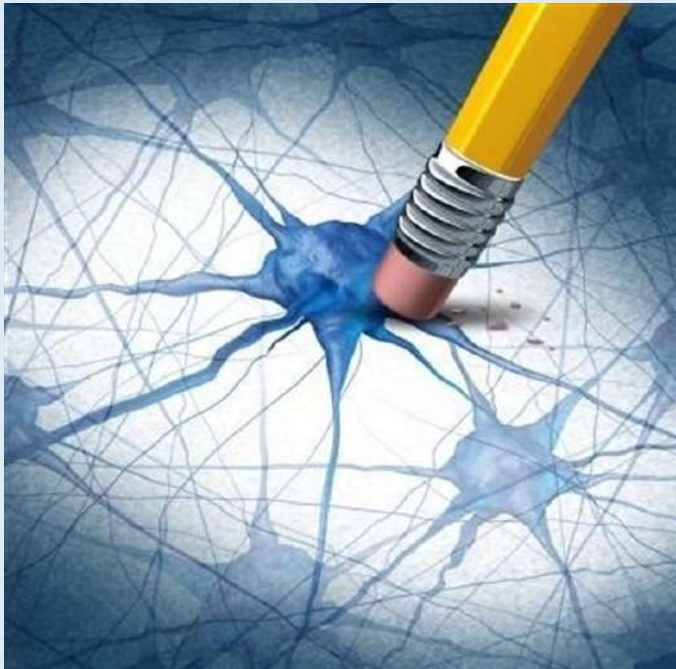

Ice Bucket Challenge

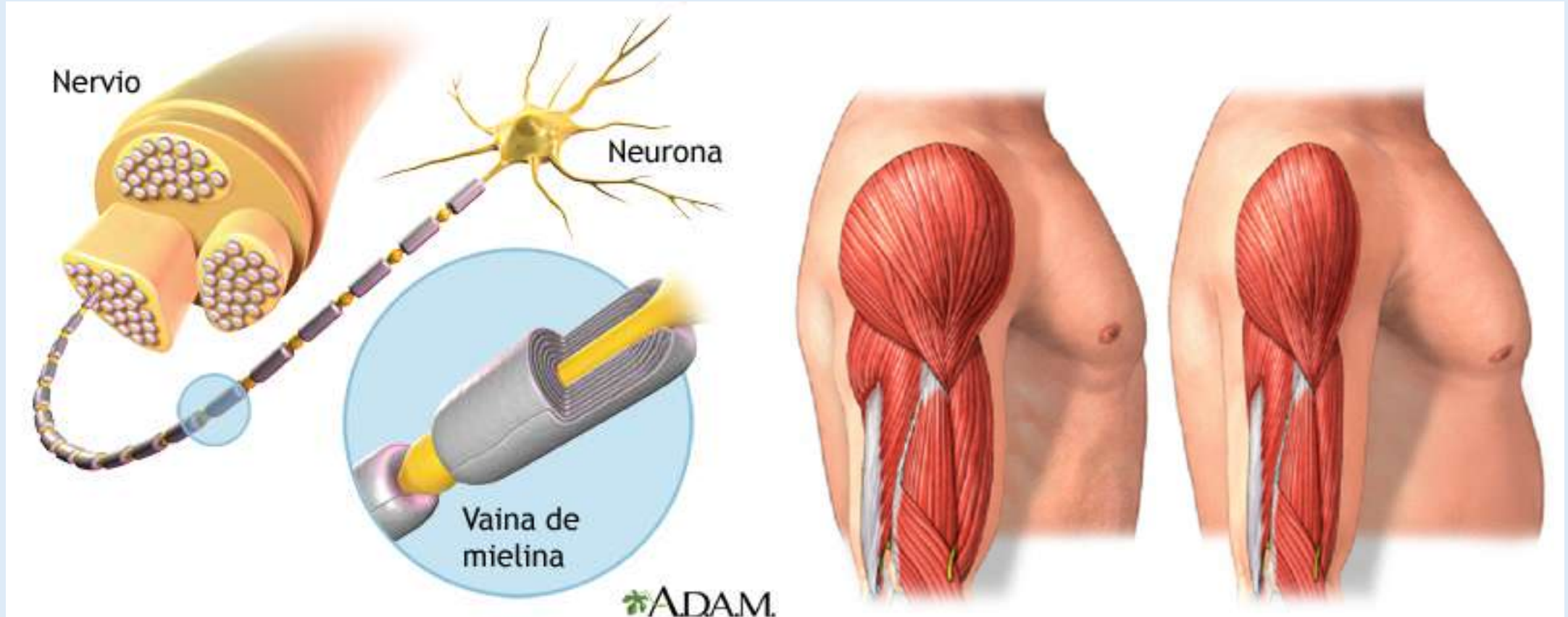
Etiologia

Patologia

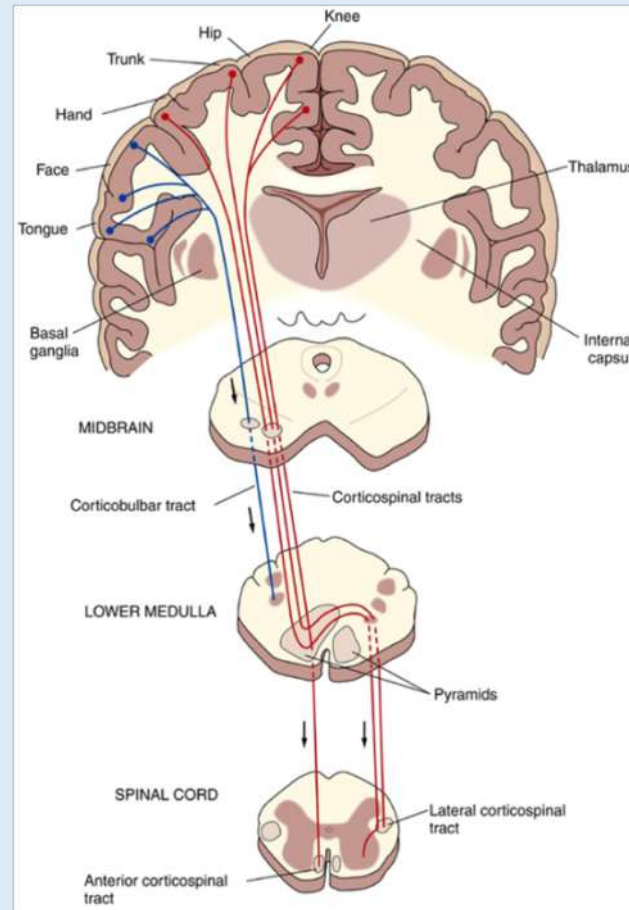

Patologia

Patologia

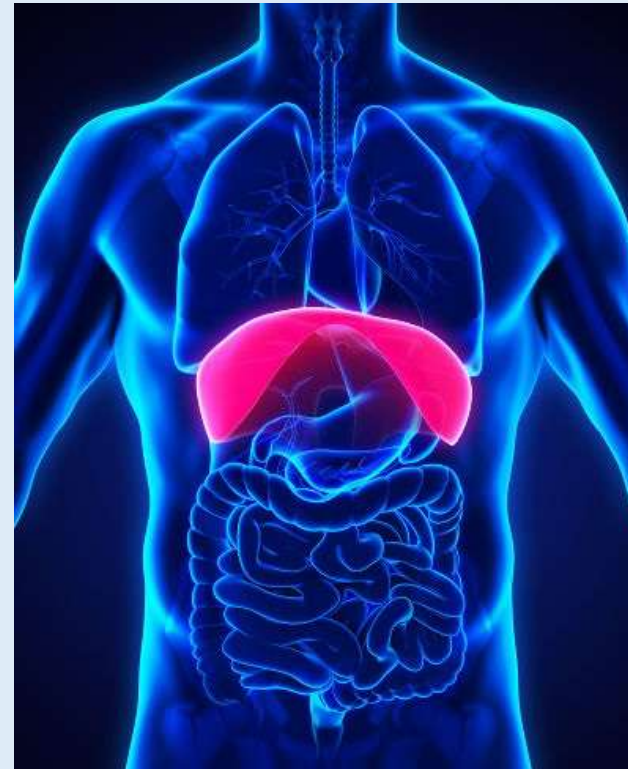
Inici de la malaltia

Inici de la malaltia

Inici de la malaltia

Signes i símptomes de lesions en neurones motores	
Neurona motora inferior (espinal o bulbar)	Neurona motora superior (cortical)
Debilitat muscular	Malaptesa i lentitud
Atròfia muscular	Espasticitat
Fasciculacions	Hiperreflèxia
Rampes	Reflexos patològics
Hipotonia	Labilitat emocional
Arreflèxia	

Clínica

Presentació crònica
Pèrdua de moviment voluntari
Augment del to muscular
Hiperreflèxia
Pèrdua de reflexos cutanis
Postura de flexió de colze, canyella i dits
Molt poca atròfia muscular
En EMG no hi ha signes de denervació

Presentació aguda

Inicialment hi ha una presentació flàccida, amb hipotonia, hiporreflèxia i absència de reflexos cutanis.

Passat un temps, i per estimulació extrapiramidal i propioceptiva, la clínica es manifesta igual que com s'ha descrit en la forma crònica.

Clínica

Moviments oculars

Sensibilitat superficial i profunda

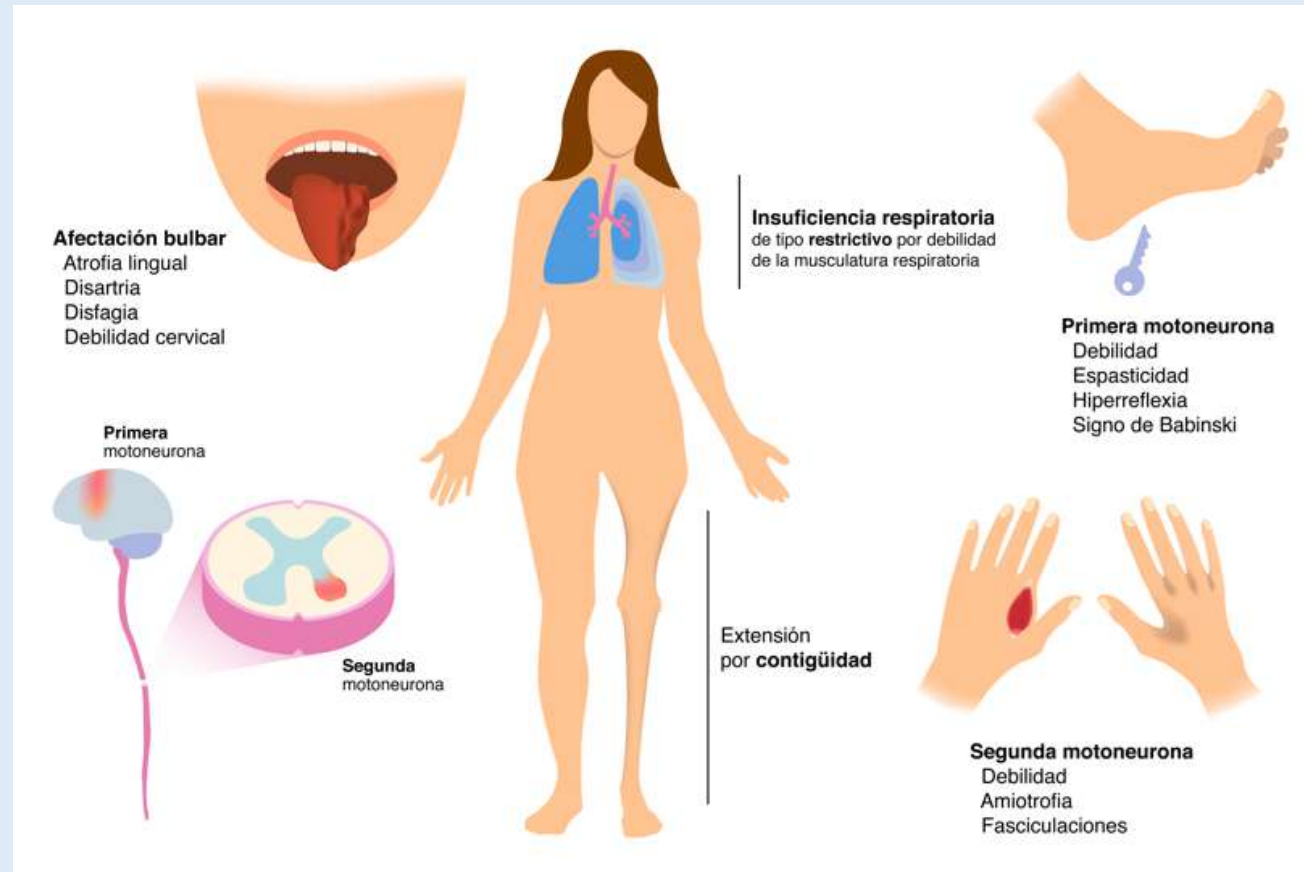

Musculatura esfinteriana

Estat de consciència

Clínica

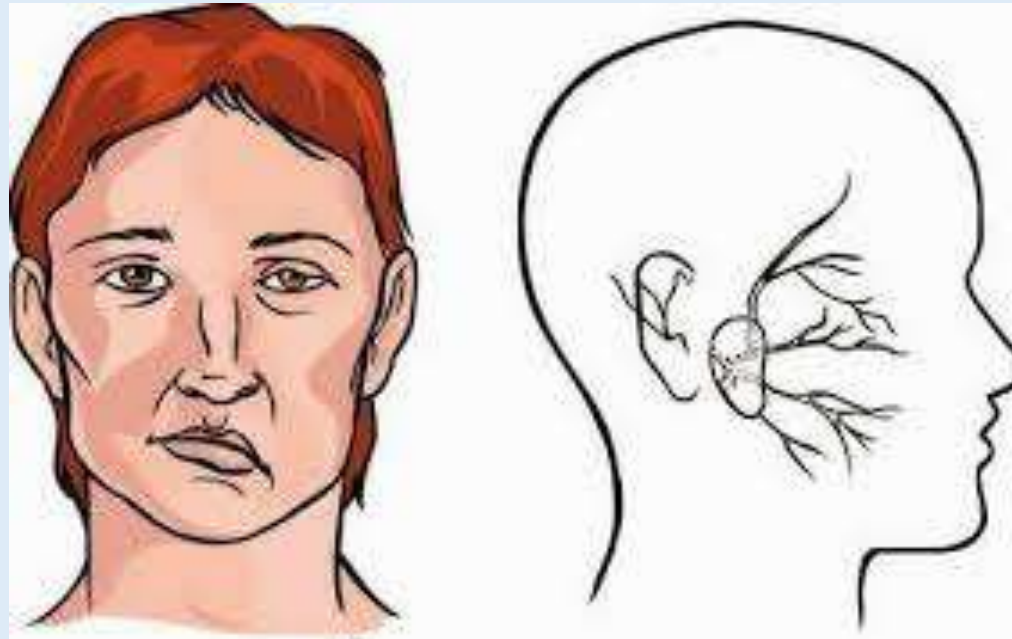
Formes clíniques

Esclerosi lateral amiotròfica

Formes clíniques

Paràlisi bulbar progressiva

Formes clíniques

Atròfia muscular progressiva

Diagnòstic

Tabla 1. Criterios diagnòsticos

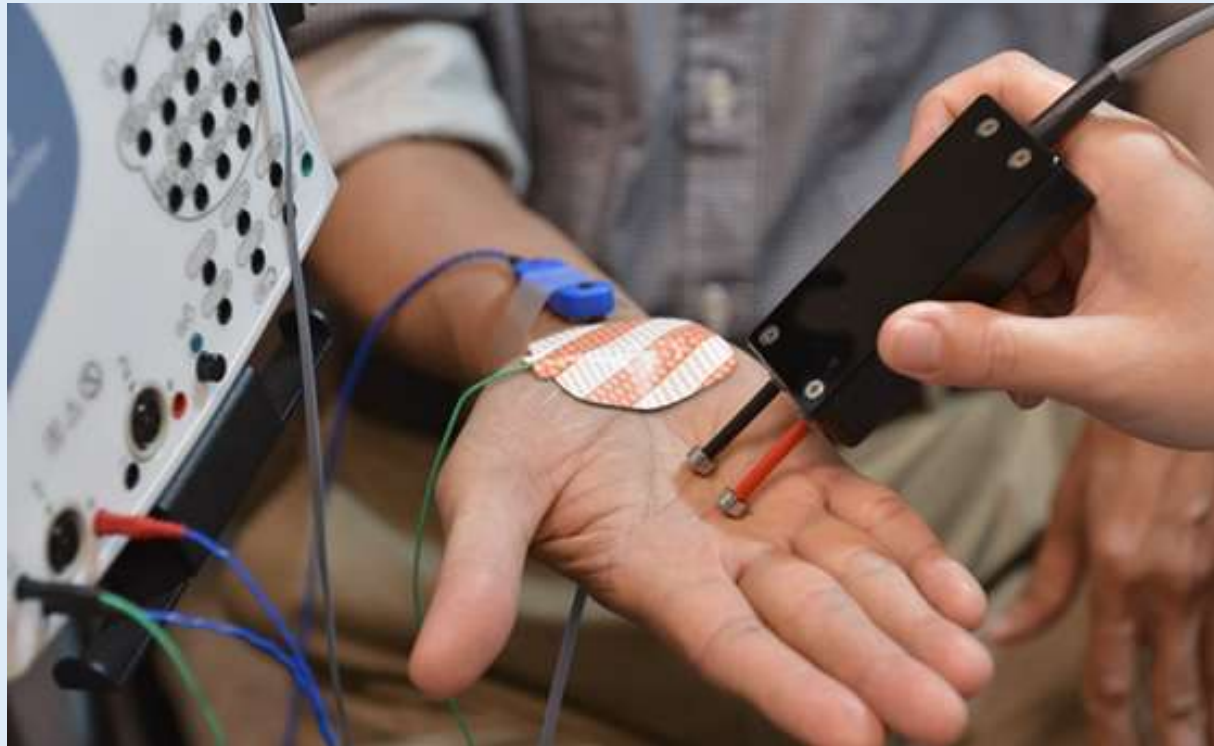
Presencia de:

- Signos de primera motoneurona
- Signos de segunda motoneurona
- Curso progresivo

Ausencia de:

- Déficit cognitivos
- Parkinsonismo
- Síntomas sensitivos
- Disautonomía

Diagnòstic

Diagnòstic

Absència de dolor i alteracions sensibles

Funció esfinteriana conservada

Absència d'alteracions en l'LCR

Diagnòstic

Exploració clínica

Neuroimatge

Electrofisiològic

Genètic

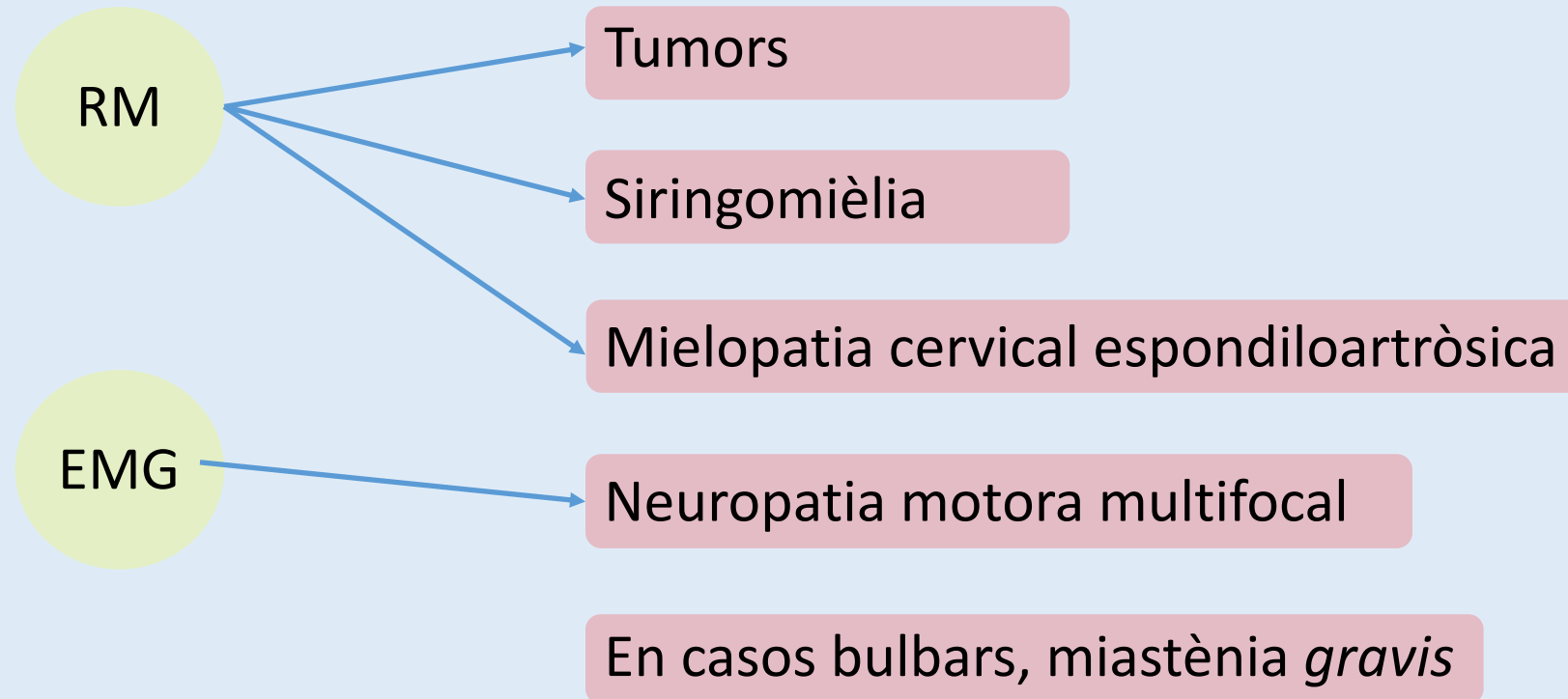
Diagnòstic

El diagnòstic d'ELA requereix	Categories d'ELA	Han d'estar-ne absents	Es reforça amb
Signes d'MNS	Definida MNS i MNI en tres regions	Trastorns sensitius	Fasciculacions
Signes d'MNI	Probable MNS i MNI en dues regions	Disfunció esfinteriana	EMG amb canvis neurogènics
Curs progressiu	Possible MNS i MNI en una regió	Problemes visuals	Velocitats de conducció normals
	Sospita d'MNI en dues o tres regions	Trastorns autonòmics	Absència de bloquejos de conducció
		Parkinsonisme	
		Alzheimer	
		Altres malalties	

Diagnòstic

Nivell de certesa diagnòstica	Característiques clíniques
ELA clínicament definida	Signes d'MNS i MNI en tres regions
ELA clínicament probable	Signes d'MNS i MNI en dues regions
ELA clínicament probable amb suport de laboratori	Signes d'MNS i MNI en una regió o signes sols d'MNS en una regió
ELA clínicament possible	Signes d'MNS i MNI en una regió o signes d'MNI en dues regions

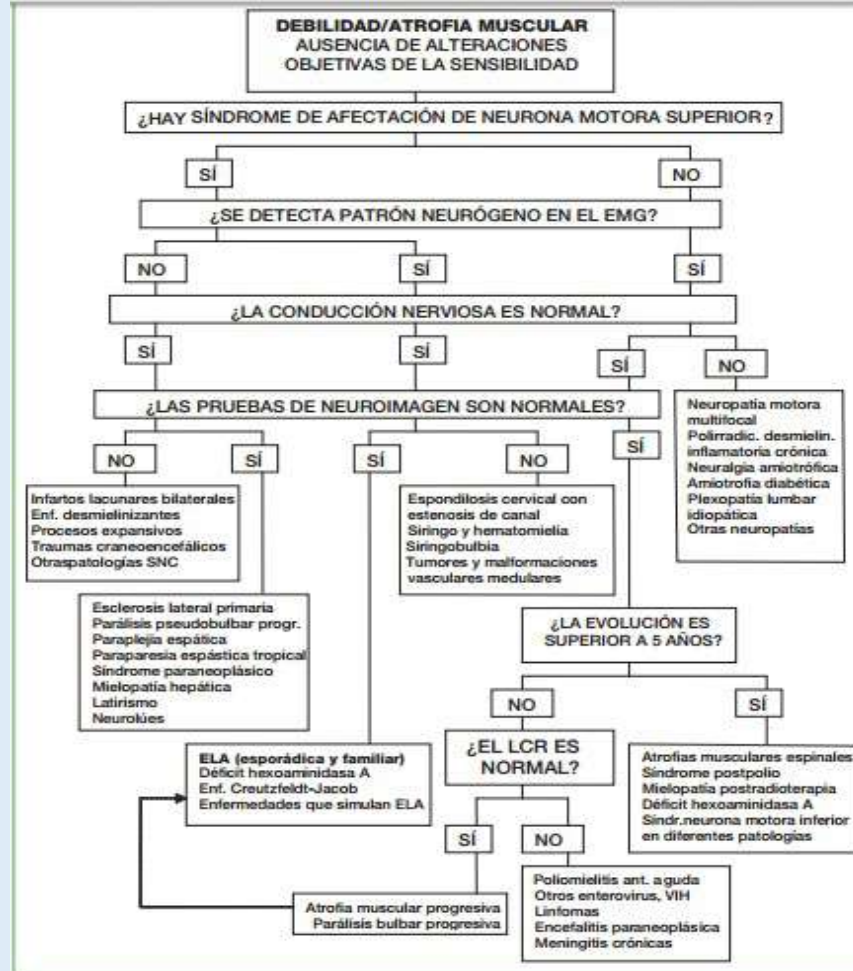
Diagnòstic diferencial

Diagnòstic diferencial

Situacions que simulen ELA parcialment o totalment reversibles
Intoxicació per mercuri
Mielopatia per carència de coure
Limfoma
Paraproteïna monoclonal
Carcinoma bronquial
Neuromiopia hipertiroïdal
Polimiositis
Glucogènesi de tipus II
Sífilis meningovascular

Diagnòstic diferencial

Valoració

Valoració

Síntomes	Signes
Dispnea	Taquipnea
Ortopnea	Ús de la musculatura auxiliar
Desvetlaments nocturns	Moviment abdominal paradoxal
Somnolència diürna	Disminució de mobilitat toràcica
Cansanci	Incapacitat per a tossir
Dificultat per a l'expectoració	Taquicàrdia
Cefalees matutines	Pèrdua de pes
Nictúria	Confusió
Depressió	Sequedat a la boca
Anorèxia	
Dificultat de concentració	

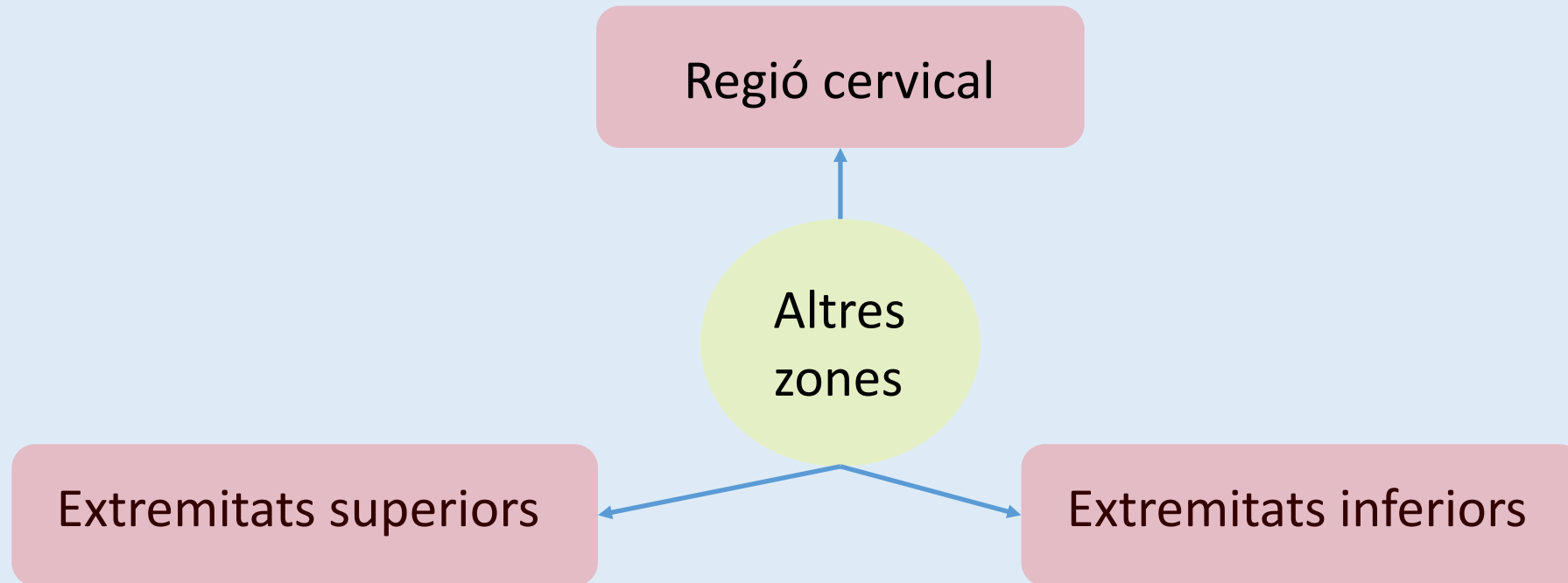
Valoració

Valoració muscular amb el test muscular manual (TMM)

5. Força muscular normal
4. Disminució de la força contra resistència
3. Impossibilitat de fer força contra resistència
2. Moviment incomplet contra gravetat
1. Contracció muscular sense moviment
0. Absència completa de contracció muscular

Valoració

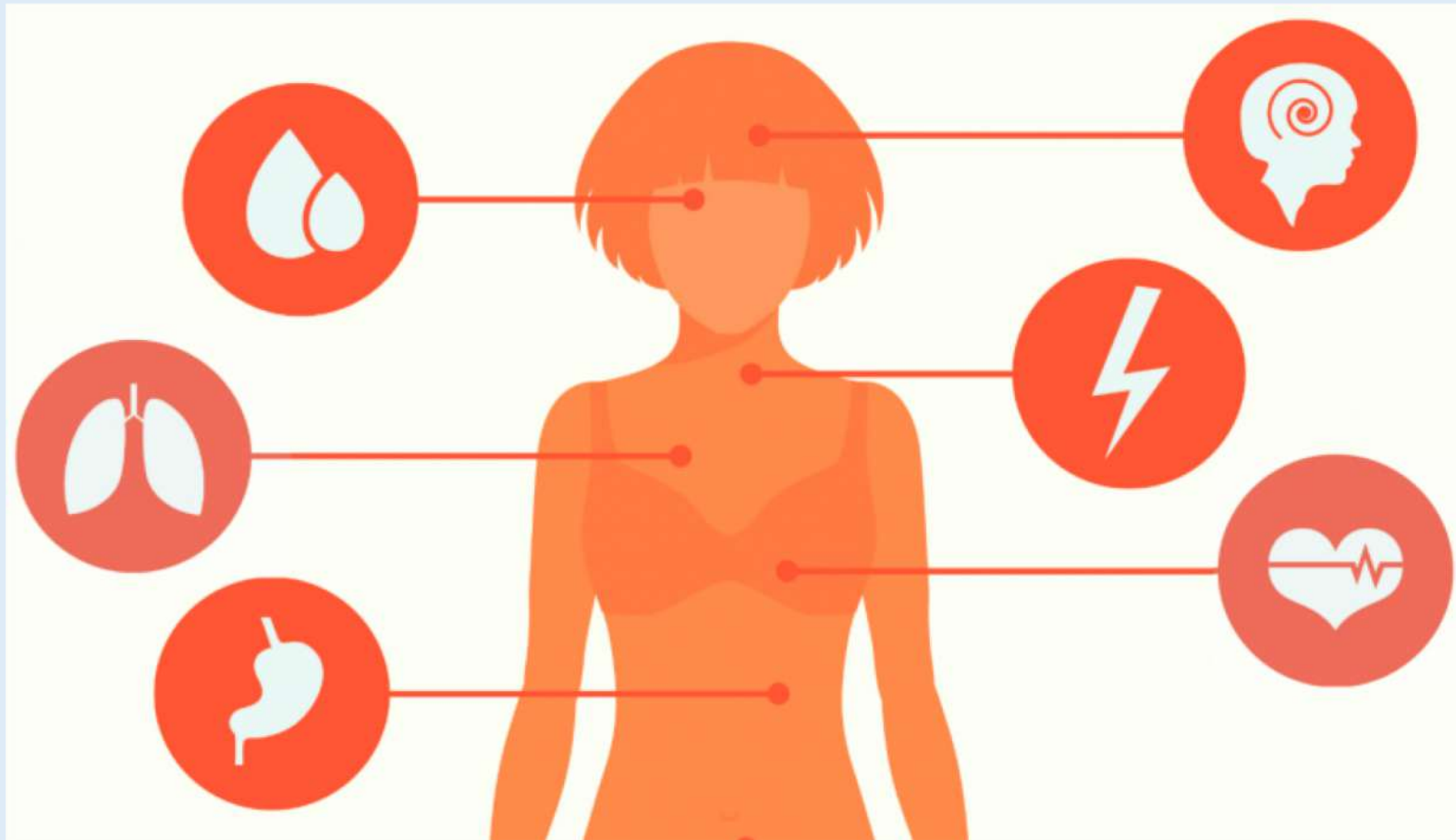
Valoració

Proves per a avaluar dèficits cognitius	
Funció	Prova
Atenció	<i>Digits, continuous performance task, Symbol digit modalities...</i>
Memòria	Test conductual de memòria, figura complexa de Rey...
Funcions executives	Test de classificació de cartes de Wisconsin, <i>Trail making test...</i>

Tractament

Tractament

Tractament

Tractament

Tractament

Punts clau

Tractar cada persona com un ésser únic

Programar intervencions a partir del pacient

Atendre la persona a domicili

Garantir-li la millor assistència possible

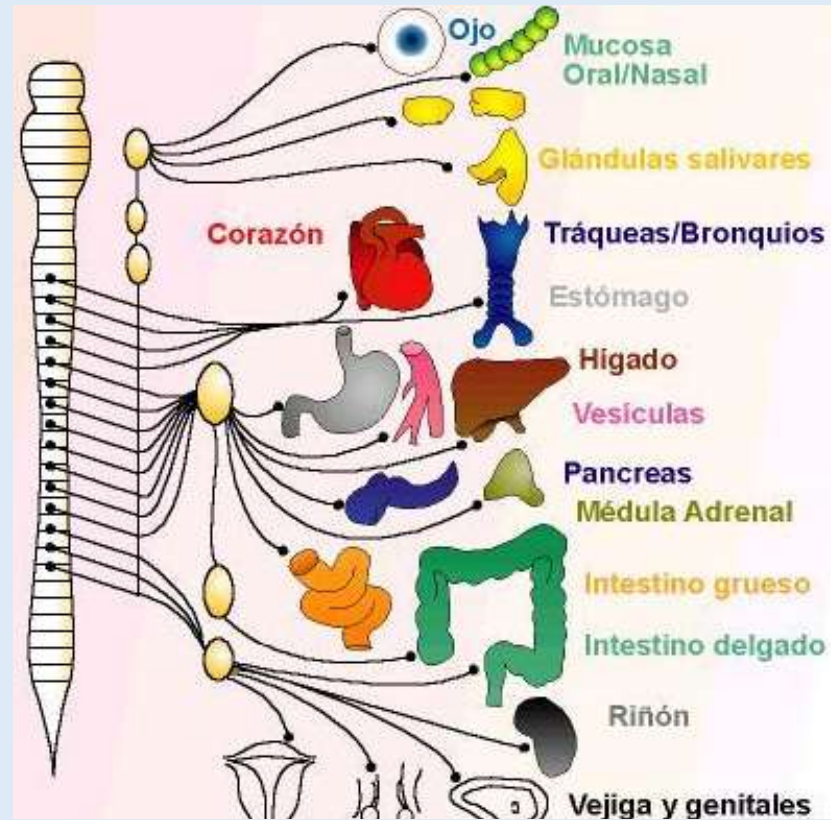
Tema 11. Trastorns del sistema nerviós autònom

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Introducció

Sistema nerviós autònom

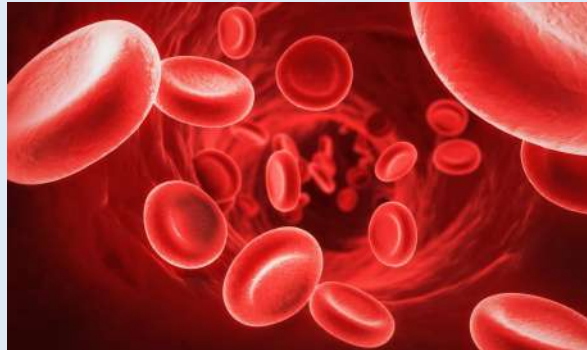
Introducció

Sistema nerviós autònom

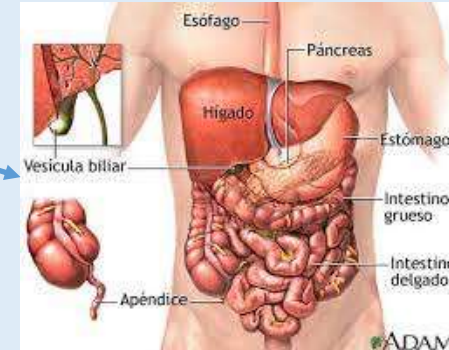
Funcions
Pressió arterial
Freqüència cardíaca
Son
Funció vesical i intestinal

Introducció

Sistema nerviós autònom

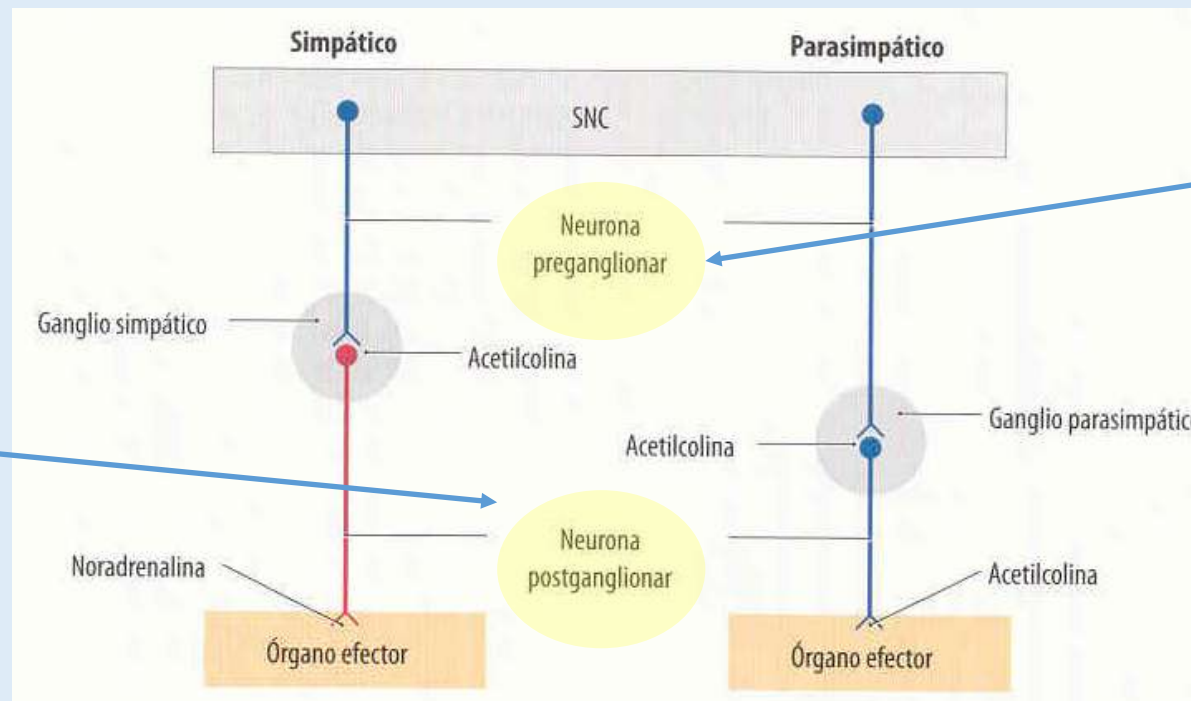

Homeòstasi

Introducció

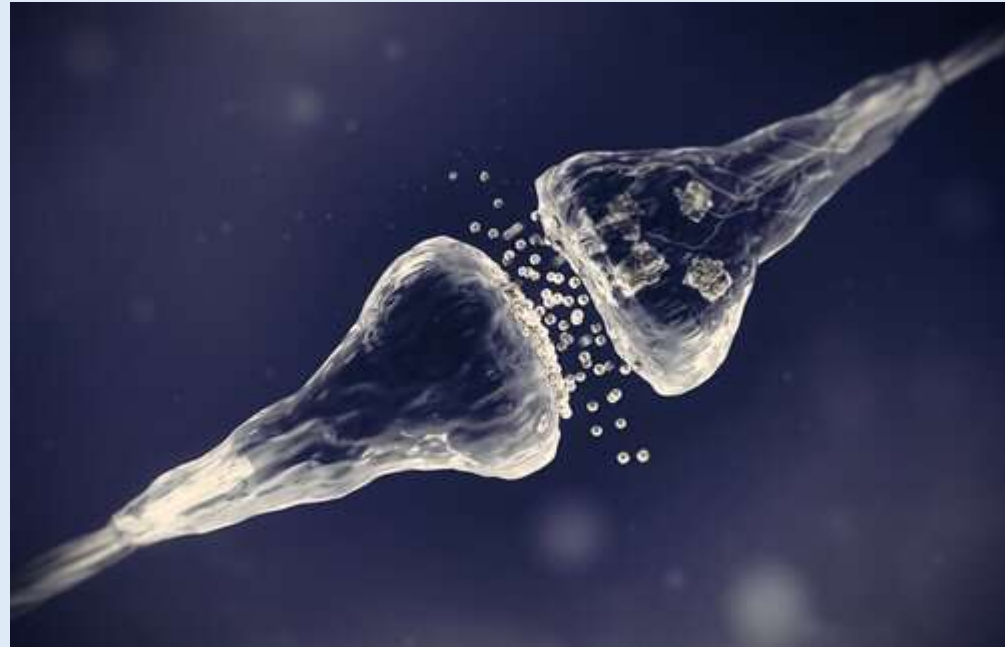
Sistema nerviós autònom

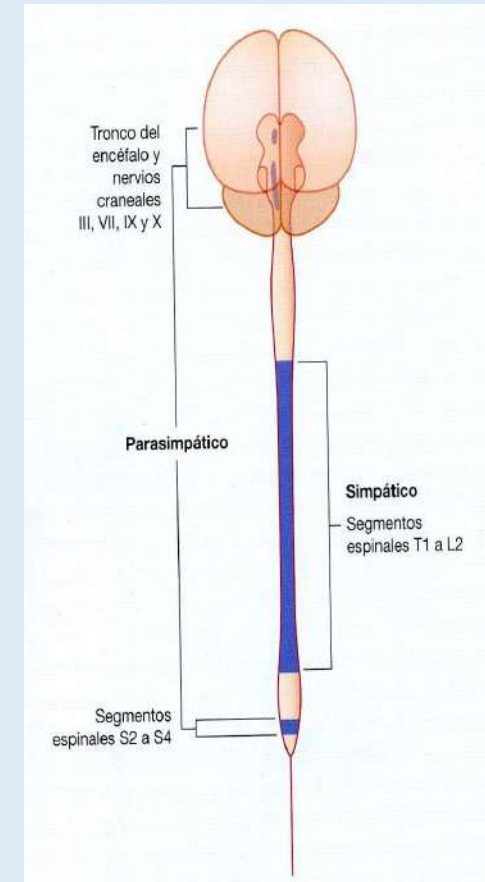
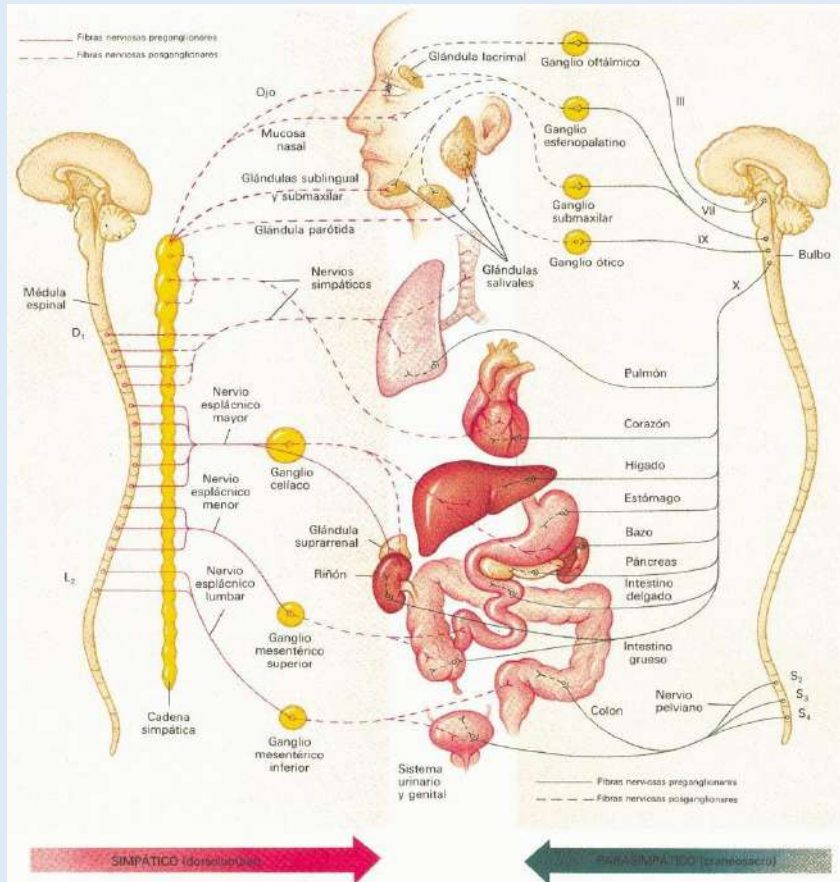
Introducció

Sistema nerviós autònom

Neurotransmissors

Introducció

Clínica

	Sistema simpàtic	Sistema parasimpàtic
Freqüència cardíaca	Acceleració	Alentiment
Pressió arterial	Increment	Disminució (lleu)
Activitat vesical	Augment del to esfinterià	Micció (to menor)
Motilitat intestinal	Reduïda	Intensificada
Pulmons	Broncodilatació	Broncoconstricció
Glàndules sudorípares	Sudoració	-
Pupilles	Midriasi	Miosi
Glàndules suprarenals	Alliberament de catecolamines	-
Funció sexual	Ejaculació/Orgasme	Erecció
Glàndules lacrimals	-	Llagrimeig
Glàndules paròtides	-	Salivació

Síntomes de disfunció autònoma
Impotència
Disfunció vesical
Disminució de salivació
Disminució de llagimeig (irritació ocular)
Anhidrosi
Hipotensió ortostàtica
Restrenyiment

Clínica

Menys secreció glandular

Clínica

Alteració de la sudoració

Clínica

Alteracions intestinals

Clínica

Alteracions visuals

Clínica

Disfuncions sexuals

Clínica

Hipotensió ortostàtica

Clínica

Hipotensió ortostàtica

Síntomes de la hipotensió ortostàtica
Pèrdua de visió/hipoacúsia
Obnubilació
Debilitat

Situacions agreujants

Hipotensió ortostàtica

Ambient calorós, febre
Menjades copioses
Maniobra de Valsalva
Canvi postural ràpid
Alcohol
Ús de medicaments

Tractament

Hipotensió ortostàtica

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Malalties degeneratives

Neuropaties

Trastorns focals de l'SNA

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Malalties degeneratives

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Neuropaties de l'SNA

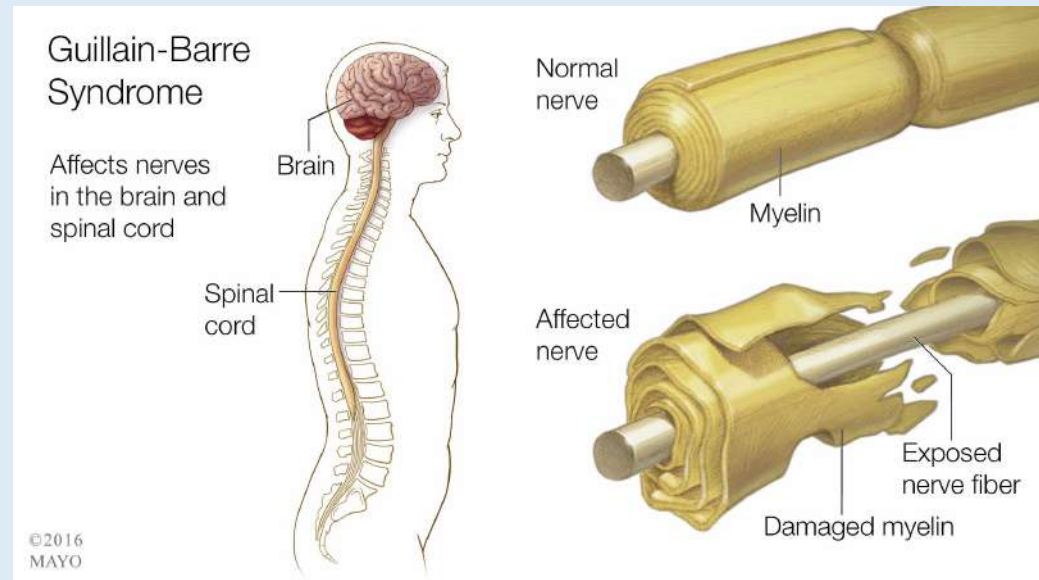

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Neuropaties de l'SNA

Síndrome de Guillain-Barré

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Neuropaties de l'SNA

Síndrome de Guillain-Barré

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Neuropaties de l'SNA

Síndrome de Guillain-Barré

Debilitat simètrica ràpidament progressiva

Inici distal i avanç proximal

Pèrdua de reflexos osteotendinosos

Signes d'afectació sensitiva lleu

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Neuropaties de l'SNA

Síndrome de Guillain-Barré

Sudoració anormal

Disfunció esfinteriana

Disfunció pupil·lar

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Neuropaties de l'SNA

Síndrome de Guillain-Barré

Progressió de la debilitat
Afectació relativament simètrica
Síntomes sensitius lleus
Afectació dels nervis cranials
La recuperació comença en 2-4 setmanes
Disfunció autonòmica
Absència de febre al començament

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Neuropaties de l'SNA

Síndrome de Guillain-Barré

Criteris diagnòstics

Debilitat progressiva en més d'un membre

Arreflèxia osteotendinosa universal

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Neuropaties de l'SNA

Síndrome de Guillain-Barré

ESCALA FUNCIONAL DE GRAVEDAD CLINICA⁸

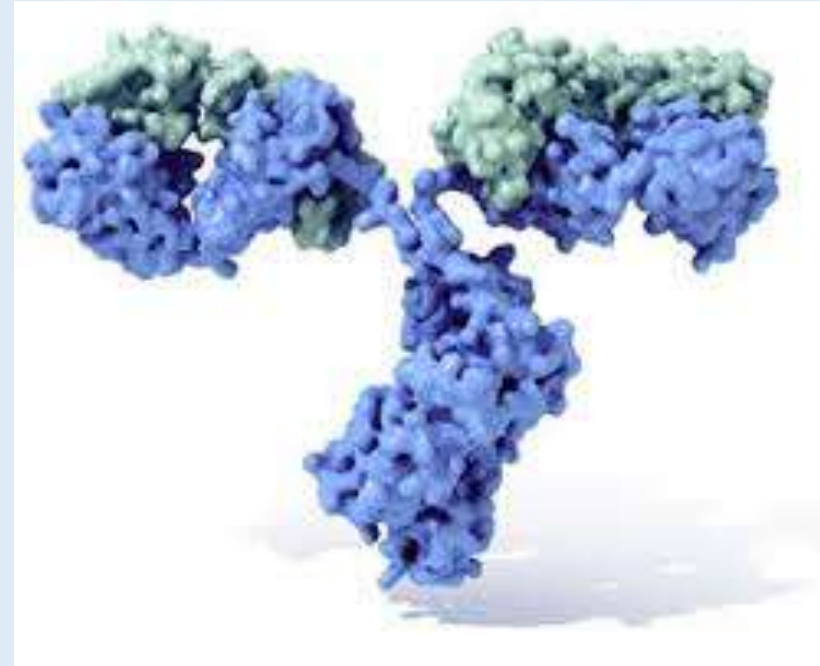
0. sano, normal.
1. síntomas y signos leves, pero que le permiten hacer las actividades de andar, correr aún con dificultad, actividades de vestido, comida y aseo.
2. puede caminar más de 5 metros sin ayuda ni apoyo, pero no saltar o realizar actividades para su cuidado personal.
3. puede caminar más de 5 metros pero con ayuda o apoyo.
4. está confinado en cama.
5. con ventilación asistida a tiempo total o parcial.
6. muerte

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Neuropaties de l'SNA

Síndrome de Guillain-Barré

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Neuropaties de l'SNA

Diabetis *mellitus*

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Neuropaties de l'SNA

Diabetis *mellitus*

Anormalitats vagals

Polineuropatia distal simètrica

Incontinència, disfàgia i gastroparèsia

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Malalties d'unió
neuromuscular

Botulisme

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Malalties d'unió
neuromuscular

Botulisme

Paràlisi

Pertorbacions de l'SNA

Visió borrosa

Pupil·les no reactives

Retenció d'orina

Restrenyiment i nàusees

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Malalties d'unió
neuromuscular

Síndrome d'Eaton-
Lambert

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Malalties d'unió
neuromuscular

Síndrome d'Eaton-
Lambert

Debilitat muscular proximal

Alteració dels reflexos osteotendinosos

Miàlgia i fatigabilitat molt freqüents

L'afectació musculatura ocular i orofaríngia és rara

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Trastorns focals de l'SNA

Síndrome de Horner

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor
regional complex (SDRC)

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

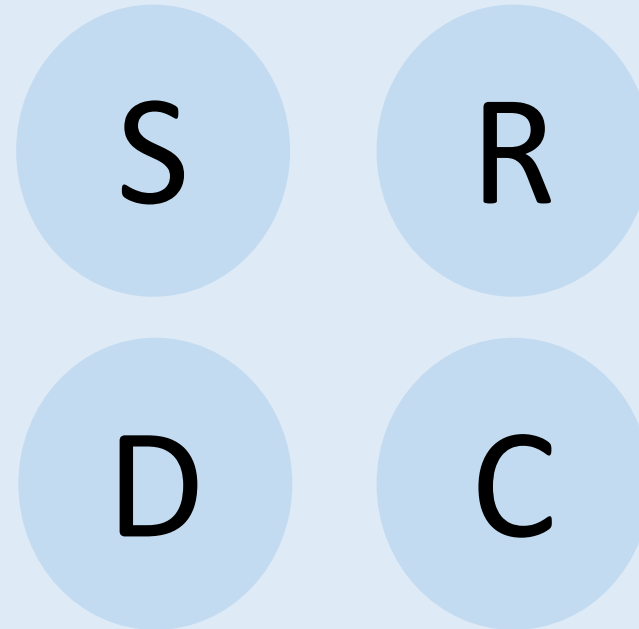
Síndrome del dolor
regional complex (SDRC)

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor
regional complex (SDRC)

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor regional complex (SDRC)

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor regional complex (SDRC)

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor regional complex (SDRC)

No hi ha relació entre la gravetat i la intensitat dels símptomes

La majoria de vegades apareix en zones amb moltes terminacions nervioses

Es propaga proximalment

No hi ha cap factor psicològic predisposant

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor regional complex (SDRC)

Fisiopatologia

Inflamació neurogènica facilitada

Disfunció autonòmica

Canvis neuroplàstics en l'SNC

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor
regional complex (SDRC)

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor regional complex (SDRC)

Edema distal

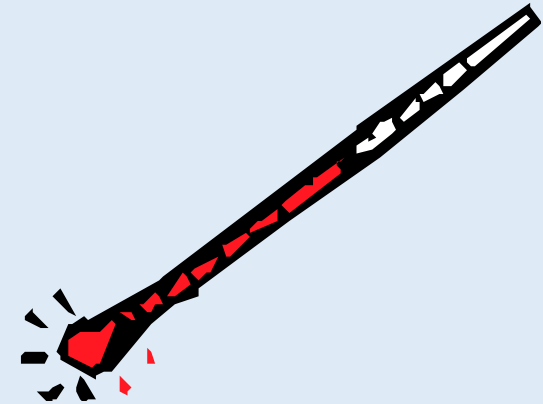

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor regional complex (SDRC)

Canvis en la temperatura cutània

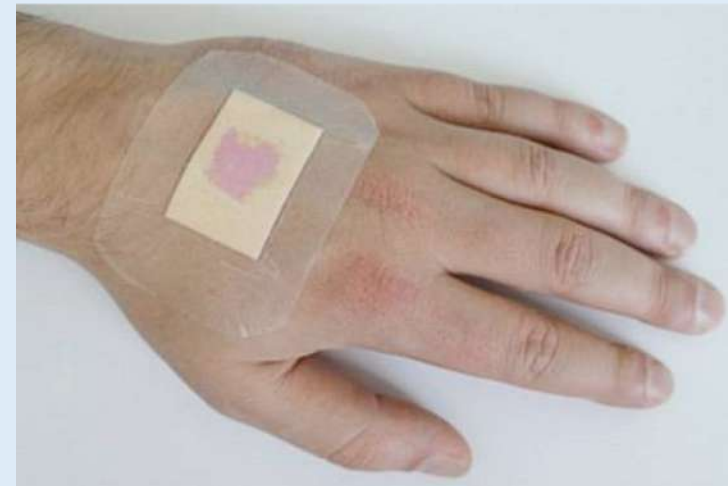

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor
regional complex (SDRC)

Canvis en el color cutani

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor regional complex (SDRC)

Sudoració alterada

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor
regional complex (SDRC)

Canvis en els cabells i les ungles

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor
regional complex (SDRC)

**Primera fase:
aguda
(hiperèmica)**

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor
regional complex (SDRC)

**Segona fase:
distròfica
(isquèmica)**

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor
regional complex (SDRC)

Tercera fase: atròfica

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor regional complex (SDRC)

Criteris diagnòstics

Dolor continu i desproporcionat

Ha de tenir almenys un símptoma de les categories següents:

- Sensorial (hiperalgèsia, al·lodínia)
- Vasomotor (temperatura asimètrica)
- Sudomotor (canvis en la sudoració)
- Motor (disminució del ventall articular, debilitat)

No ha d'haver-hi altres diagnòstics que expliquen millor la malaltia

Patologies

Relacionades amb afectació de l'SNA

Síndrome del dolor
regional complex (SDRC)

Tema 12. Neuràlgia del trigemin, paràlisi de Bell i altres trastorns dels parells cranials

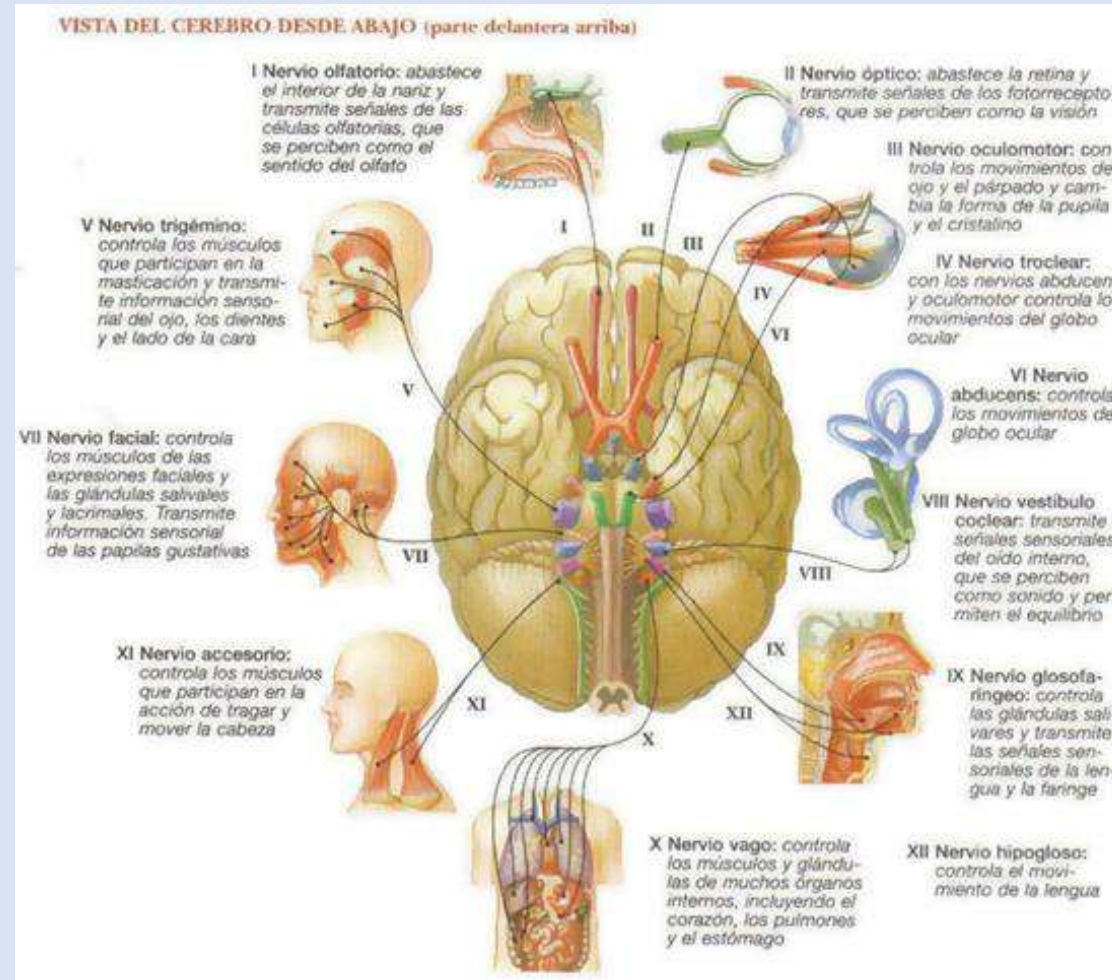
Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

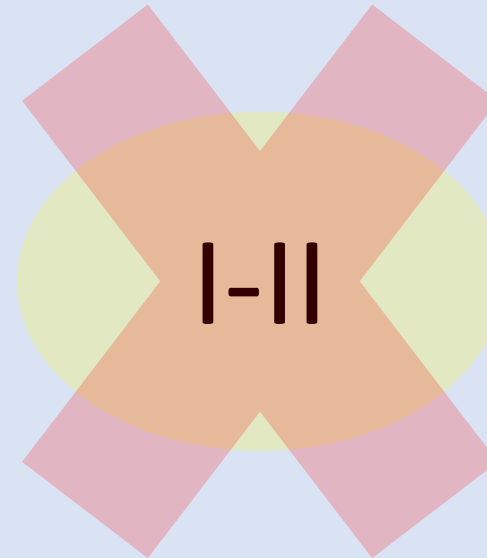
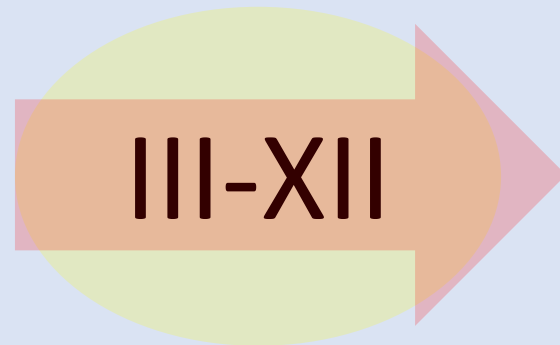
Parells cranials

Introducció

Parells cranials

Introducció

Parells cranials

I: olfactori

Parells cranials

II: òptic

Parells cranials

III: MOC

IV: troclear

VI: MOE

Parells cranials

III: MOC

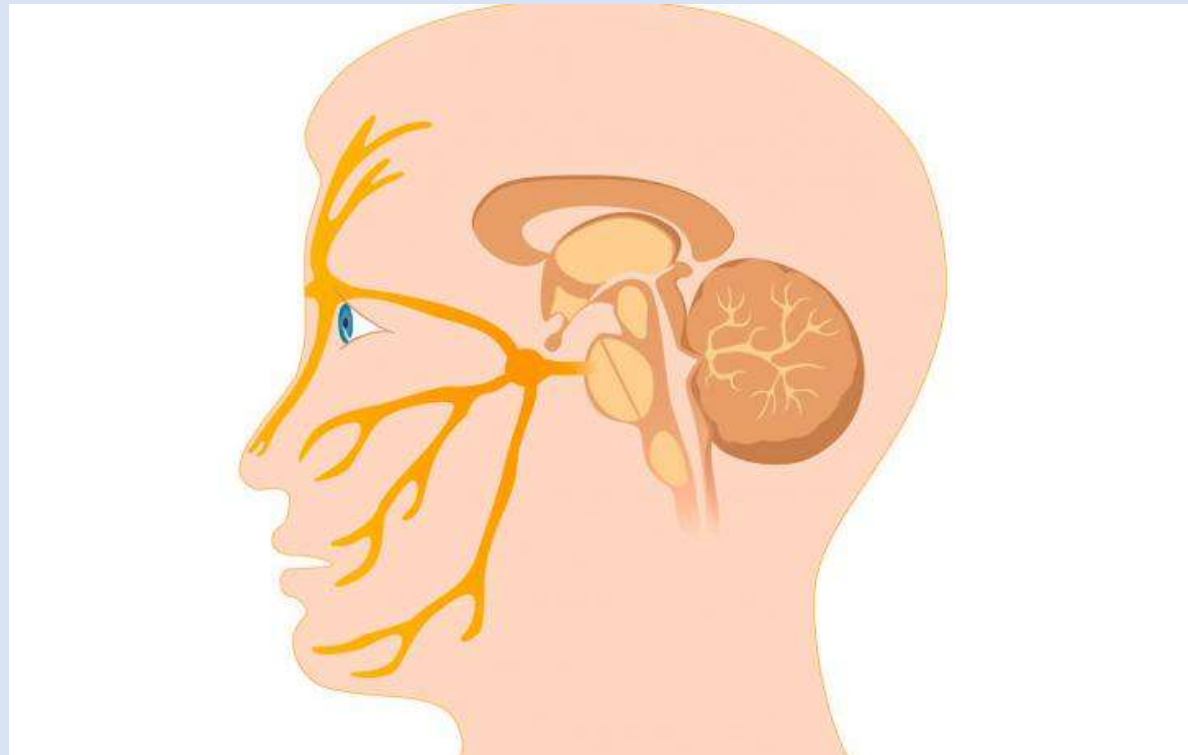
IV: troclear

VI: MOE

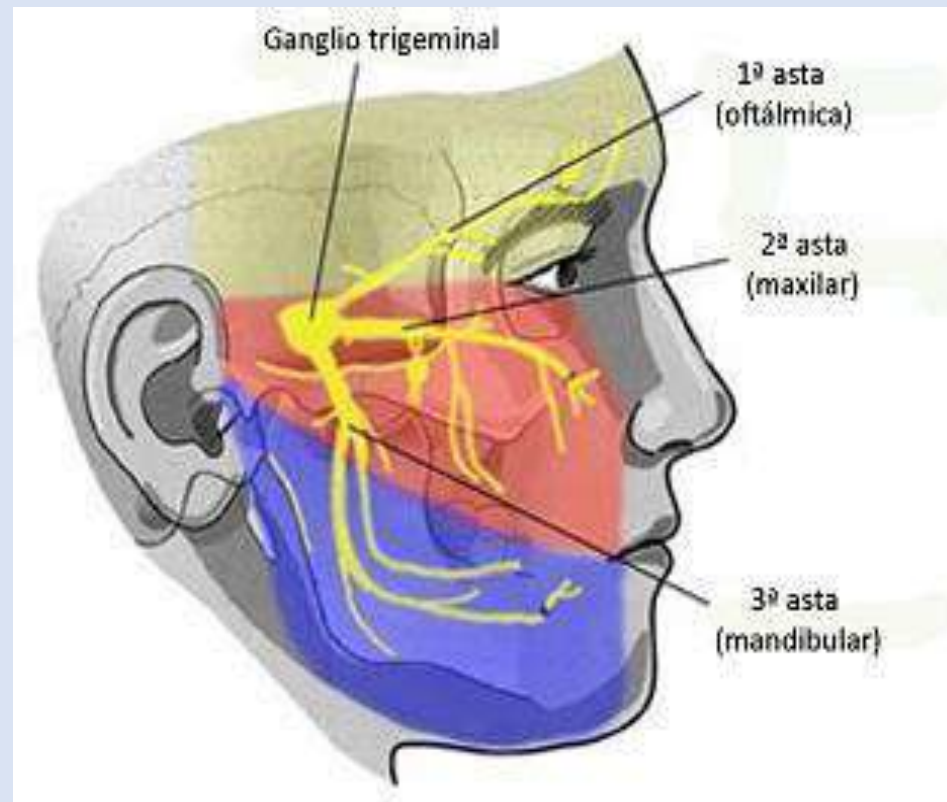
Parells cranials

V: trigemin

Parells cranials

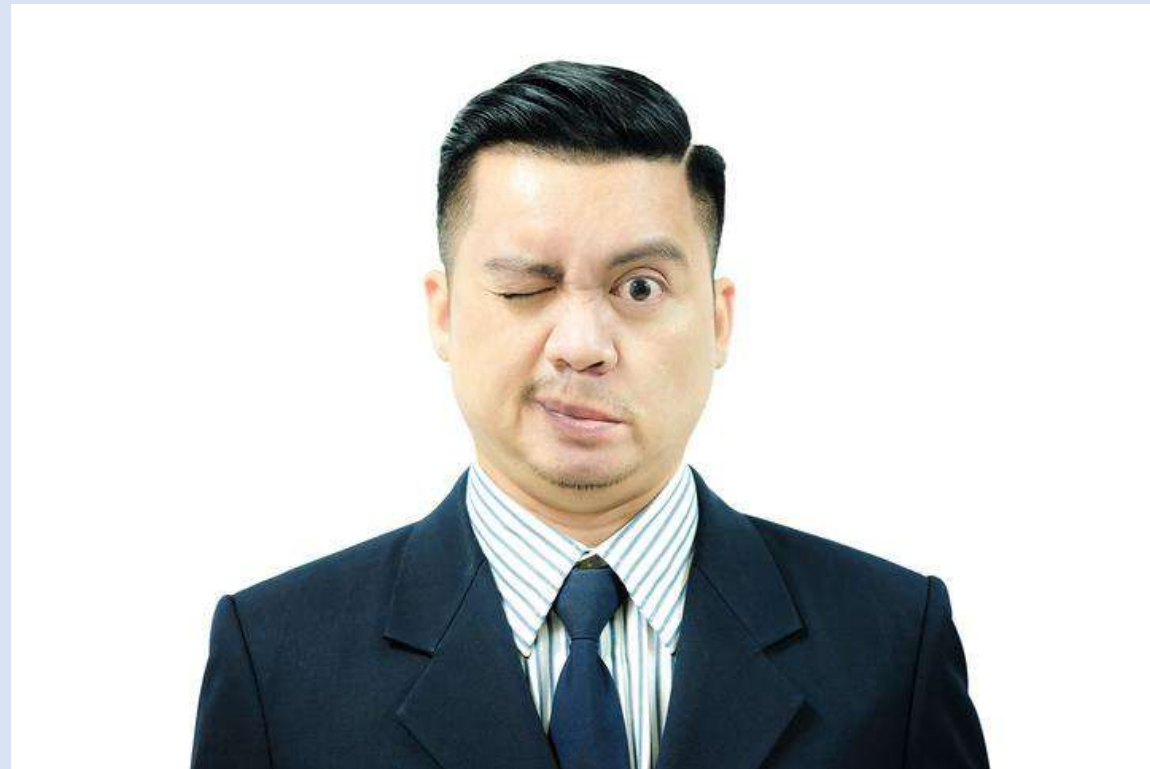
V: trigemin

Parells cranials

V: trigemin

Parells cranials

V: trigemin

Epidemiologia i clínica
Afecta sobretot persones majors
Afecta més dones
Paroxisme de dolor molt intens
Pot anar acompanyat d'espasme ipsilateral

Parells cranials

V: trigemin

Etiologia

Teoria de la desmielinització

Teoria de Jannetta

Teoria de Fromm

Parells cranials

V: trigemin

Classificació

Típica

Atípica

Parells cranials

V: trigemin

Clínica

Característica	Presentació
Intensitat	Greu
Localització	Unilateral
Duració	Breu
Inici	Paroxíctic amb períodes de remissió
Tipus	Descàrregues elèctriques (cremor)

Parells cranials

V: trigemin

Parells cranials

V: trigemin

Diagnòstic

Parells cranials

V: trigemin

Diagnòstic

Origen tumoral
Posttraumàtic
Infecció (postherpètic)
Disfunció temporomandibular (tercera branca)
Degeneratives (esclerosi múltiple)
Neuràlgia del glossofaringi
Neuràlgia trigeminal atípica
Cefalea histamínica de Horton
Neuràlgia del gangli esfenopalatí
Neuropatia perifèrica

Parells cranials

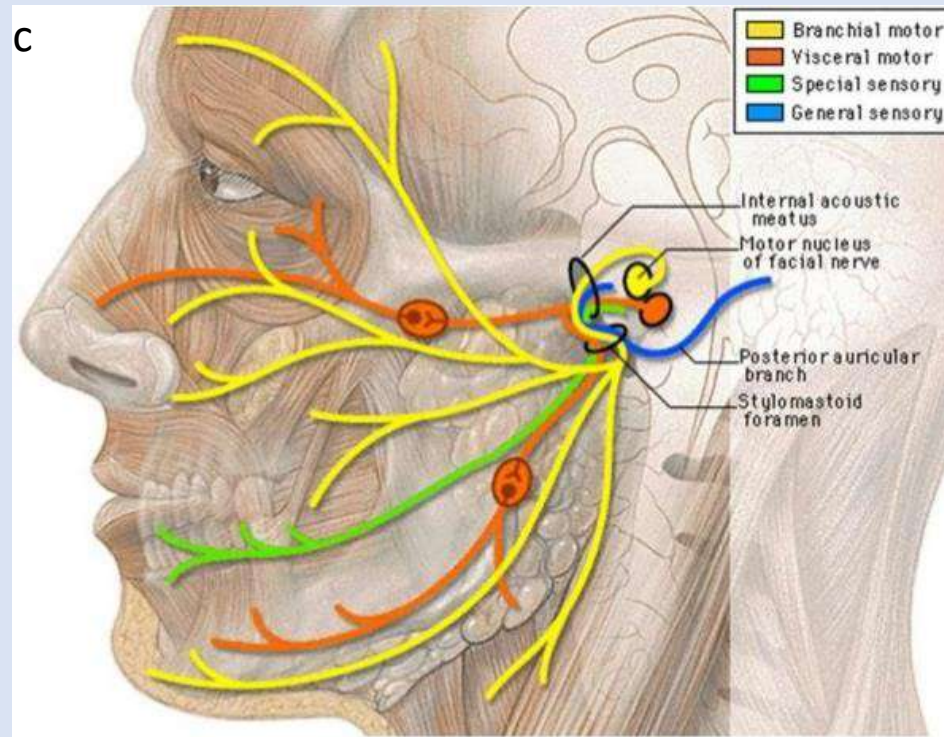
V: trigemin

Tractament

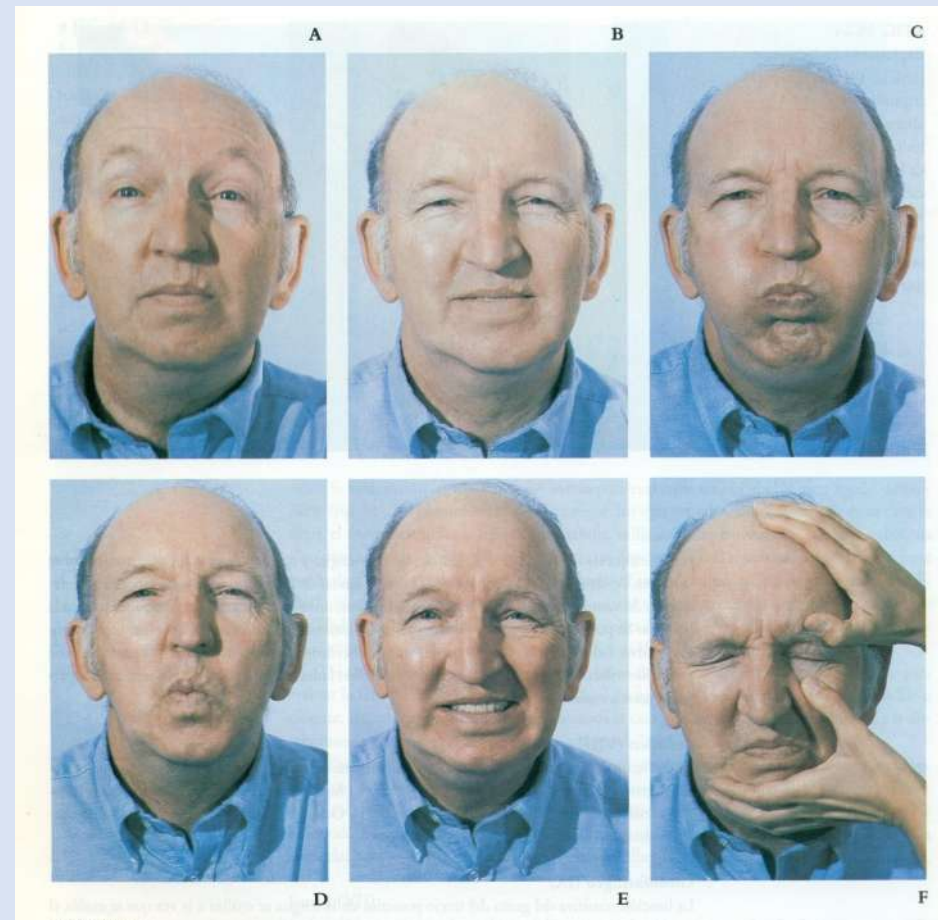
Parells cranials

VII: facial

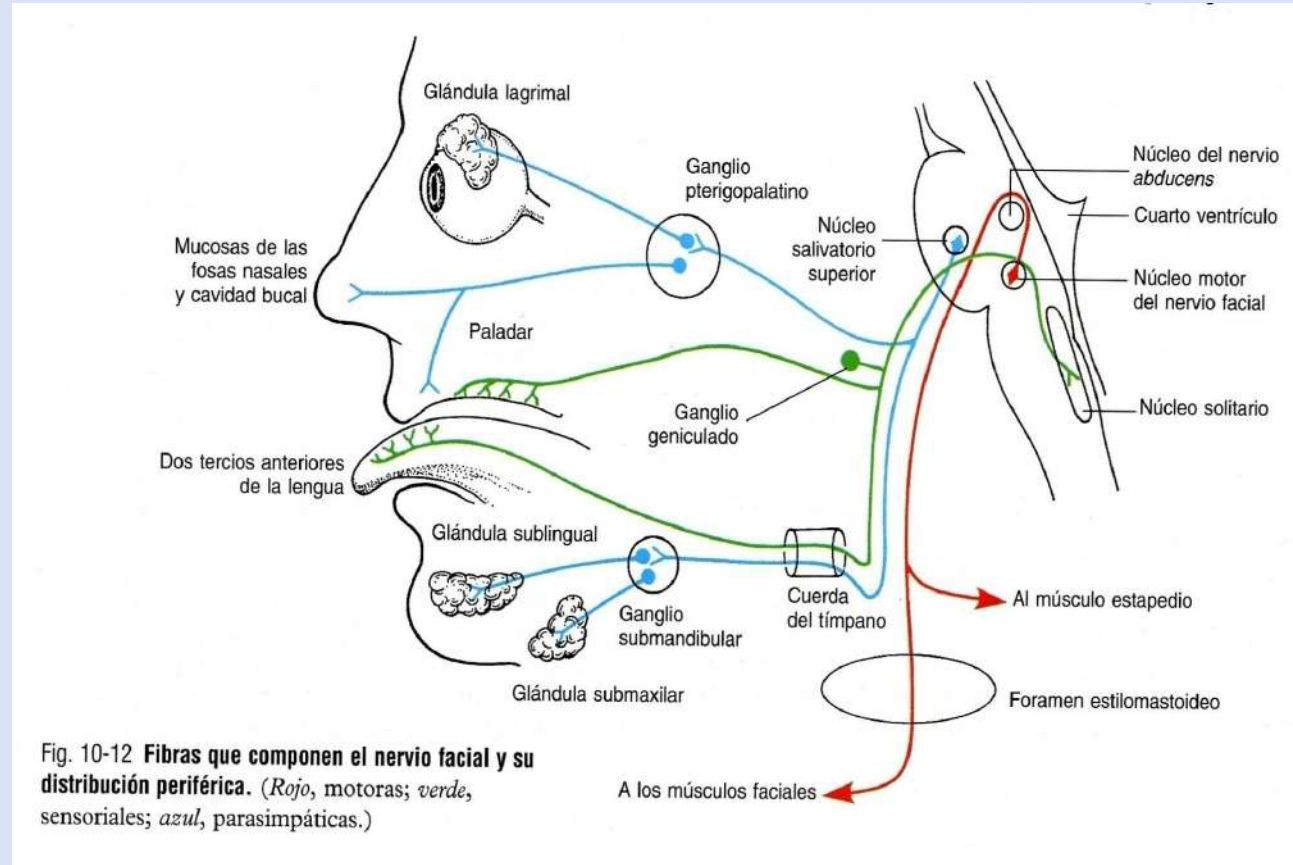
Parells cranials

VII: facial

Parells cranials

VII: facial

Parells cranials

VII: facial

FORAT
ESTILOMASTOIDAL

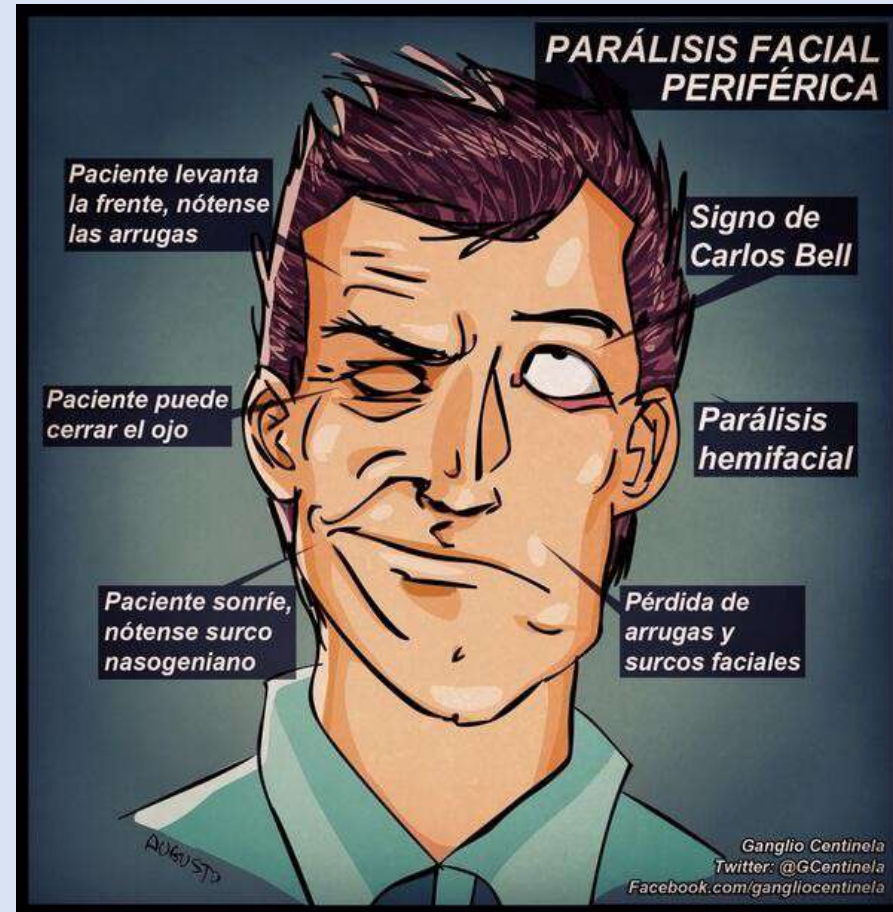
CONDUCTE
AUDITIU INTERN

ORELLA
MITJANA

LESIÓ
PROTUBERANCIAL

Parells cranials

Paràlisi de Bell

Parells cranials

Paràlisi de Bell

Etiologia

Idiopàtica
Congènita
Traumatisme cranial
Síndrome de Guillain-Barré
Infecció herpètica

Parells cranials

Paràlisi de Bell

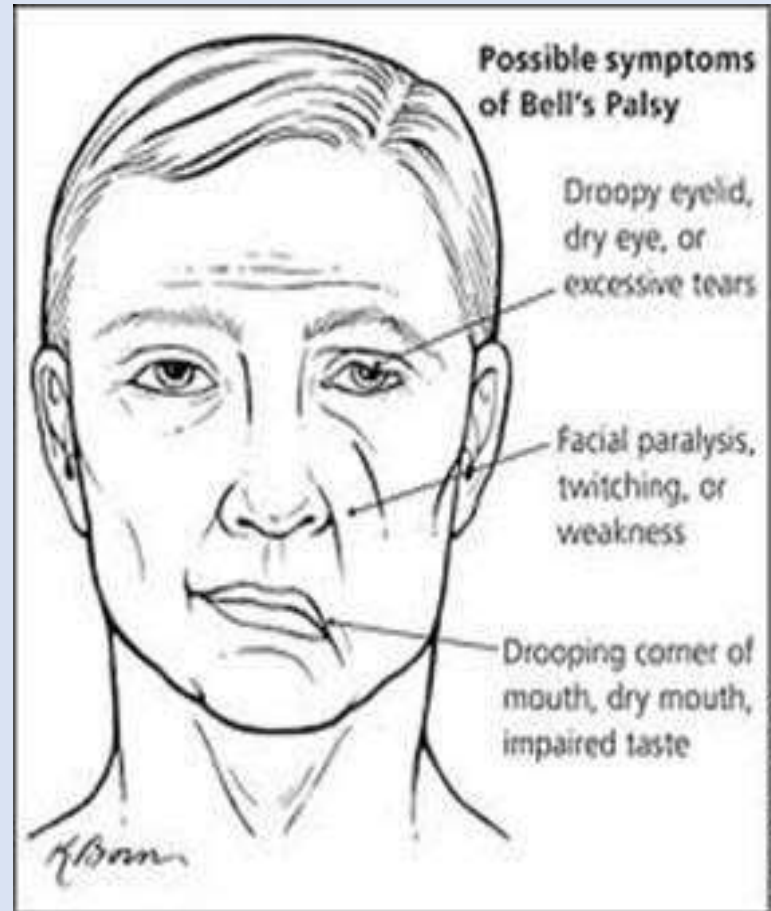

Parells cranials

Paràlisi de Bell

Signe de Bell

Parells cranials

Paràlisi de Bell

Ectropi

Parells cranials

Paràlisi de Bell

Epífora

Parells cranials

Paràlisi de Bell

Parells cranials

Paràlisi de Bell

Parells cranials

Paràlisi de Bell

Tractament

Parells cranials

Paràlisi de Bell

Pronòstic

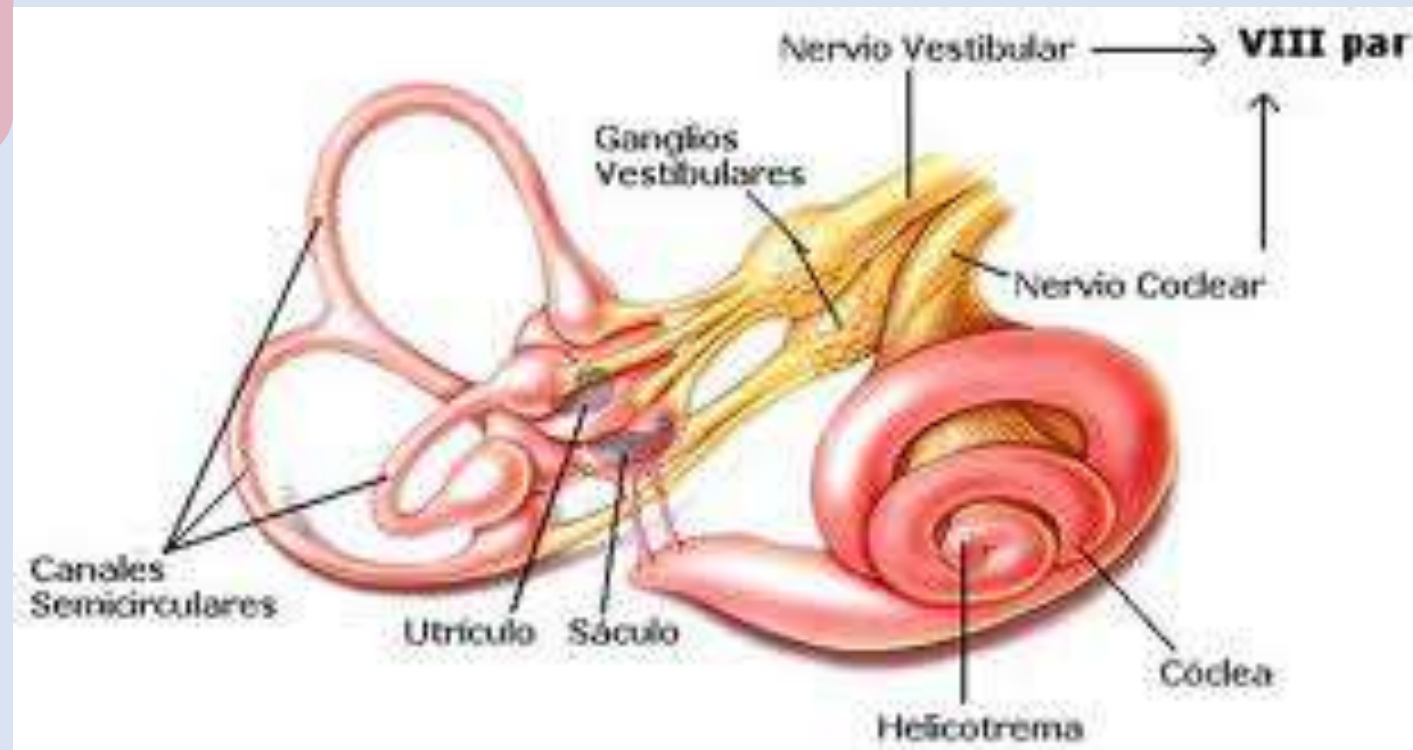
El 80%-90% es recuperen

El 10%-15% tenen recidives

Paràlisi incompleta la primera setmana, signe favorable

Parells cranials

VIII:
vestibulococlear

Parells cranials

VIII:
vestibulococlear

Causes

Traumatismes (base del crani)

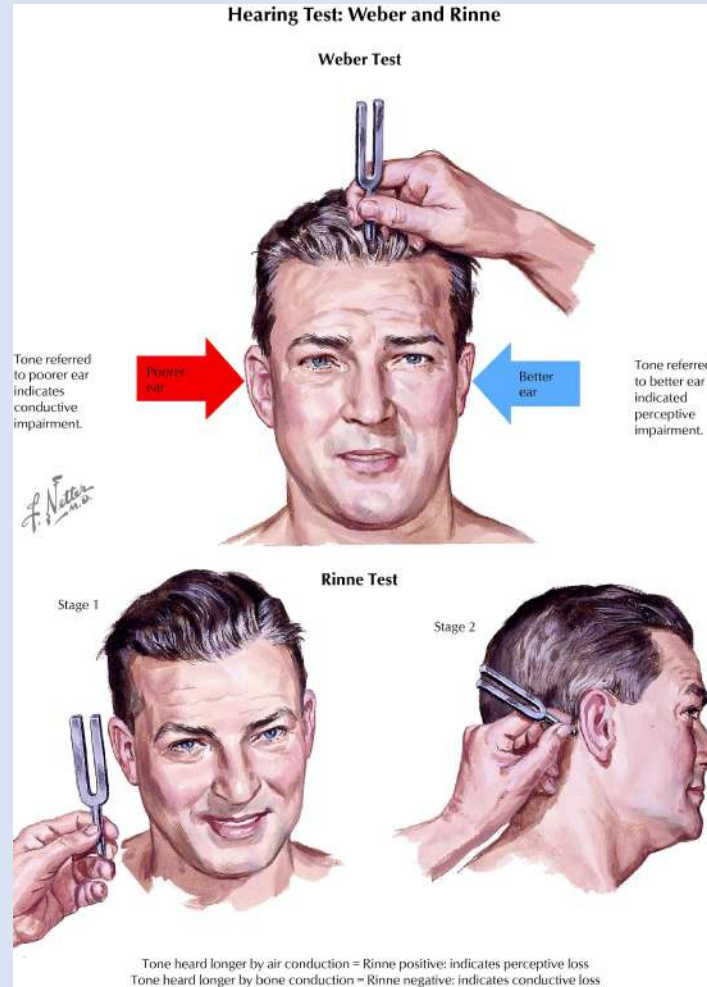
Infeccions

Fàrmacs

Lesions compressives en l'angle pontocerebel·lós

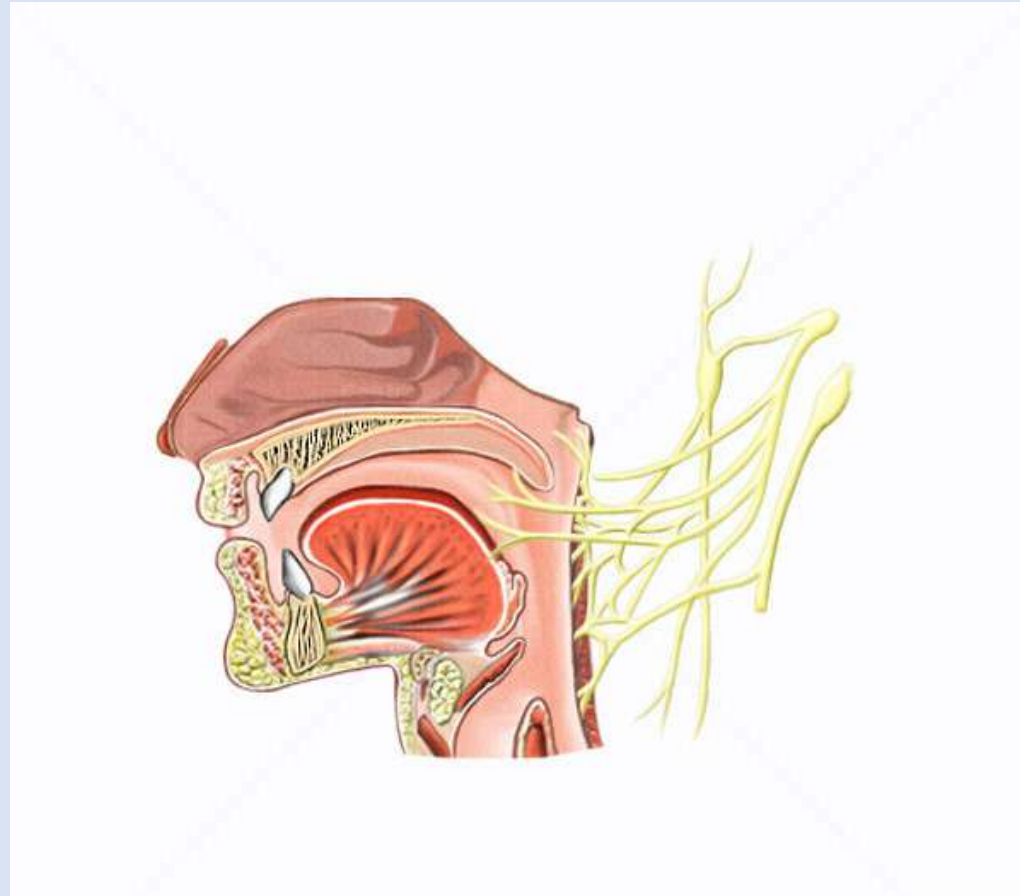
Parells cranials

VIII:
vestibulococlear

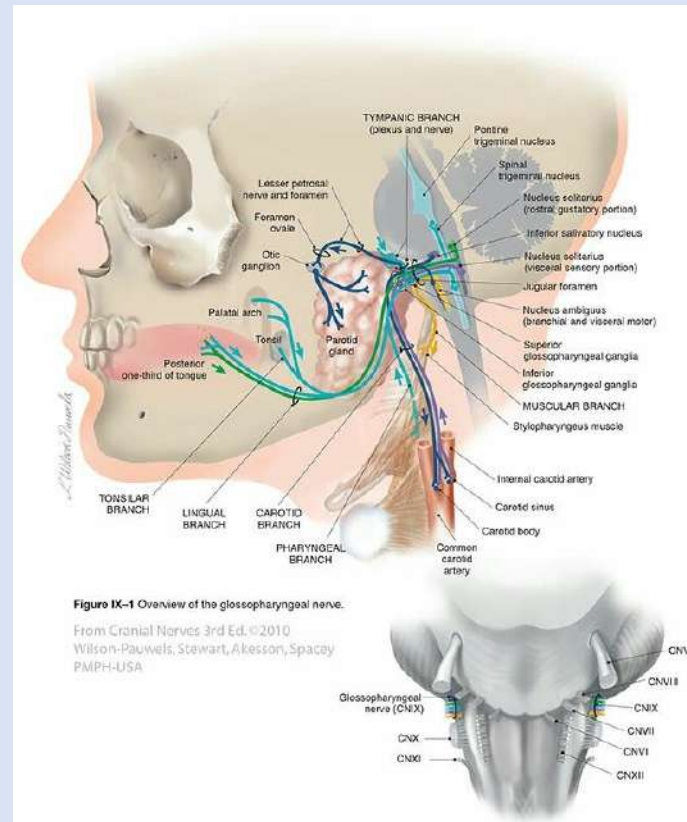
Parells cranials

IX: glossofaringi

Parells cranials

IX: glossofaringi

Parells cranials

IX: glossofaringi

Aïllades són poc freqüents
Compressions vasculars
Tumors
Neuràlgia idiopàtica

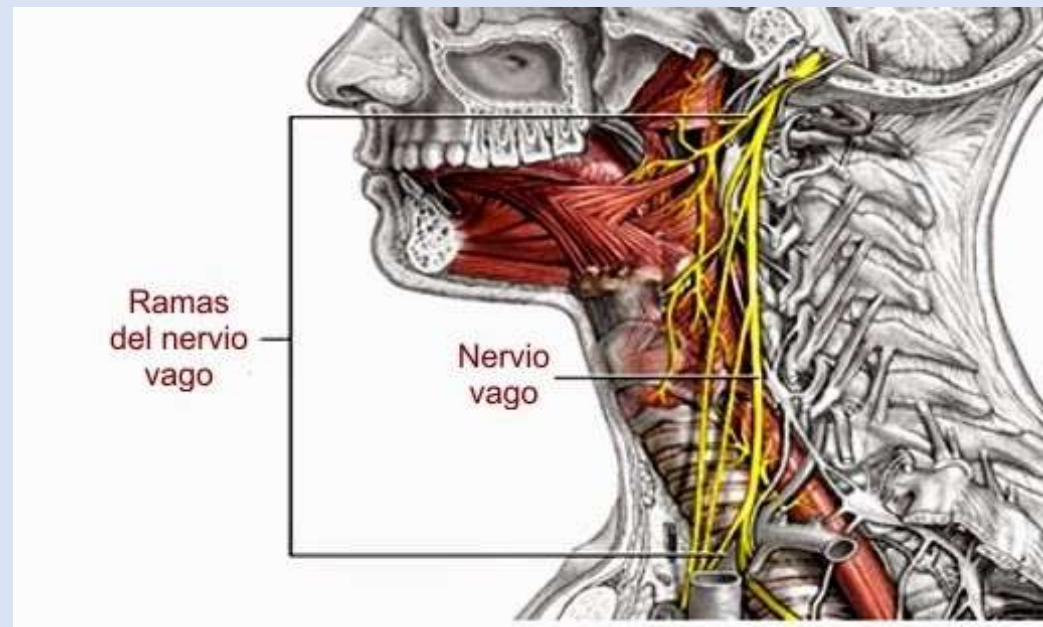
Parells cranials

IX: glossofaringi

Simptomatologia
Pot produir caiguda del vel del paladar (alteració i nàusees)
Exploració gustativa difícil
Dolor paroxístic
Pèrdua del gust en 1/3 de la llengua posterior
Disminució de sensibilitat en la faringe

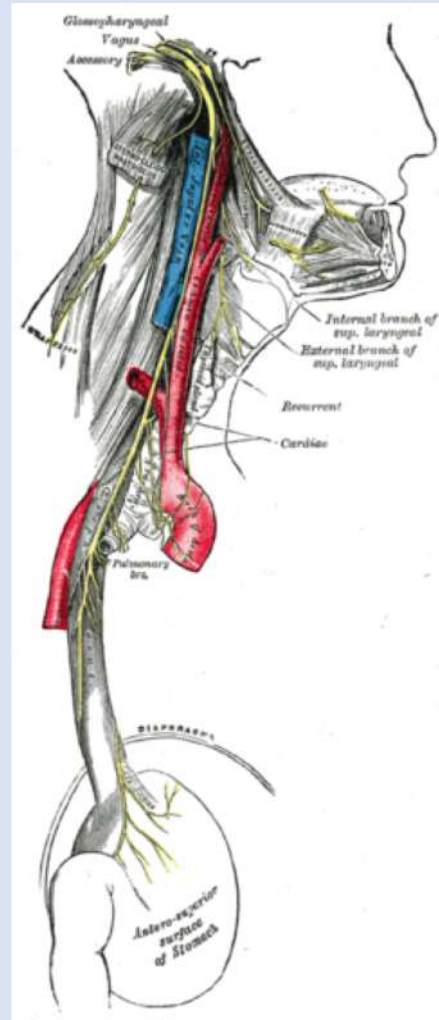
Parells cranials

X: vague

Parells cranials

X: vague

Parells cranials

X: vague

Patologia
Trastorns motors
Trajecte extracranial
Lesions nuclears
Lesions centrals

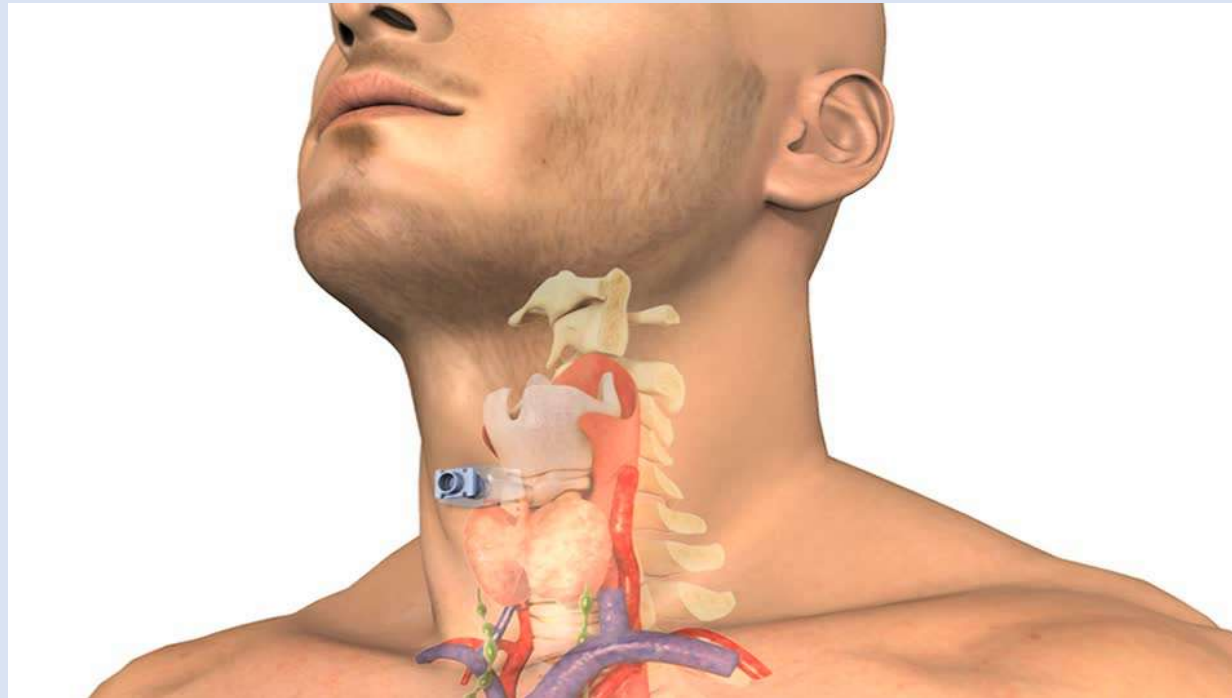
Parells cranials

X: vague

Disfàgia/disfonia
Descens del paladar
Desplaçament de l'úvula
Pèrdua de sensibilitat en el conducte auditiu
Disfunció autònoma

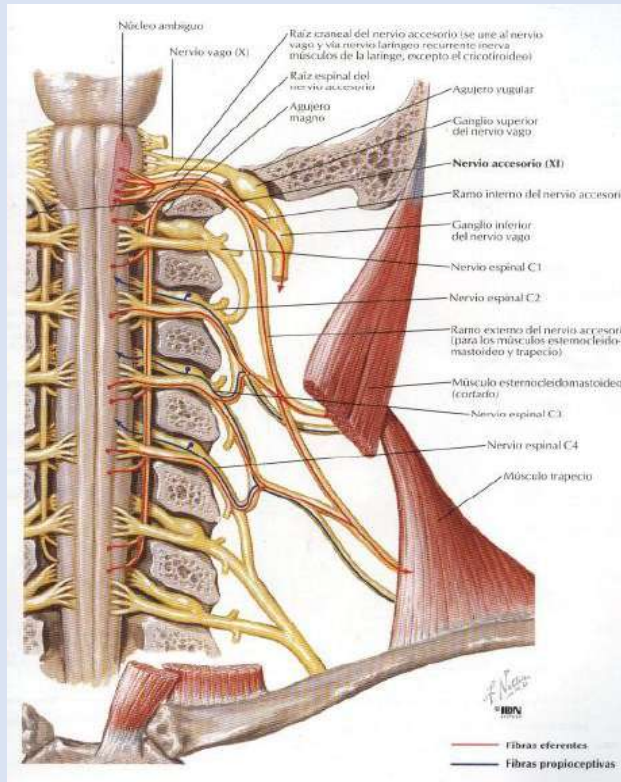
Parells cranials

X: vague

Parells cranials

XI: espinal

Parells cranials

XI: espinal

Lesió en qualsevol punt

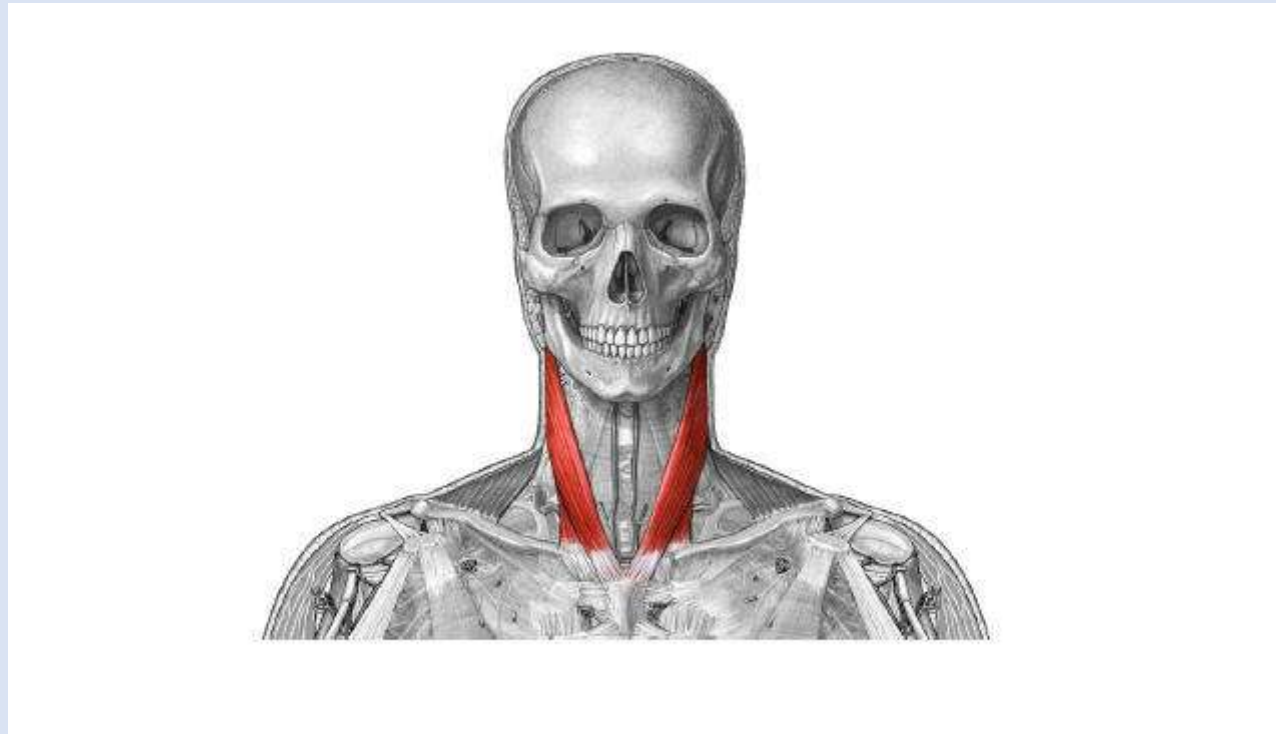
Dèficits en els parells cranials IX i X

Lesions aïllades per traumatisme o cirurgia

Bona recuperació

Parells cranials

XI: espinal

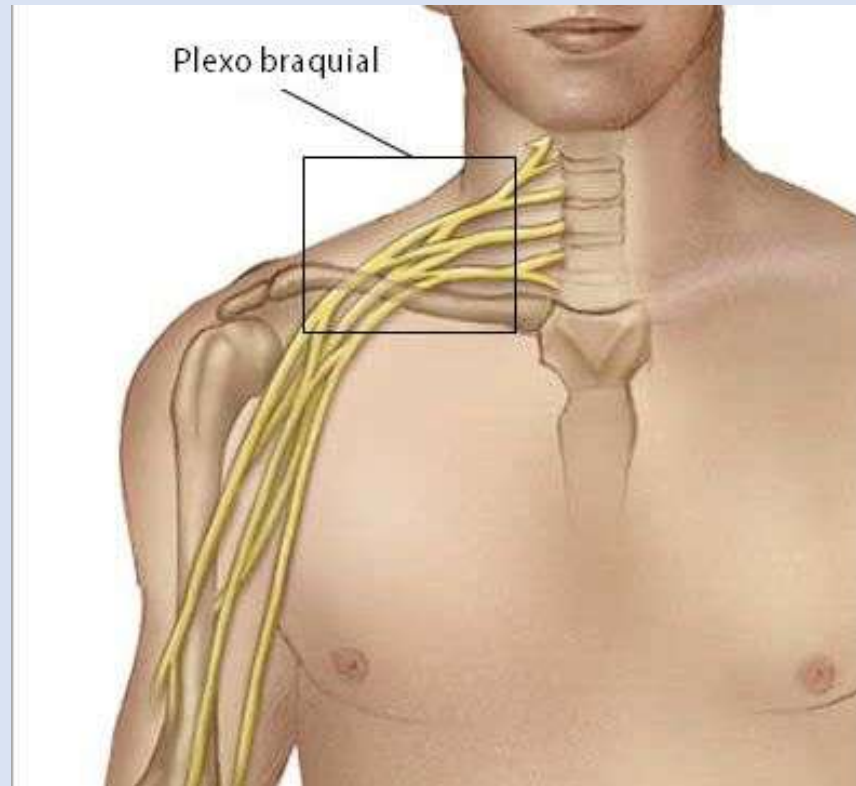
Parells cranials

XI: espinal

Patologia
Debilitat de rotació cap al costat sa
Descens del monyó del muscle
Basculació de l'escàpula cap a fora
Debilitat en l'elevació del muscle

Parells cranials

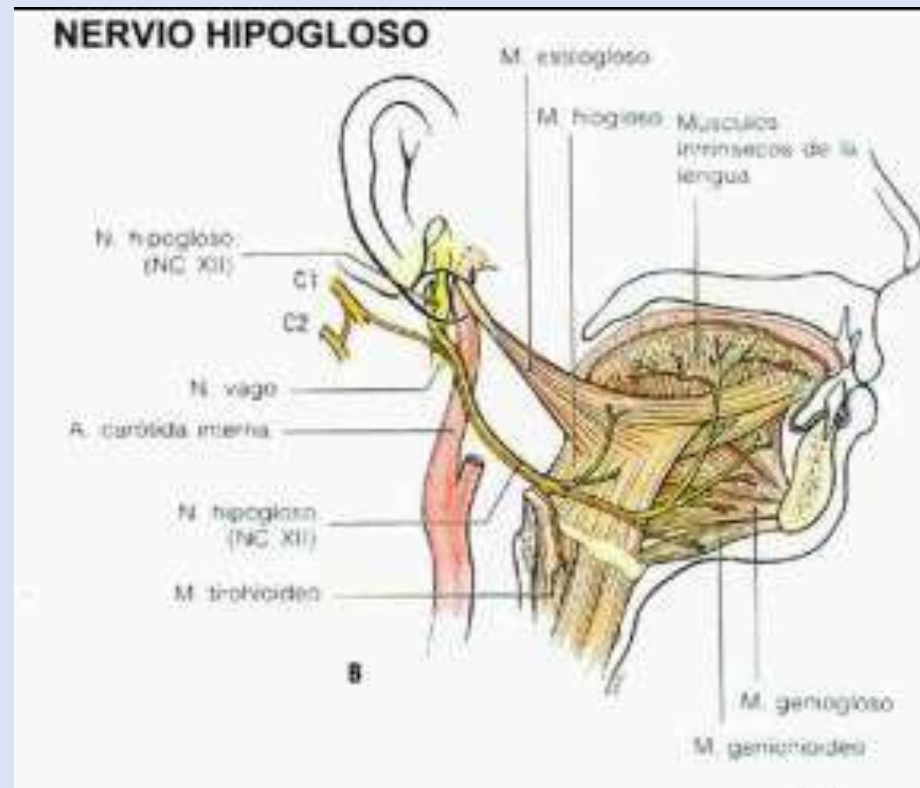
XI: espinal

Parells cranials

XII: hipoglòs

Parells cranials

XII: hipoglòs

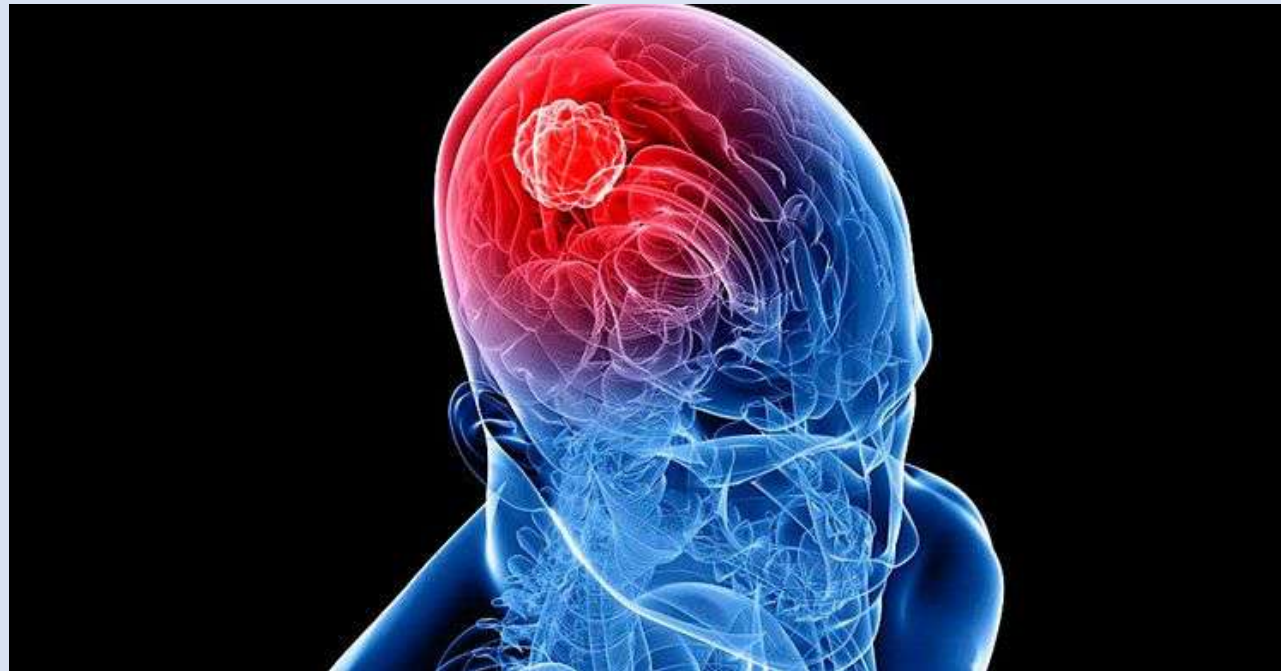
Parells cranials

XII: hipoglòs

Patologia
Conseqüència de lesions en la zona cortical
Conseqüència de lesions en nuclis d'origen
Conseqüència de lesions en el tronc del nervi

Parells cranials

Diversos parells cranials

Síndromes troncoencefàliques (I)

Localitz.	Estructures afectades	Síntomes	Causes	Epònim
Mesencèfal	III + vía piramidal	Paràlisis oculomotora + hemiplej contralat	Infart, aneurisma, hemorràgia	Weber
Mesencèfal	III + nucli roig + braquium conjunctivum	Paràlisis oculomotora+ atàxia cerebel·losa contralat + tremolor	Infart, aneurisma, hemorràgia, tumor	Claude
Mesencèfal	III+ n. roig + v. Piramidal + braquium conj.	Paràlisis oculomotora + tremolor+ atàxia cerebel·losa + hemiplegia contralat	Infart, aneurisma, hemorràgia, tumor	Benedikt
Mesencèfal	III unilat/ bilat + peduncles cerebel superiors	Paràlisis de la mirada + atàxia cerebel·losa	Tumor	Nothnagel
Mesencèfal	Control supranuclear de la mirada vertical /sup	Paràlisis de la mirada superior y pupiles fixes	Hidrocefalia, pinealoma	Parinaud

Síndromes troncoencefàliques (II)

Localització	Estructures afectades	Síntomes	Causes	Epònim
Protuberànc.	VII + VI + V. piramidal	Paràlisi oculomot + facial + hemiplegia contralat	Tumor , infart	Milard- Gubler y Raymond Foville
Bulb	X + espinotalàmic+ horner	Paràlisi paladar blà + cordes vocals + hemianestesia contralat	Tumor, infart	Avellis
Bulb	X + XII + v. Piramidal	Avellis + paràlisi ipsilat de la llengua	Tumor, infart	Jackson
Bulb	V+IX + X + XI + espinotalàmic lat + espinocerebel·l ós + olivocerebelòs	Paràlisi ipsilat de V + IX + X + XI, horner, atàxia + dèficit contral de dolor y T ^a	Oclusió de la a. Vert o a cerebel·losa post-inf	Wallenberg

Síndromes dels parells cranials (I)

Localització	Parells cranials afectats	Causes	Epònim
Fissura esfenoïdal	III + IV + V+ VI	Tumor, aneurisma	Foix
Paret lat del seno cavernós	III + IV + V+ VI + VII	Aneurisma, trombosis seno venòs, tumor, granulomatosis	Tolosa- Hunt
Fosa retroesfenoidal	II + III + IV + V+ VI	Tumor	Jacob
Àpex de l'òs petròs	V + VI	Petrositis, tumors	Gradenigo
Meato auditiu intern	VII + VIII	Neurinoma, infecc	-
Angle pontocerebel·lós	V + VII + VIII + IX	tumor	-

Síndromes dels parells cranials (II)

Localització	Estructures afectades	Causes	Epònim
Foramen yugular	IX + X + XI	Tumor , aneurisma	Vernet
Espai retrocondili	IX + X + XI+ XII	Tumor, limfomes, dissecció carotídia	Collet- Sicard
	X+XI+XII	-	Jackson
Espai retroparotídi	IX+ X+ XI+ XII + simpàtic cervical (Hoorner)	Tumor, limfomes, dissecció carotídia, lesions granulomatoses	Villaret
Espai retroparotídi post	X + XII + XI	Lesions punxants en coll, tumors parotidis	Tapia

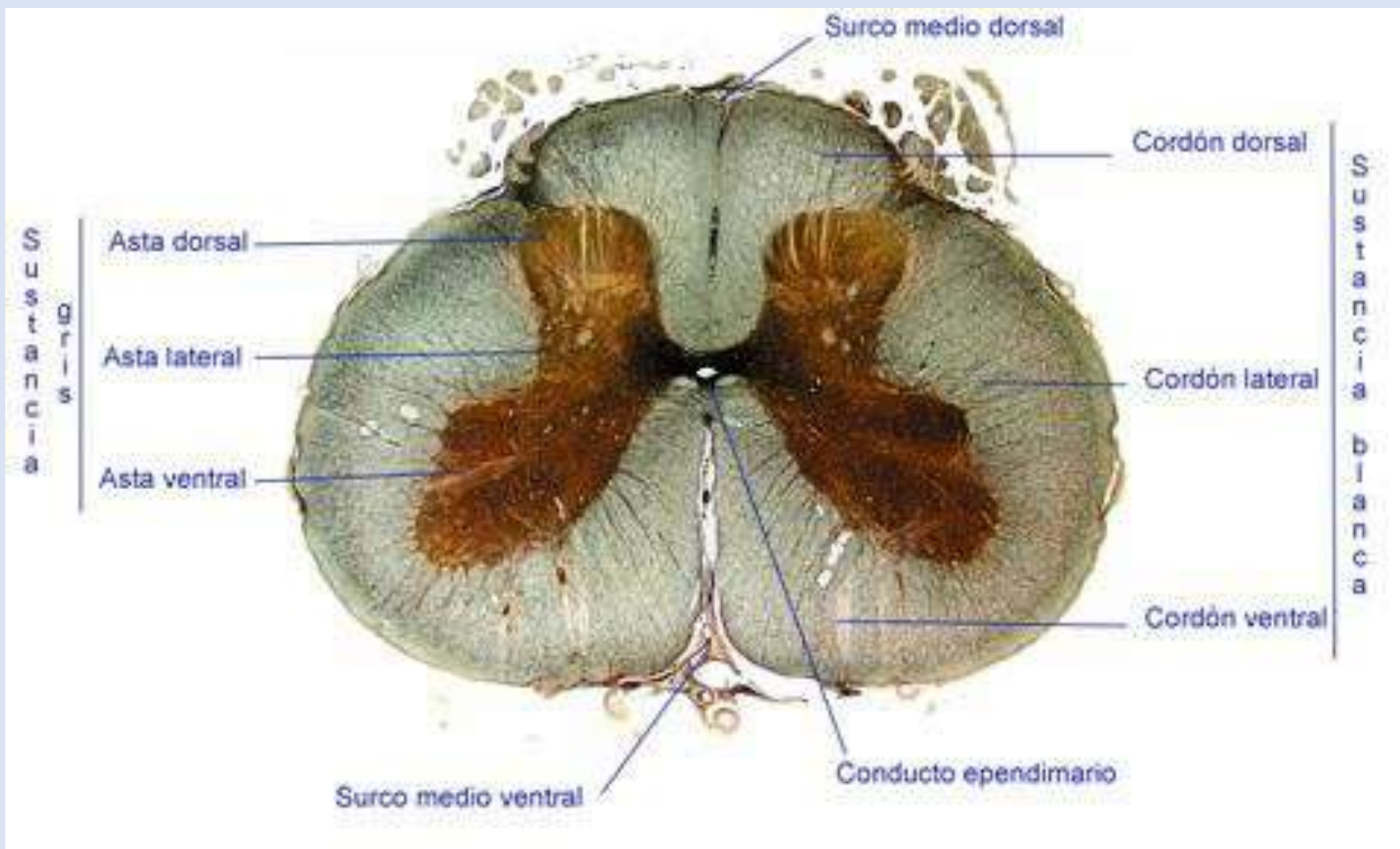

Tema 13. Malalties de la medul·la espinal

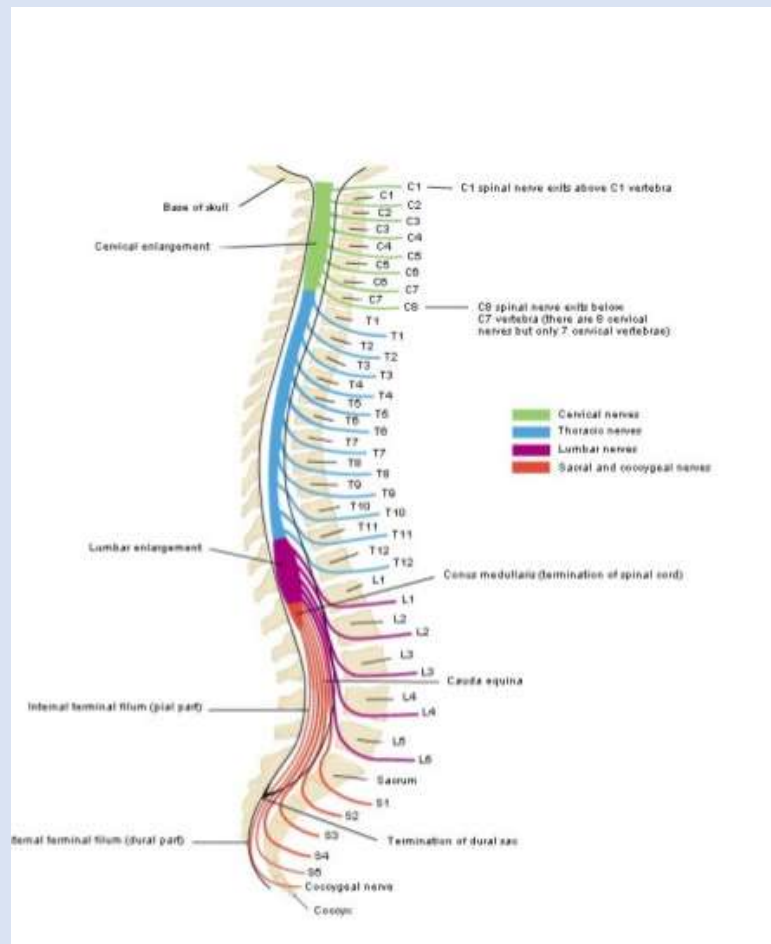
Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

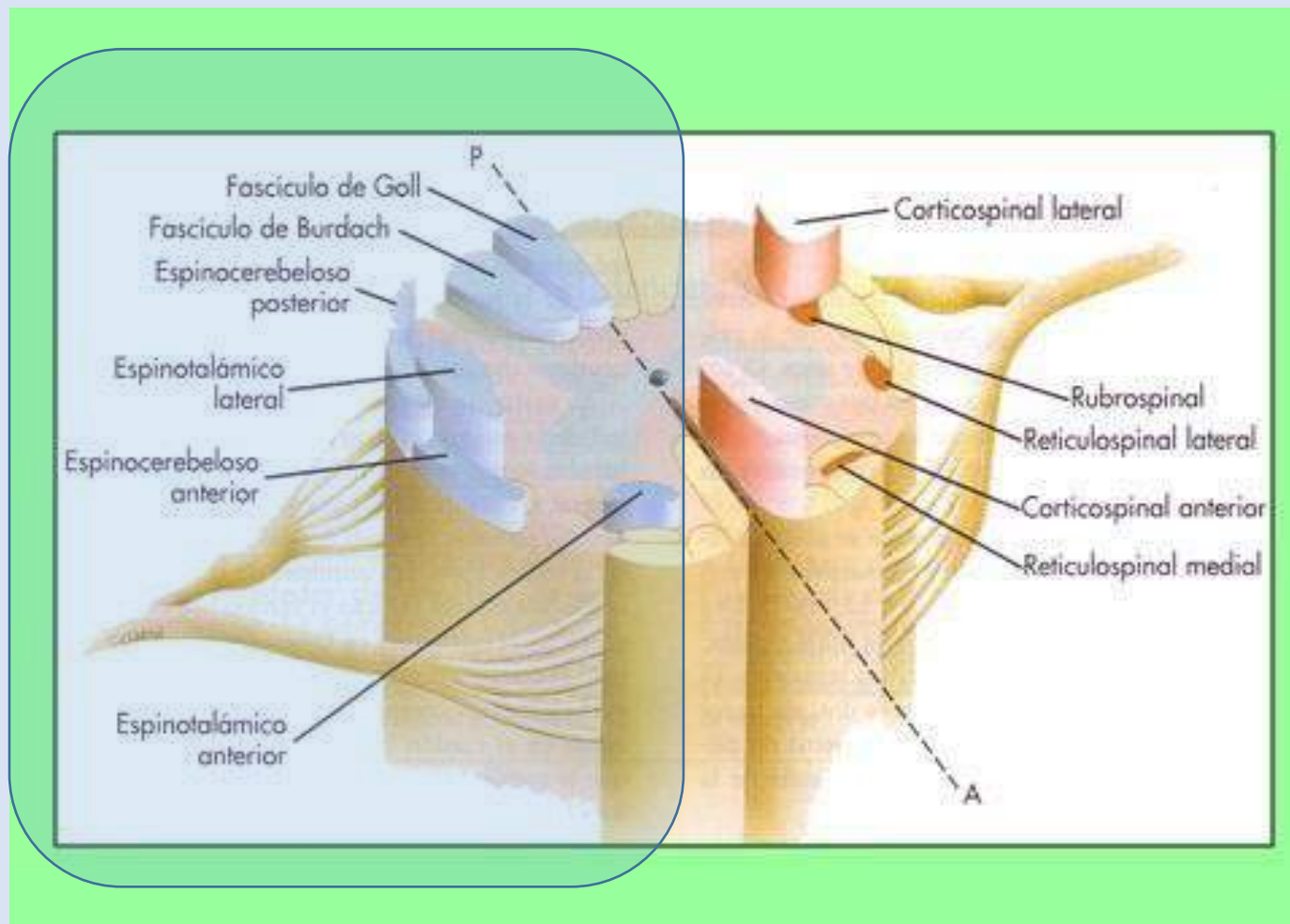
Introducció

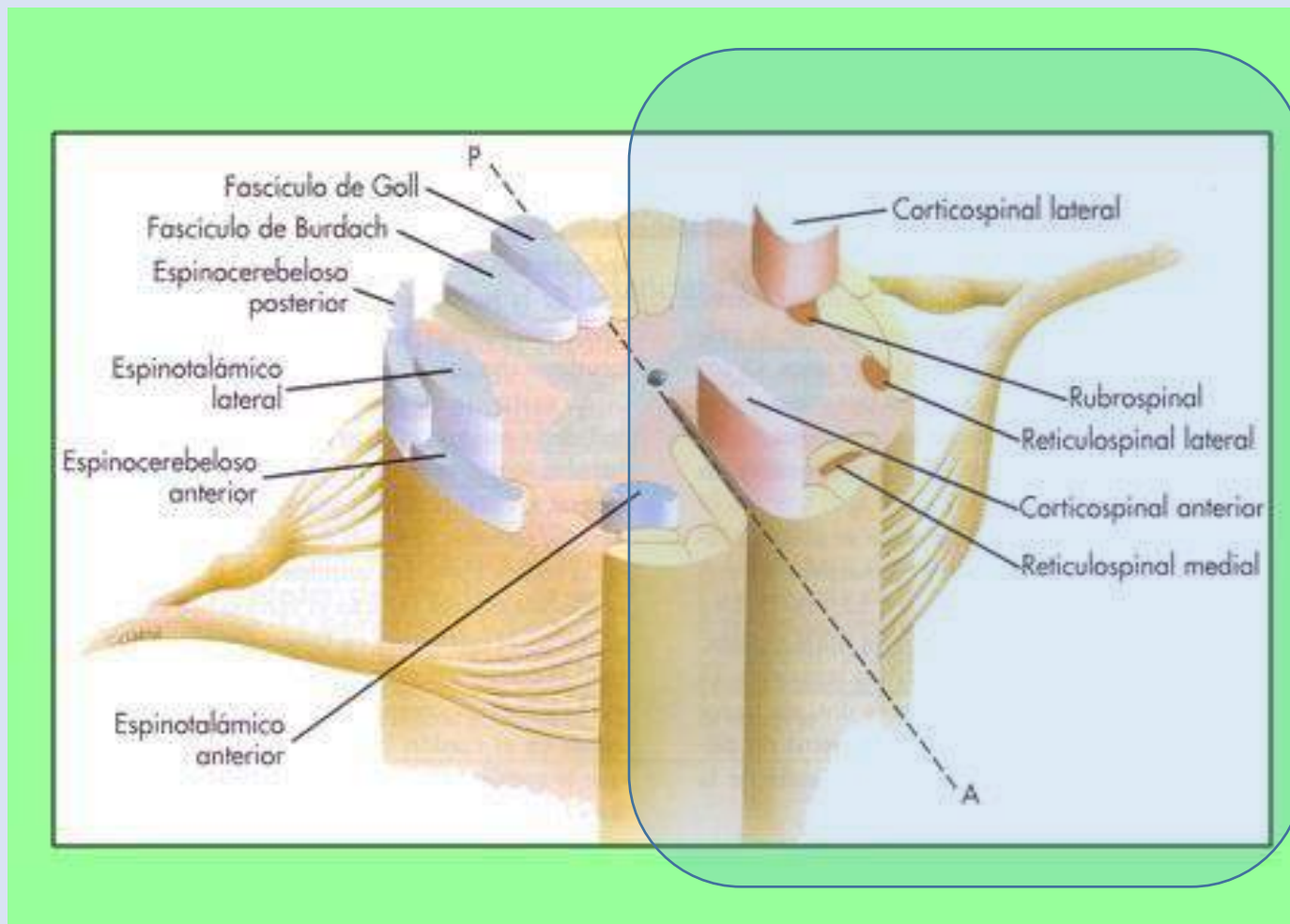
Introducció

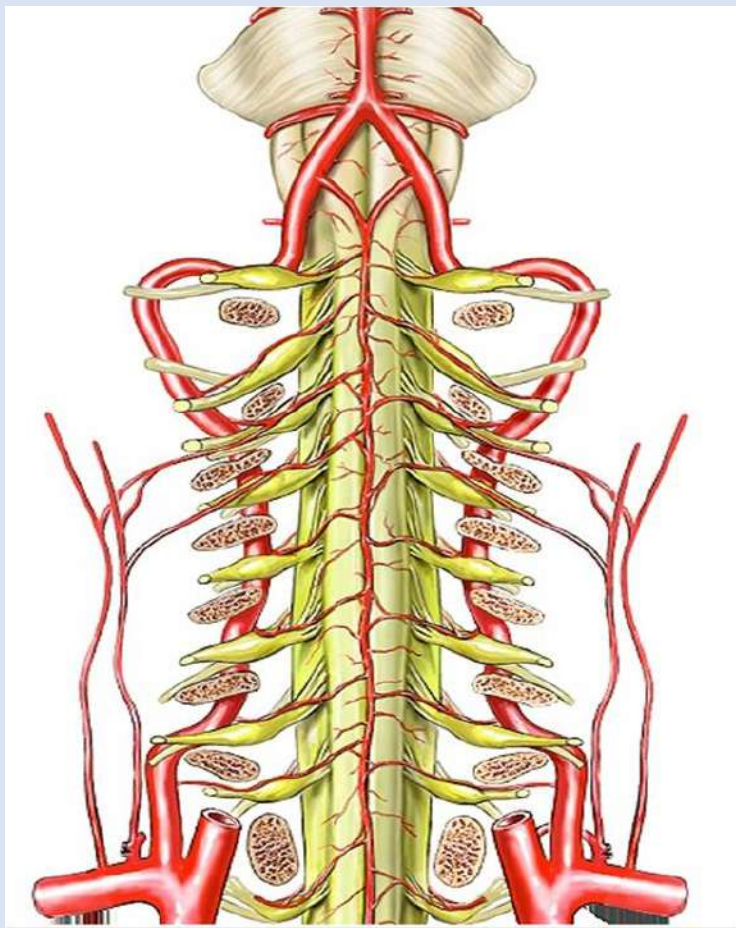
Vies de la medul·la espinal

Vies de la medul·la espinal

Vascularització

Diagnòstic

Estudi diagnòstic

Ressonància magnètica

Electroencefalograma

Trastorns medul·lars

Mielitis
transversa
aguda

Siringomièlia

Abscés
epidural

Hematoma
epidural

Degeneració
subaguda
combinada

Mielopatia
espondilítica

Radiculopaties

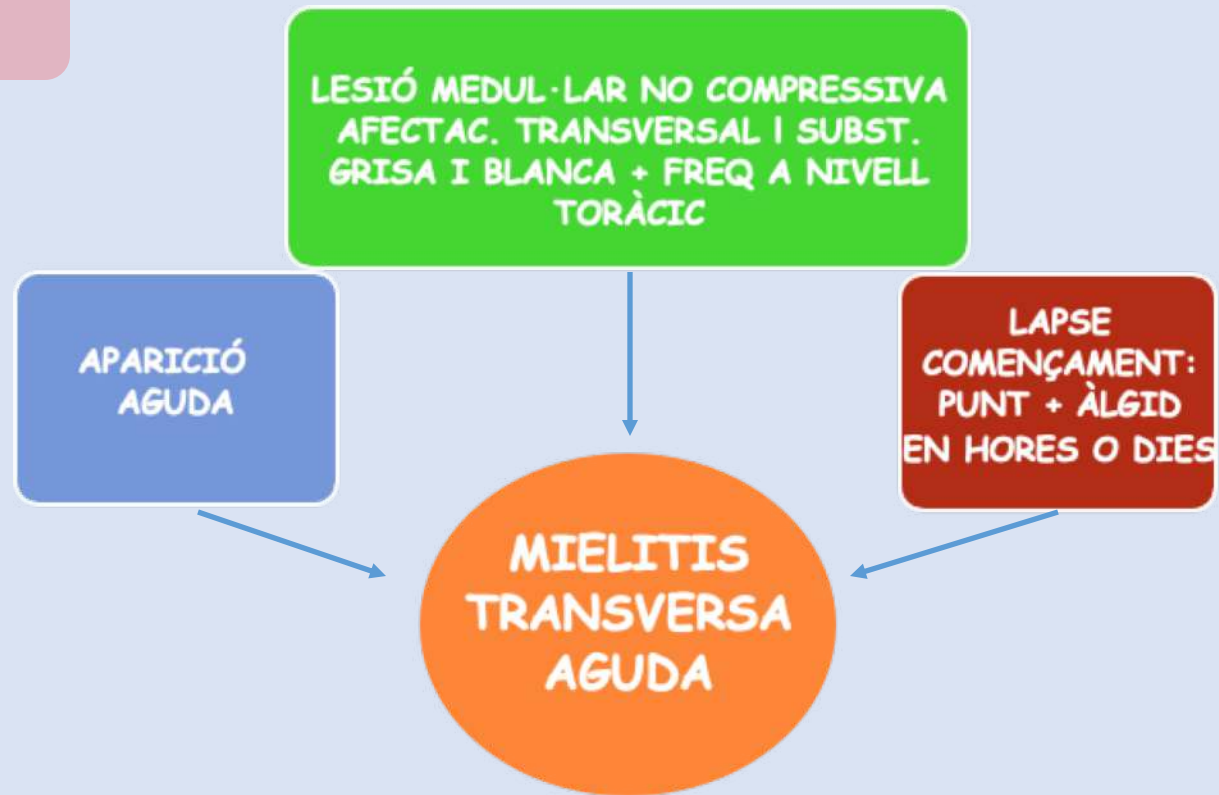
Trastorns medul·lars

Mielitis

Trastorns medul·lars

Mielitis

Trastorns medul·lars

Mielitis

Etiologia
Idiopàtica (la més freqüent)
Infecciosa
Autoimmune

Trastorns medul·lars

Mielitis

Simptomatologia

Mal d'esquena

Paraparèsia o tetraparèsia progressiva

Febre i incontinència

Trastorns medul·lars

Mielitis

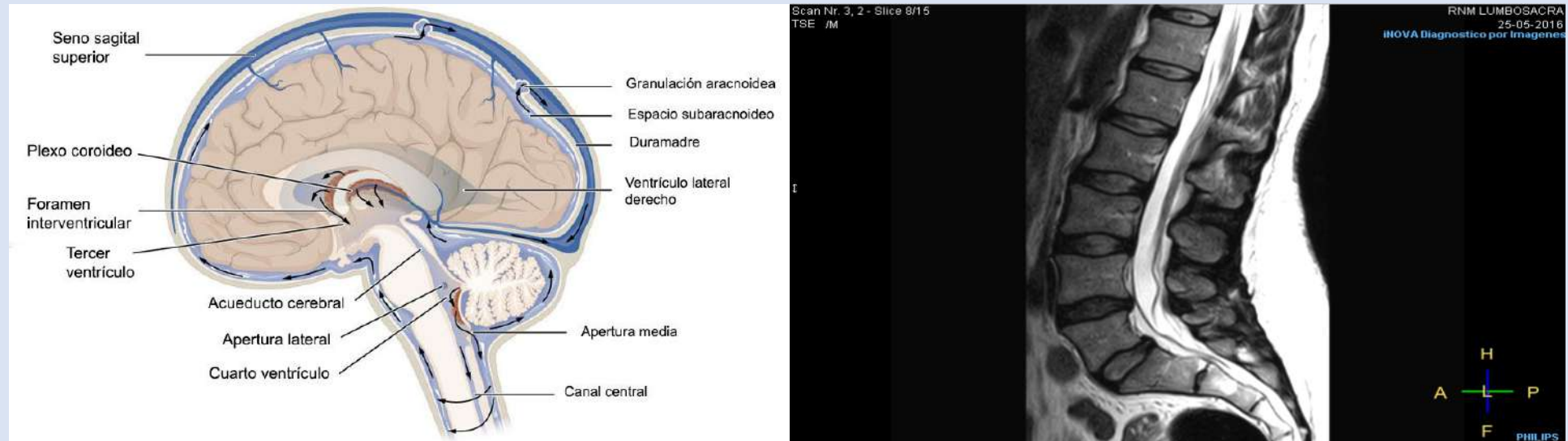
**RECUPERACIÓ
COMPLETA**

• **RECUPERACIÓ
PARCIAL**

• **SEQÜELES
IRREVERSIBLES**

Trastorns medul·lars

Mielitis

Trastorns medul·lars

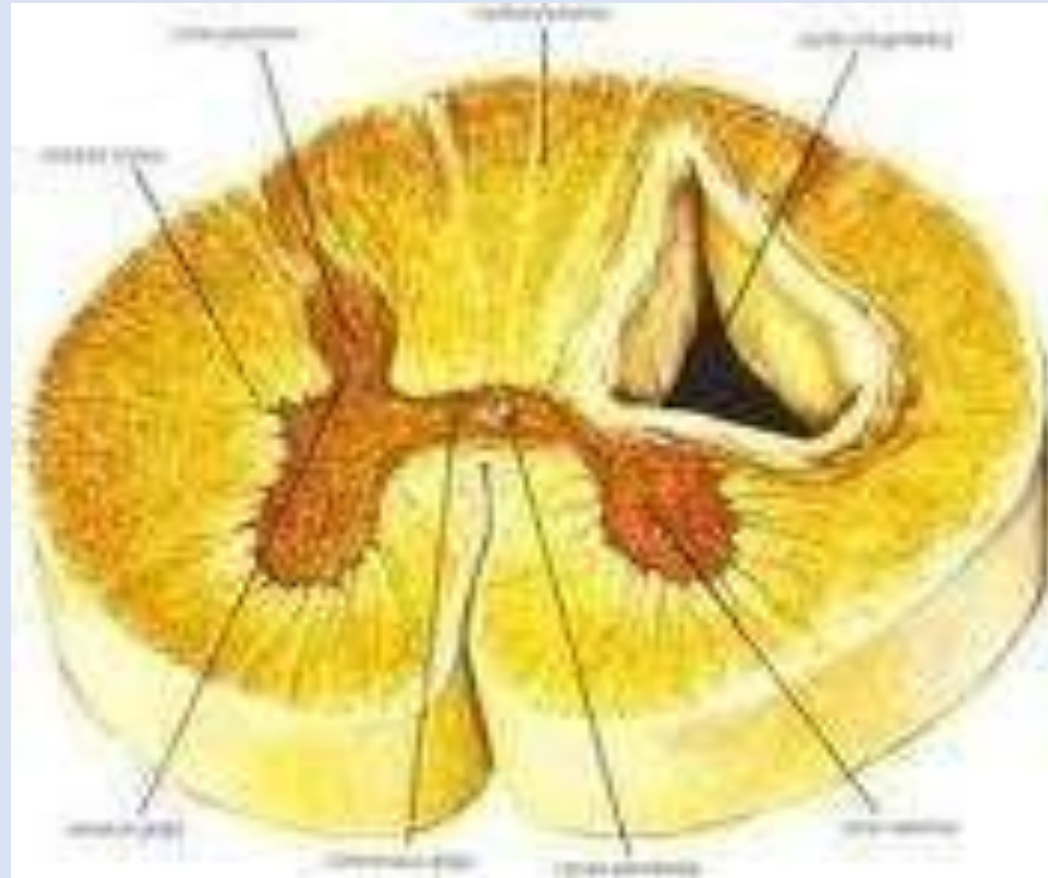
Mielitis

Trastorns medul·lars

Siringomièlia

Trastorns medul·lars

Siringomièlia

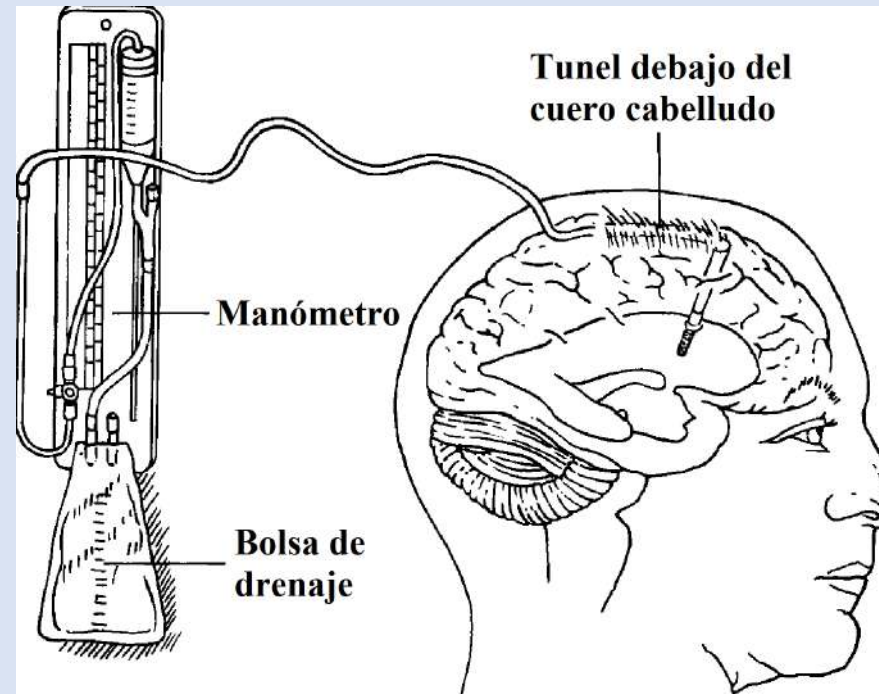
Trastorns medul·lars

Siringomièlia

Clínica
Atròfia amb arreflèxia
Pèrdua de sensibilitat dolorosa i tèrmica
Pèrdua de sensibilitat al trigemin
Atròfia asimètrica de la llengua
Nistagme i disfàgia

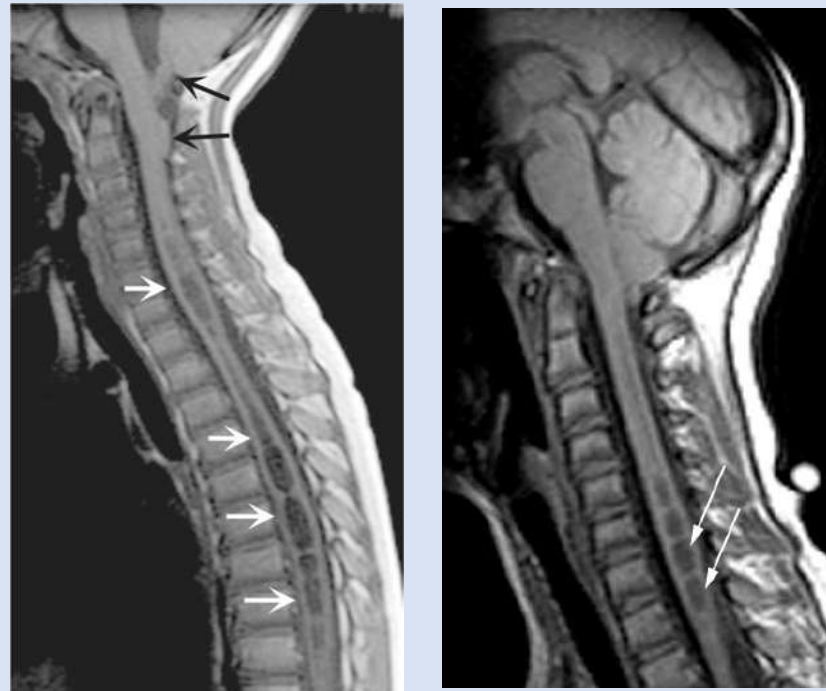
Trastorns medul·lars

Siringomièlia

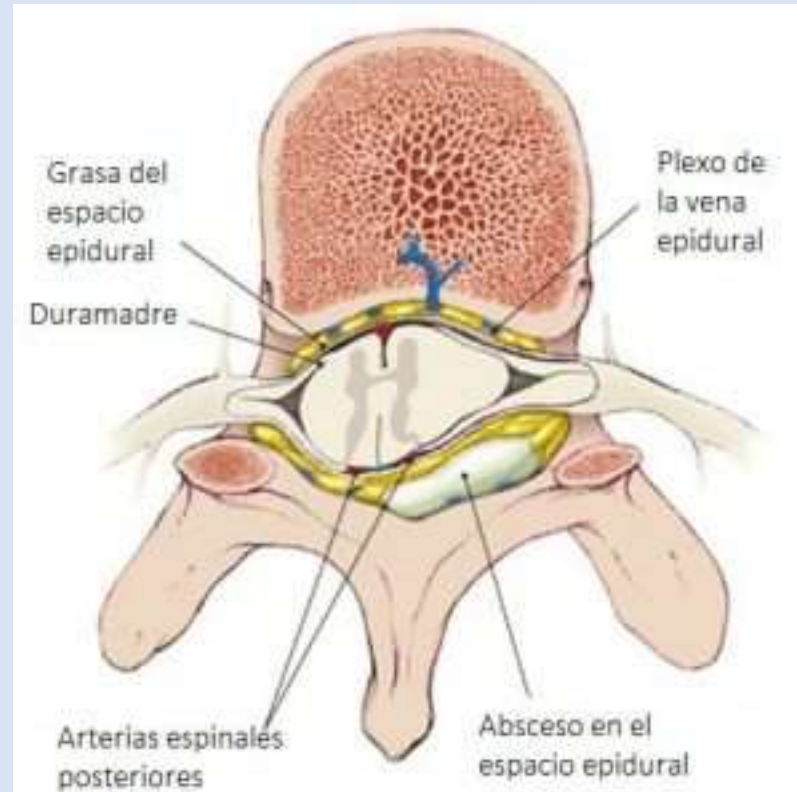
Trastorns medul·lars

Siringomièlia

Trastorns medul·lars

Abscés
epidural
espinal

Trastorns medul·lars

Abscés
epidural
espinal

Simptomatologia

Molèsties lleus a l'esquena

Paraparèsia ràpidament progressiva

Pèrdua sensorial per davall de la lesió

Símptomes vesicals

Trastorns medul·lars

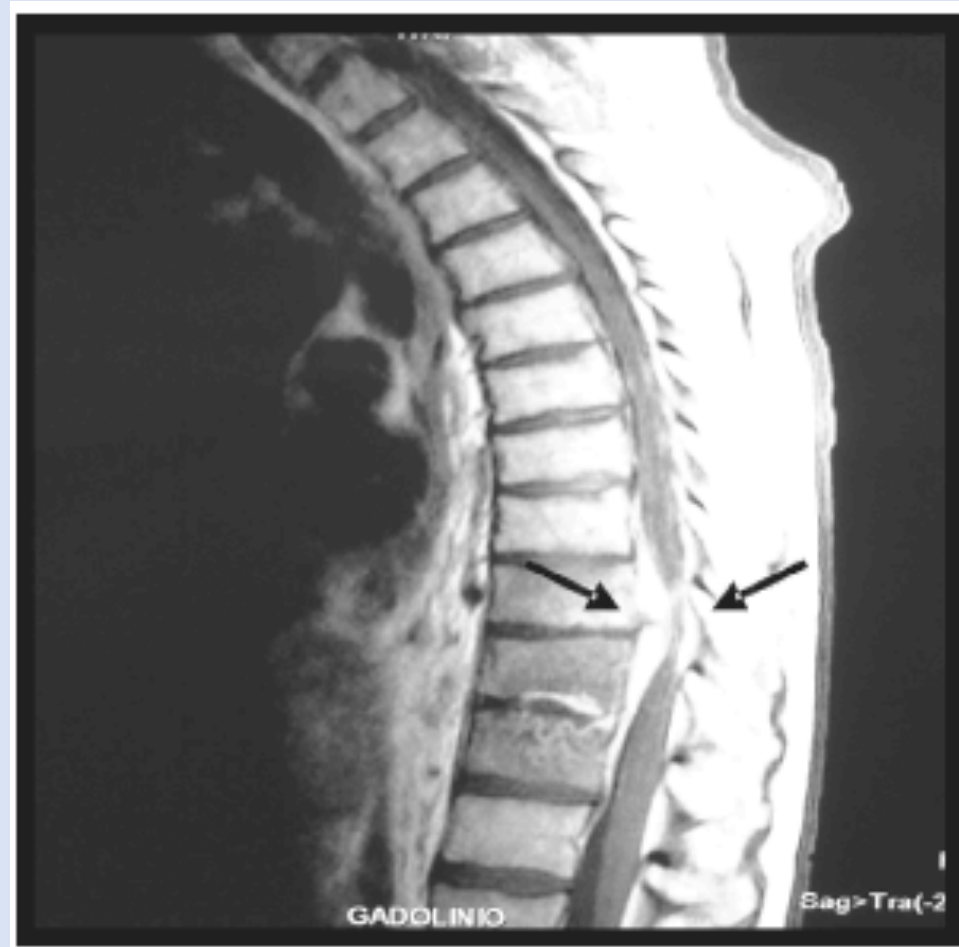
Abscés
epidural
espinal

Factors de risc
Diabetis <i>mellitus</i>
Cirurgia
Alcoholisme
Càncer
Infeccions
Úlceres per decúbit

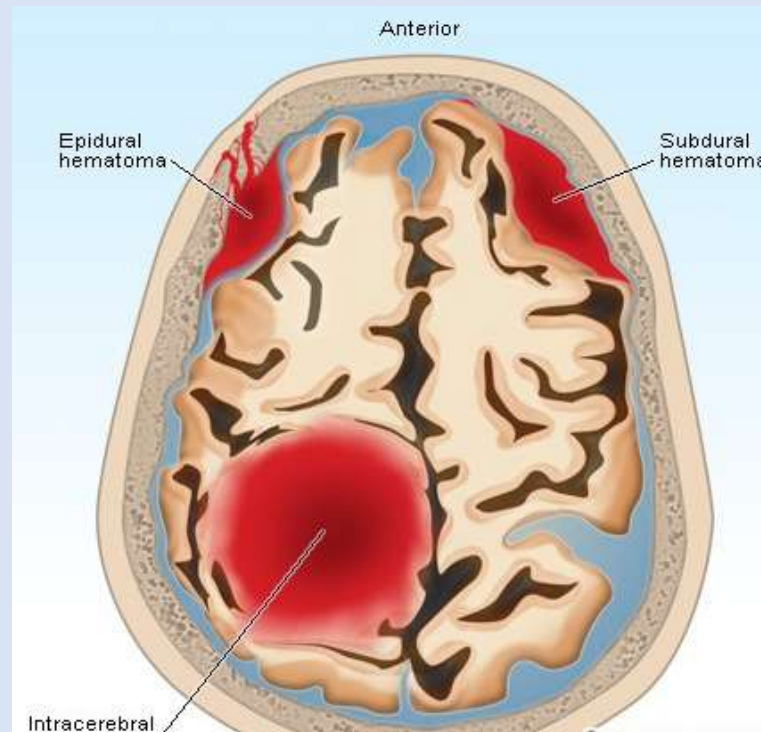
Trastorns medul·lars

Abscés
epidural
espinal

Trastorns medul·lars

Hematoma epidural

Trastorns medul·lars

Hematoma
epidural

Simptomatologia

Dolor focal agut a l'esquena

Síndrome Brown-Sequard (afectació hemimedul·la)

Paraplegia progressiva

Pèrdua sensitiva i motora

Trastorns medul·lars

Hematoma
epidural

Factors de risc

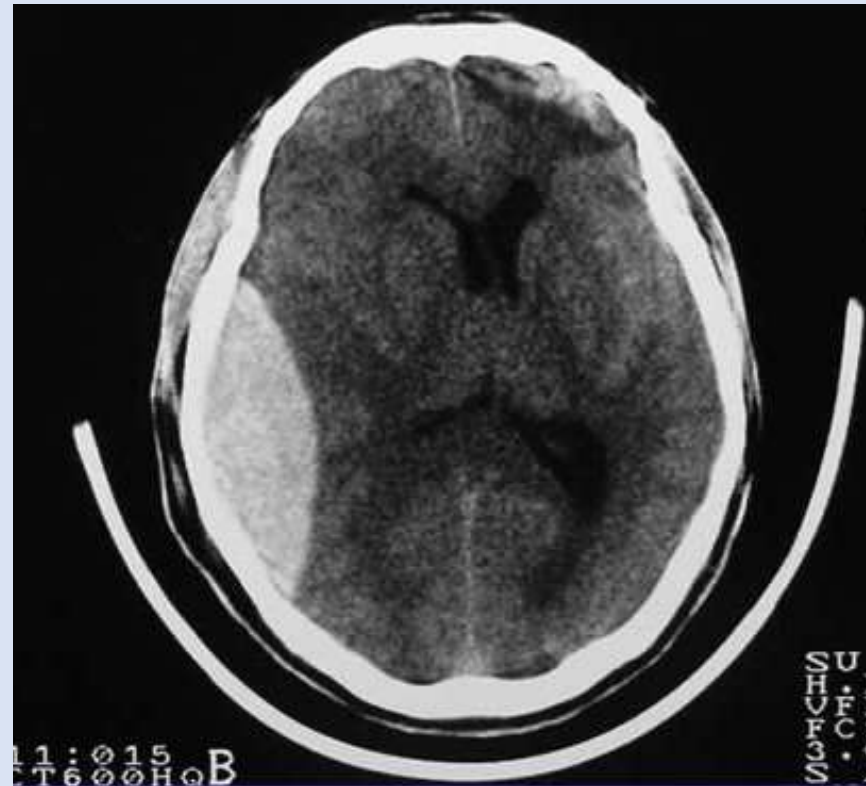
Ús d'anticoagulants

Tumors i traumatismes

Punció lumbar

Trastorns medul·lars

Hematoma
epidural

Trastorns medul·lars

Degeneració
subaguda
combinada

Trastorns medul·lars

Degeneració
subaguda
combinada

Trastorns medul·lars

Degeneració
subaguda
combinada

Simptomatologia

Parestèsies a les mans i els peus

Pèrdua de sensibilitat vibratòria i posicional

Pèrdua de força amb espasticitat i atàxia

En fases avançades, afectació mental

Trastorns medul·lars

Degeneració
subaguda
combinada

Trastorns medul·lars

Mielopatia
espondilítica
cervical

Trastorns medul·lars

Mielopatia espondilítica cervical

És la causa més freqüent de paraparèsia espàstica

Pot ser adquirida (adults de mitjana edat o ancians)

Començament gradual dels símptomes

Dany medul·lar mecànic i isquèmic

Trastorns medul·lars

Mielopatia
espondilítica
cervical

Simptomatologia

Problemes d'equilibri i marxa

Espasticitat

Manifestacions radiculars

Manifestacions de motoneurona inferior i superior

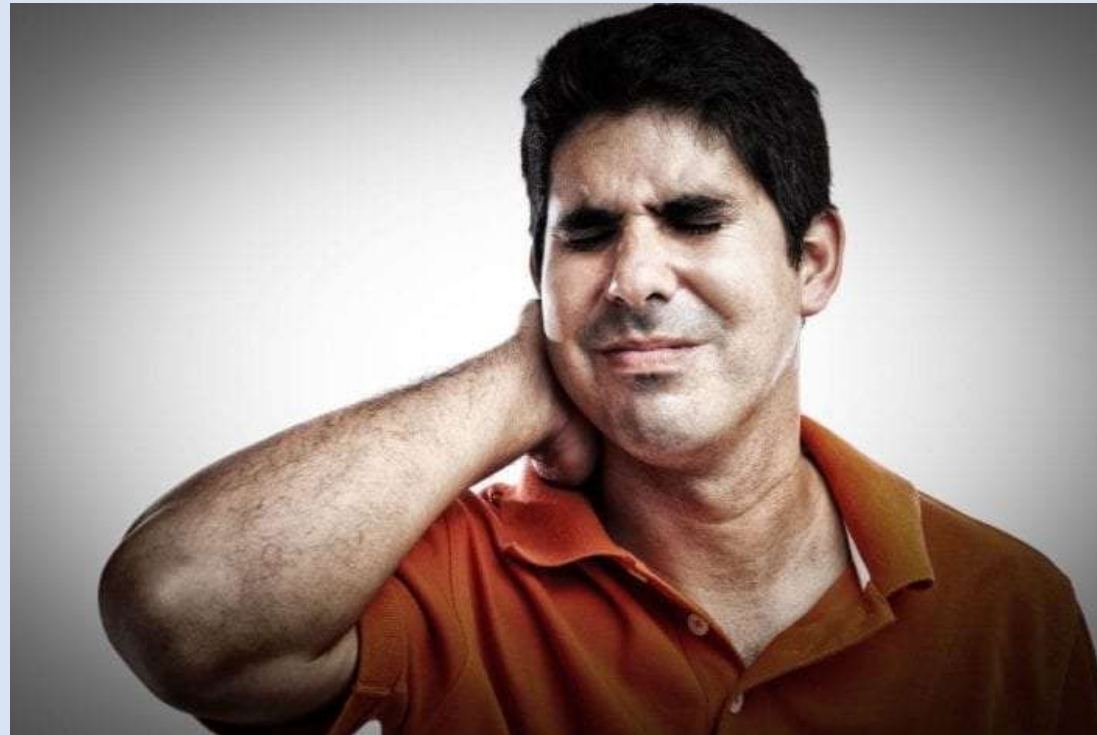
Trastorns medul·lars

Mielopatia
espondilítica
cervical

Trastorns medul·lars

Mielopatia
espondilítica
cervical

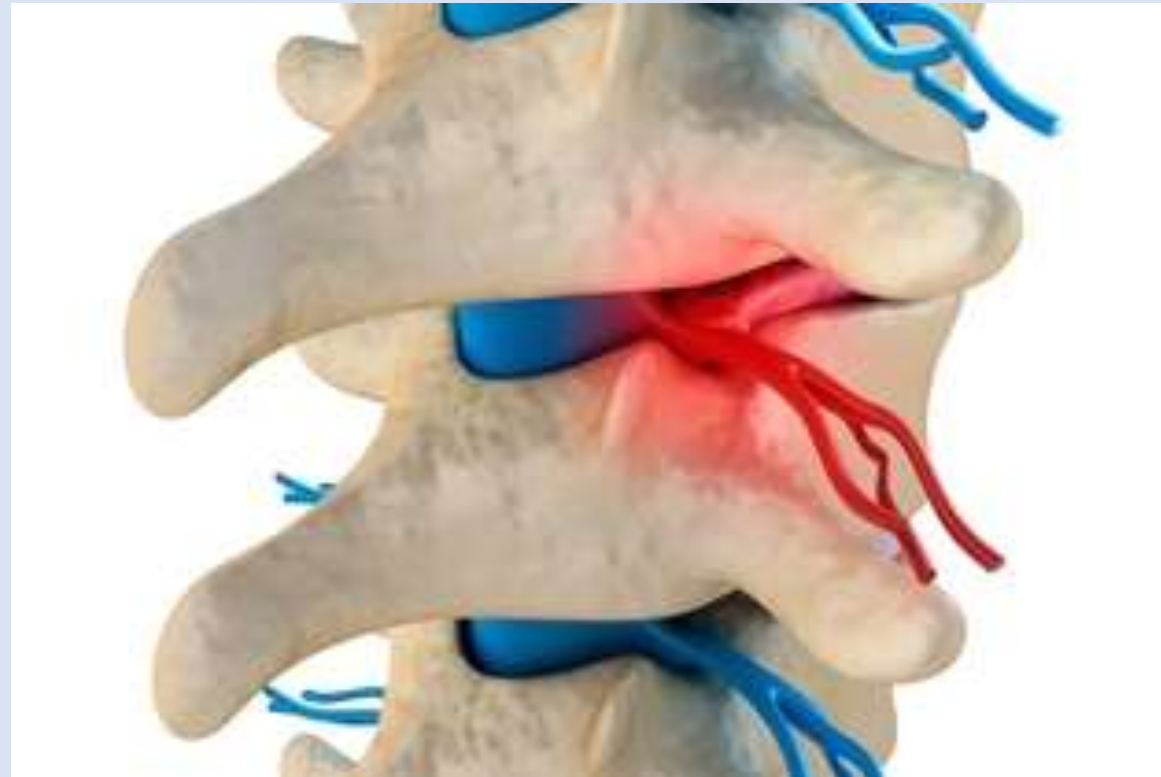
Trastorns medul·lars

Radiculopaties

Trastorns medul·lars

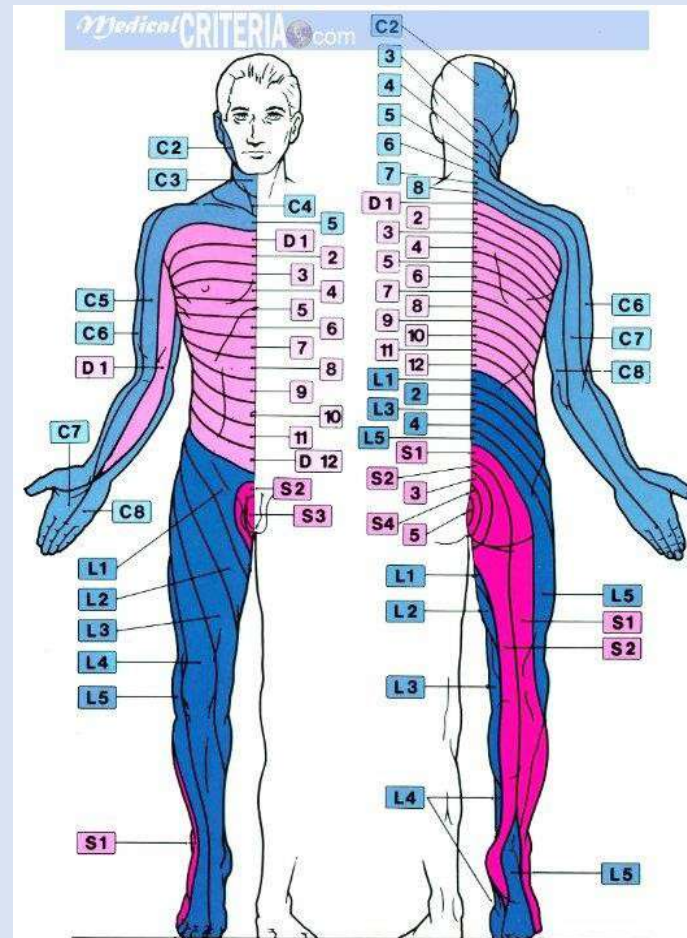
Radiculopaties

Trastorns medul·lars

Radiculopaties

Trastorns medul·lars

Radiculopaties

Cervical	Lumbar
Arrels del plexe braquial (C5-T1)	Sol passar en arrels (L5-S1)
Estrenyiment del canal medul·lar	Homes
Pèrdua de viscoelasticitat del disc	Herniació posterolateral del disc

Trastorns medul·lars

Radiculopaties

Hèrnia cervical	Hèrnia lumbar
Dolor a la part posterior del coll	Dolor a la zona lumbar
Irradiat pel territori de l'arrel	Irradiat fins al turmell
Alteració sensitiva als braços	Dèficit sensitiu al territori
Pèrdua de reflexos bicipital i tricipital	Contractura muscular lumbar
Feblesa muscular	

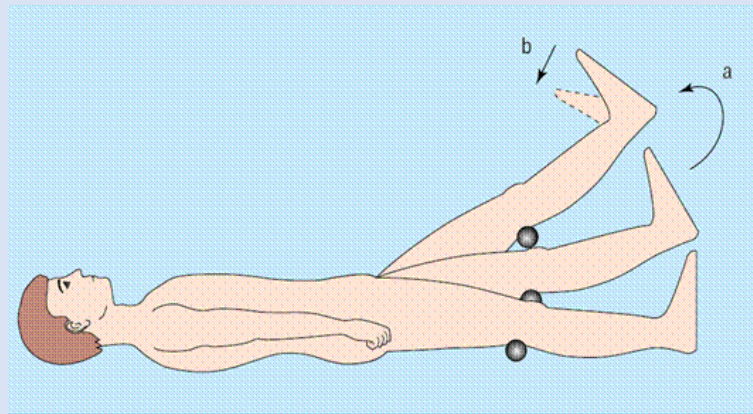
Trastorns medul·lars

Radiculopaties

Trastorns medul·lars

Radiculopaties

Trastorns medul·lars

Radiculopaties

Tema 14. Commoció i altres lesions cranioencefàliques

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

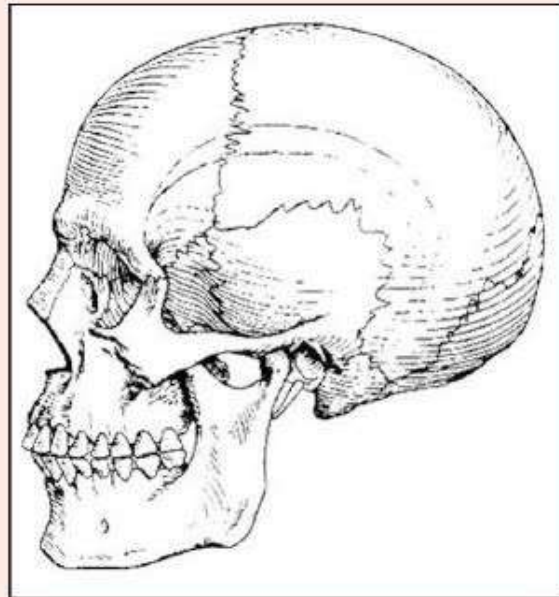

Introducció

Introducció

ANATOMÍA CRANEAL

- Cuero cabelludo: 5 capas.
- Cráneo: 8 huesos.
- Meninges: Dura, Aracnoides y Piamadre.
- L.C.R.
- Parénquima.

FISIOLOGÍA

- Neocórtex.
- Sistema Reticular Ascendente (SRA).

Introducció

Epidemiologia

Introducció

Epidemiologia

Quadres molt freqüents

Principal causa de mort en menors de 35 anys per accidents

Sempre hem de pensar en possibles lesions associades

Introducció

Classificació

Obert

Tancat

Introducció

Classificació

ESCALA DE GLASGOW

Abre los ojos	Puntuación
Espontáneamente	4
Por orden verbal	3
Por estímulo doloroso	2
No respuesta	1
Mejor respuesta verbal	
Orientado y conversa	5
Desorientado pero conversa	4
Palabras inapropiadas	3
Sonidos incomprensibles	2
No respuesta	1
Mejor respuesta motora	
Obedece órdenes (se le indica hacer un movimiento)	6
Localiza el dolor (lleva la mano al sitio doloroso)	5
Retirada en flexión (retira la extremidad del sitio doloroso)	4
Flexión anormal (rigidez tipo decorticación)	3
Extensión (rigidez tipo descerebración)	2
No respuesta	1

Introducció

Classificació

Escala de Coma de Glasgow		<u>Respuesta Motora</u>	
<u>Respuesta Verbal</u>		Obedece órdenes 6	
Orientada	5	Localiza el dolor 5	
Confusa	4	Retirada al dolor 4	
Inapropiada	3	Flexión anormal 3	
Incomprensible	2	Extensión 2	
No respuesta	1	No respuesta 1	
<u>Apertura de Ojos</u>			
Esponánea	4		
A la orden	3		
Al dolor	2		
No apertura	1		

Introducció

Classificació

Grau I o TCE lleu (GCS 14-15)

Grau II o TCE moderat (GCS 13-9)

Grau III o TCE greu (GCS 8-3)

Introducció

Classificació

Focals	Difuses
Fractures	Commoció
Contusions	Lesió axonal difusa
Laceracions	Lesions cerebrals hipòxiques
Hematomes intracranials	Edema
Alteracions cerebrals secundàries focals	

Introducció

Etiopatogènia

Lesió cerebral primària

Introducció

Etiopatogènia

Lesió cerebral secundària

Introducció

Etiopatogènia

Lesió cerebral secundària

Hipoxèmia
Hipercàpnia
Alteració de la tensió arterial
Elevació de la pressió intracranial
Edema cerebral
Hipertèrmia
Alteració glucèmica
Edema
Convulsions-epilèpsia

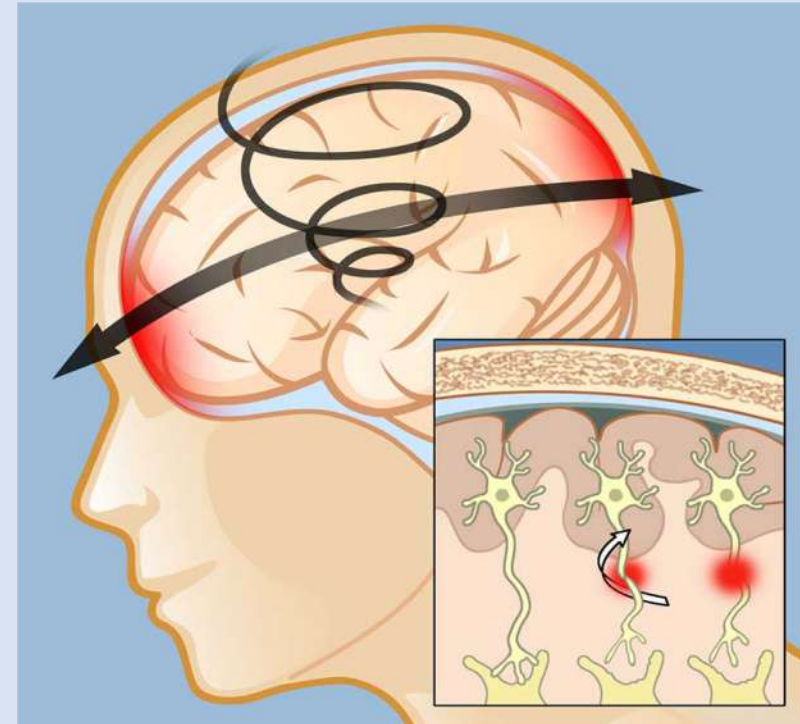
Introducció

Fisiopatologia

Introducció

Fisiopatologia

Fractures cranials

Fractures cranials

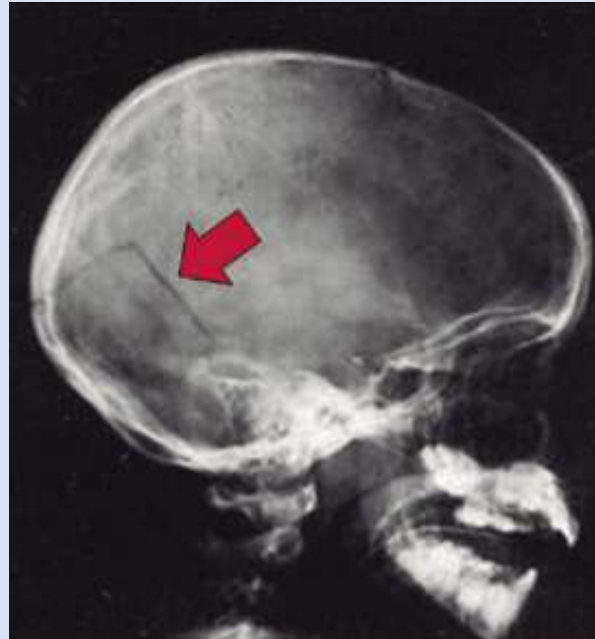
Fractures de la volta

Fractures cranials

Fractures de la base

Fractures cranials

Fractures de la base

Fractura de la fossa anterior

Fractures cranials

Fractures de la base

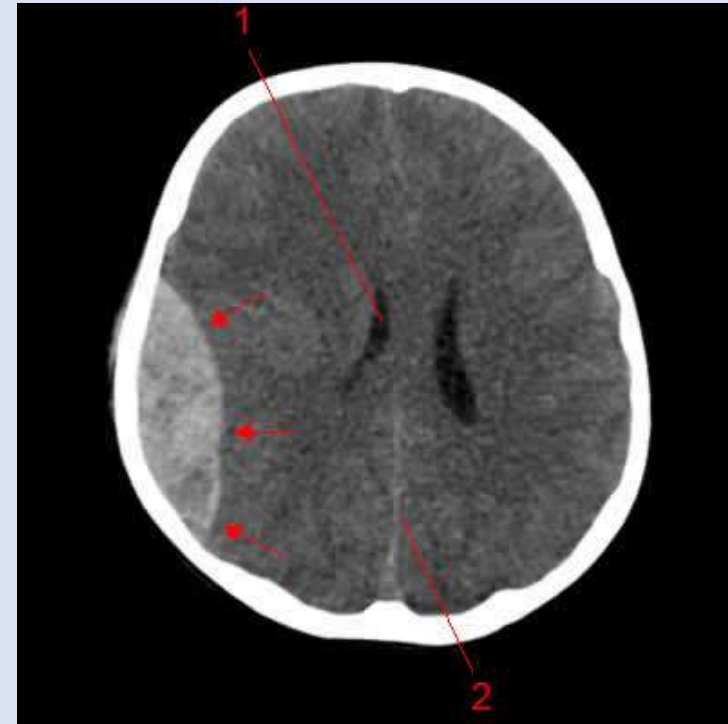
Fractura
de la fossa mitjana

Fractures cranials

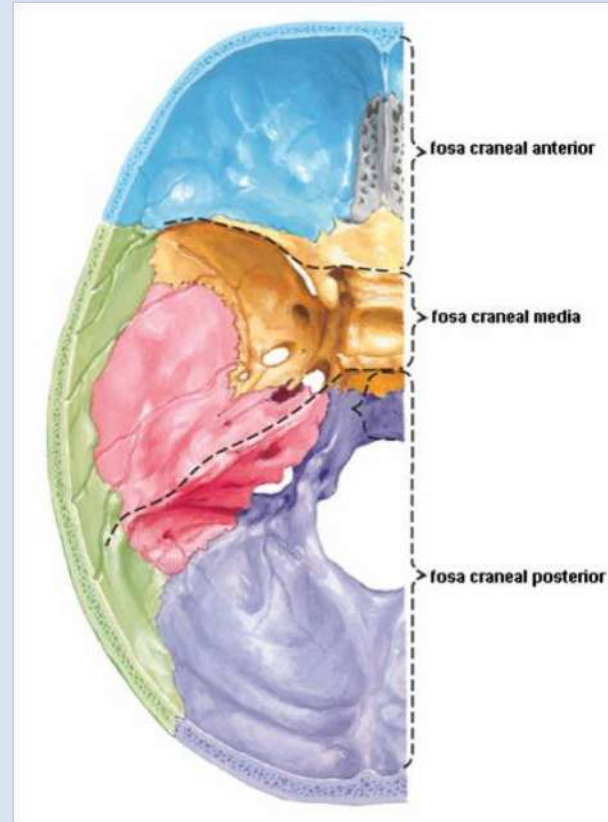
Fractures de la base

Fractura
de la fossa posterior

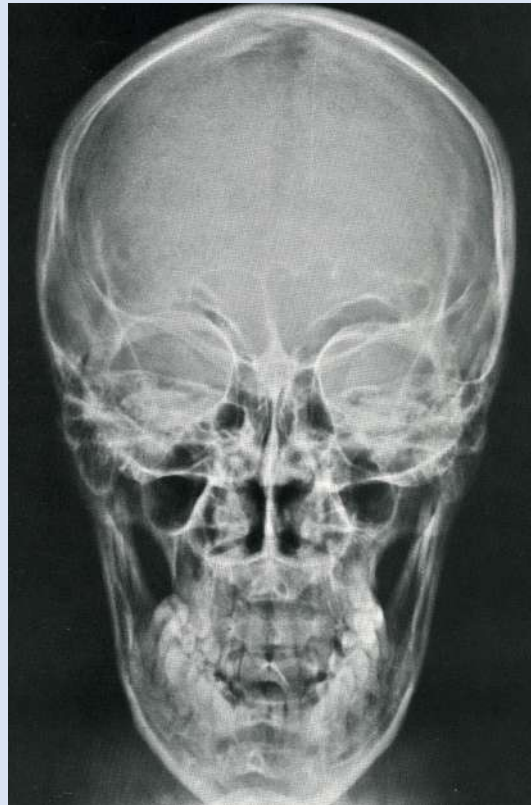

Fractures cranials

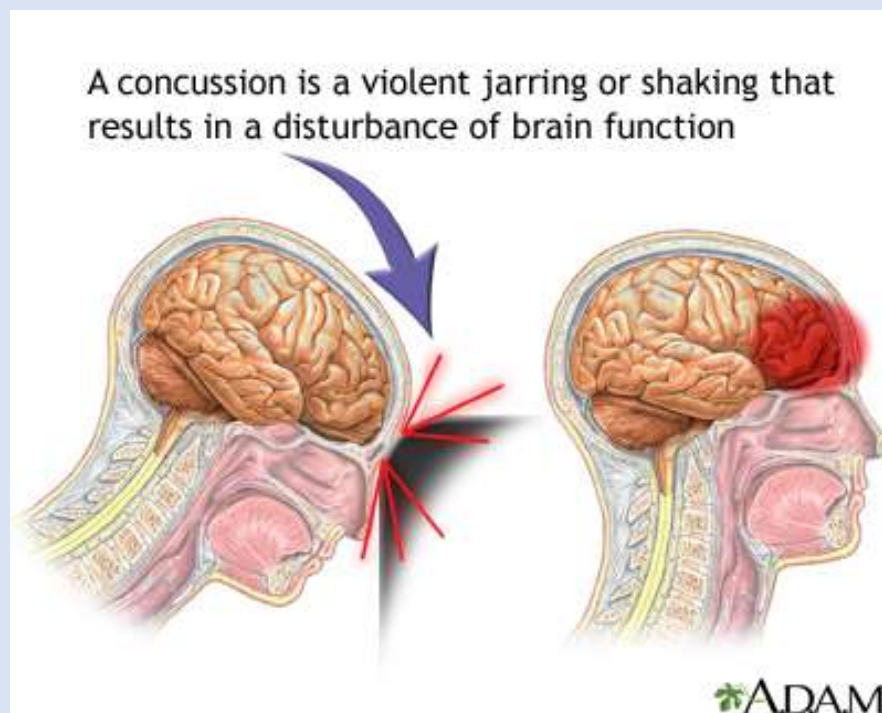
Fractures de la base

Fractures cranials

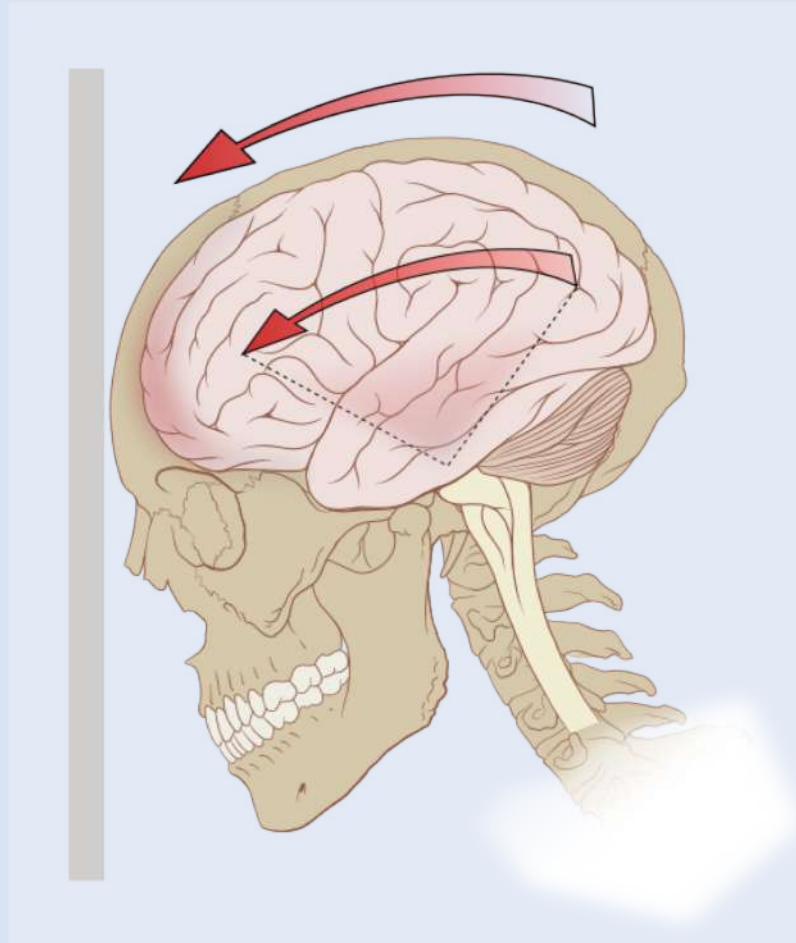

Commoció cerebral

<https://www.youtube.com/watch?v=tgtcByKREZE>

Commoció cerebral

Commoció cerebral

Clínica
Pèrdua immediata i transitòria del coneixement
Amnèsia de breu duració
Atordiment, manifestacions autonòmiques
Pot produir convulsions
Pal·lidesa, bradicàrdia i hipotensió
Manifestacions neurològiques focals

Commoció cerebral

Clínica

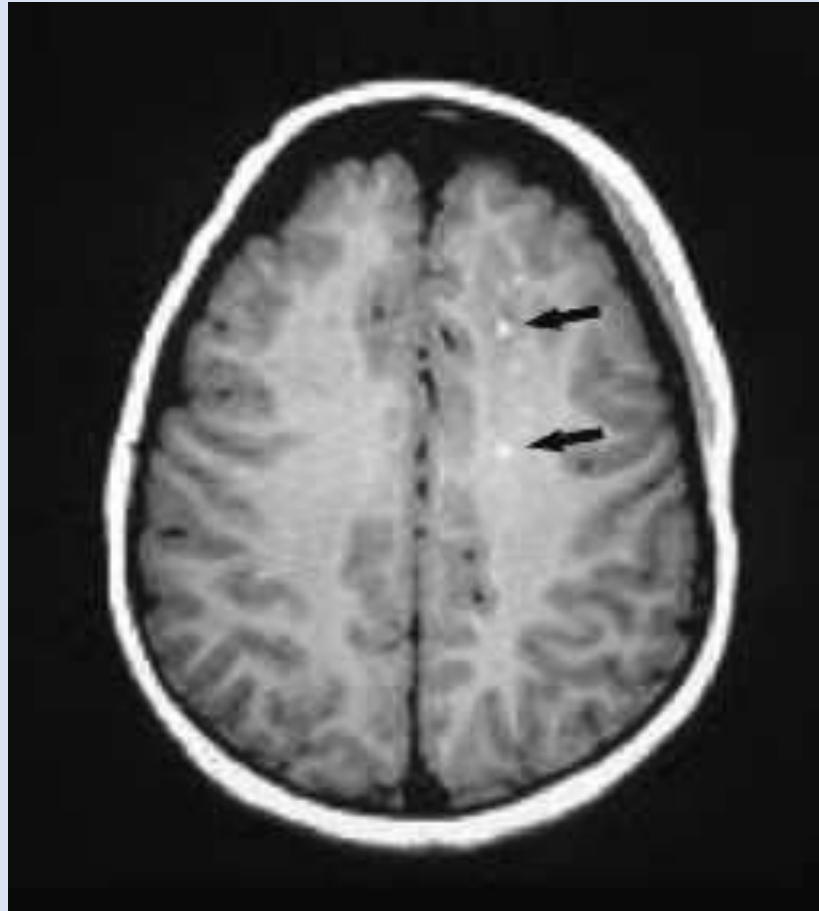
A vegades, la memòria es recupera gradualment

Hemorràgia intracranial

Poden quedar llacunes de memòria persistents

No deixa alteracions conductuals

Lesió axonal difusa

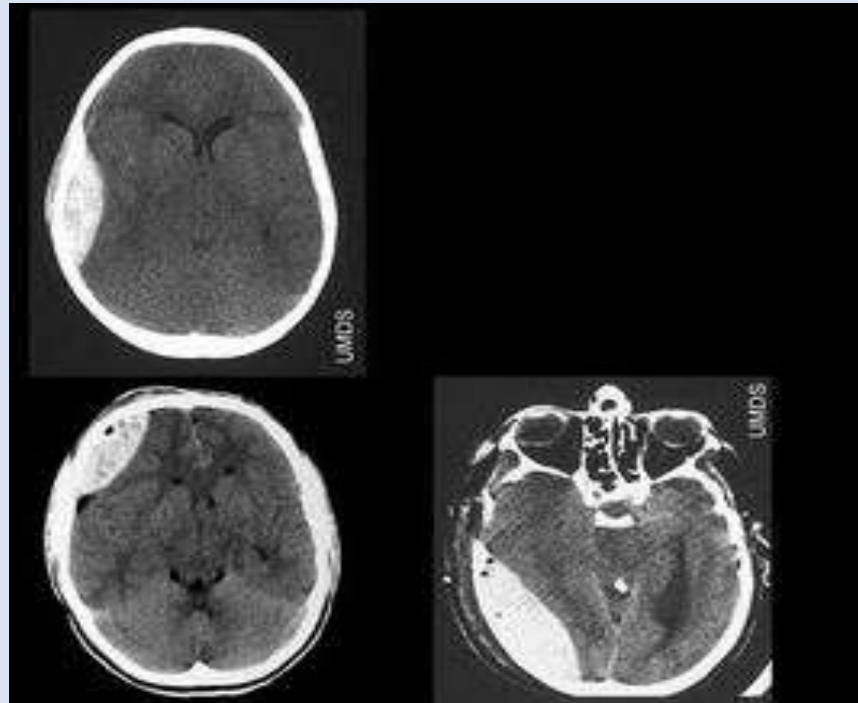

Lesió axonal difusa

Dany difús lleu (6-24 hores)
Dany difús moderat o greu (>24 hores)
Pot provocar coma traumàtic
Si afecta el tronc encefàlic → pitjor pronòstic
Presenten alteracions cognitives i motores
Causa aïllada molt important

Lesions focals

Hematoma epidural

Lesions focals

Hematoma epidural

Evolució

Pèrdua de consciència, seguida d'interval lúcid i coma

Lesions focals

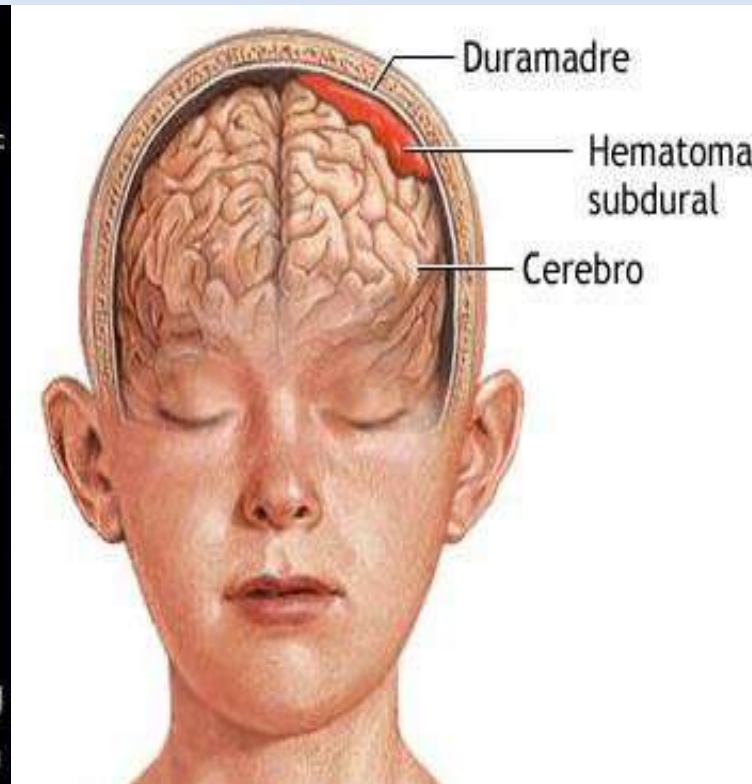
Hematoma epidural

Síntomes

Hemiparèsia contralateral
Pupila ipsilateral dilatada i arreactiva

Lesions focals

Hematoma subdural

Lesions focals

Hematoma subdural

Agut	Crònic
Pèrdua de consciència	Pacients de 50 anys
Síntomes 72 hores després de la lesió	Síntomes 21 dies després del TCE
Hemiparèsia, alteracions pupil·lars	

Lesions focals

Hematoma subdural

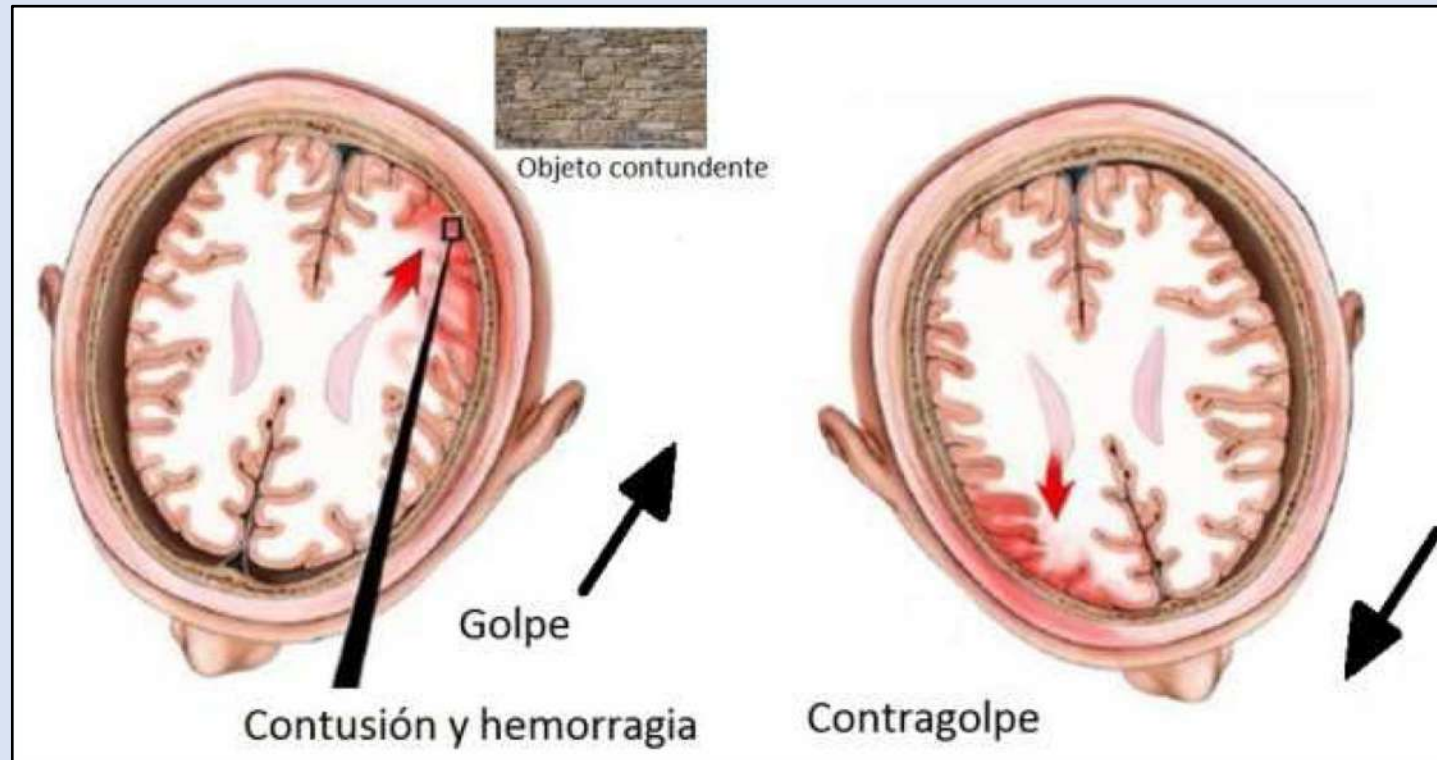
	HEMATOMA SUBDURAL	HEMATOMA EPIDURAL
ORIGEN	Venoso (rotura de venas corticales)	Arterial (a. meníngica media) <i>(MIR)</i>
LOCALIZACIÓN MÁS FRECUENTE	Región frontotemporal	Porción escamosa del hueso temporal o cualquier otra localización
FORMA COÁGULO	Semiluna	Biconvexa
CLÍNICA	Clinica de herniación uncal progresiva de rápida evolución Desde el momento de la lesión: somnolientos o comatosos	Conmoción cerebral - Intervalo lúcido - Herniación uncal cerebral (coma rápida evolución) <i>(MIR 99F, 77; MIR 97, 76)</i>
LESIÓN PARÉNQUIMA	Mayor y desde el principio (sangre en contacto con parénquima)	Menor y más tardía (por compresión)
TAC	Semiluna hiperdensa subdural	Lente hiperdensa epidural
TRATAMIENTO	Craneotomía de urgencia	
MORTALIDAD	>50%	15-30%

Tabla 2. Diagnóstico diferencial entre hematoma subdural y epidural.

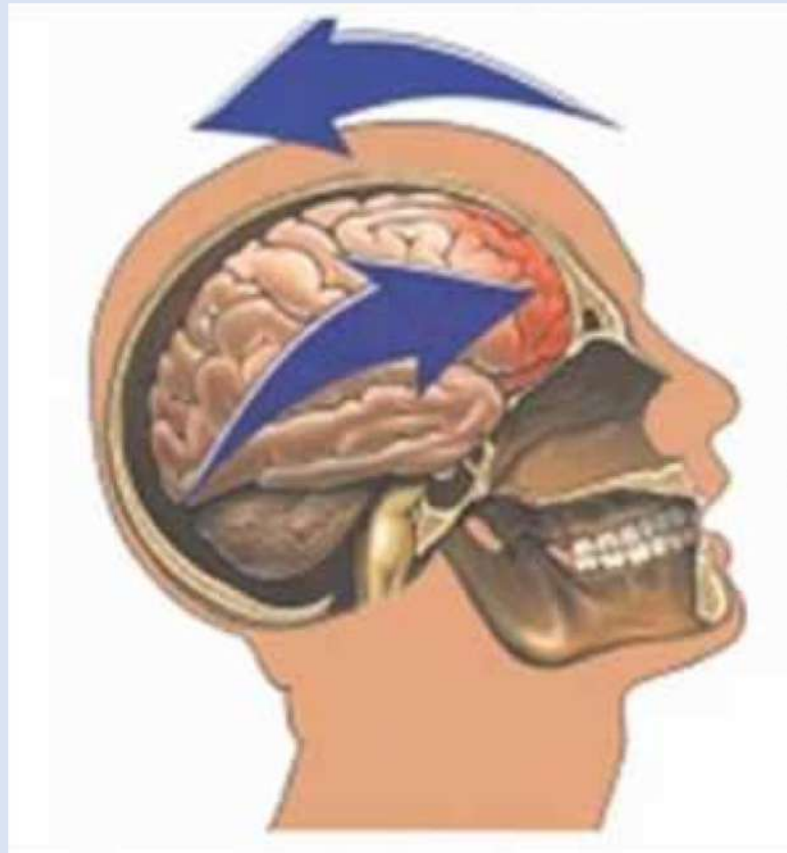
Contusions

Contusions

Contusions

Contusions

Edema cerebral

Swelling

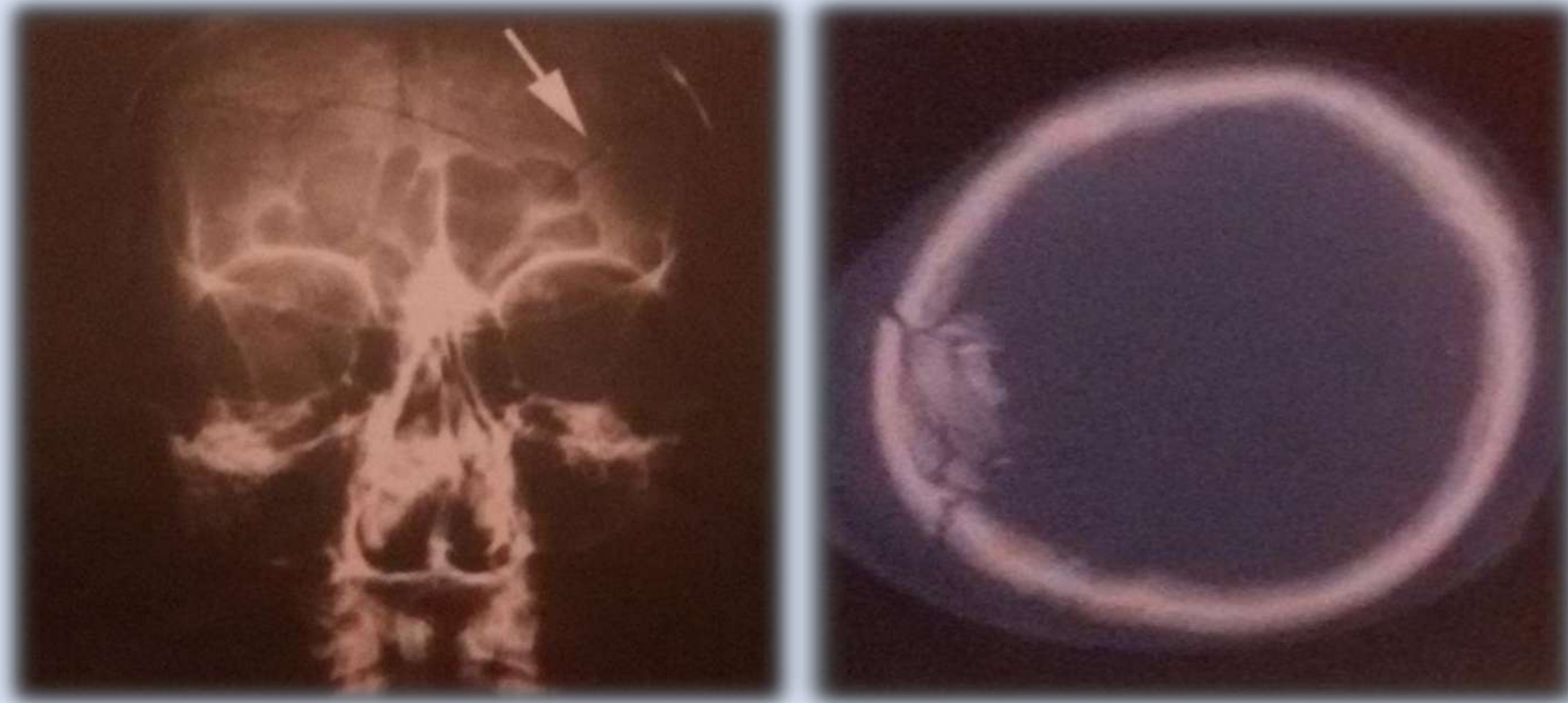

Hipertensió cranial

Neuroimatge

Tractament

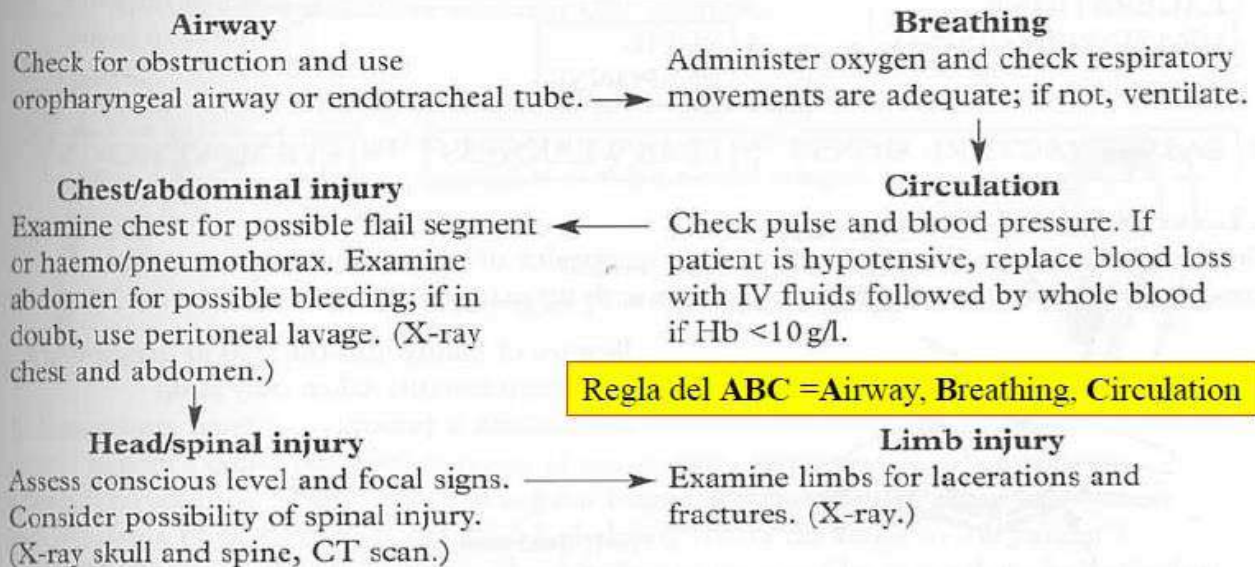
Tractament

Assistència urgent
Immobilització cervical
Control de via aèria (oxigenació i ventilació)
Control d'hemorràgies i circulació (xoc hipovolèmic)
Avaluació neurològica
Monitoratge
Proves d'imatge urgents

Tractament

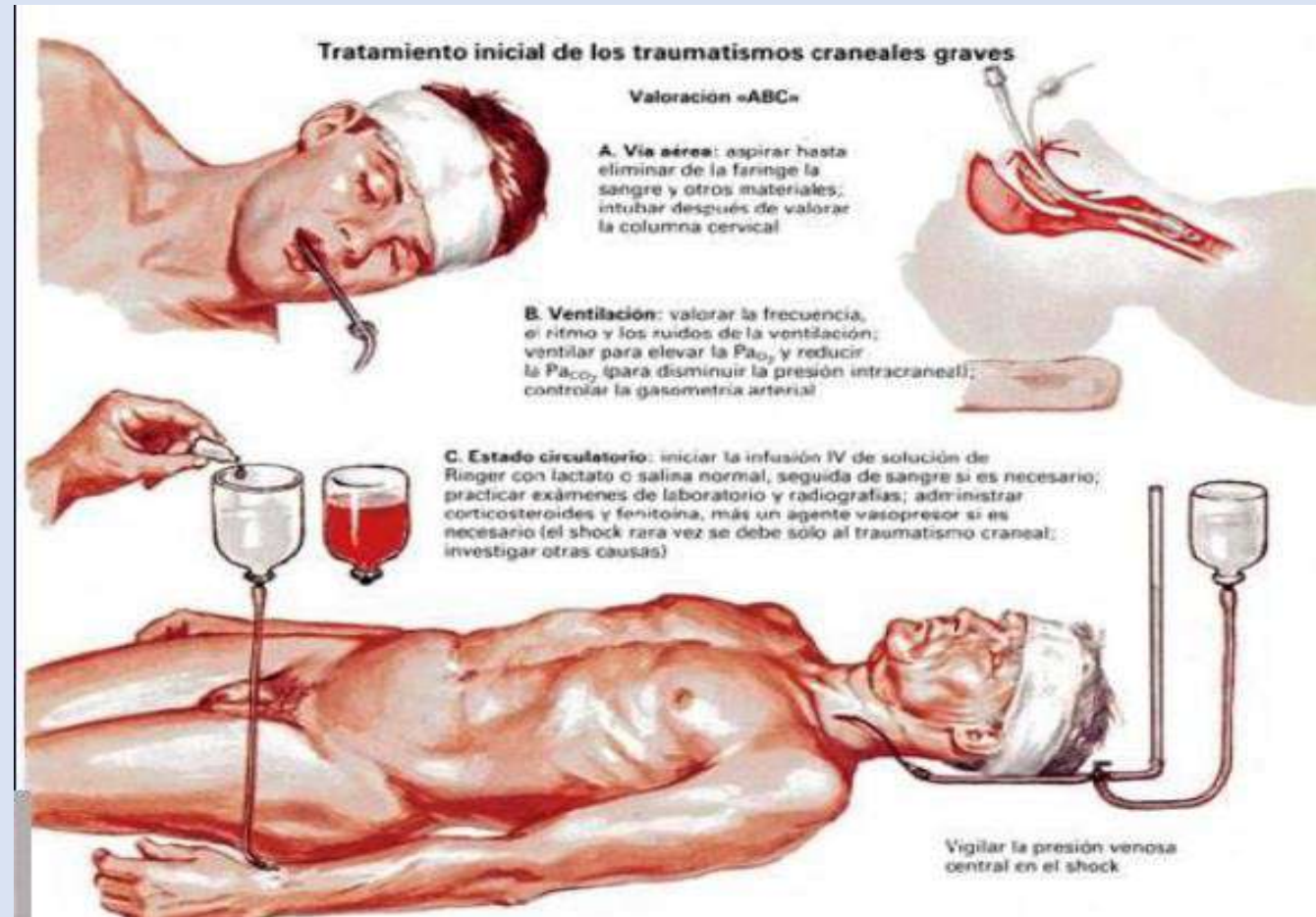
MULTIPLE INJURY – PRIORITIES OF ASSESSMENT

Patients admitted in coma with multiple injuries require urgent care and the clinician must be aware of the priorities of assessment and management.

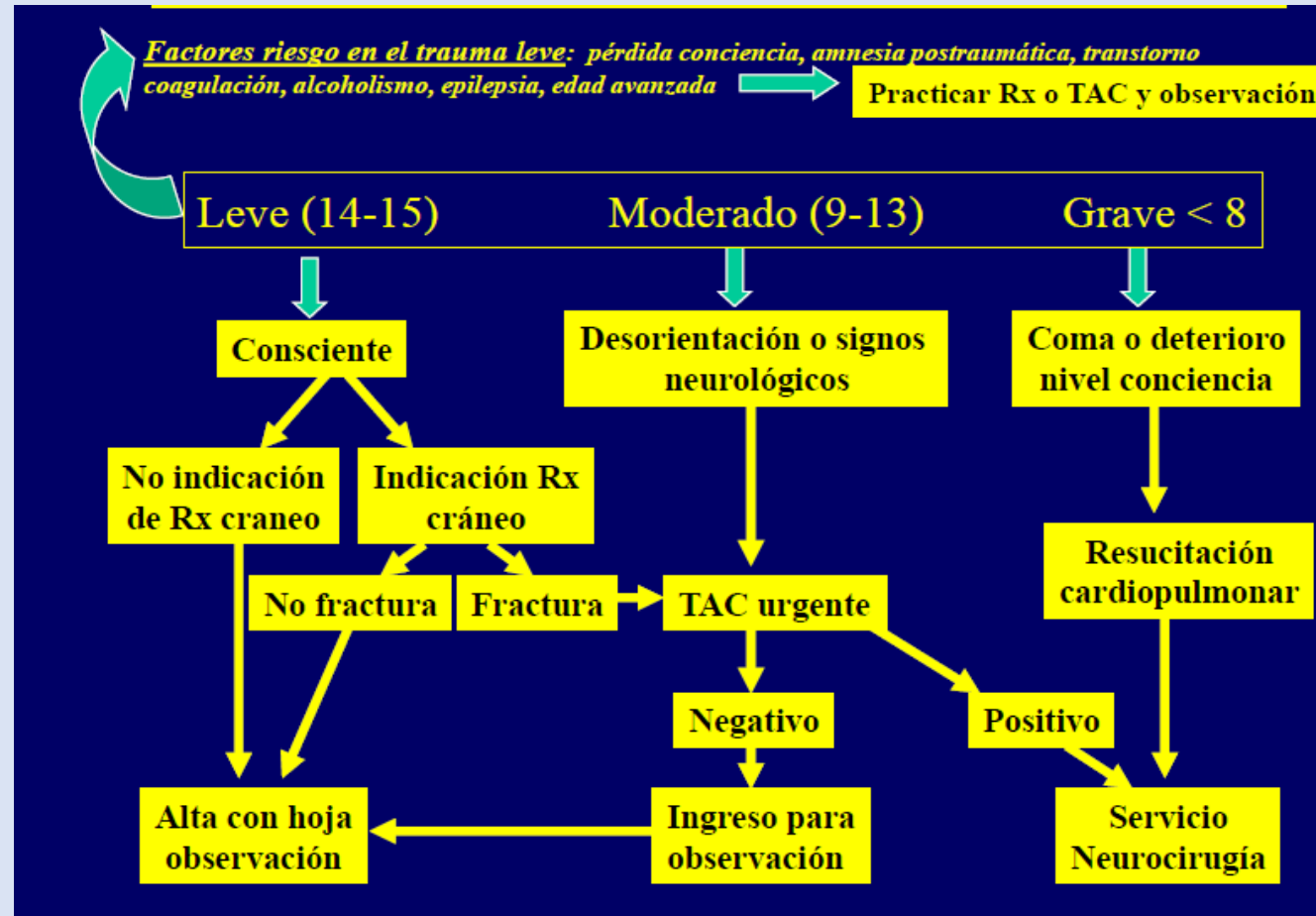

When intracranial haematoma is suspected, a CT scan is essential, especially before clinical signs are masked by a general anaesthetic required for the management of limb or abdominal injuries. However, if difficulty occurs in maintaining blood pressure, then urgent laparotomy or thoracotomy would take precedence over further investigation of a possible intracranial haematoma.

Tractament

Tractament

Tractament

TCE lleu

Tractament

TCE moderat

Tractament

TCE greu

Cirurgia

Cal mantenir la hidratació (sèrum salí)

Cal evitar hipertensió cranial

Cal mantenir la normoglucèmia

Control de la pressió arterial

Pronòstic

Profunditat del coma
Edat
Estat pupil·lar alterat i hiperpressió intracranial elevada
Estat vegetatiu persistent: mal pronòstic
Qualitat i precocitat de recuperació

Pronòstic

Afectació dels parells cranials

Fístules de líquid cefaloraquidi

Lesions vasculars (trombosi)

Infeccions

Fístula carotidocavernosa

Pronòstic

Epilèpsies

Síndrome postcommocional

Alteracions cognitives

Trastorns del moviment

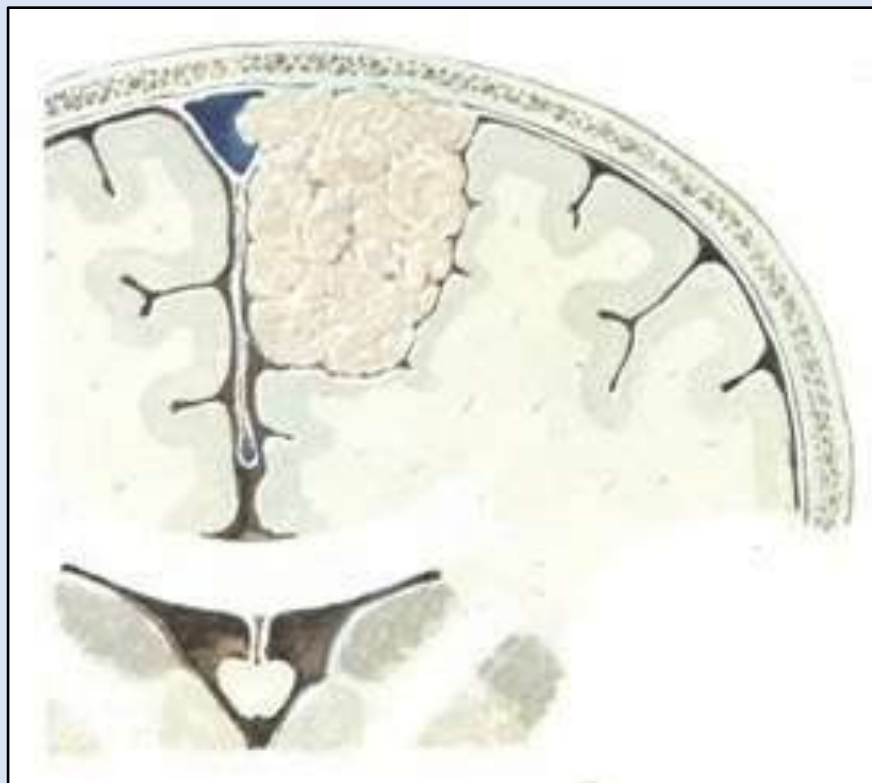

Tema 15. Tumors primaris i metastàtics del sistema nerviós

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Tumors cerebrals

Tumors cerebrals

Introducció

Proliferació cel·lular

Diferenciació cel·lular

Supervivència cel·lular

Tumors cerebrals

Introducció

Tumor benigne

NO hi ha diferenciació cel·lular

El creixement és VARIABLE

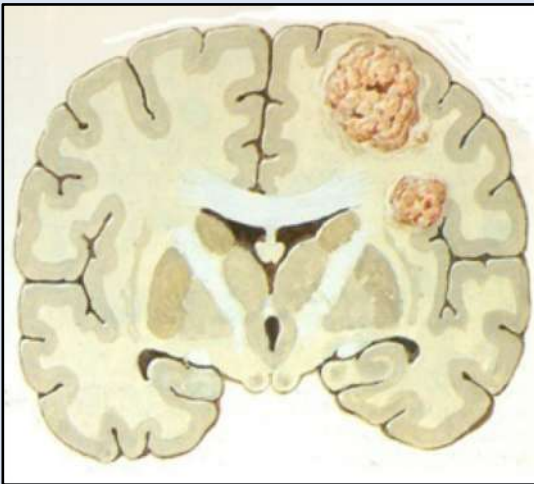
NO té capacitat d'envair teixits propers

NO té capacitat de crear metàstasi

Tumors cerebrals

Introducció

Tumor maligne

Sí que hi ha diferenciació cel·lular

El creixement és VARIABLE

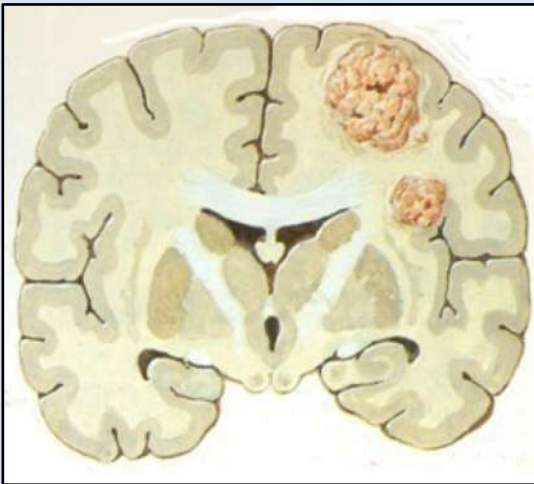
Sí que té capacitat d'envair teixits propers

Sí que té capacitat de crear metàstasi

Tumors cerebrals

Introducció

Tumor maligne

Tumors cerebrals

Introducció

Tumor maligne

Graus de malignitat
Grau I
Grau II
Grau II
Grau IV

Tumors cerebrals

Clínica

Cefalees (hipertensió cranial)
Mareig, hipoacúsia, acúfens
Signe de Cushing
Dèficits neurològics focals
Nàusees, vòmits
Alteracions cognitives

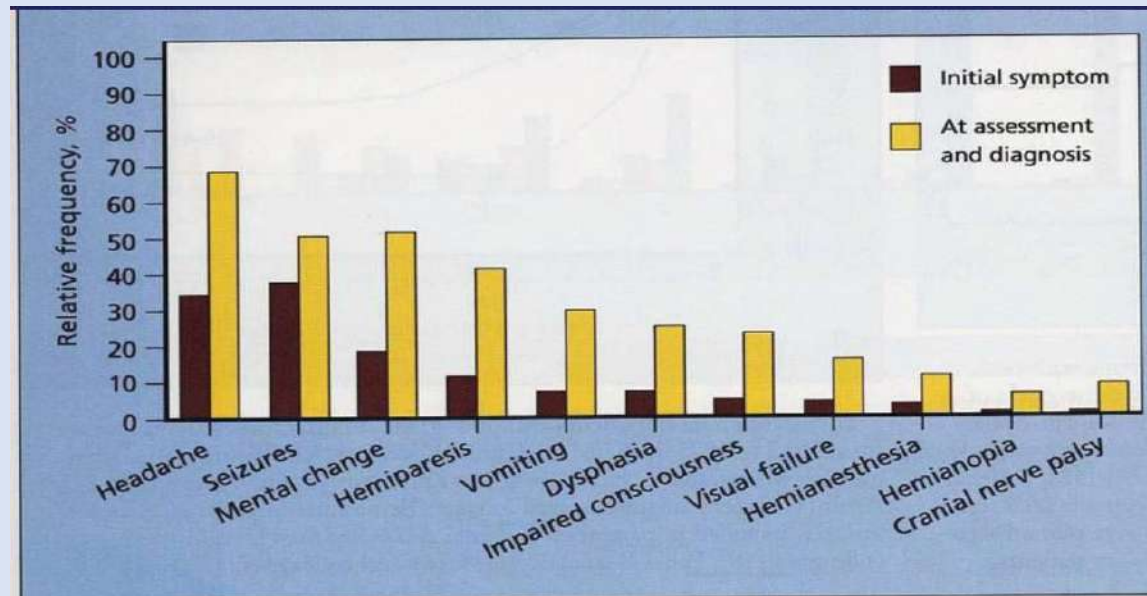
Tumors cerebrals

Clínica

Obnubilació
Hidrocefàlia
Edema peritumoral
Crisis epilèptiques

Tumors cerebrals

Clínica

Figure 8-10. Initial symptoms and symptoms at diagnosis in patients with brain tumors. The most common initial symptoms in patients with primary malignant gliomas are headaches (35%) and

Tumors cerebrals

Clínica

Lòbul frontal
Canvis de personalitat
Hemiparèsia contralateral
Apràxia, afàsia
Desviació de la mirada
Reflexos primitius
Crisis epilèptiques

Tumors cerebrals

Clínica

Lòbul temporal
Crisis epilèptiques
Alteració de la memòria
Dèficit del camp visual
Afàsia

Tumors cerebrals

Clínica

Lòbul parietal
Pèrdua de sensibilitat contralateral
Afàsia
Trastorn espacial

Tumors cerebrals

Clínica

Lòbul occipital

Hemianòpsia homònima

Tumors cerebrals

Clínica

Afectació subcortical

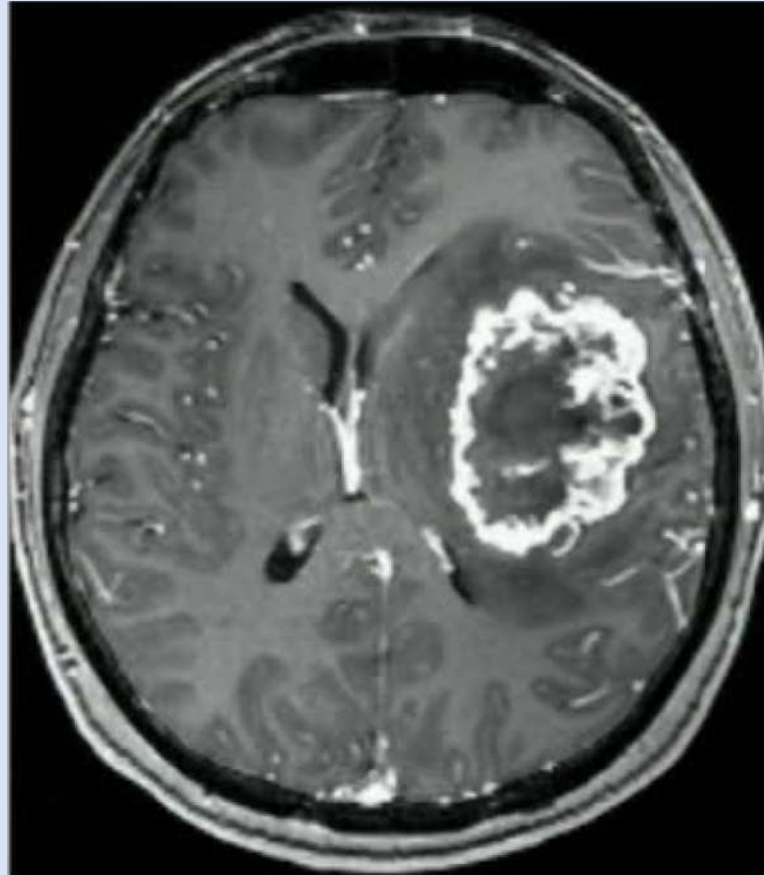
Càpsula interna (hemiplegia i alteració de la sensibilitat)

Nuclis de la base (tremolors i distonies)

Tronc cerebral (hemiplegies)

Tumors cerebrals

Diagnòstic

Tumors cerebrals

Diagnòstic

Tumors cerebrals

Diagnòstic
diferencial

Hematomes, aneurismes
Trombosi venosa
Commocions
Abscessos
Encefalitis
Sarcoïdosi
Cist aracnoidal
Paràsit

Tumors cerebrals

Tractament

Tumors cerebrals

Classificació

Astrocitomes

Meningiomes

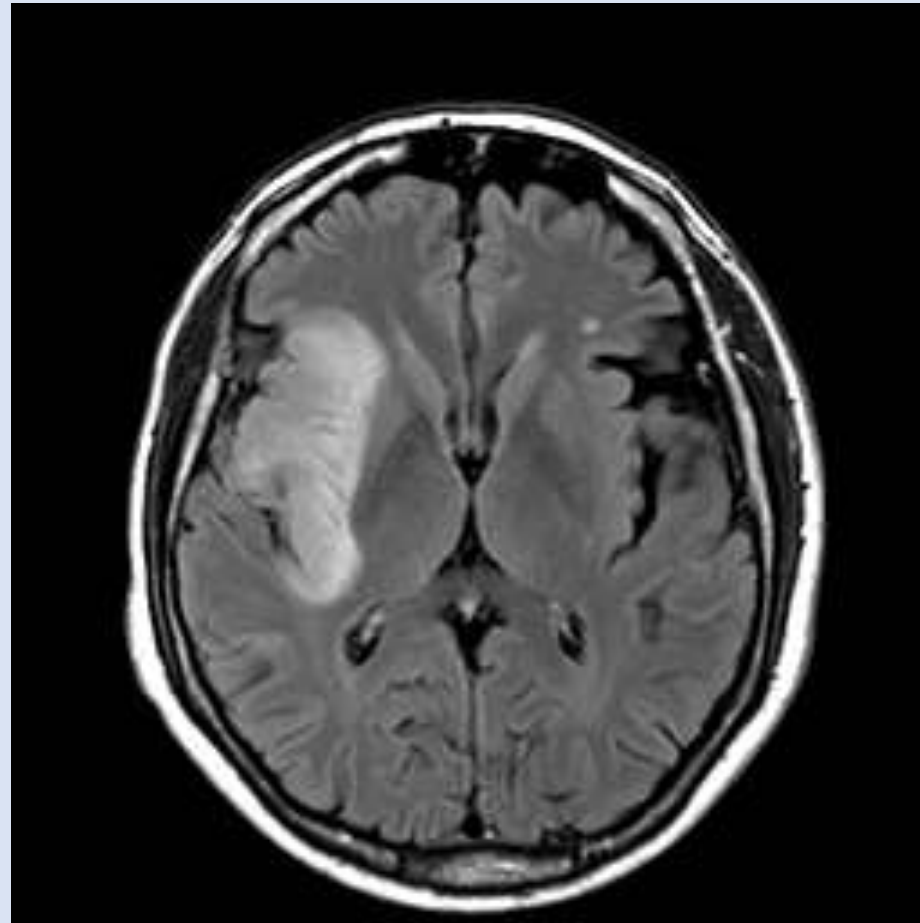
Ependimomes

Oligodendrogliomes

Tumors cerebrals

Classificació

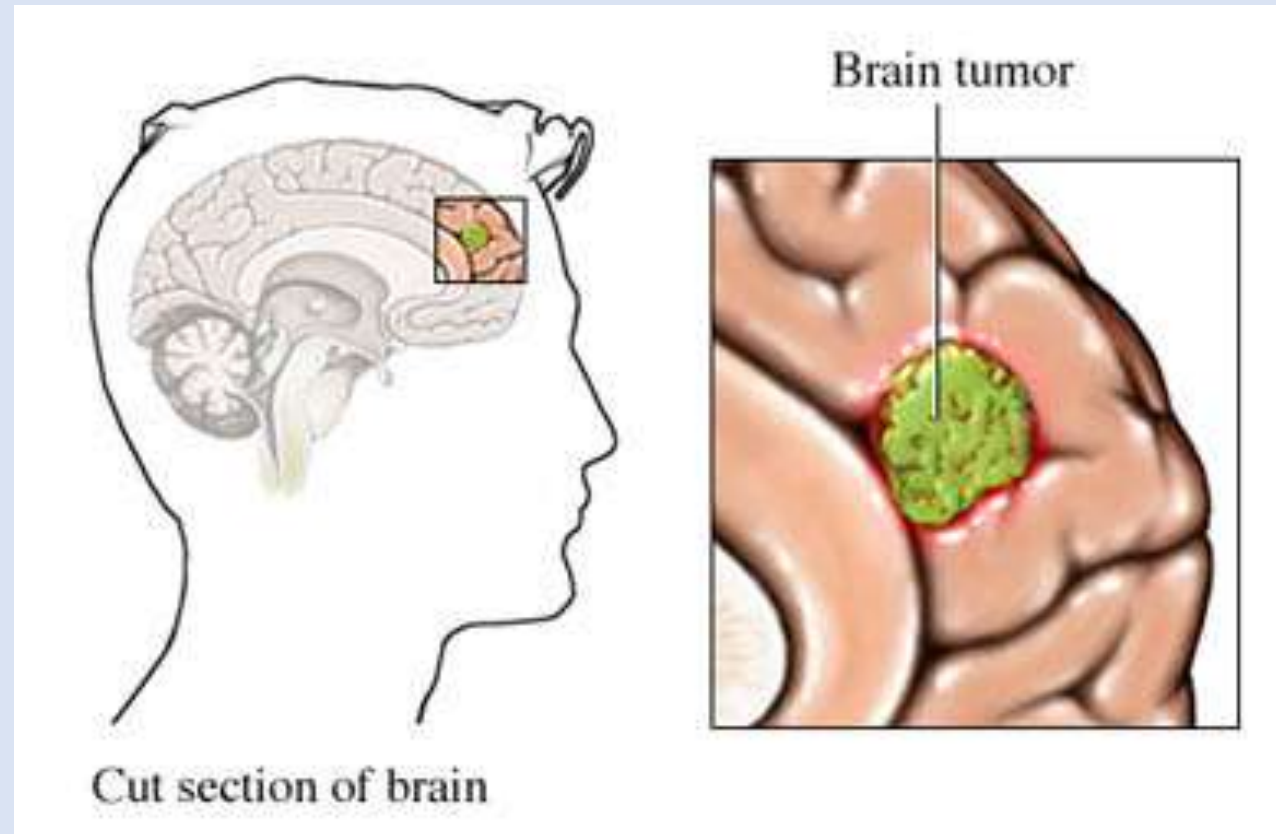
Astrocitomes

Tumors cerebrals

Classificació

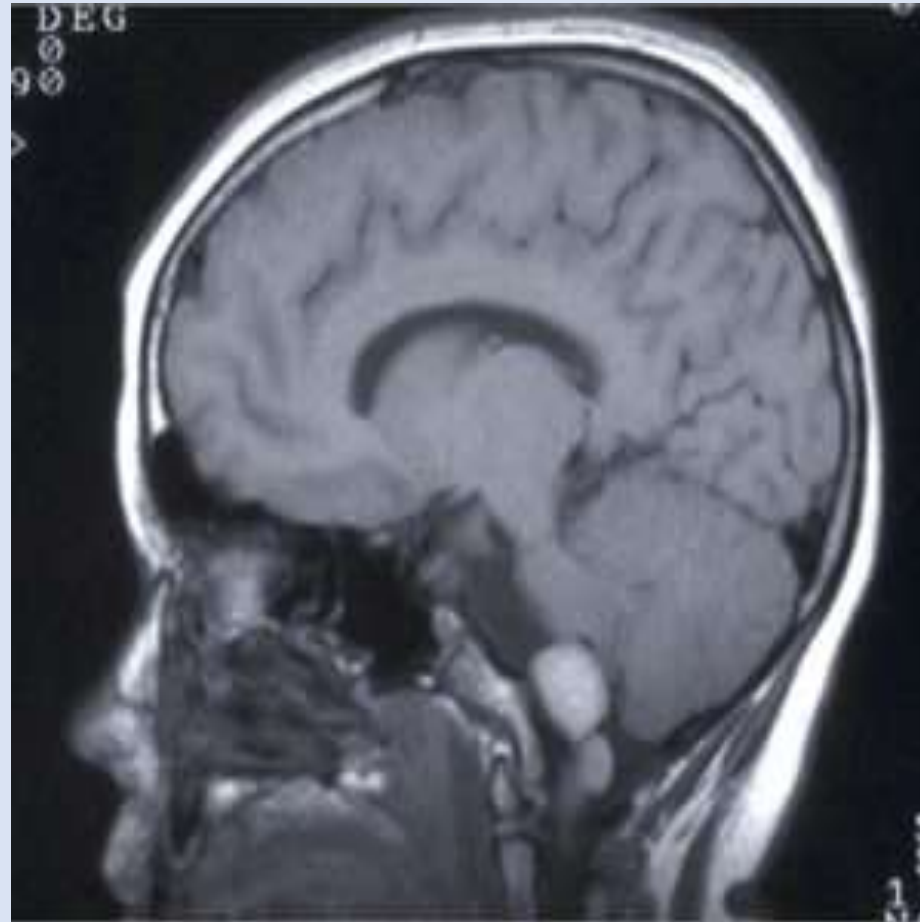
Astrocitomes

Tumors cerebrals

Classificació

Ependimoma

Tumors cerebrals

Classificació

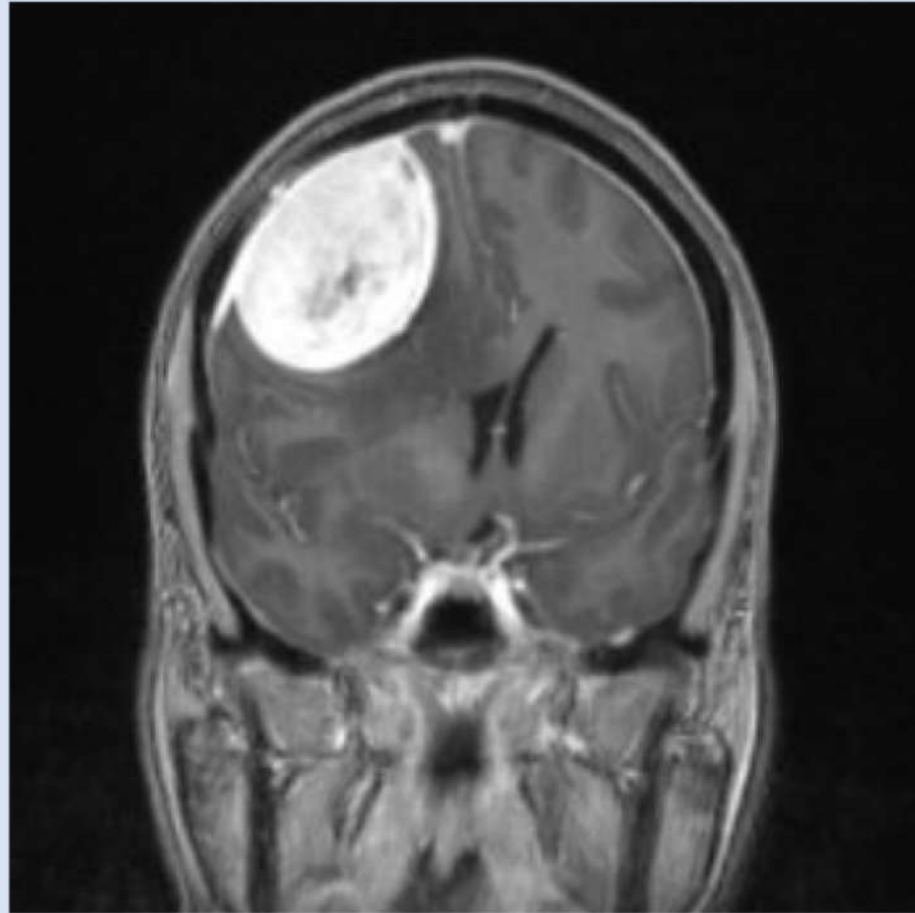
Ependimoma

Tumors cerebrals

Classificació

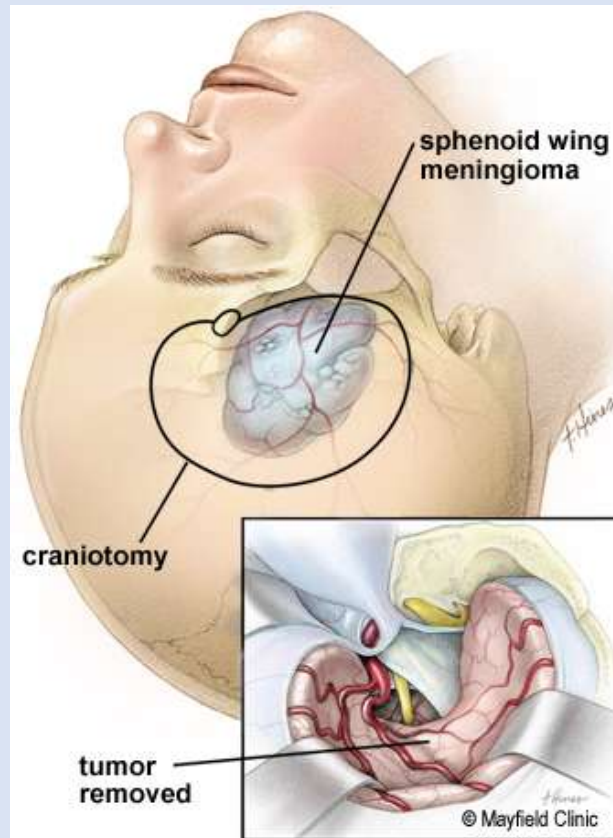
Meningioma

Tumors cerebrals

Classificació

Meningioma

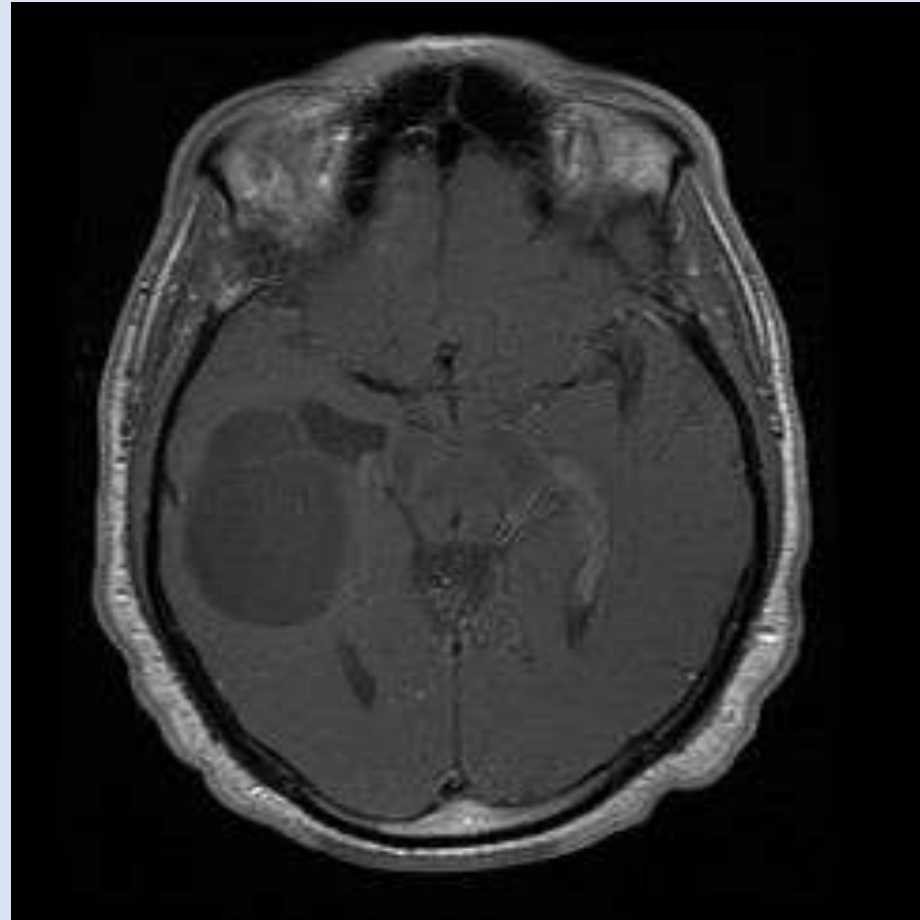

Tumors cerebrals

Classificació

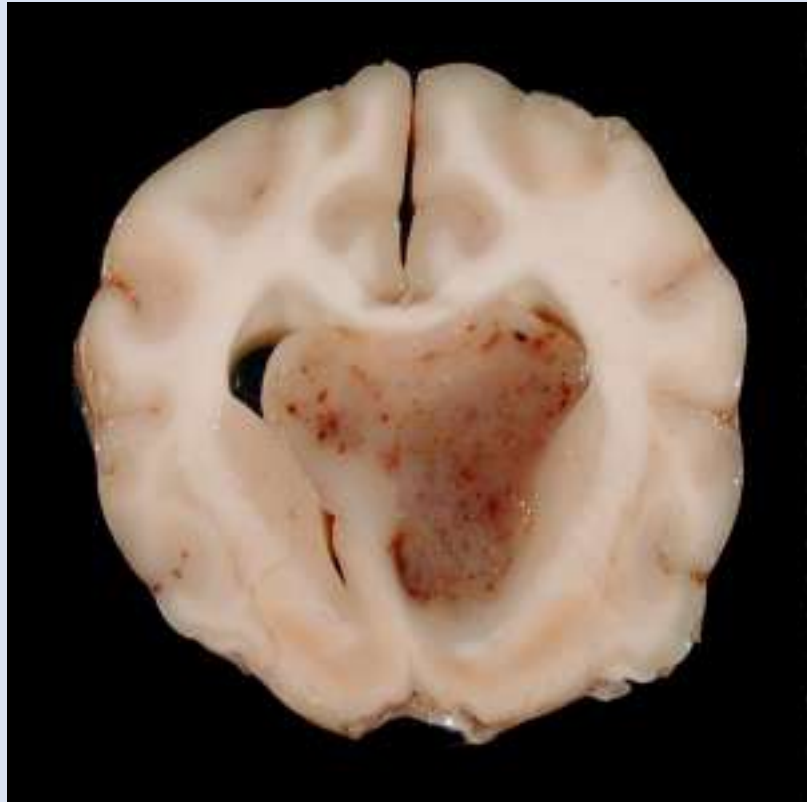
Oligodendroglioma

Tumors cerebrals

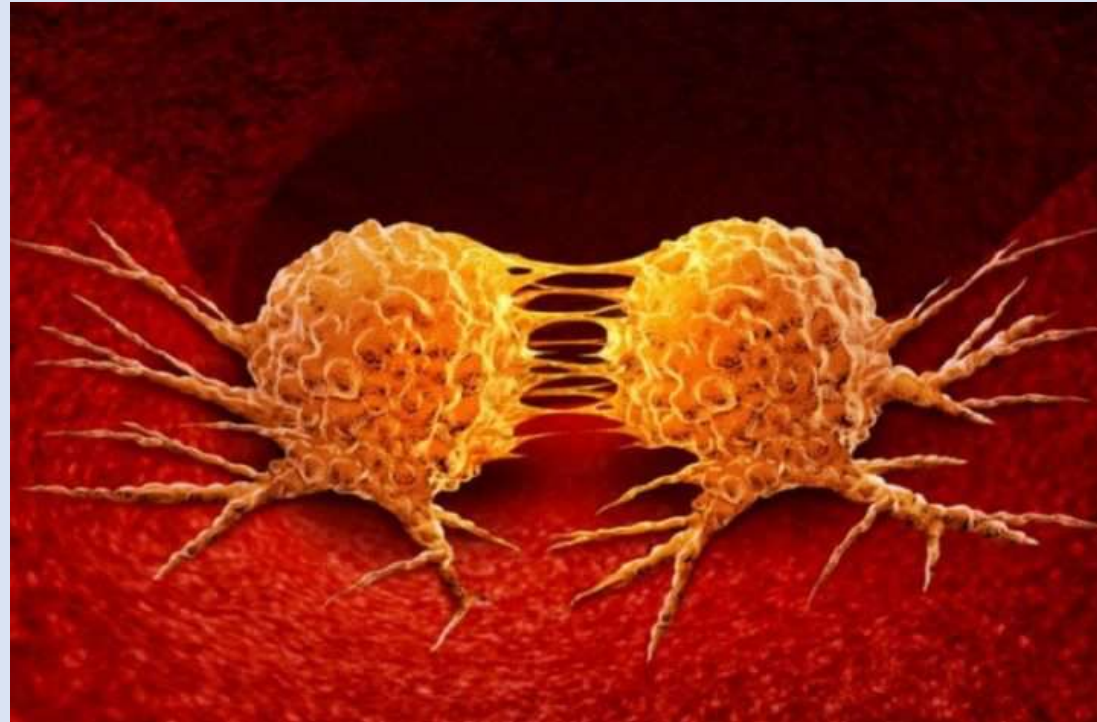
Classificació

Oligodendroglioma

Tumors cerebrals

Metastàtics

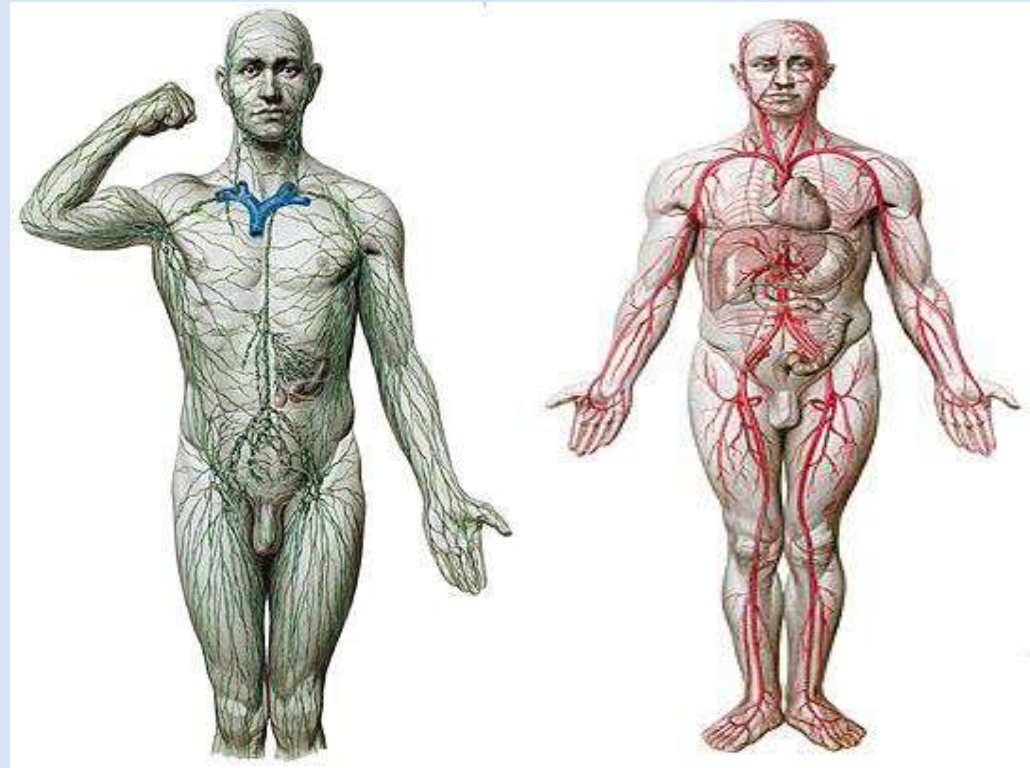
Tumors cerebrals

Metastàtics

40% càncer de pulmó
20% càncer de pit
Melanomes
Renals, gastrointestinals
80% supratentorials
10%-15% cerebel
3%-5% tronc de l'encèfal

Tumors cerebrals

Metastàtics

Tumors cerebrals

Metastàtics

Tumors cerebrals

Metastàtics

Símtomes i signes

Cefalees

Dèficits neurològics focals

Tumors cerebrals

Metastàtics

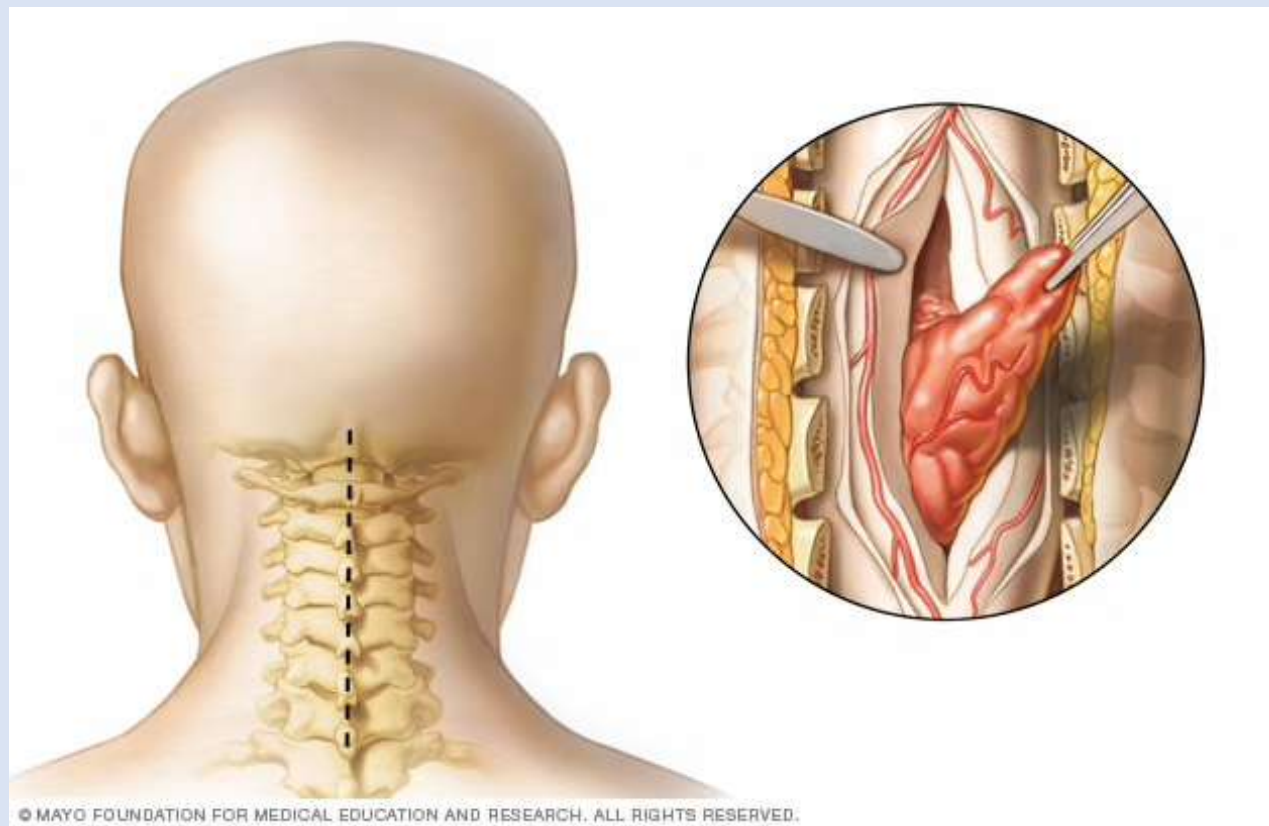

Tumors cerebrals

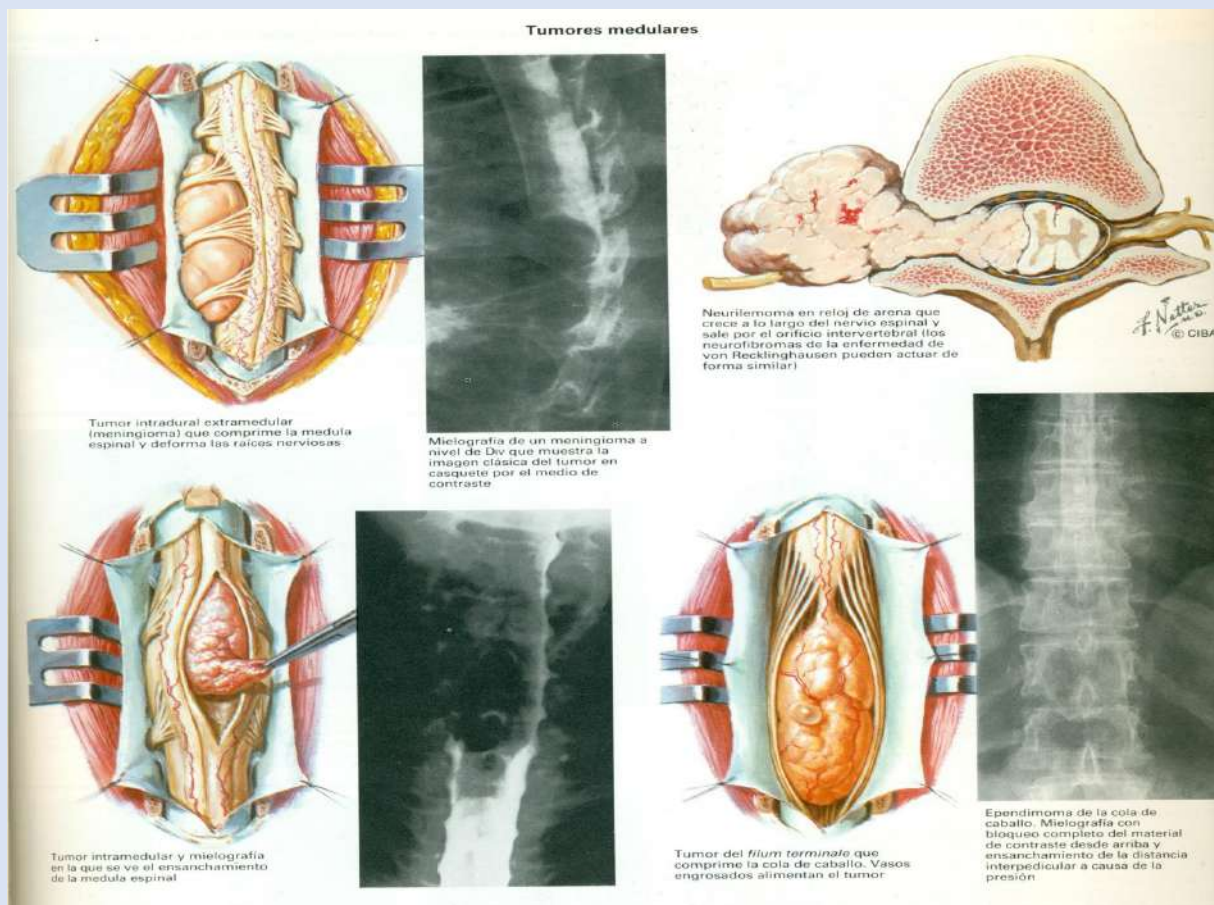
Metastàtics

Tumors medul·lars

Tumors medul·lars

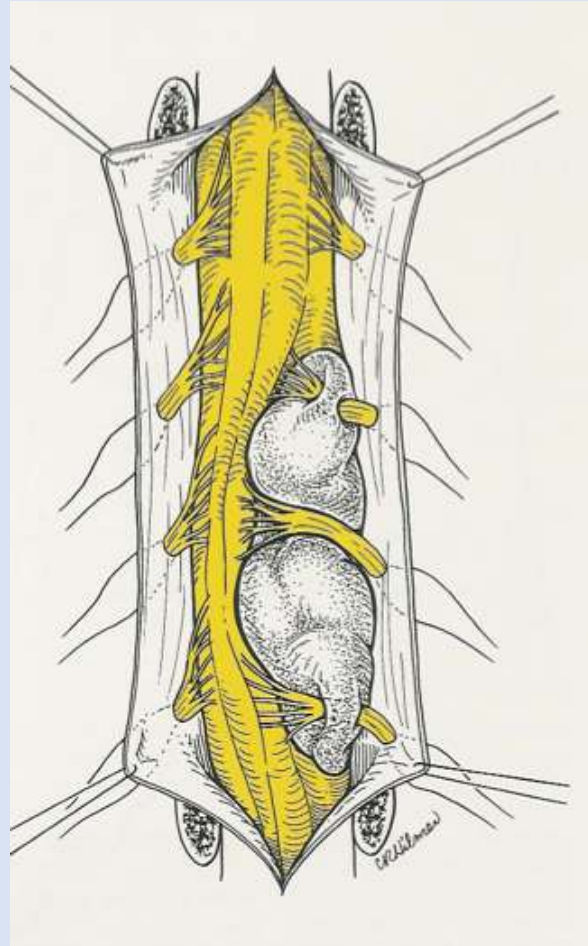

Tumors medul·lars

Extramedul·lars	Intramedul·lars
Meningiomes	Ependimomes
Schwannomes	Astrocitomes
Neurofibromes	Hemangioblastomes

Tumors medul·lars

Extramedul·lars

Tumors medul·lars

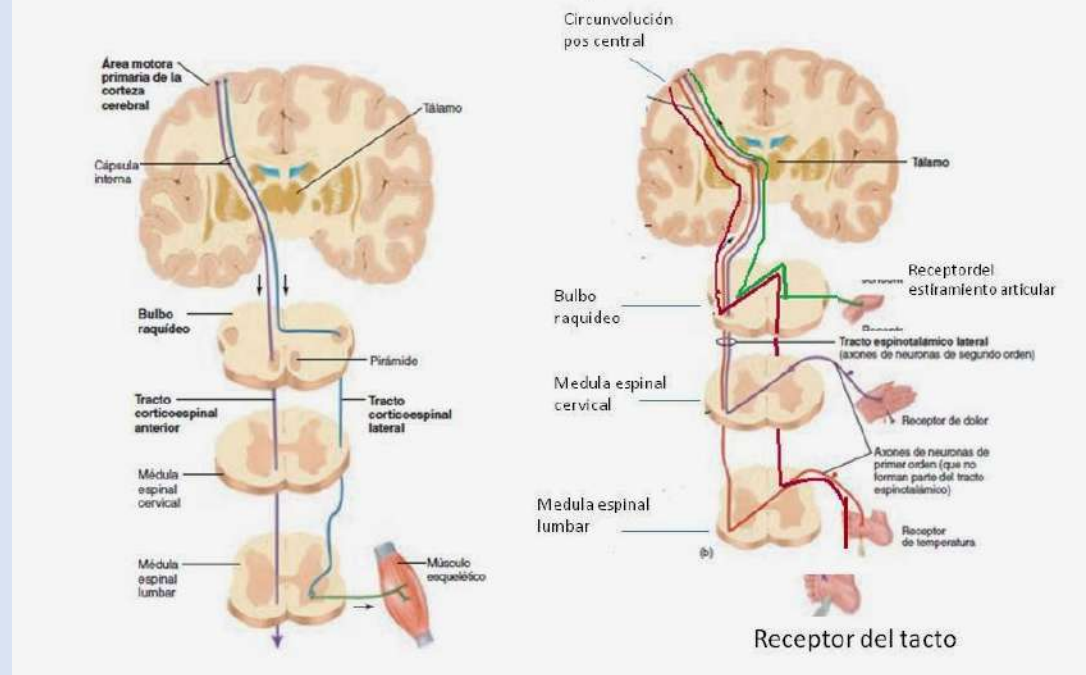
Extramedul·lars

Síntomes
Dolor
Parestèsies radiculars
Debilitat progressiva en les arrels afectades

Tumors medul·lars

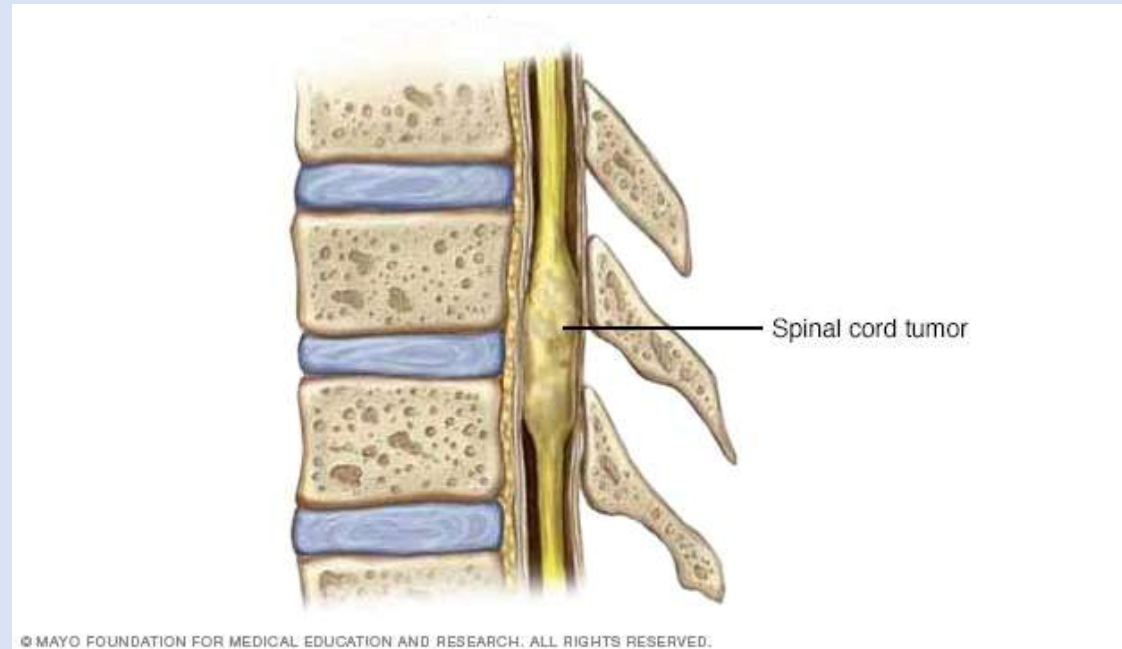
Extramedul·lars

Vía ascendente y descendente

Tumors medul·lars

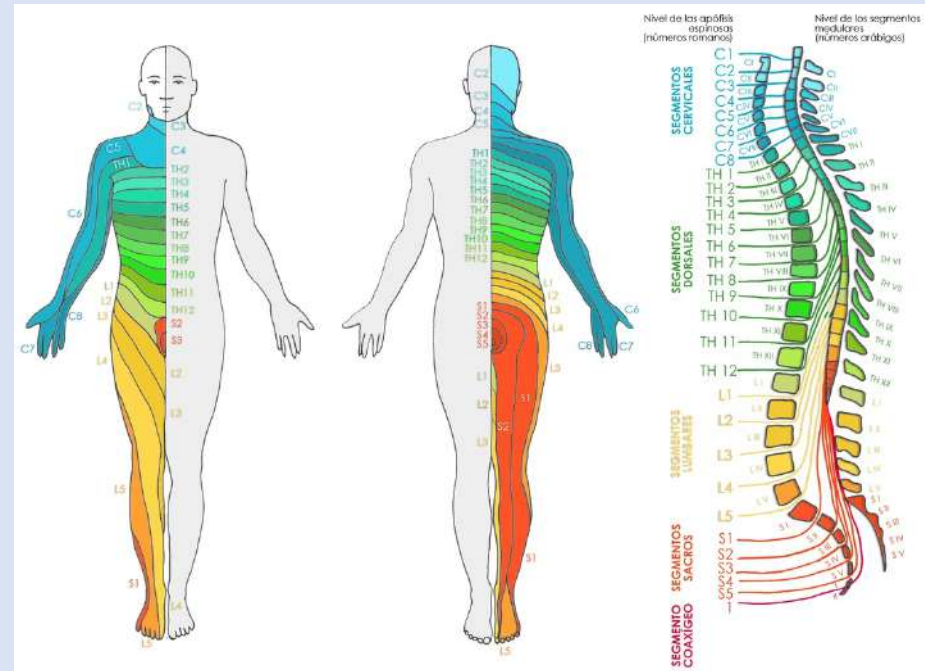
Intramedul·lars

Tumors medul·lars

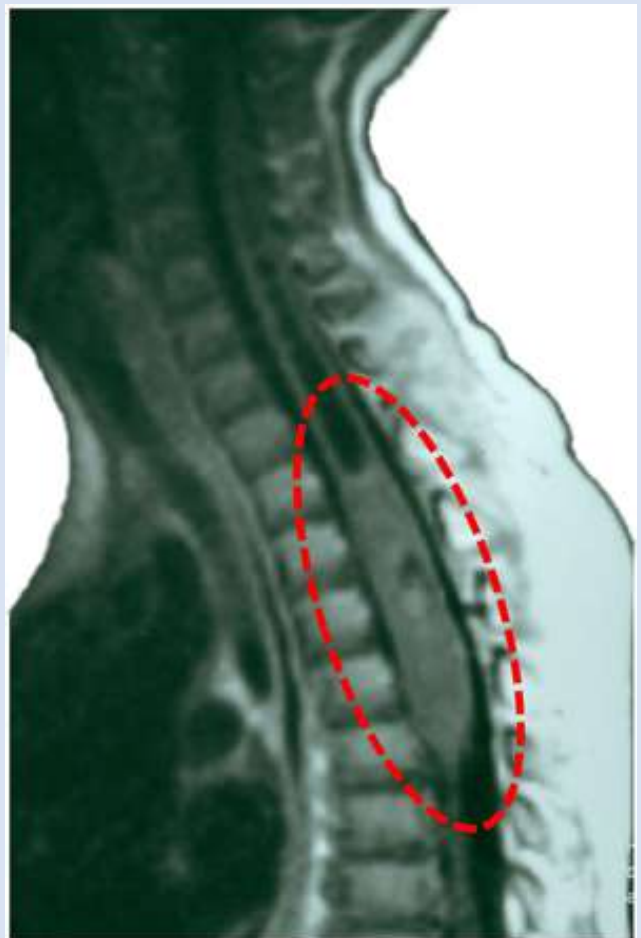
Intramedul·lars

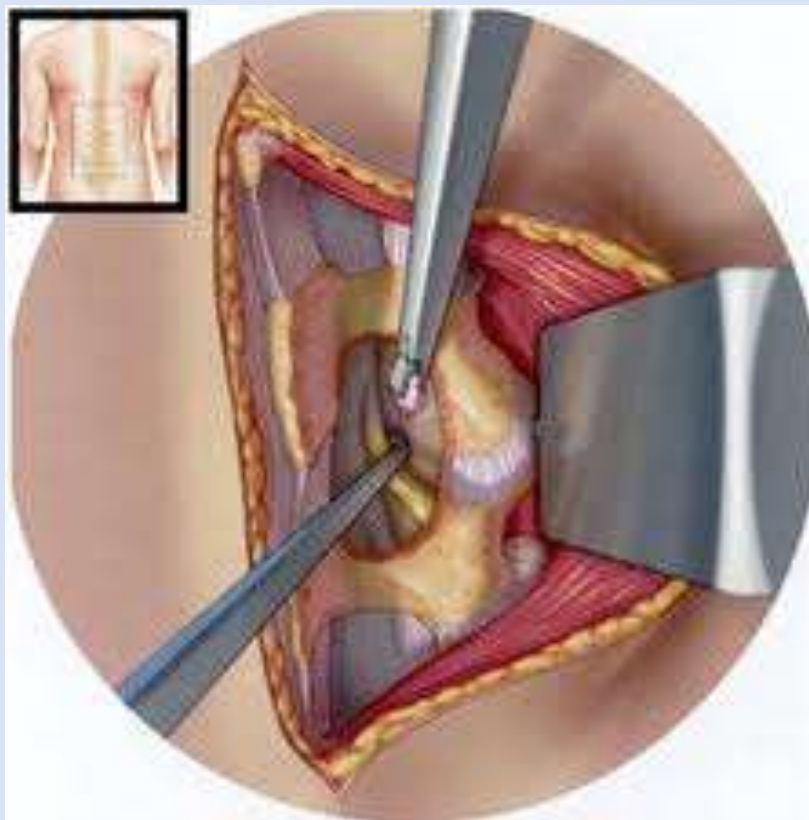
Tumors medul·lars

Tumors medul·lars

Tumors medul·lars

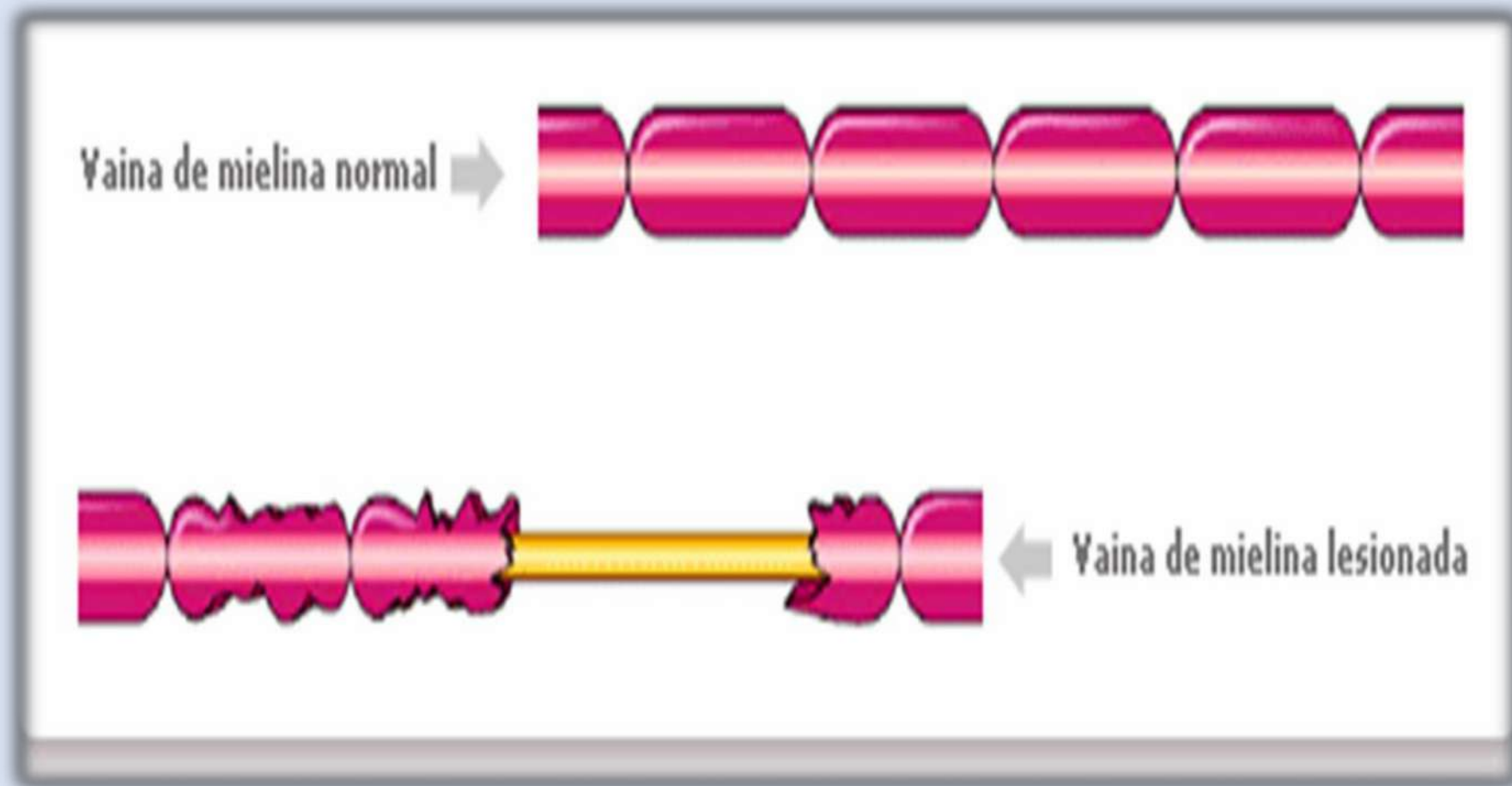

Tema 16. Esclerosi múltiple i altres malalties desmielinitzants

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

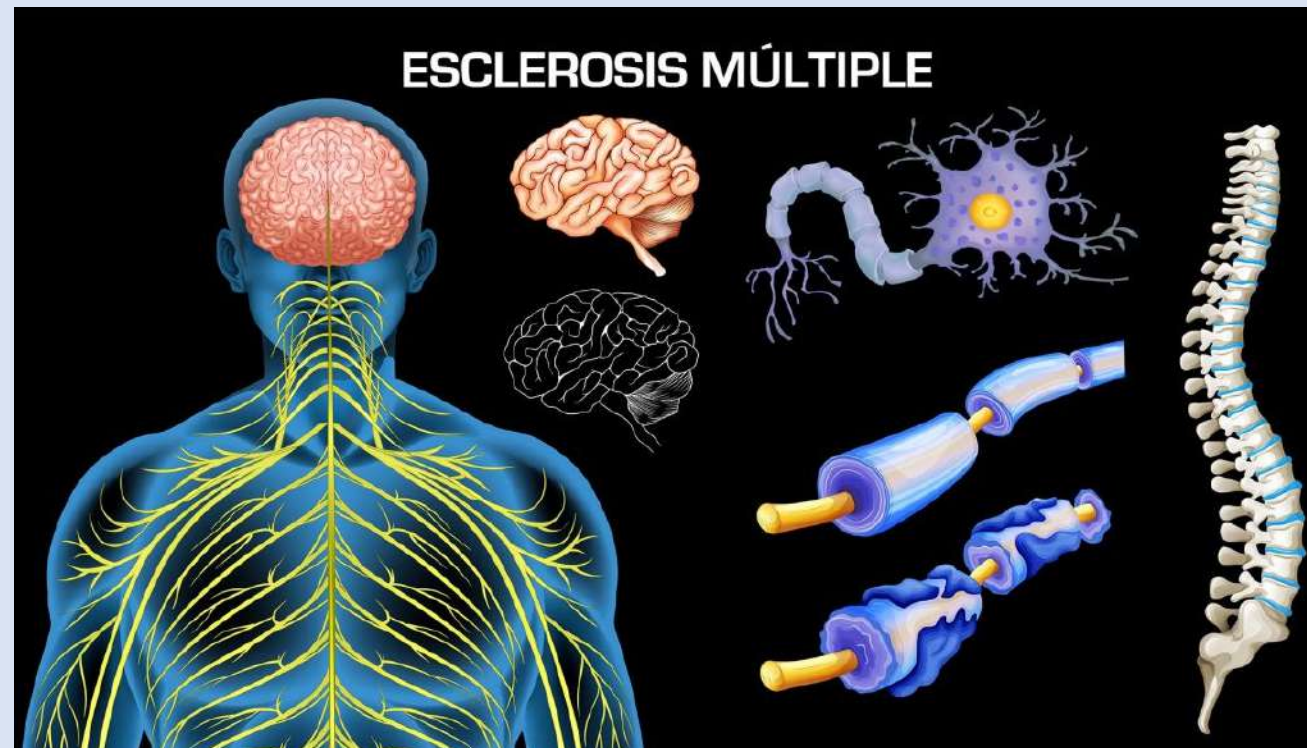
Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Introducció

Esclerosi múltiple

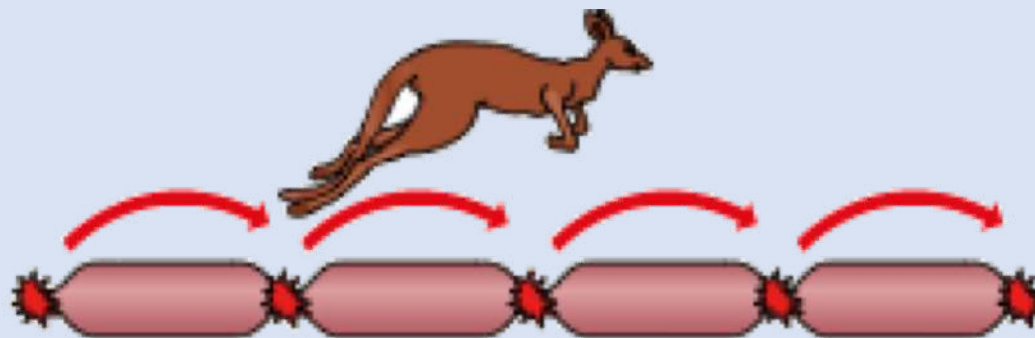
Introducció

Esclerosi múltiple

Introducció

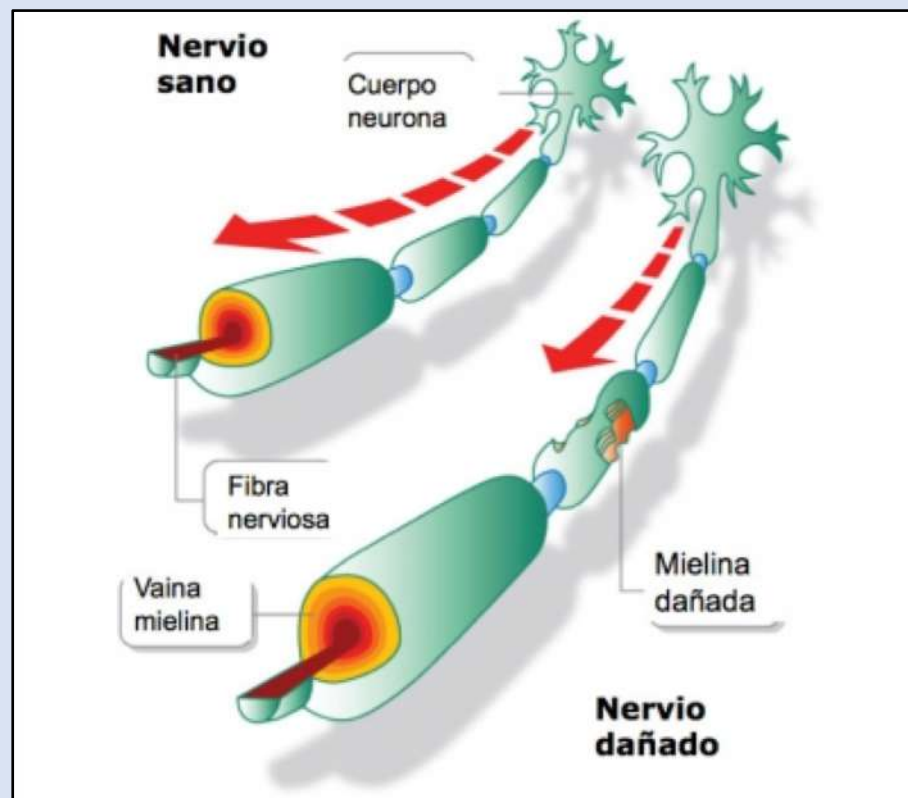
Nervio normal – capa de mielina no dañada - las informaciones son transmitidas en forma rápida (-400 km/h)

Nervio dañado o destruido – las informaciones se transmiten lentamente (-4km/h)

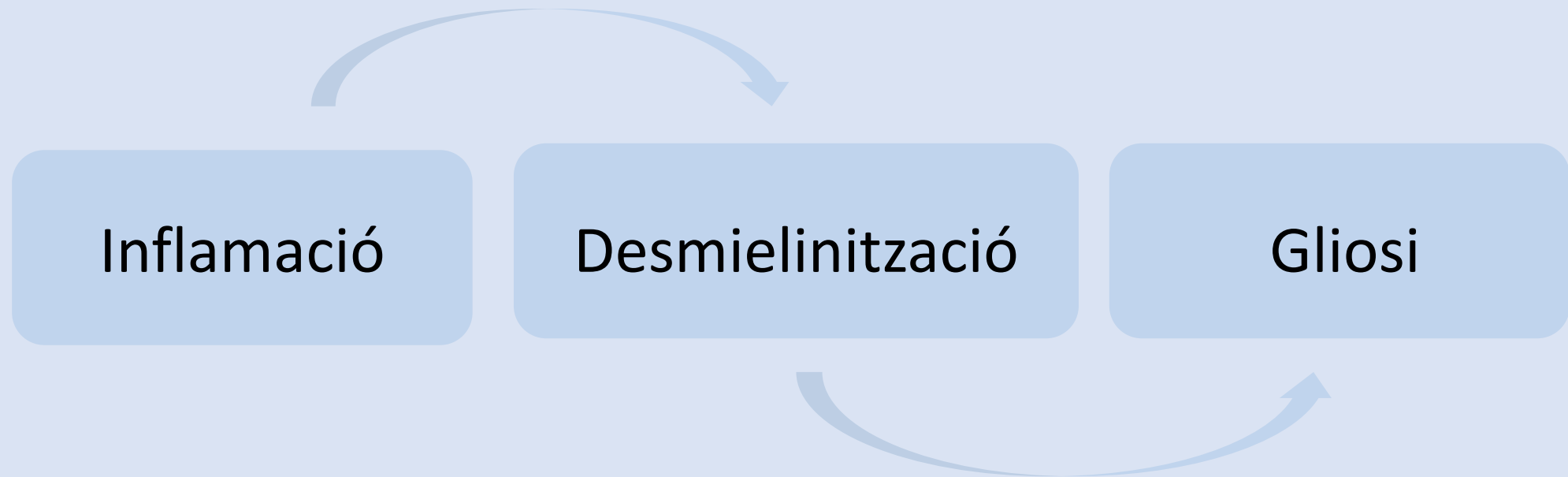
Esclerosi múltiple

Introducció

Esclerosi múltiple

Patologia

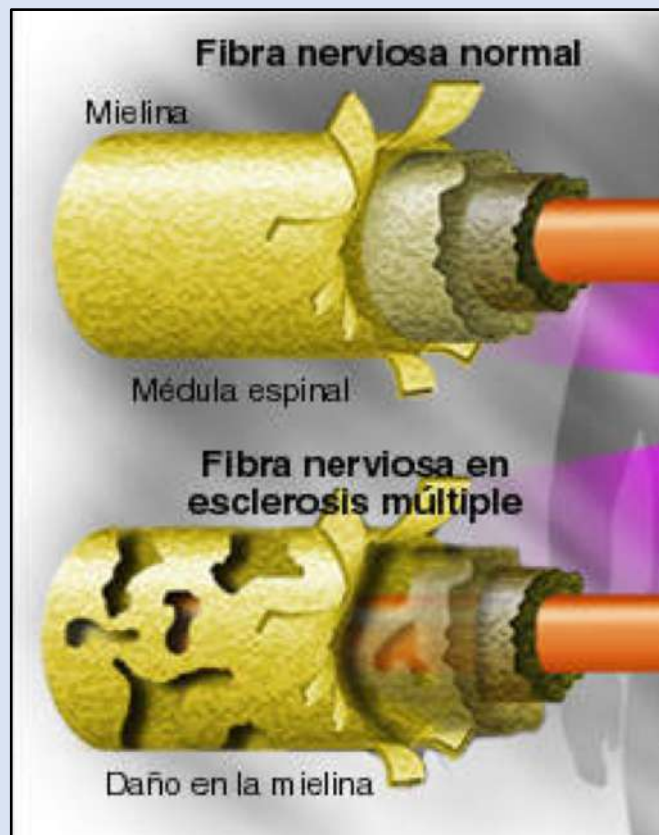
Esclerosi múltiple

Patologia

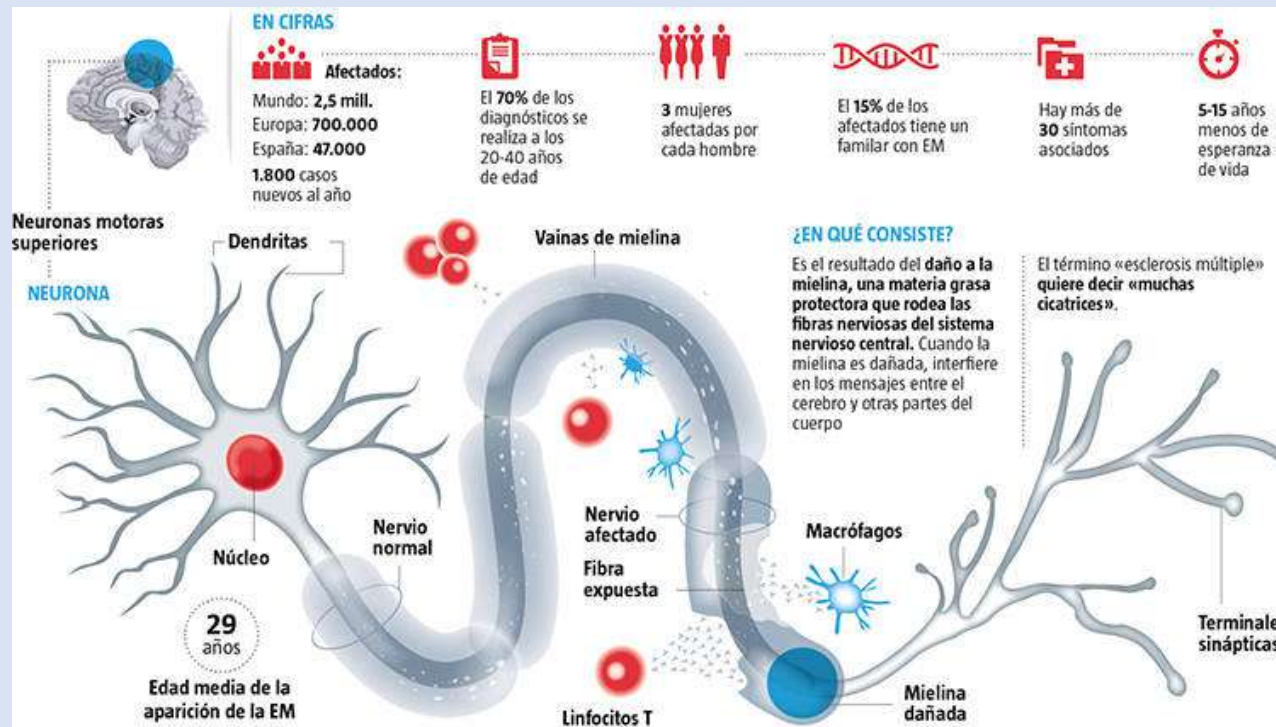
Esclerosi múltiple

Patologia

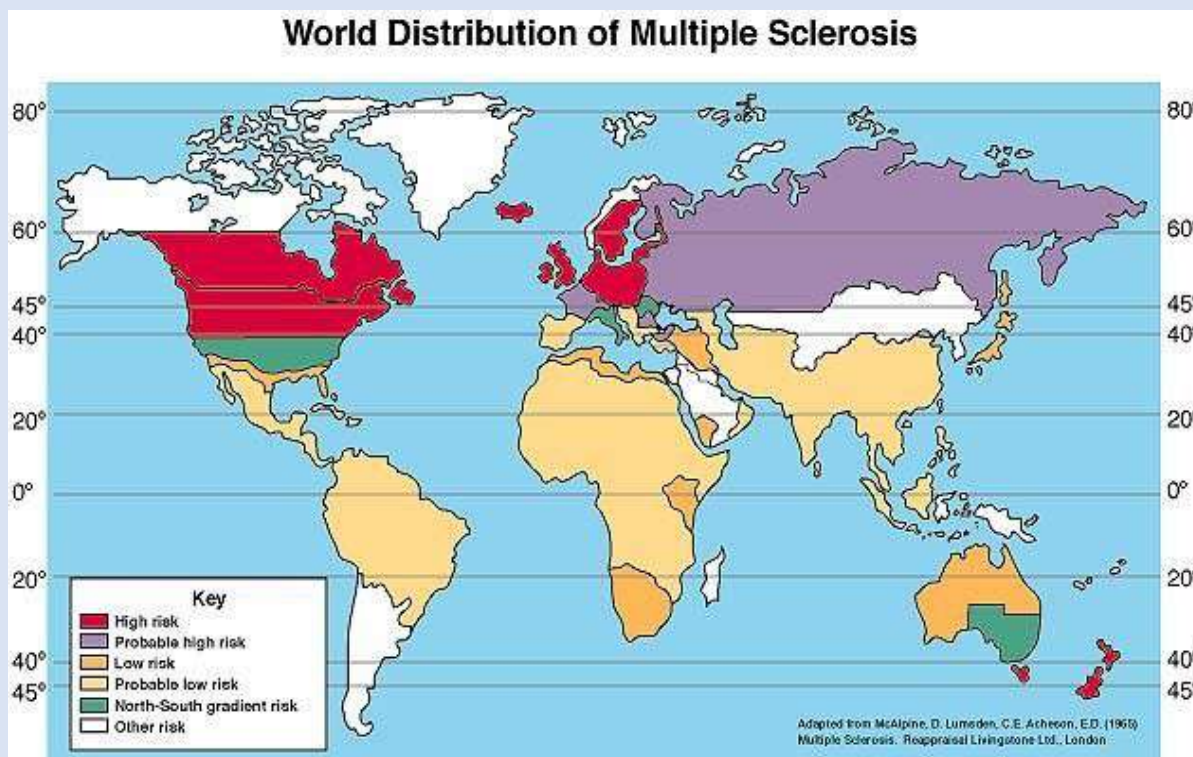
Esclerosi múltiple

Etiopatogènia

Esclerosi múltiple

Epidemiologia

Esclerosi múltiple

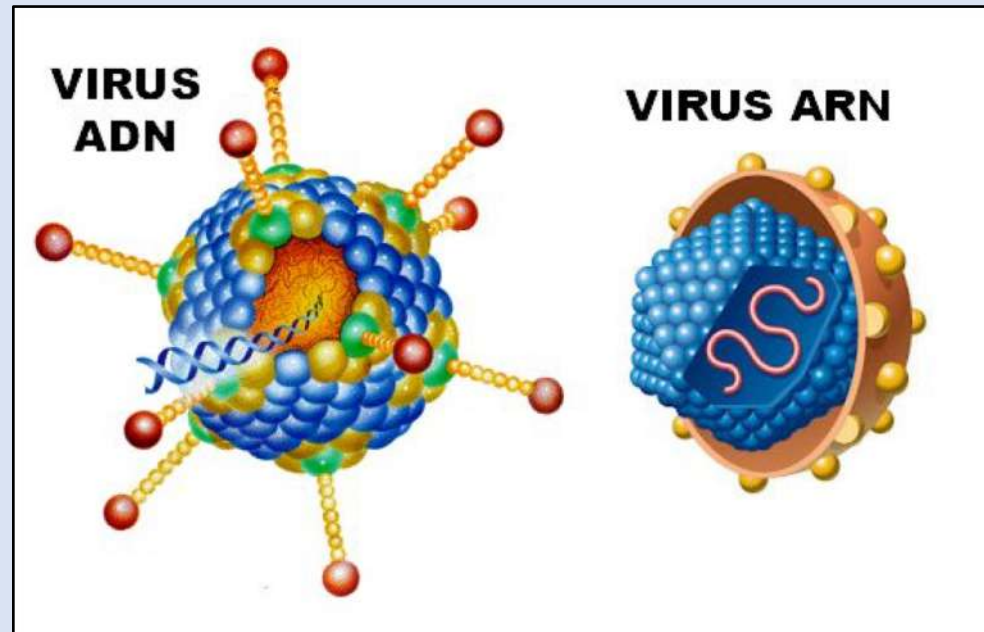
Epidemiologia

Esclerosi múltiple

Etiologia

Esclerosi múltiple

Clínica

Síntomes inicials

Alteració de la sensibilitat

Trastorns de la marxa i l'equilibri

Pèrdua visual

Esclerosi múltiple

Clínica

Síntomes sensitius

Parestèsies, hipoestèsies

Signe de Lhermitte

Neuràlgia del trigemin

Esclerosi múltiple

Clínica

Esclerosi múltiple

Clínica

Síntomes motors
Debilitat, espasticitat, manca de destresa
Signes d'afectació piramidal
Disfàgia, disàrtria
Debilitat facial

Esclerosi múltiple

Clínica

Síntomes oculars

Neuritis òptica (unilateral)

Dolor periorbitari

Diplopia, oftalmoplegia

Esclerosi múltiple

Clínica

Alteracions esfinterianes i altres alteracions
Dissinergia vesicoesfinteriana
Restrenyiment
Disfuncions sexuals
Urgència miccional

Esclerosi múltiple

Clínica

Alteracions de la coordinació

Atàxia

Tremolor intencional

Esclerosi múltiple

Clínica

Alteracions cognitives
Alteració de la memòria
Alteració de l'atenció
Depressió
Labilitat emocional

Esclerosi múltiple

Clínica

Esclerosi múltiple

Formes evolutives

Recurrent-remitent

Secundària progressiva

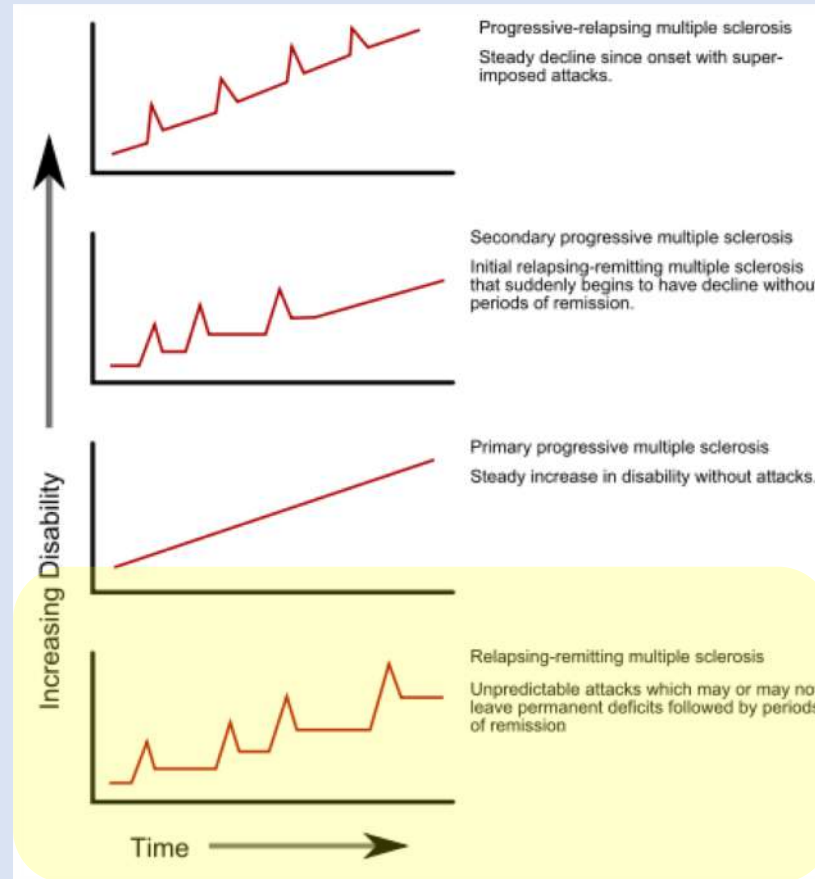
Primària progressiva

Múltiple progressiva

Esclerosi múltiple

Formes evolutives

Recurrent-remitent

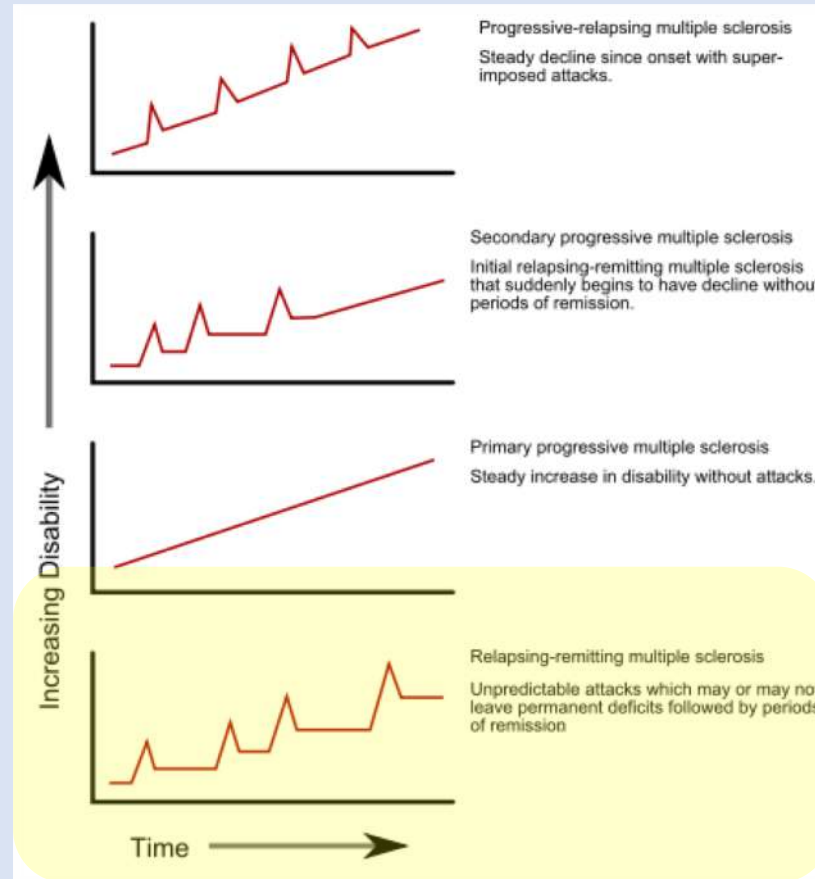

Esclerosi múltiple

Formes evolutives

Recurrent-remitent

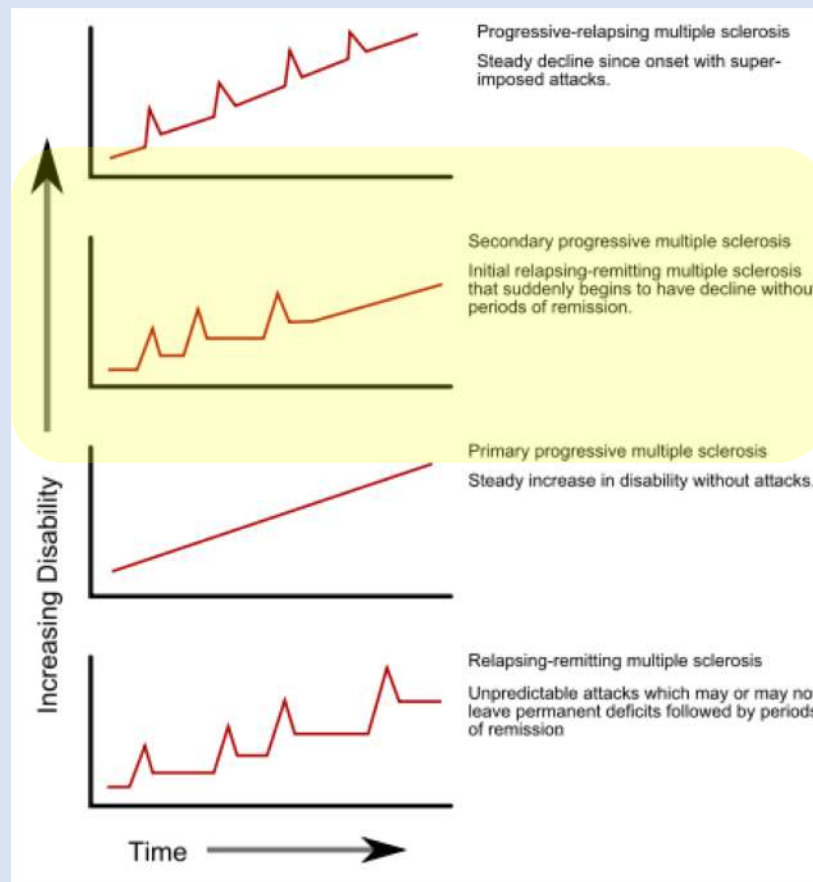
||

Esclerosi múltiple

Formes evolutives

Progressiva secundària

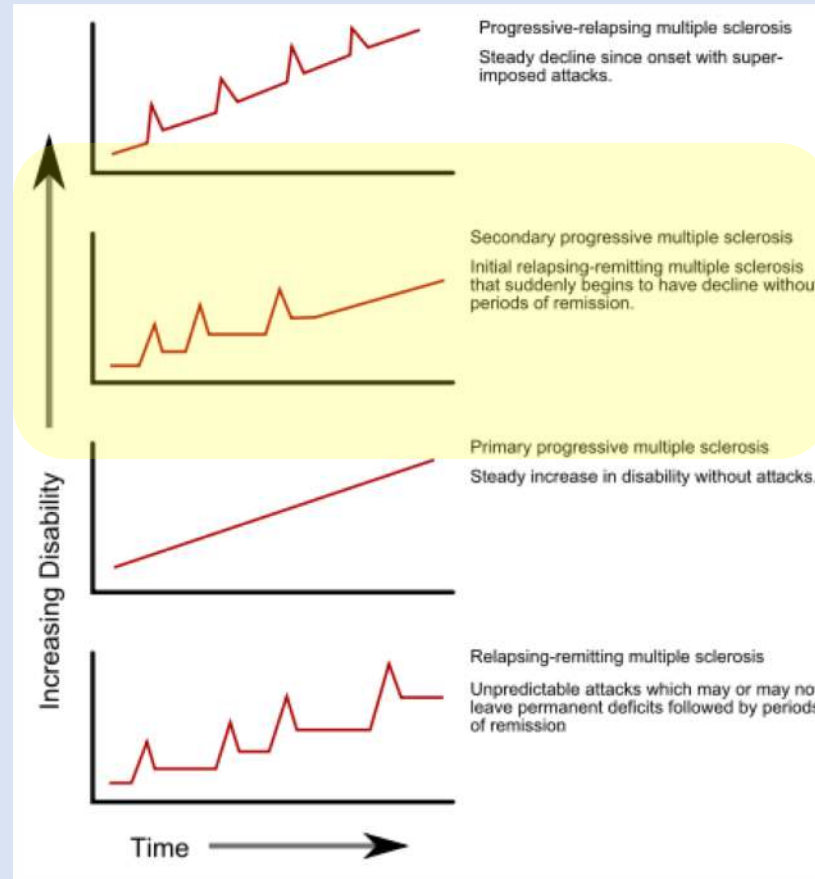

Esclerosi múltiple

Formes evolutives

Progressiva secundària

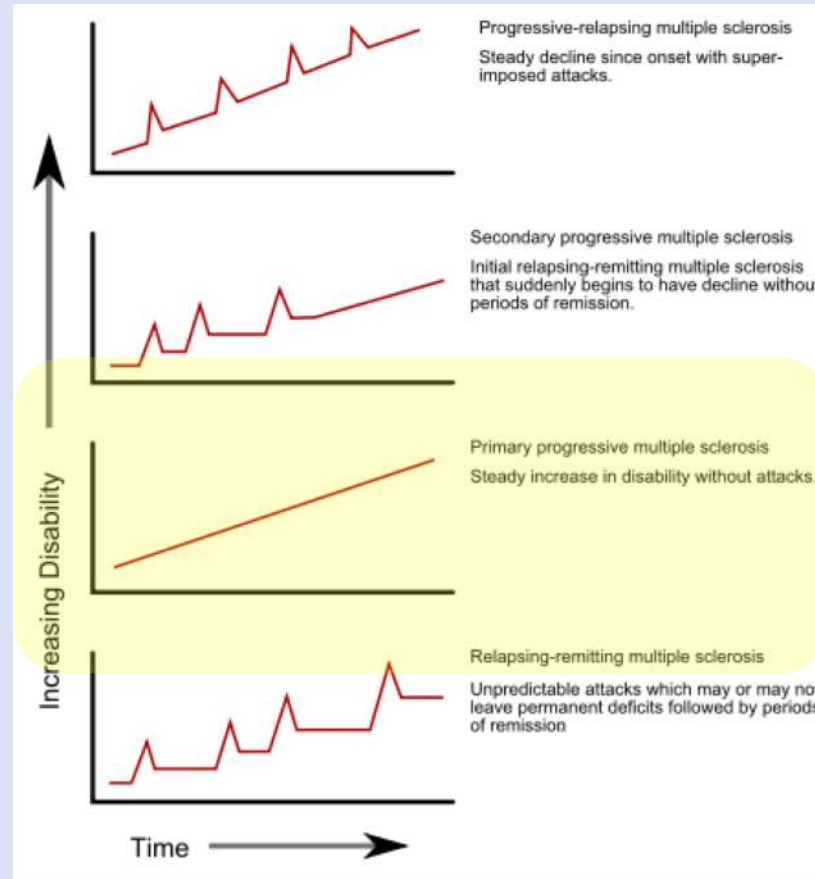
||

Esclerosi múltiple

Formes evolutives

Progressiva primària

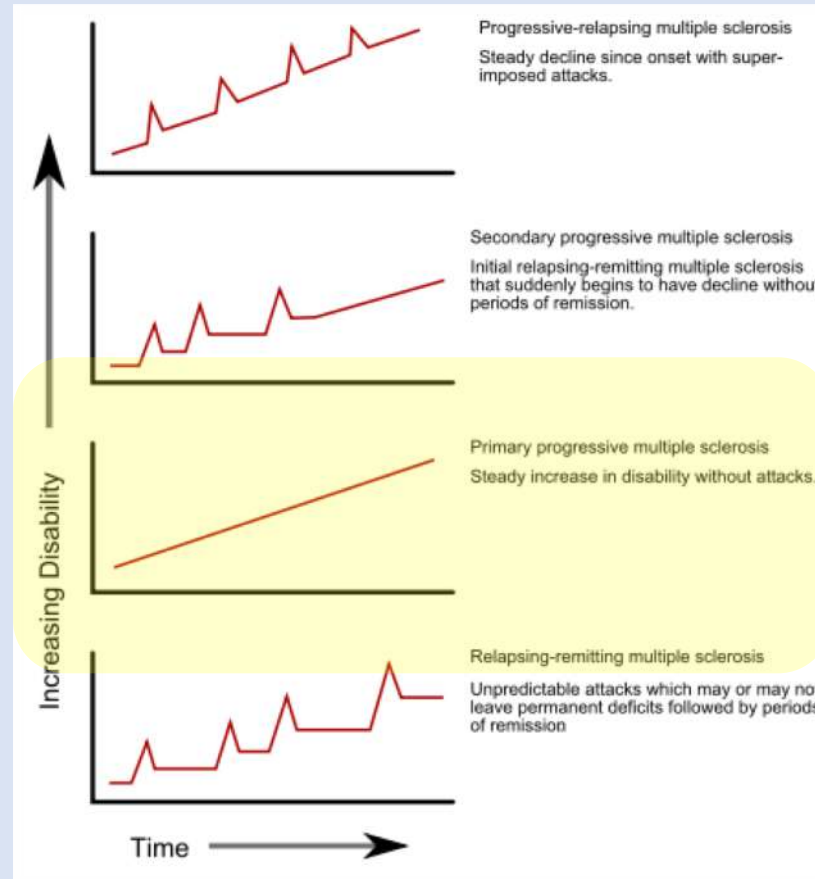

Esclerosi múltiple

Formes evolutives

Progressiva primària

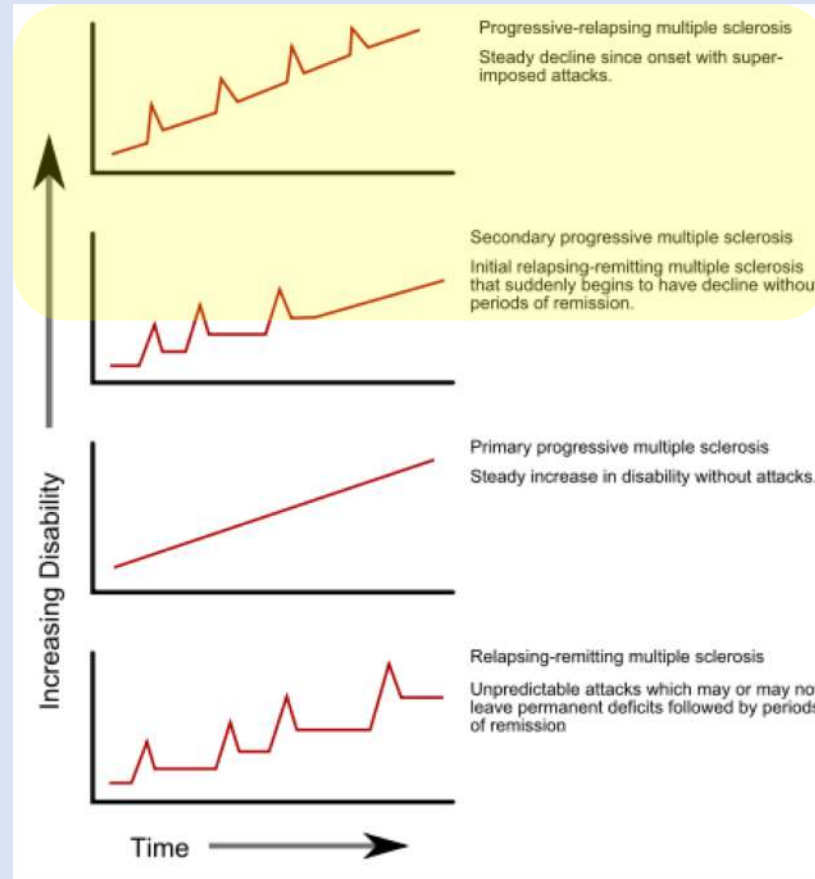
||

Esclerosi múltiple

Formes evolutives

Progressiva
recurrent

Esclerosi múltiple

Diagnòstic

Esclerosi múltiple

Diagnòstic

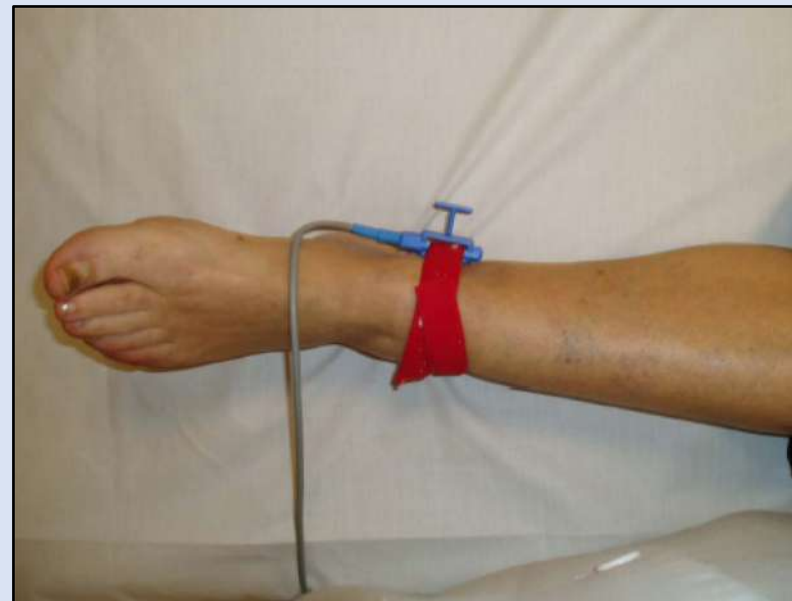
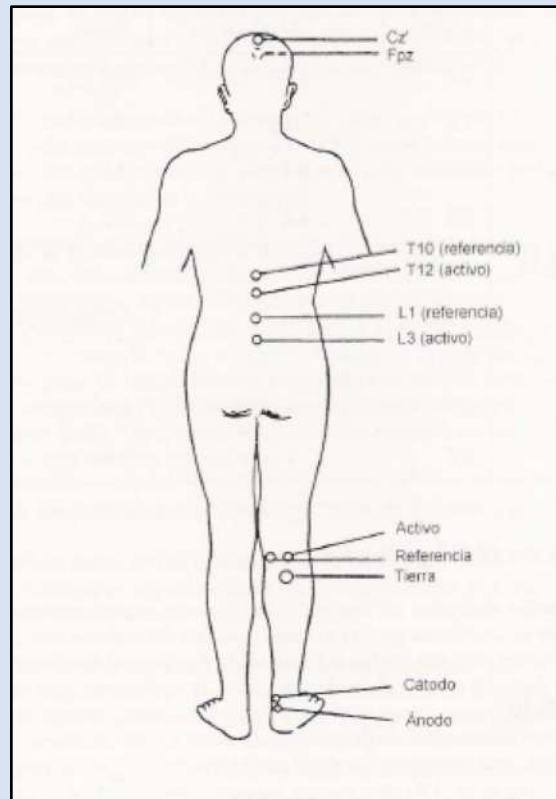
Esclerosi múltiple

Diagnòstic

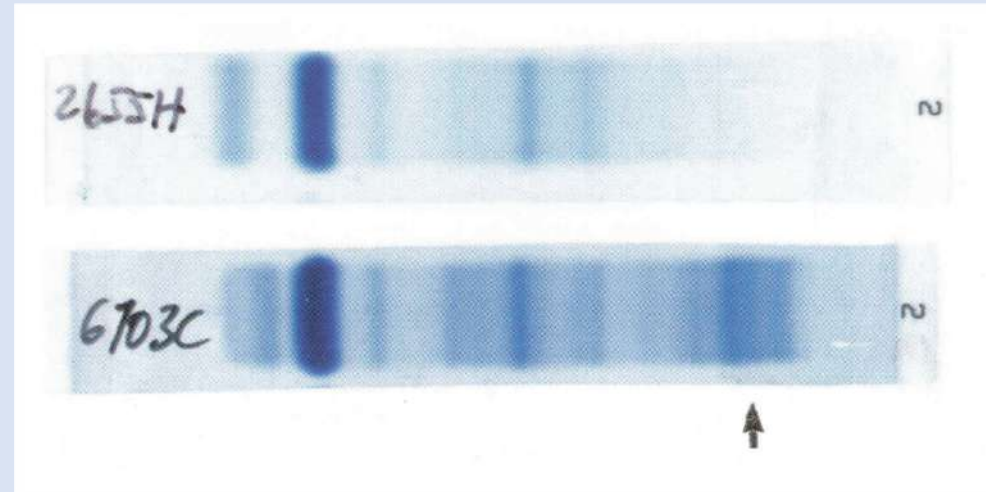
Esclerosi múltiple

Diagnòstic

Esclerosi múltiple

Diagnòstic

Esclerosi múltiple

Pronòstic

És difícil predir brots de la malaltia

Empitjorament → millora

Remissió pràcticament completa

Capacitat de deambulació mantinguda

Esclerosi múltiple

Tractament

Esclerosi múltiple

Tractament

Pautes
Tractament postural
Exercicis respiratoris
Mobilitzacions passives
Evitar la fatiga
Tractament de l'espasticitat
Evitar el vertigen
Exercicis de Frenkel
Teràpia ocupacional
Reeducació de la marxa

Esclerosi múltiple

Repercussions

Esclerosi múltiple

Conclusions

Malaltia neurològica de gent jove que provoca discapacitat

Curs variable

Plaques inflammatòries i desmielinitzants de la substància blanca de l'SNC

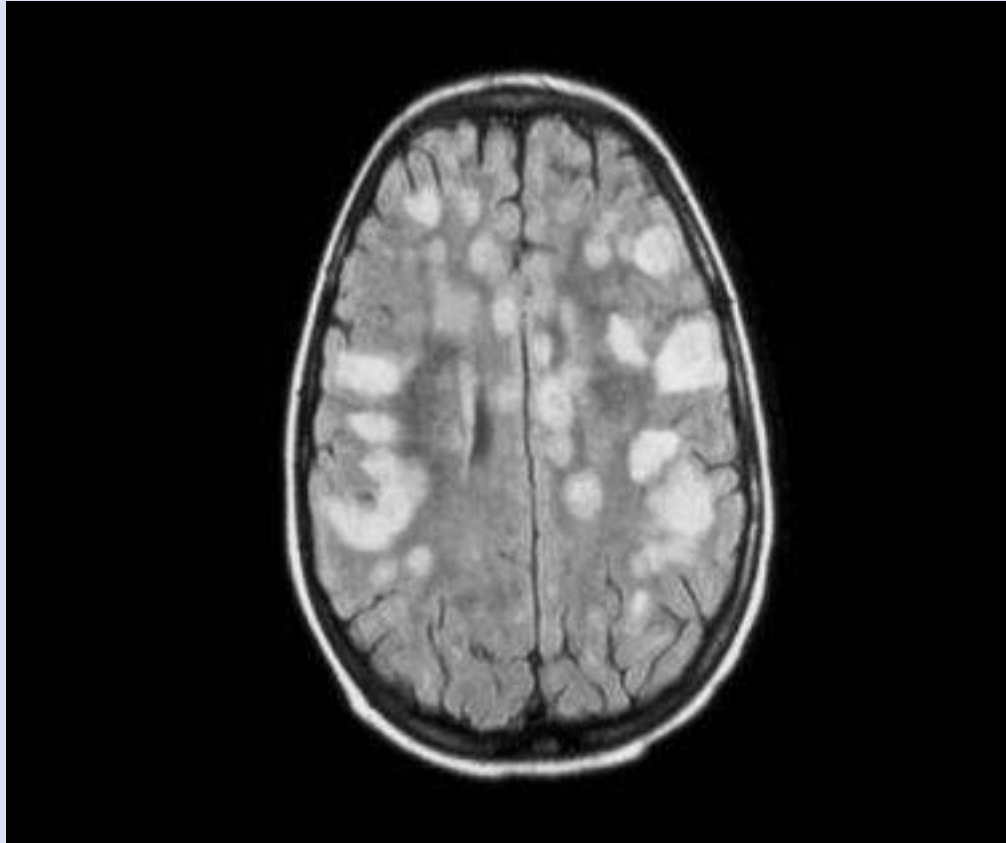
Malaltia immunomediada

Tractar l'individu, no la malaltia

Altres malalties

Encefalomielitis
disseminada aguda

Introducció

Altres malalties

Encefalomielitis
disseminada aguda

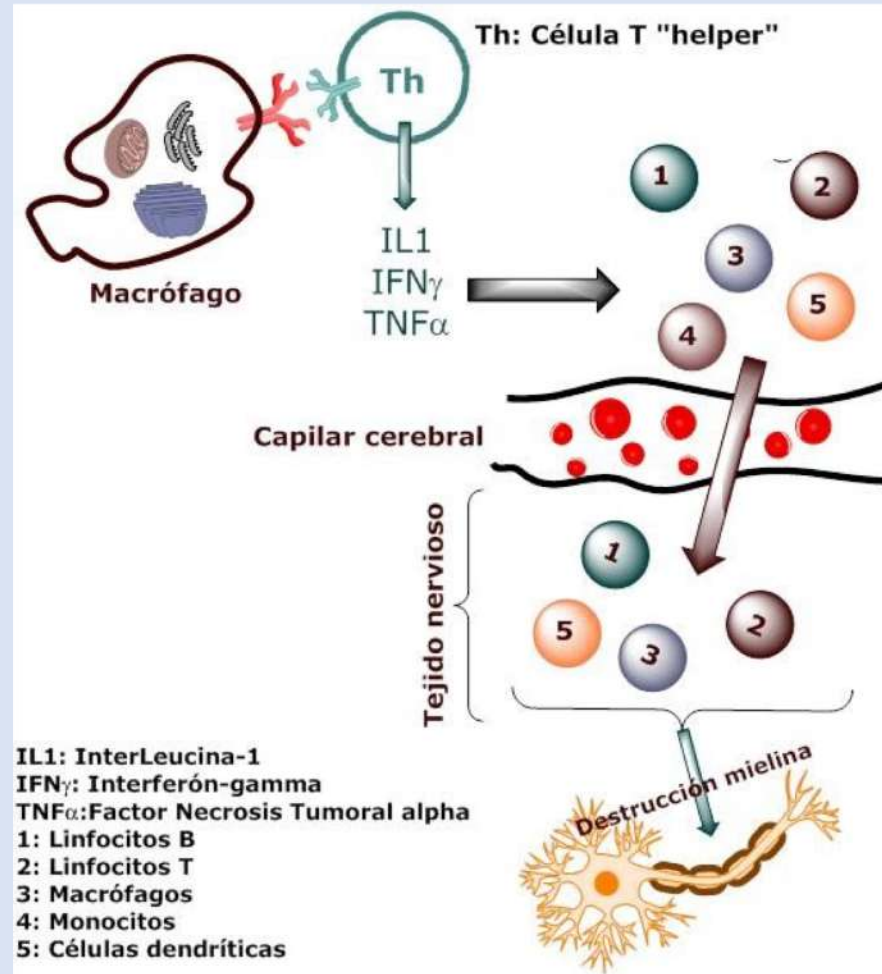
Introducció

Altres malalties

Encefalomielitis
disseminada aguda

Patogènia

Altres malalties

Encefalomielitis
disseminada aguda

Malaltia de Hurst

Començament ràpid

Afectació multifocal

Altres malalties

Encefalomièlitis
disseminada aguda

Malaltia de Hurst

Síntomes

Febre

Alteracions de la consciència

Presència de convulsions

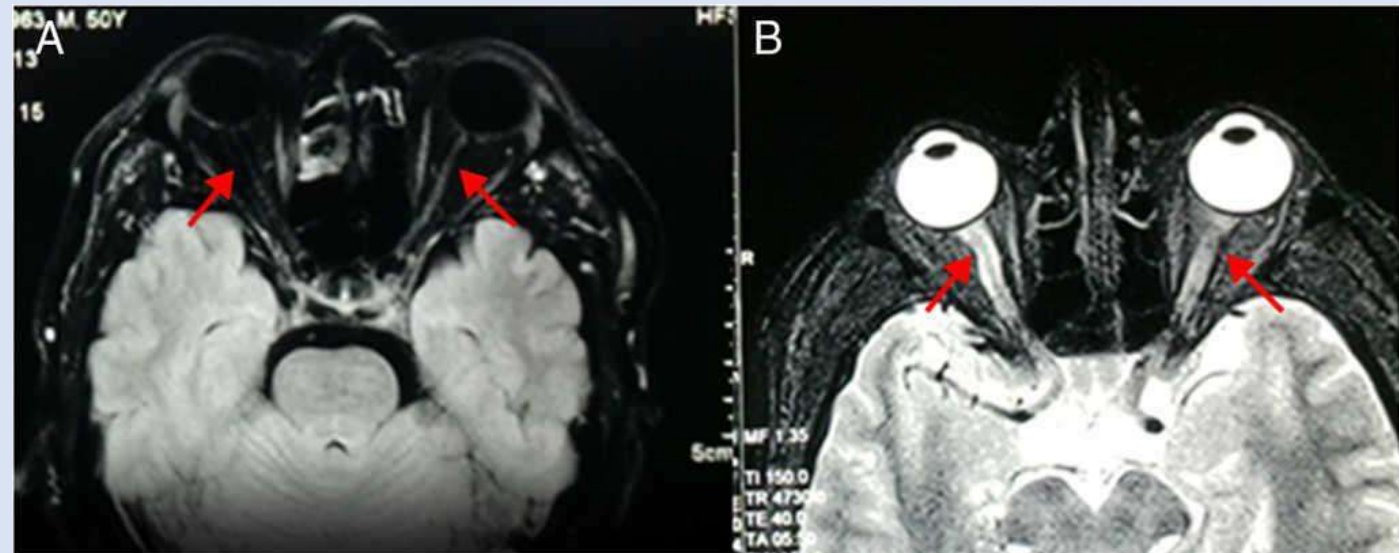
Diagnòstic

RMN i absència de proteïnes en l'LCR

Altres malalties

Neuromielitis
òptica

Malaltia de Devic

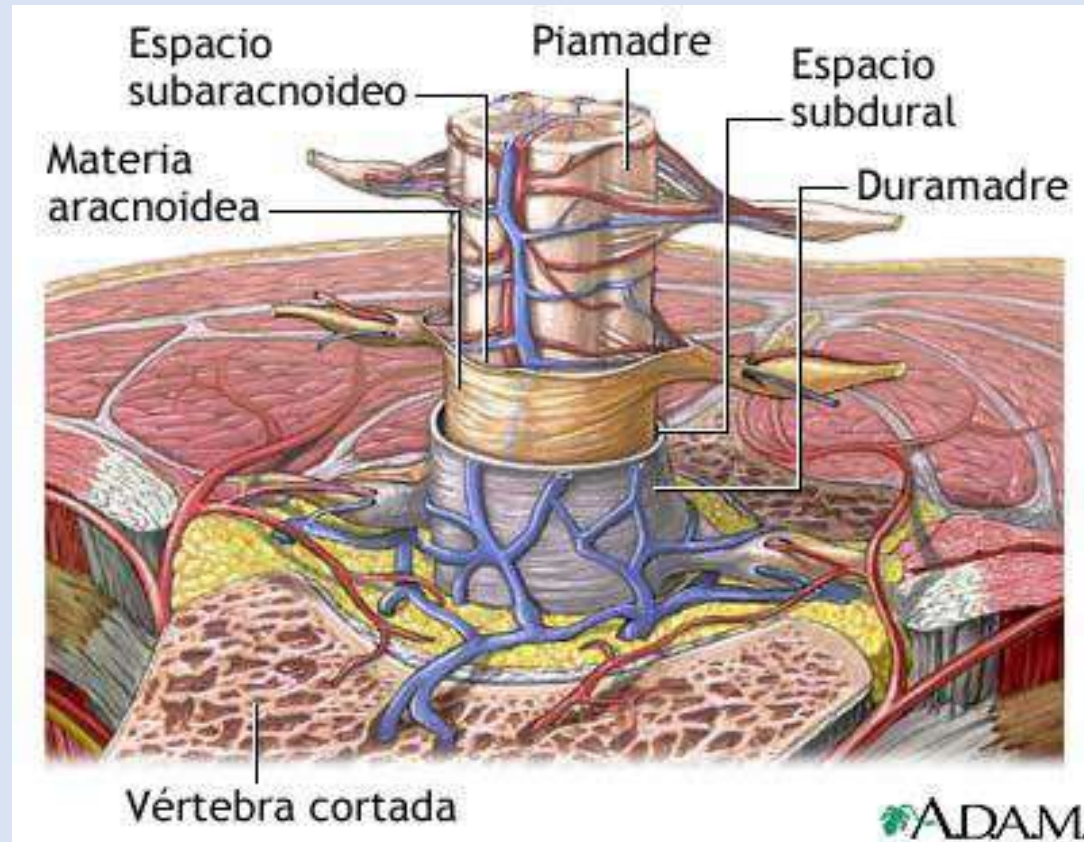
Tema 17. Meningitis, encefalitis, abscés encefàlic i empiema. Meningitis crònica i recurrent

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Meningitis

Introducció

Meningitis

Epidemiologia

Meningitis

Factors de risc

Edat

Sistema immunitari debilitat

Viure en intimitat amb altres persones en males condicions

Factors de virulència del microorganisme

Meningitis

Etiologia

Infecció

Meningitis

Etiologia

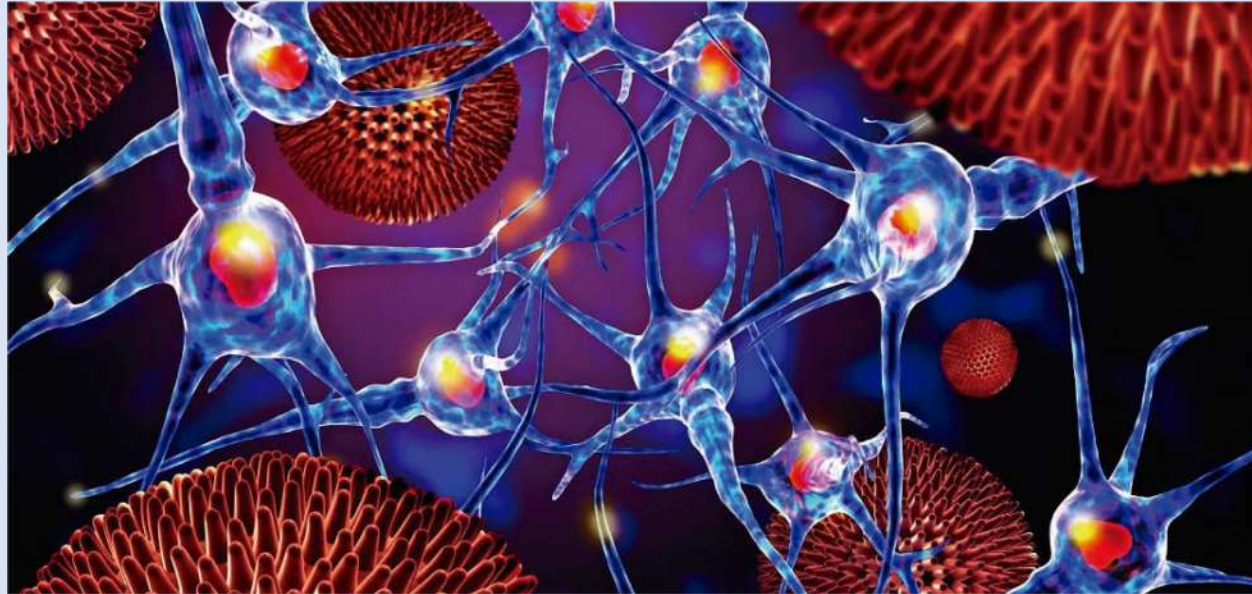
Infecció

Meningitis

Etiologia

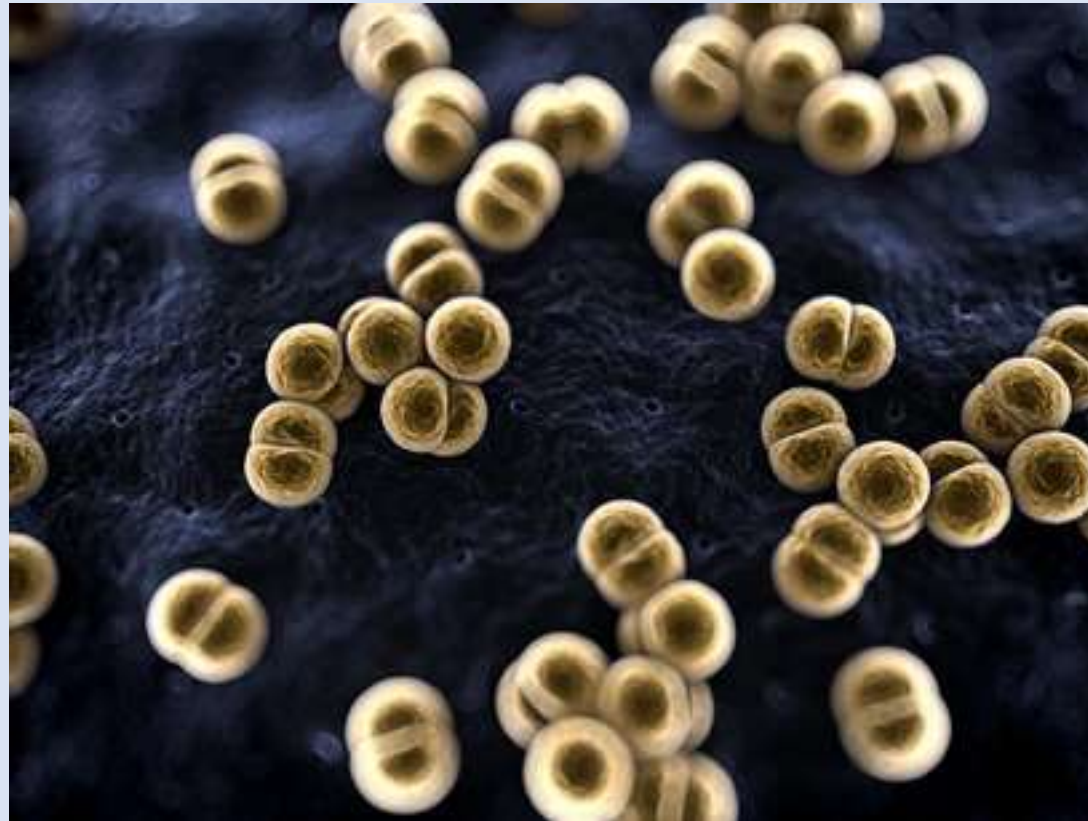
Bacteri

Meningitis

Etiologia

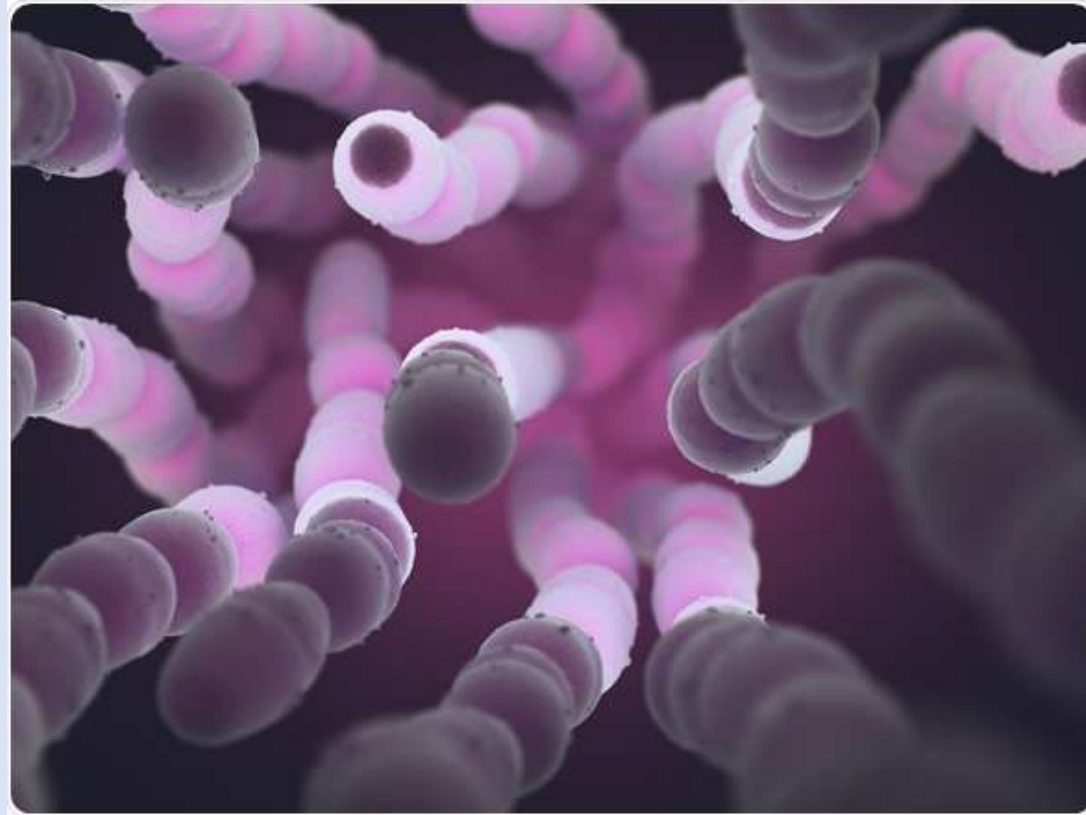
Bacteri

Meningitis

Etiologia

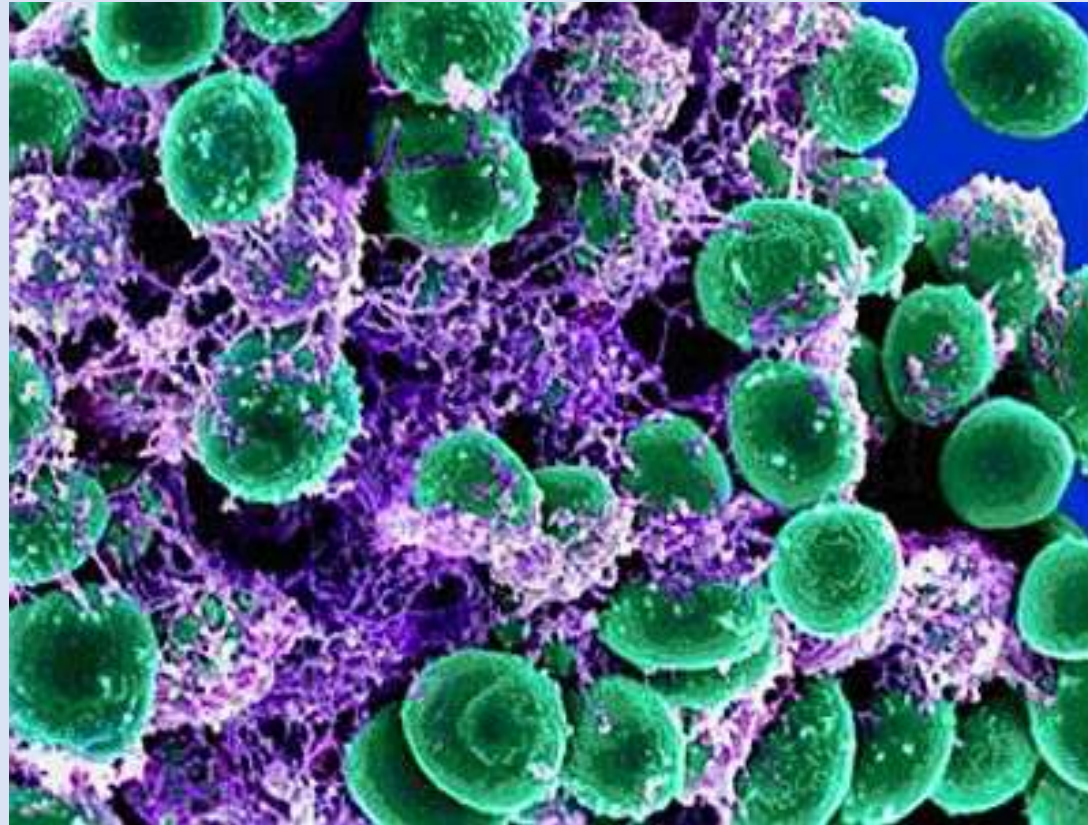
Bacteri

Meningitis

Etiologia

Bacteri

Meningitis

Símptomes d'instauració ràpida

Febre o calfreds

Canvis en l'estat mental

Nàusees i vòmits

Fotofòbia

Cefalea

Coll rígid

Meningitis

Síntomes d'instauració lenta
Agitació
Fontanel·les inflamades
Disminució de l'estat de consciència
Respiració ràpida
Afectació dels parells cranials
Convulsions

Meningitis

Tríada clàssica

Febre

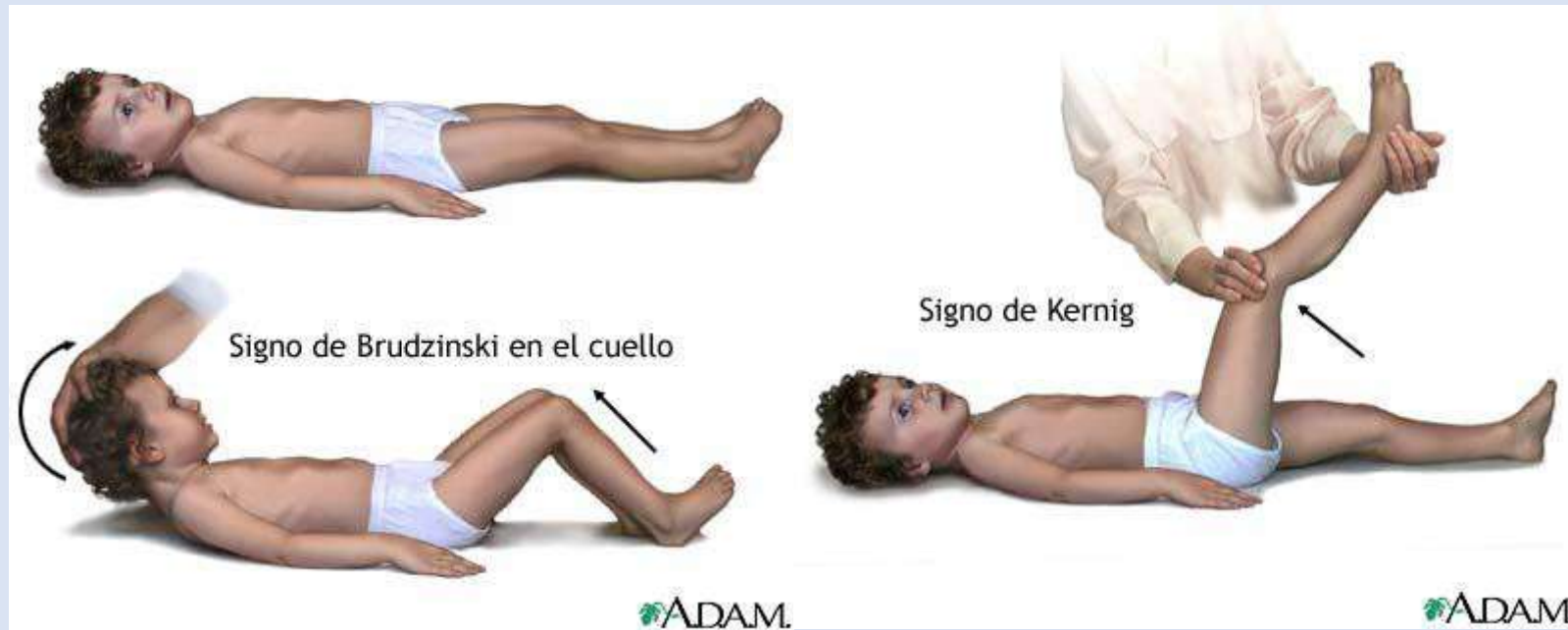
Rigidesa de la nuca

Deteriorament de la consciència

Meningitis

Meningitis

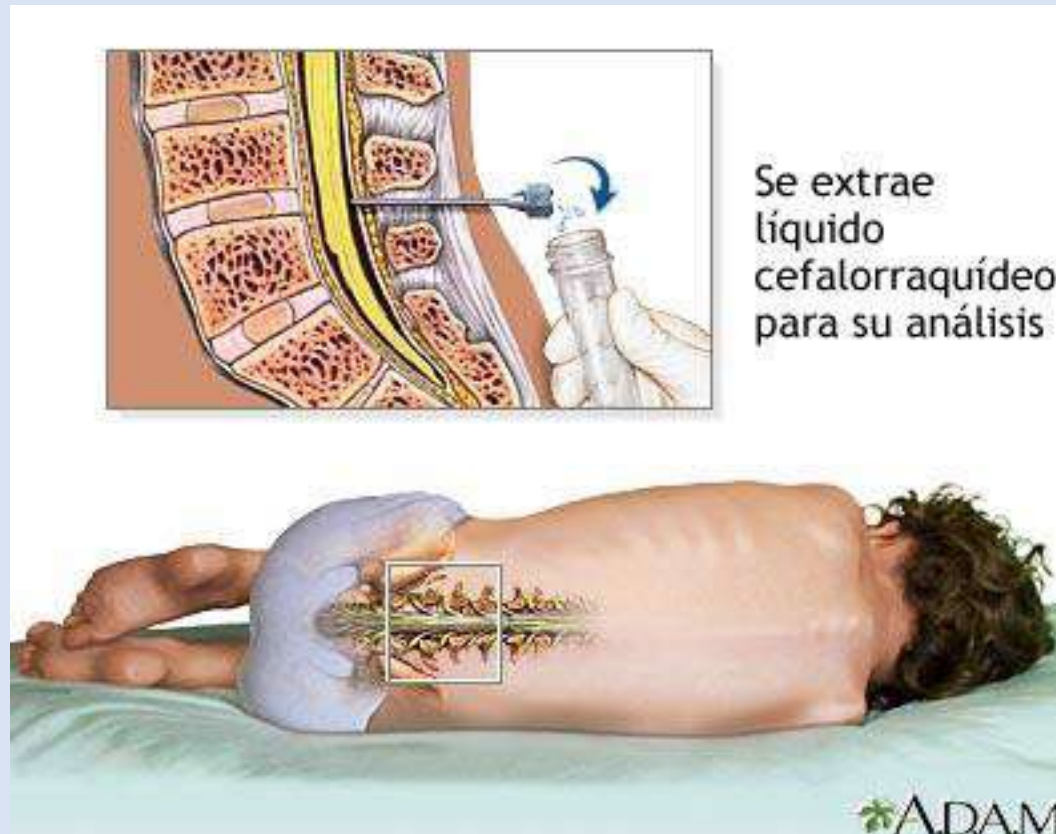
Signes

Signe de
Brudzinski

Signe de
Kernig

Meningitis

Diagnòstic

Meningitis

Tractament

Meningitis

Pronòstic

Meningitis

Complicacions

Dany cerebral
Hipoacúsia
Hidrocefàlia
Convulsions

Meningitis

Vacunació

Vacunas	0m	2m	4m	6m	12m	18m	3-4a	5-6a	12a	14a
Hepatitis B	HB	HB		HB						
Difter. Tét. Tos		DTPa	DTPa	DTPa		DTPa		Tdpa		Td
Polio inject.		VPI	VPI	VPI		VPI				
Haem. infl. b		Hib	Hib	Hib		Hib				
Neumococo		VNC	VNC		VNC					
Meningoc. C			MenC		MenC				MenC	
Triple vírica					SRP		SRP			
Varicela									Var ¹	
Papilomavirus										VPH ²

Meningitis

Vacunació

ABREVIATURAS	
Abreviatura	VACUNA
HB	Hepatitis B
DTPa	Difteria, tétanos y tosferina acelular
Tdpa	Tétanos y difteria y tosferina acelular de baja carga antigénica
Td	Tétanos y difteria de baja carga antigénica
VPI	Poliomielitis inyectable
Hib	Haemophilus influenzae tipo b
MenC	Meningococo C conjugada
VNC	Neumococo conjugada
SRP	Triple vírica (sarampión, rubeola y parotiditis)
HA	Hepatitis A
Var	Varicela
VPH	Virus del papiloma humano

Encefalitis

Introducció

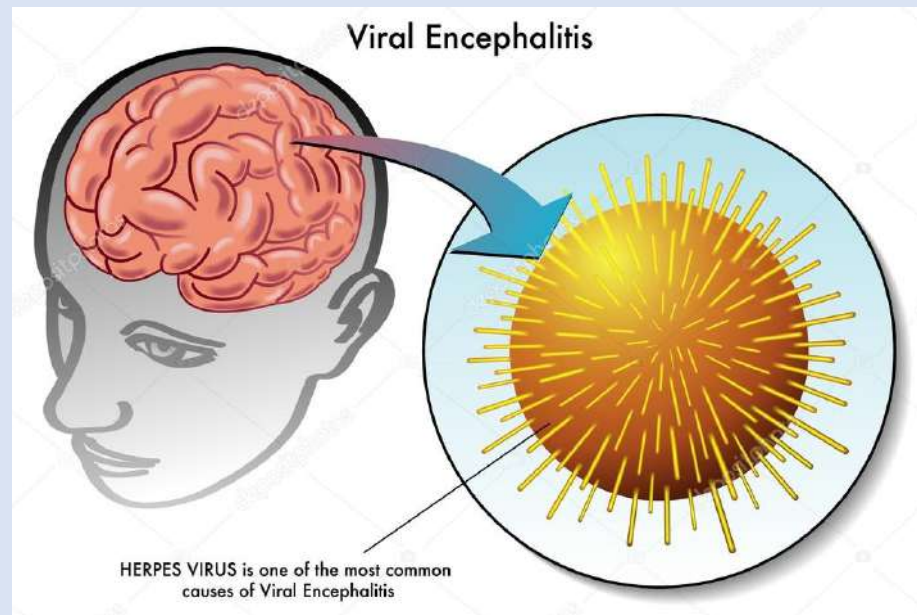
Encefalitis

Etiologia

Encefalitis

Etiologia

Encefalitis

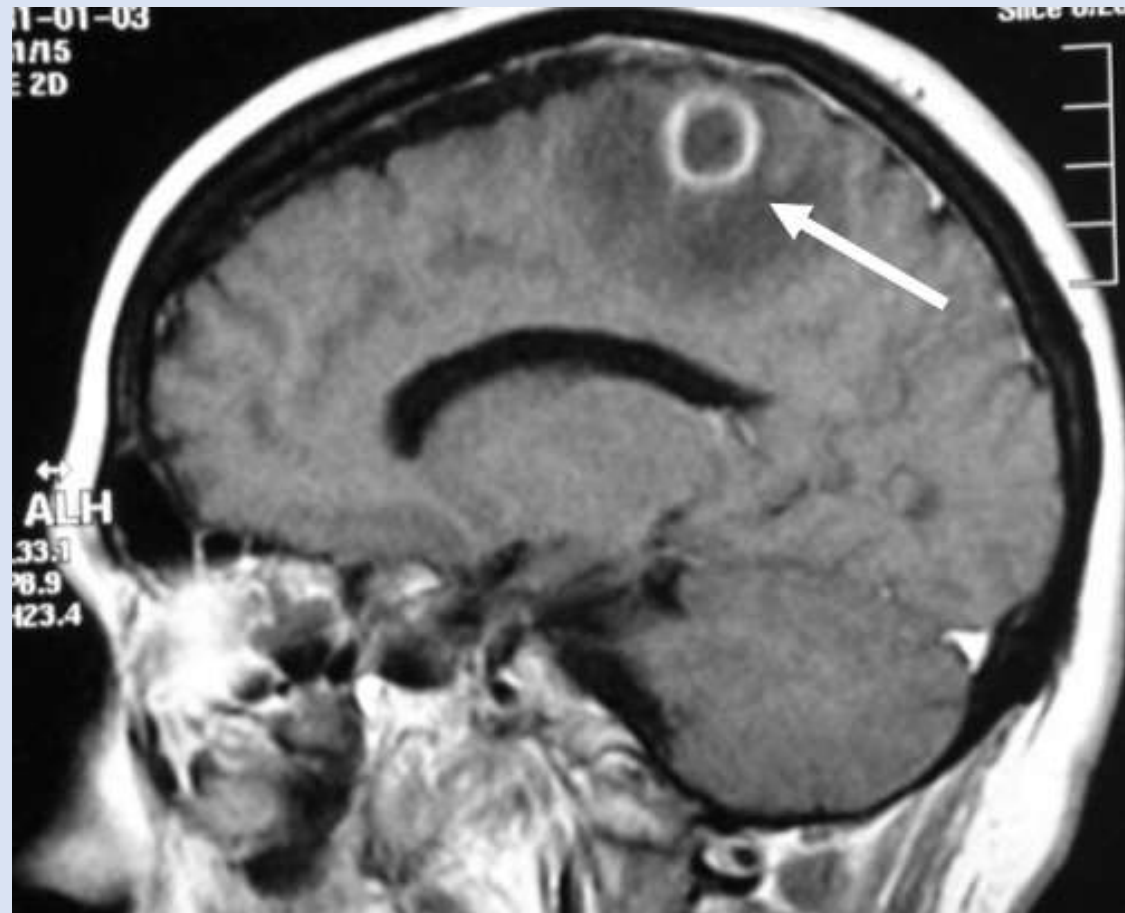
Síntomes
Signes meningis
Febre
Alteració de la consciència
Signes neurològics difusos
Estat mental anormal

Encefalitis

Diagnòstic

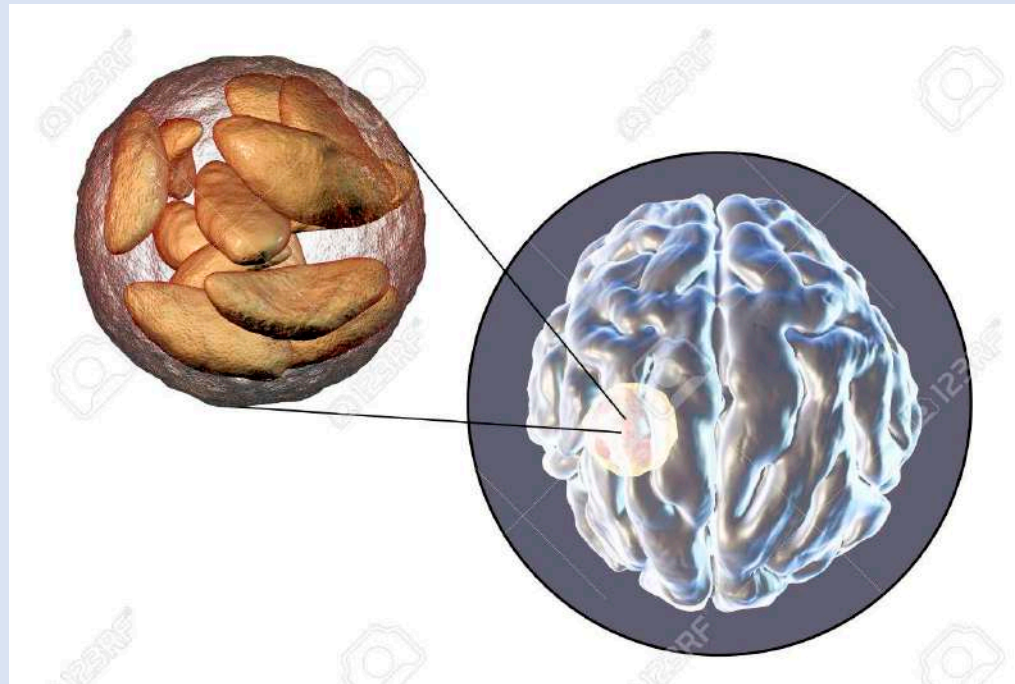
Punció lumbar
Ressonància cerebral
TC cranial
Cultiu d'LCR
Electroencefalograma
Proves de serologia

Abscés encefàlic bacterià

Abscés encefàlic bacterià

Epidemiologia

Abscés encefàlic bacterià

Patogènesi

Secundaris a infeccions properes
(orella, mastoide, sins paranasals)

Hematògens
(infeccions per disseminació vascular)

Traumatismes i cirurgia

Abscés encefàlic bacterià

Patologia

Lòbul frontal	Cerebel
Lòbul temporal	Lòbul occipital
Lòbul frontoparietal	

Abscés encefàlic bacterià

Estadis dels abscessos
Estadi I
Estadi II
Estadi III
Estadi IV

Abscés encefàlic bacterià

Clínica

Cefalea (75%)

Febre (60%)

Deteriorament de l'estat mental (50%)

Dèficits focals

Abscés encefàlic bacterià

Diagnòstic

Abscés encefàlic bacterià

Tractament

Abscés encefàlic bacterià

Pronòstic

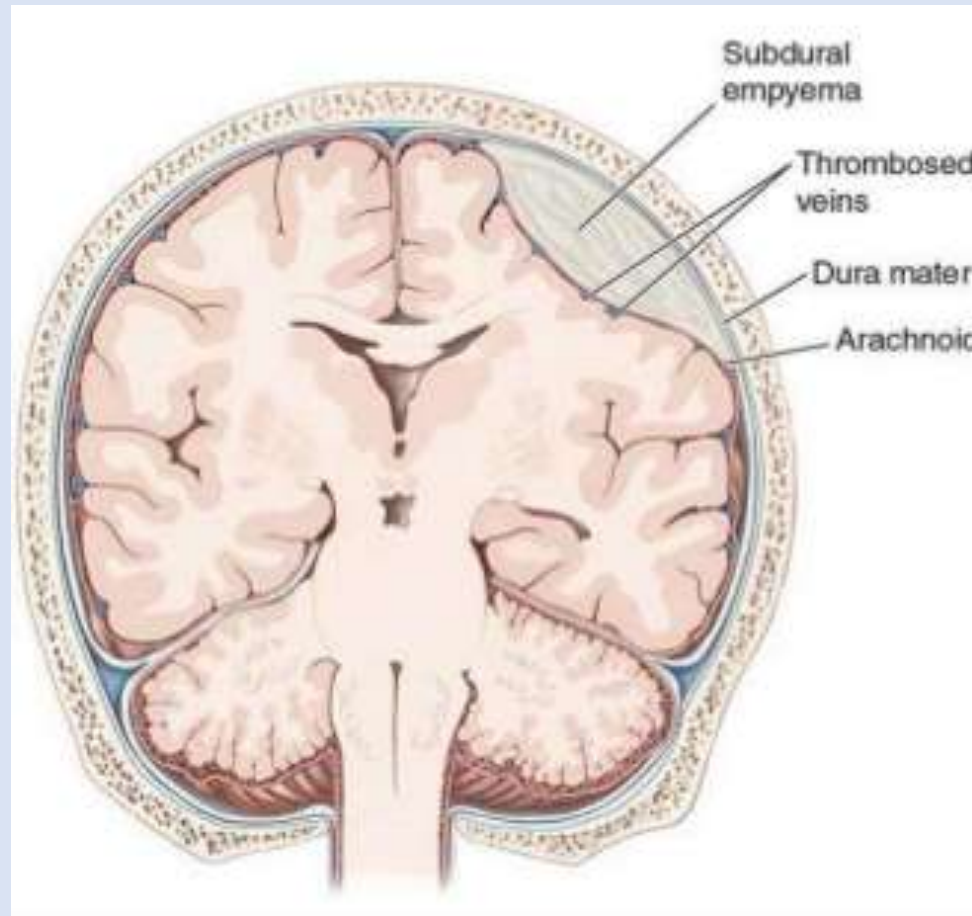
Mortalitat del 10%

Dèficits focals en el 25%

Epilèpsia

Majors de 60 anys

Empiema subdural

Empiema subdural

Clínica

Simptomatologia
Otitis, sinusitis
Dolor localitzat
Febre
Crisis epilèptiques
Signes corticals
Hemiparèsia

Empiema subdural

Diagnòstic

Empiema subdural

Pronòstic

Empiema subdural

Tractament

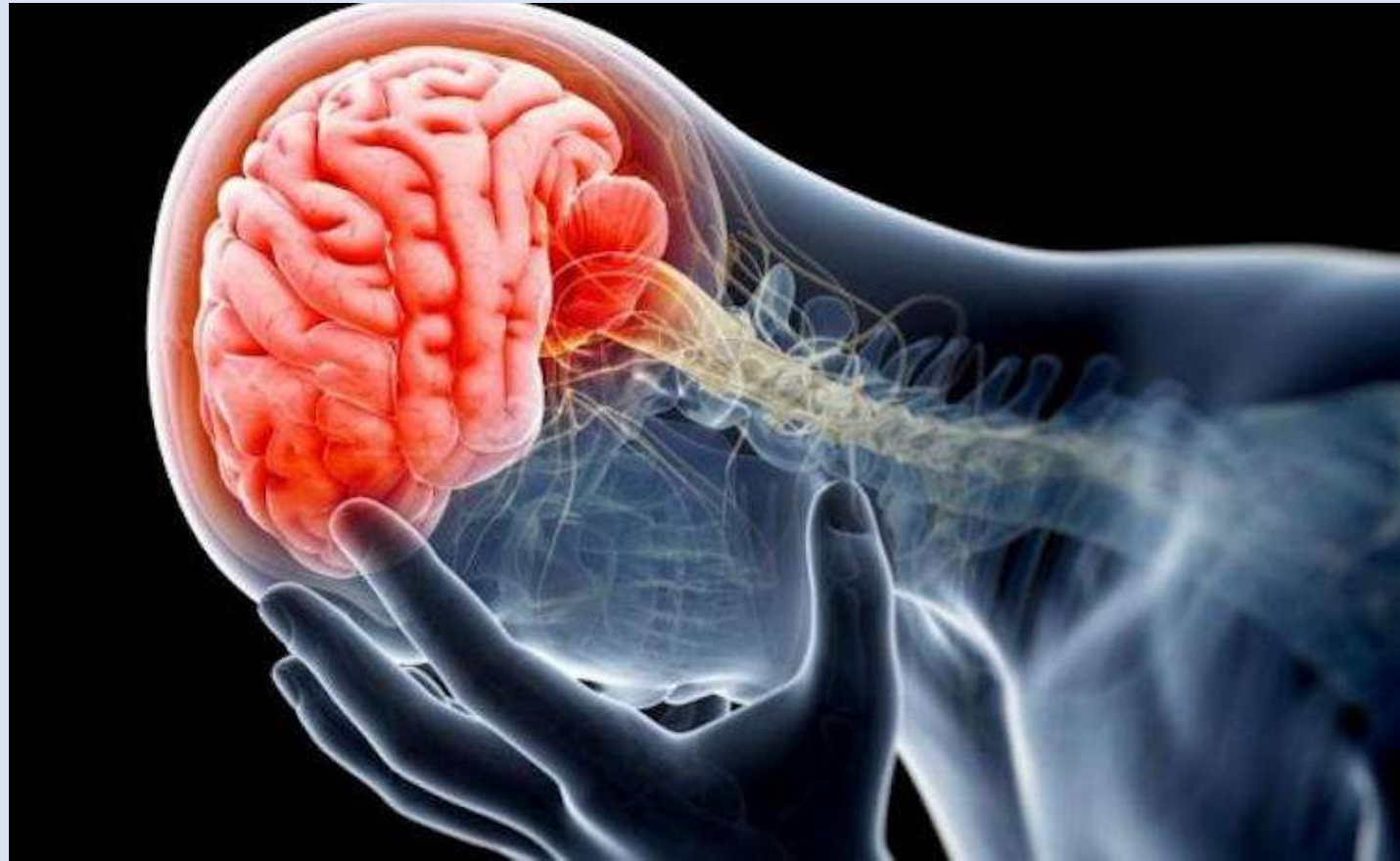

Tema 18. Meningitis crònica i malalties causades per prions

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Introducció

Introducció

Clínica

Recurrent	Crònica
Síntomes aguts que reapareixen dues vegades o més.	Síntomes que duren més de quatre setmanes.
Períodes intermedis de recuperació completa.	A vegades produeix disfunció neurològica intensa si no s'aplica el tractament adequat.

Patogènia

Etiologia

Causas infeccioses
VIH
Citomegalovirus
Sífilis
Tuberculosi

Etiologia

Causes no infeccioses
Sarcoïdosi
Limfomes
Leucèmia

Clínica

Meningitis recurrent

Febre

Signes meningis

Signes focals

Clínica

Meningitis crònica

Cefalea crònica

Hidrocefàlia

Dolor de coll i esquena

Canvis de personalitat

Debilitat facial (VII parell cranial)

Diplopia (III, IV i VI parells cranials)

Pèrdua de visió

Hipoacúsia

Debilitat en MS i MI

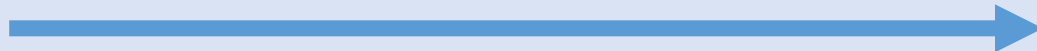
Poca destresa de moviments (atàxia)

Clínica

Meningitis crònica

Síntomes

Síntomes

Clínica

Clínica

Meningitis crònica intracranial

Hidrocefàlia

Cefalea

Edema papil·lar

Somnolència

Pèrdua de visió

Paràlisi del VI parell cranial

Clínica

Meningitis crònica
intracranial

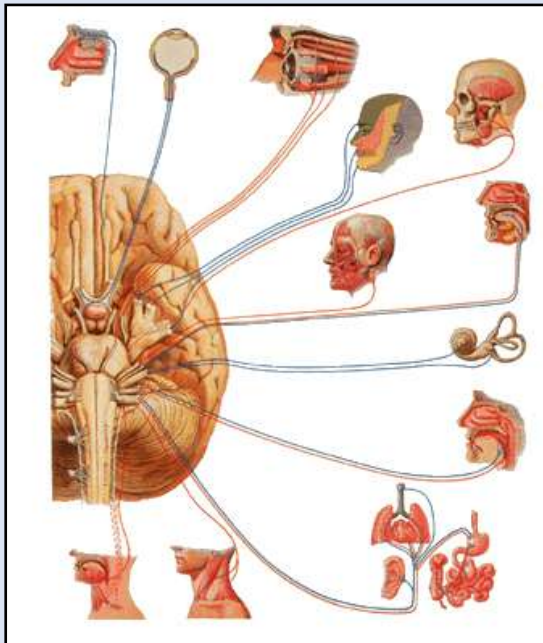
Clínica

Meningitis crònica
intracranial

Clínica

Meningitis crònica intracranial

Afectació dels parells cranials

Anòsmia (I)

Pèrdua de visió (II)

Diplopia (III, IV i VI)

Pèrdua de sensibilitat a la cara (V)

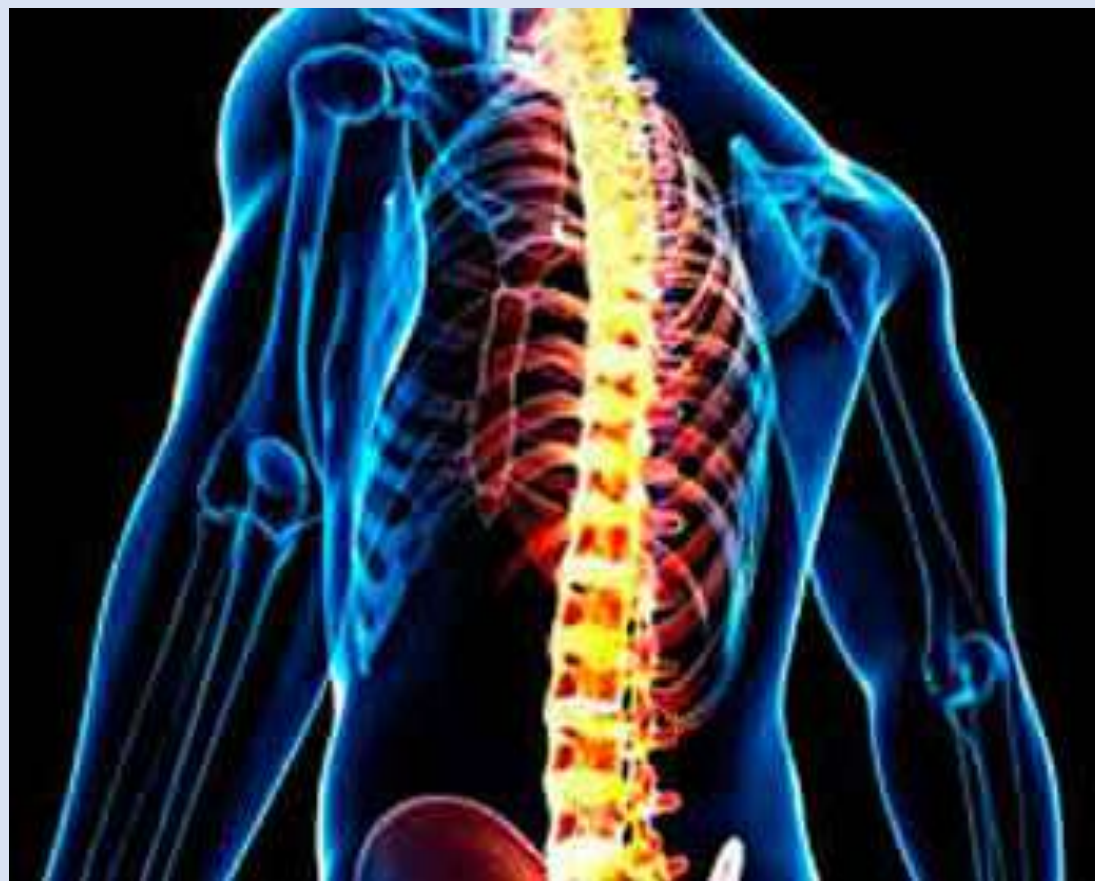
Debilitat facial (VII)

Hipoacúsia (VIII)

Alteracions sensitives de la bucofaringe (IX, X i XII)

Clínica

Meningitis crònica
espinal

Clínica

Meningitis crònica
espinal

Simptomatologia

Dany radicular

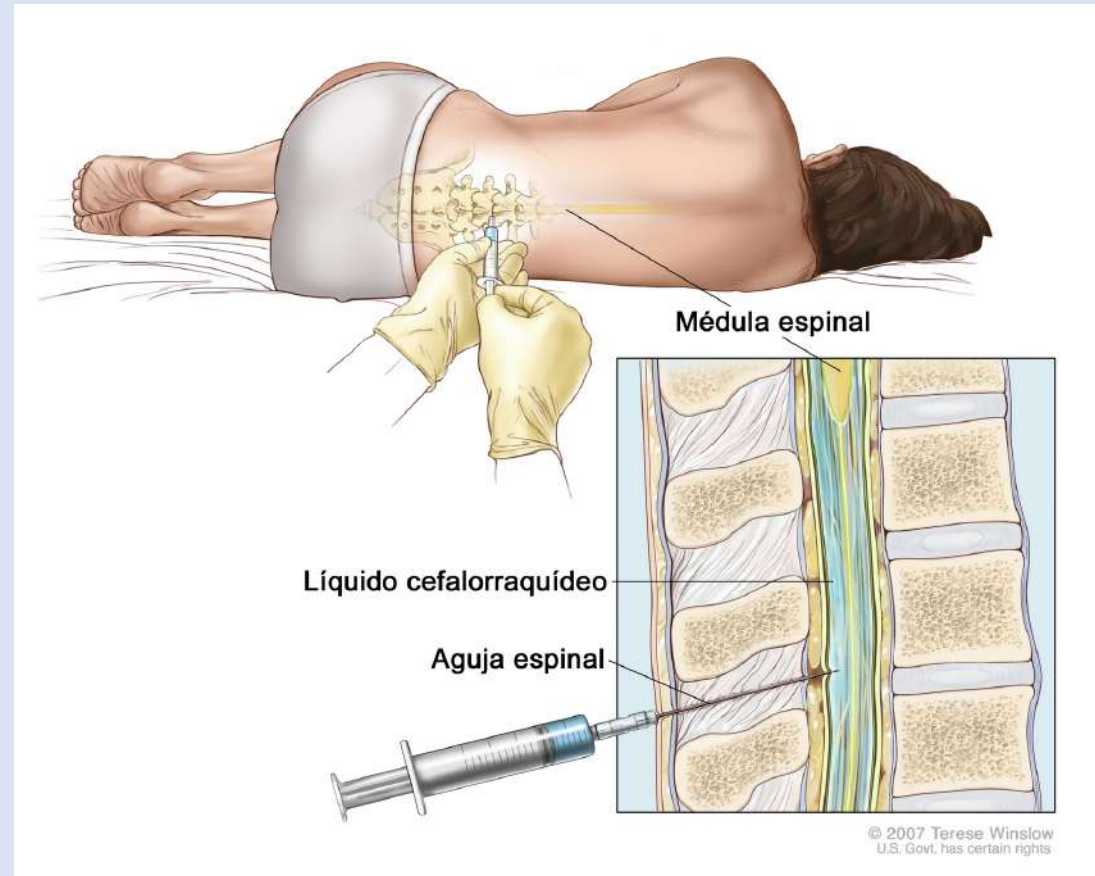
Debilitat motora

Dèficit sensitiu

Disfunció esfinteriana

Diagnòstic

Meningitis crònica i recurrent

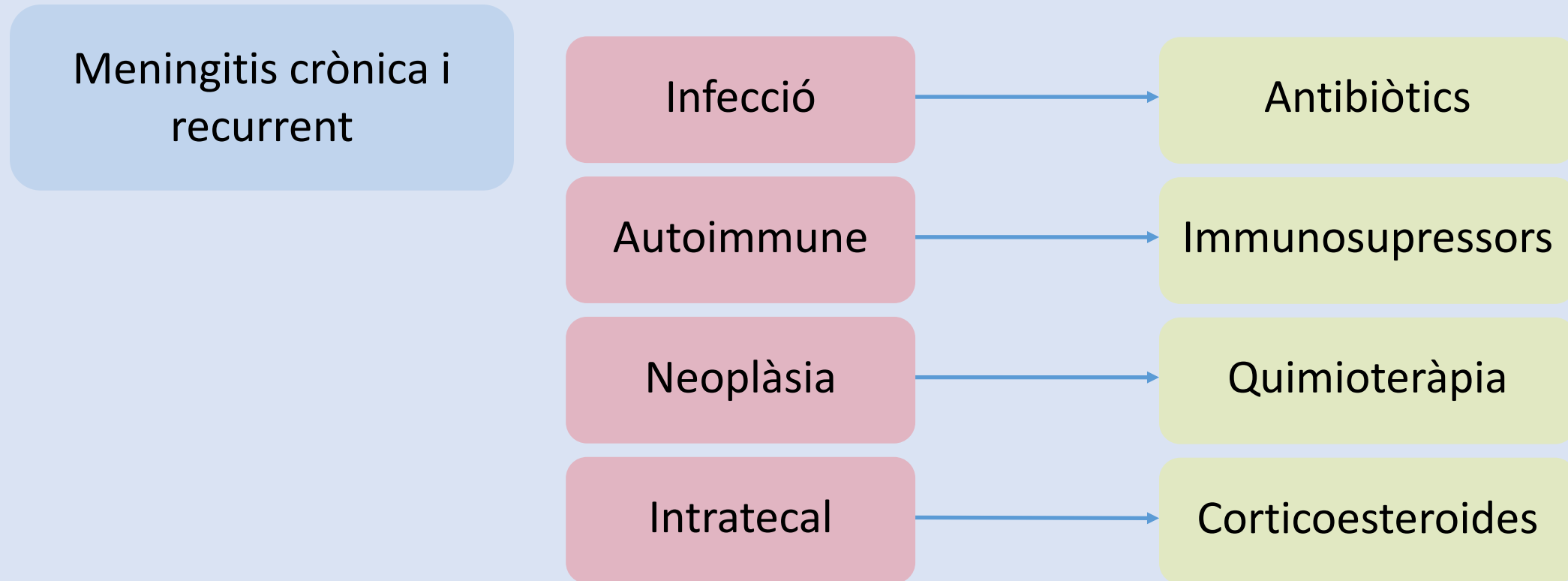

Diagnòstic

Meningitis crònica i
recurrent

Tractament

Clínica

Meningitis crònica i
recurrent

Infecció

Clínica

Meningitis crònica i
recurrent

Neoplàsia

Clínica

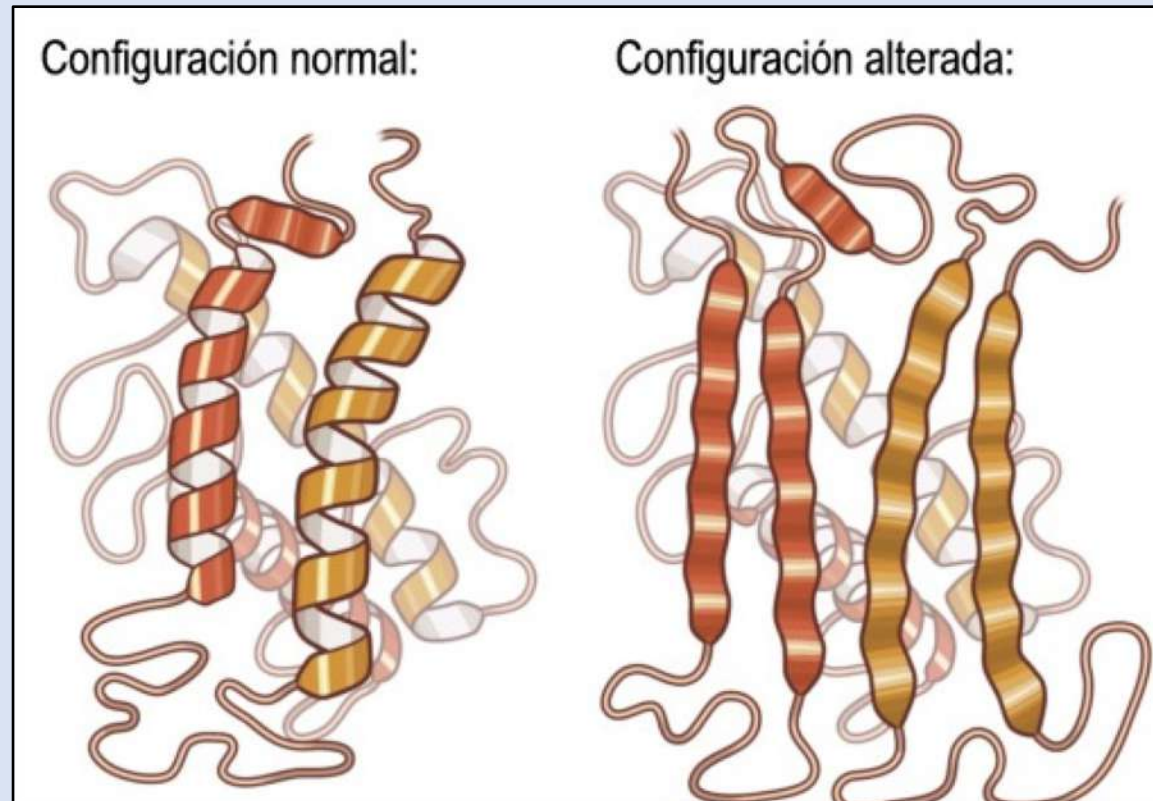
Meningitis crònica i
recurrent

Autoimmune

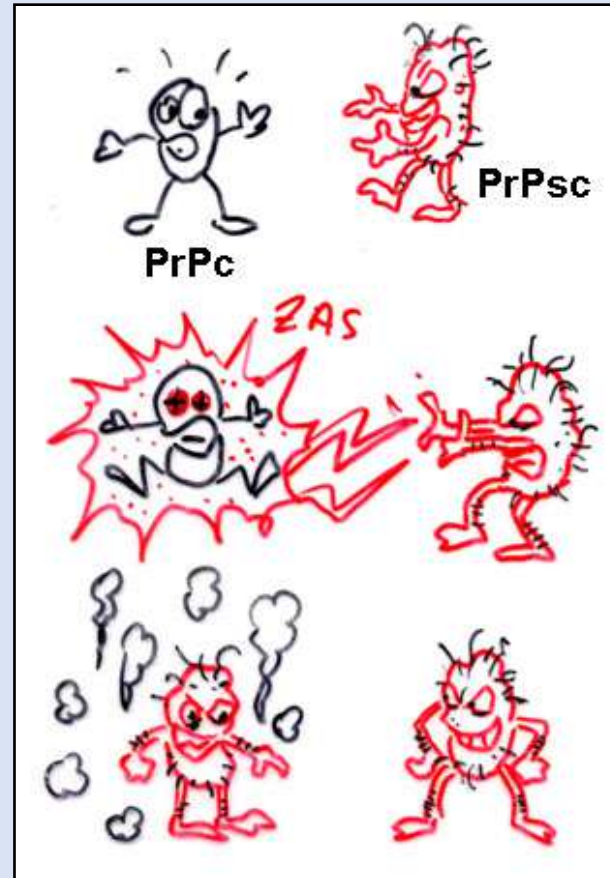

Malalties causades per prions

Introducció

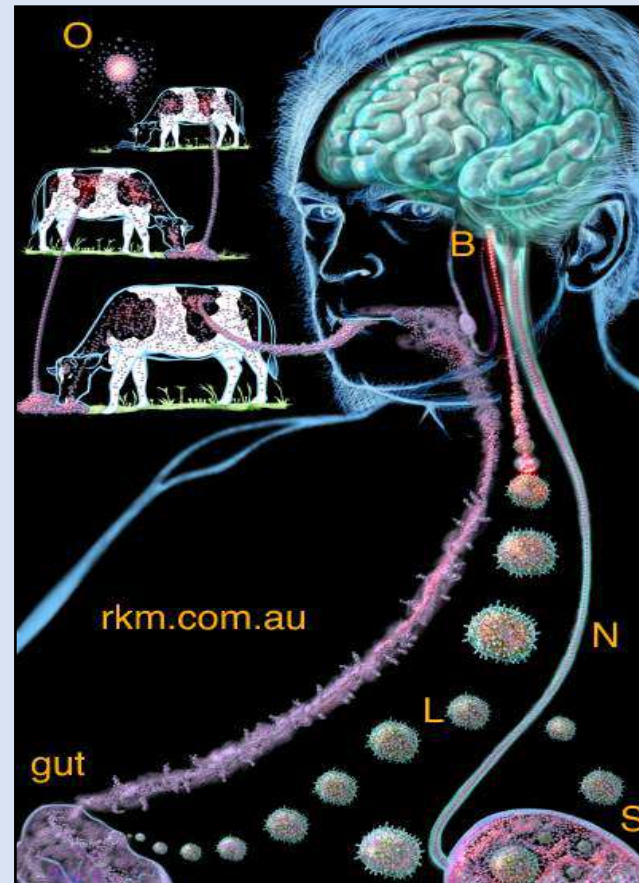
Introducció

Malaltia de Creutzfeldt-Jacob

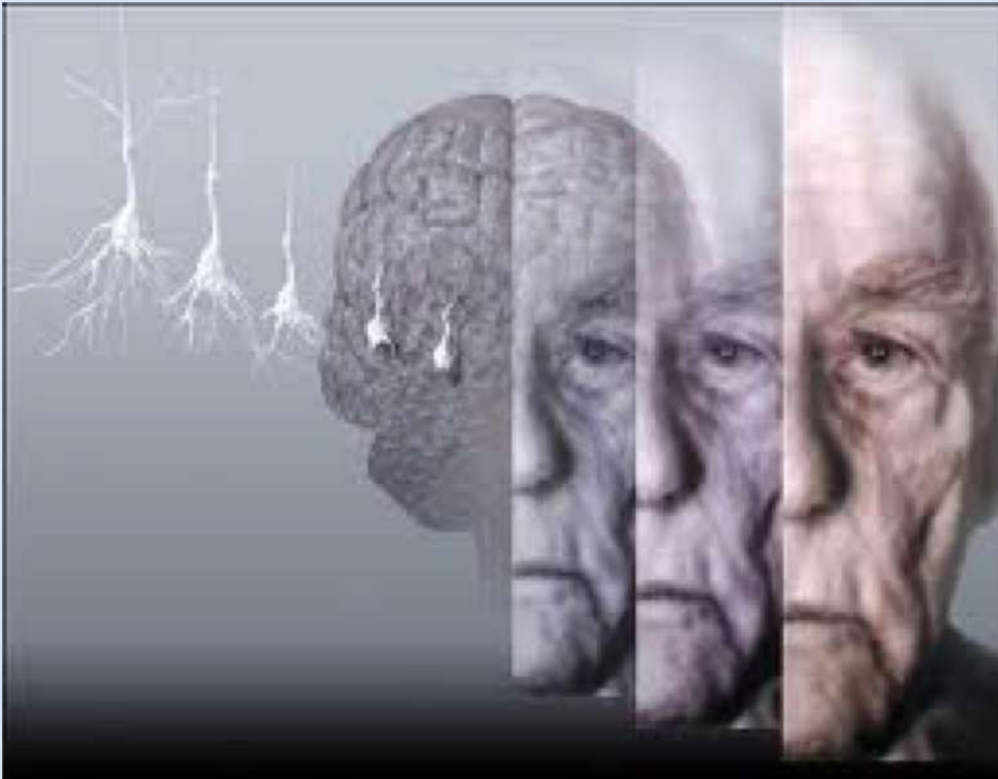

Malaltia de Creutzfeldt-Jacob

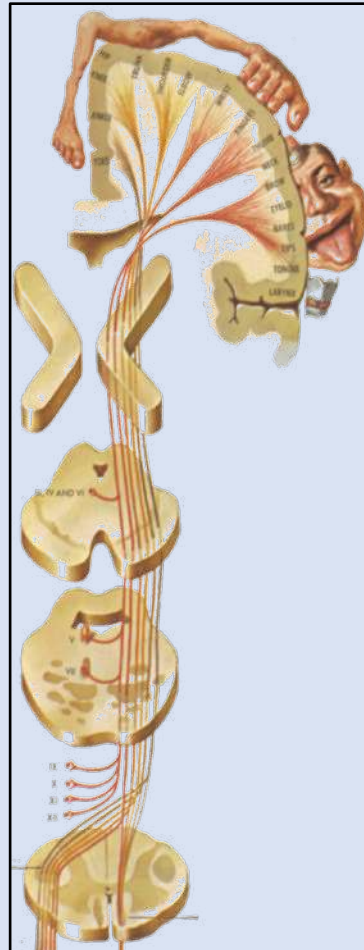

Malaltia de Creutzfeldt-Jacob

Malaltia de Creutzfeldt-Jacob

Insomni familiar letal (IFL)

Insomni familiar letal (IFL)

Tema 19. Poliomièlitis. Síndrome postpòlio

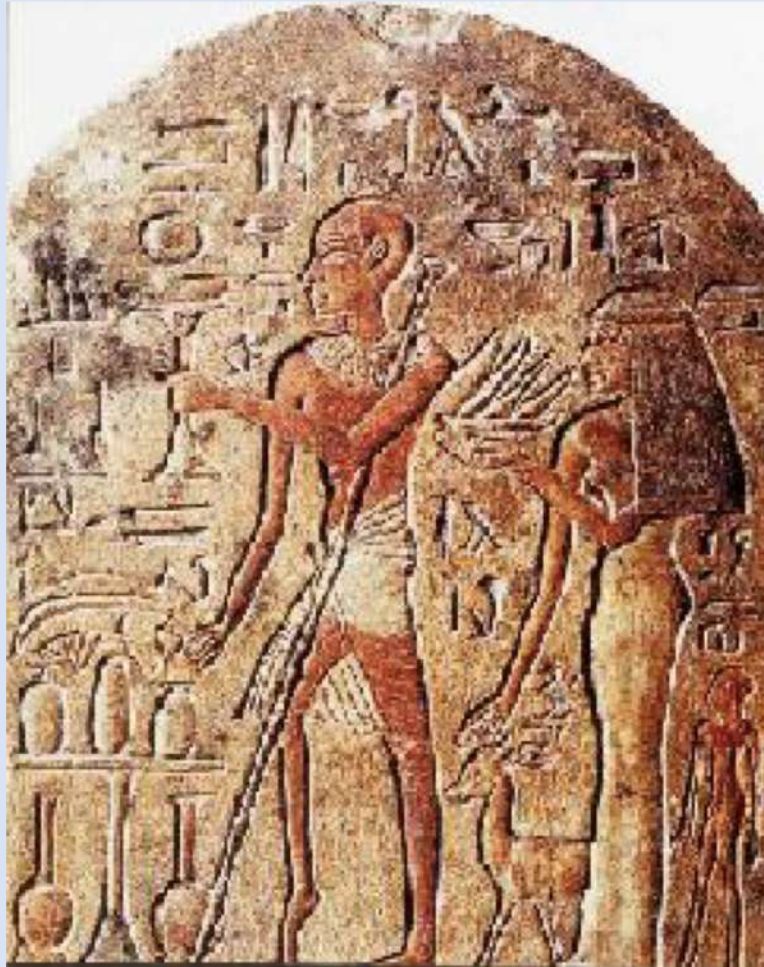
Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Introducció

Introducció

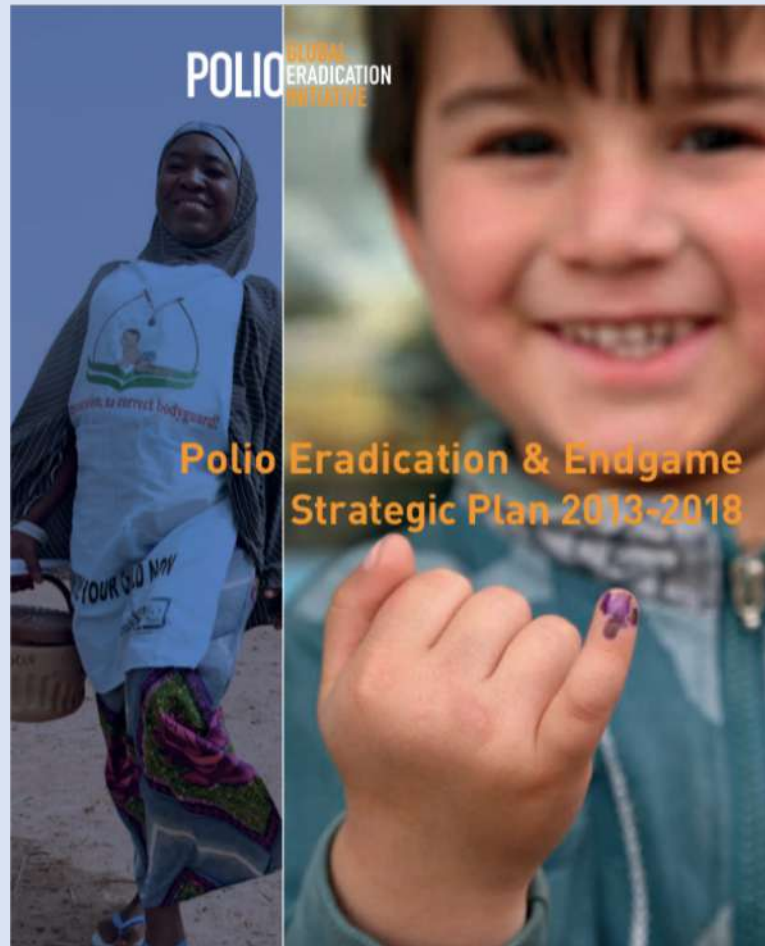

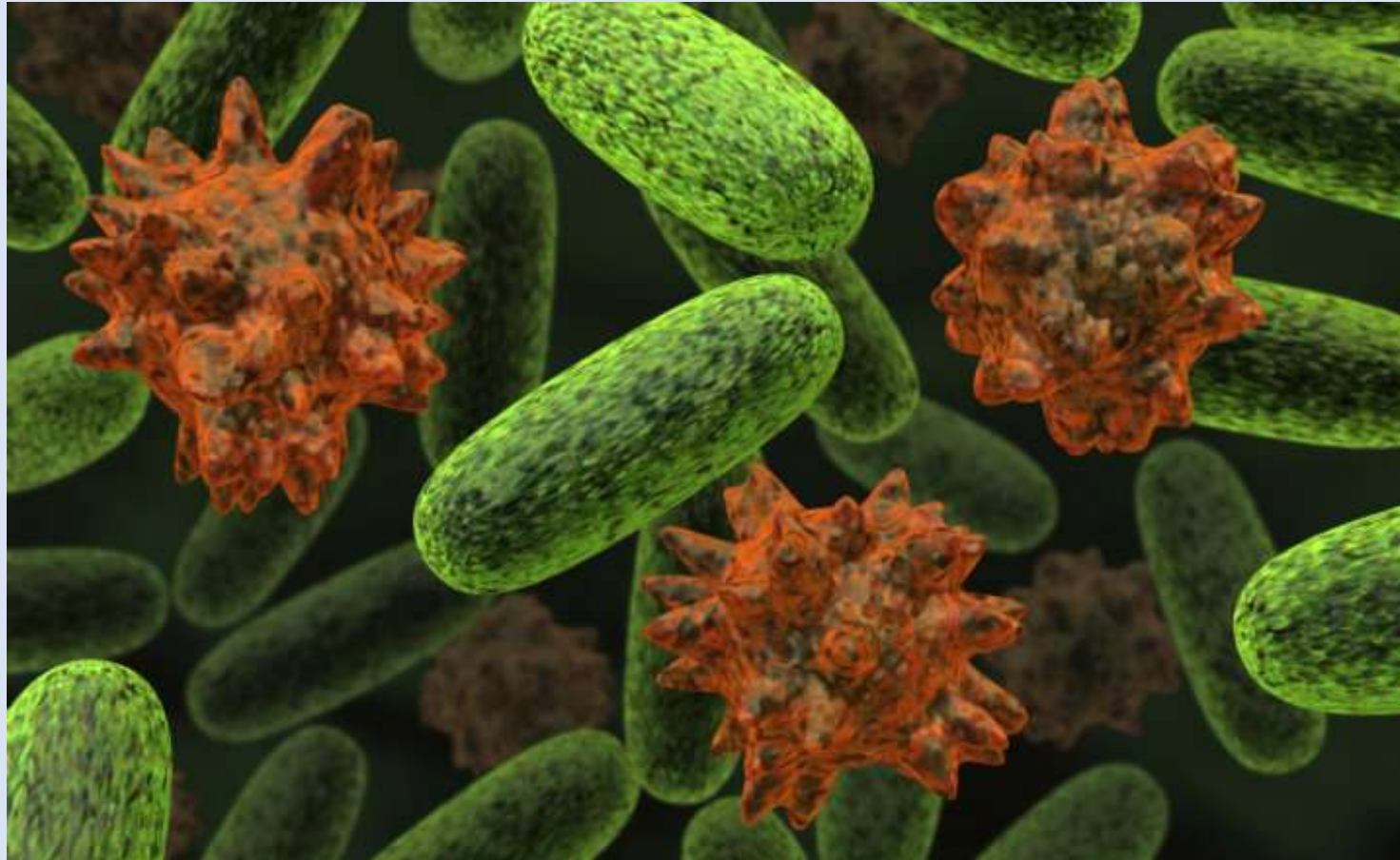
Epidemiologia

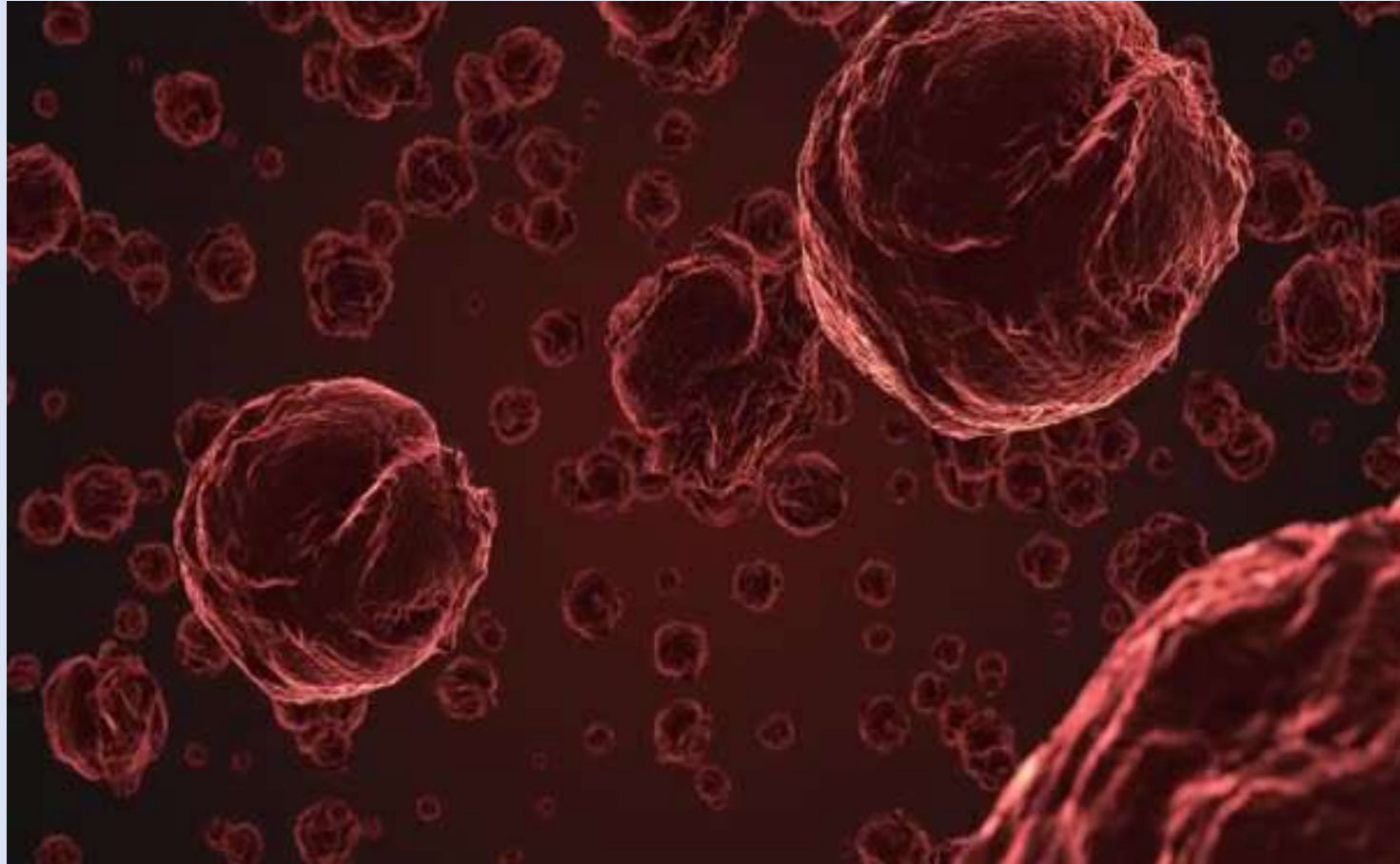
Epidemiologia

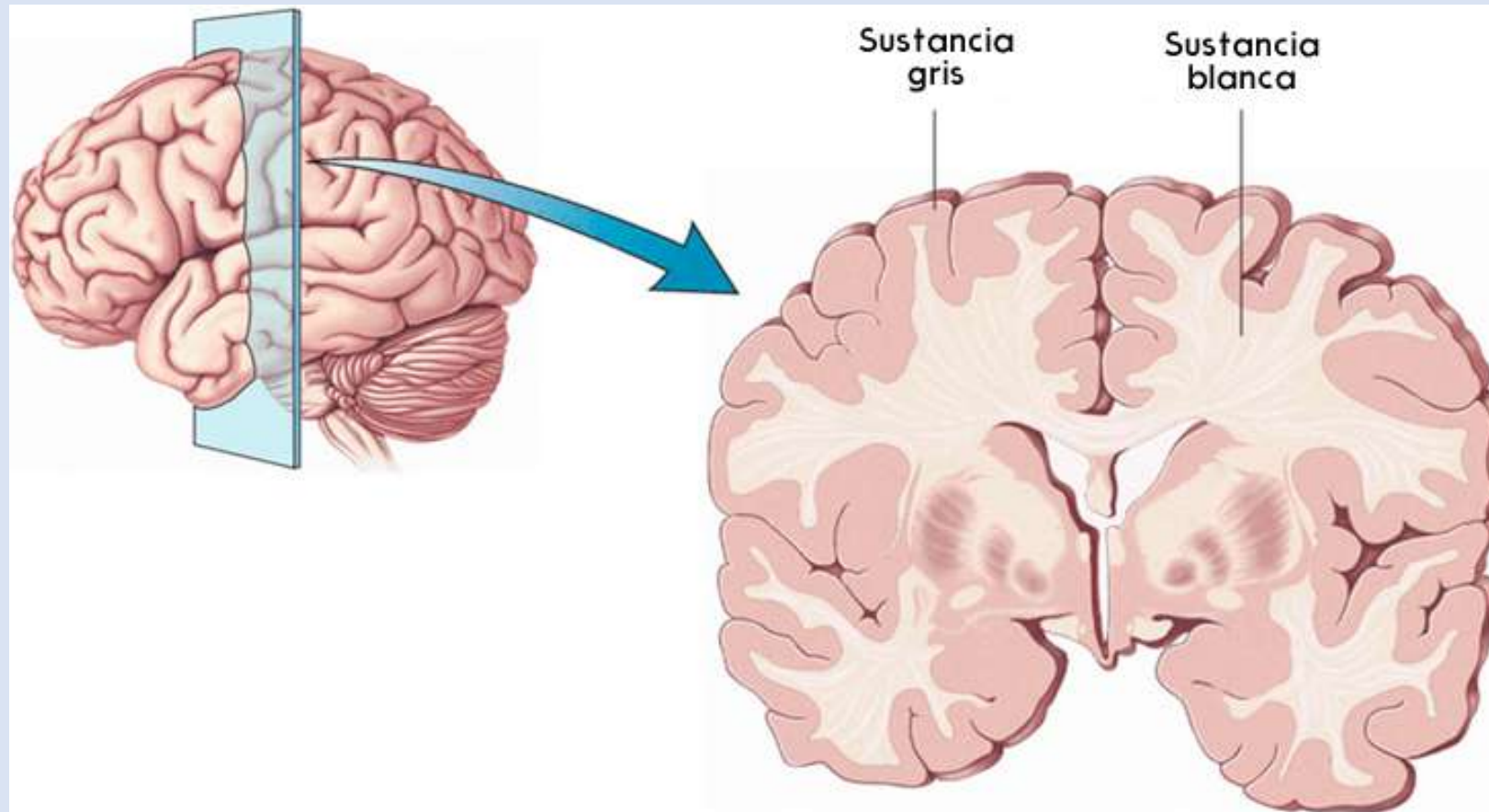
Etiologia

Patogènia

Patogènia

Patogènia

Factors de risc

Edat avançada

Amigdalectomia recent

Inoculacions (sobretot per vacunes)

Embaràs

Esgotament físic concomitant

Clínica

Infecció inaparent

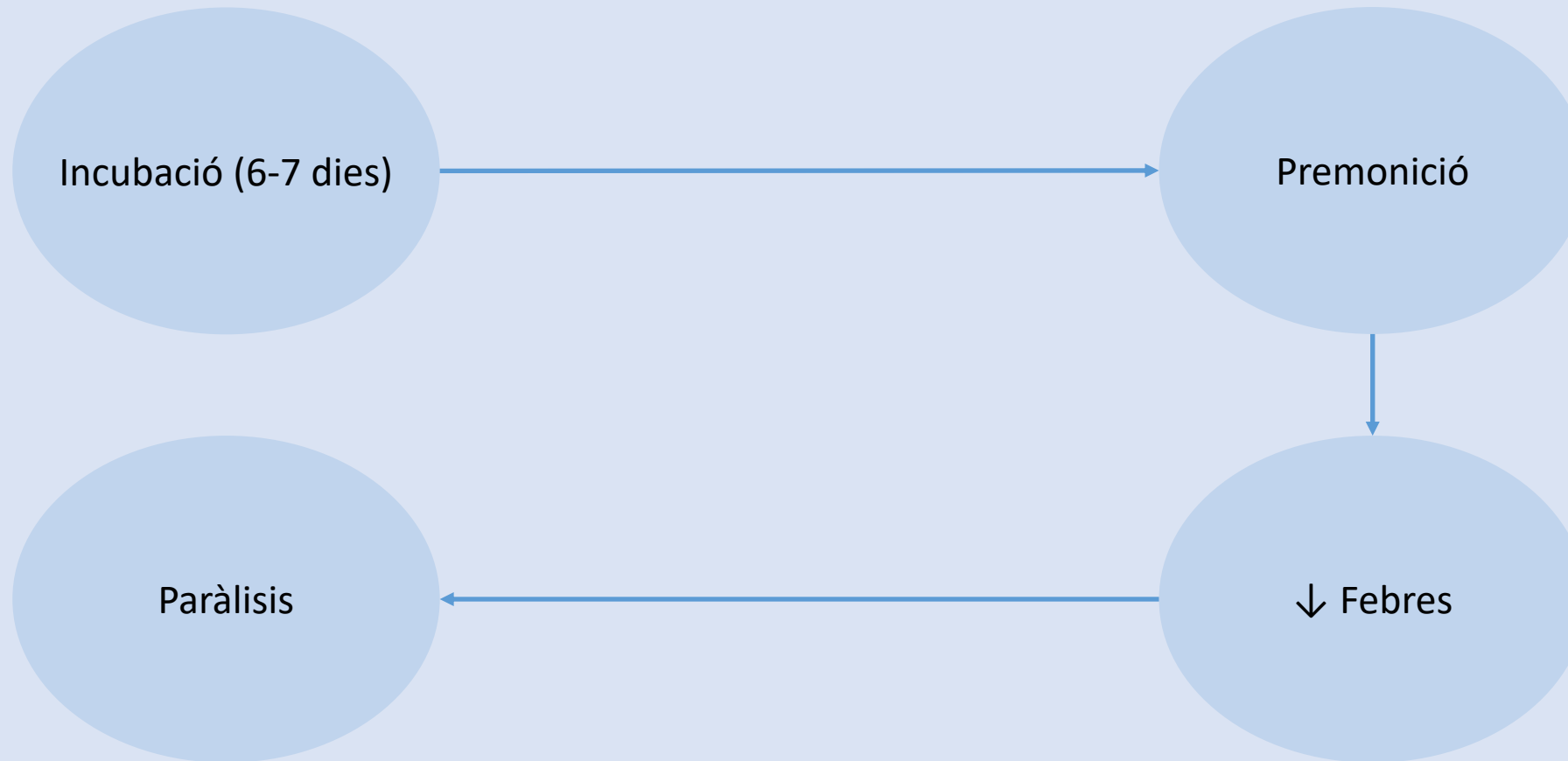
Poliomielitis abortiva

Poliomielitis no paralítica

Poliomielitis paralítica

Clínica

Clínica

Reflexos tendinosos disminuïts o abolits

NO afecta la sensibilitat

Contractures doloroses

Trastorns tròfics

Clínica

Poliomielitis abortiva

Febre de 39,5°
Cefalea
Mal de gola
Nàusees, vòmits
Anorèxia
Malestar general
Restrenyiment
Dolor abdominal

Clínica

Poliomielitis no paralítica

Febre moderada

Cefalea

Mal de gola

Nàusees, vòmits

Anorèxia

Clínica

Poliomielitis no paralítica

Clínica

Poliomielitis paralítica

Cefalea

Rigidesa

Debilitat

Clínica

Poliomielitis paralítica

Paràlisi flàccida

Pèrdua de reflexos osteotendinosos

Problemes per a orinar

Clínica

Poliomielitis paralítica

Restrenyiment
Dolor
Disfàgia
Molèstia muscular
Hiperalgèsia
Problemes respiratoris

Clínica

Poliomielitis paralítica

Clínica

Poliomielitis paralítica

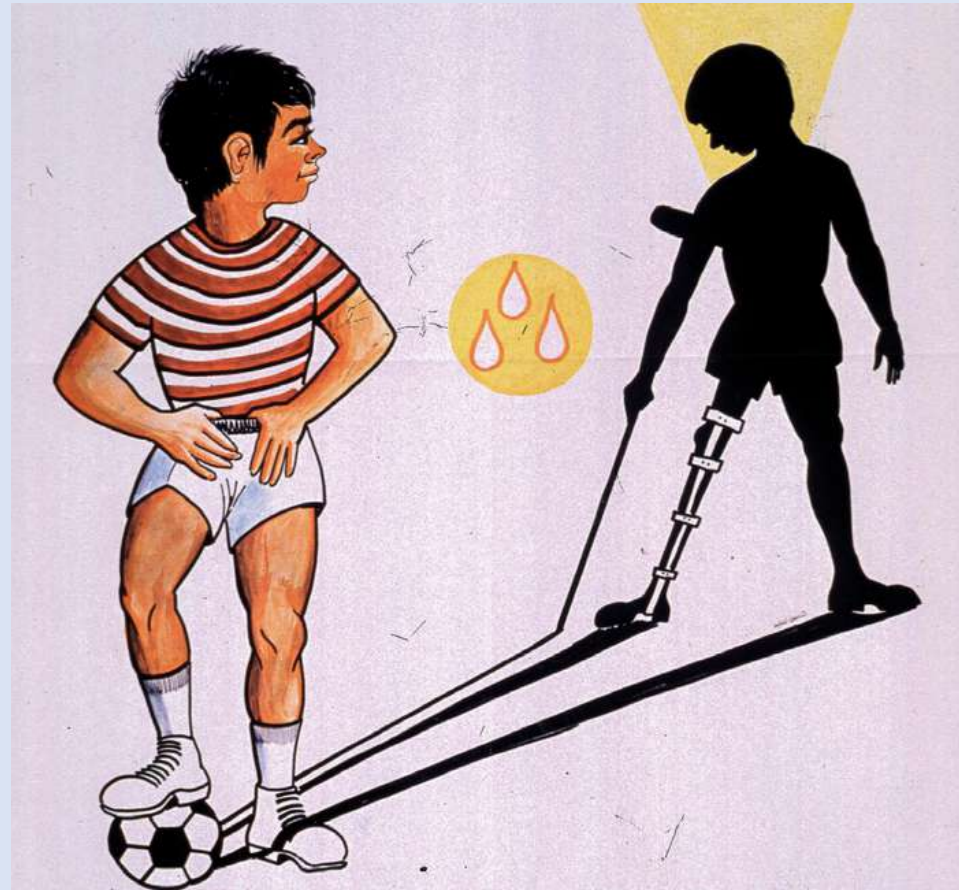

Clínica

Poliomielitis paralítica

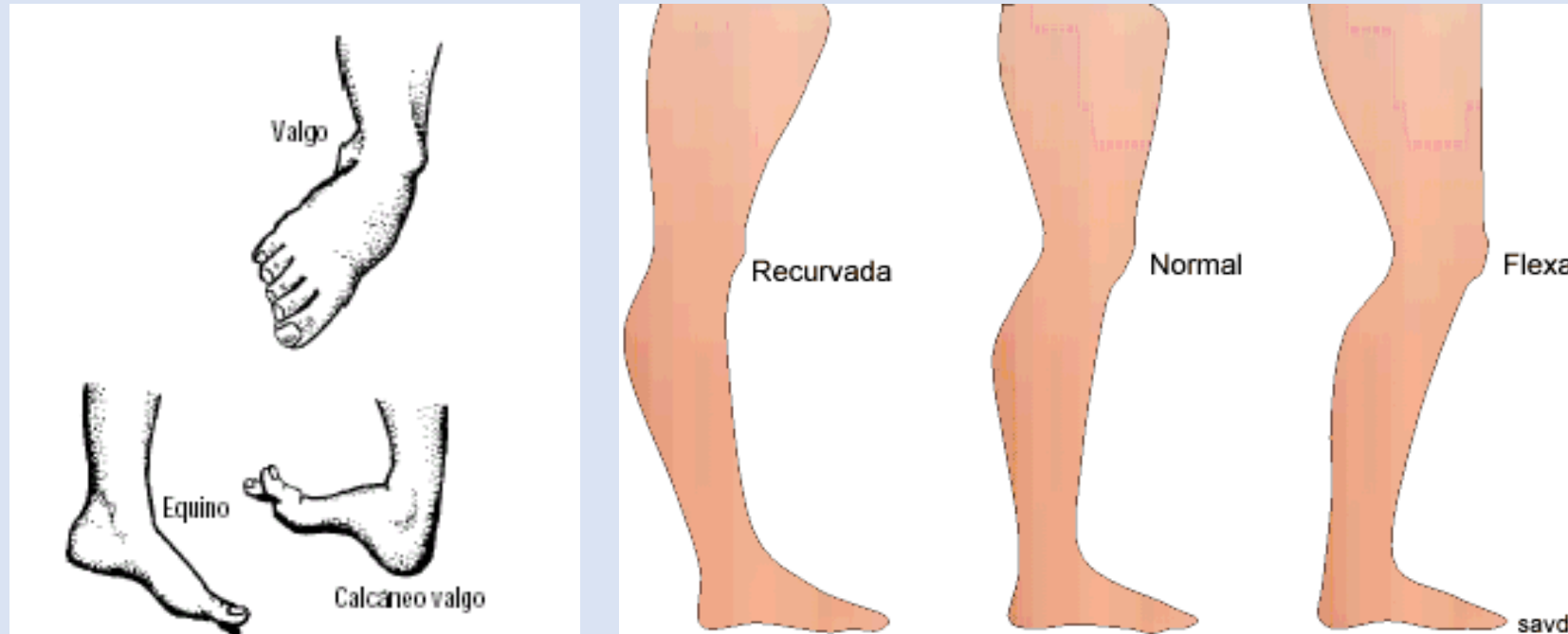
Evolució

Evolució

Deformitats

Deformitats

Profilaxi

Prevençió

Síndrome postpòlio

Síndrome postpòlio

Debilitat

Astènia

Dolor articular

Atròfies musculars

Síndrome postpòlio

Factors de risc
Lesió inicial greu
Poliomielitis tardana
Obesitat

Síndrome postpòlio

Antecedent per història clínica

Estabilitat durant 20 anys

Debilitat muscular

Electromiografia positiva

Diagnòstic diferencial

Síndrome postpòlio

Síndrome postpòlio

Síndrome postpòlio

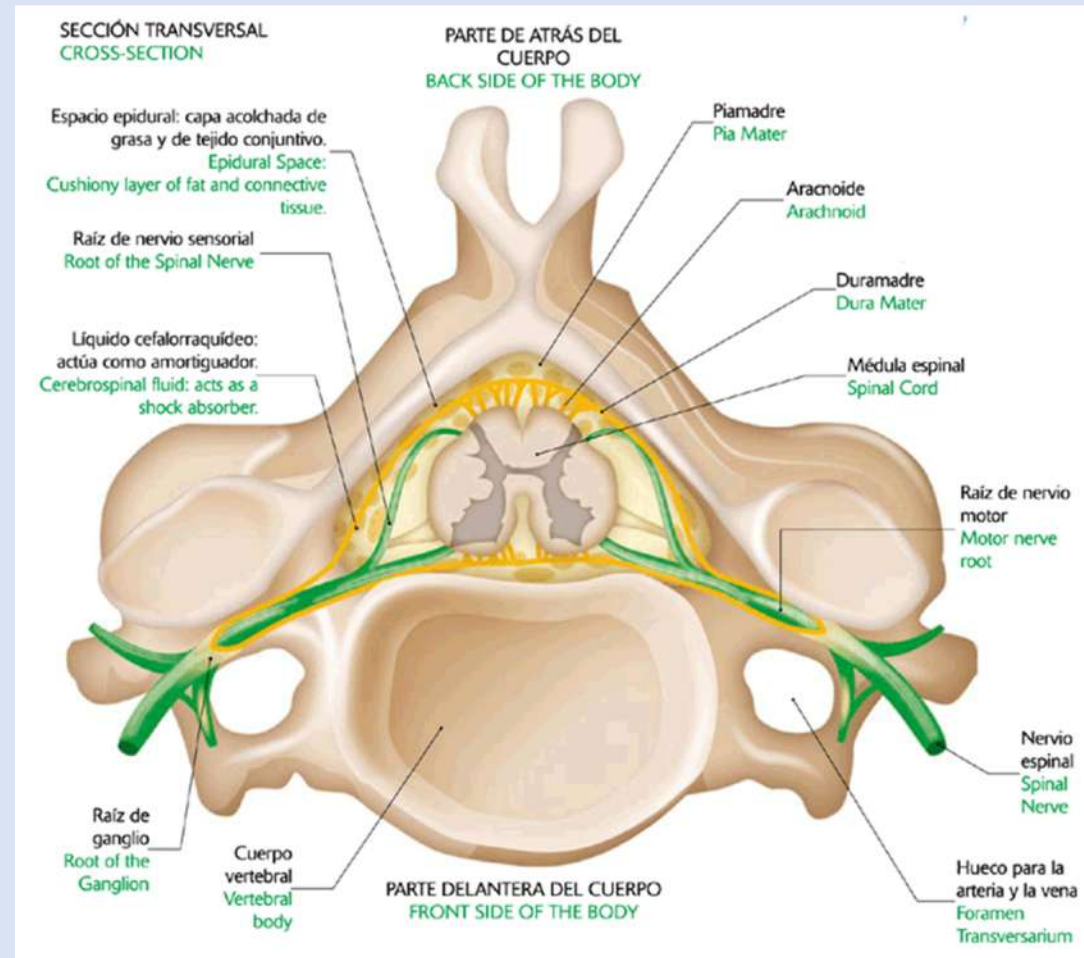

Tema 20. Neuropatia perifèrica

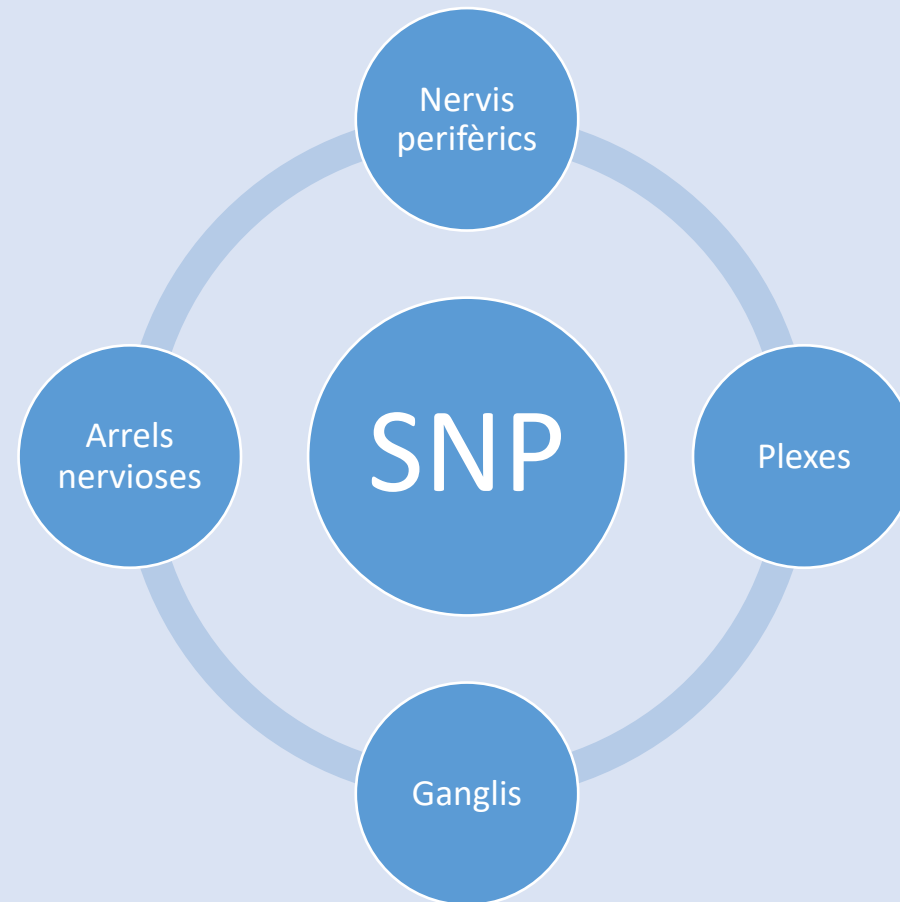
Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Recordatori anatòmic

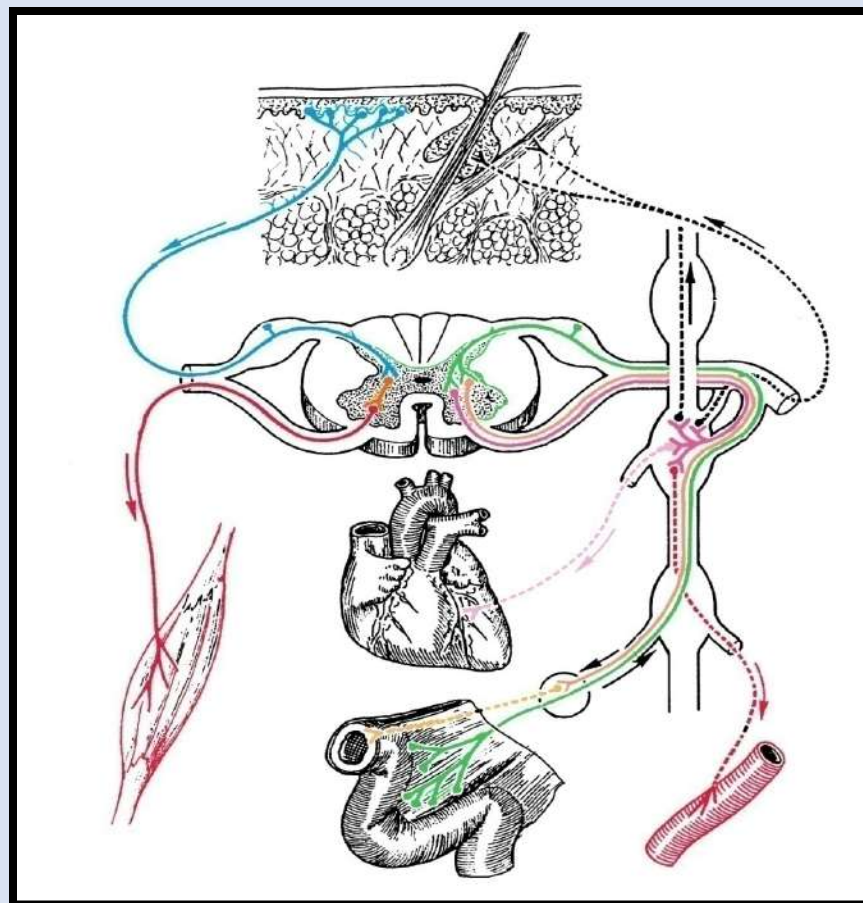
Introducció

Introducció

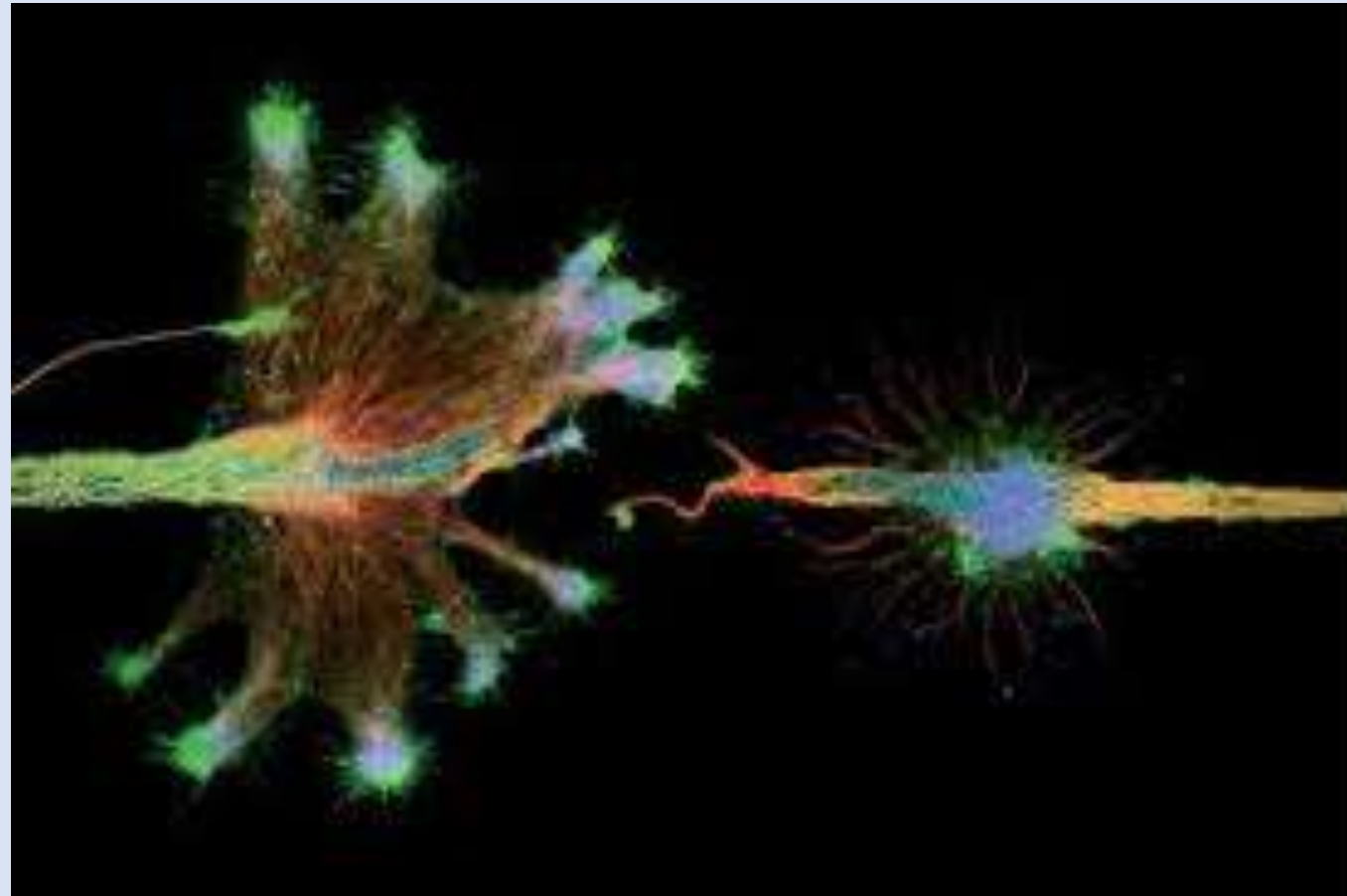
M. sensibles

M. motores

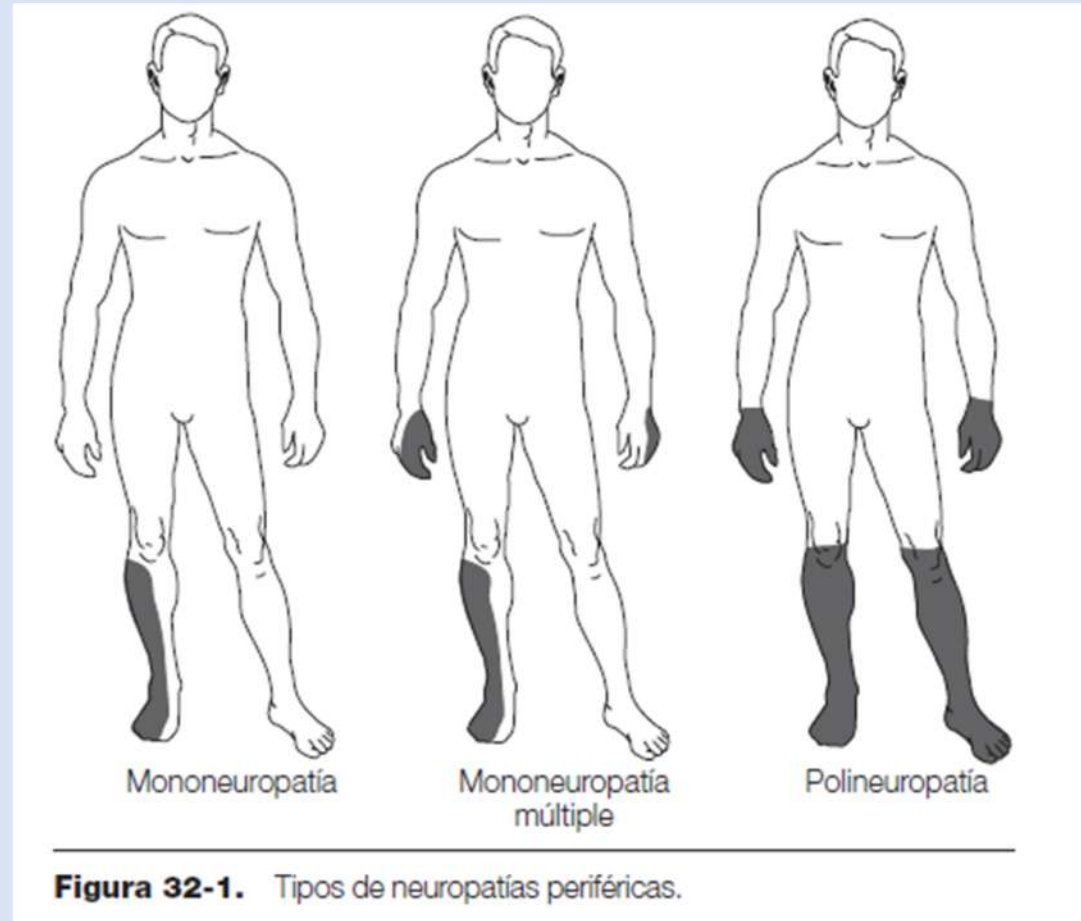

M. autonòmiques

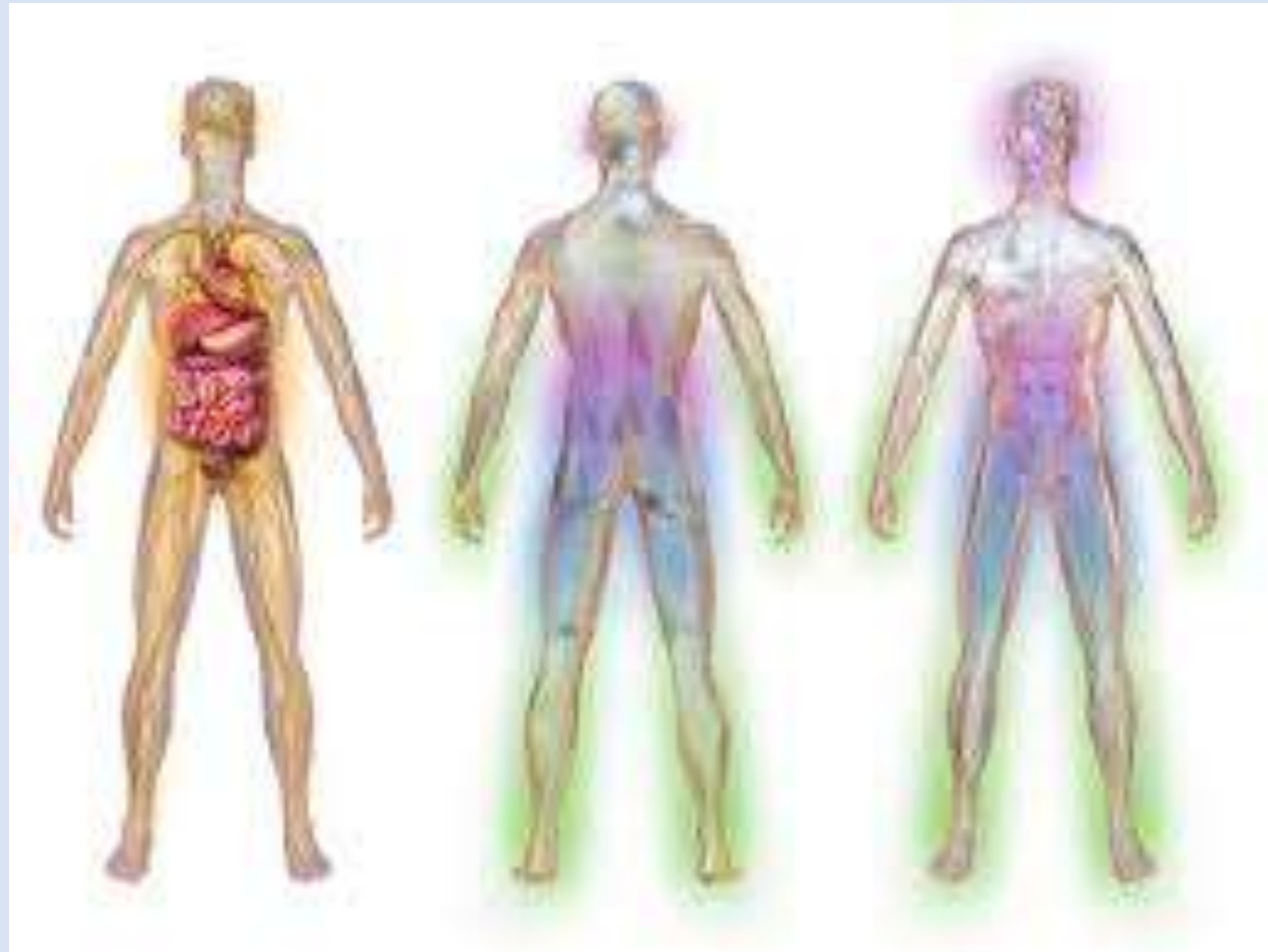
Classificació

Classificació

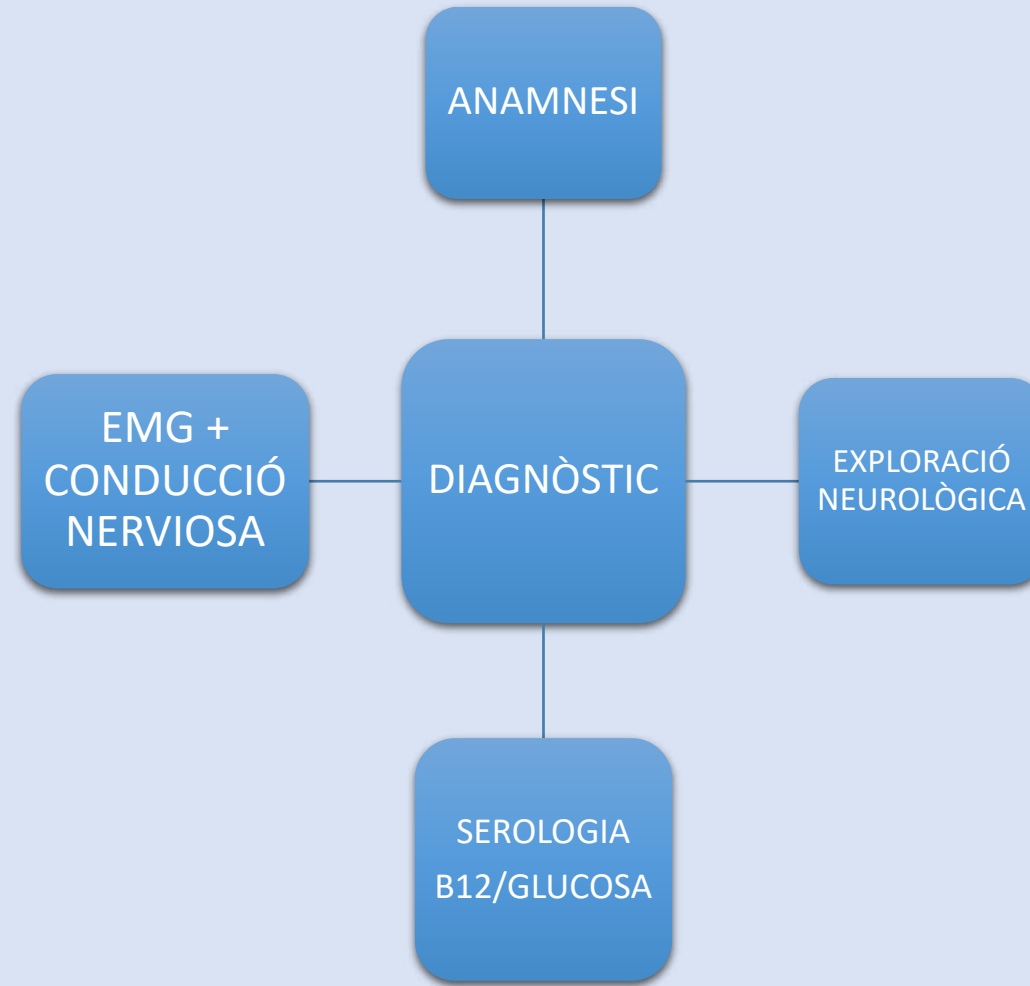

Classificació

Diagnòstic

Mononeuropatia

Afectació d'un únic nervi perifèric

Molt comuna en la població

Túnel carpià (nervi mitjà)

Per lesió o desmielinització

Polineuropatia adquirida

Afectació distal, simètrica i gradual

Sensibilitat, força i func. vegetatives

MS i MI

Parells cranials

Polineuropatia adquirida

Polineuropatia adquirida

Polineuropatia adquirida

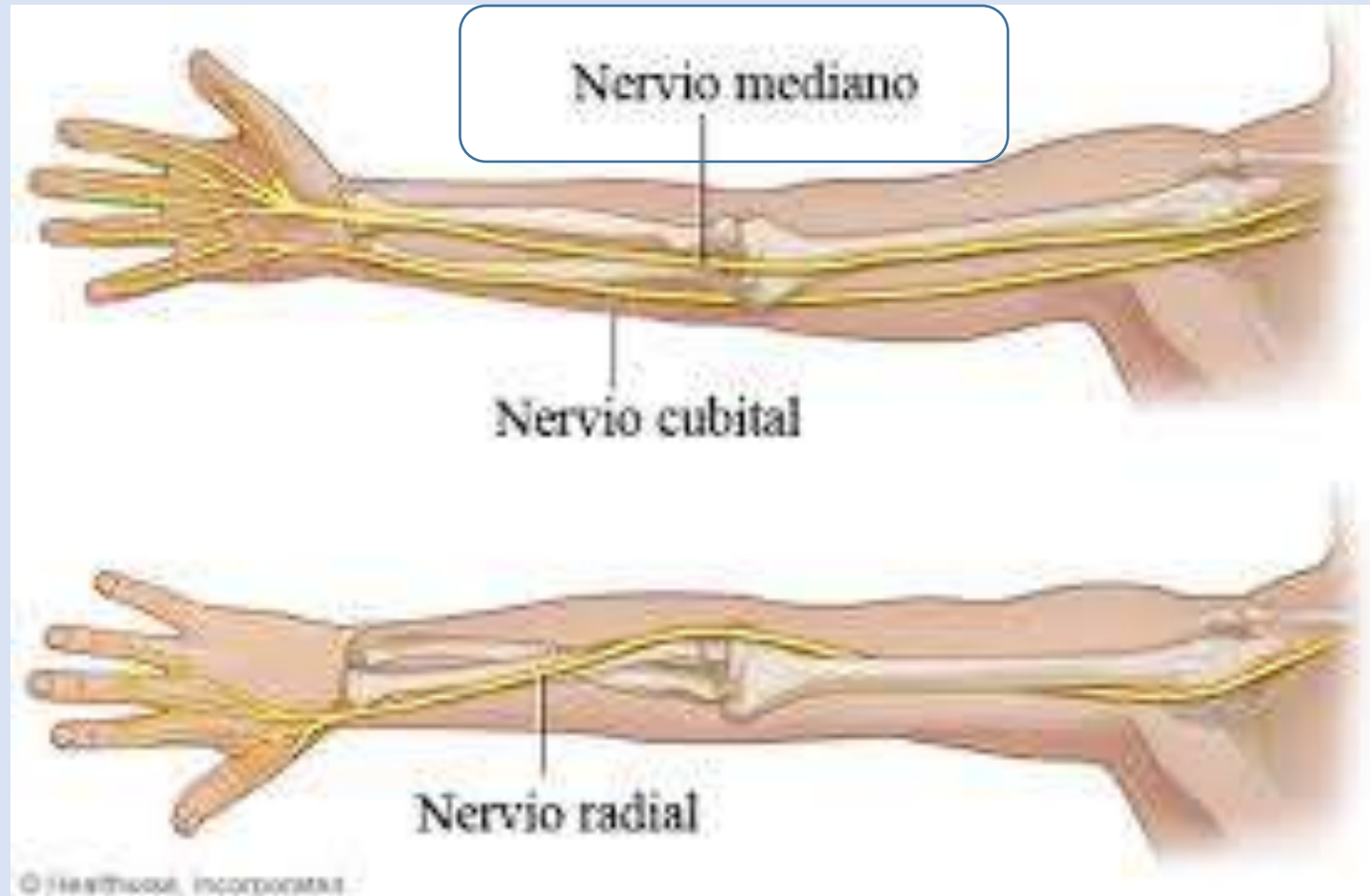
Causes
Infeccioses
Inflamatòries/autoimmunes
Genètiques
Tòxiques

Polineuropatia adquirida

TABLA 32-1. **Síntomas positivos y negativos de polineuropatía**

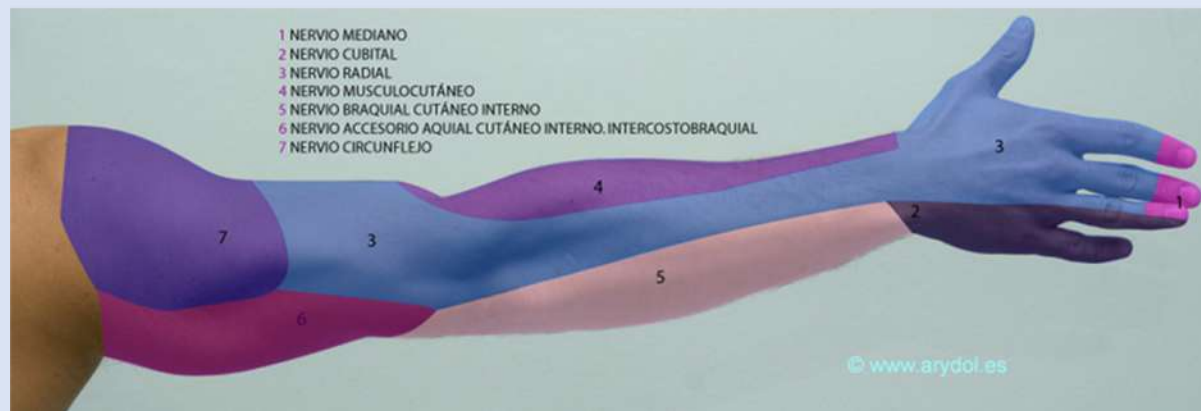
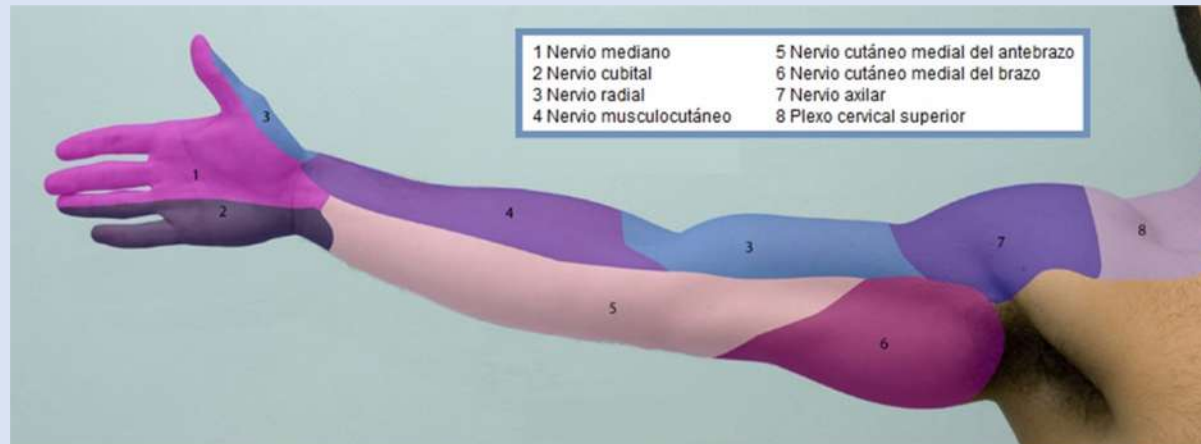
Polineuropatías	Síntomas negativos	Síntomas positivos
Motoras	Debilidad Hipo/arreflexia Hipotonía Deformidades esqueléticas	Fasciculaciones Calambres Piernas inquietas
Sensitivas <i>Fibras gruesas</i>	↓ Sensibilidad vibratoria, táctil, artrocinética Hiporreflexia/arreflexia Ataxia	Parestesias Disestesias
<i>Fibras finas</i>	↓ Sensibilidad algésica y térmica	Dolor urente Dolor paroxístico o lancinante
Autónomas	Hipotensión ortostática ↓ Sudoración Impotencia Retención urinaria	

Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

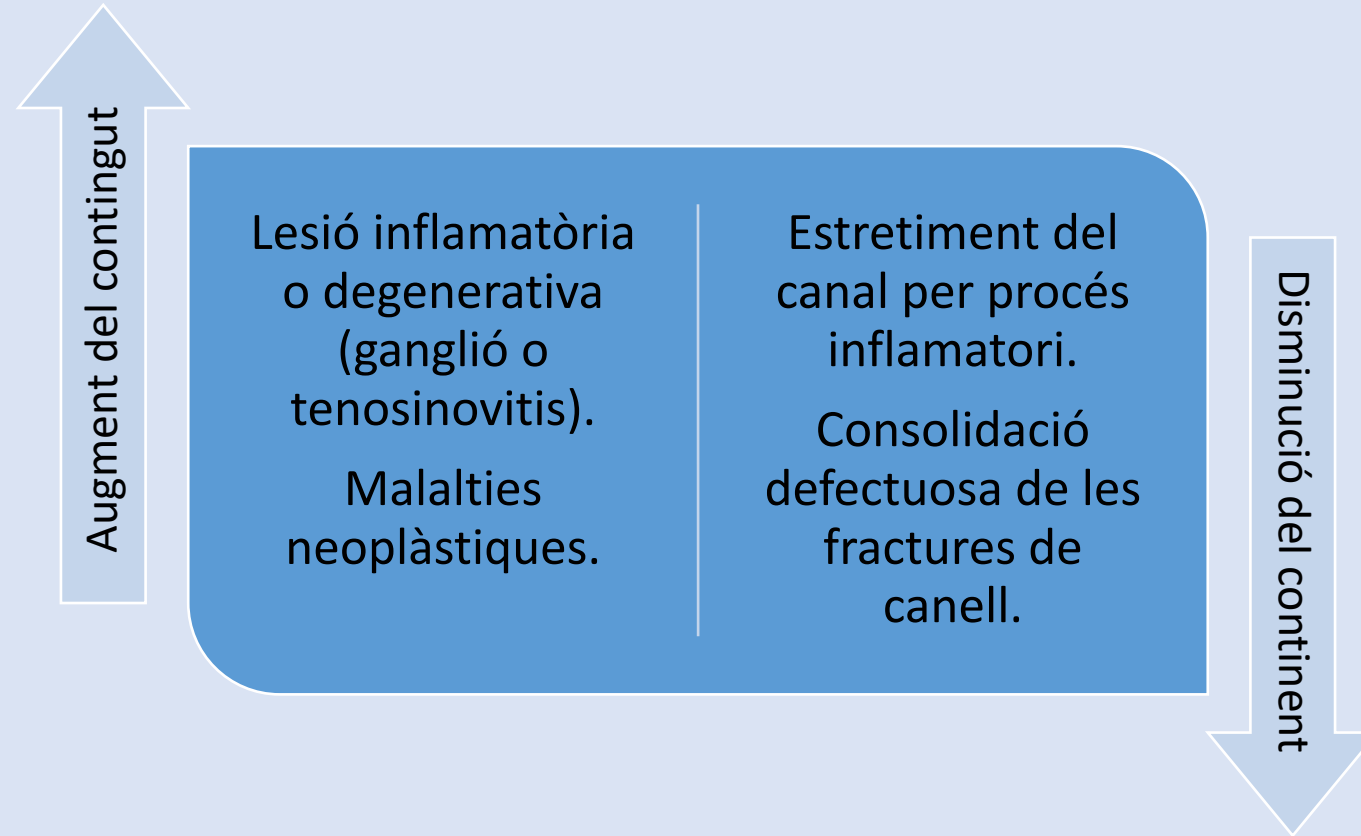
Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

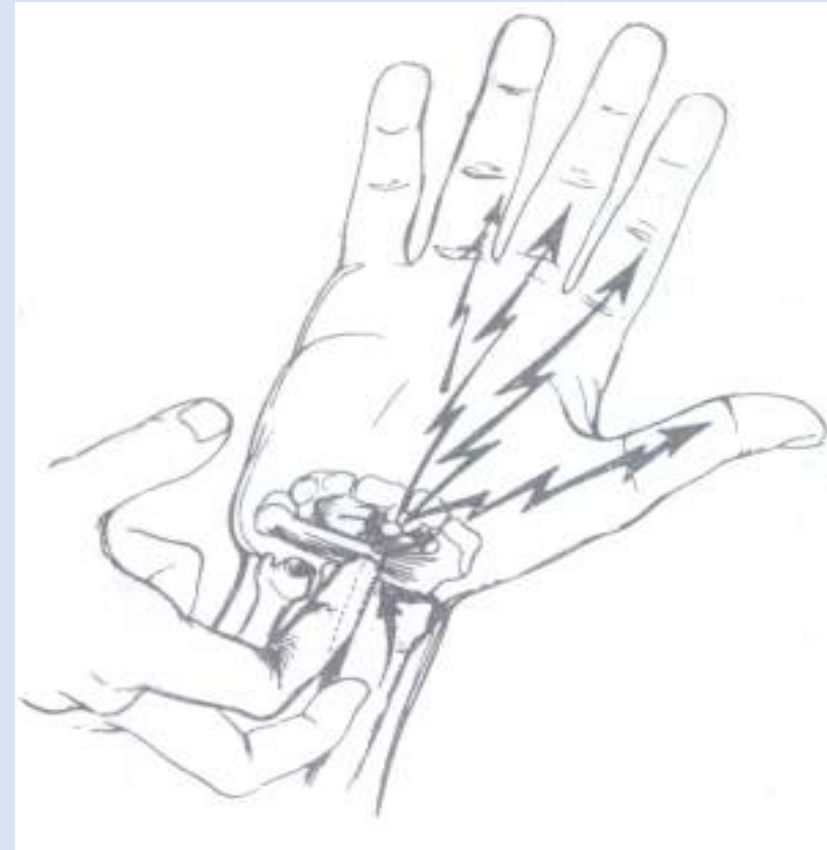
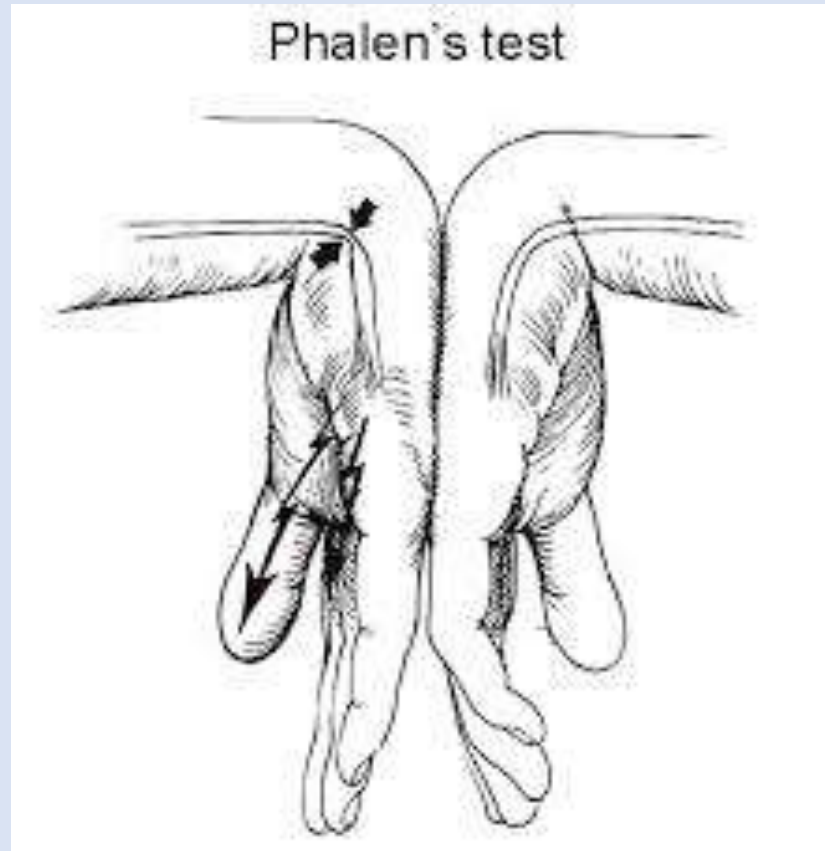
Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

Clínica
Dolor, adormiment dels dits de la mà
Els símptomes empitjoren amb moviments repetitius
Els símptomes augmenten amb el descans
El dolor pot irradiar-se cap a l'avantbraç
Els símptomes poden ser intermitents
Pot haver-hi alteració de la sensibilitat
Dificultat en activitats motores fines
Aprimament de l'eminència tènar

Neuropaties freqüents

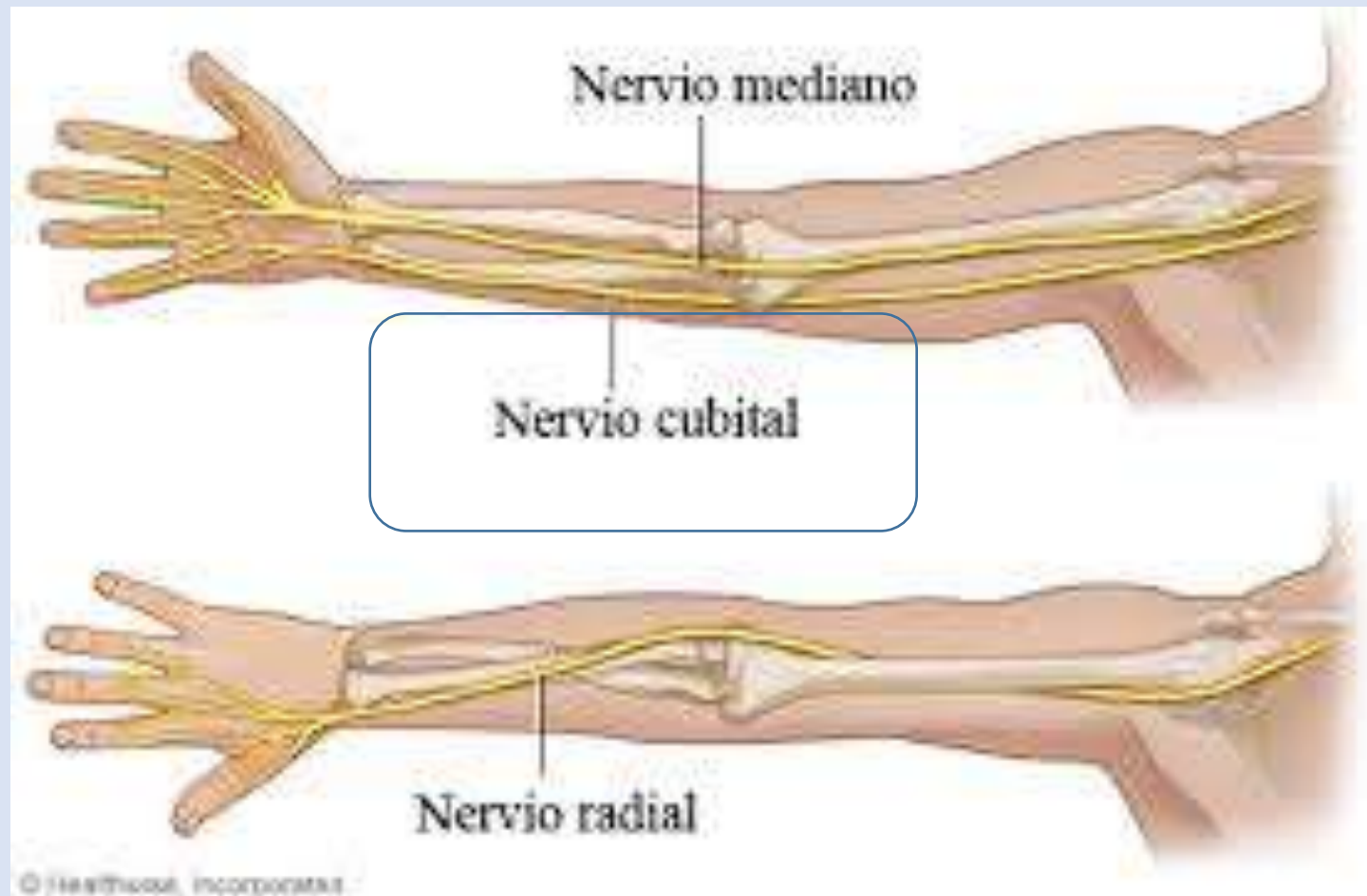

Neuropaties freqüents

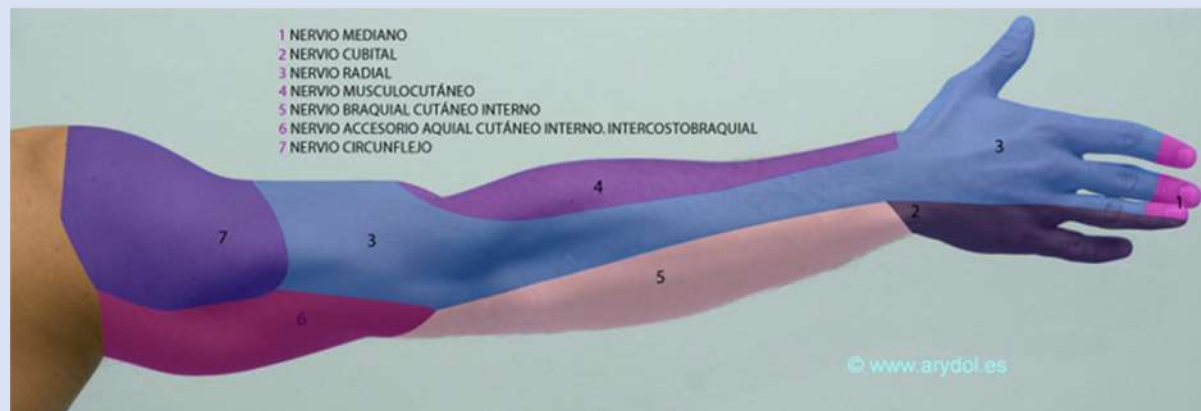
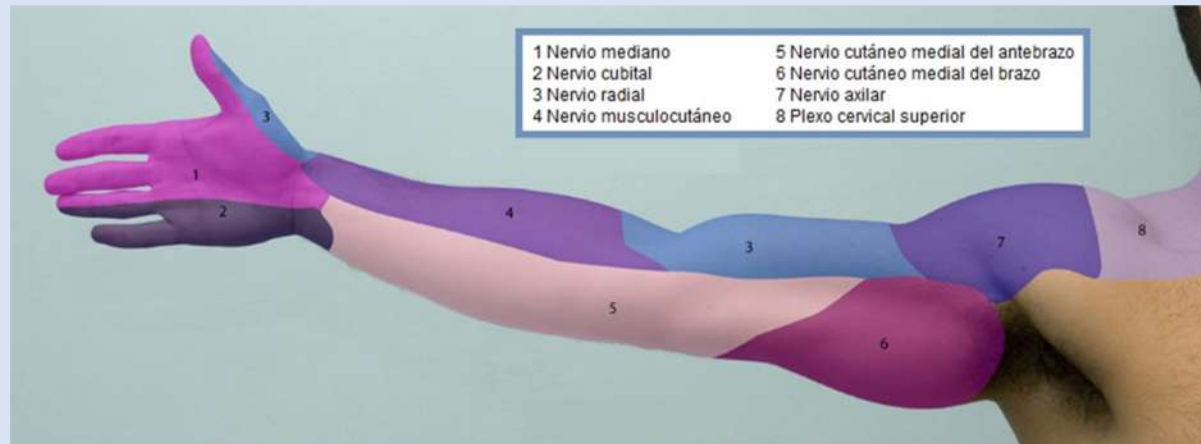

Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

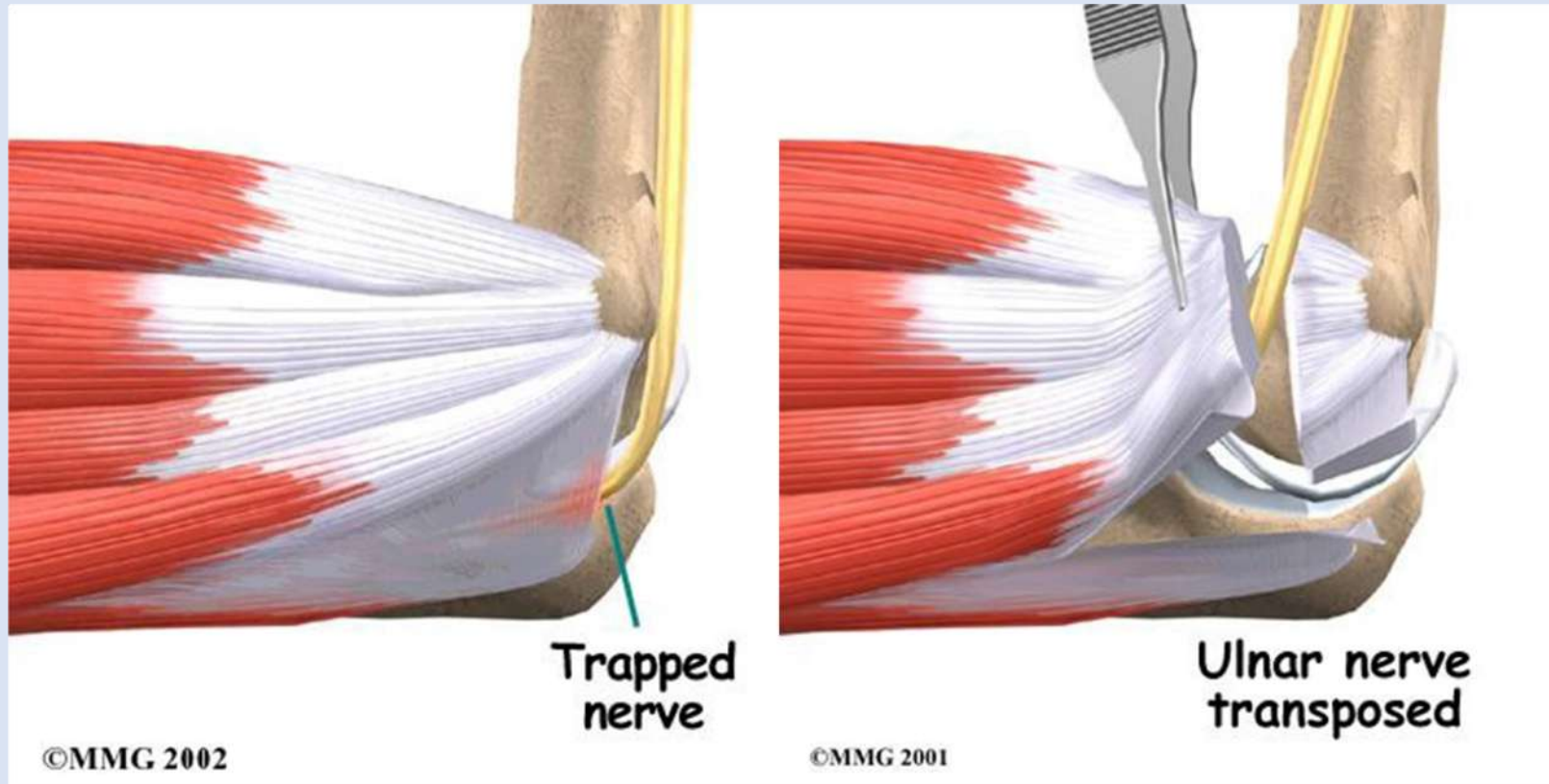
Neuropaties freqüents

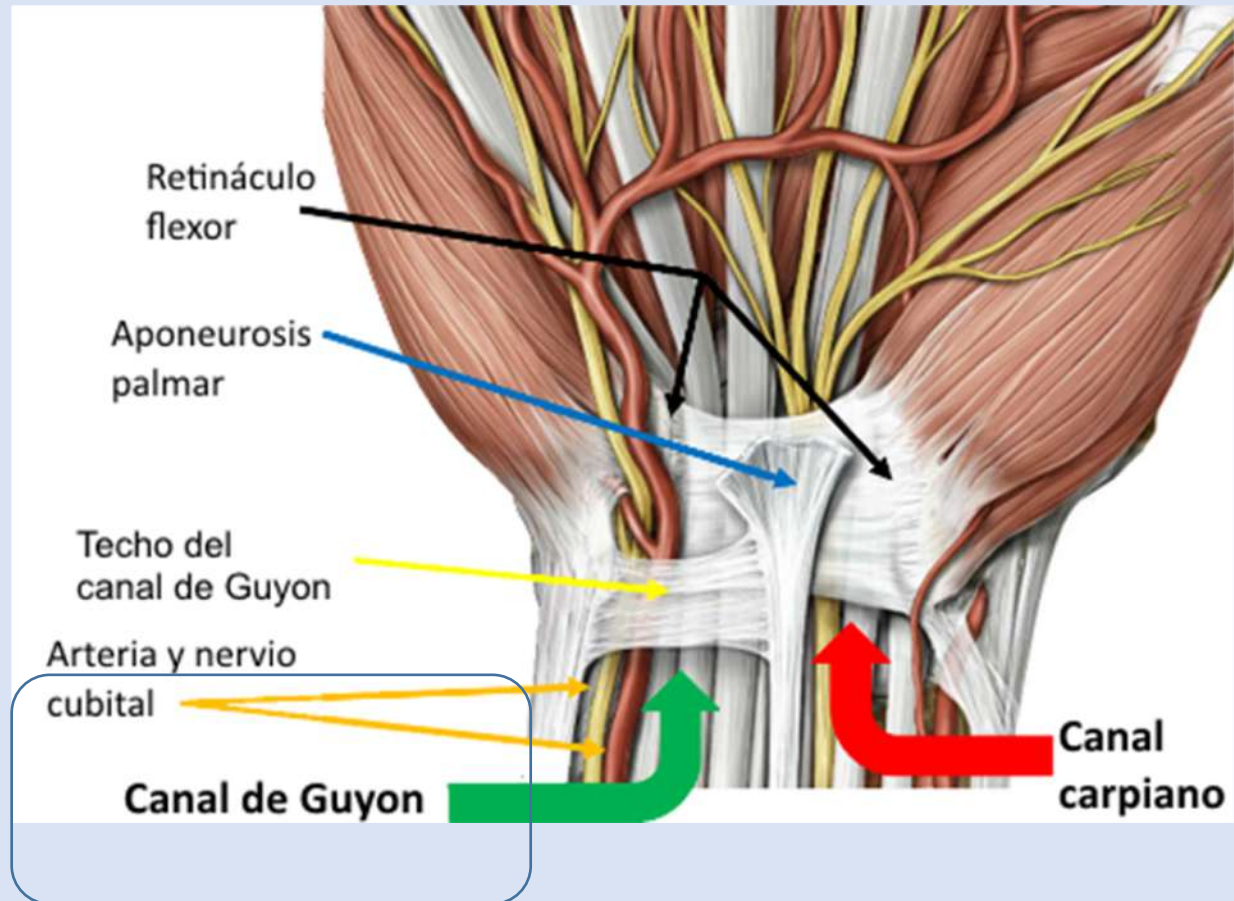
Neuropaties freqüents

Clínica
Parestèsies
Hipoestèsia tàctil, tèrmica i àlgica
Augment dels símptomes amb flexió del colze
Atròfia de l'eminència hipotènar i musculatura enervada
Debilitat del múscul cubital anterior

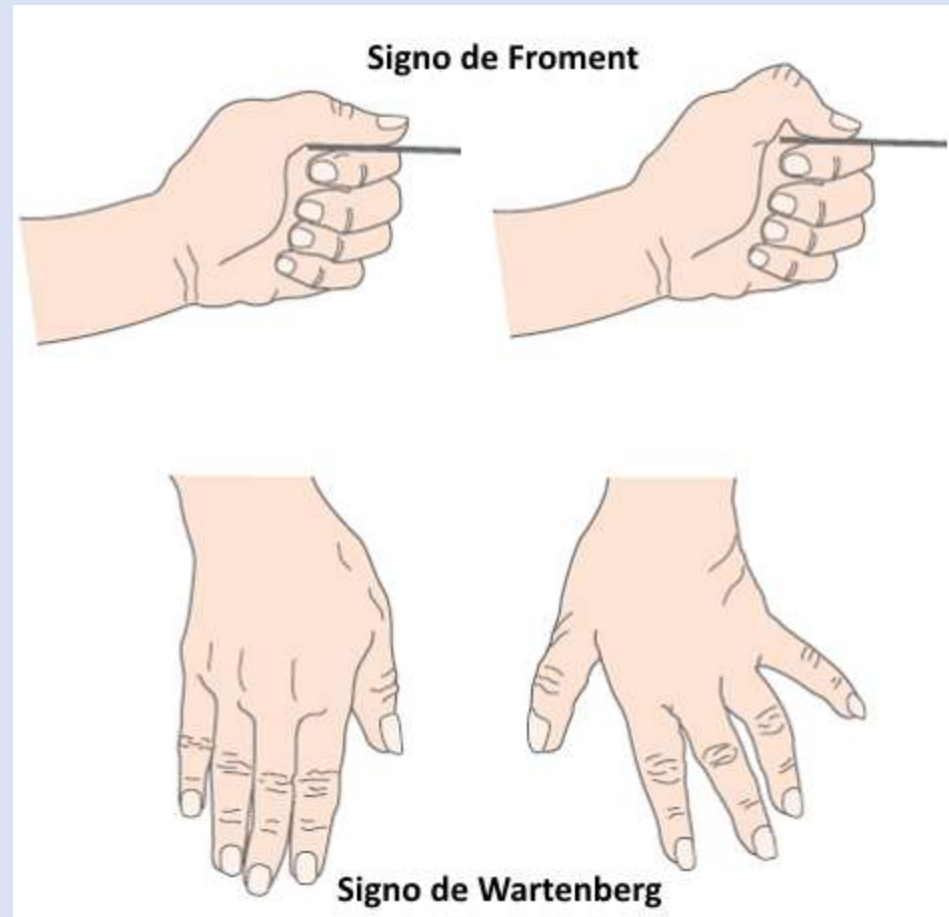
Neuropaties freqüents

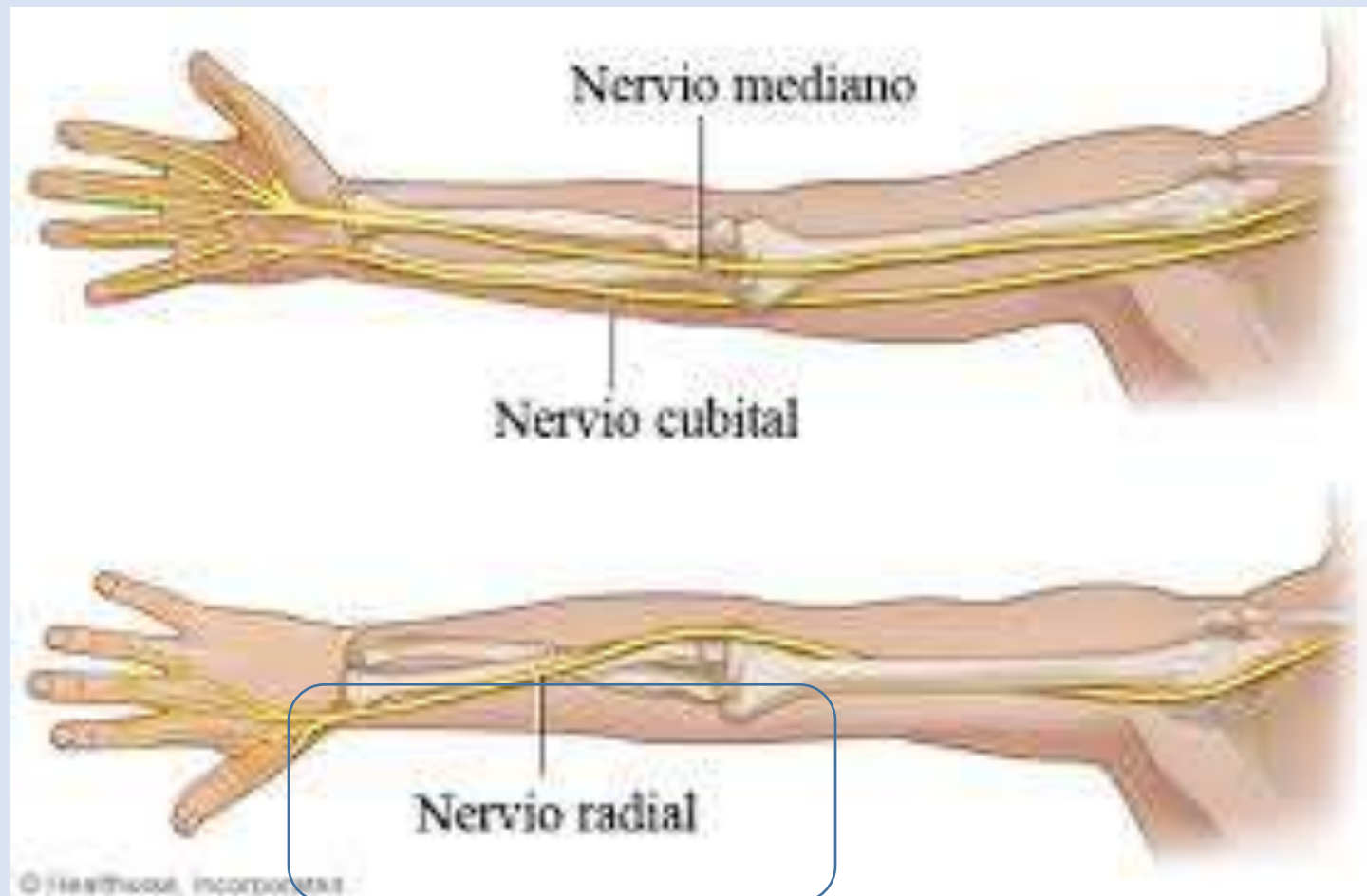
Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

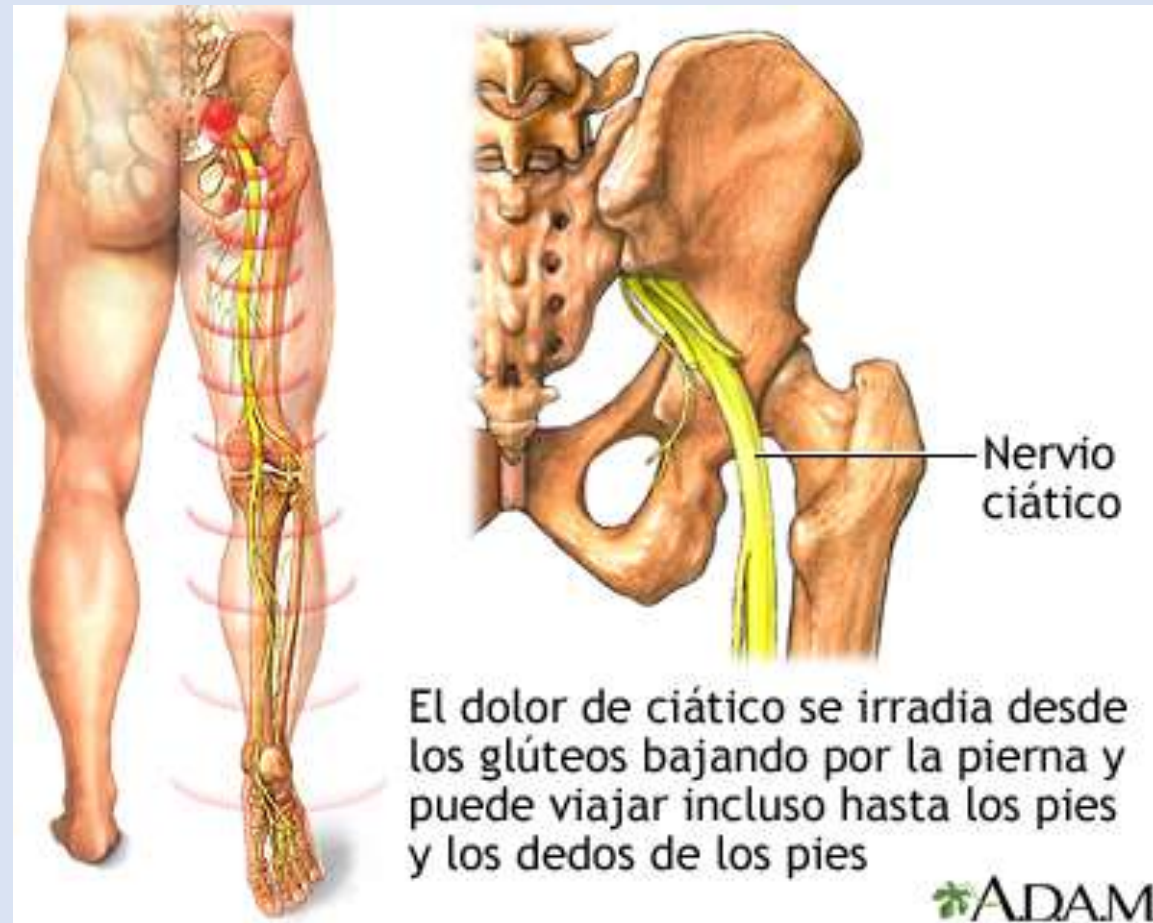

Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

Etiologia
Compressions mantingudes
Ferides i traumes directes
Operacions quirúrgiques
Tumors (extrínsecs i intrínsecs)
Pèrdua de pes
Enllitament prolongat
Tracció o elongació del nervi
Malalties (diabetis, infeccions)

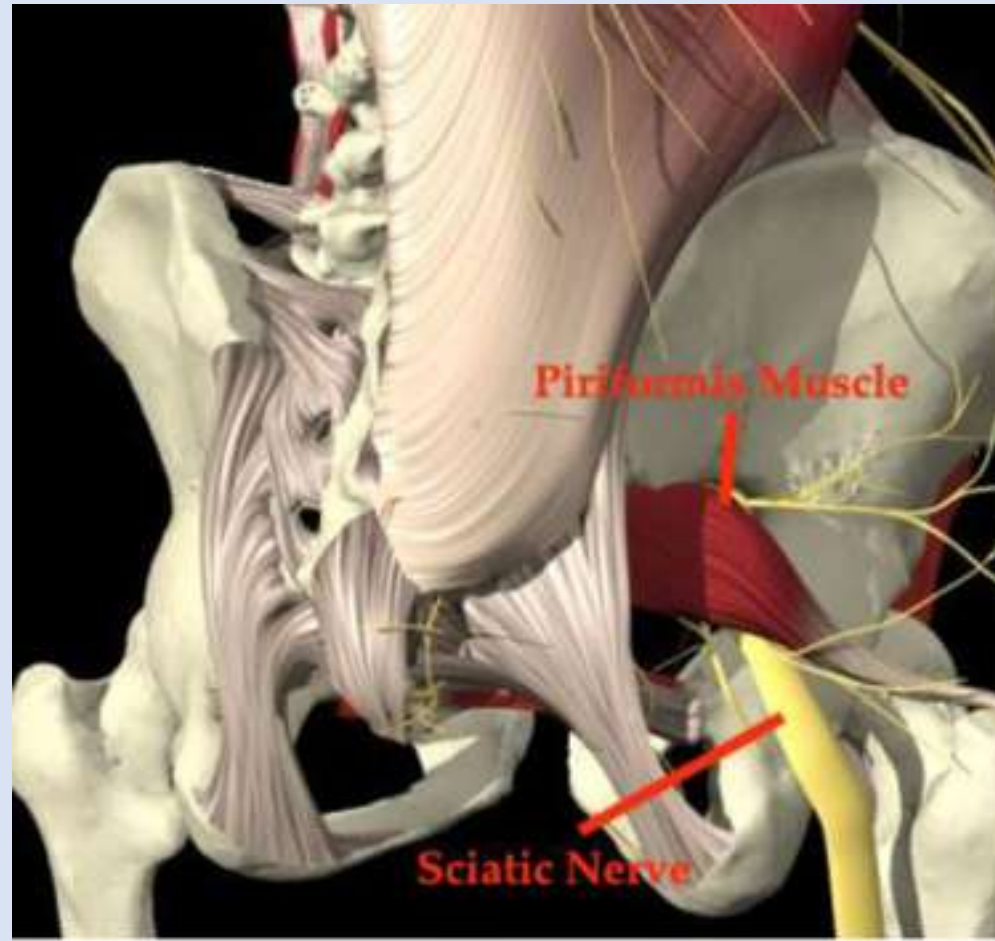
Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

Neuropaties freqüents

Tema 21. Síndrome de Guillain-Barré i altres neuropaties vehiculades per mecanismes immunitaris

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Etiologia

Infecioses	Inflamatòries	Genètiques	Toxines
Lepra	Guillain-Barré	Neuropaties hereditàries	Alcohol
VIH	Polineuropatia desmielinitzant inflamatòria crònica		Verins
Malaltia de Lyme	Diabetis		Fàrmacs
	Porfíria		

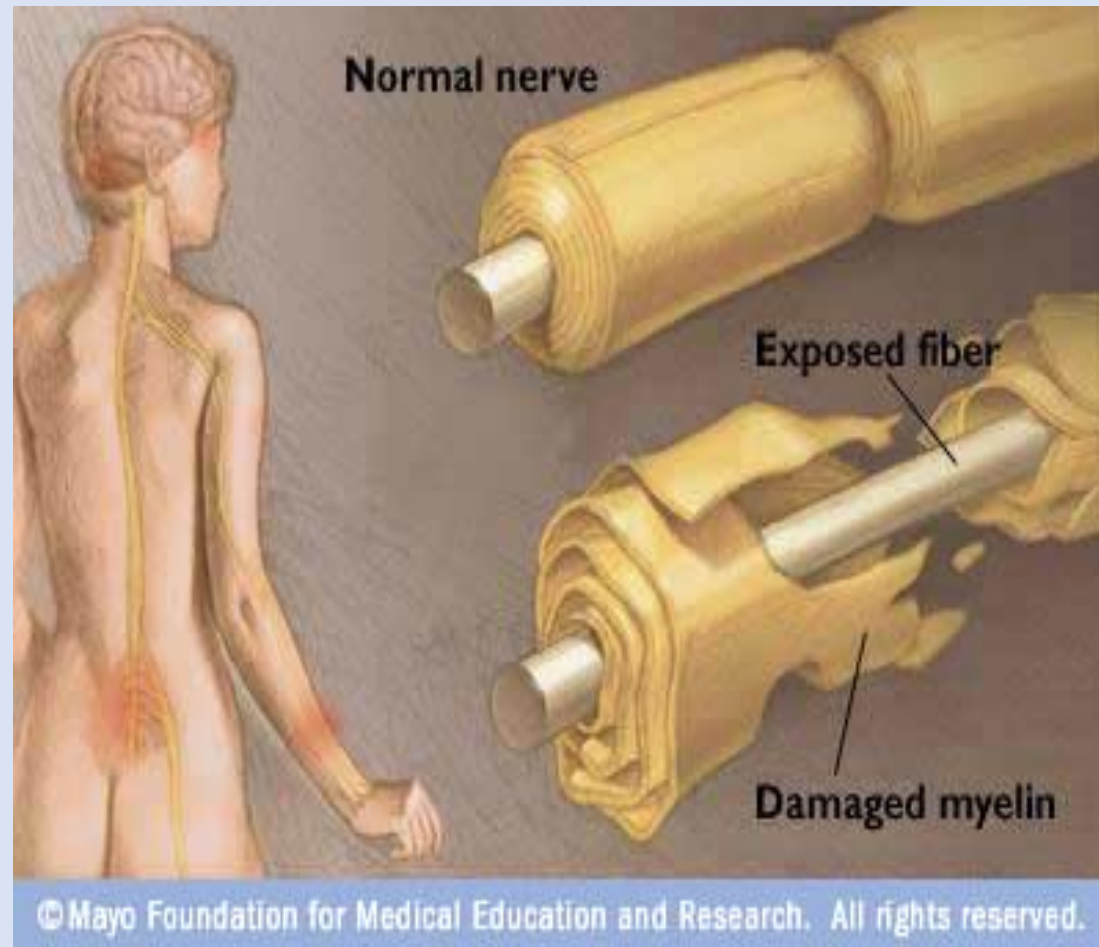
Guillain-Barré

Guillain-Barré

Guillain-Barré

Guillain-Barré

Infecció de les vies respiratòries altes

Infecció gastrointestinal

Operació quirúrgica

Càncer

Embaràs

Pneumònia

Guillain-Barré

El 70% de parestèsies en mans i peus

Debilitat simètrica progressiva

Progressió ràpida

Disfunció d'algun nervi cranial

Guillain-Barré

Debilitat ascendent

Disfunció autonòmica

Arreflèxia

Guillain-Barré

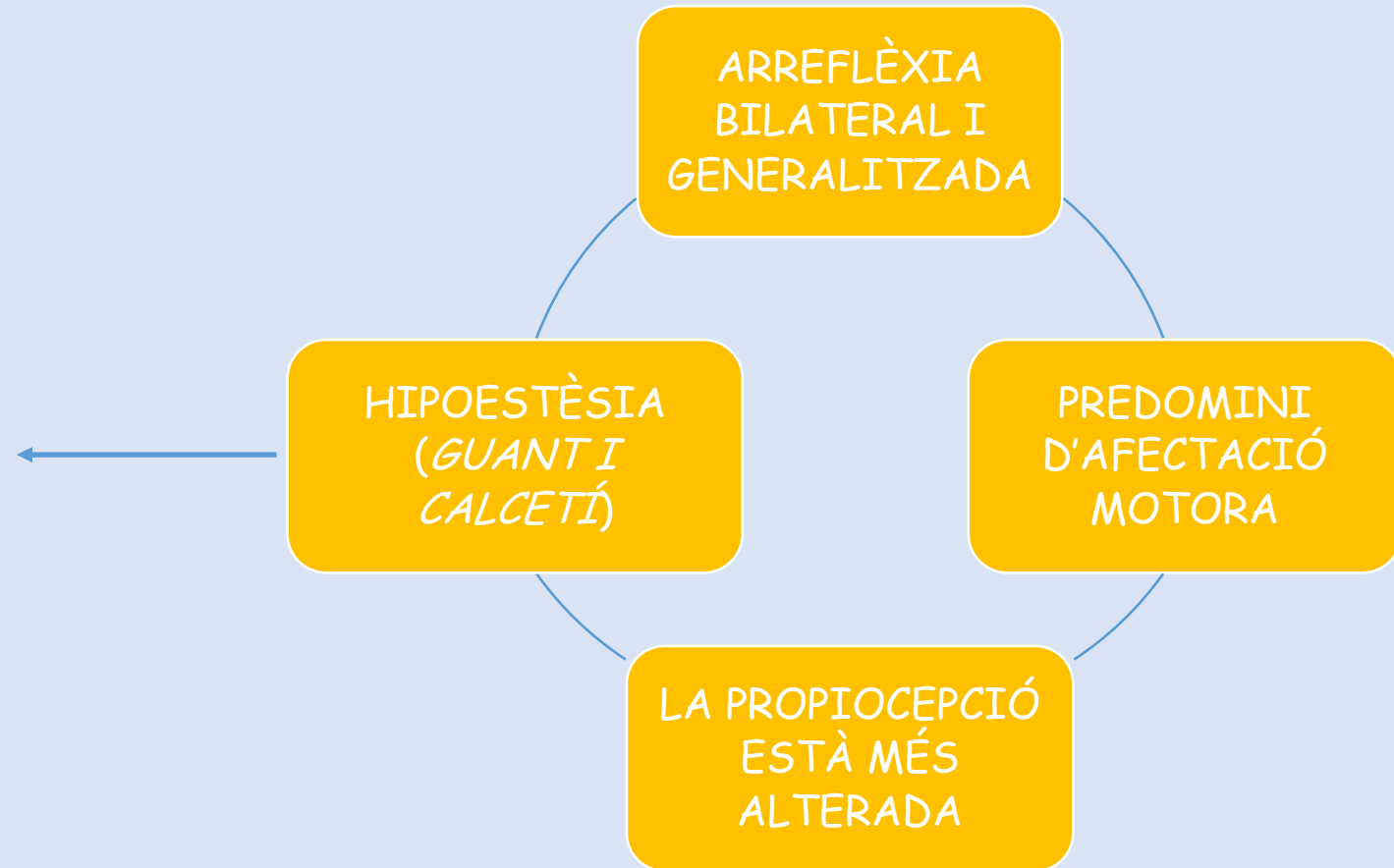
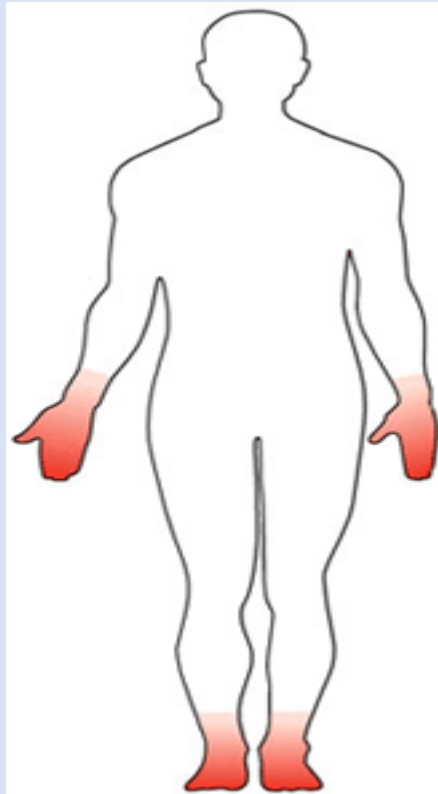
Guillain-Barré

Guillain-Barré

Guillain-Barré

Guillain-Barré

Guillain-Barré

Guillain-Barré

Cuadro 1. Criterios diagnósticos del síndrome de Guillain-Barré*

I. Hallazgos requeridos para el diagnóstico.

- A. Debilidad motora progresiva de más de una extremidad.
- B. Arreflexia.

II. Hallazgos que apoyan fuertemente el diagnóstico.

A. Hallazgos clínicos (en orden de importancia).

1. Progresión. Signos y síntomas de debilidad motora desarrollados rápidamente, pero con cese de la progresión a las cuatro semanas.
2. Simetría relativa.
3. Signos o síntomas sensitivos leves.
4. Afectación de nervios craneales.
5. Recuperación que inicia entre las dos y cuatro semanas cuando la progresión se detiene.
6. Disfunción autonómica.
7. Ausencia de fiebre durante la aparición de los síntomas neurológicos.

Variantes (sin orden de importancia).

1. Fiebre durante la aparición de los síntomas neurológicos.
2. Hipoestesia grave dolorosa.
3. Progresión de más de cuatro semanas.
4. Cese de la progresión sin recuperación o con déficit residual permanente.
5. Parálisis vesical transitoria que puede ocurrir durante la evolución de los síntomas.
6. Participación del SNC. Esto es controversial. Hallazgos como la ataxia grave de origen cerebelar, la disartria, presencia de respuesta plantar extensora y nivel sensitivo; esto no excluye el diagnóstico si están presentes los otros hallazgos clásicos.

B. Hallazgos que apoyan fuertemente el diagnóstico.

1. Elevación de las proteínas del LCR.
2. Cuentas de 10 o menos mononucleares por mm^3 en el LCR.

C. Hallazgos de neurofisiología tales como la disminución en la velocidad de la conducción nerviosa o bloqueo de la misma.

1. El 80% tendrá evidencia de disminución en la conducción nerviosa o bloqueo en algún momento de la enfermedad.

Guillain-Barré

Diagnòstic diferencial

Malaltia aguda de la medul·la espinal

Isquèmia del tronc encefàlic

Miastènia *gravis*

Guillain-Barré

Plasmafèresi

Immunoglobulina intravenosa

Fisioteràpia respiratòria

Canvis posturals

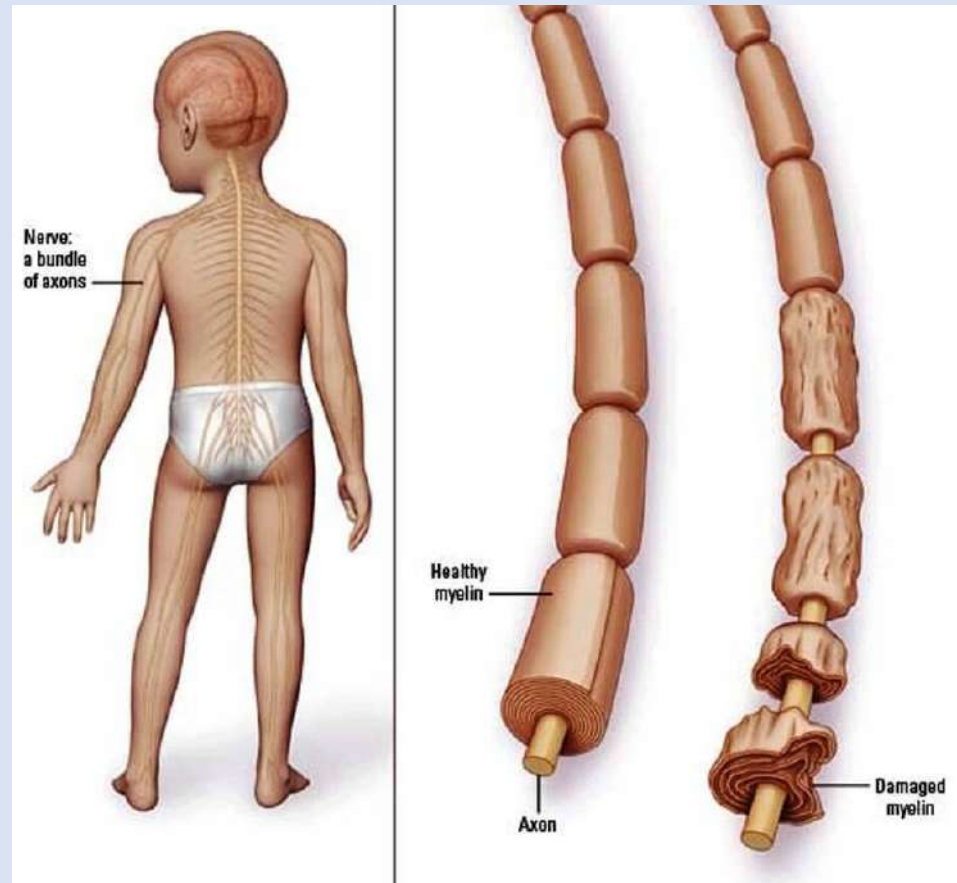
Guillain-Barré

Guillain-Barré

PRDIC

PRDIC

Síntomes motors

Signes sensitius

Arreflèxia

PRDIC

PRDIC

PRDIC

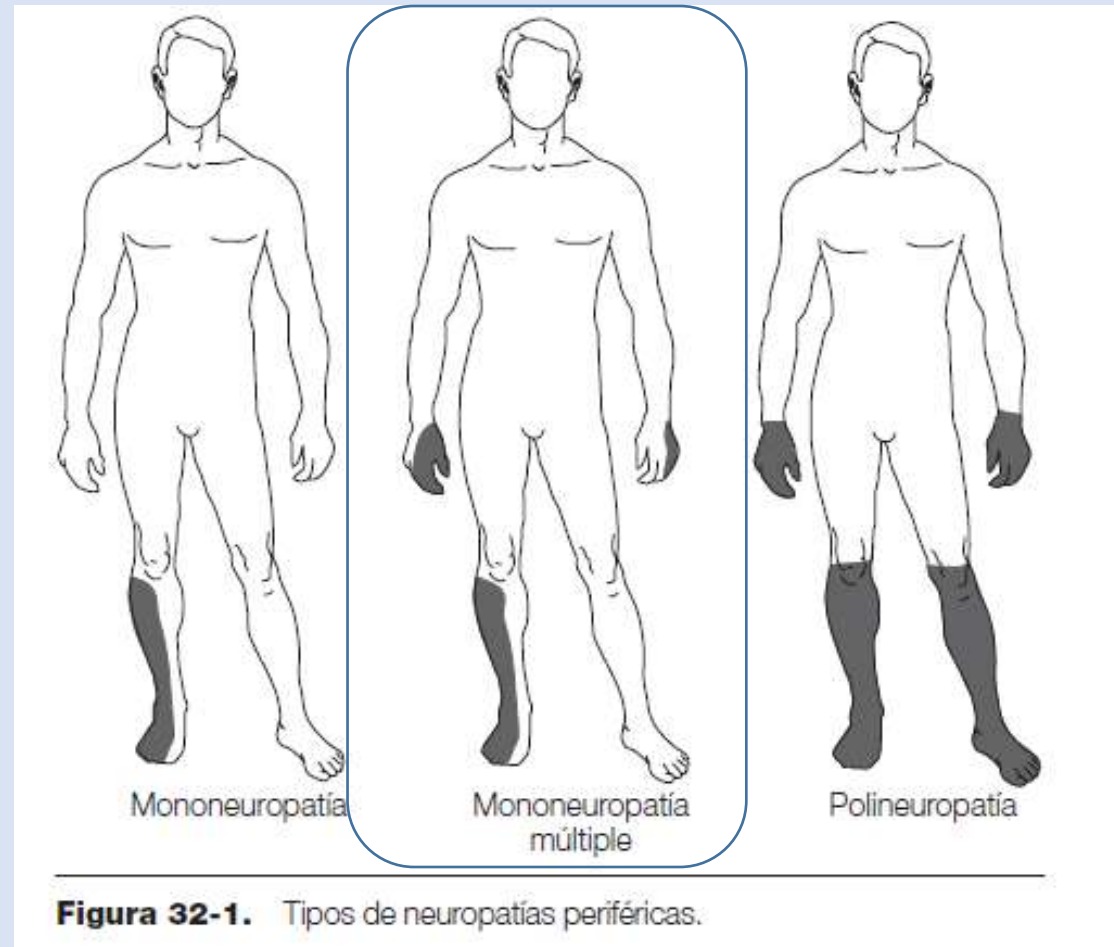

PRDIC

Neuropatia motora multifocal

Neuropatia motora multifocal

NO hi ha afectació sensitiva

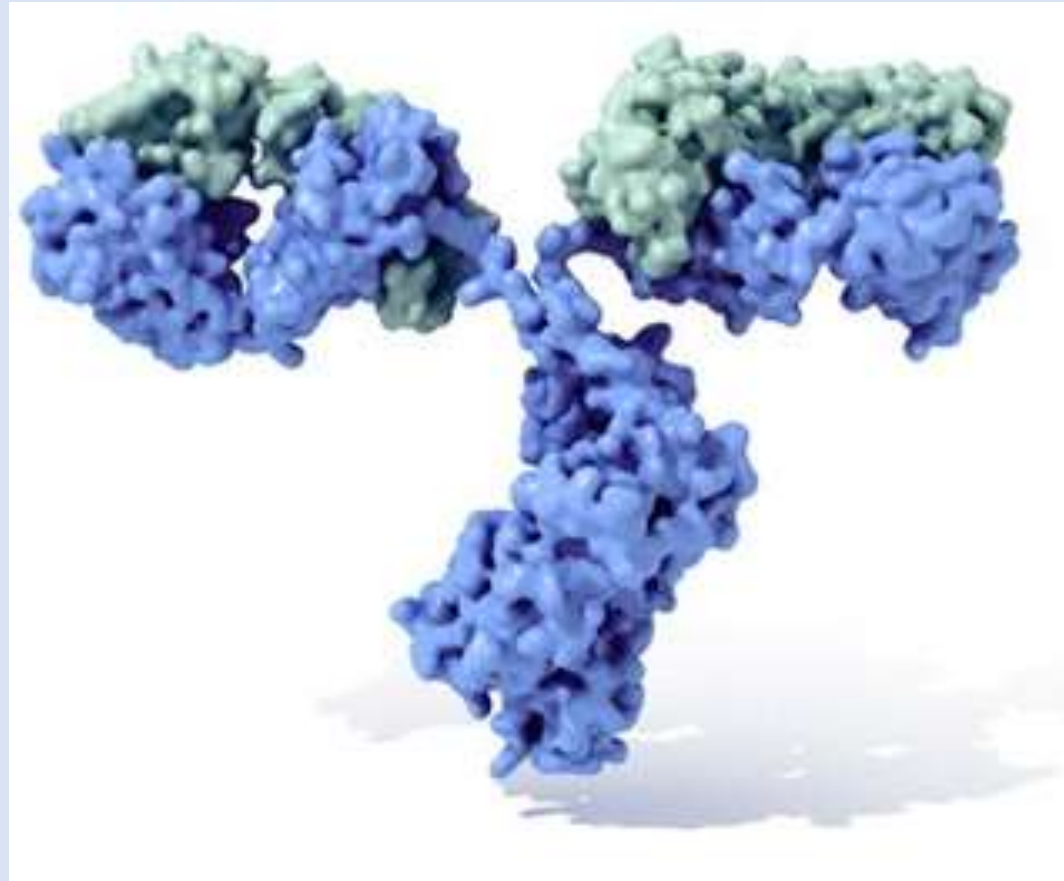
Debilitat, atròfia, fasciculacions

Progressió

Neuropatia motora multifocal

Neuropatia motora multifocal

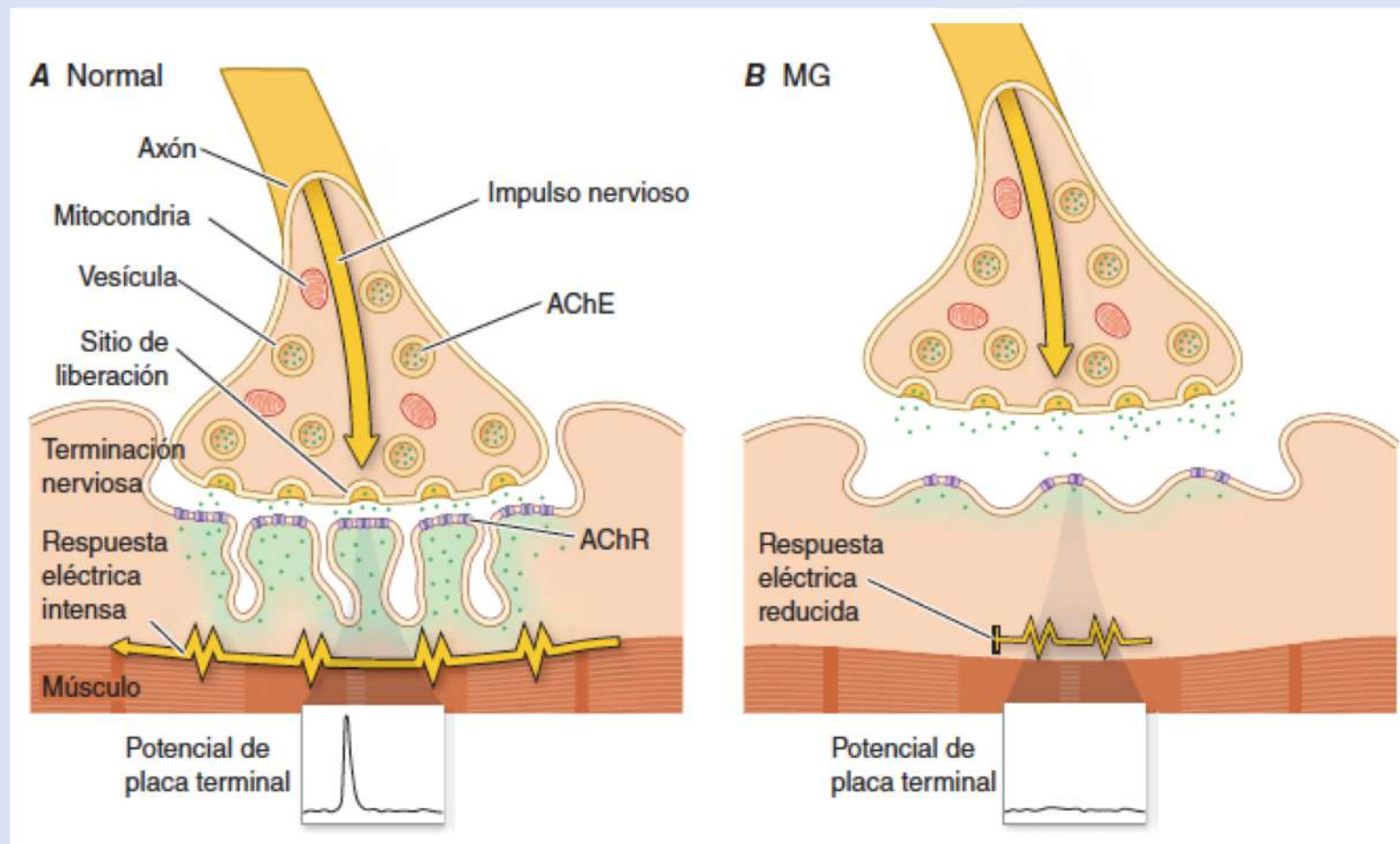

Tema 22. Miastènia *gravis* i altres malalties de la unió neuromuscular

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

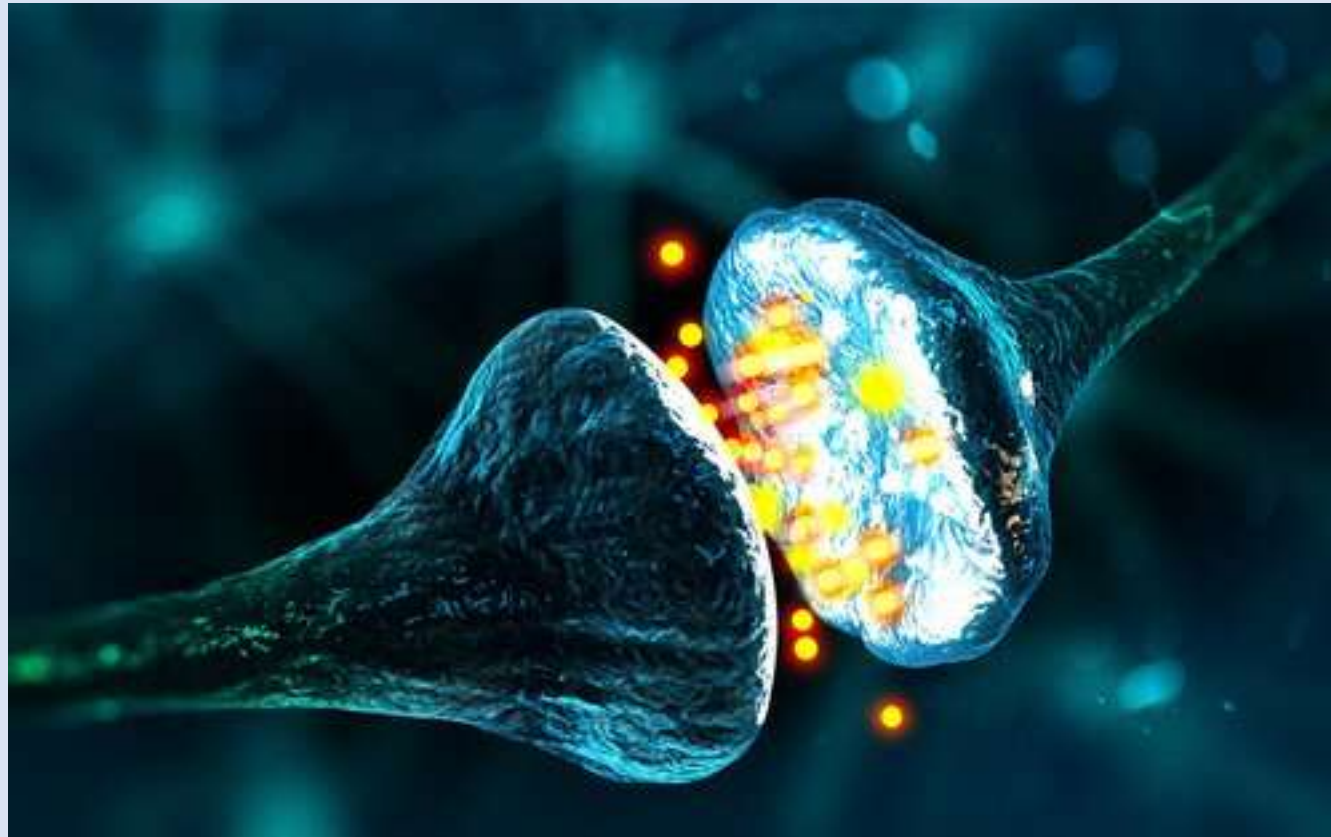
Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Introducció

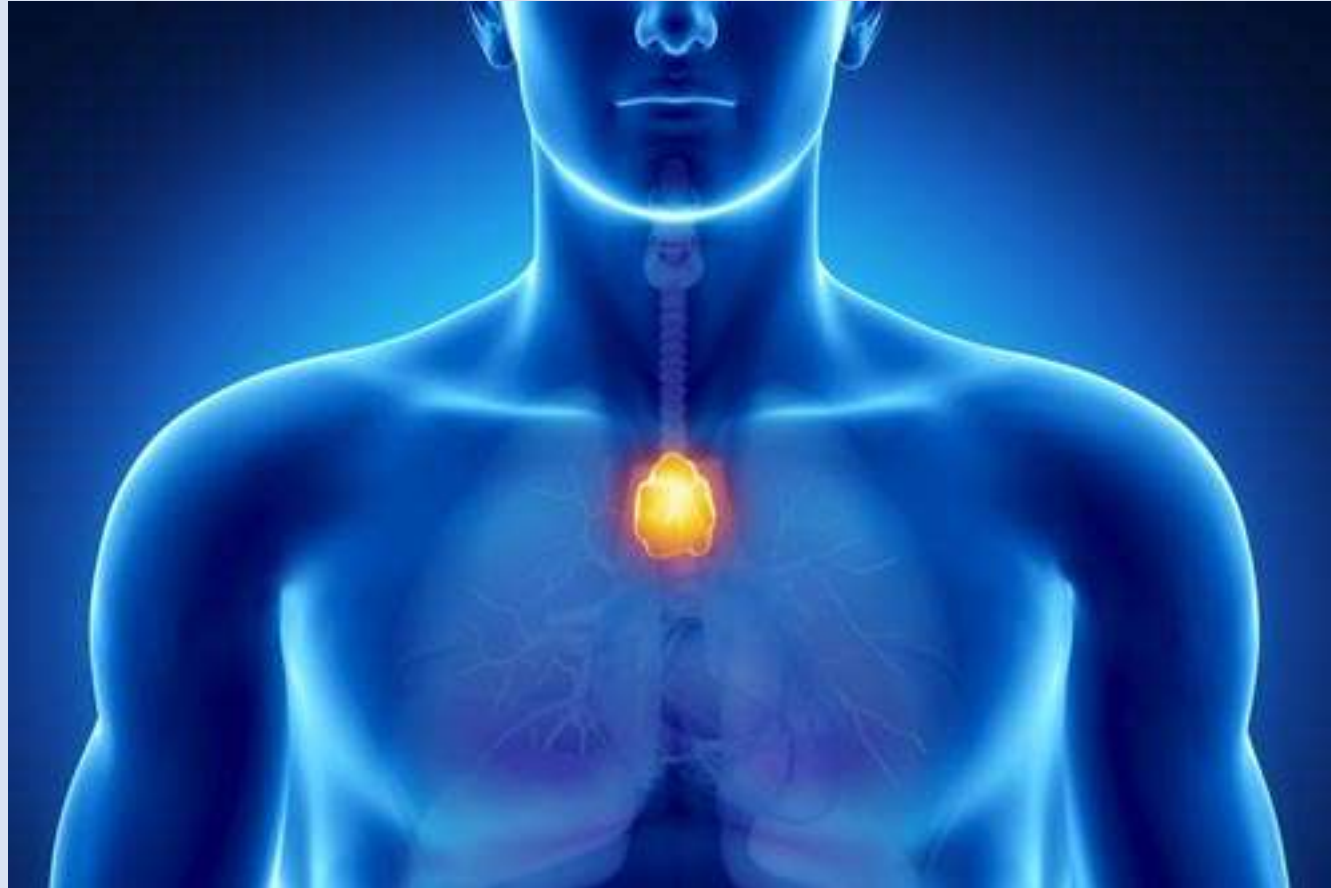

Fisiopatologia

Fisiopatologia

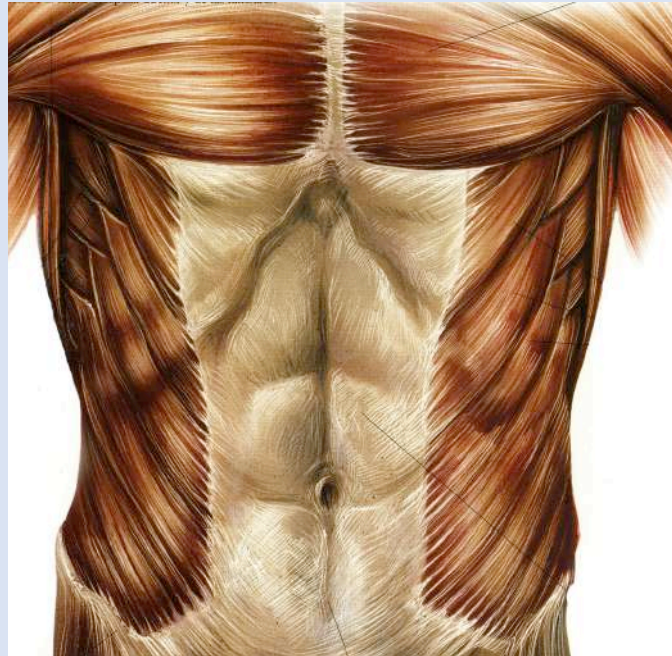
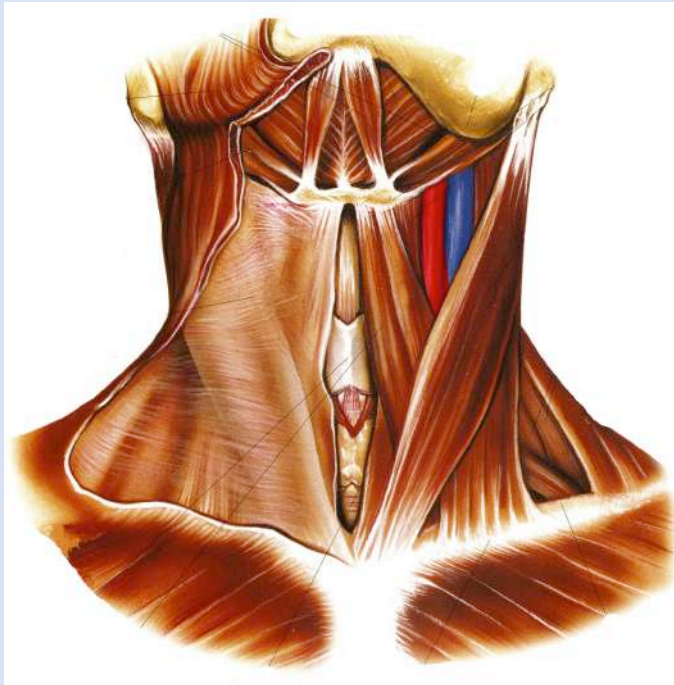
Epidemiologia

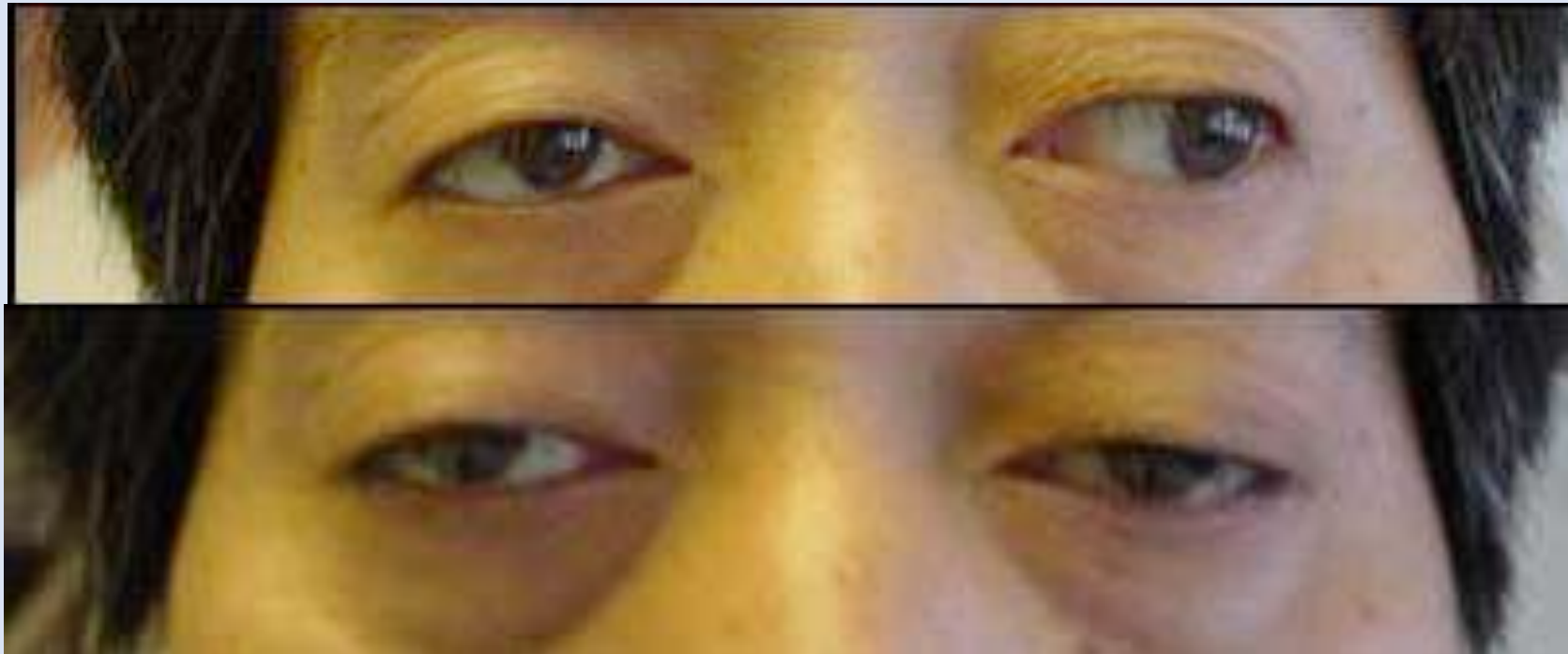
Clínica

Diplopia
Ptosi
Disàrtria
Disfàgia
Dispnea
Debilitat (part proximal de les extremitats i del coll)
Astènia (empitjorament amb repetició d'activitat)

Clínica

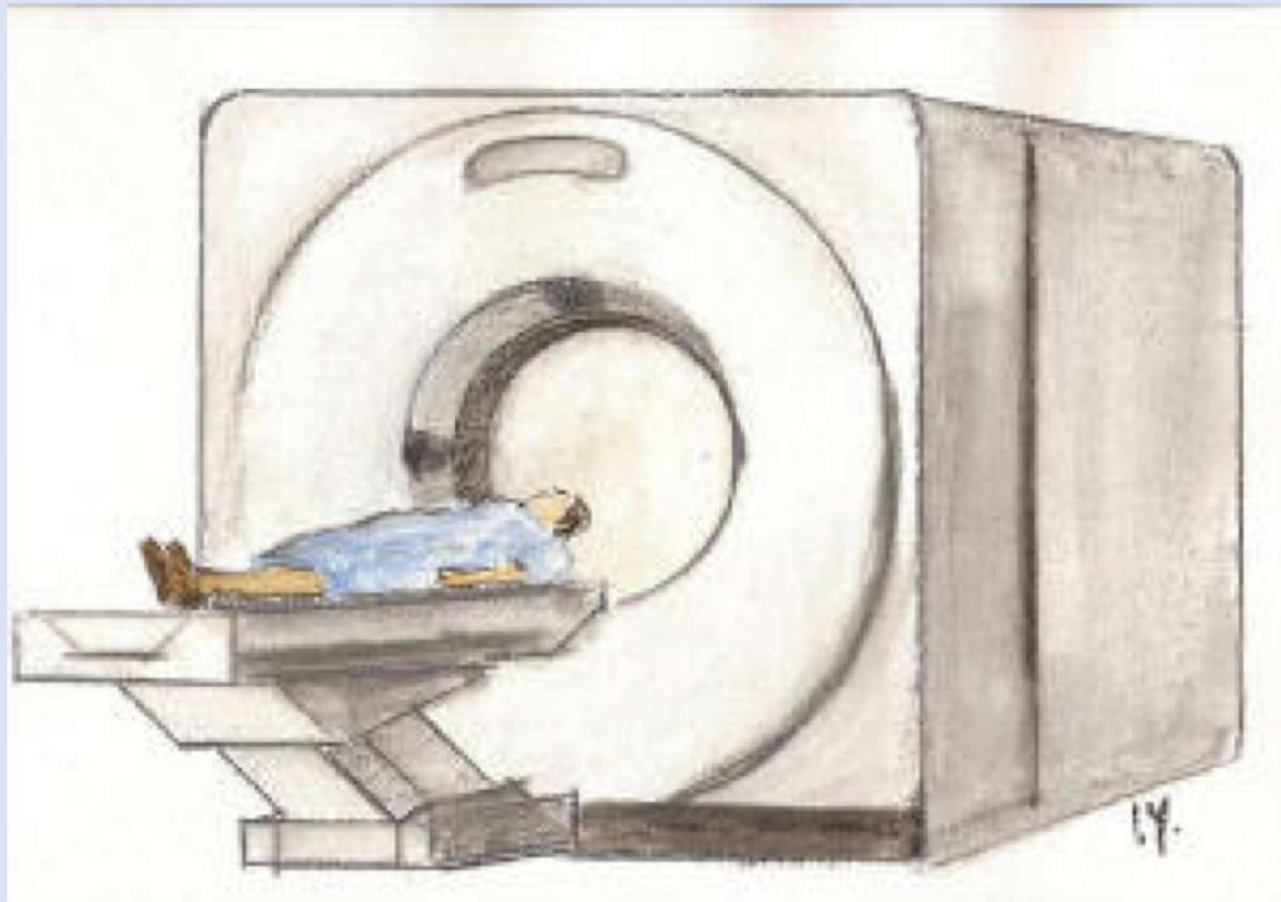
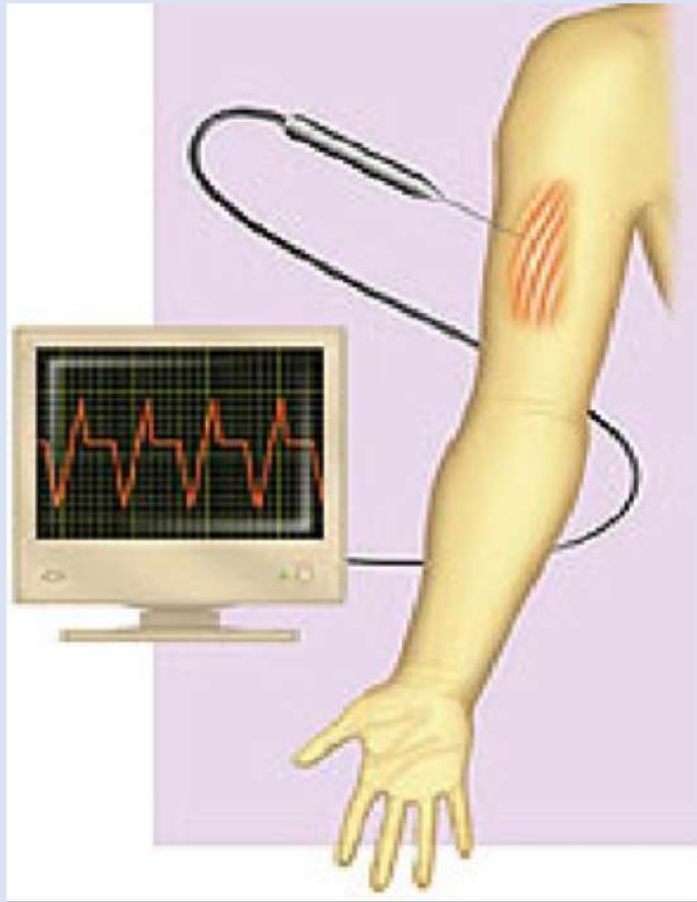
Clínica

Diagnòstic

Exploració física del pacient
Alteracions dels nervis cranials (musculatura ocular)
Ptosi i diplopia asimètrica
Disàrtria fluctuant
Boca oberta
Pèrdua de força als músculs flexors del coll

Diagnòstic

Diagnòstic diferencial

Miastènia induïda per fàrmacs
Síndrome miastènic d'Eaton-Lambert
Neurastènia
Hipertiroïdisme
Botulisme
Lesions intracranials voluminoses
Distròfia bucofaríngia
Miopatia mitocondrial

Pronòstic

Causes d'exacerbació

Malalties sistèmiques o infeccions
Febre
Disfunció tiroïdal
Embaràs, postpart o cicle menstrual
Estrès físic o emocional
Drogues que afecten la transmissió neuromuscular
Fàrmacs cardíacs
Postcirurgia
Posttimectomia

Tractament

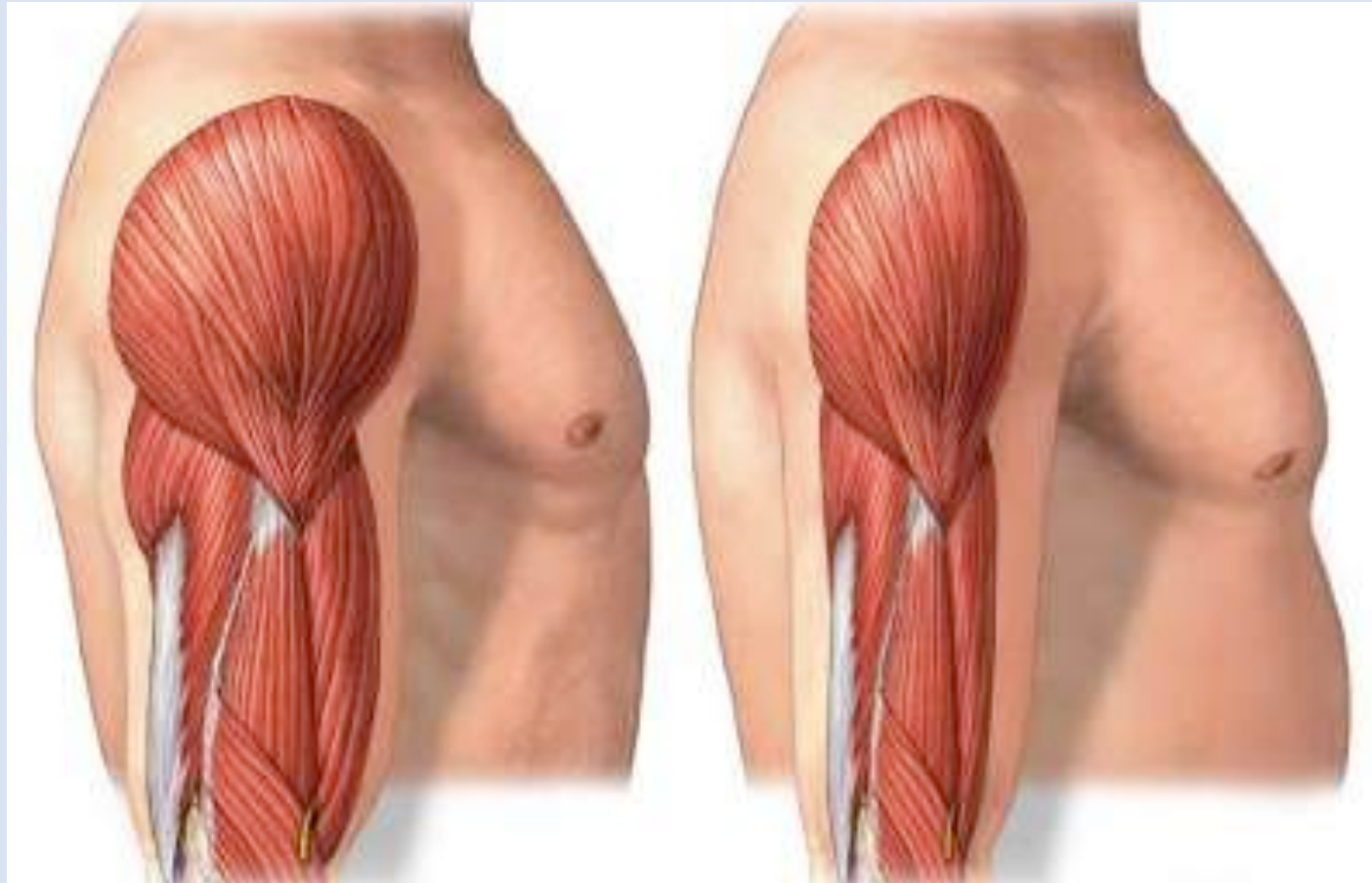

Tema 23. Distròfies musculars i altres malalties musculars

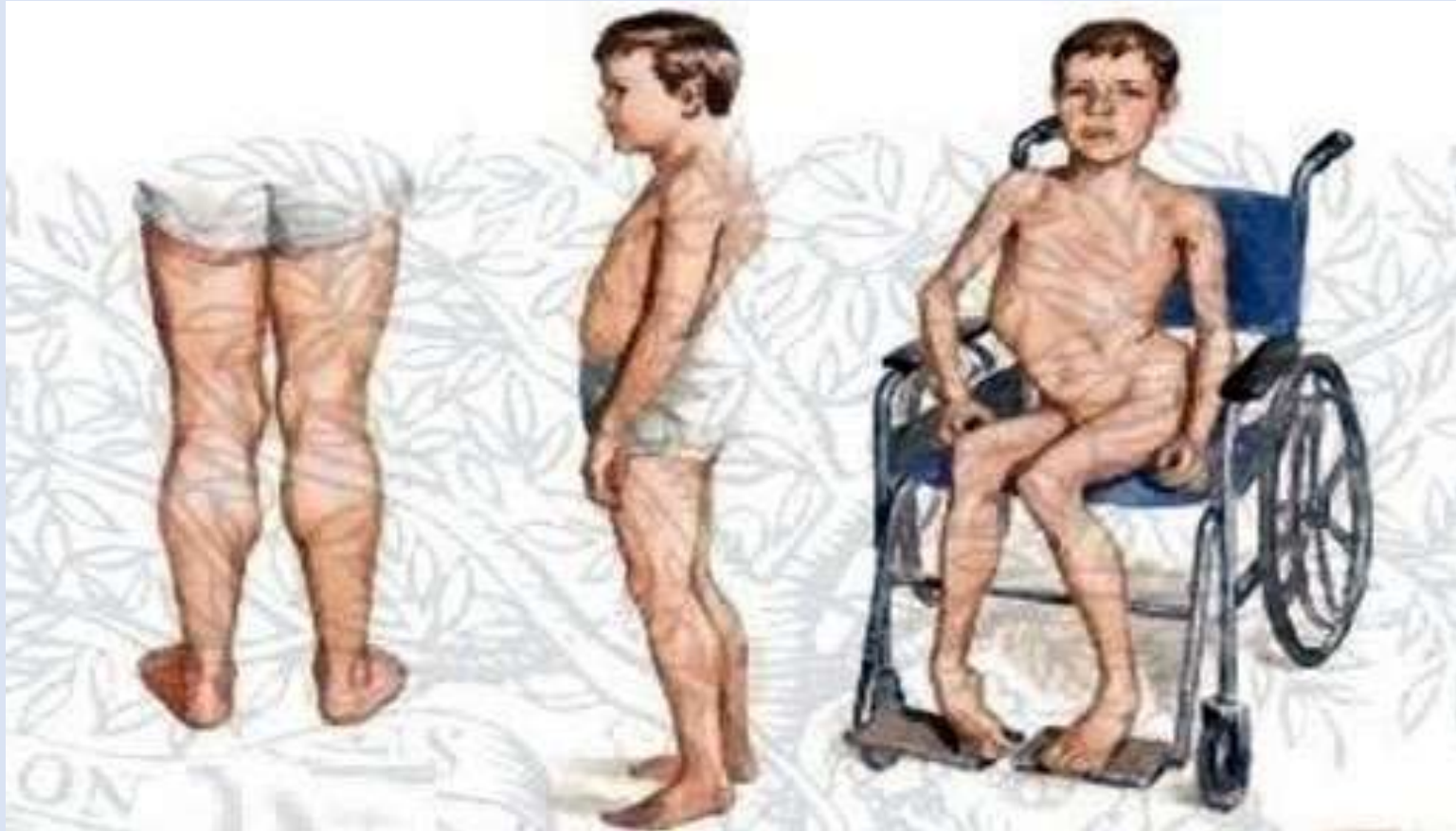
Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Introducció

Introducció

Introducció

Miopatia

Origen genètic

Curs progressiu

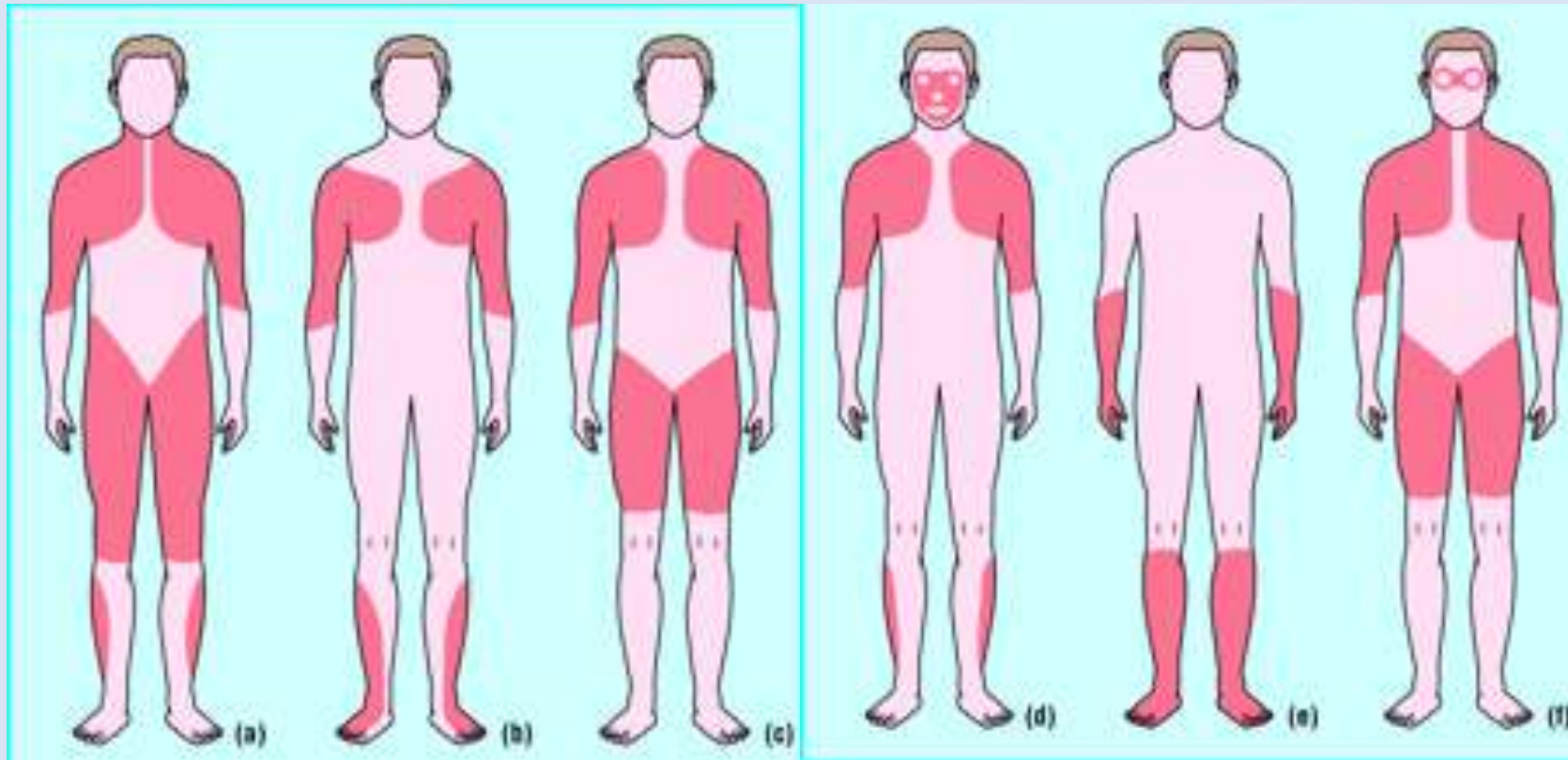
Fibres musculars que degeneren i moren

Classificació

Associació
Retard mental: SÍ
Retard mental: NO

Herència
Dominant autosòmica
Autosòmica recessiva
Recessiva (cromosoma X)

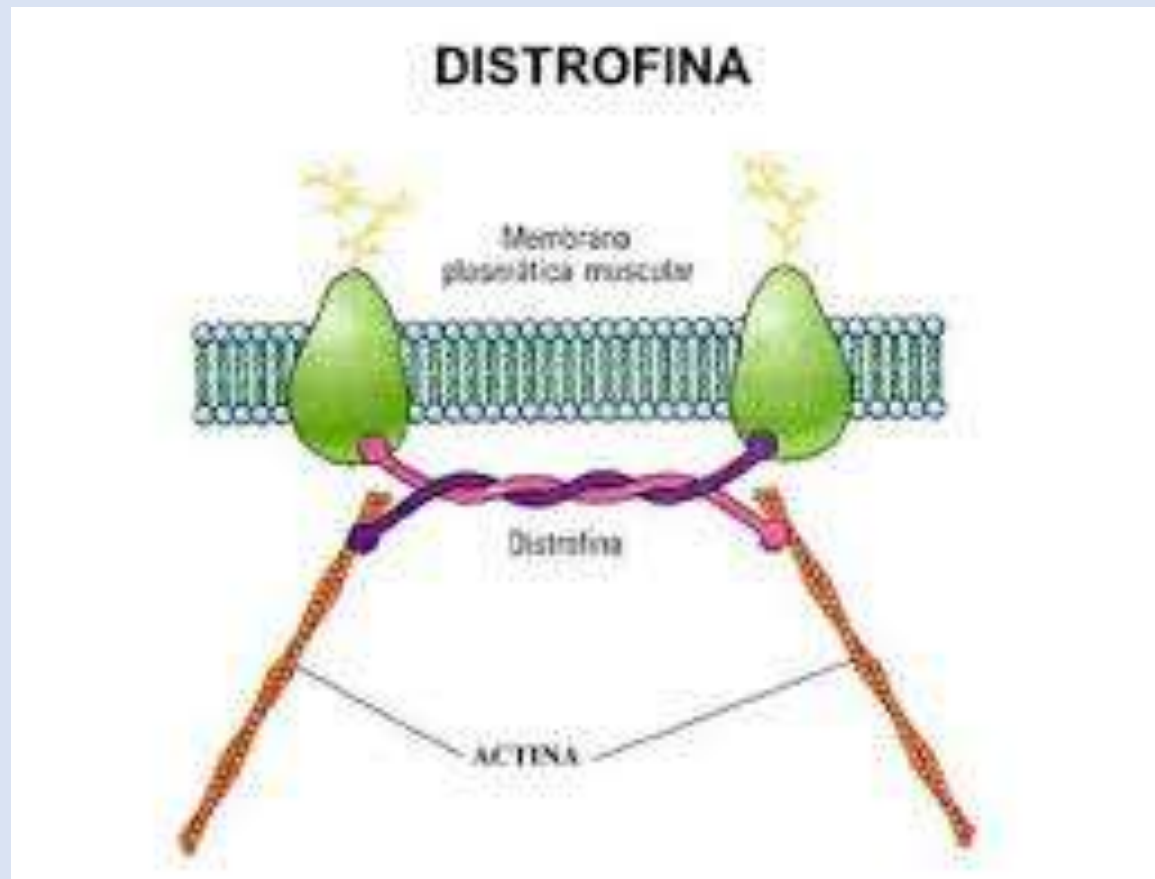
Introducció

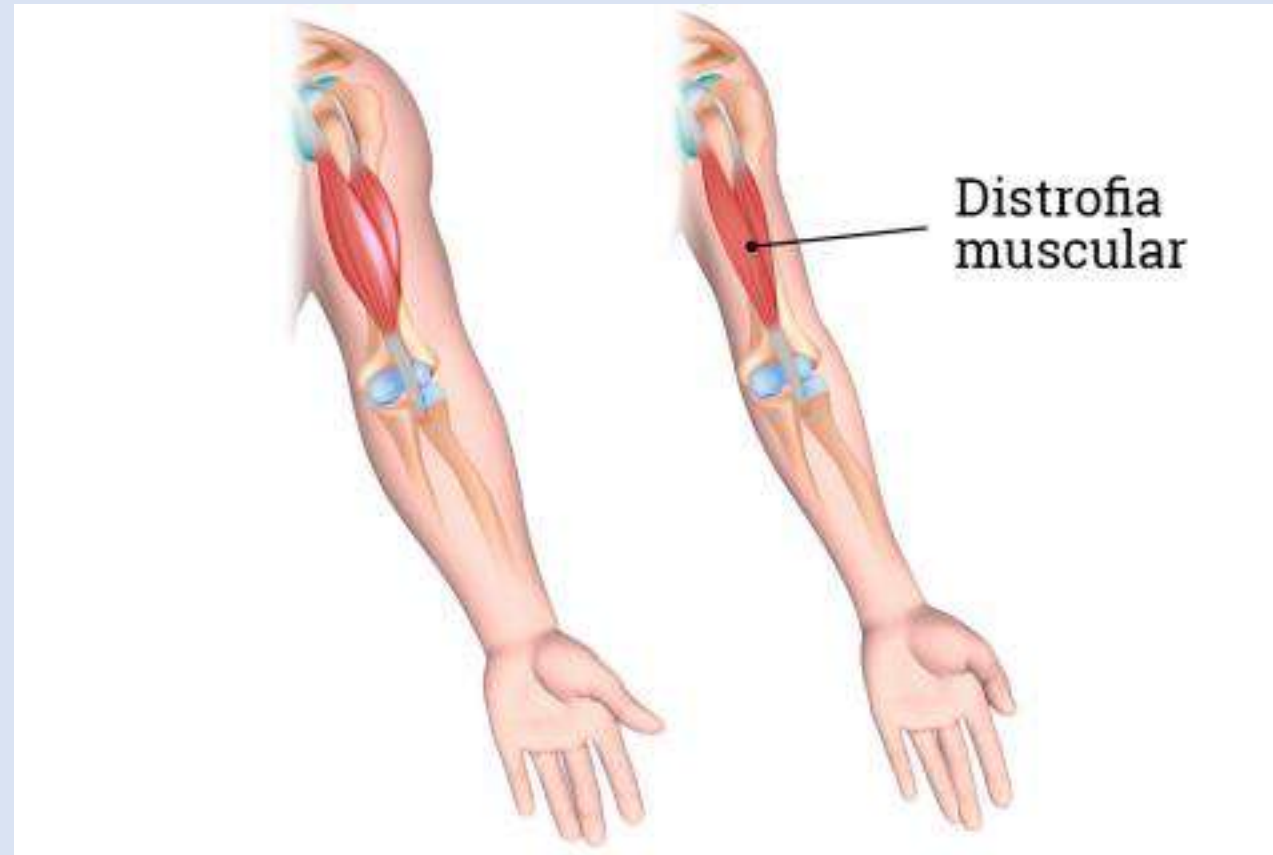
Epidemiologia

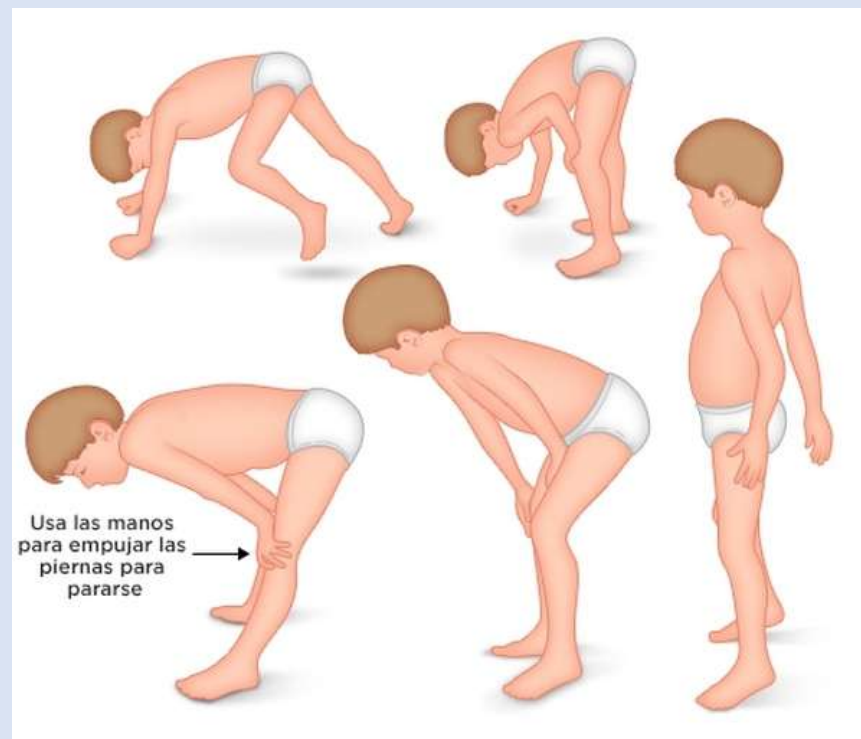
Fisiopatologia

Fisiopatologia

Distròfia de Duchenne

<https://www.youtube.com/watch?v=K0MSO-DUixA>

Distròfia de Duchenne

**Debilitat de musculatura
escapulopèlvica, hipertròfia o
pseudohipertròfia en bessons,
debilitat dels flexors del coll.**

**Aparició posterior de retracció
aquília, escoliosi i pèrdua de la
deambulació abans dels 13 anys.**

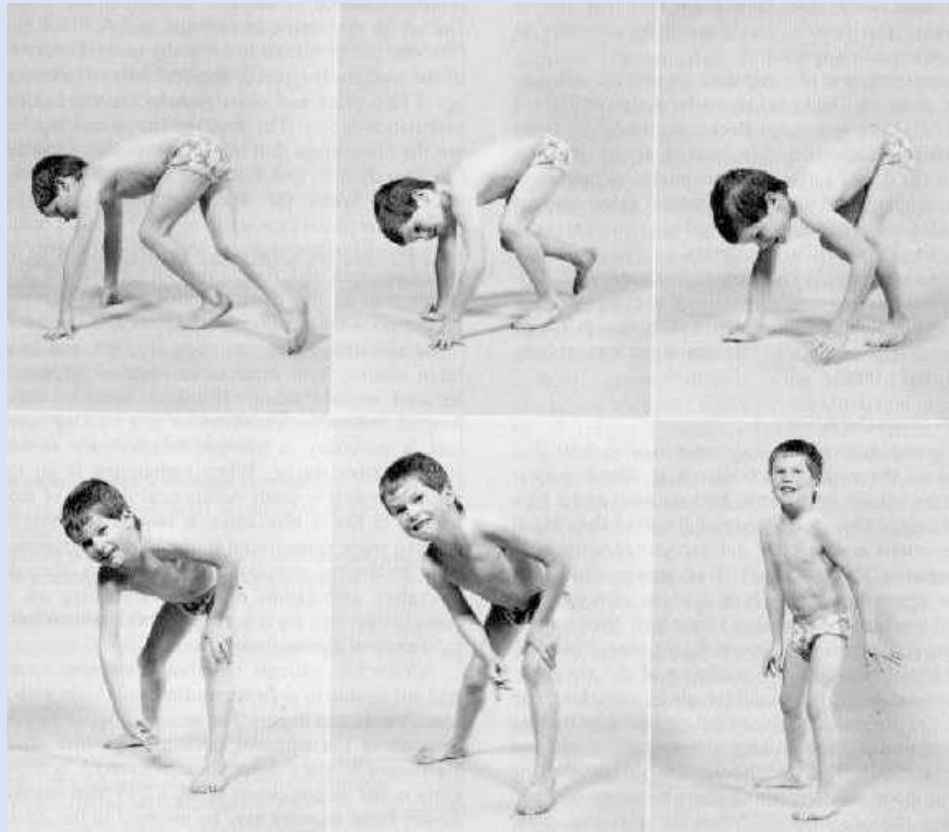
CLÍNICA

**Signe de Gowers +
Ràpida progressió
Cardiopatía**

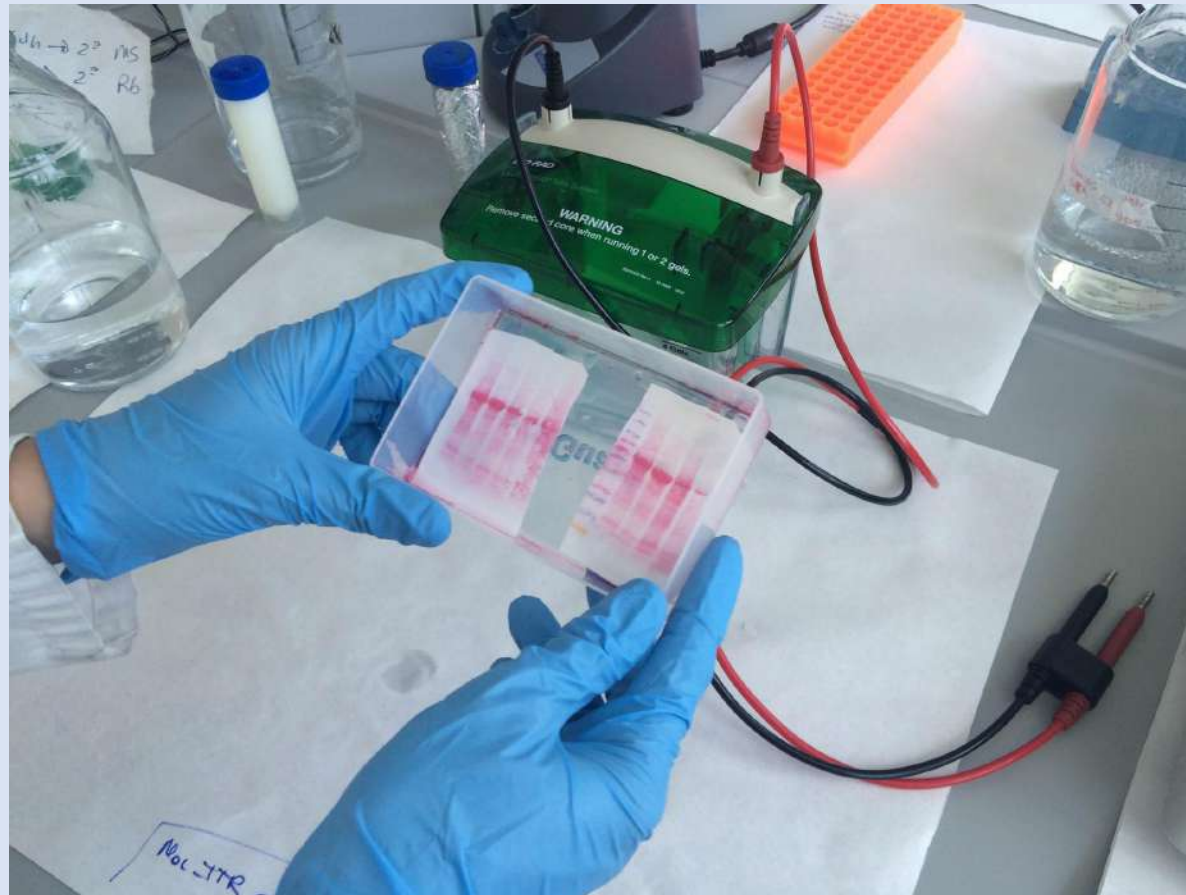
**Mort abans dels 20 anys
(col·lapse respiratori agut o
miocardiopatia dilatada).**

Distròfia de Duchenne

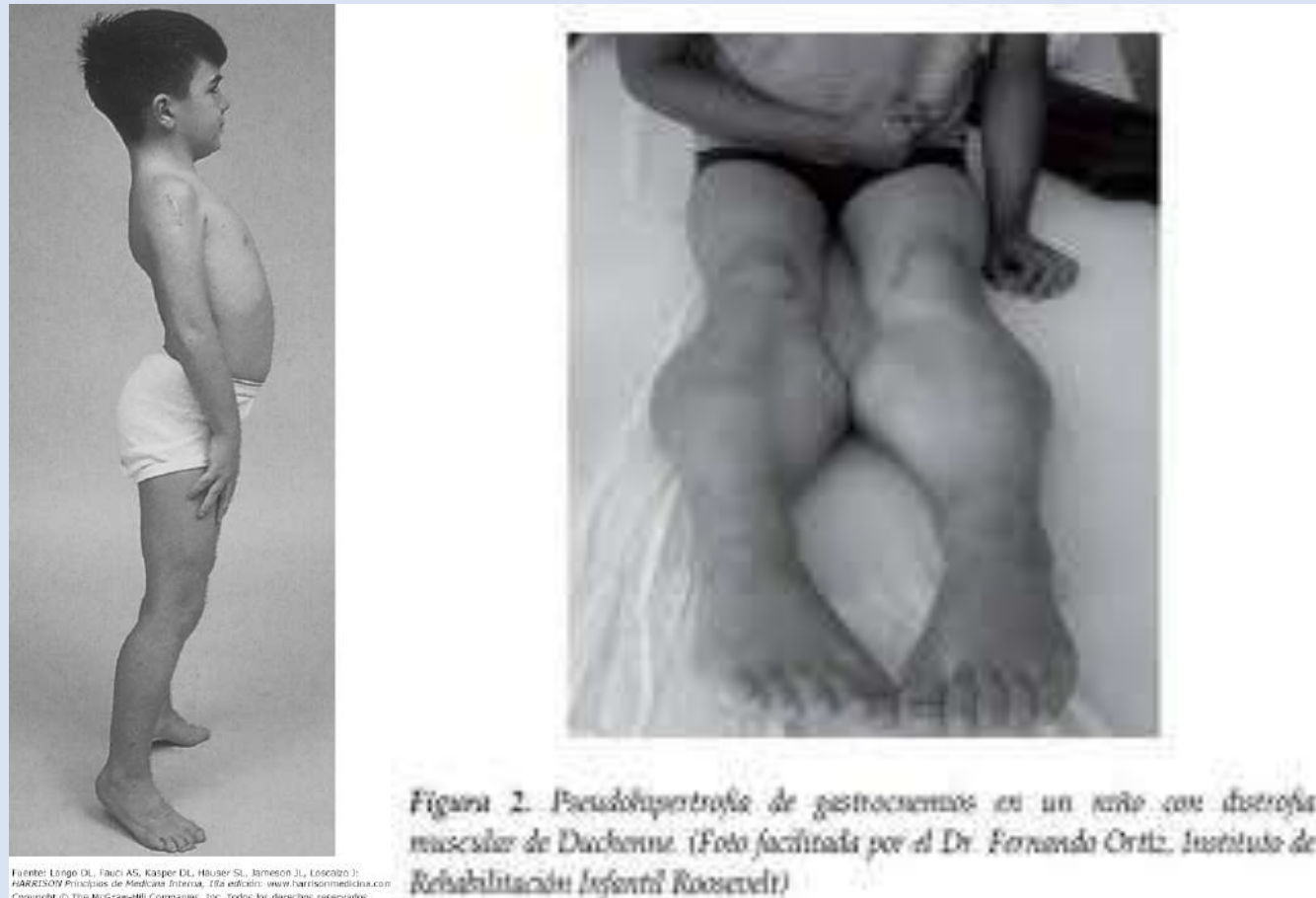
Distròfia de Duchenne

Distròfia de Duchenne

Distròfia de Duchenne

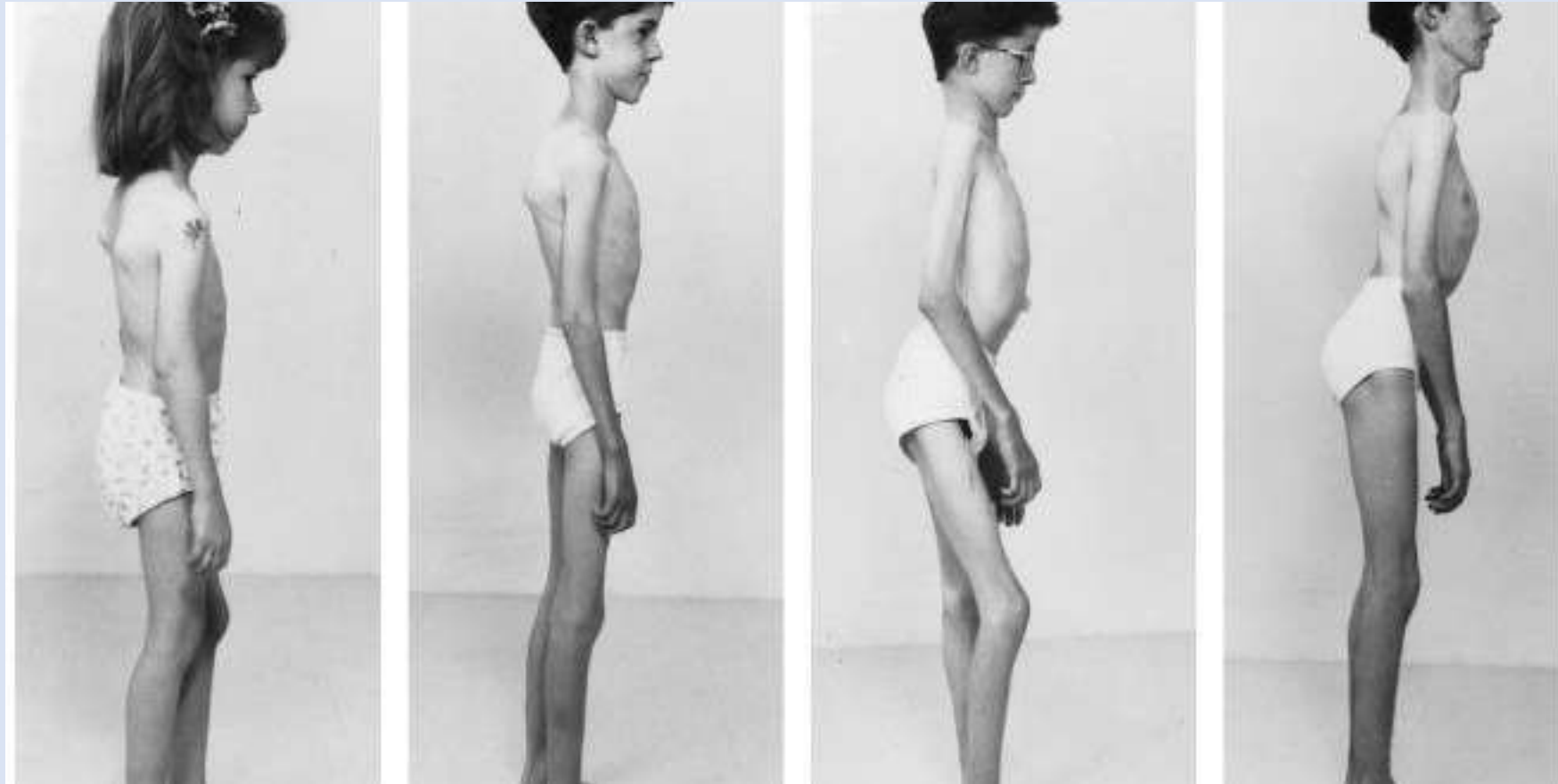
Distròfia de Duchenne

1. Entre 4-6 anys, lleu recuperació.
  2. Deteriorament gradual fins a la cadira de rodes (13 anys).
  3. Contractures i escoliosis amb deteriorament pulmonar.
  4. Hipomotilitat intestinal.
  5. Afecció cardiomiopàtica.
  6. Mort en adolescència tardana (20-24 anys).
-

Distròfia de Duchenne

Distròfia de Becker

Distròfia de Becker

Distròfia de Becker

Distròfia de Becker

Clínica
Deambulació alterada
Caigudes
Dificultat per a alçar-se de terra
Escoliosi
Contractures en bessons i cames
Afecció cardíaca

Distròfia de Becker

Distròfia oculofaríngia

Distròfia oculofaríngia

Clínica

Diplopia i problemes amb la vista cap amunt

Retinitis pigmentosa i irregularitats cardíagues

Debilitat muscular al coll i els muscles

Les extremitat també poden ser-ne afectades

Distròfia fascioescapulohumeral

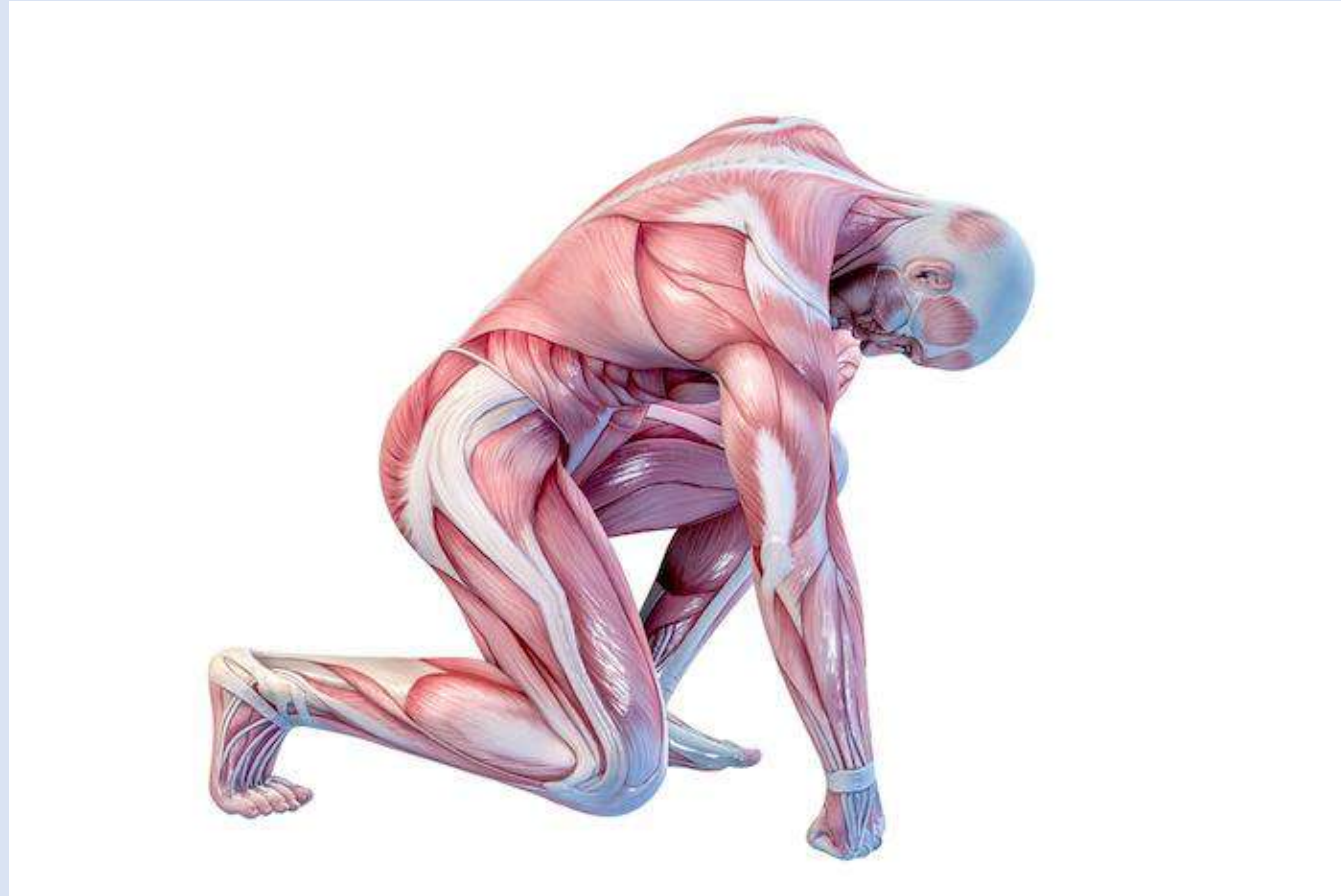
Tema 24. Polimiositis, dermatomiositis i miositis amb cossos d'inclusió

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

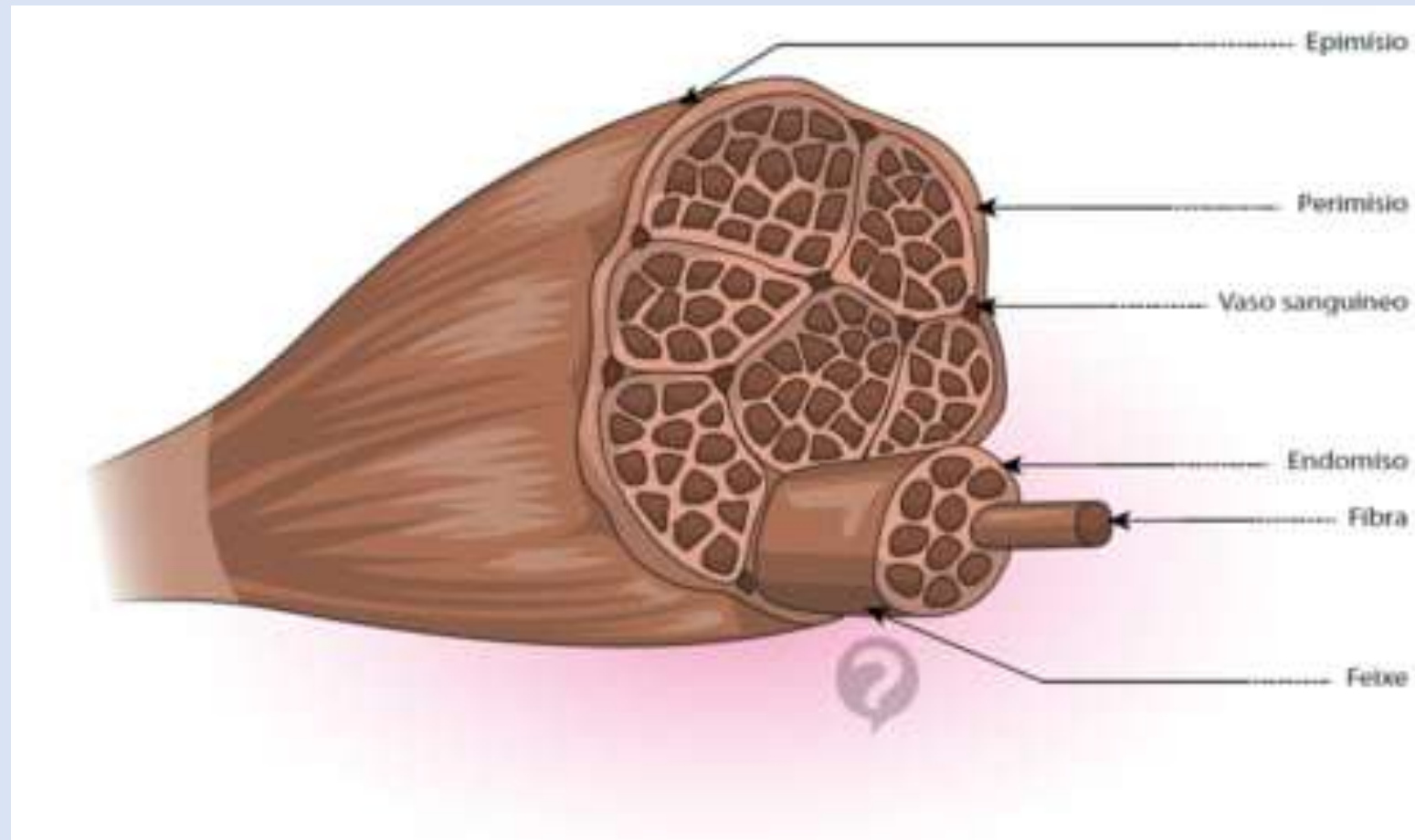
Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Miopaties inflammatòries

Miopaties inflammatòries

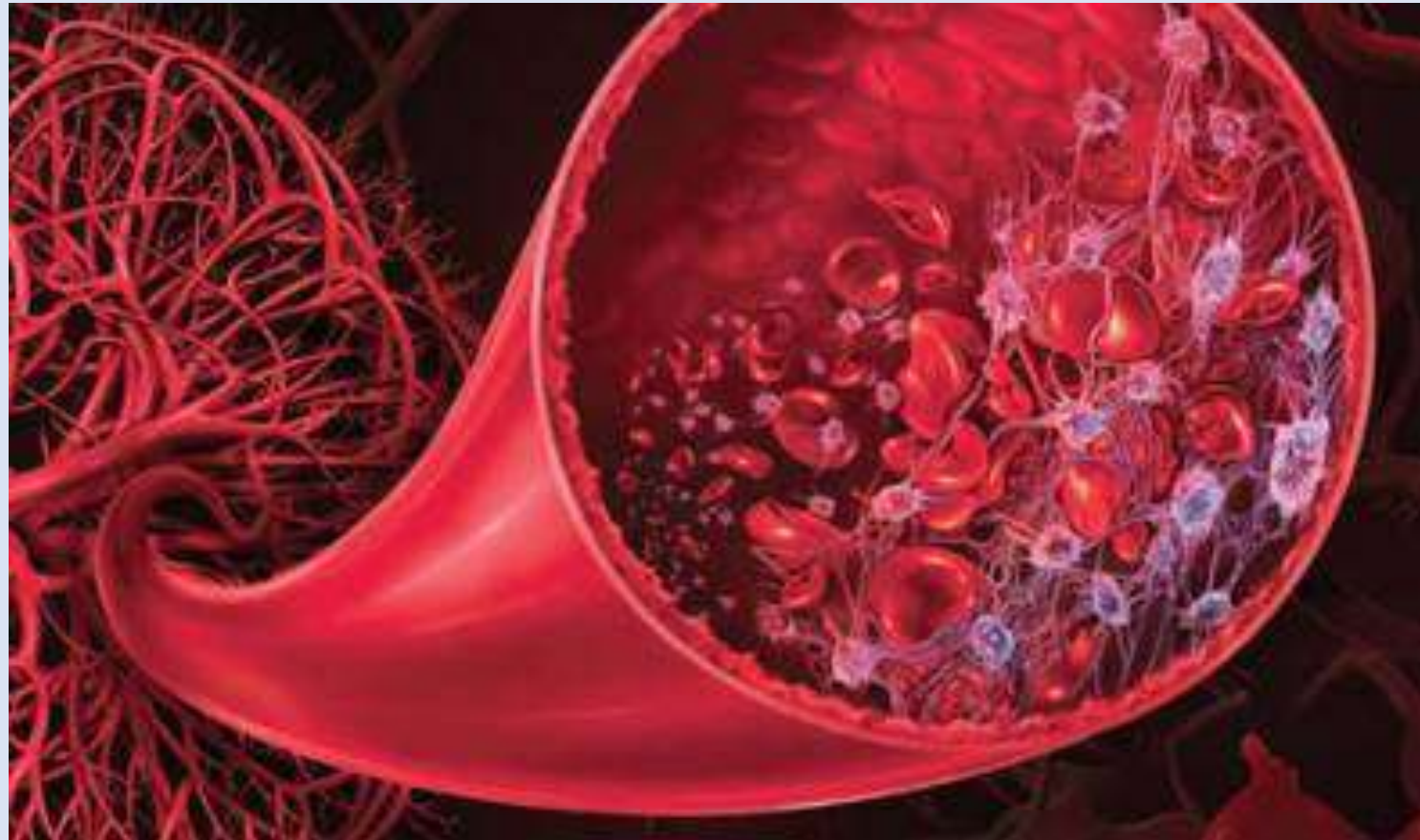
Miopaties inflammatòries

Dermatomiositis

Dermatomiòsitis

Dermatomiositis

Clínica
Debilitat de la musculatura estriada
Fatiga
Dolor
Disminució de l'activitat
Síndrome febril

Dermatomiositis

Clínica
Debilitat de la musculatura proximal
Disfàgia
Alteracions cutànies
Afectació del dits i de la musculatura periorbitària

Dermatomiositis

Dermatomiositis

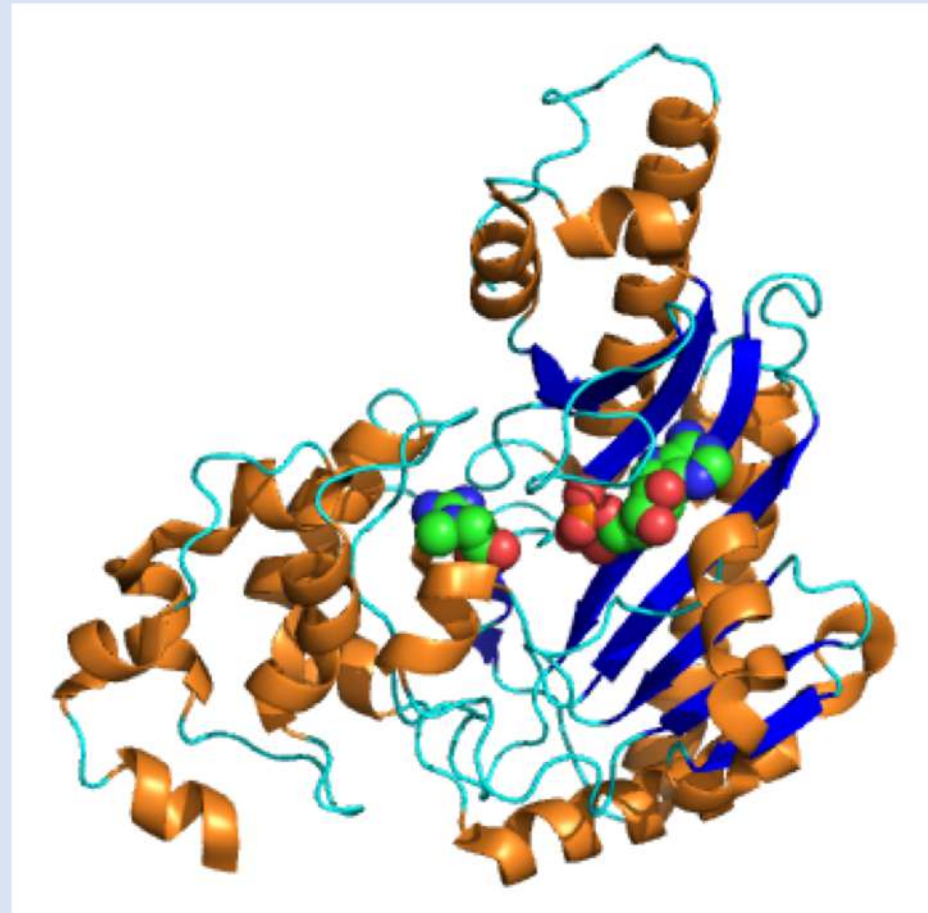
Dermatomiositis

Dermatomyositis

Dermatomiositis

Dermatomiositis

Dermatomiòsitis

Polimiositis

Polimiositis

Polimiositis

Clínica

Debilitat simètrica de cintura escapular i pèlvica progressiva

Pèrdua de força muscular proximal

Símptomes addicionals

Polimiositis

Clínica
Afectació cardíaca (40%)
Disfàgia
Dolor en la palpació de la musculatura afectada
Miàlgia
Fatiga i pèrdua de pes
Dificultat per a respirar

Polimiositis

Polimiositis

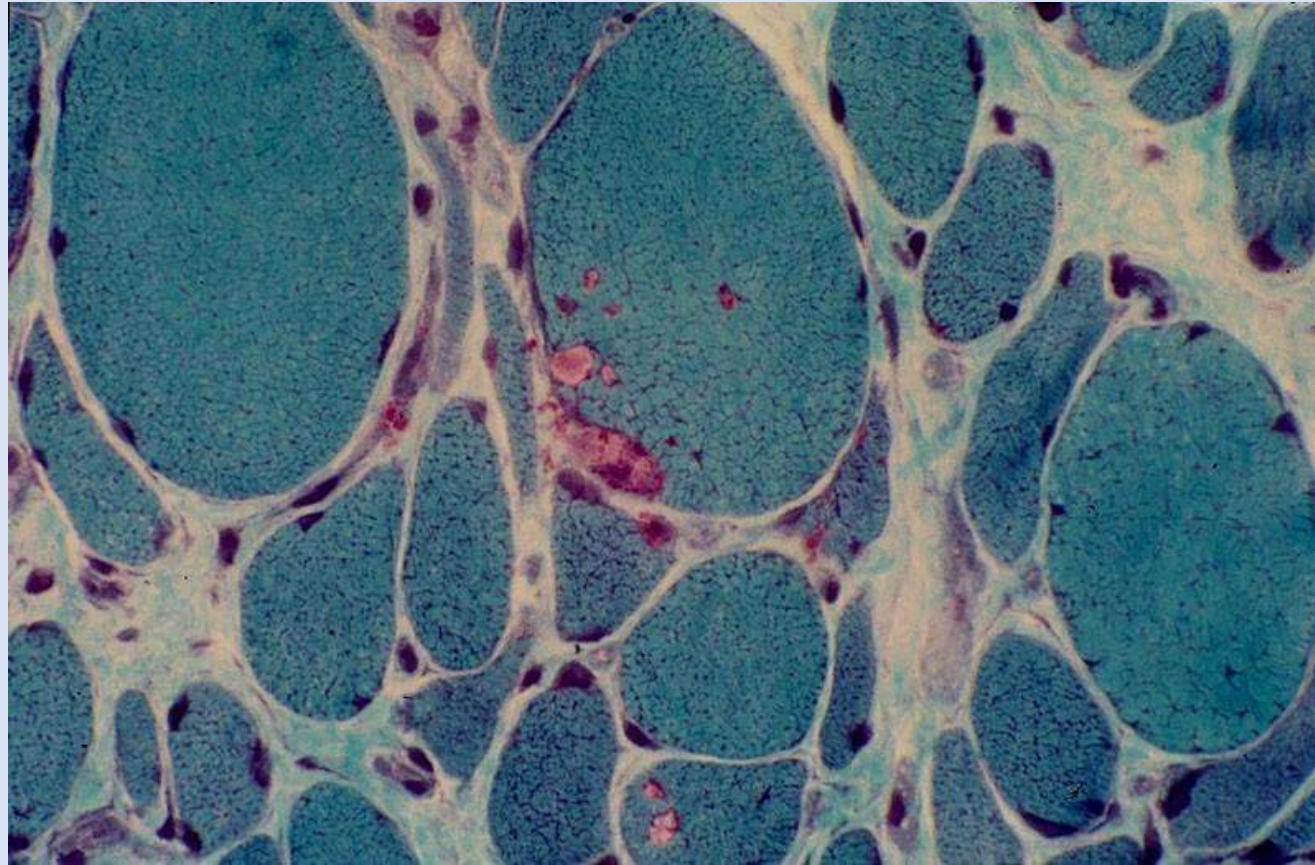
Polimiositis

Polimiositis

Miositis amb cossos d'inclusió

Miositis amb cossos d'inclusió

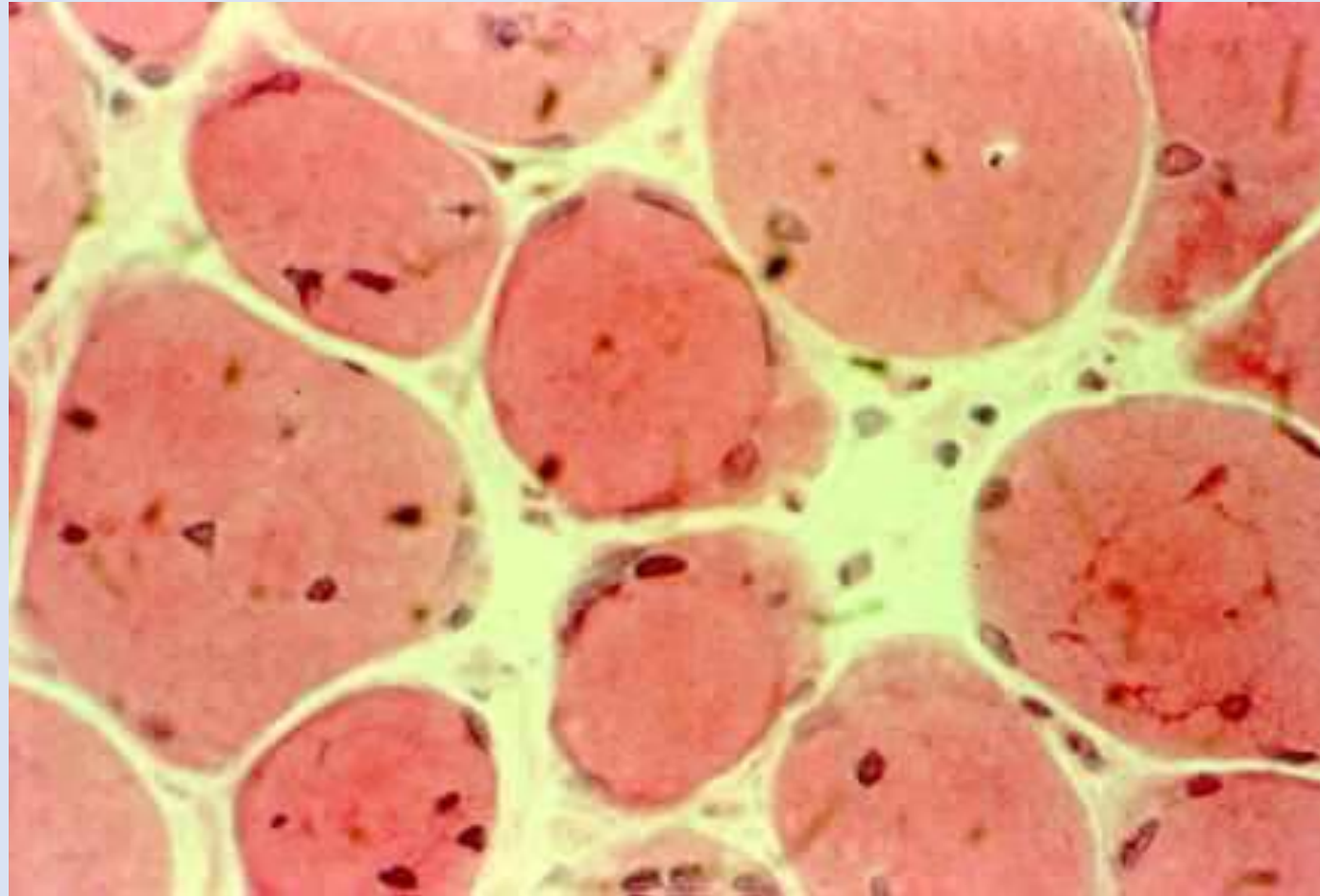

Miositis amb cossos d'inclusió

Clínica
Debilitat distal precoç
Debilitat de quàdriceps i pèrdua de reflex patel·lar
Debilitat asimètrica
Disfàgia (60%)

Miositis amb cossos d'inclusió

Miositis amb cossos d'inclusió

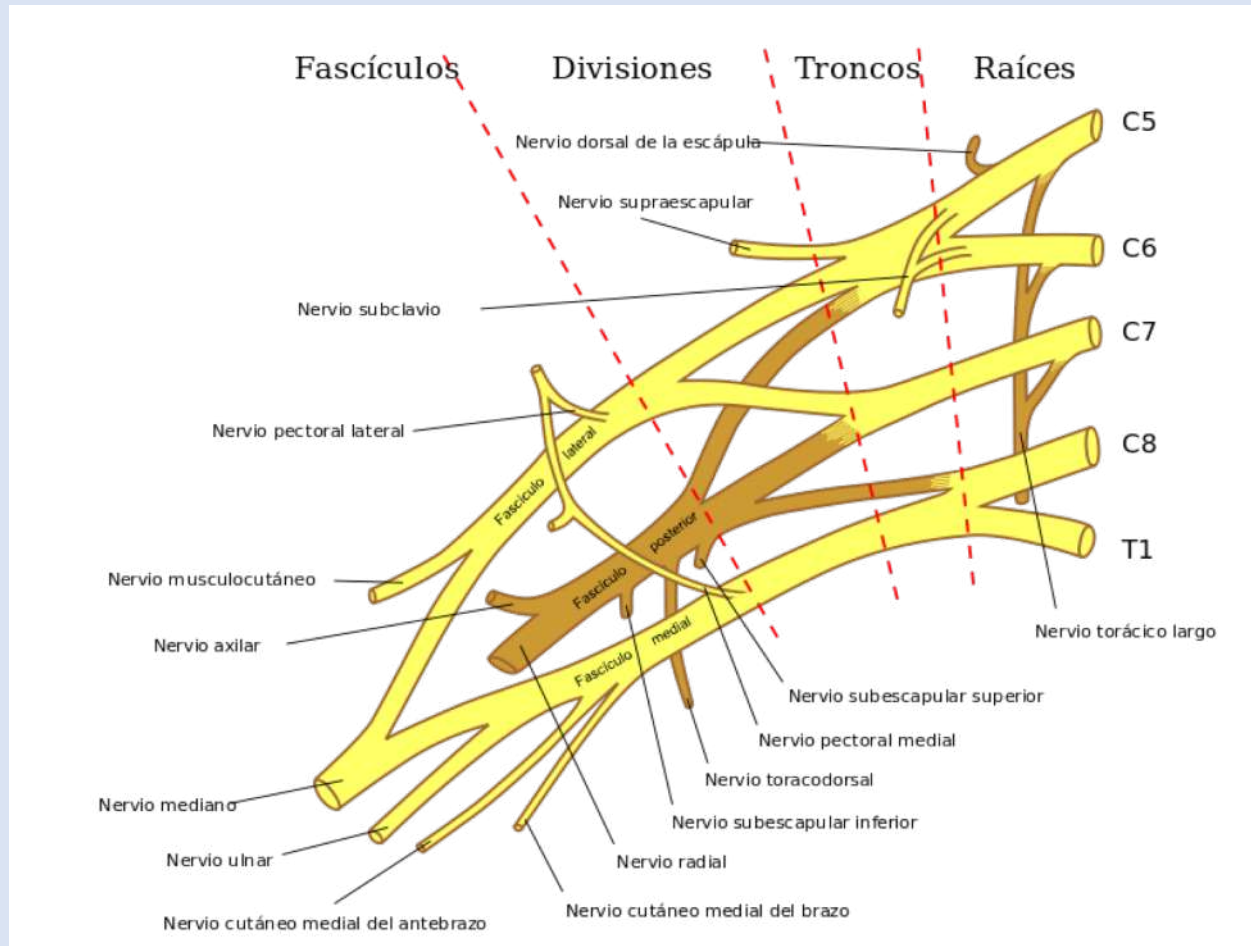

Tema 25. Paràlisi braquial

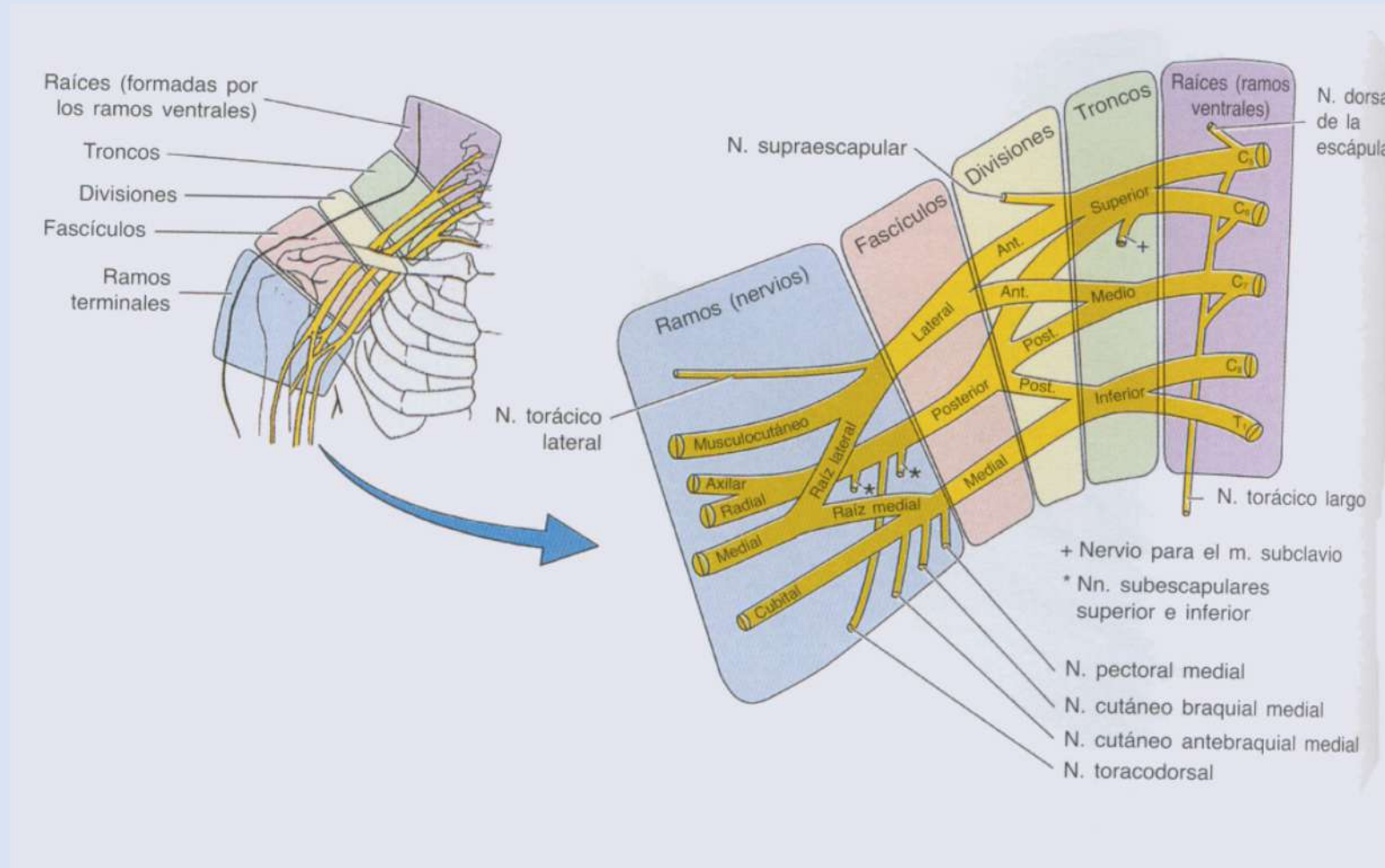
Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Recordatori anatòmic

Recordatori anatòmic

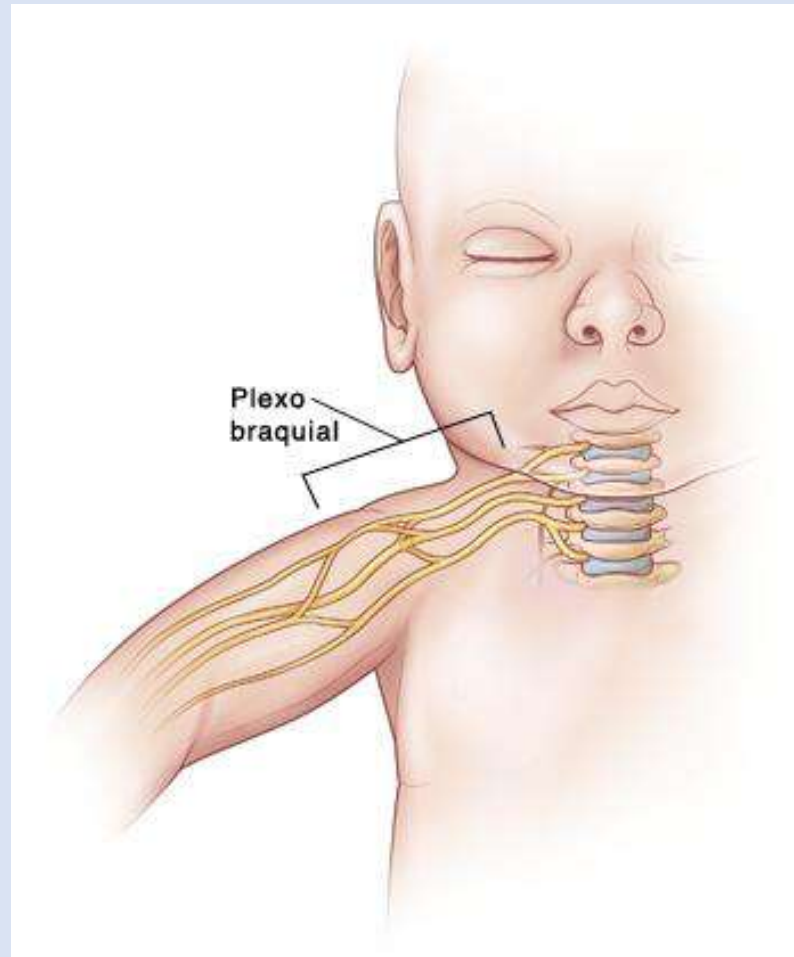

Introducció

Introducció

Epidemiologia

Etiologia

Etiologia

Presentación cefálica

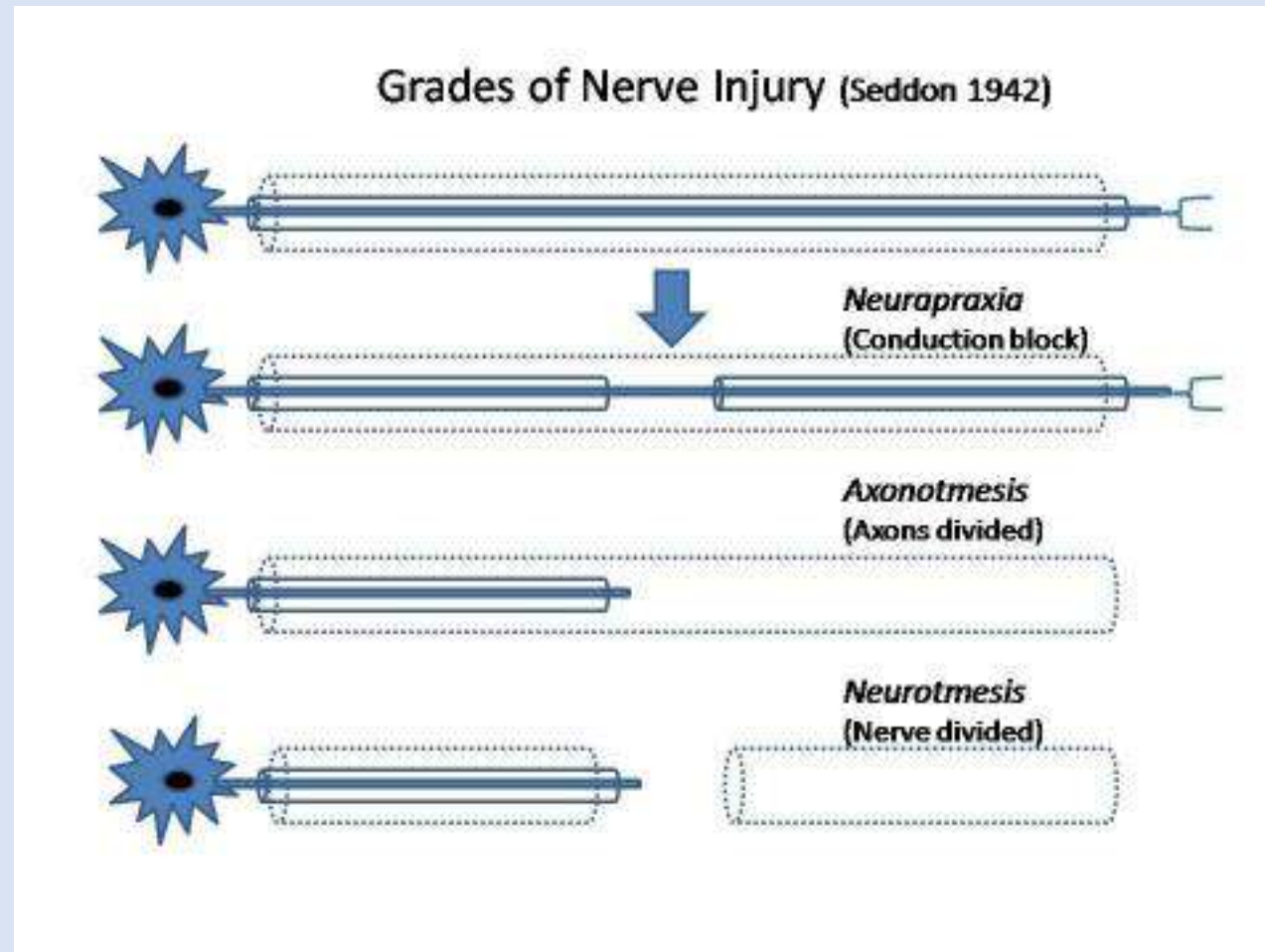
Presentación de nalgas

La presentación de parto es la posición de la parte del feto que aparece primero (cabeza, pies, etc.) a medida que éste baja por el canal del parto

 ADAM.

Clínica

Elements diagnòstics

Dificultat de dilatació en el part

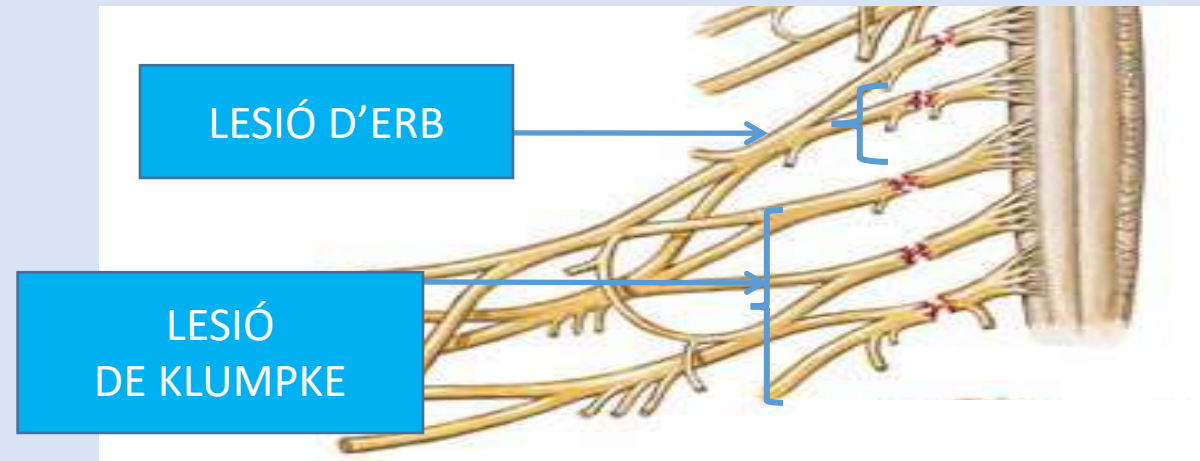
Grandària del fetus

Distòcica de muscles

Estretiment pèlvic

Posició del fetus

Classificació

Paràlisi de Duchenne-Erb

Paràlisi de Duchenne-Erb

Lleu pèrdua de sensibilitat en la cara lateral del muscle i braç

Resposta asimètrica del reflex de Moro

Braços en posició de *cambrer que espera la propina*

Paràlisi de Duchenne-Erb

Paràlisi de Duchenne-Erb

Paràlisi de Duchenne-Erb

Paràlisi de Dejerine-Klumpke

Paràlisi de Dejerine-Klumpke

Absència del reflex de prensió

Si afecta el nivell D1 → síndrome oculopupilar (Horner)

Notable dèficit de sensibilitat a la mà

Mà caiguda que no es pot tancar completament

Paràlisi de Dejerine-Klumpke

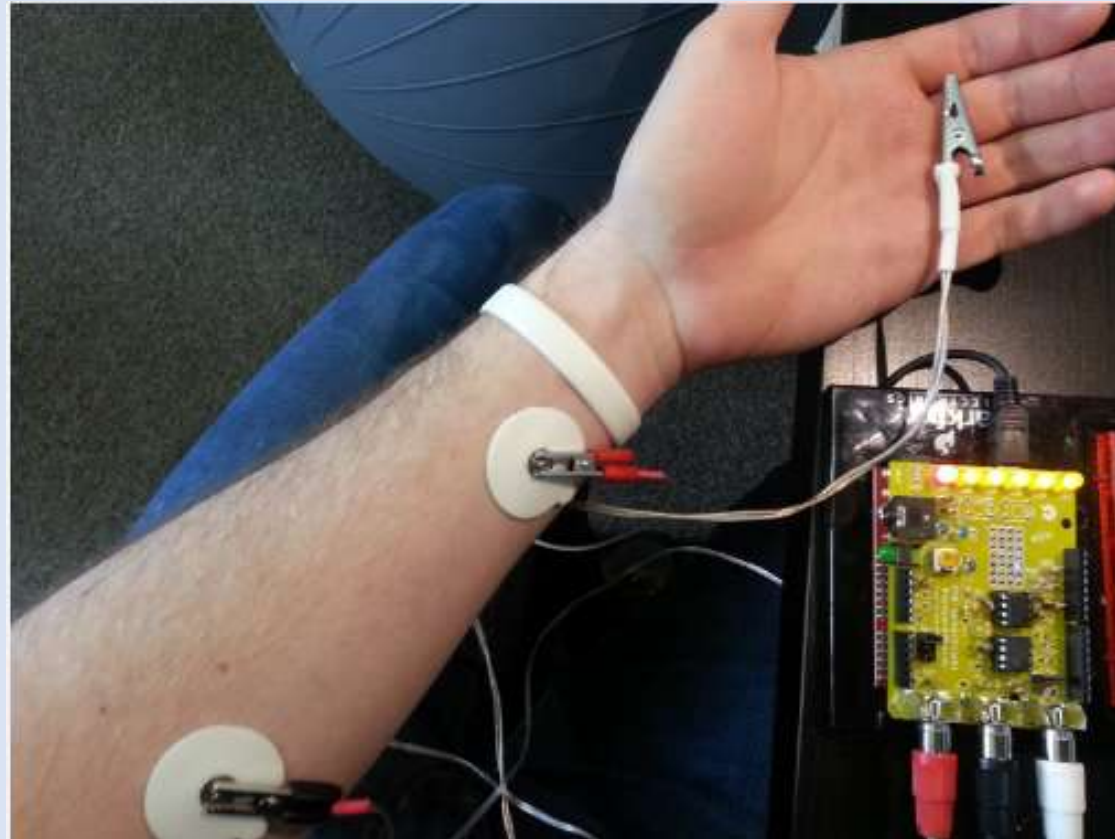

Paràlisi de Dejerine-Klumpke

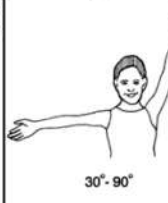

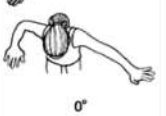

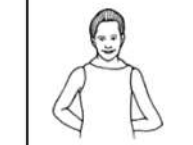

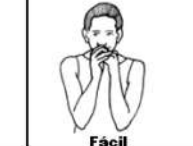

Diagnòstic

Diagnòstic

- M0 Sense contracció.
- M1 Contracció, sense moviment.
- M2 Moviment a favor de la gravetat.
- M3 Moviment complet en contra de la gravetat.

	II	III	IV
Abducció Activa	 Menos de 30°	 30°- 90°	 Más de 90°
Rotació externa	 0°	 Menos de 20°	 Más de 20°
Mano a la cabeza	 Imposible	 Con dificultad	 Fácil
Mano a la espalda	 Imposible	 Con dificultad	 Fácil
Mano a la boca	 Imposible	 Con dificultad	 Fácil

Tractament

Pronòstic

Exploració

Reflex de Moro

Reflex de prensió

Reflexos dels lligaments osteotendinosos

Alteracions de la sensibilitat

Exploració

Abductors de muscle

Rotatoris externs

Supinadors i flexors de l'avantbraç

Tema 26. Síndrome sensitiva disfuncional

Prof. Irene Borja (irene.borja@uv.es)

Prof. Borja Pérez (francisco.b.perez@uv.es)

Clínica (comuna)

Prevalença en dones
Dolor i fatiga
Alteració del son
Hiperalgèsia
Dolor persistent
Al·lodínia

Clínica (comuna)

Síndrome de fatiga crònica

Síndrome de fatiga crònica

Agents relacionats
Infecció
Operacions quirúrgiques
Accident de treball / tipus de treball
Estrès psicològic
Vacunacions

Síndrome de fatiga crònica

Síndrome de fatiga crònica

Astènia
Desorientació
Trastorns del son
Dolor
Faringitis
Febre
Fotofòbia

Síndrome de fatiga crònica

Síndrome de fatiga crònica

Síndrome de fatiga crònica

Síndrome de fatiga crònica

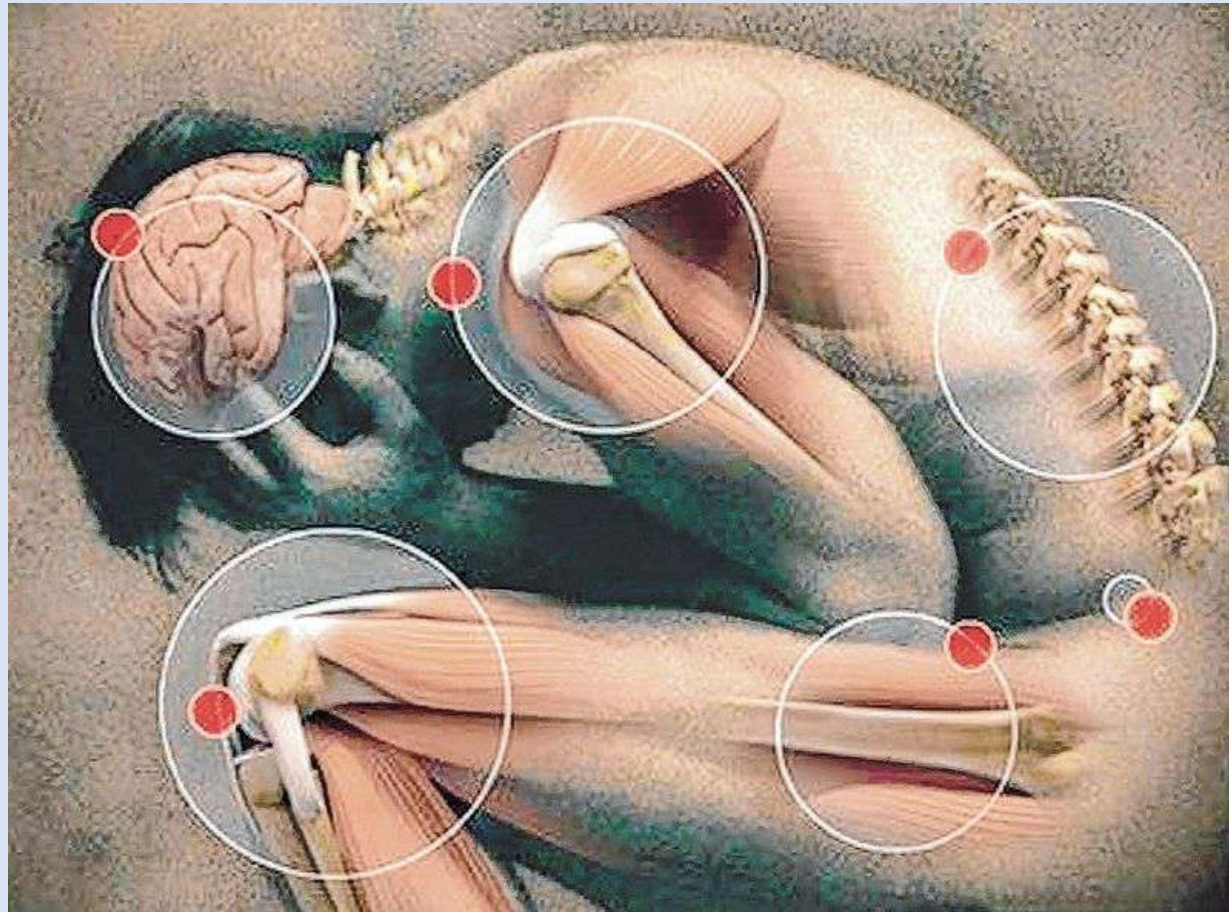
Fibromiàlgia

Fibromiàlgia

Fibromiàlgia

Fibromiàlgia

Fibromiàlgia

Dolor (predominantment mecànic)
Rigidesa (matutina o postrepòs)
Punts gallet (inserció o ventre muscular)
Alteracions del son
Fatiga (aparició matutina)
Cefalea tensional
Parestèsies (amb freqüència bilaterals)
Síntomes gastrointestinals

Fibromiàlgia

Símtomes genitourinaris

Símtomes vegetatius

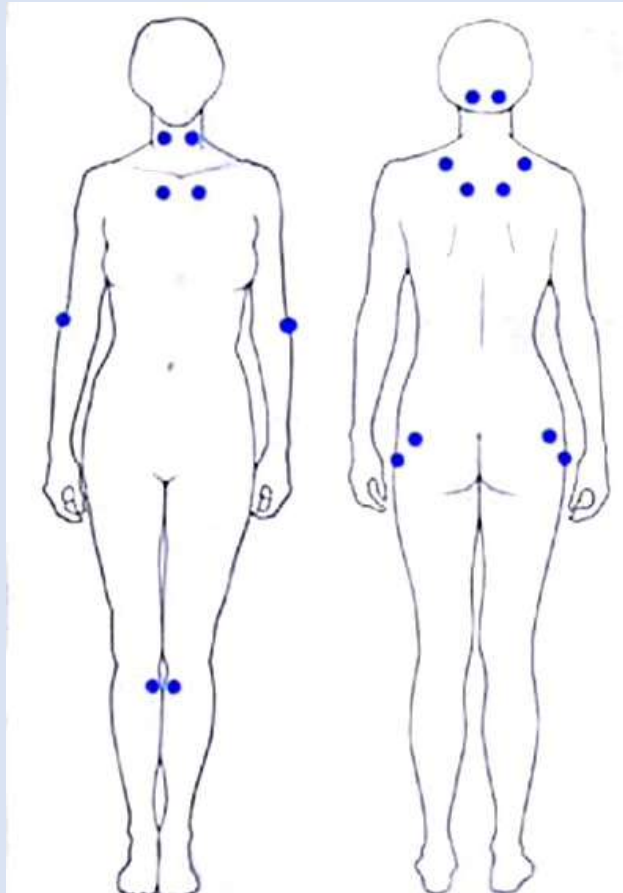
Símtomes psiquiàtrics

Intolerància a diversos fàrmacs

Alteració de l'eix limbicohipotalàmic

Fibromiàlgia

Fibromiàlgia

Fibromiàlgia

Modulació dels símptomes per activitat física

Modulació dels símptomes per factors atmosfèrics

Augment dels símptomes per ansietat

Son no reparador

Fatiga generalitzada

Ansietat

Cefalea crònica

Fibromiàlgia

Fibromiàlgia

Artritis reumatoide	Malaltia inflamatòria intestinal
Espondiloartropaties	Ciàtica
Esclerosi múltiple	Neuropatia
Depressió	Miopatia
Hipotiroidisme	Malaltia d'Alzheimer
Simulació	

Fibromiàlgia

Fibromiàlgia

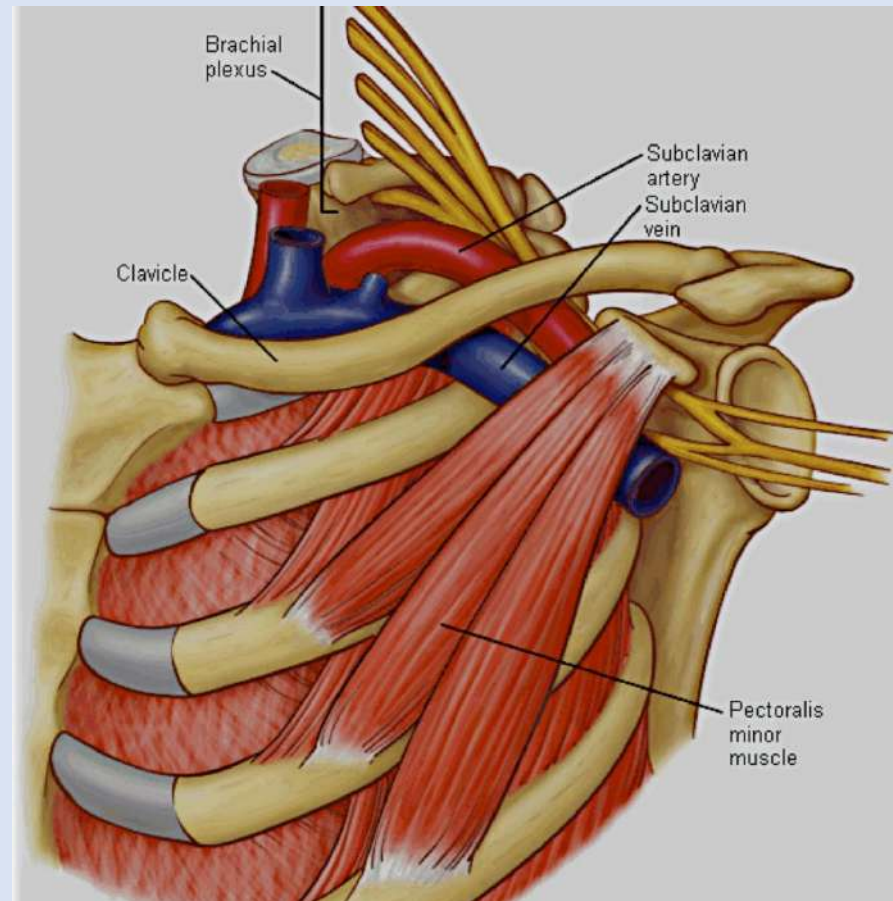

Fibromiàlgia

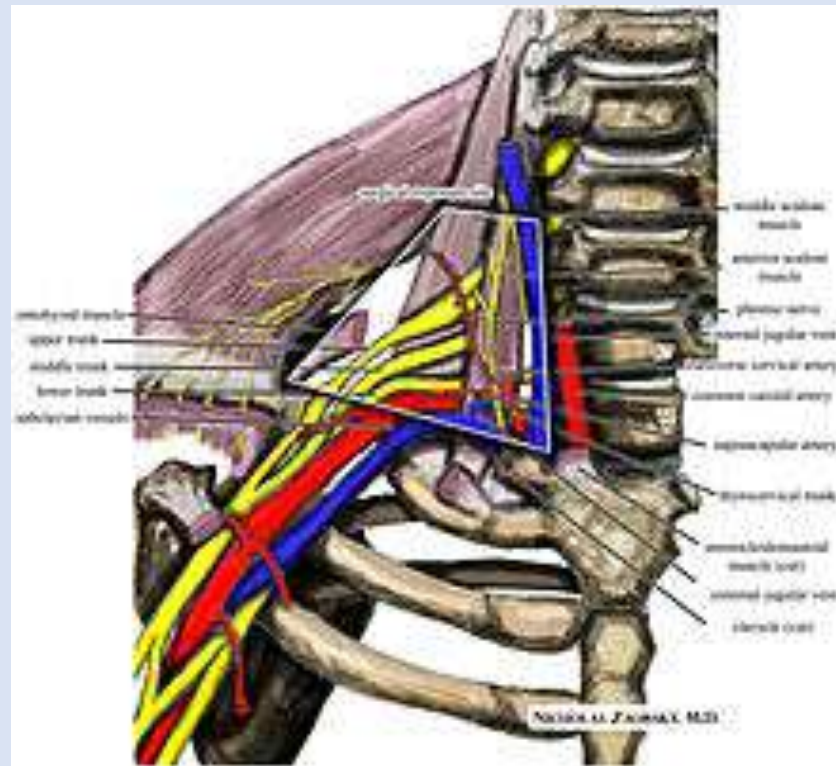

Síndrome de l'estret toràctic superior

Síndrome de l'estret toràcic superior

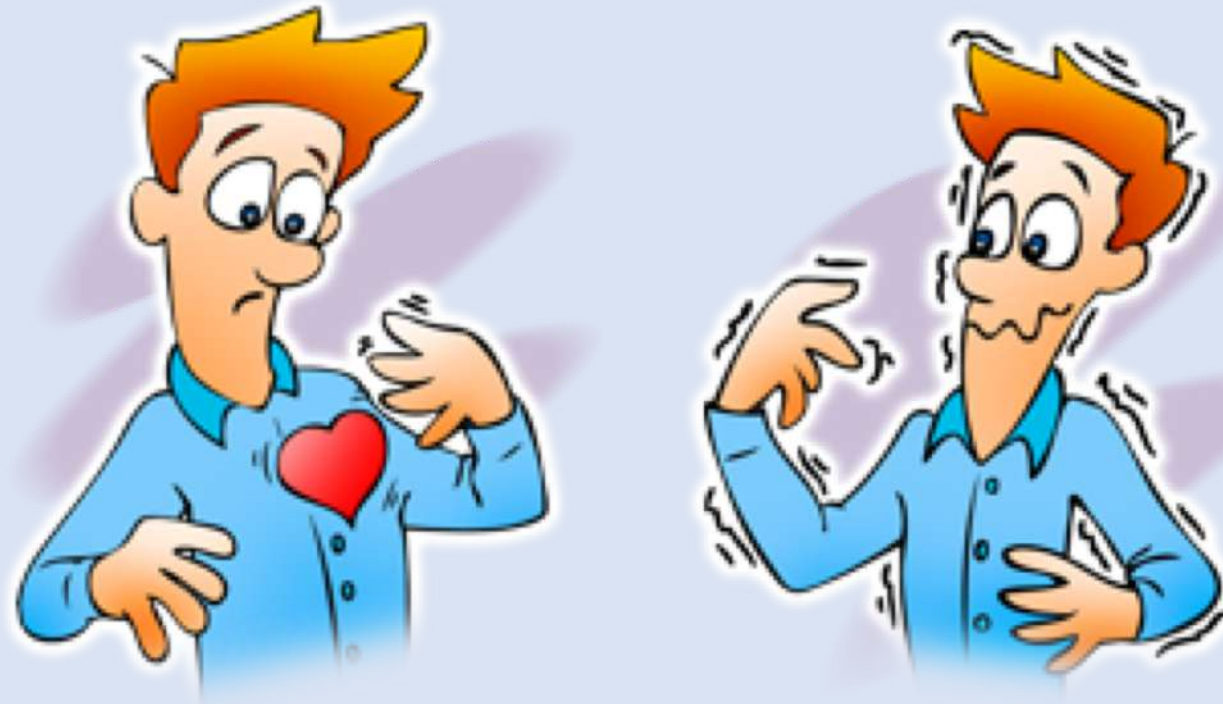
Síndrome de l'estret toràcic superior

Síndrome de l'estret toràctic superior

Dolor
Parestèsies
Disestèsies
Pèrdua de força
Sensibilitat tèrmica
Canvis tròfics a la pell
Canvis mecànics

Síndrome de l'estret toràctic superior

Síndrome de l'estret toràcic superior

Síndrome de l'estret toràcic superior

